**Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия**
(КРДОПБГДСРСБНА)

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
(1959 – 1991)

НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ
СЕ ПРЕМАХВА!
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание:& 17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност:секретар на КРДОПБГДСРСБНА

Архивите на ДС

Из архивите на ДС

The Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Armed Forces
(CDDAABCSSIBNAF)

First Main Directorate – State Security and the Warsaw Pact against NATO (1959 – 1991)

**Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)**

Из архивите на ДС

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ СРЕЩУ НАТО (1959 – 1991)

Разширен вариант

София, 2015

© Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия, 2015 г.

ISBN 978-954-2986-83-6

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение 6

II. Списък на документите с анотация 16

III. Факсимилета на документите

1. ПГУ - ДС срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на НАТО - ФРГ, Франция и Великобритания 57
2. Южен фланг на НАТО, Турция, Гърция и Италия 647
3. Останалите страни - членки на НАТО и Канада 915

IV. Справочен апарат

1. Списък на по-важните операции и активни мероприятия 1063
2. Списък на псевдонимите на началниците на отдели на ПГУ – ДС..... 1067
3. Списък на по-често срещаните съкращения..... 1068
4. Списък на използваните фондове и архивни единици 1070

ВЪВЕДЕНИЕ

През август 2015 година Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия публикува сборника „Военното разузнаване и Варшавският пакт срещу НАТО", който е част от международен изследователски проект „Принос към историята на НАТО", видяна през архивите на Варшавския пакт. В сборника са включени архивни материали от фондовете на Служба „Военна информация" и фондовете на Министерството на вътрешните работи.

Поради наличието на огромен брой документи, съхранявани в Централизирания архив на КРДОПБГДСРСБНА, свързани с дейността на българските разузнавателни служби и Варшавския пакт срещу Алианса, комисията реши да бъде издаден и настоящият втори том: „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО". Сборникът е тридесетото по ред издание от поредицата „Из архивите на ДС" и е съставен изцяло от архивни материали, подбрани от фонда на Националната разузнавателна служба (НРС). Документите са структурирани в три тематични раздела:

1. ПГУ – ДС срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на НАТО – ФРГ, Франция и Великобритания.

2. Южен фланг на НАТО – Турция, Гърция и Италия.

3. Останалите страни – членки на НАТО и Канада.

Включените в сборника документи обхващат периода 1959 – 1991 година.

Това е време, когато Студената война между Източния и Западния свят, разделени от желязната завеса, се води с всички възможни средства: военен шпионаж, подривна дейност, пропаганда на собствения начин на живот, дезинформация за противника в пресата и т. н.

Една значителна част от документите, поместени в сборника, отразява дейността на Първо главно управление на Държавна сигурност, свързана с изпълнението на комплекс от задачи, обединени в две основни направления:

1. Разузнавателната работа на ПГУ по разкриване на признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НР България и страните от Варшавския пакт, която придобива характер на постоянно действаща задача, а от 1981 година се превръща в най-мащабната операция на КГБ и Главното разузнавателно управление на Генералния щаб на Въоръжените сили на СССР, под наименованието „ВРЯН". Целта на операцията е да се открият плановете на американската администрация за нанасяне на ядрен удар срещу СССР и страните от Варшавския пакт.

2. Организиране и провеждане на дългосрочни, многоетапни операции и активни мероприятия за обезпечаване благоприятното протичане на срещите на страните – участнички в Съвещанието по сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ), чиято основна идея е въпросът за сигурността на Европейския континент.

В периода на Студената война разпространението на ядреното оръжие е сред най- силните заплахи за сигурността. Използването на атомно оръжие от американците през август 1945 година (бомбардировките над японските градове Хирошима и Нагасаки) става основа на разгорялата се по-късно надпревара във въоръжаването между бившите съюзници СССР и САЩ. Сталин е сериозно разтревожен от наличието на подобно оръжие у „идеологическия враг" и ускорява съветската програма

за производство на ядрено оръжие.[1] На 29 август 1949 година Съветският съюз провежда успешен опит с атомна бомба и така ликвидира монопола, който Съединените щати имат над ядреното оръжие до този момент.

Едновременно с това търсенето на механизми за регулиране на мира и сигурността в епохата на разпалващата се Студена война води до създаване на военни съюзи. На 4 април 1949 година десет европейски държави (Белгия, Люксембург, Холандия, Франция, Великобритания, Италия, Дания, Норвегия, Португалия и Исландия) подписват със САЩ и Канада договор за военно-политически отбранителен съюз – НАТО. С цел да смекчи заплахата за СССР от страна на западния военен блок през периода 1953 – 1954 година съветското правителство става инициатор на редица предложения за създаване на система за европейска сигурност, включително и възможността за участие на СССР в НАТО.[2] На 31 март 1954 година Съветският съюз изпраща нота до правителствата на САЩ, Великобритания и Франция, в която заявява готовността си за членство в Алианса. Искането обаче е отхвърлено с аргумента, че участието му в НАТО само ще отслаби позициите на пакта. В отговор на 14 май 1955 година СССР, Албания, България, Чехословакия, Източна Германия, Унгария, Полша и Румъния подписват Варшавския договор, с което фактически завършва процеса на военно-политическото разделение на Европа.

В първия раздел на сборника „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО" са поместени справки, планове, отчети и други документи, свързани с дейността на ПГУ срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на Алианса – ФРГ, Великобритания и Франция.

От началото на 60-те години провеждането на разузнавателната работа срещу САЩ и европейските капиталистически страни е поверено на един от най - старите организационни единици на Първо главно управление – отдел Трети (Западни страни).

От задачите по политическото разузнаване на първо място стои НАТО, политиката на САЩ в Европа, френската външна политика и поведението на Франция в Алианса. Специално внимание е отделено на агентурно-оперативната работа по линия на ФРГ, чиято външна политика е ориентирана открито и изцяло към САЩ, а в основата ѝ стои ядреното въоръжаване на Бундесвера **(вж. Документ № 6 от разширеното електронно издание).** Поради липсата на агентурен апарат в българската резидентура във Великобритания през този период работата на отдела е неефективна въпреки благоприятната оперативна обстановка.

През 70-те години една от основните задачи за ръководените от отдел Трети резидентури става придобиването на информация за мерки, предприети от НАТО и Италия за нанасяне на внезапен удар срещу социалистическите страни **(вж. Документ № 15 от разширеното електронно издание).**

По указание на ръководството на ПГУ от началото на 1974 година резидентурите са насочени към активизиране на агентурно-оперативната работа по линия на САЩ и НАТО **(вж. Документ № 12 от сборника).** Съгласно подписаната спогодба с КГБ е изготвен план за съвместна работа със съветското разузнаване по обектите на проникване, намиращи се на територията на Западна Европа. Главни обекти на агентурно проникване през този период са Щабът на Европейското командване на НАТО,

---

[1] United States Strategic Bombing Survey Summary Report (Pacific War), Washington, D. C. *1946. pg. 26, www. ibiblio.org*

[2] Бояджиева, Надя. „Русия НАТО и средата на сигурност след Студената война". Част първа. София , 2013, с. 31 – 35.

Американският информационен и пропаганден център в Рим, Европейското бюро на Американската академия в Женева, както и българските емигрантски организации.

На 1 август 1975 година ръководителите на 33 държави от Европа, САЩ и Канада подписват Заключителния акт на Съвещанието в Хелзинки, който представлява съществено постижение в процеса на намаляване на напрежението между двата блока. В него са уредени редица ключови споразумения, включително и във военнополитическата област: съгласуване на мерки за укрепване на доверието във военната област (предварителни уведомления за военни учения и крупни придвижвания на войски, присъствие на наблюдатели), както и мирно уреждане на спорове. Съвещанието по сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ) се превръща в многостранен форум за диалог и преговори между Изтока и Запада. Основните въпроси, които се разглеждат на срещите на СССЕ, са свързани с това как страните участнички изпълняват тези споразумения.

След съвещанието в Хелзинки през 1975 година една от основните задачи на Първо главно управление е организирането и провеждането на мероприятия, свързани с многоетапната операция „Хоризонт". Операцията е насочена към противодействие на опитите на военнополитическите кръгове на НАТО да създадат атмосфера на напрежение и конфронтация по време на следващите срещи на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа. Провежданите от ПГУ – ДС активни мероприятия в полза на срещата в Белград (1977 година) имат за цел да се постигне изолация и намаляване влиянието на САЩ сред западноевропейските делегации. Тази задача обаче се оказва изключително трудна, тъй като страните – членки на НАТО, активизират своята дейност както по опазване на собствените си секрети, така и подривната си дейност срещу страните от Варшавския пакт. В САЩ е създадена комисия с участието на представители на правителството, която контролира дейността на държавите, взели участие в Хелзинки. Според началника на отдел Трети – ПГУ, целта на тази комисия е да се събират доказателства – съществуващи и несъществуващи, за да се докаже на предстоящото съвещание в Белград, че социалистическите страни не са искрени и не спазват поетите задължения **(вж. Документ № 12 от сборника)**

Основна част от активните мероприятия по обезпечаване на Хелзинския процес се изразяват в инспириране на публикации в чуждестранния печат, въз основа на предварително изготвени от ПГУ – ДС материали и реализирани чрез възможностите на резидентурите в Западна Европа, Турция, Гърция или трети страни. В основата на много от проведените мероприятия стоят напълно фалшиви документи, изработвани от КГБ и разпространявани от българското външнополитическо разузнаване **(вж. Документ № 38 от разширеното електронно издание).**

През 1979 година страните – членки на НАТО, приемат безпрецедентна по своите мащаби военна програма за усилено превъоръжаване до 1993 година. Паралелно с това политиката на САЩ и НАТО е насочена към обединяване силите на капиталистическата система посредством координиране действията на нейните три основни центъра – САЩ, Западна Европа и Япония. Разузнавателните служби на страните от Варшавския договор и преди всичко КГБ определят всички тези действия не само като заплаха за мира, но и като стремеж на Запада да превърне НАТО в универсален механизъм за подкопаване на комунистическото движение в капиталистическите страни **(вж. Документ № 16 от сборника).**

През този период главно средство за успешното решаване на задачите на Първо главно управление по линия на НАТО става създаването на здрави агентурни позиции в ръководните органи на пакта, намиращи се на територията на западноевропей-

ските държави. Ръководителите на резидентурите в страните – членки на НАТО, а така също и в трети страни, където има реални възможности за работа по линия на Алианса, са натоварени със задачата да засилят вербовъчната работа сред персонала, работещ в ръководните органи на НАТО, в националните представителства при Съвета на Алианса, а така също да активизират работата по агентурното проникване в националните учреждения на страните – участнички в блока, с цел придобиването на особено ценна информация от политически и военностратегически характер.

За КГБ и външнополитическите разузнавания на страните – членки на Варшавския пакт, опасност крие и новата тенденция в дейността на НАТО – разпространяване компетентността на тази организация извън военната област. Според тях САЩ и Алиансът се опитват да вземат под контрол въпроси от икономически и финансов характер. Съществено значение през този период имат мероприятията срещу ФРГ като най-важната икономическа и политическа сила в НАТО и противодействието на опитите ѝ да се сдобие с ядрено оръжие **(вж. Документ № 23 от разширеното електронно издание).**

Планът за работа срещу ФРГ е утвърден лично от председателя на КГБ Юрий Андропов след съгласуване със завеждащия отдел „Международна информация“ в ЦК на КПСС.

Според информацията, поместена в архивните материали, по същото време КГБ и външнополитическите разузнавателни служби на страните от Варшавския пакт, включително и ПГУ, полагат големи усилия, за противодействие на тезата на НАТО за т. нар. „съветска военна заплаха“. За целта вътре в СССР и социалистическите страни службите организират кампания, при която с изказвания на военни специалисти в СМИ да се докаже несъстоятелността на подобна теза.

В документ от 1982 година се посочва, че отдел Осми (Активни мероприятия) е получил благодарност от съветските партньори за успешното провеждане на мероприятие „Интеграл“. Използвайки възможностите на отдела, е дадена гласност на „документ“ на НАТО, подготвен от ПГУ – КГБ, който разобличава доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Паралелно с това активно мероприятие в Западна Европа е издадена и се разпространява брошурата „Еврошима“, посочваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ **(вж. Документ № 26 от сборника).**

Във връзка с решението на САЩ за производство и складиране на неутронно оръжие в Европа в плана на отдел Осми – ПГУ, за 1983 година е включено активното мероприятие „Изомер“. КГБ подготвя „документ“ за пробни изпитания на бинарно оръжие в Англия, който чрез възможностите на Първо главно управление – ДС, трябва да бъде публикуван в Западна Европа. Коментарът към този „документ“ лансира тезата, че САЩ търсят полигон за нови опасни оръжия на чужди територии.

От началото на 1983 година под натиска на КГБ рязко се активизира работата на различните отдели на ПГУ по операция „ВРЯН”. Този факт е свързан с обявената на 23 март 1983 година от президента на Съединените щати Роналд Рейгън програма „Инициатива за стратегическа отбрана“. С обявяването на ИСО (отбранителен щит в космическото пространство, който използва лазерна техника, за да унищожи съветските ракети, преди да стигнат до американските обекти) ядрената заплаха от страна на САЩ взема ново измерение. Задачите, свързани с внезапно ракетно-ядрено нападение, възлагани от КГБ на резидентурите в страните от НАТО, през този период са смайващи.[3] Резидентурата на КГБ в Лондон, както и всички резидентури в

[3] Кристофър Андрю и Гордиевски, Олег. „КГБ – поглед отвътре”. Том 2. София, 1992, с. 598.

западноевропейските страни, са инструктирани да извършват редовно преброяване на броя на колите и осветените прозорци по време и извън нормално работно време на всички правителствени учреждения и на военните съоръжения, включени в подготовката за ядрена война.

В изпълнение указанията на ръководството на ПГУ – ДС за работа на българските резидентури по признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския пакт са определени оперативни работници, които да наблюдават тяхната дейност конкретно по тази задача.

Със заповед № 273 на началника на ПГУ – ДС генерал Васил Коцев през 1983 година е създаден Информационно-оперативен щаб по проблемите на РЯН (ракетно-ядрено нападение). Той е вграден в структурата на отдел Шести, където е съсредоточен целият информационен поток. Всички поделения на Държавна сигурност са били задължени да координират своята работа по проблемите на РЯН. Получаваните по този въпрос данни от източниците зад граница или в страната се изпращат в Щаба, където се систематизират, анализират и проверяват. Щабът е натоварен и със задачата да разшири сътрудничеството с другите поделения на ДС, с КГБ и Разузнавателното управление на ГЩ на БНА, да изяснява възможностите на резидентурите на ПГУ за работа по проблемите на РЯН и да набелязва организационни мерки за подобряване на тяхната дейност **(вж. Документ № 31 от сборника).** Поради естеството на своите компетенции ПГУ – ДС се явява главен орган, придобиващ информация по проблемите на ВРЯН.

Въпреки усилията, които полага ръководството на ПГУ – ДС да мобилизира резидентурите за ефективно изпълнение на задачата, от изпращаната в Центъра информация става ясно, че не са открити признаци за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение. Много резиденти в държави, които не разполагат с ракетно-ядрено оръжие, съобщават в Центъра, че техните страни не се готвят да извършат ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския пакт, поради факта, че водят антиимпериалистическа политика. От натовските страни също съобщават, че няма признаци за подготовка за ракетно-ядрено нападение, защото държавата на местопребиваване съзнава какви ще бъдат резултатите от евентуална всеобща термоядрена война. Някои резиденти дори считат, че характера на международната обстановка не предполага подготовка за внезапно нападение. Изводът, до който достига ръководството на ПГУ, е, че на резидентурите ще трябва отново да се разясни характерът на задачата и да се изисква най-стриктното ѝ изпълнение **(вж. Документ № 34 от сборника).**

През 1985 година политиката на Великобритания, насочена към превъоръжаване на страната с новата ракетна система „Трайдънт“ и особено безрезервната подкрепа на решението на НАТО за разполагане на американските ракети „Першинг“ и „Круз“ на английска територия, предизвиква активизиране на Движението за мир и ядрено разоръжаване (КЯР), чиято дейност се осъществява съвместно с организацията „Европейско ядрено разоръжаване“ (ЕЯР). През този период резидентурата в Лондон събира подробна информация за двете организации с цел нейното използване за решаване на конкретни задачи, свързани с работата на ПГУ – ДС срещу НАТО. Ръководителят на ЕЯР английският професор историк Едуард Томпсън и неговото движение обаче поставят равенство между СССР и САЩ като виновници за настоящата напрегната международна обстановка. Единствен изход от това положение, според тях, е обединяването на народите от цяла Европа за премахване на ядреното

оръжие и образуване на безядрена зона до Урал. За целта те предлагат образуването на групи за натиск както в западните, така и в източните страни, които да повлияят на своите правителства за започване на реални и бързи преговори за ядрено разоръжаване **(вж. Документ № 59 от разширеното електронно издание).**

След лятото на 1986 година е отчетено рязко спадане на количеството и качеството на получаваната в Центъра информация по ВРЯН. Редица резиденти и оперативни работници, дори хора в Центъра започват да се ръководят от логиката, че в епохата на стратегически паритет между СССР и САЩ ракетно-ядрена война е невъзможна. Натискът, който се упражнява върху резидентурите да придобиват информация по тази проблематика, води до единствения резултат – опит да се отчете някаква дейност **(вж. Документ № 46 от сборника).**

В края на 1986 година, в рамките на програмата ИСО (инициатива за стратегическа отбрана), САЩ извършват успешен опит с ракетата „ Делта“. Външнополитическите разузнавания на страните от Варшавския пакт считат, че реализирането на американските военни програми и особено Инициативата за стратегическа отбрана е причина за нарастване на загрижеността на Западна Европа от ръста на заплахата от военна конфронтация между Изтока и Запада. Във връзка с тази програма ПГУ планира активното мероприятие „ Буда-88“, изразяващо се в изготвяне на документ, който да се доведе до знанието на подходящи политически среди в Западна Европа за резултатите от „ изследването“ на един от мозъчните центрове върху причините, довели до американската идея за ИСО **(вж. Документ № 75 от разширеното електронно издание).**

От информацията, поместена в справка за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобита от разузнавателните органи на НРБ през 1990 година, става ясно, че в Министерството на външните работи на ФРГ вече разглеждат Варшавския пакт като организация пред разпадане, а според западногермански експерти, във военно отношение, Организацията на Варшавския договор фактически е престанала да съществува **(вж. Документ № 74 от сборника).**

Междувременно на проведената поредна среща на СССЕ във Виена е постигнато споразумение за даване мандат за два нови кръга преговори по конвенционалните въоръжени сили между членовете на НАТО и Варшавския договор.

На 21 март 1990 година, в Главната квартира на НАТО в Брюксел полският министър на външните работи Кшищоф Скубишевски окачествява възможностите за политическо сътрудничество в Организацията на Варшавския договор като изчерпани. На въпроса, дали страните – членки на ОВД, ще действат заедно в рамките на СССЕ и на преговорите по конвенционалните въоръжения, той заявява, че „предстои провеждането на консултации, но от консултации и дискусии вече нямало полза“ **(вж. Документ № 75 от сборника).**

Във втория раздел на изданието са включени документи, които отразяват дейността на Първо главно управление на Държавна сигурност, насочена срещу южния фланг на НАТО – Турция, Гърция и Италия. Добиването на секретна информация за турската и гръцката делегация към Алианса е основна задача на разузнаването, която се осъществява чрез агентурно проникване в учрежденията и организациите на САЩ и в щабовете на НАТО.

Разузнавателната дейност срещу Гърция, Турция и Италия се извършва както от територията на тези страни, така и чрез използване възможностите на резидентурите ни във Франция, Австрия и Швейцария. През 1968 година работата срещу Тур-

ция и Гърция става приоритетна за резидентурата в Париж **(вж. Документ № 83 от сборника).** Съгласно указанията на ръководството на МВР и утвърдения от Първо главно управление план в края на 60-те години работата срещу тези две държави става главно направление в дейността и на резидентурите във ФРГ, Великобритания, Белгия, САЩ и Япония.

Специално внимание е отделено на работата срещу Турция, поради факта че тя е главна сила в югоизточното крило на НАТО. Нейните мобилизационни възможности надхвърлят 2,5 млн. души. Възможността на територията на Турция да се разгърнат крупни войскови подразделения за действия срещу СССР и НР България определя отношението и „грижите“, полагани от САЩ и НАТО, за военното, политическото и икономическото укрепване на тази страна. От съществено значение е фактът, че най-големите турски пристанища се използват от кораби на Шести американски флот **(вж. Документ № 120 от разширеното електронно издание).**

Голяма част от документите, поместени в този раздел, съдържа информация за планирани и проведени дългосрочни, многоетапни операции на ПГУ – ДС за противодействие и разобличаване политиката на САЩ и НАТО в района на Балканите. Подготвените от ПГУ активни мероприятия са съобразени с препоръките, дадени от КГБ.

По мнение на КГБ, основната задача на българското външнополитическо разузнаване по отношение на Турция е отслабване на нейните връзки със САЩ и НАТО. Един от начините за решаване на тази задача е чрез наличната агентура в самата Турция или в трети страни да се довеждат до знанието на управляващите среди целенасочени информации, че колкото по-независима е Турция, толкова по-лесно може да се обезпечи нейната безопасност.

В началото на 80-те години като особено актуални се определят акциите за влияние върху гръцките правителствени кръгове за противодействие на плановете на САЩ (планът „Хейг“ и планът „Роджърс“) за включване на страната към военния механизъм на НАТО **(вж. Документ № 88 от сборника).** Основна цел на активните мероприятия, провеждани в Гърция през този период, става възпрепятстване на връщането ѝ във военната структура на НАТО. На 3 ноември 1980 година началникът на отдел Осми полковник Станков подготвя справка за ефекта от проведените мероприятия. До написване на справката обаче става ясно, че Гърция вече е взела решение да се върне в структурата на НАТО. Това изцяло променя насоката в работата на българското разузнаване по отношение на Гърция. От този момент задачите на ПГУ по отношение на Гърция се свързват с предоставяне на аргументи и факти на левите сили в страната, които да бъдат използвани за водене на борба срещу присъствието на НАТО в Гърция.

Изхождайки от убеждението, че от отношенията между Турция и Гърция зависи здравината и стабилността на южния фланг на НАТО, КГБ насочва дейността на ПГУ към организиране и провеждане на активни мероприятия с цел засилване на разногласията между двете страни.

През 1982 година българското външнополитическо разузнаване съвместно с разузнаването на ГДР подготвя и провежда акция „Фланг“. На основата на информация, предоставена от Първо главно управление, немската страна изготвя документ на американска служба в НАТО, според който САЩ са оказали помощ на турците и са възпрепятствали гърците в намеренията им да поставят кипърския въпрос на Мадридската среща (СССЕ).

Паралелно с основната задача – отслабване на южния фланг на НАТО, през 1983

година резидентурите в Гърция и Кипър са натоварени и с изпълнението на задачите по РЯН. Отдел Втори (Гърция и Кипър) изпраща на двете резидентури подробни указания за тяхното изпълнение. Част от агентурата, имаща възможност за легендирано посещение на обектите на противника, където се съхранява ракетно-ядрено оръжие, периодично се командирова в тези райони, с оглед констатиране на евентуално настъпили признаци за изменение. С оперативни писма (от октомври 1983 година) резидентурите в Никозия и Атина отговарят, че от териториите на Кипър и Гърция не са установени непосредствени признаци за подготовка на ракетно-ядрено нападение срещу България и страните – членки на Варшавския договор. **(вж. Документ № 91 и № 92 от сборника).**

По-късно на резидентурите ни в Гърция, Турция и Италия е наредено да проверят получения в Центъра сигнал за поставяне щаба на Южното крило на НАТО в Неапол в състояние на повишена бойна готовност. След проведените допълнителни организационни мероприятия и визуални наблюдения резидентурата в Италия съобщава, че не са забелязани промени и наличие на признаци за подготовка на ракетно-ядрено оръжие **(вж. Документ № 95 от сборника).**

През периода 1982 – 1984 година, Първо главно управление – ДС провежда, самостоятелно или в сътрудничество със съветското, немското и унгарското разузнаване общо 66 активни мероприятия. Основна цел на тези мероприятия е разстройване на отношенията на САЩ с Турция и Гърция.

Важно място в дейността на ПГУ срещу Турция, Гърция и Италия заема придобиването на разузнавателни данни за военната помощ, отпускана от страна на САЩ и ФРГ за тези страни. Според поместената в документите информация военното сътрудничество между Турция и ФРГ по своя характер създава условия за дълбоко навлизане на западногерманския капитал във военната индустрия на страната. Общият обем на западногерманската военна помощ за Турция от 1964 до 1989 година се оценява на 3355 млн. марки. **(вж. Документ № 109 от сборника).** Целта на оказваната военна помощ е укрепването на въоръжените сили на Турция с оглед изпълнение на поставените им задачи в рамките на възприетата тогава отбранителна стратегия на НАТО.

Разузнавателната дейност на Първо главно управление срещу Турция се развива много активно до средата на 1990 година. Резидентурата в Анкара продължава да изпраща в Центъра многобройни материали по състоянието на турско-американското сътрудничество във военната област, състоянието на турската армия и специалните служби. От края на 1990 година обаче е отбелязан значителен спад в информационната дейност на оперативните работници както в количествено, така и в качествено отношение **(вж. Документ № 124 от сборника).**

Основните документи, включени в третия раздел на сборника, са планове, справки, сигнални записки и шифрограми, в които се съдържа информация за дейността на българското външнополитическото разузнаване по отношение на останалите западноевропейски страни от НАТО.

Белгия е една от най-активните членки на Алианса и участва в редица европейски организации, намиращи се под контрола на американците. Дейността на ПГУ по тази страна започва едва през 1968 година. Акцентът в работата на резидентурата в Брюксел е поставен върху придобиване на информации за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО и разкриване на политиката на Белгия към СССР и други-

те страни – членки на Варшавския пакт. Основната оперативна задача е вербуването на агентура и придобиване на научно-техническа информация с цел насочването ѝ по линия на НАТО **(вж. Документ № 125 от сборника).**

В плана за взаимодействие между органите на българското външнополитическо разузнаване и КГБ за периода 1976 – 1978 година са определени мероприятия, които имат за цел да попречат на опитите на ръководството на НАТО да приеме решение за включването на Испания в блока като пълноправен член или на базата на други условия **(вж. Документ № 128 от сборника).**

В началото на 1982 година ПГУ придобива данни за приет от парламента на Испания документ, с който се упълномощава правителството да започне преговори за присъединяване на страната към Алианса. Постановката в документа, че правителството няма да поеме задължения, включващи складирането или инсталирането на ядрени оръжия на НАТО на испанска територия, са посрещнати отрицателно от представителите на Алианса, тъй като едностранно поставените условия можели да поставят в трудно положение страните от Бенелюкс, ФРГ и Великобритания **(вж. Документ № 132 от сборника).**

По линия на Европейското направление се провеждат активни мероприятия за дискредитиране намесата на НАТО във вътрешната политика на Португалия. Изготвяните от Първо главно управление информации по отношение на Дания и Холандия са въз основа на данни, получени от външнополитическото разузнаване на Чехословакия.

През 1986 и 1987 година българското външнополитическо разузнаване внимателно следи развитието на испанско-американските отношения във връзка с решението на Испания да намали американското военно присъствие в страната. САЩ обвиняват Испания, че с искането си за съкращаване на американските военни бази затруднявала спасителната роля на САЩ в Западна Европа.

Във връзка с 40-годишнината от създаването на Алианса Първо главно управление – ДС изготвя материали, които представят НАТО като арена на сблъсък на интересите на Испания и Португалия, от една страна, и интересите на САЩ, от друга **(вж. Документ № 144 от сборника).**

В архивните документи са поместени и отделни сведения за въоръжените сили на Канада и по-конкретно за канадските части, разположени в Западна Европа. От резидентурата в Отава, за периода юли 1988 до август 1989 година, са придобити малък брой информации, от които само две са използвани.

В този раздел са включени няколко документа, съдържащи интересни сведения за дейността на българското външнополитическо разузнаване по приоритетната задача ВРЯН, извършвана от територията на някои арабски държави. ПГУ смята, че отношенията на тези страни със САЩ и НАТО създават обстановка, позволяваща разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение по редица конкретни и преки признаци **(вж. Документ № 133 от сборника).**

През 1989 година на преден план в общоевропейската политика излизат въпросите, свързани с обединението на двете германски държави и съдбата на НАТО и Организацията на Варшавския договор. От резидентурата в Люксембург през ноември е изпратена шифрограма, в която се съобщава, че страната се обявява против обединението на ФРГ и ГДР, поради опасност от разпадане на военните блокове на НАТО и Варшавския договор, което според нея може да доведе до дисбаланс в международните отношения **(вж. Документ № 149 от сборника).**

Независимо от настъпилите необратими процеси в политическата обстановка в

края на 1989 година резидентурите, ръководени от ПГУ, продължават да събират информация, свързана с повишаване на военнополитическата активност на НАТО в Европа. Според получените данни през този период между Норвегия и Великобритания се водят преговори за подписване на споразумение за дислоциране на британски изтребители във военновъздушната база на НАТО в Северна Норвегия. В същото време от доклад, изнесен в парламента на Холандия, става ясно, че и Съветският съюз е започнал да прилага широка програма за модернизация на стратегическите ядрени ракети **(вж. Документ № 150 от сборника).**

В книжния вариант на сборника „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО" са включени 150 документа, а в разширеното електронно издание – 201. В изпълнение изискванията на Закона за достъп и разкриване на документите и обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА, в архивните материали, в които се съдържа информация за трети лица, тя е заличена.

Сборникът „ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО" дава нова информация за най-важната и съществена функция в дейността на българското външнополитическо разузнаване в годините на Студената война и предоставя новоразкрити сведения и данни, които биха могли да обогатят нашето познание за историята на двата противостоящи военнополитически блока – Варшавския пакт и НАТО. В контекста на настоящото членство на България в Алианса и възможността за постигане на географски баланс и укрепване на евроатлантическата сигурност и стабилност в региона на Балканите особено ценна е информацията, свързана с политиката на страните от Южния фланг на НАТО – Гърция и Турция.

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ С АНОТАЦИЯ

I. ПГУ - ДС срещу главния противник САЩ и основните страни – членки на НАТО - ГФР, Франция и Великобритания.

1. Мерки по охраната на секретната информация на НАТО в дипломатическите представителства на страните - членки на пакта, намиращи се зад желязната завеса, [Б. м.], 7 март 1959 г. (на руски език)
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 449, л. 56 – 62
Документът, в който са посочени мерките по охраната на секретната информация на НАТО, е изпратен от Париж. Той е подготвен от Комитета на пакта по въпросите на безопасността, във връзка с необходимостта да се изпраща секретна информация на Алианса за сведения или разглеждане в дипломатическите представителства в страните от Съветския блок. Комитетът счита, че съществува сериозна заплаха за безопасността на тази информация и поставя няколко изисквания, които трябва да спазват страните – членки на НАТО. Едно от тях е да не се изпращат документи с гриф „COSMIC TOP SECRET“ в страните зад желязната завеса.

2. Справка относно задачите на резидентурите и обектите за агентурно проникване по линия на отдел III, Управление I – ДС, София, 18 април 1960 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е., л. 6- 12
Пред българските резидентури във ФРГ, Франция, Италия, Австрия и Швейцария са поставени задачи, свързани с придобиване на разузнавателна информация за провежданата от територията на тези страни дейност на главния противник – САЩ против НРБ и другите социалистически страни. Посочени са и основните обекти на агентурно проникване – Щабът на Европейското командване на НАТО, Американският информационен и пропаганден център в Рим, Европейското бюро на Американската академия в Женева, както и българските емигрантски организации.

3. План за работата на резидентурата във Франция през I-то шестмесечие на 1961 година, София, 22 февруари 1961 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, л. 52- 61
На територията на Франция се намира централното политическо ръководство на НАТО и главното военно командване за цяла Европа /САЕР/.
Това до голяма степен определя и основната задача на българската резидентура във Франция – придобиването на информация за влиянието на САЩ върху политиката на френското правителство и противоречията между тях. Обектите на агентурно проникване по тази задача са Постоянният съвет на НАТО в Париж, Международният секретариат и неговия политически отдел, военният колеж на НАТО и други.

4. План относно агентурно-оперативните мероприятия по линия на Франция за първото шестмесечие на 1962 година, София, 6 февруари 1962 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, л. 105- 108
Планираните мероприятия имат за цел разкриване плановете и намеренията на американския разузнавателен център, който вербува и обучава българи, изменници на Родината. От друга страна, Центърът е натоварен със задачата да работи по вербуването на българин, който е хоноруван преподавател при НАТО.

5. **Отчет за агентурно-оперативната работа по линия на Франция за периода от 1 януари 1965 г. до 30 ноември 1965 г., София, 1965 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 1- 4
Въпреки благоприятната оперативна обстановка, по главния обект – НАТО, през посочения период не е открита нито една разработка. Отчита се, че политиката на изолиране на американското влияние в Европа и сближаването на Франция със социалистическите страни се активизира. Френският президент Дьо Гол по-ярко демонстрира решимостта си да води независима национална външна политика.

6. **Отчет за извършената агентурно-оперативна работа по линия на ГФР през 1965 година, София, 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 47- 55
Западногерманските Контраразузнавателни органи широко използват метода на психическо въздействие. С цел да бъдат сплашени, веднага след пристигането на нови работници в прикритието, те и семействата им се вземат на японско външно наблюдение. С изключително трудните условия за агентурно-оперативна работа в ГФР се обяснява ниския процент на изпратените и използвани информации. През периода за ЦК на БКП и Външно министерство са получени само две: за превратa в Алжир и събранието на Симеон с българската вражеска емиграция в Хайделберг. По въпросите на НАТО са изпратени три информации, от които нито една ценна.

7. **Отчет за работата на резидентурата в Лондон за периода 01.I.1965 г. до 30. XI. 1965 г., София, 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 29 - 35
В отчета се отбелязва, че продължава изучаването на обстановката в и около основния обект за проникване – Форин офис и свързаните с него учреждения и лица. Положени са усилия да се поддържат някои връзки със служители на този офис. Отбелязва се, че все още не напълно са изживени свитостта и неувереността, че може успешно да се работи срещу Великобритания и да се вербуват английски граждани.

8. **План за работата на направление Военна дезинформация при Служба „Б“, отдел VI, Управление I – ДС, София, 14 юли 1965 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 205, л. 5 – 6
Планът за мероприятия, целящи провеждане на военна дезинформация е предложен от началника на отдел VI (Информация) и е одобрен от началника на ПГУ – ДС.
В него се посочва, че ПГУ, съвместно с Второ и Трето управление, се задължава да прави оценка на получените сигнали за проявен интерес към въоръжените сили на НРБ от граждани на капиталистическите държави, посещаващи страната ни ,като главните обекти се използват за канали за дезинформация.

9. **План за работата на военното направление за активни мероприятия при Служба „Б“, отдел VI, Управление I – КДС, София, 23 ноември 1965 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 205, л. 14 – 16
Във връзка с издаването на нота за ограничаване на районите за посещения от чужди дипломати се планира Служба „Б“ да предложи на Генералния щаб на БНА изграждането на закрити райони. Същите да бъдат използвани за разкриване противниковата агентура, насочена към тях, а също така и утвърждаването им като действителни обекти в плановете на НАТО.

10. **Отчет за информационната работа на резидентурата в Париж за 1965 г., [Б. м.], 1 декември 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 239, л. 5- 10

Информационната работа на резидентурата, свързана с НАТО е оценена положително. Получените информации се отличават с безспорна секретност и изясняват добре редица важни въпроси по линия на НАТО. Особено ценна е информацията за указанията, които Министерството на външните работи на Франция дава на френското радио, да не се провежда открита антикомунистическа пропаганда към социалистическите страни.

11. План за агентурно-оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата в Ню Йорк, София, 15 ноември 1967 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 140 – 145
Поставя се задачата да се изучат подходящи лица из средата на чуждите дипломати, както и американски граждани от български произход и местни такива, работещи или имащи връзка със служителите от обектите за проникване. Като обекти за проникване са определени постоянната мисия на САЩ към ООН и мисиите на Гърция и Турция към ООН.

12. План за оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата във Вашингтон, София, 15 ноември 1967 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 134 - 137
Предвид оперативната обстановка в САЩ, характеризираща се с постоянно засилване на полицейско-разузнавателната и контра разузнавателна работа, както и шпиономанията, се смята, че оперативният състав от резидентурата не е в състояние да извършва вербовъчна работа.

13. План за работата на резидентурата в Париж за времето от 01.01.1968-31.12.1968 година по линията на политическото разузнаване, София, 15 ноември 1967 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 162 - 173
В резултат от появилите се разногласия между Франция, САЩ и ГФР по въпросите за търговията със социалистическите страни, от една страна, и подобряване на отношенията на Франция със социалистическите страни, от друга, са създадени добри условия за разузнавателна работа. В плана са посочени конкретните задачи по наличната агентура, които са свързани с придобиване на информация по НАТО, Турция и Гърция.

14. План за агентурно-оперативната работа на резидентурата в ГФР по линия на външно - политическото разузнаване през 1968 г., София, 15 ноември 1967 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 241, л. 69 - 71
След излизането на Франция от Военния съвет на НАТО, бързо нараства ролята на ГФР като главна империалистическа сила в Европа. На нейна територия се намират американски и натовски военни и разузнавателни центрове, които активно работят срещу България. ГФР се е превърнала в крупен работодател в Европа. В икономиката ѝ са заети около 1 300 000 чуждестранни работници, включително 133 000 турци и 187 000 гърци. С оглед на това, пред резидентурата и Центъра са поставени конкретни информационни и оперативни задачи.

15. План относно агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III и ръководените от него резидентури за времето от 01.07.1971 година до 31.12.1971 година, София, 3 юли 1971 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 235, л. 88- 123
Главната насока в работата на резидентурите е придобиването на нова качествена агентура за успешно решаване на основните задачи за разкриване плановете и и намеренията на САЩ и НАТО. Предвижда се територията на западноевропейските страни да бъде използвана за разгръщане на разузнавателната работа срещу САЩ, НАТО и Гърция. Основна задача за резидентурите става придобиването на информация за мерки предприети от НАТО и Италия за нанасяне на внезапен удар срещу социалистическите страни.

16. **Бележки относно работата от легални позиции в страните от НАТО, София, 7 април 1976 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 243, л. 90- 91
Бележките са направени от началника на отдел III – ПГУ (Западни страни) и са свързани с разработената от НАТО специална инструкция за сигурност, която вече се прилага в борбата срещу разузнавателната дейност на социалистическите страни. Това, както и стремежът на САЩ и страните от НАТО да водят засилена антисъветска и антикомунистическа пропаганда след конференцията в Хелзинки, налага непрекъснато да се работи за повишаване на квалификацията на целия оперативен състав.

17. **Писмо от началника на отдел III – ПГУ до министъра на вътрешните работи, София, 21 юни 1976 година.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 243, л. 82- 89
Началникът на отдел III към Първо главно управление на ДС информира министъра на вътрешните работи Димитър Стоянов, че в САЩ е образувана произволно и едностранно комисия с участието на представители на правителството, на която са дадени незаконни функции на контрол върху дейността на държавите, взели участие в Заключителното съвещание в Хелзинки. Според началника на отдел III – ПГУ целта на тази комисия е да събира доказателства – съществуващи и несъществуващи, за да може на предстоящото съвещание в Белград да докаже, че социалистическите страни не са искрени и не спазват поетите задължения.

18. **Справка относно проведените делови разговори в София с полк. Вадим Петрович Иванов, началник управление „А“ при ПГУ – КГБ, [Б. м.], 1977 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 19 – 20
На разговорите са обсъждани въпроси, свързани с провеждането на акции, насочени против влизането на Испания в НАТО, като се действа от позициите на азиатските и африкански страни и активни мероприятия, разобличаващи намеренията на президента на САЩ Джими Картър да въведе във въоръжение неутронната бомба и крилатите ракети.
Във връзка с предстоящата Белградска среща се планира активно мероприятие за изолация и намаляване влиянието на САЩ сред западноевропейските делегации.

19. **План за работата на Европейско направление през 1978 г., София, 8 декември 1977 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 200, л. 28 - 30
Основните усилия на направлението са насочени към утвърждаване процеса на разведряване и принципите на мирно съвместно съществуване, намерили отражение в Заключителния акт от СССЕ в Хелзинки през 1975 г. Предвижда се съвместно с немските партньори да се проведе акция „МАРС“, при която да бъде използвана информация от ПГУ за разискванията в НАТО по въпроса за неутронната бомба. Целта на акцията е обработка на общественото мнение в САЩ и Западна Европа.

20. **Предложение на Англия за свикване на съвещание по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа на ниво външни министри, София, 1978 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 140, л. 18 – 21
На срещата на високо равнище на НАТО във Вашингтон, състояла се на 30 и 31 май 1978 година, английската делегация разпространява писмо, в което се поясняват политическите цели, преследвани със свикването на съвещание по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията (СВСВ) в Централна Европа на ниво външни министри. Изтъква се, че е необходимо да не се

дава възможност на страните от Варшавския договор да излязат с предложение по този въпрос и да се парират евентуални възражения срещу форума.

21. Английски план за политиката на Запада към социалистическите страни, София, 1979 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е.140, л. 74 – 78

В рамките на подготовката за майската сесия на НАТО в Хага, английски правителствени експерти изготвят ориентировка за отношението на Англия към социалистическите страни. Тя трябвало да залегне в основата на едно английско предложение до останалите членове на Атлантическия съюз за промяна в политиката на НАТО към страните от Източна Европа. Една от целите на тази политика трябвало да бъде създаването на антагонизъм между комунистическите страни и едновременно с това „размекване на техните идеологически позиции“. Английските експерти считали, че някои страни – членки на НАТО, били заинтересовани от развиващото се на Запад движение на дисидентите и емигрантите от източните страни

22. Справка-ориентировка за усъвършенстване и засилване работата по НАТО, [Б. м.], 12 март 1979 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 449, л. 63 – 69

В справката се посочва, че в хода на последната сесия на Съвета на НАТО във Вашингтон, страните – участнички в блока, приемат безпрецедентна по своите мащаби военна програма за усилено превъоръжаване до 1993 година. Разширяват се връзките на страните – членки на НАТО, с Китай и Япония. Засилват се опитите на Запада да превърнат НАТО в универсален механизъм за подкопаване на комунистическото движение в капиталистическите страни.

Създаването на здрави агентурни позиции в ръководните органи на НАТО, намиращи се на територията на страните – членки на блока, става главно средство за успешното решаване на задачите на ПГУ по линия на НАТО.

23. Насоки в работата на служба „А“, както и някои конкретни мероприятия по отделни страни и райони, София, 19 юли 1979 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 202, л. 41 – 56

В документа се посочва, че КГБ разглеждат мероприятията против Бжежински като твърде важни. На основата на материали предоставени от ПГУ те са разработили документ, който го разобличава като пряко замесен в шпионска дейност. Целта на мероприятието е тази информация да стигне до президента на САЩ Джими Картър.

Опасност крие и новата тенденция в дейността на НАТО – разпространяване компетентността на тази организация извън военната област. САЩ и НАТО се опитват да вземат под контрол въпроси от икономически и финансов характер. Съществено значение имат мероприятията срещу ФРГ като най-важната икономическа и политическа сила в НАТО и противодействието на опитите й да се сдобие в ядрено оръжие.

24. Кратка оценка на политическата и оперативна обстановка в САЩ и по работата срещу НАТО, [Б. м.], 1980 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 202, л. 16- 19

Основни моменти от политическата обстановка в САЩ са активизирането на политическата и идеологическа дейност срещу социалистическите страни, което се изразява главно чрез „доктрината Картър“ по въпроса за правата на човека и обединяването на силите на капиталистическата система посредством по- тясно координиране действията на нейните три основни центъра – САЩ, Западна Европа и Япония.

В областта на работата срещу НАТО е поставена задачата да се противодейства на дейността на реакционните кръгове от пакта, насочена към възпиране процеса на разведряване и нормализиране на отношенията Изток – Запад.

25. Докладна записка относно командировката на полковник Иван Петков Иванов в Берлин – ГДР, София, 11 февруари 1980 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 1 - 3
Една от задачите, с които е бил натоварен полковник Иванов по време на неговата командировка в Берлин, е изясняването на възможностите за изготвяне на документ от подходящо ведомство на ФРГ, който да разкрива стратегически замисли и планове на САЩ и НАТО в Близкия и Среден изток. По време на срещата на полковник Иванов със заместник-началника на отдела за Активни мероприятия при Разузнавателното управление на ГДР Ханс Кнаус последният го уверява, че могат да изготвят такъв, ако от българска страна им бъде предоставен проект на съдържанието на документа.

26. План за съвместните, респективно съгласувани активни мероприятия за 1981 година, Варна, 2 септември 1980 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 89 – 92
В плана са посочени главните насоки в работата на отделите за активни мероприятия на разузнаванията при Министерството на вътрешните работи на НР България и Министерството за държавна сигурност на ГДР. С цел отслабване позициите на държавите от НАТО се предвижда лансиране на документ от ФРГ в африкански и арабски правителствени среди, в който да се подчертава стремежът на НАТО към разширяване на сферата му на действие и това да се представи като важна част от политиката на федералното правителство. С изготвянето на документа се ангажира немската страна, а с реализацията – българската.

27. Справка № 2267 относно планирана брошура по кипърската проблематика, [Б. м.], 25 ноември 1980 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 226, л. 12
В справката се уточнява какви данни е необходимо да се включат в подготвяната брошура по кипърския въпрос. КГБ препоръчва на Първо главно управление в нея да бъдат поместени данни за опитите на САЩ и НАТО да разширят военното си присъствие на острова.

28. Оперативно писмо № 1 от Кондов (началник на ПГУ) по раздела на Божков (Осми отдел), [Б. м.], 30 януари 1981 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е . 644, л. 1 – 5
В писмото се казва, че в утвърдения план за 1981 година са предвидени серия от активни мероприятия, които да бъдат проведени с участието на резидентурите на ПГУ в Западна Европа и САЩ. Посочва се, че работата срещу НАТО на този етап изисква усилията да се насочат към постигане на успешно завършване на Мадридската среща (операция „Хоризонт“). Една от най-важните задачи, включени в плана, е организирането и системното издирване на факти, материали и публикации, компрометиращи САЩ и западните им съюзници като противници на разведряването.

29. Справка за агентурно-оперативната обстановка в Англия и някои особености в работата с официалните и доверителни връзки, София, 6 април 1981 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 141, л. 36 – 41
Според получената информация консервативното правителство и лично министър-председателят Маргарет Тачър настоявали за свързването на разведряването в Европа с отпор от страна на Запада на влиянието на СССР и социалистическата

общност в Африка и Азия, както и за преразглеждане отношенията на Великобритания към политиката на разведряване. Във връзка с това агентурно-оперативната обстановка в страната се определя като неблагоприятна, с което се обяснява забележителният застой в работата по външнополитическото разузнаване.

30. **Отчет относно работата на направление САЩ и НАТО в отдел 08- ПГУ през 1981 г. , София, 19 ноември 1981 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 644, л. 52- 58
През годината направлението работи активно по основните задачи, свързани с подпомагане на външнополитическите инициативи на НРБ и СССР и страните от социалистическата общност към продължаване на политиката за мир и разоръжаване, създаване на благоприятна обстановка за успешно протичане и завършване на Мадридската среща. Проведени са мероприятия по извънпланови задачи, продиктувани от международната обстановка. Такива са операция „Солидарност ПБ“ за подпомагане на здравите сили в Полша и против намесата на Запада във вътрешните работи на ПНР, операция „Марс“ – против влизането на Испания в НАТО и операция „Хоризонт“ – против решението на президента Рейгън за производство на неутронно оръжие.

31. **Мероприятия в изпълнение на министерска заповед № 7/19.I.1977 година, София, 28 юни 1982 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 10 – 11
В документа се посочва, че в изпълнение изискванията на министерска заповед № 7/ от 19 януари 1977 година, за събиране на информация за признаците, характеризиращи подготовката на противника за внезапно нападение срещу НР България и страните от Варшавския договор, Главно следствено управление МВР се задължава да събира информация за военния, политически и научно- технически потенциал на вражеските страни, като получената от тях информация своевременно да се подава на заинтересованите поделения и ръководството на Министерството.

32. **Ориентировка-задание относно подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 1982 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 99 – 102
Ориентировката е изпратена на Второ главно управление. В нея се посочва, че за непосредствената подготовка на ракетно-ядрено нападение съществена роля играят специалните служби на САЩ и НАТО. В тази връзка следвало да се очакват определени изменения в характера на тяхната дейност. Задачата на разузнавателните служби била да събират сведения, необходими за уточняване времето за нападение и дислокацията на обектите на нападение.

33. **Предложение относно усъвършенстване на системата за разкриване на признаците за подготовка на внезапно нападение срещу НРБ, София, 3 септември 1982 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 34 – 40
В документа се посочва, че към настоящия момент работата по разкриване на признаците за подготовка на война и внезапно нападение се регламентира от Министерска заповед № 7, от 19 януари 1977 година. В нея обаче остават нерегламентирани редица важни въпроси. Във връзка с това, началникът на ПГУ – ДС, генерал Коцев предлага ПГУ – ДС, след консултации с КГБ, и други разузнавателни органи на социалистическите страни и РУМНО, да изготви ориентировки по задграничните обекти и проблеми, по които е необходимо оперативно наблюдение на органите на ДС. Предложението е одобрено от зам.-министъра на Вътрешните работи генерал Савов.

34. Взаимоотношенията САЩ – Западна Европа, София, 1982 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 16-17
Според получени данни Западна Европа е била разтревожена от възможността администрацията на Рейгън да предизвика ядрен конфликт със СССР, разчитайки да запази територията на САЩ от ответен удар. Тези подозрения на Западна Европа се засилили, след като на заседанието на Групата за ядрено планиране на НАТО през декември 1981 година американските представители не дали обяснение за същността на концепцията на САЩ за „ограничена ядрена война“.
Сериозно безпокойство в Западна Европа пораждали опитите на Белия дом да се намеси във вътрешните работи на Полша и да наложи на съюзниците си още потвърд курс по отношение на социалистическите страни.

35. Справка относно сътрудничеството със съветските другари за 1981 – 1982 година по направление САЩ и НАТО и бъдещата съвместна дейност, София, 11 октомври 1982 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 23 – 28
В справката са посочени проведените съвместни акции на ПГУ – КГБ през 1981-1982 година. Специално внимание се обръща на факта, че през последните месеци САЩ провеждат масирана кампания срещу социалистическата общност като за прицел се избира отделна страна и целият пропаганден и подривен арсенал се насочва към тази страна. Наред с Полша, от края на миналата година България е една от социалистическите страни, станала обект на такава масирана кампания, каквато е кампанията срещу Полша.
В кампанията срещу НРБ намира конкретна проява един от обявените от Рейгън елементи на външната политика на САЩ – борбата срещу международния тероризъм, ръководен от Москва и социалистическата общност.

36. Отчет относно работата на направление САЩ и НАТО за 1982 г., София, 22 ноември 1982 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 29- 34
Отдел 08 – ПГУ (Активни мероприятия) получава благодарност от съветските партньори за успешното провеждане на мероприятието „Интеграл“, което се изразява в даване на гласност, чрез възможностите на отдела на „документ“ на НАТО, подготвен от ПГУ – КГБ, разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Паралелно с това активно мероприятие в Западна Европа е издадена и се разпространява брошурата „Еврошима“, посочваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ.

37. Справка относно ефекта от провежданите АМ срещу САЩ и НАТО за 1982–1983 година, [Б. м.], 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 29- 30
Независимо от различните методи и форми на проведените активни мероприятия – разобличаване, компромати, оказване на влияние и подкрепа на антиамериканските, антивоенни сили в света, документални акции и издаване на книги, ефектът от тях е постигнат. Някои крупни АМ са успели да покажат на Западна Европа, че нейните национални интереси са грубо потъпкани за сметка на интересите на НАТО, в които водеща роля имат САЩ.

38. План относно работата на отдел 08 по главния противник и НАТО за 1983 г. София, 5 януари 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 10-18
Посочена е основната насоки в работата на отдела – дискредитирането на външнополитическия курс на американската администрация, насочен към изостряне на обстановката в света, надпреварата във въоръжаването и постигане на военно

превъзходство, което заплашва световния мир и сигурност. Конкретните задачи са свързани с проваляне решението на САЩ за производство и складиране на неутронно оръжие в Европа.

39. Френските сили за бързо реагиране, София, 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 86- 87
Според получени данни през пролетта на 1983 г. френският парламент е приел проект за създаване на Сили за бързо реагиране. Основна цел на тези сили е нанасяне на удар по втория ешелон на противника, в случая – „групата за оперативно маневриране“, съгласно съветската структура. Според френски военни ръководители СБР щели да осъществят „Съюза на Франция и ФРГ в НАТО“. Счита се, че двете държави можели много по ефикасно да защитят Западна Европа, в която и да било точка, отколкото американският “корпус за бързо реагиране“.

40. Работата на резидентурите по проблемите на РЯН, [Б. м.], 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 170- 171
Започналото дислоциране на ракетите със среден радиус на действие в Западна Европа, действията на САЩ и техните съюзници от НАТО в района на Близкия изток се посочват като доказателство за открито възприетия от САЩ курс към военна конфронтация. В тази обстановка работата на резидентурите по проблемите на ракетно-ядрено нападение (РЯН) става първостепенна задача.

41. Ориентировка-задание относно подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 382, л. 87 – 93
Засилената подготовка за война се свързва с идването на власт на крайнодесните сили в САЩ. Очаква се в задграничните бази на САЩ да започне провеждането на отделни мероприятия по непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение. С цел своевременното разкриване на непосредствената подготовка за РЯН, на резидентурите в натовските страни е изпратено задание, в което са отбелязани конкретни задачи за изпълнение.

42. Разузнавателни признаци за разкриване на непосредствената подготовка за използване на ядрено оръжие, [Б. м.], 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 382, л. 44 – 49
Посочват се разузнавателните признаци, свързани с подготовката на стратегическите ракети със земно и морско базиране и стратегическата авиация. Един от най- важните признаци е засилването на интензивността на радиообмена между ВПК и щабовете от Обединените въоръжени сили в Европа. Според поместените данни решение за внезапно използване на ядрено оръжие можел да вземе президентът на САЩ, а Комитетът на началник-щабовете за 2 минути да подготви заповедта. Между 7 и 9 минути след вземане на решение за ядрено нападение можело да се извърши пуск на дежурните междуконтинентални балистични ракети.

43. Заповед на началника на ПГУ – ДС, ген.-лейтенант Васил Коцев, за създаване на Информационно-оперативен щаб за координиране дейността на ПГУ – ДС по разкриване на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение и за действие в кризисни ситуации, София, 11 април 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 106- 107
Във връзка с изостряща се международна обстановка и подготовката на САЩ за ракетно-ядрена война против СССР и страните от социалистическия лагер се създава постоянно действащ Информационно-оперативен щаб към отдел 06, ПГУ – ДС. Той се изгражда като звено в структурата на Информационно-аналитичния отдел, включващо двама анализатори по военностратегически проблеми.

44. План относно организационни мероприятия на ПГУ – ДС за изпълнение на утвърдените от министъра на вътрешните работи насоки на разузнавателната работа за своевременно разкриване подготовката на ракетно-ядрено нападение (РЯН) против нашата страна и страните от социалистическата общност, София, 30 май 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 128- 131

За подобряване на организацията на разузнавателната работа за придобиване на информация относно подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за РЯН са изготвени справки-задания, конкретизирани по страни. Приоритетно значение в заданието има навременното придобиване и изпращане в Центъра на информация от агентурата, имаща достъп до данни за непосредствена подготовка на ракетно-ядрено нападение.

45. Справка относно планирани и проведени АМ за 1-то полугодие на 1983 година от направление „САЩ и НАТО“, София, 20 юни 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 20- 22

Планира се издаването на книгата „Генерали за мир“, в превод на български език, да се използва за пропагандиране на идеята за безядрена зона на Балканите. Договорено е съдействието на отдел „Пропаганда“ към МВР, за организиране на публикации и интервюта, като излизането на книгата от печат се обвърже с Асамблеята за мир в Прага през месец юни 1983 година.

46. Справка относно мероприятия, проведени от ЛТО и резидентурите по разкриване на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 147 – 149

В изпълнение указанията на ръководството на ПГУ за работа на резидентурите по признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския договор в някои ЛТО са определени оперативни работници, които да наблюдават работата на резидентурите конкретно по тази задача. Набелязани са мероприятия за проникване в обектите, имащи отношение към подготовката на внезапно нападение. В страните, където са разположени американски бази, резидентурите периодично маршрутират оперативни работници със задача да извършват визуално наблюдение и да следят за външни признаци за настъпили в базите изменения.

47. Справка относно изпратена грама до всички резидентури, натоварени да работят за разкриване на подготовката за РЯН, София, 1983 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 161

По нареждане на Бойков (министърът на вътрешните работи) на всички резидентури, на които е изпратена ориентировка – задание да започнат работа за разкриване на признаците за подготовка на противника за война и ракетно-ядрено нападение срещу НР България и страните от социалистическия лагер с грама от 20 юни 1983 година е разпоредено във всяка поща с пасаж № 1 да се докладва за извършените от тях организационни мероприятия. Още един път е обърнато внимание върху изключителната важност и на постоянния характер на поставената задача.

48. Информация относно някои разузнавателни признаци, имащи отношение към подготовката на Франция за използването на ядрено оръжие, София, 13 август 1983 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 3 – 5

Проведеното наблюдение в някои райони на Франция е показало, че не се забелязват особени раздвижвания във френските ядрени сили. Счита се, че такова

раздвижване е възможно през месец септември, за когато е планирано инсталирането на усъвършенствани американски ядрени системи в Западна Европа.

49. Мероприятия на ПГУ – ДС по линия на РЯН, проведени през август – септември 1983 г. , София, 26 септември 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 162 – 163
В документа се посочва, че е започнала проверка на получените информации и сигнали за увеличаването на стратегическите запаси от храна във ФРГ и стратегическите запаси от суровини във Франция. Проверяват се също и смяната на военновременния КП на американското правителство и промените в кодовите и шифрови системи.

50. Справка относно сътрудничеството с немските другари за 1981 - 1983 г. по направление САЩ и НАТО, София, 26 септември 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 23- 25
Отчита се, че сътрудничеството с немската страна по направление САЩ и НАТО се развива възходящо, което личи както от нарастването на броя на съвместните активни мероприятия, така и по обема на разменени информации по отделните акции. Някои активни мероприятия се превръщат в дългосрочни операции с комплексен характер: „Фланг“, „Хоризонт“ и „Марс“.

51. Указание за разкриване на признаци, по които Второ главно управление – ДС следва да събира информация за непосредствената подготовка на САЩ и другите страни – членки на НАТО за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НР България и останалите страни – членки от социалистическата общност, София, 13 октомври 1983 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 175 – 191
Указанието е подписано от заместник-министъра на вътрешните работи генерал Г. Аначков. В него се казва, че въпреки стремежа на противника да запази в максимална тайна подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци за това. Посочват се основните признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение в политическата, военната и икономическата област и гражданската отбрана.

52. Справка относно сътрудничеството със съветските другари за 1982 – 1983 година по направление САЩ и НАТО, София, 17 октомври 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 26- 28
В справката се посочва, че в процеса на сътрудничеството между КГБ и ПГУ освен проведените съвместни мероприятия е извършено натрупване на материали и оформен предварителен план за провеждане на ново активно мероприятие („Заклет враг – 4) с насоченост срещу главния противник САЩ. Нов момент в това сътрудничество е подготовката на активно мероприятие по операция „Диана“, изразяващо се в организиране на среща-дискусия в рамките на Европейския парламент по въпроса за безядрените зони и по-специално по безядрената зона на Балканите.

53. Ориентировка-задание относно подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], [Б. д.],
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 72 – 86
Заданието е изпратено до резидентурите във Вашингтон и Ню Йорк. В него се подчертава, че според анализа на наличната информация, решението за подготовка за война и за нейното започване ще бъде взето от висшето ръководство на САЩ, с участието на военното командване. Във връзка с това, изключително важно значение за своевременното разкриване на заплахата от нападение,

според разузнавателните служби, ще има своевременното определяне на кръга от лица, който могат да знаят за решението на ръководството на САЩ и НАТО за предприемане на ракетно-ядрено нападение.

54. Списък на признаците – мероприятия, характеризиращи подготовката на противника за война и внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от Варшавския договор, София, 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 382, л. 220 – 245
Посочени са около 200 признаци – мероприятия за подготовка на РЯН в политическата, икономическата и военната област, в областта на гражданската отбрана, в разузнавателната, контраразузнавателната и дипломатическата област. Обръща се внимание на факта, че някои от признаците, свързани с непрекъснатата идеологическа и психологическа война срещу СССР, като елементи на подготовката за водене на война са постоянно налице.

55. Отчет относно работата на направление „САЩ и НАТО“ в отдел 08 - ПГУ/ ДС за 1983 г. , София, 14 ноември 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 651, л. 31- 36
В Италия и Португалия са инспирирани статии за необходимостта от успешното приключване на Мадридската среща. Съвместно с отдел 01 са разпратени до делегациите на срещата материали, разобличаващи нарушенията на демократичните права и свободи в Турция с цел отклоняване на вниманието на участващите от т. нар. „въпрос за правата на човека“ в социалистическите страни.

56. Оперативно писмо № 3 до началника на отдел 03 – ПГУ (Западни страни), [Б. м.], 5 март 1984 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 384, л. 186 – 187
В писмото се казва, че се търси начин за въздействие върху СССР да приеме настаняването на ракетите със среден радиус на действие в Европа и се върне към преговорите в Женева. В приложението към писмото е поместена информация относно някои моменти в позицията на Великобритания по отношенията Изток – Запад. Посочват се данни за участието ѝ в ученията на НАТО и забраната за влизане на кораби на социалистическите страни в английски пристанища.

57. Отчет относно работата на направление „САЩ и НАТО“ в отдел 08-ПГУ – ДС за 1984 година, София 26 ноември 1984 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 655, л. 28 - 34
За проваляне на опитите на САЩ да превърнат Европа в театър на ядрена война и за създаване на максимални затруднения на САЩ в разполагането на нови оръжия в Европа, по операция „Манеж“е изпълнено едно активно мероприятие. То се изразява в издаване и разпространение на книга в Западна Европа, която разобличава американските планове за военни действия в Европа. Изпълнено и отчетено е и едно мероприятие по операция „Заклет враг“ – книга, която дава само негативен портрет на президента на САЩ Рейгън.
В документа се посочва, че половината от планираните мероприятия не са осъществени.

58. Докладна записка от полк. Тодор Бояджиев, заместник-началник на ПГУ – ДС и началник на отдел 06 (Информация) до началника на ПГУ – ДС, София, 13 декември 1984 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 196 – 197
С цел повишаване квалификацията на състава по въпросите за подготовка на противника за внезапно ракетно - ядрено нападение (ВРЯН) срещу страните от социалистическата общност е договорено ръководни служители от РУ – ГЩ да

изнесат цикъл от лекции. Планира се по темата: „Военните приготовления на НАТО и схващания за водене на войната и бойните действия на БСН“ лекция да изнесе лично началникът на РУ на ГЩ генерал-полковник Зикулов.

59. **Информация относно Движението за мир във Великобритания, [Б. м.], 1985 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 142, л. 128 – 136
Политиката на консервативното правителство на М. Тачър, насочена към превъоръжаването на страната с новата ракетна система „Трайдънт“ и особено безрезервната подкрепа на решението на НАТО за разполагане на американските ракети „Пършинг“ и „Круз“ на английска територия предизвиква активизиране на Движението за мир и ядрено разоръжаване (КЯР) във Великобритания. Много важен момент в международната дейност и контакти на КЯР е, че тя се осъществява съвместно с организацията „Европейско ядрено разоръжаване“ – ЕЯР, създадена през 1980 година. Борбата на двете организации във Великобритания, в крайна сметка не се увенчава с конкретни резултати и американските ракети са разположени в страната.

60. **Перспективен план за взаимодействието между външните разузнавания на Министерството на вътрешните работи на НРБ и Комитета на държавна сигурност на СССР за периода 1986 – 1990 г. , София, 9 януари 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 40, л. 1 – 19
Отчитайки невижданата по своите мащаби надпревара във въоръжаването, ускорените темпове, с които САЩ и НАТО създават нови видове оръжия за масово поразяване и плановете им за милитаризация на Космоса, двете разузнавания си поставят целта да повишат ефективността на своята дейност, преди всичко в работата по САЩ и НАТО, а така също и Китай. Усилията на двете разузнавания се насочват към придобиване и взаимно предаване в зависимост от потребностите на разузнавателна информация по главната задача – да не се пропусне непосредствена подготовка на противника за ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския договор. Планът е утвърден от Министъра на вътрешните работи на НРБ и Председателя на Комитета на държавна сигурност на СССР.

61. **Справка за проведените разговори със съветските другари в Москва от 13 до 16 октомври 1986 година по линия на АМ, [Б. м.], 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 673, л. 5 – 13
По време на разговорите е обърнато специално внимание на факта, че след срещата в Рейкявик, първостепенен въпрос се очертава този за ИСО. Посочва се, че ИСО по своя характер е нападателна, а не отбранителна система и създава условия за извеждането на ядреното оръжие в космоса. Военните разходи на САЩ по линия на ИСО се очаквало да достигнат 1 трилион и 500 млд. долара. Всичко това поставя и новите задачи на службата за АМ – да се въздейства върху антивоенното движение, да се критикува Рейгън и администрацията му за провала на срещата и да се неутрализират желанията на противника да се покаже равната отговорност на двете свръхсили.

62. **Информация № 43 по осигуряването на американските войски за усилване при прехвърлянето им в Европа през Англия, [Б. м.], 20 февруари 1986 година**
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 8 – 9
Информацията е изпратена от заместник-началника на Генералния щаб на БНА и началник на Разузнавателното управление генерал Зикулов. В документа се посочва, че в плановете на военното ръководство на НАТО се предвижда в периоди на криза и във време на война през Великобритания да се прехвърля част от войските на САЩ, предназначени за усилване на групировките на Обединените въоръжени

сили на блока на Северноевропейския и Централноевропейския театър на военни действия. Изпълнението на задачите по осигуряване на прехвърлянето на войските ще започва с привеждане на въоръжените сили на НАТО от мирно във военно положение.

63. Справка относно признаци за подготовка за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ през май 1986 година, [Б. м.], май 1986 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 10 – 13
Като признаци за подготовка за война и ВРЯН се посочват решението на британското правителство да разреши на САЩ да използват базите си във Великобритания при евентуалното нападение срещу Либия, прехвърлянето на рота британски командоси от Великобритания в базата „Декилия“ на остров Кипър и пребазирането на една ескадрила от изтребители Ф-16 от американските военновъздушни сили на неуточнено летище в Близкия изток. В справката се отбелязва също, че френският Генерален щаб е дал разпореждане бронетанковата техника във всички бойни части да бъде пребоядисана в защитен цвят.

64. Справка за материалите по проблематиката ВРЯН, изпратени от София през първото полугодие на 1986 година, [Б. м.], 29 август 1986 година /на руски език/
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 70 – 71
В справката се посочва, че в Центъра (КГБ) са постъпили 23 телеграфни съобщения от София с индекс „И – ВН“, в които се осветяват мероприятията на САЩ и другите страни от НАТО в пет области, в които е възможно да се проявят признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение – политическата, военната, икономическата, гражданската отбрана и дейността на специалните служби.

65. Справка № 2118 за резултатите от разузнавателната работа по разкриване на признаците за внезапно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], септември 1986 година (на руски език).
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 112 – 115
В документа са посочени някои изменения в политическата, военната и икономическата област, както и в областта на гражданската отбрана и дейността на специалните служби в САЩ и страните – членки на НАТО.

66. Справка относно признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ през септември 1986 година, София, 19 септември 1986 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 79 – 83
Забелязани са няколко признака за подготовка на противника за война. В английската база Акротири е наблюдавано увеличаване на броя на излитащите самолети. В района на селището Винрут в Айфен е било изградено противоатомно скривалище за нуждите на Бундесвера. Същевременно са били изградени скривалища за цивилното население в градовете Акерат и Вупертал.

67. Отчет относно работата на направление „САЩ и НАТО“ през 1986 г., София, 24 ноември 1986 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 666, л. 51 – 59
През периода направление „САЩ и НАТО“ провежда редица АМ, насочени главно към противодействие на милитаристичния курс на САЩ. За дискредитиране на Рейгън и неговата администрация, по идея на ПГУ, съвместно със съветската страна, е проведено АМ за разобличаване на американския президент като духовен наследник на Хитлер. От името на „Комитет за спасяване на европейската цивилизация“ в Западна Европа е разпространена брошурата „Чумата“, подготвена на основата на предоставен от КГБ материал.

68. Справка относно признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ, през ноември 1986 година, София, ноември 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 139 – 145

В справката са отбелязани няколко признака за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение. Във военната област - САЩ са извършили успешен опит с ракета „Делта“ в рамките на програмата ИСО /инициатива за стратегическа отбрана/. Ракетата е извела в орбита два спътника. След отделянето им от ракетата – носител, двата спътника се „преследвали“ взаимно в продължение на 3 часа, след което единият от тях унищожил другия. В икономическата област – корпорацията „Феърчайлд спейс“ е изготвила проект за монтаж в Космоса на газова станция, която да бъде използвана от Пентагона за презареждане на спътници с военно предназначение.

69. План относно работата на направление „САЩ и НАТО” в отдел 08, ПГУ- ДС за 1987 г. , София, 25 декември 1986 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 673 л . 14 – 24

В документа се посочва, че реализирането на американските военни програми и особено ИСО /Инициатива за стратегическа отбрана/ е причина за нарастване на загрижеността на Западна Европа от ръста на заплахата от военна конфронтация между Изтока и Запада. След срещата на високо равнище в Рейкявик започват да се търсят нови пътища за осигуряване на международната сигурност. Тези нови елементи на политическата обстановка в света определят насоките в работата на направлението и съдържанието на планираните активни мероприятия.

70. Отчет за работата на Информационно – оперативния щаб на ПГУ – ДС по проблемите на РЯН през периода 1984 – 1986 г. , София, 30 декември 1986 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 394, л. 162 – 167

След лятото на 1986 г. е отчетено рязко спадане на количеството и качеството на получаваната в Центъра информация. Редица резиденти и оперативни работници, дори хора в Центъра започват да се ръководят от логиката, че в епохата на стратегически паритет между СССР и САЩ, ракетно-ядрена война е невъзможна.

71. Информация относно космическата програма на НАТО и участието на Великобритания, [Б. м.], 4 февруари 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 144, л. 17 – 18

В документа се посочва, че на 19 януари 1987 година, „Бритиш еърспейс“ и „Маркони“ са получили от НАТО поръчка за построяване на два военни, комуникационни спътници на стойност 90 млн. английски лири. Според договора, подписан между Британското министерство на отбраната и НАТО, първият спътник, трябвало да бъде изведен в орбита през 1990 година, а вторият в средата на 90-те години.

72. Справка относно ограничаване износът на ракети – носители на ядрени заряди, [Б. м.], 27 април 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 144, л. 72 – 73

В справката се посочва, че Великобритания, съвместно с шест страни – членки на НАТО (Канада, Франция, Западна Германия, Италия, САЩ) и Япония са взели съвместно решение за забрана на износа на ракети, които могат да бъдат използвани за носители на ядрени заряди, както и на износа на технологии за производството им. Без да подписват конкретен документ, тези държави са разработили само правила за обща държавна политика в тази област с цел ограничаване продажбите на ракети и оборудване за други страни.

73. Отчет за работата на направление „САЩ , НАТО и Западна Европа” през 1987 г., София, 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 673 , л. 31 – 37

Издадена е на английски език втората книга от поредицата „Кой дестабилизира Европа?”. В книгата се разкрива ролята на САЩ в Западна Европа от създаването на НАТО до 1980 г. Под формата на информация за разговори между Шулц и Геншер е изготвена извънпланово дезинформация, относно съществуването на подробно разработен план на НАТО за дестабилизирането на Албания, в който е определена важна роля на ФРГ.

„Информацията” е направена достояние на албанските ръководители чрез оперативен канал на КГБ. С цел разширяване ефекта от други АМ са проведени допълнителни мероприятия.

74. Оценка относно информационната работа по външнополитическото разузнаване на резидентурата в Токио за периода 1 януари 1988 година до 31 декември 1988 година, София, 20 януари 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4а, а.е. 216, л. 1 – 5

През периода резидентурата в Токио е работила за изясняване на няколко приоритетни информационно-аналитични задачи. Задачата по ВРЯН е поставена на първо място, но придобитите и използвани информации по тази проблематика са най-малко на брой. Другите важни задачи са свързани с оценките на САЩ, Япония и НАТО за политическите аспекти на сигурността и за преговорите между СССР и САЩ по разоръжаването.

75. Отчет относно работата на направление „САЩ, НАТО и Западна Европа“ през 1988 г., София, 25 ноември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 678, л. 98 – 106

През периода активните мероприятия са организирани в рамките на три дълготайни операции: „Заклет враг”, „Манеж” и „Хоризонт”. За засилване на антиамериканските настроения в Италия е проведено документалното АМ „Инцидент”, което се изразява в разпространяване на изготвен от българските служби фалшив документ до заинтересованите лица, който да покаже, че катастрофиралият през 1980 г. граждански италиански самолет ДС-9 е бил свален от американска ракета, а органите на сигурността в Италия са замесени в прикриването на истината. Отчетено е също, че голяма част от планираните АМ не са изпълнени.

76. Информация относно данни за военна база на САЩ, разположена в гр. Гермерсхайм – ФРГ, Шумен 25 ноември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 21 – 22

Документът съдържа данни за военна база на САЩ, разположена в гр. Гермерсхайм, ФРГ. Едно от основните предназначения на базата е било съхранение и обслужване на танкове, които се използвали при учения на НАТО. В базата се извършвал и ремонт на стара военна техника от предприятието „Леберсервиз“ с числен състав 120 души, между които имало десетина български и полски емигранти.

77. Докладна записка относно проведено Международно съвещание на разузнавателните органи на братските социалистически страни през месец октомври 1988 година в Берлин, София, 7 декември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а , а.е. 52, л. 150 – 166

Всички делегации на съвещанието са оценили високо съветско-американския договор за ликвидиране на ракетите със среден и по-малък радиус на действие. От политическа гледна точка този договор се определя като утвърждаващ принципа

за гарантиране еднаква сигурност за страните както от Организацията на Варшавския договор, така и от НАТО.

78. Справка относно разговорите водени в служба АМ при ПГУ – КГБ в Москва от 25 до 28 октомври 1988 г. по въпроси на сътрудничеството с отдел 08 ПГУ / ДС, София, 13 декември 1988 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 21 – 54
По време на разговорите е констатирано, че планираните съвместни АМ по главния противник са изпълнени. Неефективна е била съвместната работа по Турция, поради по слабите възможности на КГБ (по тяхна преценка) и поради спадането на общата активност. Посочвайки, че главният принцип сега е диалог, а не конфронтация, в европейското направление се налага вече като правило, при подготовката на разобличителни АМ, в тях да се залагат и положителни аспекти.

79. Входяща шифрограма: Някои оценки и предвиждания на американски дипломат, Женева, 14 декември 1988 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 127
В шифрограмата се казва, че еуфорията в САЩ от пускането в производство на новия бомбардировач Б–1 СТЕЛТ, считан за неуловим от радарите на Варшавския договор, преминала. По най- нови американски сведения, СССР е в състояние да засича по електронен път тези самолети, което ги прави безсмислени.
Информацията е оценена като правдоподобна.

80. Информация до Москва относно организиране на допълнителни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО, София, 6 януари 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 70 – 71
След проведените в края на 1988 година, разговори между ПГУ и КГБ в Москва, българската страна информира съветските си партньори, че възнамерява да организира, съобразно собствените си възможности активни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО. В писмото се предлага да се обсъди възможността за взаимодействието при разпространяване на мероприятията.

81. Информация до Берлин относно организиране на допълнителни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО, София, 9 януари 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 72
Българската страна информира немските си колеги, че във връзка с 40-годишнината на НАТО планира да подготви някои активни мероприятия като листовки, обръщения, малки брошури и други, с цел да се противодейства на пропагандната кампания на НАТО, която съюзът смята да разгърне в Западна Европа и по-конкретно да се разкрият отрицателните последствия за европейските държави от съществуването на НАТО във всички аспекти на проблема.

82. Информация за предстоящо разработване на нова ракета „въздух – въздух" за нуждите на ВМС на САЩ от фирмата Хайг Еркрафт Къмпани, Мадрид, 15 декември 1988 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 401, л. 31
В документа се съобщава, че американски консорциум, съставен от фирмите „Хайт Еркрафт Къмпани" и „Райтон Къмпани" е подписал договор на стойност 110 милиона долара с Военноморските сили на САЩ за конструирането и производството на усъвършенствана ракета „въздух – въздух". Главното предназначение на тази ракета било прихващането на вражеските самолети на далечно разстояние. Очаквало се тя да влезе в производство през 1998 г.

83. Предстоящо съкращаване на военни обекти на територията на САЩ, [Б. м.], 1 януари 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 401, л. 42

През декември 1988 година, правителствена комисия, утвърдена от Конгреса, излиза с предложение да се ликвидират 86 военни бази на територията на САЩ и да се направят съкращения в други 5 големи бази, така че да бъдат спестени 5, 6 млрд. долара през следващите 20 години. Секретарят на отбраната на Съединените щати, Франк Карлучи, трябвало да приеме или отхвърли предложението, а Конгресът да го разгледа.

84. Справка относно задачите на резидентурата във Франция по изпълнение на плана по раздела на Божков за 1989 г. , Б. м. 20 януари 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 , а.е. 685, л. 59 – 60
Във връзка с 40-годишнината на НАТО, като първостепенна се определя задачата в Центъра да се изпращат материали и отделни факти, показващи отрицателните последици за Европа и нейните народи от съществуването и дейността на НАТО.

85. Информация относно проблеми със страните предоставящи право за използване на военни бази, Б. м. 2 март 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 91 – 99
В документа се съобщава, че използването на военните бази на САЩ става все по-трудно, особено в т. нар. „страни предоставящи права за използване на бази“. Правителствата на тези страни са обезпокоени от това да не бъдат въвлечени в споровете между САЩ и трети държави, които нямат нищо общо с националните им интереси. Класически пример за действие извън периметъра на НАТО са военните доставки на САЩ за Израел, по време на войната от 1973 г. когато повечето страни - членки заемат неутрална позиция.
Друг проблем се явява огромния бюджетен дефицит на САЩ, който води до значително намаляване на помощта за страните, в които те имат бази.

86. Ориентировка – задание относно командно-щабно учение на НАТО „Уинтекс – Сименс-89“, София, 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 209, л. 13 – 16
В заданието се подчертава, че в хода на ученията от този тип военнополитическото ръководство на НАТО отработва въпросите по привеждане на страните от блока от мирно във военно положение. При подобни учения се проявявали редица действия на противника, които е вероятно да бъдат осъществени при непосредствена подготовка за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския договор.

87. Справка за подготвени или реализирани извън плана активни мероприятия през първите четири месеца на 1989 г. в направление САЩ, НАТО и Западна Европа, [Б. м.], 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 89 – 90
В изпълнение на допълнително разработен план за акция „Бумеранг-40“, във връзка с 40-годишнината от създаването на НАТО, са проведени няколко активни мероприятия срещу тази военнополитическа организация. На отдел 15 - ПГУ (Техническо-документален) е поставена задачата да отпечата статията “ФРГ – най-големият самолетоносач на НАТО в Европа“. Планирало се тя да бъде разпространена преди сесията на блока, в края на май 1989 година във ФРГ.

88. Оценка на информационната работа на ОР 10787 от резидентурата в Лондон за периода от XI. 1983 г. до XI. 1989 г. , София, 21 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 213, л. 8 – 9
В документа се отбелязва, че за шестгодишния период по проблемите на ВРЯН от оперативния работник е получена само една информация, която е използвана. По линия на ВПР за същия период са изпратени 35 информации, като броят на из-

ползваните е само 7, т.е. средно по една годишно, което е определено като крайно незадоволително и с нищо неоправдано обстоятелство.

89. Информационно задание на кап. Иван Мълчанов – старши разузнавач в УНТР, София, 28 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 213, л. 14 – 15

От информационното задание става ясно, че в задграничната работа на оперативния работник, задачата по разкриване на признаците за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и ВРЯН срещу НРБ и страните от Варшавския договор е поставена на второ място. На този етап приоритет е даден на друга задача – разкриване плановете, намеренията и действията на Турция, САЩ и НАТО във връзка с възродителния процес.

90. Справка за информационната работа на резидентурата в Токио от 1. 09. 1988 г. до 10. 04. 1989 г., София, 20 април 1989 год.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 8 – 10

В справката се посочва, че 61, 8 % от изпратените информационни материали от резидентурата в Токио са използвани, десет са ценни, а три – секретни. Не достатъчно са осветлявани обаче приоритетните информационно-аналитични задачи като: ВРЯН, плановете на САЩ и НАТО за постигане военно превъзходство над СССР и Организацията на Варшавския договор, възродителния процес и други.

91. Входяща шифрограма № 6506. Информация относно позицията на САЩ за въоръжените сили на НАТО във ФРГ, Брюксел, 7 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 742, л. 143 – 143 гръб

В шифрограмата се съобщава, че в град Улиуген асоциацията на американската армия във ФРГ е провела семинар на тема „Бъдещето на НАТО“. По време на семинара станало ясно, че според стратегията на пакта, във ФРГ трябвало да се разположат допълнителни сили, способни да задържат фронтовата линия на западногерманските граници при съветско нападение. Същевременно конвенционалните оръжия на НАТО трябвало да се модернизират, тъй като с въоръженията на този етап, пактът не можел да осигури конвенционална отбрана без риска да се прехвърли „ядрения праг“.

92. Входяща шифрограма № 7320. Информация относно програма на Държавния департамент на САЩ за американската политика към СССР, Брюксел, 23 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 141 – 141 гръб

В шифрограмата се съобщава, че Държавния департамент на САЩ е изготвил концепция за политиката на администрацията на Буш към СССР. Предвид несигурния изход на преустройството в СССР, САЩ трябвало да продължат да поемат отговорността за осигуряване сигурността на съюзниците си от НАТО чрез военна и икономическа сила и лидерство в областта на технологиите. В концепцията се отбелязвало, че в течение на десетилетия Съветският съюз представлявал „заплаха за мира на планетата“ и признаците за промяна в политиката на СССР трябвало да се възприемат предпазливо и резервирано по редица причини.

93. Информационно задание на ст. лейтенант Валентин Самсаров, старши разузнавач в отдел 03, ПГУ – ДС, София, 6 юни 1989 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 224, л. 8 – 9

От заданието става ясно, че по време на задграничната си командировка оперативният работник ще работи по няколко приоритетни информационно-аналитични задачи, които са в корелация с настъпващите промени в Европа. На първо място е поставена задачата, свързана с новата роля на Западен Берлин в съвременната система на международните отношения, на второ място е възродител-

ният процес и по конкретно оценка на страните – членки на НАТО за българо-турските отношения, на трето – човешкото измерение в общоевропейския процес и най-накрая е поставена задачата за мястото и ролята на ФРГ в НАТО.

94. Оперативно писмо № 6 от 15. 06. 1989 година, относно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 15 юни 1989 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 401, л. 151 - 152
В писмото се съобщава, че военните учения на НАТО „Уйнтекс-89“ са предизвикали големи недоволства от страна на ФРГ и Италия. Причина за това било решението на Върховното командване за Европа „Саксеур“ за нанасяне на три тактически ядрени удара по територията на ГДР от американски бомбардировачи, използващи бази във ФРГ. Това решение силно раздразнило политическите кръгове на ФРГ, които считали за недопустимо да се говори за ядрени удари и то по част от германския народ. ФРГ и Италия се обявяват за започване на преговори по премахването на тактическите ядрени ракети от територията на Европа. Тяхната позиция е подкрепена и от страна на Испания.

95. Оперативно писмо № 7 от 4 юли 1989 година относно признаци за ВРЯН срещу СССР и другите социалистически страни, [Б. м.], 4 юли 1989 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 156 – 157
В писмото се посочва, че резидентурата във Вашингтон не е забелязала съществени признаци за подготовка или провеждане на внезапно ракетно-ядрено нападение срещу СССР и другите социалистически страни. Отбелязва се също, че новото предложение на САЩ и страните – членки на НАТО да се унищожи значителна част от бойната авиация е инспирирало сериозна загриженост в Конгреса. Предложението на президента на САЩ щяло да изисква безпрецедентното унищожаване на около 750 бойни и тренировъчни самолети, разположени в Западна Европа и повече от 6 000 самолета на Организацията на Варшавския договор. Независимо от разгорещените дискусии редица капацитети от Военновъздушните сили на САЩ приемали унищожаването на бойна авиация и от двете страни като реален необратим процес.

96. Оценка за информационната работа на ОР 142077 от резидентурата в Бон за периода 15.IX.1988 г.- 30.VI.1989 година, София, 11 юли 1989 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 212, л. 21 – 23
В документа се посочва, че три от информациите с оценка „ценна“ третират ролята и мястото на Балканите в плановете на САЩ, НАТО, Япония и Европейската икономическа общност. Те са изпратени до членовете на Политбюро на БКП. Информацията „Отношението на НАТО към съвременните процеси в СССР и социалистическите страни“ е изпратена до членовете на правителството и ЦК на БКП. Отчетено е, че по приоритетната задача ВРЯН няма използвани информации.

97. Оценка на информационната работа на ОР 138365 от резидентурата във Вашингтон за периода 10. IX. 1988 г. – 1. VII. 1989 г., София, 14 юли 1989 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 225, л. 15 – 18
Информацията „Военна политика на САЩ – 1989 г.“, придобита от официална връзка и оценена като „ценна“ е изпратена на Разузнавателното управление на МНО. Друга ценна информация: „План за модернизация на комплекса за производство на американски ядрени оръжия“ е изпратена до КГБ като част от справката за тях.
По въпросите на ВРЯН са използвани шест информации. Направен е изводът, че изпратените от ОР материали отговарят на залегналите в информационното му задание приоритетни задачи като в същото време се посочва, че е необходимо да се обърне особено внимание на проблемите, свързани с възродителния процес, еволюцията в позицията на САЩ и отношенията Турция – САЩ.

98. Оценка относно информационната работа на ОР 148263, резидент във Вашингтон за периода 1.IX.1988 г. до 25.VII. 1989 година, София, 14 август 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 225, л. 20 – 26
По приоритетната задача ВРЯН резидентурата редовно е изпращала пасажи в пощите, но качеството на данните е определено като незадоволително. Използвана е само една информация. Отбелязва се, че е необходимо в бъдеще с повишено внимание да се следят и да се придобиват разузнавателни информации по проблемите, свързани с позицията на САЩ по мюсюлманския въпрос в НРБ, отношенията САЩ – Турция и противоречията между САЩ и съюзниците от НАТО.

99. Информационно задание на ст. лейтенант Иван Тодоров – старши разузнавач в отдел 10, ПГУ – ДС, София, 5 септември 1989 год.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 216, л. 32 – 33
От заданието става ясно, че една от основните задачи, с които е натоварен старши разузнавач Тодоров по време на задграничната си командировка е свързана с разкриване на признаци за непосредствена подготовка на САЩ, НАТО и Япония за война и внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от Варшавския договор.

100. Справка относно признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО и Япония, придобити от органите на МВР – НРБ през септември 1989 година, София, септември 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 431, л. 41 – 43
В справката се казва, че според френски експерти прогнозата за възможно намаляване на американското участие в отбраната на Западна Европа щяло да доведе до задълбочаване на интеграционните процеси между западноевропейските държави за по-тясна координация на програмите за въоръжения и сближаване на националните отбранителни концепции. По този начин щяло да се увеличи значението на стратегическите ядрени сили на Франция и Англия като всяка от тях можела да увеличи своя ядрен потенциал до 1200 ядрени заряда с възможности за поразяване на цели в голяма дълбочина на територията на Съветския съюз.

101. Информационно задание относно задграничната работа във Вашингтон по линия на ВПР на капитан Чавдар Иванов, ст. разузнавач в отдел 05, ПГУ-ДС, София, 9 октомври 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 225, л. 35 – 37
На капитан Стойчев са възложени няколко приоритетни задачи, които са свързани с процесите на преустройство в НР България и плановете на САЩ и НАТО за политическо, икономическо, военно и идеологическо дестабилизиране на Организацията на Варшавския договор и отделните социалистически страни. На първо място отново е поставена задачата по придобиване на информация за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и ВРЯН или конвенционално нападение срещу България и страните – членки на Варшавския договор.

102. Информация относно модернизирането на тактическите ядрени оръжия на НАТО, [Б. м.], 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 63 – 65
В документа е направен анализ на позициите на ФРГ и Франция по отношение предлаганата от САЩ модернизация на ядрените ракети земя – земя „Ланс“. Влияние върху определянето на френската позиция по този въпрос оказвала оценката, че тактическите ядрени оръжия са ефикасен инструмент за натиск в диалога Изток – Запад. Освен това Франция смятала, че независимо от прогреса, постигнат в изграждането на европейската отбрана и съжителството на ЗЕС, За-

падна Европа все още не била в състояние да се противопостави сама на военния потенциал на СССР и Организацията на Варшавския договор. Според Франция, западногерманското правителство в настоящия момент било заинтересовано от процеса на разоръжаване, което в навечерието на започващите на 6 март преговори във Виена давало възможност на ФРГ да извлече политически преимущества.

103. Входяща шифрограма № 16285. Американски оценки за перспективите на процеса на разоръжаването, Лондон, 20 ноември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 150 – 150 гръб

Изпратената до Трети и Шести отдел на ПГУ телеграма е по повод изказване на бившия съветник на Рейгън по въпросите на разоръжаването Пол Нитце. На среща на членове на Международния институт за стратегически проучвания той споделил следното: Американската военнополитическа стратегия от 1947 г. за задържане на „съветската експанзия“ вече е изчерпала своето съдържание. Независимо от оценката на съветското ръководство, че не съществува военна заплаха от Запад, ще бъде опасно за международната обстановка, ако сега се разтурят НАТО и Организацията на Варшавския договор. Растящата нестабилност в Съветския съюз пораждала несигурност за бъдещето на Горбачов и било рано да се мисли за отказване от концепцията за ядрено сдържане.

104. Справка относно данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР – НРБ за периода 20.II. – 20.III.1990 г., София, 29 март 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 141 – 145

В документа се съобщава, че в Щаба за планиране при Министерството на външните работи на ФРГ считали, че обединението на двете германски държави ще създаде сериозни проблеми пред бъдещата система за сигурност в Европа. В МВнР на ФРГ разглеждали Варшавския договор като организация пред разпадане вследствие от развитието на процесите в ГДР, Унгария и Чехословакия. Според западногермански експерти, във военно отношение Организацията на Варшавския договор фактически престанала да съществува и е съмнително дали ще просъществува и като политическа организация.

105. Справка относно данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР – НРБ за периода 21.III. - 20.IV.1990 г., София, 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 158 – 161

На 21 март 1990 година, в Главната квартира на НАТО в Брюксел, полският министър на външните работи Скубишевски се среща с генералния секретар М. Вьорнер. Той изразил становище, че Варшавският договор е загубил в значителна степен влиянието си върху вътрешните работи на страните – членки и окачествил възможностите за политическо сътрудничество в Организацията на Варшавския договор като изчерпани. На въпроса, дали страните – членки на Варшавския договор, ще действат заедно в рамките на СССЕ и на преговорите по конвенционалните въоръжения, Скубишевски заявил, че щели да се проведат консултации, но „от консултации и дискусии вече нямало полза“.

106. Оперативно писмо № 5 от 10 май 1990 година относно ВРЯН, [Б. м.], 10 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 166

В писмото се казва, че на настоящия етап приоритет се предава на съкращенията в Европа, които са насочени към постепенното прехвърляне на разходите за отбрана на континента върху европейските страни – членки на НАТО. За целта бил изготвен специален доклад, който доказвал, че САЩ следва да съкратят

контингента си в Европа, а администрацията на Буш следвало да се откаже от модернизацията на нови ракети „Ланс“ и разполагането им в Европа.

107. Оперативно писмо № 6 от 12 юни 1990 година относно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 12 юни 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 176 – 177

Писмото е изпратено до директора на НРС. В него се посочва, че през изминалия период е настъпило забавяне и дори застой в тенденцията към едностранно разоръжаване в някои области на отбранително-настъпателната система на американската армия. Десните сили в Конгреса на САЩ обвинявали администрацията на президента Джордж Буш, че е направила прекалено много едностранни отстъпки, които не са получили отговор от съветска страна. Особено място е било отделено на „неотстъпчивостта и твърдата позиция“ на СССР по проблема свързан с обединяването на Западна и Източна Германия.

108. Оперативно писмо № 8 от 9 август 1990 година относно ВРЯН, [Б. м.], 9 август 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 186 - 187

Писмото съдържа информация за въздействието на срещата на НАТО в Лондон върху политиката на САЩ във военната област и все по-разгорещените дебати в Конгреса на САЩ, свързани с изработването на военния бюджет. От друга страна, съгласието на СССР обединена Германия да бъде член на НАТО и изтеглянето на съветските войски от Източна Европа все повече ерозирала подкрепата на Конгреса за военните разходи.

От съществено значение за стратегическата част на американската военна доктрина продължавало да бъде разработването на компонентите за СОИ.

II. Южен фланг на НАТО, Турция, Гърция и Италия

109. Перспективен план за работата на резидентурата в Рим през първото шестмесечие на 1961 година, 9 януари 1961 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 13 – 26

От съдържанието на документа става ясно, че задачите, които се поставят пред резидентурата ни в Италия са свързани с добиване на разузнавателна информация за организираната и провеждана на и от територията на Италия дейност от главния противник САЩ срещу България. Акцент в дейността на резидентурата е поставен върху работата срещу Турция и Гърция. За обекти на агентурно проникване са определени Южното командване на НАТО, ракетни бази и други военни съоръжения.

110. План относно мероприятия за подготовка на агентурния апарат за работа в усложнена обстановка по линиите на отдел III, при Управление I – ДС, София, 5 септември 1961 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 76 – 80

С цел събирането на сведения за плановете и действията на Южното командване на НАТО се предвижда да бъдат създадени агентурни групи с груповод. Пред всяка група се поставят конкретни задачи за изпълнение и се определя начина, по който агентите – груповоди да поддържат връзка с Центъра.

111. План за разузнавателната работа по линия на страните от Западна Европа, на отчет при отдел III, при Управление I – ДС, София, 1961 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 81 – 92

В плана се отбелязва, че агентурното проникване в учрежденията на Южното командване на НАТО е определено като първостепенна задача за резидентурата

в Италия. Други важни обекти на проникване са италианските правителствени институти по отбраната и италианското военно министерство. Посочват се и задачите на агентите и доверителните връзки, свързани със събиране на данни за плановете на италианското правителство и другите страни – членки на НАТО срещу страните от социалистическия лагер.

112. Задачи на отдел III, при Управление I – ДС по страни, [Б. м.], март 1962 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 123 – 125
Една от основните задачи на отдел III-ти през този период е добиване на информация за външната политика на италианското правителство и противоречията му с другите страни от НАТО. Важно място в работата на резидентурата в Италия е провеждането на мероприятия за въздействие върху общественото мнение.

113. Перспективен план за разузнавателната работа по линия на Италия през първото шестмесечие на 1962 година, [Б. м.], март 1962 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 233, л. 126 – 136
Изхождайки от факта, че в Италия се намират седалищата на Южното командване на НАТО, на различни американски учреждения и разузнавателни централи, за първото шестмесечие на 1962 година се планира резидентурата в Италия и служителите от Центъра да работят за по-пълно използване възможностите на наличната агентура, в изпълнение на няколко основни задачи. Като приоритетна е определена работата по проникване в учрежденията и организациите на САЩ, както и в щабовете и базите на НАТО, намиращи се в Италия с цел придобиване на ценна документална информация по линия на НАТО.

114. Отчет за информационната работа през 1965 година по линия на Италия, 22 ноември 1965 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 239, л. 23 – 26
В отчета се посочва, че по първата основна задача – придобиване на информации по плановете и намеренията на главния враг САЩ и НАТО срещу НРБ и другите социалистически страни са получени общо 21 материала, от които 10 за ЦК на БКП. Придобити са сведения за нова неизвестна до сега база на САЩ в Далечния Изток. Изяснени са някои въпроси за отношението на САЩ и Италия по създаването на многостранните ядрени сили на НАТО и възникналите по този повод противоречия между страните – членки. Получени са конкретни информации за сключени тайни съглашения между САЩ и Италия за вземане мерки срещу кризата в НАТО и по-специално срещу позициите на Де Гол по отношение на НАТО.

115. Отчет за агентурно - оперативната и информационна работа по линия на Италия, за времето от 1. I. 1965 г. до 1. XII. 1965 година, София, 30 ноември 1965 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 239, л. 11 – 12
В отчета се акцентира върху факта, че през 1965 година, италианското контраразузнаване не е извършило нито една остра провокация срещу разузнаванията на социалистическите страни, не е пристъпила към арест на агенти или разобличаване на разузнавачи от тези страни.
Отчита се, че оперативната обстановка в Италия е благоприятствала разузнавателната и в частност вербовъчната работа на българската резидентура в Рим. През годината основна задача на резидентурата е била агентурното проникване в отдела за НАТО при италианското Министерство на външните работи и Министерството на отбраната. Задачата не е изпълнена, тъй като нито един от контингента за вербовка, към който са се насочили оперативните работници от резидентурата не работи в обектите за проникване.

116. План за агентурно - оперативните мероприятия, които ще бъдат проведени по линия на Италия през 1968 година, София, 13 ноември 1967 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 241, л. 94 – 107
През 1967 година, под натиска на САЩ, италианските контраразузнавателни органи провеждат няколко шумни процеса по разкриването на „шпиони“ от социалистическите страни, което довежда до усложняване на оперативната обстановка в Италия. Предвид това, пред резидентурата и Центъра, през 1968 година се поставя задачата за придобиване на информация за дейността, плановете и намеренията на САЩ и НАТО по отношение на нашата страна от територията на Италия. Придобиването на информация за ходовете на италианското правителство, целящи оказване влияние върху Гърция и Турция за укрепване южното крило на НАТО и политиката на Гърция и Турция по отношение на България.

117. План-задание относно основните задачи и агентурно-оперативните мероприятия за работа срещу Франция през 1968 г., София, 31 януари 1968 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 241, л. 158 – 161
Работата на резидентурата от територията на Франция срещу Турция и Гърция чрез гръцкия и турски контингент и местни граждани е една от главните насоки в дейността на външнополитическото разузнаване. В плана са отразени и конкретни задачи в политическата област като разкриването на противоречията между Франция, САЩ и ГФР по редица проблеми на НАТО.

118. Справка относно резидентурата в Париж, София, 15 март 1968 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 241, л. 174 – 176
В справката са отбелязани основните задачи на резидентурата по реда на тяхната значимост. На първо място е поставена работата срещу САЩ и НАТО, на второ – срещу Гърция и Турция. Следват научно-техническото разузнаване и контраразузнавателните органи. Направено е предложение за преориентиране на задачите като работата срещу Турция и Гърция става приоритетна за резидентурата в Париж.

119. Отчетен доклад относно изпълнението на плана за агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III-ти и ръководените от него резидентури за времето от 1.I.1969 до 15.XII. 1969 г., София, 15 декември 1969 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2 а.е. 235, л. 18-31
В доклада е отразена работата на агентите и ОВ /официалните връзки/ на ръководство към резидентурите ни в капиталистическите страни (или към Центъра) по основните задачи – по Гърция и Турция и по разкриване плановете и намеренията на САЩ и НАТО насочени против нашата страна и социалистическия лагер. Отбелязва се, че работата срещу НАТО чрез пряко подхождане към обектите е в значителна степен затруднена от действията на контраразузнавателните органи на противника.

120. Справка относно някои моменти от международното положение и политиката на САЩ, НАТО и Китай в района на Балканите, София, 19 май 1973 година
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 38, оп.1, а.е. 1, л. 1 - 18
В документа се прави извода, че на този етап опасността от пряк военен конфликт между САЩ и СССР в известна степен е намаляла. В същото време обаче САЩ и ръководството на НАТО се противопоставят на прекратяване на надпреварата във въоръжението и продължават да укрепват и увеличават военната мощ на пакта.
По отношение на Източното Средиземноморие и Балканите, те провеждат редица мероприятия за политическото, икономическото и военно укрепване на Турция и Гърция и за създаване в тях на стабилни правителства. Изградените в Тур-

ция с помощта на САЩ и НАТО военни бази, стратегически пътища, 50 големи военни и граждански летища и други военни обекти далеч надхвърлят нуждите на турските въоръжени сили.
Най-големите турски пристанища отново са отворени за посещения на VI-ти американски флот.

121. Отчет за работата на Европейско направление при отдел VIII – ПГУ – ДС за 1976 година, София, 7 декември 1976 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 10-16
По операция „Заря“ с цел засилване и разширяване на антиамериканските настроения в Турция, във вестник „Йени Ортам” и във вестник „Политика” са публикувани серия от материали, в които се разобличава намесата на САЩ и НАТО във вътрешните работи на страната.

122. Справка относно проведените активни мероприятия от Европейско направление при отдел VIII – ПГУ за периода 1. V. 1976 г. – 15. VIII. 1977 година, София, 18 август 1977 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 200, л. 1 – 5
Проведените активни мероприятия са част от дългосрочни, многоетапни операции на ПГУ за разобличаване намесата на САЩ и НАТО във вътрешните работи на Турция. В Белгия в списание „Дипломация” е публикувана голяма статия посветена на СССЕ в Хелзинки.

123. Насоки за работата по САЩ в областта на АМ, София, 27 ноември 1978 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3 а.е. 201, л. 52 – 53
На този етап, основните насоки в работата по САЩ са свързани с противодействие и разобличаване на политиката на САЩ в района на Балканите и разстройване на Южното крило на НАТО. Акцент е поставен върху разобличаване опитите на САЩ да решат кипърския въпрос в интерес на НАТО.

124. Оценка за работата на ОР „Пашов” от резидентурата в Рим по линия на отдел 08 за периода декември 1973 г. – октомври 1978 година, София, януари 1979 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3 а.е. 202, л. 1-4
През посочения период оперативният работник е изпращал в Центъра материали, свързани с изостряне на отношенията между американските войници и местното население на остров Сардиния. Реализирани са няколко мероприятия по дългосрочната операция „Хоризонт”. Във вестник „Куодитиано дей лаворатори” са публикувани статии, изобличаващи политиката на НАТО и САЩ в подкрепа на неутронната бомба. В броя от 10 февруари 1978 година е публикувана статията „Турция – база на САЩ за контролиране на Балканите”.

125. Справка относно проведените съвместни активни мероприятия с разузнавателните органи на ГДР за времето от 1.1. 1979 година до 29. 2. 1980 година, София, 29 февруари 1980 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 226, л. 4 – 7
В справката се казва, че на немското разузнаване може да бъде изказана благодарност за изготвянето на необходимите „документи“ по АМ „Дракон“ и „Ерозия“ и съответните реализации извършени по техни канали.
Изхождайки от обстоятелството, че САЩ и НАТО се стремят да „използват предстоящата смърт на Тито“ за дестабилизация на обстановката на Балканите и стремежа им да върнат Гърция във военната организация на НАТО, се планира провеждането на мероприятия против проимпериалистическата и промаоистка политика на югославските ръководители и действията на главния противник по отношение на тази страна.

126. Справка № 518 относно дългосрочната операция „Диана“, насочена към стимулиране на антивоенното движение в Гърция, [Б. м.], 25 март 1980 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 226, л. 144 – 148
В справката е направен анализ на агентурните възможности на българското външнополитическо разузнаване по отношение на подготовката и реализирането на дългосрочната операция „Диана“. Дадени са насоки за провеждане на акции за разобличаване плановете на САЩ и НАТО за включване на страната към военния механизъм на пакта въз основа на „плана Хейк“, „плана Роджерс“ и бъдещи техни разновидности.

127. Справка относно проведените разговори на началника на отдел 08 Д. Станков с началника на служба „А“ при ПГУ – КГБ генерал-майор Владимир Иванов и началника на европейско направление при същата служба подполковник Александър Белозеров, София, 3 ноември 1980 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 226, л. 161 – 176
Съобразявайки се с преценката на съветските разузнавателни служби по отношение на проамериканската политика на турското правителство, българското външнополитическо разузнаване определя основните направления в своята работа – да се оказва съдействие за това Турция да провежда самостоятелна, независима от САЩ политика и да се създават предпоставки за засилване на тенденциите за излизане на Турция от военната организация на НАТО. Една от конкретните задачи е да се използват европейски и други международни организации за разобличаване на реакционните тенденции в управлението на военнитедошли на власт на 12 септември 1980 година.

128. Справка относно сътрудничеството с немските другари по линия на САЩ и НАТО, [Б. м.], 22 април 1982 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 648, л. 18 – 19
В справката се уточняват задачите на двете разузнавания, свързани с реализирането на акция „Фланг“, АМ „Раздор“ , акция „Хоризонт“ и други. По акция „Фланг“ – на основата на информация предоставена от ПГУ, немската страна поема ангажимента да изготви документ на американска служба в НАТО, според който САЩ са оказали помощ на турците и са възпрепятствали гърците в намеренията им да поставят кипърския въпрос на Мадридската среща. По АМ „Раздор“ от българските разузнавателни служби е предоставена информация до немското разузнаване с цел изготвяне на „документ“ на ФРГ, който лансиран в Испания щял да предизвика недоволство в испанските управляващи среди от негативните за Испания оценки, направени в документа.

129. Писмо от заместник – командващият по разузнаването към Гранични войски полковник Лазаров до началника на ПГУ - ДС, София, 29 юни 1982 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 4- 9
В писмото се посочват възможностите на разузнавателните органи на Гранични войски да разкриват признаците за подготовка на Гърция и Турция за внезапно нападение и агресия срещу България. Съобщава се, че с помощта на изградения агентурен апарат в пограничната и гранична зона на наша територия могат да се разкриват различни признаци – мероприятия, характеризиращи подготовката на противника за внезапно нападение срещу България и страните от Варшавския договор.

130. Организационно обезпечаване на изпълнението на задачите по РЯН (ракетно-ядрено нападение), София, 31 август 1983 год.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 143 – 144
След като задачата по РЯН е представена, отдел 02 на ПГУ изпраща подробни указания на резидентурите в Атина и Никозия за нейното изпълнение. Част от

агентурата, имаща възможност за легендирано посещение на обектите на противника, където се съхранява ракетно-ядрено оръжие, периодично се командирова в тези райони, с оглед констатиране на евентуално настъпили признаци на изменение. С оглед активизиране на антиядрените движения в Гърция, от страна на резидентурите и Центъра са проведени мероприятия за тяхното стимулиране и обработка на общественото мнение в изгодна за българските разузнавателните служби насока.

131. Оперативно писмо № 10 от 12. 10. 1983 г. относно признаци за разкриване подготовката за ракетно-ядрено нападение, Никозия, 12 октомври 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 9
В писмото се казва, че през отчетния период резидентурата в Никозия не е получила данни за наличие на признаци за подготовка на ракетно-ядрено нападение срещу социалистическите страни от територията на Кипър. Посочва се информация за гражданското летище и пристанището в гр. Ларнака, които активно продължават да се използват като междинна база за транспортиране на оръжие и боеприпаси до Ливан,както и други факти, които доказват важното място, което е отредено на Кипър в стратегията на НАТО.

132. Оперативно писмо № 11 от 16 октомври 1983 година, Атина, 16 октомври 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 12
В документа се посочва, че през изминалия период резидентурата в Атина не е установила непосредствени признаци за подготовка на РЯН срещу България и социалистическите страни от територията на Гърция. Съобщава се, че провалът на натовското учение във връзка със случая с о-в Лимнос е директно свързан с въпроса за контрола над ЕГЕЯ и активизирането на щаба в Лариса.

133. Сигнална записка относно обявяване на повишена бойна готовност в щаба на Южното крило на НАТО, София, 1 ноември 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 29
Според данни получени от първоизточник в щаба на южното крило на НАТО в Неапол, от началото на октомври 1983 година, целият военизиран състав на делегациите към щаба бил приведен в бойна готовност.

134. Справка относно изпратена грама на резидентурите в Рим, Анкара и Атина, София, 2 ноември 1983 год.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 30
На резидентурите в Рим, Анкара и Атина е наредено да проверят отново получения в Центъра сигнал за поставяне щаба на южното крило на НАТО в състояние на повишена бойна готовност и да установят причините за това.

135. Оперативно писмо № 11 относно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], 5 ноември 1983 год.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 39
В писмото се съобщава, че в резидентурата са проведени допълнителни организационни мероприятия по плана за РЯН (ракетно-ядрено нападение). Извършените визуални наблюдения на включени в плана обекти не са показали промени и наличие на признаци за РЯН.

136. Информация относно въведена бойна готовност в американските бази в Гърция, [Б. м.], 1983 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 40
В документа се съобщава, че на 12 ноември 1983 година, във всички американски бази на гръцка територия, внезапно е била въведена бойна готовност. Според някои източници, това се извършвало по заповед на общото командване на аме-

риканските бази на европейска територия със седалище във ФРГ, а според други е свързано с подготвяно нахлуване в Ливан.

137. Общ план на НАТО за отбраната на Европа, София, 1 декември 1983 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 384, л. 138
Според достоверни данни, през юли 1982 година, в щаба на НАТО в Европа е бил разработен план за отбраната на Европа, който се основавал на постановката „за изнесена напред отбрана и възстановяване целостта и сигурността на пакта“. Според стратегията на НАТО, отбраната в южната част на Европа щяла да започне от районите пред Турските проливи. Акцентирането в плана върху необходимостта да се отстояват турските проливи произтичало от убеждението, че ако те паднели, Варшавския договор нямало да може да бъде спрян нито в Егейско, нито в Средиземно море.

138. План относно провеждане на мероприятия от 06 управление ДС за разкриване на признаците за подготовка на САЩ и НАТО за ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от социалистическата общност, София, 4 декември 1983 год.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 199 – 209
В плана се предвижда, чрез агентите на Шесто управление да бъде придобивана информация за косвени признаци относно подготовката на противника за ракетно-ядрен удар. Като косвен признак се посочва безпричинно прекратяване на договорни отношения и изтегляне на западни състави и изпълнители, пребиваващи в НРБ, както и експулсиране на наши състави от държавите – членки на НАТО. Предвижда се да бъдат вербувани агенти на възлови места в БТА, Българското радио, журналисти – международници, учени, лекари и спортни дейци, които да бъдат обучени за разкриване признаците за ядрен удар от противника.

139. Писмо от заместник – министъра на вътрешните работи и началник на Второ Главно управление – ДС Г. Аначков до началника на Първо главно управление – ДС, София, 5 декември 1983 год.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 172 – 174
В писмото се съобщава, че във връзка с усъвършенстването на системата за своевременно разкриване признаци за военна подготовка и внезапно въоръжено нападение срещу НРБ е разработено подробно указание и списък на признаците, по които управлението следва да събира информация. Със санкция на министъра, указанието е изпратено на СГУ и окръжните управления на МВР.
Съобщава се също, че в последно време особено силно напрежение и подготовка за бойни действия е установено в армиите на Гърция и Турция във връзка с обявяването на „Севернокипърската турска република“, но управлението не разполага с данни за евентуално използване на тази повишена бойна готовност за агресия против НР България.

140. Информация № 357 относно доловените през октомври и ноември признаци, за подготовка на страните – членки на НАТО, за война, София, 8 декември 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 94 – 97
През октомври и ноември 1983 година, военните аташета от посолствата на страните – членки на НАТО, акредитирани у нас, са продължили опитите си за установяване на местоположението на различни родове войски, военна техника и важни стратегически обекти на територията на България. Въпросът за разполагането на съветски ракети на територията на ГДР и ЧССР и евентуално в България е бил постоянна тема на разговори по време на различните срещи на военните аташета и дипломатите от страните – членки на НАТО.

141. Информация № 2 относно военни обекти в Западна Европа, София, 9 януари 1984 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, л. 143 - 144

В документа се посочва, че в базата Сигонела, на остров Сицилия са били разтоварени първите ракети „Круз“, пристигнали в средата на ноември в Италия. Съобщава се също, че при посещение на българска търговска делегация в Северна Италия, полицията отказала да даде разрешение за пътуване на нашите граждани с хеликоптер над планинската верига Доломити в Южната част на Алпите, тъй като там се намирал военен обект със специално предназначение, разположен близо до селището Фолгария.

142. Справка относно работата по линия на активните мероприятия срещу Югоизточното крило на НАТО от територията на Турция, Гърция и трети страни, София, 17 април 1984 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 655, л. 16 – 17

Основната насока в работата на българското разузнаване по линия на активните мероприятия срещу Югоизточното крило на НАТО е отслабване влиянието на САЩ и разбиване на единството между страните – членки. Провежданите АМ са групирани в 11 дългосрочни операции. От началото на 1982 година до началото на 1984 година са проведени общо, самостоятелно или в сътрудничество със съветското, немското и унгарското разузнаване 66 активни мероприятия. Целта на тези мероприятия е била да се въздейства върху задълбочаването на противоречията между Гърция и Турция, разстройване на отношенията на САЩ с Турция и с Гърция и засилване противоречията между другите натовски страни.

143. Информация № 127 относно провеждане на мероприятия от гръцкото командване, София, 11 юли 1986 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 44

В документа са поместени данни за мероприятия по повишаване на бойната готовност на войските, провеждани от гръцкото военно командване, в Северна Гърция. Установено е, че някои поделения от гр. Ксанти са провели мобилизация на запасни, но за целта и причините за това не се давало гласност.

144. Информация № 214. Засилване на американското военно присъствие в Италия, София, 25 юли 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 394, л. 56 – 57

Информацията е относно решение на военно – политическото ръководство на Италия да предостави на САЩ база на остров Сицилия за осигуряване на част от войските, които се прехвърлят за усилване на групировката на Обединените въоръжени сили на НАТО в Европа в кризисни ситуации и във време на война. Според получените данни разположението на политическите сили в Италия обаче било такова, че не се очаквало парламента да одобри подобно решение. Поради тази причина правителството на Италия предложило на САЩ разширяването на военното им присъствие да се извърши под формата на усилване на охраната на техните и на НАТО бази на острова и континенталната част на Италия.

145. Оперативно писмо № 5 относно подготвяно активно мероприятие срещу Турция, София, 12 март 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 673, л. 38 - 39

Писмото е изпратено от Центъра до резидентурите в Анкара и Истанбул. В него се посочва, че е необходимо да бъде събрана информация – статии, коментари и други публикации за евентуалното участие на Турция в аферата „Ирангейт“. Целта е тази информация да бъде използвана за развитие на тезата, че участието на Турция в аферата и компенсирано от страна на САЩ за тайно нарушаване на договореното съотношение между военните доставки за Турция и Гърция.

146. Входяща шифрограма № 5747 относно турската позиция по военните маневри „Уинтекс – Симекс-87“, Анкара, 3 април 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 8, 8 гръб

По данни на източник от НАТО на 26 март 1987 година, е бил раздаден за обсъждане докладът на редакционната група към щаба на Южното крило на НАТО в Неапол относно военните маневри „Уинтекс Симекс-87“. Във връзка със сценария за военните маневри се отбелязва, че през миналата година в него е била залегнала постановката за „Северен съсед“

147. Входяща шифрограма от резидентурата в Анкара до отдел 01 – ПГУ, Анкара, 24 юни 1987 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 3

Съобщава се за предстоящо учение на турските Военновъздушни сили в Егейско море. Посочени са координати на учението, височина на полетите и други данни придобити от българската резидентура в Анкара.

148. Входяща шифрограма № 932 относно закупени от САЩ самолети, предназначени за военни бази в Турция, Анкара, 21 януари 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 523, л. 135

По данни от достоверен източник, закупени от САЩ самолети Ф – 16 щели да бъдат дислоцирани в Ескишехир или Балъкесир. Част от общия брой самолети щяла да бъде предоставена на базите в източните райони на страната.

149. Предложение относно предстоящата среща в Москва, между представители на отделите за АМ на ПГУ и КГБ през октомври 1988 година, София, 28 август 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 678, л. 107 – 109

В документа се съобщава, че на предстоящата среща участие ще вземат заместник – началникът на ПГУ – ДС, полковник Димо Станков и подполковник Станислав Станчев, отговарящ по направление САЩ и НАТО. Предлагат се конкретни въпроси, които да бъдат обсъдени по време на разговорите в Москва.

150. План на съвместните и съгласувани активни мероприятия на разузнаванията при МВР и Министерството на сигурността на ГДР за 1989 и 1990 г., [Б. м.], 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 685, л. 10 – 20

В плана се посочват ангажиментите на двете външнополитически разузнавания във връзка с подготвяните акции срещу САЩ и НАТО. Въз основа на предоставени от немското разузнаване материали относно евентуалния изкуствен произход на СПИН, както и за осъществяваните от САЩ опити с биологично оръжие като се злоупотребява с генната технология, българската страна да се включи с разпространяването на мероприятия, особено в близост до американските военни бази в Гърция, Турция и ислямските държави.

151. Оценка относно информационната работа на ОР 110387 – резидент в резидентурата в Рим за периода от 01. 01. 1984 г. до 30.12.1988 г., София, 9 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 214, л. 10 – 16

В оценката се посочва, че усилията на резидентурата в Рим са били насочени главно по решаването на задачи по проблемите на Балканите. Подробно са разгледани военните проблеми на Италия, САЩ и НАТО, както и Инициативата за стратегическа отбрана. По приоритетната задача ВРЯН резидентурата е информирала във всяка поща и допълнително е изпращала информации, от които 29 са използвани.

152. Справка относно турско-западногерманското военно сътрудничество, [Б. м.], 26 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 125 – 128

В справката се казва, че от финансовата 1964 година, Федерална република Германия започва да отпуска периодична военна помощ на Турция и Гърция, а от 1978 г. и на Португалия. Основна цел на тази помощ е укрепване на въоръжените сили на тези страни с оглед изпълнение на поставените им задачи в рамките на възприетата тогава отбранителна стратегия на НАТО.

153. Информация относно модернизиране на ПВО /противовъздушната отбрана/ в Италия, [Б. м.], 30 март 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 114 – 116

Според получените данни, модернизирането на отбранителната радарна мрежа е било придружено с обновяване на Националната гражданска радарна мрежа, която в усложнена обстановка преминавала на военно подчинение. Предвиждало се увеличаване на броя на радарните установки по Адриатическото крайбрежие и онези райони на страната, които съвпадат с посоките на евентуално въздушно нападение по схемата на отбраната на НАТО.

154. Информация относно модернизиране на отбраната в Италия, [Б. м.], 1 април 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 117 - 118

Консорциум, съставен от няколко италиански фирми е предложил на Министерството на националната отбрана на Италия нова електронна система за навигация чрез спътници. В информацията са посочени данни за новата система и нейното предназначение.

155. Справка относно работата на „Бисер“ за периода от 20. 08. До 22. 09. 1989 година, [Б. м.], 1989 год.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а. е. 641, л. 24

Работата на поста „Бисер“ е била насочена към цялостно изучаване на направлението планината Парнис. Установено е , че през един от военните канали и тропосферната линия на 745 мхц преминават открити телеграми по линия на НАТО на гръцки, турски и английски език.

156. Писмо от министъра на вътрешните работи на НР България до председателя на КГБ А. Крючков, [Б. м.], 25 април 1989 година (на руски език).

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а. е. 644, л. 1 – 3

В писмото, министърът на Вътрешните работи на НРБ отправя молба до председателя на КГБ да бъде предоставена радио - разузнавателна апаратура на българската страна за оборудване на радио - разузнавателен пост в сградата на Генералното консулство на НРБ в Истанбул, Турция.

157. Входяща шифрограма № 7531 относно предстоящото посещението на Джордж Буш в Италия, Рим, 26 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 743, л. 142, 142 гръб

По време на посещението си в Италия Буш и Бейкър щели да се стремят да убедят италианските си партньори, че твърдите позиции в полза на модернизирането на ракетите ще принудят СССР да отиде на нови съкращения на собствения си ядрен потенциал. Италия считала, че тази позиция не е реалистична и СССР и Организацията на Варшавския договор няма да се съгласят на значително едностранно разоръжаване, без да получат необходимите договорни гаранции за реципрочност от страна на САЩ и НАТО.

Позицията на италианското правителство по перспективите за развитие на Атлантическия съюз е, че настоящият етап налагал или политическо преструк-

туриране на НАТО на основата на отношенията между САЩ и Европа или същият е осъден на продължителни разногласия.

158. Входяща шифрограма № 7711 относно визитата на Джордж Буш в Италия, Рим, 29 май 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 144, 144 гръб, 145

Основна цел на посещението на американския президент е била да се покаже значението, което САЩ отдава на Италия като съюзник в НАТО. Буш бил готов на отстъпки към европейските съюзници, но само ако бъде гарантирана сплотеността и солидарността в рамките на НАТО. Отчитайки нарасналия политически престиж на Горбачов сред политическите партии от Западна Европа, американският президент бил решен да направи редица нови предложения в областта на отношенията Изток – Запад и да отнеме инициативата на СССР в предложенията за запазване на мира в света.

159. Информация относно военно - икономическата политика на Турция и проекти на военната индустрия, [Б. м.], 5 юли 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 162 – 163

В документа се посочва, че независимо от големия военен бюджет на Турция и военните помощи, които страната получава в рамките на НАТО, турската военна промишленост среща сериозни затруднения при осигуряване на високо технологично равнище на военното производство и при въоръжаване на турската армия, втора по големина в НАТО. Механизмът за вземане на решения в областта на военната индустрия на Турция действал посредством създаването на два органа – Върховен координационен съвет за военната индустрия и помощната администрация за развитието на военната индустрия.

160. Справка № 1572 относно комплексно учение на Обединените въоръжени сили на НАТО „Дисплей Детерминейшън – 89“, [Б. м.], 28 юли 1989 година / на руски език /

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 21 – 22

Въпреки одобрения план и подписания договор, турското военно командване било несъгласно със сценария на учението, който допускал в първите дни на „реална война“ дълбоко придвижване на войските на СССР и неговите съюзници в Източна Тракия, близо до зоната на проливите. При обсъждане на турските искания, от своя страна американските военни представители се опасявали, че изменението на сценария на учението може да доведе също до негативни политически последствия.

161. Справка за военнополитическата активност на САЩ и НАТО, придобити от органите на МВР – НРБ през периода 20 юли – 20 август 1989 година, София, 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 13 – 17

На предстоящият трети кръг от преговорите във Виена за съкращаване на обикновените въоръжения и ВС и мерките за доверие и сигурност в Европа се очаквало НАТО да представи вариант на позицията на САЩ, предвиждаща включване на ВВС в подлежащите на съкращения въоръжени сили.

162. Информация относно въоръжаване на турската армия с ново оръжие, София, 24 ноември 1989 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 72 - 73

В отговор на посещението на турска военна делегация във ФРГ, през ноември западногермански военни специалисти са посетили Турция, като целта е била подписването на договори за доставка на танкове немско производство, снаб-

дени с лазерни установки и най- модерна техника. Договорът е бил подписан при особено благоприятни финансови условия, включително и кредитиране от страна на Федерална република Германия.

163. Входяща шифрограма № 17924 относно призива на американския архимандрит Пол Иши за „Солидарност с България“, Женева, 21 декември 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 157
В шифрограмата се съобщава, че американския архимандрит Пол Иши, заедно със свои привърженици подготвя стотици писма до видни обществени, политически и църковни дейци в САЩ и света с призив за „солидарност с България, заплашена от военна интервенция от страна на Турция, която може да доведе до втори Кипър на Балканите“. Съобщението е определено като ценно и навременно. Предлага се да бъде използвано за информиране на ръководството на страната.

164. Информация относно военната промишленост на Италия, [Б. м.], 13 януари 1990 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 107 – 109
Според данни на Института за проучвания в областта на отбраната, Италия разполагала с над 500 големи, средни и малки военни предприятия с повече от 8000 служители. На върха на пирамидата на ВПК се намирали 6 основни групировки. От месец април 1989 г. била създадена министерска комисия за проучване въпроса за реконверсията на военните предприятия.

165. Информация относно военни бази в Турция, на които е разположено ядрено оръжие, [Б. м.], 16 март 1990 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 133 – 134
По данни на добре осведомени източници от СМИ на територията на Турция имало 11 военни бази, на които е разположено ядрено оръжие. След като правителството на САЩ взело решение да бъдат закрити складовете с ядрено оръжие в „Ерхач“ и „Ескишехир“, до този момент не било ясно кога ще се затворят тези обекти и дали разположеното там оръжие ще бъде изнесено от Турция. Очаквало се скоро да започнат преговори между Турция и САЩ по време, на които да бъдат разгледани тези въпроси.

166. Информация относно съвместните учения на Южното крило на НАТО „Драгон Хамър“ [Б. м.], 13 май 1990 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 431, л. 162 – 163
В документа се съобщава, че в провеждащото се военно учение на остров Сардиния участие са взели въоръжени сили на Англия, Италия, Португалия, САЩ и Турция. Франция и Испания, които в този момент не членуват в НАТО също участват в учението. По принцип в бъдеще НАТО щяла да провежда намаляване на въоръженията, но съществували признаци, че други страни – извън пакта, имали стремеж към увеличаване на собствените си въоръжения, включително и с ядрени средства.

167. Писмо от началника на II отдел – СЗСВ – МВР до директора на Националната разузнавателна служба, София, 14 февруари 1991 година.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 522, л. 137 – 138
В приложението към писмото се посочва, че според достоверен източник от журналистическите среди, позовавайки се на печата в Люксембург, Европейската общност е провела съвещание, на което е взето решение да се отпусне на Република Турция кредит в размер на 236 млн. долара, във връзка с понесените загуби около кризата в залива. Допълва се още, че Република Турция е получила досега от европейските и арабски страни и от Япония кредити на обща стойност 900 милиона долара, а от Саудитска Арабия – петрол за 1,6 милиарда долара.

168. Оценка за информационната работа на разузнавателен източник 0120 на ръководство на резидентурата в Анкара за периода от ноември 1987 г. до 31 март 1991 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а. е. 522, л. 155 – 157

От получените от източник 0120 информации, използвани за уведомяване на съответните инстанции са материалите по състоянието на турско-американското сътрудничество във военната област, на турската армия и специалните служби. Отчита се, че източникът е бил един от най-активните през предишни периоди, като 65,4 % от придобитата от него информация през 1989 година, е използвана. От края на 1990 година е отбелязан значителен спад в информационната дейност на източника както в количествено, така и в качествено отношение.

III. Останалите страни – членки на НАТО и Канада

169. План за работата на резидентурата във Брюксел за времето от 1 януари 1968 до 31 декември 1968 година по линия на политическото разузнаване, София, 15 ноември 1967 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 241, л. 25 – 30

В документа се казва, че по линия на Белгия не са провеждани досега активни мероприятия, а от 1962 година до края на 1967 година там не е имало нито един оперативен работник. Белгия е активен член на НАТО и участник в много западноевропейски организации, намиращи се под контрола на американците. Една от основните оперативни задачи на българската резидентура в Брюксел е изучаване на обстановката около седалищата и състава на „Общия пазар“ и Евроатом с цел вербовка на агентура и придобиване на икономическа и научно – техническа информация, както и за насочването ѝ по линия на НАТО.

170. План-задание относно основните задачи и агентурно-оперативни мероприятия за работата срещу Белгия за 1968 година, София, 31 януари 1968 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 241, л. 22 – 24

В плана са посочени основните политически задачи на резидентурата, обектите на проникване и агентурно-оперативните мероприятия. Акцент в работата на резидентурата е поставен върху придобиването на информации за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО и разкриване на политиката на Белгия към СССР, НР България и страните от Балканския полуостров.

171. План относно провеждане на мероприятия по военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния с цел ограничаване възможностите им да информират военните аташета на капиталистическите страни, София, 7 декември 1968 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп.3, а. е. 205, л. 46 – 51

Получени са данни, че военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния поддържат тесни връзки с американския, английския, италианския, турския, гръцкия и други западни военни аташета, на които предават военна информация, свързана с отбранителната способност на социалистическите страни. Във връзка с това, ръководството на III управление, КДС се задължава да информира ръководството на Министерството на народната отбрана за поведението на военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния и предложи мерки за ограничаване на техните възможности да събират военна информация.

172. Перспективен план за работата на отдел III – ПГУ за периода 1972 – 1975 година, София, 15 март 1972 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 235, л. 143 – 151

В началото на документа е направен анализ на политическата и оперативна обстановка в западноевропейските капиталистически страни. Посочва се, че въпреки стремежа, а понякога и отделни прояви на самостоятелност, те са здраво обвързани и се придържат към политиката, провеждана от САЩ и НАТО. Към тази политика в общи линии се придържат и неутралните Австрия и Швейцария. Във връзка с агентурно-оперативните мероприятия, резидентурите в Австрия и Швейцария се задължават да издирят и оборудват по три скривалища – за укриване на радиостанции, шифрови пособия, оръжие и парични средства, необходими за работа в усложнена или военновременна обстановка.

173. План относно агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III и ръководените от него резидентури през 1973 година, София, 14 декември 1972 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 236, л. 1 – 22

В плана са посочени конкретните задачи на всяка от резидентурите, включително и тези намиращи се на територията на неутралните страни – Австрия, Белгия, Швейцария и Япония.

174. План относно агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III и ръководените от него резидентури през 1974 година, София, 8 декември 1973 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 236, л. 39 – 58

В плана се посочва, че е необходимо оперативните работници да използват официалните си прикрития и други възможности за установяване на контакти със служителите от посолствата на Скандинавските страни – членки на НАТО, които се явяват подходящ контингент по линия на НАТО.

175. Информация относно военни взаимоотношения между САЩ и Холандия и състояние на холандските ВМС, София, 20 март 1975 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 139, л. 66 – 67

В документа се казва, че правителството на Холандия и ръководството на НАТО се стремят да използват общите разисквания около подмяната на остарелите бойни самолети в холандската армия за осъществяването на широка военна програма.

176. Отчет за разузнавателната работа по линия на Външнополитическото разузнаване през 1975 година, София, 17 януари 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е. 236, л. 89 – 103

В документа се казва, че през отчетния период Външнополитическото разузнаване е работило по разкриване плановете на „китайската управляваща клика и албанските разколници“, насочени към разбиване единството на страните от социалистическата общност и създаване на антисъветски блок на Балканите. Въз основа на получената от резидентурите и разузнавателните служби на другите страни членки на Варшавския договор данни е внесена по-голяма яснота по структурата на органите на НАТО и натовските служби при националните институции в съответните страни.

177. Информация относно работата по линия на САЩ и НАТО, София, 21 февруари 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а. е.243, л. 68 – 81

Работата по САЩ и НАТО да се възлага на най - добрите и опитни работници в резидентурите, като се премине към по смело използване на агент – наводчици, агент – вербовчици и вербовка под чужд флаг.

178. Комплексен план за взаимодействие между органите на външното разузнаване на МВР на НРБ и на КГБ при МС на СССР по организиране на агентурно-оперативни мероприятия в работата против НАТО през периода 1976 – 1978 година, София, 10 декември 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а. е. 199, л. 7 – 8

В плана са включени мероприятия, които имат за цел да се попречи на опитите на ръководството на НАТО да приеме решение за включването на Испания в блока като пълноправен член или на базата на други условия. Да се пречи на установяването на контакти на НАТО с ЮАР, както и с Израел (в порядъка на компенсация за отслабване на Южния фланг на НАТО).

179. План относно работата по линия на Европейското направление през 1977 година, София, 27 октомври 1976 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, л. 1 – 6

Организирането и провеждането на активни мероприятия по определени дългосрочни операции е основната насока в работата по линия на Европейското направление. Планира се провеждането на комплекс от мероприятия за оказване помощ на демократичните сили в Португалия, разобличаване на двуличната политика на социалистическата партия и дискредитиране намесата на НАТО във вътрешния живот на страната.

180. Ориентировка-задание относно подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], [Б. д.]

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 94 – 98

В документа се посочва, че с появяването и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът на „внезапност“ е залегнал дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни на НАТО. В тази връзка не се изключвала възможността в периода на непосредствена подготовка за война САЩ да поискат от прозападно ориентирани правителства на развиващите се страни улеснения за американските ВВС и ВМС или дори сключване на военни или военнополитически съюзи. Доколкото някои страни от третия свят се явявали източници на стратегически суровини за американската промишленост, възможно било в тези страни да се появят някои икономически признаци за подготовка на война.

181. Справка относно активни мероприятия, проведени от Европейско направление на отдел 08 – ПГУ за периода от 1.1.1981 г. до 30.5.1981 г. София, 27 май 1981 г. [Б. м.], 26 февруари 1982 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 644, л. 40 – 42

За разширяване ефекта от съветското активно мероприятие „Океан“, проведено в Гърция, чрез агент на българското разузнаване е публикуван материал във вестник „Джамахирия мейл“, който се печата в Либия и се разпространява в Близкия изток. За разширяване на ефекта на постоянно действащата операция „Манеж“, на отдел 09 – ПГУ са предадени материали от проведени мероприятия за публикации срещу НАТО в арабските страни.

182. Информация за реакциите в НАТО по условията на Испания за влизането ѝ в Алианса, съгласно плана за сътрудничество през 1982 г. , [Б. м.], 26 февруари 1982 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 648, л. 20 – 22

В материала се посочва, че някои постановки от приетия в парламента на Испания документ, с който се упълномощава правителството да започне преговори за присъединяването на страната към НАТО са предизвикали отрицателни реакции сред страните – членки. Постоянните им представители в Брюксел приели за целесъобразно, в подходящ момент, да съобщят на Испания мнението на пакта,

че нейното правителство не бива да поставя едностранно подобни условия за влизането й в НАТО, тъй като те могат да поставят в трудно положение страните от Бенелюкс, ФРГ и Англия.

183. Справка относно организация на работата на резидентурата по линия на отдел 09 за разкриване подготовката на СОА и НАТО за война и признаците за РЯН, София, 31 август 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 141 – 142
Според получените от резидентурите данни на територията на по - голяма част от арабските страни, в които ПГУ – ДС разполага с резидентури, няма американско и натовско военно присъствие. Посочва се, че специално внимание, трябва да отделят резидентурите в Египет, Мароко и Тунис, тъй като отношенията на разузнаваните страни със САЩ и НАТО създават обстановка, позволяваща разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение по редица конкретни и преки признаци.

184. Справка относно проведените мероприятия от резидентурите на отдел XVII във връзка с подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение, София, 31 август 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 382, л. 146
Във връзка с поставената задача от ръководството на ПГУ – ДС да се следи отблизо работата по подготовката на САЩ и НАТО за война и на ракетно-ядрено нападение до този момент е отговорила само резидентурата в Тирана. Тя е изготвила списък на всички служители от дипломатическите представителства на страните – членки на НАТО, които са взети под наблюдение. Констатацията е, че не са открити признаци, които да показват подготовката за война или ракетно-ядрено нападение.

185. Информация относно мерки за повишаване ролята на силите от запаса в страните от НАТО, София, 13 септември 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 5 – 6
Информацията е изготвена въз основа на данни, получени от външнополитическото разузнаване на Чехословакия. Съобщава се, че в някои европейски страни от НАТО се вземали мерки за повишаване заинтересоваността на населението към военната служба. В Белгия била въведена 40-часова работна седмица за сержантския и доброволния състав и парична компенсация за срока на отпуск. Аналогични били предприетите мерки в Дания и Холандия.

186. Сигнална записка относно спиране на американски амфибийни части от участие в съвместни испанско-американски маневри, София, 2 ноември 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 31
Според съобщение на АФП от Мадрид, дванадесетте амфибийни части на американската морска пехота и четвърти десантен батальон били оставени в резерв на американското командване за евентуални действия в неуточнен район.

187. Справка относно изпратена грама до резидентурите във Вашингтон, Ню Йорк, Мадрид и Лисабон, София, 2 ноември 1983 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 384, л. 32
С изпратената грама на резидентурите е наредено да проверят защо американските амфибийни части, определени да участват в съвместните испанско - американски маневри „Крайсекс – 83“ не са пристигнали на мястото на маневрите, къде се намират в момента и какви са плановете на американското правителство за използването им.

188. Справка за резултатите от разузнавателната работа по разкриване на признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение, [Б. м.], юни 1986 година. (на руски език)

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 394, л. 19 – 22

В справката се посочват някои изменения в политическата и военна обстановка в Швеция, Португалия, района на Северно море, Холандия, Канада и други страни. Тези изменения, разкрити от КГБ, се определят като признаци за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение.

189. Входяща шифрограма № 18137. Информация за третия кръг от разговорите между Испания и САЩ относно американските бази, Мадрид, 4 декември 1986 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 77, 77 гръб

Информацията се отнася до намаляването на американското военно присъствие в Испания, което трябвало да се съпътства с увеличаване на испанските разходи в рамките на НАТО. Налагало се мнението, че САЩ понякога допускали грешни политически стъпки, но добре пресмятали военно-стратегическите си интереси. В оценката на информацията се посочва, че американската тактика да се преговаря от позиция на силата, засягала достойнството на Мадрид.

190. Входяща шифрограма № 6263. Коментари относно испанско- американските преговори за базите, Мадрид, 10 април 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 93, 93 гръб

Данните са взети от испански журналистически среди, според които се считало, че американската страна била особено раздразнена от хода на преговорите с Испания за военните бази. САЩ се ръководили от създадения от самите тях принцип, че са „защитници“ на Западна Европа и обвинявали Испания, че с искането си за намаляване на базите тя затруднявала“ спасителната“ роля на САЩ.

191. Входяща шифрограма № 18853. Информация относно перспектива за решаване на въпроса за американските бази в Испания, Мадрид, 17 ноември 1987 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 78

В шифрограмата се посочва, че испанското правителство е взело категорично решение американските бази в Торехон и Сарагоса да бъдат закрити. Възможно било Торехон да се превърне в спомагателен комплекс във военен вариант на централното мадридско летище, а това в Сарагоса да бъде „отстъпено“ за ползване от НАТО.

192. Информация за действията на Италия, Франция и Испания по отбраната на Западното Средиземноморие, Мадрид, 15 ноември 1988 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 13 – 14

През март 1988 година, Франция предлага на Италия и Испания да създадат съвместна мрежа за наблюдение на Западното Средиземноморие посредством използване на самолетите „Ауакс – Е – 3 А Сентри“. След провалянето на проекта на трите страни, Испания нямала никакви възможности да закупи самостоятелно тези самолети. Поради това, тя имала намерение да се включи към останалите единадесет западноевропейски страни, които участвали в системата на НАТО – „Ерборн Иарли Уарнинг Форс“ , за да използва услугите на самолетите „Ауакс“ срещу не големи разходи.

193. Справка относно военните разходи на Канада, [Б. м.], 23 ноември 1988 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 40 – 41

В справката се посочва, че канадското правителство е утвърдило поръчки и покупки за въоръжените си сили за около 20 милиарда канадски долара. Предвиждало се подмяна на остарелите танкове „Леопард-I“, повечето от които са на

въоръжение в канадски части в Западна Европа. Новите танкове щели да бъдат поръчани от английски, френски, американски или западногермански фирми.

194. Справка относно задачите на резидентурата в Мадрид по изпълнение на плана по раздела на Божков /08 отдел/ за 1989 г. , [Б. м.], 13 януари 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 685, л. 55 – 56
Посочват се конкретните задачи, които резидентурата в Мадрид се задължава да изпълни през 1989 година. На първо място е поставена задачата да се издаде брошура за опасността от натрупаните въоръжения в света и необходимостта от преговори за тяхното съкращаване.

195. Справка относно задачите на резидентурата в Лисабон по изпълнение на плана по раздела на Божков /08 отдел/ за 1989 година, [Б. м.], 13 януари 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 685, л. 57
Във връзка с 40-годишнината от създаването на НАТО се планира подготовката и публикуването на материали с цел да се покажат някои отрицателни последствия за Европа и европейските народи от действията на НАТО. Най-общо темата можела да бъде формулирана така: „НАТО – арена на сблъскване на интересите на Испания и Португалия, от една страна и интересите на САЩ – от друга“.

196. Информация относно заглушаване на ефира по време на Командно- щабно учение на НАТО „Уинтекс – Симекс – 89“, София, 14 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 124
Според налични данни, на 6 март 1989 година в Белгия е констатирано пълно заглушаване на ефира по всички ленти и честоти на късовълновия обхват. Предполагало се, че заглушаването е предприето във връзка с Командно-щабното учение на НАТО „ Уинтекс – Симекс-89“.

197. Информация за намеренията на САЩ за продажби на модерни американски военни системи на страните от Персийския залив, [Б. м.], 28 март 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 120 - 122
Според данни от източници близки до египетското външно министерство, новата американска администрация се стремяла да осъществи доставки на свои модерни военни системи за Саудитска Арабия, Кувейт, Бахрейн и Пакистан. Счита се, че американския стремеж към завладяване на оръжейния пазар в Близкия Изток е резултат от намеренията на САЩ да се настанят трайно в района и да предотвратят съветското навлизане с нови бойни средства на арабския пазар.

198. Оперативно писмо № 4 относно ВРЯН, [Б. м.], 11 април 1989 година
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 401, л. 123
В писмото се съобщава, че публикуваните официални данни за военния бюджет на Швейцария и за разходите й за въоръжаване, в т. ч. ракетно, до 1995 година, красноречиво говорят за подготовка на страната за случай на ядрен конфликт.

199. Справка относно информационната работа на ОР 145368 по линия на външнополитическото разузнаване от резидентурата в Канада за периода 15.VII. 1988 г. до 30. VIII. 1989 година, София, 1 септември 1989 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 411, л. 64
В справката се казва, че през периода оперативният работник не е придобил ценни, секретни или чрез разузнавателни източници данни. По линия на външнополитическото разузнаване са използвани само две негови информации: „Канадска програма за въоръжаване с подводници“ и „Военните разходи на Канада“.

200. Входяща шифрограма № 16894 относно обединяване на ФРГ и ГДР, Люксембург, 30 ноември 1989 година.

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е. 742, л. 152

В шифрограмата се казва, че американски дипломат от посолството на САЩ в Люксембург е изразил мнение, че Люксембург възнамерява да се обяви против евентуалното обединение на ГФР и ГДР поради исторически опит и съображения. Подобно е било мнението на САЩ, поради опасност от разпадане на военните блокове на НАТО и Организацията на Варшавския договор, което щяло да доведе до възникване на дисбаланс в международните отношения.

201. Справка относно признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО, доловени от МВР – НРБ през февруари 1990 година, София, февруари 1990 година

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а. е.431, л. 125 - 126

Повишаването на военнополитическата активност на НАТО се свързва със започналите преговори между Норвегия и Великобритания за подписване на споразумение за дислоциране на британски изтребители – бомбардировачи във военновъздушната база „Бардьофос“, в Северна Норвегия. Споразумението представлява съставна част на съществуващите в НАТО договорености за изграждане на инфраструктури, способни да приемат военни подкрепления в случай на криза.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

56

НАТО Конфиденциально

Приложение к С-М(59)24

РАССЫЛКА И МЕРЫ ПО ОХРАНЕ СЕКРЕТНОЙ ИНФОРМАЦИИ НАТО В ДИПЛОМАТИЧЕСКИХ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВАХ СТРАН-УЧАСТНИЦ СОЮЗА, НАХОДЯЩИХСЯ В СТРАНАХ ЗА ЖЕЛЕЗНЫМ ЗАНАВЕСОМ

Доклад Комитета НАТО по вопросам безопасности

Введение.

I. По просьбе французской делегации Комитет НАТО по вопросам безопасности изучал факторы, представляющие угрозу для безопасности секретной информации НАТО в представительствах стран-участниц НАТО в странах за железным занавесом.

2. Цель этой записки состоит в том, чтобы обратить внимание на особенно серьезные факторы, представляющие угрозу для безопасности в странах советского блока, и сформулировать некоторые требования по обеспечению безопасности, которыми должны руководствоваться страны-участницы НАТО там, где это необходимо при обращении с секретной информацией НАТО, в какой бы форме она не направлялась в представительства, находящиеся в странах за железным занавесом.

Угроза обеспечению безопасности в странах советского блока

3. Деятельность разведывательных служб стран советского блока является, несомненно, гораздо более эффективной за железным занавесом, где им оказывается поддержка со стороны всего аппарата полицейского государства, чем это имеет место на Западе. Следовательно, в целом риск того, что их спецслужбы могут нейтрализовать предпринимаемые нами меры по обеспечению безопасности, является гораздо вероятнее в условиях стран за железным занавесом, чем где бы то ни было.

4. По мнению Комитета по вопросам безопасности, основными факторами, определяющими угрозу безопасности в странах советского блока, являются:

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

57

а) официальные власти в странах советского блока фактически лишают западные представительства возможности обходиться без использования обслуживающего персонала из числа местных граждан, выполняющих физическую работу и вспомогательные административные функции. Среди этих лиц, как правило, имеются подготовленные в разведывательном плане люди, которые стараются найти и использовать любую возможность для получения секретной информации;

б) имеются многочисленные свидетельства того, как спецслужбы стран советского блока стремятся вскрыть и даже поощрить у сотрудников представительств западных стран человеческие слабости, которые могут быть использованы в целях их компрометации и шантажа.

Технический персонал из числа местных граждан часто используется в таких мероприятиях. Стесненные жилищные условия во многих столицах стран советского блока и постоянное напряжение, связанное с упомянутой угрозой безопасности, делают сотрудников представительств западных стран более уязвимыми перед лицом таких действий, чем где бы то ни было.

в) для стран советского блока считается в порядке вещей регулярное и искусное использование различных специальных подслушивающих устройств. Особенно большого прогресса в этом достигла Россия. Это, несомненно, представляет одну из серьезных угроз обеспечению безопасности в странах советского блока, тем более, что западные страны не имеют фактически выбора жилищных условий и лишены возможности эффективного контроля за строительством зданий, используемых под их представительства, или за помещениями, в которых проживают их сотрудники. Эта угроза существует, когда обсуждаются секретные вопросы даже в отдельных случаях на улице, и меры безопасности, предназначенные для защиты документов, мало эффективны в борьбе против этой угрозы.

г) совершенно очевидно также, что могут быть использованы некоторые искусно изготовленные фотографирующие устройства.

Из архивите на ДС

5. Инструкция НАТО по вопросам безопасности /C-M(55)I5 (Final)/ была предназначена для организации охраны секретной информации НАТО в странах-участницах НАТО и, по мнению Комитета по вопросам безопасности, она не отвечает требованиям по охране такой информации в странах советского блока.

Рассылка секретной информации НАТО в страны советского блока в настоящее время

6. а) В настоящее время ни одна страна-участница НАТО не направляет документы "COSMIC TOP SECRET" за железный занавес.

б) Несколько стран-участниц НАТО направляют за железный занавес документы, имеющие более низкую степень секретности.

в) Правительство США направляет отдельные секретные документы НАТО с грифом "SECRET" и ниже в свое представительство в Москве. Соединенные Штаты готовы представить эти документы в порядке консультации в здании своего посольства любому послу страны-участницы НАТО, аккредитованному в Москве.

7. Секреты НАТО, циркулирующие в дипломатических представительствах стран-участниц НАТО в странах за железных занавесом, могут быть не только в виде секретных документов НАТО. Эти секреты могут также содержаться:

а) в национальных секретных документах;

б) в мыслях, а, следовательно, выражаться вслух высшими должностными лицами этих представительств.

8. По мнению Комитета политических советников, время от времени возникает потребность в проведении политических консультаций, которые могут повлечь за собой:

а) направление секретных документов НАТО в дипломатические представительства стран-участниц НАТО, находящиеся в столицах за железных занавесом;

б) обсуждение секретов НАТО в этих столицах.

Из архивите на ДС

59

Требования, предъявляемые к обеспечению безопасности

9. Комитет НАТО по вопросам безопасности считает, что в связи с чрезвычайно серьезным характером угрозы для безопасности, существующей за железным занавесом, было бы целесообразно сохранить действующее положение, согласно которому документы НАТО с грифом "COSMIC TOP SECRET" не направляются в представительства стран-участниц НАТО за железным занавесом. В случае возникновения необходимости сообщить какую-либо информацию устно, имеющую такой же гриф секретности, например, послам стран-участниц НАТО, аккредитованным в странах советского блока, во время их пребывания в столицах своих национальных государств, важно, чтобы такая информация была передана только при условии, что, если она будет обсуждаться в стране советского блока, ее обсуждение было бы проведено с соблюдением осторожности и принятием необходимых мер безопасности против подслушивания. Должны также выполняться соответствующие требования, изложенные ниже в пункте IO.

IO. Комитет НАТО по вопросам безопасности считает, что в случаях, когда возникает необходимость направить информацию НАТО, имеющую гриф "SECRET" или "CONFIDENTIAL", в представительства стран-участниц НАТО в странах советского блока, то должны соблюдаться следующие требования, являющиеся дополняющими, а не заменяющими требования, изложенные в инструкции НАТО по вопросам безопасности:

а) направление секретных документов НАТО в дипломатические представительства стран-участниц НАТО, аккредитованные в странах советского блока, должно быть скорее исключением, а не правилом, и в каждом конкретном случае оно должно быть санкционировано ответственным лицом заинтересованной страны-участницы НАТО. В некоторых случаях, до получения разрешения о направлении документов, необходимо посоветоваться с соответствующим комитетом НАТО. Количество и рассылка этих документов должны быть сведены к минимуму;

б) секретные документы НАТО, направленные в представительства стран-участниц НАТО в странах за железным занавесом, долж-

Из архивите на ДС

ны быть уничтожены сразу же по миновании в них надобности по возможности в течение нескольких часов после их получения;

в) персонал из числа местных граждан должен быть по возможности сведен до абсолютного минимума, необходимого для обеспечения нормальной деятельности представительства. Ни при каких обстоятельствах эти лица не должны иметь доступ к секретной информации и, за исключением случаев, когда они находятся под постоянным присмотром со стороны сотрудников посольства, они не должны также иметь доступ в зону, где хранится секретная информация НАТО или где она может обсуждаться;

г) при подборе кадров на работу в представительства, аккредитованные в странах советского блока, с точки зрения безопасности желательно обращать особое внимание не только на имеющиеся слабые стороны характера, но и на способность характера сопротивляться постоянному воздействию местных спецслужб;

д) чтобы уменьшить степень риска, вызванного стесненными жилищными условиями и необходимостью постоянного сохранения бдительности, сотрудники представительств в странах советского блока не должны находиться там продолжительное время, а младший состав необходимо менять в относительно короткие промежутки времени;

е) до направления на работу в страны советского блока с сотрудниками должен быть проведен обстоятельный инструктаж об угрозах безопасности, с которыми они могут там столкнуться. Они должны также быть подготовлены по соответствующим вопросам, относящимся к обеспечению безопасности;

ж) меры безопасности должны приниматься в соответствии с документом НАТО "Защитные меры безопасности против специальных подслушивающих устройств"[I)];

з) меры по обеспечению физической безопасности должны быть всесторонними и взаимозаменяемыми и в целом основываться на принципе, что секретные документы должны храниться в одном специально оборудованном средствами защиты месте (сейфе) и быть возвращены туда, за исключением тех случаев, когда они находятся в работе в данный момент.

I) АС/35 Д/203

Из архивите на ДС

61

II. Что касается информации, имеющей гриф "NATO RESTRICTED", то уровень принимаемых защитных мер должен быть такой же как и для соответствующих национальных документов, направляемых в представительства стран-участниц НАТО в странах советского блока.

I2. Комитет по вопросам безопасности хотел бы подчеркнуть, что требования, изложенные в пункте I0, следует рассматривать как необходимый минимум тех требований, которые надо соблюдать, прежде чем информация НАТО с грифами "SECRET" и "CONFIDENTIAL" может быть направлена в представительства стран-участниц НАТО за железным занавесом. Выполнение этих требований повлечет за собой расходы и использование специально подготовленных кадров. Это в особенности относится к требованиям, содержащимся в подпунктах "ж" и "з" пункта I0, которые предусматривают использование технических экспертов высокого класса. Поэтому Комитет рекомендует, чтобы каждая страна-участница НАТО использовала свои собственные возможности для выполнения изложенных выше требований. Там, где эти требования не могут быть соблюдены в должной мере:

а) представительства заинтересованных стран, аккредитованные в странах советского блока, не должны получать документы НАТО с грифом "SECRET" или "CONFIDENTIAL". Должны быть осуществлены также мероприятия, позволяющие этим представительствам получить доступ к секретным документам НАТО в представительствах других стран участниц НАТО, которые в состоянии обеспечить выполнение указанных выше требований. Предложение властей США по вопросу об ознакомлении с секретной информацией НАТО, направляемой в их представительство в Москве, о чем было упомянуто выше в пункте 6, является примером таких мероприятий;

б) сотрудники представительств, в которых не могут быть выполнены перечисленные выше требования, могут обсуждать информацию НАТО, имеющую грифы "SECRET" и "CONFIDENTIAL" в представительстве, где эта информация доступна для них. Если в исключительных случаях подобная информация должна обсуждаться вне того места, где она получена, то должны быть предприняты все необходимые меры предосторожности против подслушивания.

Из архивите на ДС

Заключение.

I3. Совету НАТО рекомендуется:

а) обратить внимание членов правительств на наличие чрезвычайно серьезной угрозы для обеспечения безопасности секретной информации НАТО в странах советского блока;

б) договориться о том, что:

- ни один документ с грифом "COSMIC TOP SECRET" не должен направляться в представительства стран-участниц НАТО, находящиеся в столицах за железным занавесом;

- при необходимости сообщить устно содержание какой-либо информации, имеющей гриф "COSMIC TOP SECRET", например, послам стран-участниц НАТО в странах советского блока во время посещения ими столиц своих национальных государств, важно, чтобы такая информация была бы сообщена только при условии, что если ее необходимо обсудить в стране советского блока, то это обсуждение должно проводиться с соблюдением осторожности и принятием максимальных мер безопасности против подслушивания;

в) разрешать направление в представительства членов НАТО в странах советского блока информации НАТО с грифом "SECRET" и "CONFIDENTIAL" только в том случае, когда могут быть выполнены требования по обеспечению сохранности документов, изложенные выше в пункте I0;

г) предложить каждому члену НАТО определить свои возможности по выполнению этих требований;

д) установить, что в случае, если страна-участница НАТО не имеет возможности выполнить эти требования, то должны соблюдаться рекомендации, изложенные выше в подпунктах "а" и "б" пункта I2.

Строго секретно! 213

60

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на резидентурите и обектите за агентурно проникване по линиите на ОТДЕЛ III-ти, Управление I-ДС.

I. ФРАНЦИЯ

А. Придобиване информация за влиянието на САЩ върху политиката на френското правителство, за противоречията между тях, американските учреждения във Франция и дейността на НАТО.

ОБЕКТИ: 1/ Щаб на Европейското командване на НАТО;
2/ Секретариат на Ген.секретар на НАТО;

Б. Придобиване информация за изясняване външната и вътрешна политика на франция.

ОБЕКТИ: 1/ Канцелария на Президента на републиката;
2/ Министерство на Външните работи – секцията за работа с България;
3/ Политически партии: Съюз на новата република, МРП /Католическата партия/ и Социалистическа партия.

В. Разкриване и пресичане плановете и замислите на френските разузнавателни и контраразузнавателни органи, насочени против НРБ и страните от социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Службите на СДЕСЕ, работещи против нашата страна.

214

Г. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на българската вражеска емиграция във франция срещу нашата страна.

ОБЕКТИ: 1/ БНК /Български национален комитет/ - Представителство в Париж за Европа.
2/ Българско емигрантско дружество в Париж;
3/ ВБП /Временно българско представителство/;
4/ Анархисти;
5/ Съюз на свободните журналисти.

II. БЕЛГИЯ

А. Разкриване подривната дейност на американското и други капиталистически разузнавания от територията на Белгия срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Американски учреждения и институти в Белгия;
2/ Щабове и поделения на НАТО в Белгия.

Б. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция срещу нашата страна.

ОБЕКТИ: 1/ Подкомитета на БНК;
2/ Организацията на БНФ /Български нац.фронт/.
3/ Македонска организация "Тодор Александров".
4/ Бюро на радио "Свободна Европа".

III. ИТАЛИЯ

А. Добиване разузнавателна информация за провежданата от територията на Италия дейност на главния противник - САЩ против НРБ и страните от социалистическия лагер.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

215
8

ОБЕКТИ: 1/ Южно командване на НАТО - Щаб и оперативен отдел.
2/ Американски дипломатически и търговски представителства.
3/ Американски информационен и пропагандан център в гр.Рим - ул."Венето".
4/ Американски северен колеж в Рим - ул."Джаниколо" № 14, който поддържа връзка с Ватикана.
5/ Организация Ф.А.О.
6/ Фирмите "Детроид" и "Перминдекс" - прикрития на американското разузнаване.

Б. Добиване информация по външната и вътрешна политика на италианското правителство, връзки и противоречия със САЩ. Разкриване и пресичане подривната дейност на Италия против НРБ и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Министерски съвет.
2/ Министерство на Външните работи - служба 3-та и 4-та и секретния ахрив.
3/ Председателство на републиката - канцеларията на президента.
4/ Министерство на Външната търговия - договорно-правния отдел.

В. Разкриване и пресичане подривната дейност на италианското разузнаване и контраразузнаване против нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ СИФАР;
2/ Публика Сикуреца;

Г. Разкриване и пресичане дейността на българската вражеска емиграция против нашата страна.

216
9

ОБЕКТИ: 1/ ВВП /Временно българско представителство/;
2/ БНФ /Български национален фронт/;
3/ БНК /Български национален комитет/ - подкомитет в Рим и секция в Триест.
4/ Радио "Свободна Европа" - филиал в гр.Рим.

Д. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на Ватикана срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Държавен секретариат;
2/ Източна конгрегация;
3/ Комитета на ГАГОВ.

Е. Придобиване разузнавателна информация и вербовка и използване агентура в Гърция, Турция и ГФР за разкриване разузнавателната им и подривна дейност срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Учреждения и граждани на Гърция, Турция и ГФР.

IV. ШВЕЙЦАРИЯ

А. Използуване територията на Швейцария за разгръщане на активна разузнавателна работа срещу главния противник - САЩ и страните членки на НАТО.

ОБЕКТИ: 1/ Американски дипломатически и търговски представителства.
2/ Европейско бюро на Американската академия в Женева.
3/ Организацията "Морално превъоръжаване" в Монтрьо
4/ Световен съвет на църквите.

Б. Използуване Швейцария за обезпечаване връзка с агентурата на другите резидентури при осложнена обстановка - К/К, П/К, места за срещи и явки, тайници и пр.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

217
10

В. Използуване възможностите на резидентурата за активна работа от територията на Швейцария срещу Временното българско представителство и другите емигрантски организации, с цел разкриване подривната им дейност, насочена срещу нашата страна и за провеждане целенасочена разложителна работа срещу тях.

V. АВСТРИЯ

А. Активизиране работата по разкриване и пресичане подривната дейност на американското разузнаване срещу нашата страна от територията на Австрия, както и за получаване информация за американското влияние над австрийското правителство.

ОБЕКТИ: 1/ Американско посолство във Виена;
2/ Върховен комисариат по бежанските въпроси;
3/ Подцентралата на радио "Свободна Европа";
4/ Американски разузнавателни служби в Залцбург;
5/ Международната църковна организация в Залцбург и клона във Виена.
6/ Министерство на Външните работи - секциите, занимаващи се с България и САЩ.

Б. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция срещу НРБ.

ОБЕКТИ: 1/ Дружество на българите в Австрия;
2/ Организация на БНК в Австрия "Свободна Родина".

В. Издирване на подходящи наводки из средата на гръцките и турски студенти с оглед вербовка и използване срещу Гърция и Турция, както и използуване наличните възможности за работа срещу ГФР.

218
11

VI. ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ

А. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на САЩ срещу НРБ и социалистическия лагер от територията на ГФР.

ОБЕКТИ: 1/ Разузнавателна школа на САЩ в ГФР /района на Франкфурт на Майн/ и американска разузнавателна централа "ОСИ" в гр.Мюнхен.

2/ Радио "Свободна Европа" в Мюнхен.

Б. Получаване информация за външната и вътрешна политика на ГФР и влиянието на САЩ върху нея.

ОБЕКТИ: 1/ Министерство на стопанството на ГФР.

В. Разкриване и пресичане разузнавателната дейност на ГФР срещу НРБ и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Търговските фирми "Атласхандел" в Мюнхен, "Доймако" и "Комекс" в Дюселдорф, "Аума", "Новеа" и "Имаг" - Хамбург, явяващи се прикрития на разузнавателни служби.

Г. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция срещу НРБ.

ОБЕКТИ: 1/ Българска войскова част в Гермерсхайм.
2/ Временно българско представителство - Мюнхен.
3/ Вражеска емигрантска организация "Цар Симеон II в Мюнхен.
4/ Български национален комитет - Мюнхен.

Д. Използуване възможностите за събиране данни по военно-политически и научно-технически въпроси.

ОБЕКТИ: 1/ Предприятието "Мерцедес" и др., изпълняващи поръчки на НАТО.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

219
12

VII. ШВЕЦИЯ

А. Използуване територията на Швеция за разгръщане активна разузнавателна работа срещу главния противник - САЩ.

ОБЕКТИ: 1/ Американски учреждения и институти;
2/ Американски търговски фирми;

Б. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на българската вражеска емиграция, провеждана от територията на Швеция.

ОБЕКТИ: 1/ Вражеска емиграция;
2/ Временно българско представителство - Стокхолм.

Г. Придобиване разузнавателна информация и вербовка и извеждане агентура в Гърция, Турция и ГФР за разкриване разузнавателната им и подривна дейност срещу нашата страна и социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Учреждения и граждани на Турция, Гърция и ГФР.

VIII. ИСПАНИЯ

А. Разкриване и пресичане разузнавателната и подривна дейност на българската вражеска емиграция и по-специално тази на ВБП и бившия царски двор срещу нашата страна.

ОБЕКТИ: 1/ ВБП /Временно българско представителство/-Мадрид
2/ Бившият царски двор и свита.

Б. Получаване разузнавателна информация за използването на територията на Испания от главния противник - САЩ, за съ даване военни бази срещу социалистическия лагер.

ОБЕКТИ: 1/ Бази на САЩ в Испания.

18. V. 1960 год.
С о ф и я
СК/308/ 2 екз.

Изходящ
вх. уникален
298/64 г.

Строго секретно!

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Ген.майор_____
_____1961 година
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на резидентурата във ФРАНЦИЯ през I-то шестмесечие на 1961 година.

Вземайки под внимание решението на ПБ на ЦК на БКП от 14.I.1960 год. и разработените мероприятия от ръководството на Министерството за насочване главните усилия на нашата разузнавателна работа срещу главния противник, франция заема важно място в империалистическия лагер. На нейна територия се намира централното политическо ръководство на НАТО, главното военно командване за цяла Европа /САЕР/ и др.ръководни органи на този агресивен пакт.

Франция е една от главните империалистически страни, която провежда активна разузнавателна и контраразузнавателна дейност против България и другите страни от социалистическия лагер. Същевременно във Франция е концентрирана значителна част от българската вражеска емиграция и нейните ръководства. Там са настанени клонове от ръководствата на различни международни вражески организации, като: МСС, СПЕН и "Съюза на свободните журналисти".

Въз основа на горното, пред резидентурата ни в Париж стоят за разрешение следните основни задачи:

Из архивите на ДС

72

I. Придобиване на информация за влиянието на САЩ върху политиката на френското правителство, за противоречията между тях, за американските учреждения във Франция и за дейността на НАТО.

II. Получаване на информация за външната и вътрешна политика на Франция и за противоречията между нея, ГФР, Англия и други страни от НАТО.

III. Разкриване и пресичане на плановете и замислите на френските разузнавателни и контраразузнавателни органи против НР България и другите страни от социалистическия лагер.

IV. Разкриване и пресичане подривната дейност на вражеската емиграция във Франция срещу нашата страна и използуването й от чуждите разузнавателни централи. Участието на българската вражеска емиграция в СПЕН, МСС, "Съюза на свободните журналисти" и получаване на документална информация за дейността на същите.

V. Набиране на научно-техническа информация и документи интересуващи НР България и другите социалистически страни.

VI. Провеждане на активни мероприятия.

Обекти на агентурно проникване ПО ПЪРВАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА ще бъдат следните:

а/ Постоянният съвет на НАТО в Париж.

б/ Международният секретариат, неговият Политически отдел и Канцеларията на генералния секретар.

в/ Военният колеж на НАТО в Париж.

г/ Гръцкото представителство в НАТО - Париж.

д/ Отдела за НАТО при Министерството на външните работи на Франция.

От архивите на ДС

е/ Американските учреждения на територията на Франция - дипломатическото представителство, разузнавателни центрове, бази и др.

С оглед агентурното проникване в горните обекти, ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се извърши документално проучване за личния състав /ръководен и технически/ на представителствата на главните капиталистически страни в НАТО, а така също и тези на Турция и Гърция. Проучването ще има за цел да установи поименно лицата, които работят в отделните представителства, къде се помещава представителството, на какви адреси живеят служителите и какви възможности има за контакт с тях.

Проучването да стане с помощта на официални източници, агентура и доверителни връзки.

- РАЛЧО ще проучи и документира представителствата на САЩ и Турция.
- СИМОВ ще проучи и документира представителствата на Англия и Гърция.
- БАЕВ ще проучи и документира представителството на Франция.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 31. IV.1961 г.

2. Да се използуват възможностите на агентите "250", "БЕРНАРД", "ВАЛЕНТИН", "МАРСЕЛ", "ЛАЗАРОВ", "ЧАВДАР" и "ВИТОША" за работа по НАТО и американските учреждения във Франция, както и за изучаване подходящи лица за наша работа, така и за получаване на информация.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 15 март 1961 г.

3. Да се вземе на активна разработка американския гражданин "КОРЕЛИ" и след пълното му проучване се излезе с конкретно предложение за вербовка по главното направление или за използването му за навоцки.

Отговорник РАЛЧО
Срок 30.IV.1961 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2016г.Секретар :

55

4. РАЛЧО да използува връзките си с _ и _ за издирване подходящи наводки за работа по НАТО и придобиване за агент-вербовчик.

Отг. ДРУМЕВ-РАЛЧО
Срок 31 май 1961 г.

5. СИМОВ да проведе в продължение на три месеца няколко последователни срещи с американската гражданка , с оглед изучаване възможностите да бъдат използувани за наша работа.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 1 юни 1961 г.

6. БАЕВ да продължи връзките си с _ — и до края на м.април т.г. да излезе с предложение за вземане на активна разработка с цел вербовка или да бъде изоставен.

Отговорник пред центъра
ДРУМЕВ-срок 30.IV.961 г.

7. Да се командирова от Австрия във франция агент "ОЛИМП" със задача да създаде връзки с членове на гръцкото представителство при НАТО.

Отг. ~~ШКУТОВ~~ Григоров КРАСЕН
Срок _____1961 г.

8. Ще се използуват възможностите на агентурата на резидентурата, като "ЛАЗАРОВ" и др. за изучаване на служителката при гръцкото представителство в НАТО -

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 30 юни 1961 г.

Из архивите на ДС
74

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

56

9. Чрез агент "КИРО" и други възможности на резидентурата, да се изучи _____ - българин, невъзвращенец, на работа в НАТО, с цел установяване възможността да бъде използуван за наша работа. В центъра да се издирват подходящи лица от връзките му за подхождане към него.

Отг.ДРУМЕВ-ШКУТОВ
Срок 30 юни 1961 г.

10. Ще се използуват връзките на агент "ЛАЗАРОВ" с _____-работеща в НАТО-Париж, за изучаване на същата и добиване на информация за отдела, в който работи.

Отговорник СИМОВ
Срок 30 юни 1961 г.

11. Да се използуват възможностите на агент "ЧАВДАР" за получаване на документална информация за дейността на Европейския съвет.

Отговорник СИМОВ
Срок 30 юни 961 г.

За получаване на информация по ВТОРАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА ще се работи за агентурно проникване в следните обекти:

- Министерския съвет на Франция;
- Министерство на Външните работи на Франция;
- Министерство на Външната търговия;
- Буржоазните партии.

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Ще се възстанови връзката с агент "250" и се работи за разширяване и укрепване на връзките му с лица от Министерския съвет и Външно министерство, с цел получаване на информация:

- За становището на френското правителство по създаването на четвърта атомна сила към НАТО и реализирането на

Из архивите на ДС
75

Из архивите на ДС

76

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

57

плановете за френската атомна ударна сила;

- за отношението на френското правителство към проектите за въоръжаването на немския Бундесвер с атомно оръжие в рамките на НАТО;

- за външната политика на френското правителство към Съветския съюз и социалистическите страни.

Отговорник ДРУМЕВ

2. Да се възстанови контакта с агент "БЕРНАРД", като се приведат в известност връзките на агента с лица от интересуващите ни обекти и се насочи към техническия персонал от тях, а така също и към журналисти, с цел придобиването на информация за решенията на френското правителство.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 1 април 1961 г.

3. СИМОВ да продължи контакта с _____ с цел изучаване възможността да бъде използувана за работа по Външното министерство и Министерството на отбраната на Франция.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок _____1961 г.

4. Др. _____ да се заеме с установяването и изучаването на лицата, които работят в Ке Д'Орсе специално по българските въпроси. С негово съдействие да се обезпечи контакт на РАЛЧО с подходящи лица работещи там.

Отговорник_____
Срок 1 юни 1961 год.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

58

По ТРЕТА ОСНОВНА ЗАДАЧА:

- за разкриване органите на френското разузнаване и контраразузнаване, които работят против нашата страна, да се използуват възможностите на агент "КИРО", "ВИТОША" и подходящи лица от българската колония.

Отговорник ДРУМЕВ

За изпълнението на ЧЕТВЪРТА ОСНОВНА ЗАДАЧА ще се проведат следните мероприятия:

1. На агент "ЛАЗАРОВ" да се възложи да установи точно, по възможност документално, кои лица от групата на БНК поддържат прек контакт с разузнавателните служби на Франция и САЩ. Какви задачи им се възлагат и каква дейност извършват. Да установи ръководството на БНК в САЩ и в Париж, с каква подривна организирана дейност се занимава - нелегално изпращане на материали, средства и др. в България, вербоване на лица дошли временно във Франция, с цел използуването им за нелегална дейност в България, прехвърляне на лица за създаване на организации и др.

Отговорник СИМОВ
Срок 31 юни 1961 г.

2. На агентите "ВАЛЕНТИН" и "БОЯНА" да се възложи да установят точно с кого поддържа връзки от американското и френско разузнаване, какви задачи му поставят и по какъв начин ги изпълнява.

Чрез "ВАЛЕНТИН" да се проведе комбинация за установяване какви материали се подготвят от БНК - за нелегално изпращане в България.

Отг.ДРУМЕВ - СИМОВ
Срок 1 юни 961 год.

3. В продължение на два месеца да се изясни напълно миналата нелегална дейност и връзки на агент "КИРО" и в зависимост от това да му се възложат задачи за възстановяване контакта му с разузнавателната служба, която го е използувала, с цел да узнаем кого използват и от какво се интересуват.

Отг-ци ДРУМЕВ-СИМОВ

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

4. Агент "ВИТОША" да се използува за документално установяване с кои лица и по какъв начин председателя на "Емигрантското дружество"-РИНДОВ, поддържа контакт с лица от американското и френско разузнаване. Какви суми получава, по какъв начин ги получава и какви задачи му се поставят и как той се отчита.

Отговорник СИМОВ
Срок 28.II.1961 г.

5. Дейността на агент "ЧАВДАР" да се насочи изключително към проникване в ръководството на ВВП, т.е. да стане член или функционер, за да му се възлагат задачи за изпълнение. Това да изпълни с помощта на ГЕНЧЕВ и полковник КОСТОВ.

Отговорник СИМОВ
Срок 31 юни 1961 г.

6. "РОСИЦА" да установи сред анархистите има ли лица, което да поддържа контакт с някоя разузнавателна служба, с какви средства се издават печатните им материали и поддържат ли връзка с българи.

Отговорник БАЕВ

7. Да се използуват агентите "ВИТОША" и "ЧАВДАР" за провеждане на мероприятия за задълбочаване противоречията и борбите между отделните емигрантски организации и ръководители.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 30 юни 961 г.

8. Чрез наличната агентура ще се изучат настроенията на някои от лидерите на вражеската емиграция като "МАРКО", "ЖИРАР" и други, с цел провеждане на комбинации целящи установяване контакт и обработка за наша работа.

Отговорник ДРУМЕВ
Срок 30 юни 1961 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

60

9. Ще се обмислят и проведат мероприятия насочени към официалното завръщане на с цел разлагане и компрометиране на БНК, СПЕН и анархистическата група в Париж.

Отговорник _____
Срок 30 юни 1961 год.

За изпълнението на ПЕТА ОСНОВНА ЗАДАЧА ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се установи редовен контакт с _____ _____ и се установи какви са възможностите му да узнае новостите в електро-производството на Франция, начини за придобиване на документация и закупуване на интересуващи ни части и апарати.

Отговорник СИМОВ
Срок 1 юни 1961 г.

2. Да се проучи основно сина на _____ по документи от центъра, като се изпрати справка в резидентурата, а последната да проучи точно какъв раздел от физиката изучава в университета и каква е перспективата и плановете му за настаняване на работа.

Отг.за центъра КАРАКОЛЕВ
От резидентурата ДРУМЕВ
Срок 30 април 1961 г.

3. Да се проучат синовете на _____ и ако се укаже, че работят в областта на атомното оръжие, да се вземат на активна разработка.

Отговорник РАЛЧО
Срок 1 юни 1961 г.

4. Да се събере пълна документация за най-важните индустриални обекти във Франция - химическата промишленост, самолетна промишленост, машиностроителна, автоматизирана техника, електронна техника и др.

Отговорник БАЕВ
Срок 1 април 961 г.

Архивите на ДС
79

Из архивите на ДС

5. Да се изучава чрез агентурата и д.в. _____ – българин, професор в _____ и следи за настроението му и връзките му с изменниците на Родината _____

Отг. _____
Срок: 30.VI.1961 г.

С цел придобиване на възможности за изпълнение на ШЕСТАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА, другарите ДРУМЕВ, РАЛЧО, БАЕВ и _____ до края на шестмесечието да създадат най-малко по една връзка подходяща за провеждането на активни мероприятия.

Отг. ДРУМЕВ

22.II 1961 година
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполковник _____

СК/47-3 екз.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Строго секретно! 105

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Ген.майор (п) Гочев
9. II 1962 година
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативните мероприятия по линия на ФРАНЦИЯ за I-то шестмесечие на 1962 година

Франция е една от главните империалистически държави, чието правителство провежда активна антисъветска политика. Франция е активен член на НАТО. На нейна територия се намират много учреждения на този агресивен блок, а така също и военни бази и други учреждения на САЩ и Западна Германия. Френското правителство отделя големи средства за превръщането на Франция в атомна сила.

Във Франция е концентрирана голяма част от българската вражеска емиграция, която се използва от вражеските разузнавания за провеждане на подривна дейност срещу НР България и социалистическия лагер.

В чест на VIII-я конгрес на БКП, по линия на Франция ще се проведат следните мероприятия по основните задачи.

I. Агентурно проникване и получаване секретна информация за НАТО-Париж

Обекти за агентурно проникване:
а/ Турската делегация при НАТО;
б/ Гръцката делегация при НАТО;
в/ Френската делегация при НАТО;

Из архивите на ДС

106

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Агент "Селим" - да се използува: а/ за изучаване на лица от състава на турската делегация при НАТО - Париж, с оглед подбиране на подходящи за наша работа; б/ за получаване на информация за дейността на делегацията.

Отговорник РАЛЧО

2. Да се активизира работата по обекта "Денис" с оглед: установяване връзките му с лица от Турската делегация при НАТО и политическата му обработка и постепенно увличане в наша работа.

Отговорник РАЛЧО
Срок 30.IV.1962 г.

3. По обекта "Петровски" за когото се получиха данни, че е хоноруван преподавател при НАТО, да се проведат мероприятия от Центъра с цел вербовката му.

Отговорник Г. ШКУТОВ
Срок 30.VII.1962 год.

4. Да се установи контакт с "Асенова" - бивш агент, с цел да се провери възможността да бъде използувана по НАТО.

Отговорник СИМОВ
Срок 30.III.1962 г.

5. Доброволния сътрудник "Асен" да продължи изучаването на обекта "Роли", с цел получаване на информации за НАТО и увличане в наша работа.

Отговорник ГРОЗЕВ
Срок 30.VI.1962 г.

82

107

II. Агентурно проникване и получаване информация за дейността на вражеските разузнавателни центрове действуващи срещу НР България от Франция и ГФР.

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се насочат усилията на агентите "Хайдов" и "Кирил" към разкриване плановете и намеренията на американския разузнавателен център, който с помощта на полк. Костов вербува и обучава българи изменници на Родината от ГФР и Франция в диверсионната школа във Франкфур на Майн.

2. Да се използуват възможностите на агент "Хайдов" за установяването местонахождението на школата, лицата, които се подготвят и начина, по който ще бъдат използвани.

Отговорник СИМОВ

3. За разкриване дейността на комитета "Свободна Европа" - Париж, да се използуват възможностите на агентите "Лазаров" и "Хайдов" и Д/В "Георгиев".

Отговорник СИМОВ

III. Агентурно проникване и получаване секретна информация за външната и вътрешна политика на Франция.

Обекти за агентурно проникване:

а/ Министерство на външните работи.

За целта ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се изучи обекта "Жобер" - служител в Ке д'Орсе - възможностите му за изпълнение на наши задачи, личните му качества, отношението му към социалистическия лагер, с цел подхождане към него.

За изучаването на обекта и за установяването на контакт с него, резидентурата ще бъде подпомогната от Центъра.

Отговорник ШКУТОВ-РОЗЕ
Срок 30.VI.1962 година

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

IV. За набиране на научно-техническа информация и документи интересуващи НР България, да се проведат следните мероприятия:

Да се активизира разработването на "Борис" с цел укрепване на връзките, оказване на политическо влияние и получаване на научно-техническа документация.

Отговорник СИМОВ
Срок 30.VII.962 г.

V. С цел придобиване на възможности за провеждане на мероприятия за политическо въздействие, всеки работник от резидентурата до края на шестмесечието да създаде по една връзка подходяща за провеждане на такива мероприятия.

Отговорник ГРОЗЕВ

6.II 1962 год.
София
СК/66-2 екз.

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ТИ
Подполковник

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

178

О Т Ч Е Т

За агентурно-оперативната работа по линия на ФРАНЦИЯ за периода от 1.I.1965 г.до 30.XI.1965 год.

Оперативната обстановка във Франция през отчетния период благоприятстваше за изпълнението на задачите стоящи пред резидентурата.

През отчетния период френското правителство засили антиамериканския характер на външната си политика.

Политиката за изолиране на американското влияние в Европа и сближаването на Франция със социалистическите страни беше активизиране. Де ГОЛ по-ярко демонстрира решимостта си да води независима национална външна политика. Печатът, радиото и телевизията настойчиво и нашироко прокламираха този характер на френската външна политика. Всичко това се отрази положително на оперативната обстановка в страната. Френските граждани без разлика на класи и слоеве, не само, че не избягваха контактите си с представители на соц.страни, а напротив търсеха и поддържаха такива контакти.

През отчетния период не са констатирали мероприятия на вражеското КРО по отношение на нашите опер.работници.

Организацията на работата в резидентурата по придобиване на нова агентура, не беше на нужната висота и не отговаряше нито на изискванията, които се поставяха пред резидентурата, нито на възможностите, които оперативната обстановка създаваше за целта.

През годината в резидентурата работеха двама опер. работника - СТОИМЕНОВ и КИРОВ.

Из архивите на ДС

118 2 ~~129~~

О.р. СТОИМЕНОВ водеше две разработки - "АНЖЕЛ" и "РОБЕРТ" с цел вербовка и имаше възможност да реализира поне едната - тази на "АНЖЕЛ" ако беше работил по-упорито и организирано, още повече, че се касае до човек от български произход и с подчертано патриотично чувство.

СТОИМЕНОВ обаче, прояви не добра организация на работата и по двете разработки. Работеше стихийно, не изясняваше основните моменти по разработваните обекти, не провеждаше в срок запланувaните от самия него мероприятия.

86

В резултат на тази стихийност и несъсредоточеност в работата, той не успя да разреши задачите, които стояха по разработките и не ги доведе до желания край. От Центъра му беше обръщано внимание, даваха му се указания, той обещаваше и отлагаше изпълнението на задачите за "следващата поща", а и сега ние не знаем какво точно е положението по разработките.

По главния наш обект - НАТО той не успя да открие разработка, въпреки, че има агент, който работи в обекта и можеше да се използва по-пълноценно в това отношение.

О.р. КИРОВ, макар и по-нов, прояви по-голяма активност, по-добра организираност и целенасоченост. Той стигна даже до известно избързване за което своевременно му беше обърнато внимание и той се корегира. Понастоящем КИРОВ има три разработки с цел вербовка, две от които същия води по-активно и настъпателно - "ЕДУАРД" и "ГЕЛЕРИ" /по линия на отдел I-ви/. Действително и в работата на КИРОВ с обектите могат да се посочат някои слабости /като афиширането на връзката с тях/, но по отношение на увличането им той се старае повече. Не такова е положението с "ФОРТЕТ", където той провали запланувани те мероприятия и все още не се заема с разработката на обекта както трябва, а той е служител в НАТО и представлява голям интерес. В сравнение с миналата година, в работата по придобиване на нова агентура има известен напредък, но прелом и тази година не се получи и вербовка нямаме извършена.

119 +80

Трябва да се отбележи обаче, че въпреки и да не се стигна до вербовка тази година резидентурата в взаимодействие с Центъра проведоха някои комбинации по довеждането на обектите в страната ни с цел по-добра обработка и изучаване. Такива бяха случаите с "РОБЕРТ" на СТОИМЕНОВ и "ЕДУАРД" на КИРОВ. По вина обаче за първия на СТОИМЕНОВ, а за втория на Центъра, не се постигна желания резултат. По "ЕДУАРД" бяха проведени все пак няколко мероприятия, които дадоха добър резултат и укрепиха авторитета на о.р. и страната ни. По "РОБЕРТ" обаче не се направи заплануваното и ние все още не знаем какво е мнението му за същия в страната, и до колко се оправдаха изразходваните средства по довеждането му. За този случай към СТОИМЕНОВ трябва да се отправи сериозна критика. С последната поща той беше обещал, че ще прати справка. Такава не се получи, а се получи оправдателен документ за изразходваната сума във връзка с обекта.

Въпреки неуспехите, които отбелязваме, можем да кажем, че другарите в резидентурата създадоха известна база /имам предвид заведените разработки и създадените връзки/ и през идущата година можем да се надяваме на реализирането на някои от разработките, а така също и на перспективи за нови разработки в това отношение.

По връзката с наличната агентура

През годината връзката с някои от наличните агенти беше подобрена. Заслугата за това е на др. СТОИМЕНОВ, а и на Центъра.

Но ако връзката с агенти като "ЛИЗА", "АНРИ", "ЛАЗАРОВ" и "ЕВА" се укрепи и подобри, с други като: "БОЯНА" и "БЕРНАРД" съвсем се загуби, за което вина има също др. СТОИМЕНОВ.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

За подобряване на връзката с агентурата и повишаване на нейните разузнавателни възможности бяха проведени доста сложни и тежки комбинации по довеждането на агент "ЛИЗА" в страната и Съюза, а на "АНРИ" в страната ни. На "АНРИ" беше проведена оперативна подготовка с оглед прерастването му в бъдеще в агент-вербовчик.

Добре организира установяването на контакта и връзката с агент "РУАН" др. КИРОВ.

Същият работи добре и с "ГАБРИЕЛ" /на ръководство в Отдел 11/.

Не добре обаче, КИРОВ работи с привлечения за сътрудничество "ПИЕР", който е на работа в прикритието и може да ни помогне много, главно по информационната работа.

В това отношение на КИРОВ трябва да се подскаже да използва по-добре хора като "ПИЕР", "НИКОЛА" и др.

През годината на СТОИМЕНОВ беше обръщано внимание да помисли за разтоварването си, тъй като той водеше 6 агента, но той не направи това, а то се отрази неблагоприятно върху работата му.

Това беше и една от причините, за да не проведе той нито едно мероприятие по проверката на агентурата, въпреки запланувaните такива. Трябва да се каже, че Центъра не беше настоятелен и не направи нищо в това отношение.

Колектива при резидентурата ни във Франция през отчетния период не работи добре главно поради вината на о.р. ЛОЗЕВ. Резидента не съумя да се наложи над останалите о.р. и към слабостите на ЛОЗЕВ показа голям либерализъм.

Понастоящем в резидентурата има общо 6 разработки от които 3 на линейния отдел, един на НТР, 1 радист и шифровач и е предстоящо изпращането на 1 о.р. по линия на КРО.

В този състав резидентурата ще може да организира по-добре своята работа и да изпълни стоящите пред нея задачи.

_____1965 г.

С о ф и я
СК/1952-2 екз.

Строго секретно!

47

248

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

163

О Т Ч Е Т

за извършената агентурно-оперативна работа по линия на ГФР през 1965 г.

В програмното си заявление пред Бундестага ЕРХАРД категорично заяви, че основа на западногерманската външна политика си остава стремежът към ликвидиране на Германската демократична република, ревизия на източните граници и ядреното въоръжаване на Бундесвера. Това не е нова политика на Западна Германия, но характерното сега е, че тези искания се поставят с невиждана категоричност с тон, който не търпи възражения.

ГФР се ориентира открито и изцяло към САЩ. Отношенията й с Франция значително се влошиха, а с Англия флиртува за да не й пречи на ядреното въоръжаване.

В областта на вътрешната политика характера е тенденцията към влошаване на икономическото положение – повишаване на цените, наемите и др. Интересен е апелът на ЕРХАРД да се работи по един час повече седмично, което твърде много напомня хитлеровата трудова повиност.

Накратко може да се каже, че западногерманската реваншистка политика достига своя апогей.

Западногерманското КРО подхожда организирано и настъпателно към нашата работа. Широко използува метода на психическото въздействие. С цел да бъдат сплашени, веднага след пристигането на нови работници в прикритието, те и семействата им се вземат на японско външно наблюдение. Хора от проследяването минавайки покрай домовете, в които живеят наши работници от прикритието се заглеждат грубо в прозорците. Често се оставят коли с американски номера, с по двама-трима души вътре, да стоят по цял ден пред домовете им.

Из архивите на ДС

 164 219

Тогава външното наблюдение не си прави труд да остане незабелязано за обектите. Не сменява облеклото си и не прилага маскировка. След време външното наблюдение изчезва, поне не се забелязва, защото или го няма въобще, или се води съвсем квалифицирано.

Когато обектите посещават други градове външното наблюдение не винаги ги съпровожда от един град до друг, а ги поема с пристигането им по местоназначение.

Правят се секретни обиски.

Често задачите на външното наблюдение се възлагат на ескурзовода на групата. Той се стреми да контролира кой къде ходи и с кого се среща, под благовидния предлог на любезни, внимателни и гостоприемни стопани.

През годината КРО направи два безуспешни опита да проникне насилствено нощно време в сградата на търговското ни представителство.

Изпращат се служители да проверяват електрическата и отоплителна инсталация, телефоните и пр., без да има причини и без да са извиквани монтьори.

Използуват всяка възможност за подстава. Грубо обработват наши граждани посещаващи Западна Германия, предлагайки им добре платена работа, за да изменат на Родината.

Основните задачи, които стояха през годината за решаване по линия на политическото разузнаване бяха:

1. Придобиване на документална и устна информация за плановете, намеренията и политическата дейност на ГФР и НАТО, насочени срещу НРБ и другите социалистически страни. Да се изясняват противоречията между ГФР и другите капиталистически страни, противоречията между страните-членки на НАТО и отношението им по актуалните международни проблеми.

2. Политиката на правителството на ГФР по най-важните международни проблеми по въпроса за Западен Берлин, за уреждане на германския въпрос като цяло и провеждане политически мероприятия по отношение на социалистическите страни, другите капиталистически и слаборазвитите страни.

165 49 220

3. Икономическата политика на ГФР.

а/ По отношение на НРБ и другите социалистически страни.

б/ По отношение на страните от ЕИО /Европейската икономическа общност/, противоречия, решения и пр. и по отношение на другите капиталистически страни.

в/ По отношение на слаборазвитите страни.

Резидентурата във Франкфурт на Майн като новосъздадена, имаше на първо време организационни задачи, изучаване на обстановката, усвояване и навлизане в работата на прикритието и т.н.

Може да се каже, че този период е завършен и резидентурата може нормално да изпълнява чисто оперативни задачи.

Наред с другото опер.състав трябваше да се заеме с изучаване на обстановката в предвидените за проникване обекти и да отпочне целенасочено създаване на връзки, които впоследствие да се използуват за нашите оперативни нужди. Тъй като не се разполагаше с налична агентура, решаването на поставените задачи бе затруднено.

През отчетният период успешна или неуспешна вербовка на агентура в резидентурата по линия на политическото разузнаване не е извършена.

Заведена беше една разработка на обекта "ТАУНУС" от БОРИЛ, работещ в предвиденото министерство за проникване. До сега са проведени мероприятия с цел укрепване на отношенията между обекта и опер.работник. При идване на "ТАУНУС" в нашата страна, БОРИЛ също беше включен по неговото изучаване. От него досега са получени 3 информации, от които е използувана една, а останалите две са без оперативна стойност. БОРИЛ допуска грешка, тъй като срещите се провеждат семейно. Това не дава възможности за по-задълбочени и целенасочени разговори. Освен това изразходват се много средства, което не може да не прави впечатление на обекта. Необходимо е да се подработи план за по-нататъшното водене на разработката и се излезе от рамките на досегашната семейственост.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

166 22

Отпочната беше работа и по _____ с цел проучване и вземане на разработка.

Поради пробързаност и нетактичност опер.работник разкри предварително нашите намерения, което доведе едва ли не до скандал.Това наложи да бъде изоставена работата по него.

За отчетеният период от време бяха създадени връзки и познанства от оперативните работници както следва:

Псевдоним на о.р.	връзки	познанства
ВЕЛКОВ	5	3
БОРИЛ	9	8
ВОЙНОВ	1	5

92

От така създадените връзки само тези на ВОЙНОВ са от предвидените обекти за проникване, а БОРИЛ и ВЕЛКОВ имат само по една. Това положение е слаба страна в работата, тъй като и създаването на връзки трябва да бъде съобразно оперативните ни интереси.

Наличните връзки в настоящият етап не са достатъчна база за разгръщане на по-нататъшната работа. Необходимо е да се активизира колектива за създаване на нови такива по-целенасочено и се вземат мерки за по-бързото им изучаване.

Резидентурата разполага с двама сътрудници от състава на прикритието - "УСТРЕМ" и "ЛЮБЧО", а в последно време е привлечен и "ВЕНЕЛИН" или общо 3-ма души.

Работата с тях е съвсем незадоволителна. Въпреки, че те имат не малки възможности, създали са широк кръг от връзки и т.н., те не бяха заангажирани с конкретна работа поради което няма и резултати. Необходимо е бързо да се вземат мерки за плановото им използуване и установяване на регулярност в поддържане на връзката и отчитането.

По информационната работа

От м.юли, от когато съществува редовна връзка с резидентурата, до сега са получени общо 24 информации, които по тематика се разпределят както следва:

а/ По въпросите на НАТО - 3,от които нито една ценна,
б/ По помощта на ГФР за слаборазвитите страни и др. външнополитически въпроси-6, от които 1 ценна;

167 51 ДВ

в/ По изборите за Бундестаг и други външно-политически събития - 8, от които 3 ценни;

г/ Политиката по селскостопанските произведения на ЕИО - 4, една от които ценна;

д/ Прояви на вражеската емиграция - 1, ценна.

е/ За оперативно ползуване - 2 информации.

Ако сравним получената по линия на политическото разузнаване информация по тематика с основните задачи, които стояха за отчетния период пред резидентурата ще видим, че тя почти не засяга главните политически въпроси.

Друг извод, който може да се направи е, че процента на използуваната информация е малък - от общо 24 информации използувани са 8, от които:

а/ За ЦК на БКП, Външно министерство и Управление II-КДС - 2 информации:
1. За преврата в Алжир.
2. За събранието на СИМЕОН с българската вражеска емиграция в Хайделберг.

б/ За Министерство на външна търговия - 1 инф.
- За либерализирането на вноса на селскостопански стоки в ГФР.

в/ За вътрешна информация в Управлението - 3-ри обобщени справки по:

1. Вътрешно-политическите събития в ГФР през първото полугодие на 1965 година.
2. Проекта на западногерманското правителство за извънредно законодателство.
3. Участието на малките политически партии в изборите за пети Бундестаг.

г/ Две информации бяха използувани за оперативни цели.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

168 289

Друг извод, който се налага от само себе си е, че напълно отсъствува документална информация и тази получена по агентурен път.

Постъпващата информация идва изключително от връзки и случайни източници на тъмно. Трябва да се отбележи, че доскоро често на изпращаната информация не се правеше първична оценка и не се съобщаваше източника, от който е получена, но след направената бележка на резидентурата, тази слабост е отстранена.

94

Интересно би било да се види как се разпределя получената информация между работниците на резидентурата:

1. "ВЕЛКОВ" - изпратил 2. Няма използувани.
2. "БОРИЛ" - изпратил 10. Използувани 3.
3. "ВОЙНОВ"-изпратил 12. Използувани 5.

Натрапват се два извода:

1. Има работници в резидентурата, които не изпращат политическа информация, въпреки недвусмислените указания дадени в това отношение.

2. "ВОЙНОВ" макар да работи по линия на КРО, изпраща най-много информация и процента на ценната такава при него е най-голям.

Положително е, че бяха изпратени 3 обобщени справки по вътрешно-политически събития в ГФР, разработени от явни източници. Работата в тази насока следва да продължи, като и в бъдеще от резидентурата се изпращат обобщени и аналитични справки по номенклатурни въпроси, допълвани и със секретни данни.

Въпреки трудните условия за работа в ГФР, необходимо е да се мобилизират усилията на всички опер.работници за подсигуряване на ценна и особено на документална информация по въпросите от номенклатурата. В това направление следва да се работи по-целенасочено, да не се разчита само на случайните срещи и контакти, а да се пристъпи към по-системното и организирано използуване на създадените вече връзки.

159 324

Работата в Центъра

Центърът подготви и предаде на връзка на резидентурата секретните сътрудници "ЛЮБЧО" и "УСТРЕМ".

През месец август бе вербован военнослужащият - "ДИМЧЕВ", роден през 1945 година в София. Баща му е бил работник в силнотоковия завод "В.Коларов. Родителите му се разделили през 1954 година. Майка му се установява на постоянно местожителство в ГФР. "ДИМЧЕВ" останал при баща си. Същият починал през 1964 година.

"ДИМЧЕВ" ще бъде готвен евентуално да бъде изведен в ГФР.

В Центъра беше открита разработка "ОДЕР". Същият е роден през 1916 година в Магденбург, немец, немски поданик. Женен за българка. От м.май 1965 година е легационен съветник в представителството на ГФР към международните организации в Женева. Контакт в Женева вече е установен.

Съвместната работа между Центъра и резидентурата

Като пример на добра съвместна работа между Центъра и резидентурата може да се посочи разработка "ДРЕКСЕЛ".

През месец май резидентурата сигнализира, че "ДРЕКСЕЛ" се готви да пътува в Европа и предложи работник от Центъра да се срещне с него в Югославия.

Предложението беше правилно и се възприе.

За целта бяха командировани другари от Центъра в Югославия. В резултат разработката бе реализирана.

Друг случай на добра координация бе, когато резидентурата сигнадизира, че - търговец по линия на Дестед

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС
95

Из архивите на ДС

 170 225

и ДАП ще посети страната. Пребиваването му бе предварително подготвено. В резултат бяха събрани интересни данни, които своевременно бяха направени достояние на резидентурата и тя продължи работата по-нататък.

Не така стои обаче, работата по западно-германските туристи, летовници, търговци, физкултурници, научни работници, посещаващи България.

Този контингент се използува от нас по обективни и субективни причини съвсем слабо. А ако приемем и, че вербовките на западногермански граждани в болшинството случаи трябва да се извършват на наша територия, то картината ще бъде още по-печална. За илюстрация може да се посочи, че от 1. I. до 30.X. т.г. са посетили България 42,750 туристи; 1669 търговци и 35,853 транзитници са минали през страната. Голяма част от тях са минали и през консулската служба във Франкфурт. За този период резидентурата е сигнализирала само за двама интересни обекта от Западна Германия, готвещи се да посетят страната, а Центъра въобще не е сигнализирал за нито един в резидентурата.

Тенденцията да расте броя на чужденците, посещаващи нашата страна, в това число и западногерманци, ще се усилва от година на година. Паралелно обаче с ръста му трябва да се усъвършенствува и засилва и нашата работа, а това е немислимо без най-тясна координация и взаимодействие между резидентурата и Центъра.

_____ 1965 г.
София
СК/1968-2 екз.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III

Полковник _____

Приложение към отчета!
/за всяка резидентура/

246

187

Т А Б Л И Ц А № 1

за получаваната информация от резидентурата в ФРАНКФУРТ
за шестмесечието /годината/ 1965

№ по ред	Основни задачи	Получена информация				Изготвени и изпратени информации								
		Всичко	ценни /използвани/	от тях: документални в стр.	неценни	всичко	ЦК на БКП	МВР	Външно м-во	РУМНО	Други ведомства	Съв. другари	Братски разведки	опер ползуване
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Въпроси по НАТО	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Помощ на слаборазвитите страни и други външнополитически въпроси	6	1	-	5	1	1	-	1	-	-	-	-	-
3.	Изборите за Бундестаг и други вътрешнополитически събития	8	3	-	5	3	-	3	-	-	-	-	-	-
4.	Политиката по селскостопанските произведения и ЕИО	4	1	-	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-
5.	Прояви на вражеската емиграция	1	1	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-
	ОБЩО:	22	6	-	16	6	2	4	2	-	1	-	-	-

Из архивите на ДС

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

145

О Т Ч Е Т

за работата на резидентурата в ЛОНДОН за
периода от 1.I. 1965 година до 30.XI.1965 г.

През н.г. продължи процеса на подобрение на оперативната обстановка в АНГЛИЯ. Лейбъристкото правителство, което по същество не промени политическия курс следван от консерваторите, прие и през годината се проведоха някои предложения на нашето правителство, главно по разширение търговския, културния и научно-техническия обмен между двете страни. Разменени бяха редица делегации, включително и такива на високо държавно равнище.

Усилиха своята дейност прогресивните и пасифистки организации в Англия. Активизира се дейността срещу политиката на съгласие провеждана от УИЛСЪН по отношение войната на САЩ във Виетнам. Засилват се антиамериканските настроения в Англия.

Местното КРО продължава да работи активно. Провежда се макар и не систематически В/Н, обработват се наши граждани, използува се радиото, телевизията и пресата за насаждане на шпиономания, антикомунизъм и пр., но през отчетния период не се прибегна до открити, организирани провокации срещу нашата колония.

Това изменение в оперативната обстановка несъмнено дава по-добри възможности за нашата работа. По-благоприятните условия, обаче, не бяха използувани достатъчно. Все още не напълно са изживяни свитостта и неувереността, че може успешно да се работи срещу Англия и да се вербова английски гражданин. Успехите на английското КРО срещу нас и други братски разведки, през последните години, ненормалните условия за спазване секретността в рабо-

176 / 205

тата поради неудобствата на сградата на прикритието и липсата на успехи през последните няколко години, тежат на работниците от резидентурата в Лондон.

Липсата на агентурен апарат определи и главните задачи на работата ни срещу Англия, а именно:

- Създаване на широк кръг връзки с англичани и граждани на трети страни с оглед придобиването на помощна агентура и получаване на информация по номенклатурните въпроси.

Тази задача резидентурата трябваше да изпълнява с двама оперативни работници и 6 сътрудника /4 от които са нови, изпратени през различни периоди на н.г./.

По отношение на задачата за създаване на нови познанства и полезни връзки е постигнат известен напредък в сравнение с миналата година. Все още, обаче, в това отношение се работи незадоволително. Връзките са недостатъчни. Много от тях са създадени по линия на прикритията и отношенията с тях имат служебен характер. Активизиране се получи през втората половина на годината. Успех в това отношение постигна др. ШКУТОВ и с.с. "ДЖЕКИ" по време на годишните конференции на лейбъристите, консерваторите и конгреса на трейтюдионите.

Присъствието на такива и подобни мероприятия, където се събират видни политически и държавни дейци, журналисти и пр. е положително в работата на резидентурата и следва да се продължи.

Др. ПЕНЕВ също създаде познанства и връзки с търговски представители на Турция, Гърция, Кипър, Австрия и др., от някои от които получава и информация. Неговата активност в това отношение обаче не беше достатъчна.

Добри връзки създадоха и с.с. "ВАСИЛЕВ", "ВЕЛИЗАРОВ" и "ХАНЧЕВ".

Работата по поддържане на връзките, заздравяване на същите, изучаването и използуването им за получаване на информация е незадоволителна. Напоследък резидента др. ШКУТОВ видя допуснатите в това отношение слабости и

99
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

100

147 31 247

проведе някои мероприятия за подобрение работата в това отношение. Предложен беше план за работа по интересните връзки на о.р. Разгледани бяха всички връзки на сътрудниците, като се насочиха с конкретни задачи и указания по представляващи оперативен интерес. Резултати от тези мероприятия има. Зачестиха срещите с много от връзките. Увеличи се притока на информация. Активизира се работата на с.с. Това позволи през м.м. октомври и ноември да се получат повече информации от колкото през останалия период на годината.

През отчетния период възникнаха 4 нови разработки, 3 от които, заедно с разработката на "ЖУЛИЕТ" се водиха от резидентурата и една от Центъра, съвместно с Управление II-КДС.

I. "ЛАНГ" - разработката се води от др. ШКУТОВ.

С обекта бяха създадени за кратко време, близки приятелски отношения. Работата се водеше системно и настапателно, при спазване на необходимата конспирация. "ЛАНГ" се държеше непринудено и откровено на срещите, прояви готовност да направи "приятелски услуги" приемаше подаръци, споделяше мисли, които го вълнуват и личните си планове за в бъдеще. Работата по него продължи до края на м.юни т.г. След завръщането на др. ШКУТОВ от отпуск разработката фактически се преустанови. "ЛАНГ" не се яви на определените срещи. Не живее и на стария си адрес. Понастоящем се работи за установяване на местонахождението му, след което разработката ще се продължи.

II. "ТЕОФИЛ" - разработката се води от др. ПЕНЕВ.

Др. ПЕНЕВ проведе редица срещи с обекта с цел изучаването му и създаване база за вербовка. Работата през първите месеци не даде особени резултати, поради това, че обекта не знаеше достатъчно английски език. Понастоящем възможностите на обекта да води разговор се увеличиха и се

получиха данни за самия него, за близките му, а така също за положението в Турция в навечерието на изборите и след тях. Сега др. ПЕНЕВ работи за изясняване на възможностите за увличането му в изпълнение на наши задачи на материална основа.

III. "ЖУЛИЕТ" - Разработката се води от др.ПЕНЕВ дълго, без по нея да е получен особен напредък. През годината беше продължено нейното изучаване, връзките й и възможностите й за наша работа. Получена бе информация по някои въпроси, а с оглед увличането й в наша работа й бе поставен от ПЕНЕВ въпроса да го подпомогне във връзка с написването на доклад за кредитна политика на нейната страна. Обекта обаче поиска да й се дадат в писмен вид въпросите, които ни интересуват, което породи съмнение по отношение нейните намерения, поради което повторно въпроса не беше поставен. Съмнения по "ЖУЛИЕТ" възникнаха и при посещенията й в страната /получиха се данни, че обекта ползва служител на Министерство на леката промишленост за получаване на информация/.

В бъдеще по обекта ще се работи съвместно с Управление II-КДС за изясняване на породените съмнения.

IV. "ПАТРИК"- Към обекта беше насочен с.с. "ВАСИЛЕВ". Възможностите на последния за разработка на обекта бяха недостатъчни, поради което основните мероприятия се проведоха в Центъра. Към обекта успешно беше внедрен агент "БОНЕВ", а по-късно и о.р.

Чрез агент "БОНЕВ", който го посети в Лондон, а по-късно го придружава тук в страната, се получиха данни характеризиращи обекта. Агента успя да създаде добри доверителни отношения с обекта. Първоначално срещу заплащане в лева обекта написа някои материали за "Балкантурист", а по-късно на среща в Румъния предаде данни и за някои английски туристически фирми и лица. За извършената "услуга" получи възнаграждение.

Из архивите на ДС

101

Из архивите на ДС

102

Проведени бяха някои мероприятия за създаване на по-трайна материална заинтересованост на обекта за работа с нашата страна. Поради заболяване обекта отклони идването си в страната. Работата по него ще продължим в Центъра.

<u>V. "ПЕДРО"</u> - разработката се води от др. ПЕНЕВ.

Обекта е член на пасифистка квакерска организация. Има прогресивни и по много въпроси близки до нас разбирания. Разработката е открита неотдавна. Сега се провеждат мероприятия по изучаването му. Резидентурата, обаче, подценява работата. В центъра няма данни, обекта да е срещан през последните 2-3 месеца. Въпреки напомнянията и дадените обещания от резидентурата, план за работа по същия още не е предложен.

<u>VI. "ЕЛИЗАБЕТ"</u> През първите месеца на годината по нея работи др. ШКУТОВ. Възможностите й за наша работа са малки. След станалия инцидент беше решено връзката с нея да се преустанови.

От "ЕЛИЗАБЕТ" се получиха данни за изменнически настроения на наши граждани, за което беше уведомен IV-ти отдел на Управлението.

През годината продължи изучаването на обстановката в и около основния обект за проникване - Форейн офис и свързаните с него учреждения и лица.

Изяснени бяха няколко учебни заведения готвещи кадри за там. Положени бяха усилия да се поддържат някои връзки със служители на Форейн офис. Бяха изготвени и изпратени в Центъра някои справки за работата и обстановката във Форейн офис. Резидентурата успя да създаде познанства и връзки с дипломати на трети страни и журналисти.

Направеното обаче е недостатъчно. Резидентурата не успя да създаде по-близки отношения с лица свързани с Форейн офис и дипломати на трети страни и не е в състояние да предложи подходящи лица за разработка. Не се из-

ползуваха достатъчно възможностите, които дава прикритието за разширяване официалните контакти с Форейн офис. Пречка за това беше и липсата на сътрудници в прикритието. Възможностите, които дават службата по печата и култ.аташе не са използувани.

Режимът във Форейн офис е твърде строг. На служителите се забранява да поддържат извънслужебен контакт с представители на социалистическите страни. Обявените през м.септември т.г. мерки за проверка на съхраняването на секретни материали и тяхното движение ще направи режима на работа още по-тежък и строг. Това налага да се променят и нашите методи на работа за проникване във Форейн офис.

За получаване на информация оперативните работници и сътрудниците поддържаха по-широк кръг от връзки. По-специално бяха поддържани връзки с лица от чуждите дипломатически представителства, главно тия от Кипър, Турция и Гърция, с някои депутати и общественици, представители на Британския съвет и пр.

През отчетния период се получиха 40 информации. По-голяма активност резидентурата прояви през втората половина на годината. В сравнение с 1964 година, по броя на информациите има напредък. Процента на използуването им обаче е малък. По-голямата част от информациите са по не-номенклатурни въпроси, което показва, че все още резидентурата разчита на случайни източници.

Резидентурата подобри работата със секретните сътрудници. Анализирани бяха всички тяхни връзки. Направиха се планове за конкретното им използуване. Двама от сътрудниците бяха предадени на ръководство при о.р. ПЕНЕВ. "ВАСИЛЕВ", "ДЖЕКИ", "ВЕЛИЗАРОВ" и "ХАНЧЕВ" имат добри връзки и възможности за наша работа. С тях другарите ШКУТОВ и ПЕНЕВ работят добре. Срещат ги редовно и им оказват оперативна помощ.

Из архивите на ДС
103

Из архивите на ДС

151 25 208

Неудовлетворителна е работата с "КАЛИНОВ".

С оглед подсилване на резидентурата в бъдеще е необходимо да се изпратят още поне двама добре подготвени сътрудници.

_____ 1965 г

С о ф и я
СК/1953-2 екз.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ІІІ
Полковник _____

104

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КДС
Ген.майор _____
_____1965 година
С о ф и я

П Л А Н

За работата на направление Военна дезинформация при Служба "Б", отдел VI-ти, Управление I-ДС.

1. Съвместно с II-ро управление да се разгледат и обсъдят наличните канали за провеждане на военна дезинформация и се установи кои от тях е целесъобразно да се използуват.

Да се предложи на II-ро управление и се обсъди въпросът за създаване на нови канали за дезинформация.

Срок: 30.IX.1965 година

2. Съвместно с II-ро и III-то управления ДС да се прави оценка на получените сигнали за проявен интерес към въоръжените сили на НРБ от граждани на капиталистическите страни, посещаващи Родината ни, като главните обекти се използуват за канали за дезинформация, а другите да се използуват за разработване на помощни мероприятия.

Срок: 31.XII.1965 година

3. Да се предложат на ГЩ мерки по запазване в тайна наличието, организацията и местостоянките на самолети МИГ-21 и танкове Т-55, като едновременно с това съвместно с II-ро и III-то управления се проведат мероприятия за дезинформиране на противника по най-уязвимите места.

Срок: 31.XII.1965 година

Из архивите на ДС

6

4. Да се излезе с предложение пред ГЩ за създаване на 2 лъжливи ОП с признаци за наличие на ракетен обект, в райони определени от ГЩ, след което с цел отклоняване на вниманието на противника от действителните ОП, съвместно с управления II и III-ДС да се проведат мероприятия за насочването му към лъжливите съоръжения.

Срок: 31.XII.1965 година

Мисля бн, да е добре да ни каже какво има и какво е нужно да стане след подходящо изграждане и т.н. Л.

5. Да се проучат и използуват възможностите на нашите военни аташета в капиталистическите страни за даване дезинформационни сведения по провеждани от МНО мероприятия, като се използуват местата, където противниковата контраразведка е оборудвала апаратура за подслушване.

Срок: 31.XII.1965 година.

Отг. Гиравнов

_____1965 год.
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VI-ТИ
Полковник Тотев

СЪГЛАСЕН
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник _____
14.7 1965 година.

3 екз.
ЛЛ/2294

14

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на военното направление за активни мероприятия при Служба "Б", отдел VI-ти, Управление I-КДС.

I. Основни задачи

1. Запазване в тайна дислокацията и основните средства въведени на въоръжение в БНА. Дезинформиране на противника по отношение на същите.

2. Утвърждаване за действителни в плановете на НАТО изградените лъжливи райони и обекти.

3. Създаване агентурна база с възможности за подстава на противниковото разузнаване.

II. Мероприятия

1. Да се предложат на I'Щ мерки за запазване в тайна наличието на оперативно-тактическите средства, количеството на танковете Т-55, самолетите МИГ-21 и друга военна техника, като съвместно с Управление II-ро и Управление III-КДС се провеждат мероприятия за дезинформирането и отклоняване вниманието на противника от тях.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

2. Съвместно с Управление II-ро и Управление III-то

Из архивите на ДС

КДС да се изучават възможностите и извършват някои вербовки за подстави към разузнавачите и агентурата на противника.

Да се издирва и подставя подходяща агентура, ръково дена от горните поделения.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

3. Във връзка с издаването на нота за ограничаване на районите за посещение от капиталистическите дипломати да се предложи на ГЩ изграждането на закрити райони.

Същите ще бъдат използувани за разкриване на противниковата агентура насочена към тях, а също така и утвърждаването им като действителни обекти в плановете на НАТО.

За провеждане на мероприятието ще се изготви специален план.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

4. Да се анализират материалите, постъпващи по АМ "Полоний" и съвместно с ГЩ, Управление II-ро и Управление III-КДС да се набелязват допълнителни мероприятия, с оглед отвличане вниманието на противниковите разузнавачи и тяхната агентура от действителните режимни обекти, а също така и за утвърждаването му като действителен такъв.

Същото да се направи и по отношение на изградените закрити райони.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

5. Да се извършва анализ на сигналите за проявен интерес от противника към БНА, получавани в Управление II-ро и Управление III-КДС, след което да се предлагат и провеждат мероприятия за дезинформация.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

От архивите на ДС

6. Да се проучи и използува обстановката при военното представителство на НРБ в Турция за даване на дезинформационни сведения за провеждани от МНО мероприятия.

Да се използуват такива възможности, оказали се и при останалите наши представителства, намиращи се в други капиталистически страни.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

7. Да се изготви оперативен и организационен военновременен план за работата на военното направление при Служба "Б".

Срок: 30.IV.1966 година
Отг. Л.Траянов

8. Да се проучат възможностите за създаване съвместен с ГЩ перспективен план за провеждане на военна дезинформация.

Същият да бъде съобразен с нуждите на отбраната на страната и агентурно-оперативните възможности на КДС.

Срок: 31.XII.1966 година
Отг. Л.Траянов

23.VI 1965 година
С о ф и я

2 екз.

ОР:

12 482
5

О Т Ч Е Т

За информационната работа на резидентурата в Париж за 1965 г.

През 1965 г.пред резидентурата във Франция са стояли за изпълнение следните основни информативни задачи:

I.Политиката на Франция към НРБ и другите социалистически страни.

II.Разузнавателна и друга подривна дейност на разузнавателните и контраразузнавателни органи на Франция и тези на другите империалистически държави,действуващи на територията на Франция и използването в тази дейност на българската вражеска емиграция.

III.Участието на Франция в НАТО.

IV Позициите на френското правителство по най-важните международни въпроси.

V Пред резидентурата е била поставена допълнително задача за придобиване на информация относно плановете,формите и методите на империалистическите разузнавания за подриване единството на социалистическата общност посредством използуване по разузнавателните дейност на китайските ръководители.

Горните задачи са поставени на резидентурата в разгърнат вид.

В изпълнение на поставените основни задачи през отчетния период са получени общо 64 информации,от които 35 са използувани за информиране ЦК на БКП,заинтересовани наши министерства и братските разведки.

По първата основна задача-политиката на Франция и империалистическите държави към НРБ и социалистическите страни-са използувани 9 информации,които получиха добра оценка.

Те се подразделят както следва:2 информации за икономическата политика на Франция спрямо България и други социалистически страни; 2 информации относно поетото задължение на Франция за купуване на тютюн от България; 1 информация за стремежа на френското правителство да даде на своя пазар предимство на тракторите от СССР и

122 ~~183~~
6

Румъния пред тия от САЩ; 2 информации за указанията на Министерството на външните работи на Франция относно забраната на открита антикомунистическа пропаганда по френското радио към социалистическите страни; 1 информация за формите и методите на работа на разузнавателните органи на СССР и социалистическите страни; 1 информация относно търговската политика,която трябвало да водят страните-членки на НАТО спрямо България и останалите социалистически страни.

Особено ценна е информацията относно указанията,които Министерството на външните работи на Франция дало до френското радио, а именно да не се провежда открита антикомунистическа пропаганда към социалистическите страни.От данните в информацията е видно,че френското правителство целело да се разшири кръгът на слушателите от социалистическите страни,като между другото да се правела пропаганда на френската икономика и да се засилело проникването на френската култура в социалистическите страни.

Представлява интерес и информацията за икономическата политика на Франция спрямо България и други социалистически страни.

Заслужават внимание и сведенията за дейността на Икономическия комитет при НАТО,от които се вижда каква търговска политика трябвало да водят страните-членки на НАТО спрямо България и останалите социалистически страни.

Въобще информациите по първата основна задача са изпратени до най-отговорни ръководни места.

Информационната работа на резидентурата по тази основна задача в сравнение с 1984 г.е по-добра.Резидентурата правилно е насочила усилията си за получаване на ценна информация в рамките на този важен номинклатурен въпрос с цел подпомагане практическата ръководна дейност на нашите държавни органи.

Постигнатото обаче е недостатъчно.По отделните аспекти на тази основна задача не са получени изчерпателни информации.Като например за противоречията на Франция с другите капиталистически страни по въпроса за търговията със социалистическия лагер.

Необходимо е да се проявява по-голяма упоритост,активност и задълбоченост при разрешаването на тази основна задача.Поради разностранния и обемен характер на тази основна задача,нейното ка-

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

123 784

чествено изпълнение зависи до голяма степен от последователното и многократно доизясняване на отделен въпрос в неговото развитие.

Следва изводът,че през отчетния период резидентурата е съумяла до известна степен да използва наличните си възможности за получаване на информация,но е желателно за в бъдаще да се разкриват постоянно системно нови възможности за придобиване на информация по тази важна основна задача.

По втората основна задача са използвани 3 информации.Тези информации обаче бяха много общи и не разкриват подмолната дейност на БНК.От тях не е видно какво конкретно работи вражеската емиграция и в каква насока ще продължи нейната дейност.

Информациите са използвани за информиране на управление II-ро КДС. По третата основна задача-НАТО са използвани 14 информации.Информациите са ценни,отличават се със безспорна секретност и изясняват добре редица важни въпроси по линия на НАТО.

Работата на резидентурата за получаване на информация относно НАТО е далеч много по-добра в сравнение с тази през 1964 г.,когато бяха използвани само 3 информации.

Получени са редица ценни информации по линия на НАТО като: Оценка на военния комитет при НАТО за състоянието на турската армия; За състоянието на подготовката за отбранителна способност и бойна готовност на страните-членки на НАТО;Майската сесия на НАТО относно международното положение;Помощ,която страните-членки на НАТО трябва да окажат на африканските страни;За противоречията между САЩ и Франция в НАТО и др.

Видно е,че за изпълнението на тази задача се работи активно от резидентурата.

При все това,като се има предвид изключителната важност на този обект-НАТО необходимо е да се работи още по-активно за получаване на информация относно военно-политическите мероприятия,които страните членки на НАТО провеждат и за съществуващите разногласия между тях и по конкретно за позициите на Франция.

По четвъртата основна задача са използвани 6 информации,а именно За положението в Южен Виетнам,за преврата в Алжир,за разногласията на САЩ и Франция в ООН и др.

Тези информации са недостатъчни и не разкриват напълно позициите на Франция по важни международни въпроси.

Относно разколническата дейност на китайските ръководители са получени три информации.

Работата на резидентурата по набиране на разузнавателна информация през отчетния период на 1965 г.бележи съществен напредък в сравнение с 1964 г.,когато бяха получени всичко 38 информации от които бяха използвани 20. От получените 64 информации през 1965 г.39 са от агенти,8 от доверителни връзки и 19 от други източници.Както отбелязахме в началото на отчета от 64 информации са използвани 35,а останалите 29 не са използвани. Една част от неизползваните 29 информации също съдържат някои елементи с информативна стойност,но поради схематичния си характер не можаха да бъдат използувани.Друга част от тези информации бяха известни от официалната преса.

Изхождайки от това,че все още доста е голям броят на неизползваните информации,налага се за в бъдаще резидентурата да воюва упорито против получаването на неценна информация.

Въпреки дадените указания от Центъра резидентурата не винаги е придружавала изпращаните информации със своя първична оценка и мнение за надеждността на източника.Необходимо е за в бъдаще това да се прави редовно.

Трябва де се отбележи,че през отчетния период и по-конкретно през второто шестмесечие имаше приливи и отливи в информационната работа,Така например през месеците юли,август и септември 1965 г.са получени само 5 информации,които не бяха използувани,поради несъществен характер,а през месец октомври са получени 17 информации.Стремежът на резидентурата трябва да бъде постоянно увеличение притока на информация.

Резидентурата трябва да полага повече усилия за подобряване качеството на информациите.

Общо взето работата на резидентурата по набиране на разузнавателна информация през 1965 г. се оценява положително. Има създадени добри предпоставки за получаване за в бъдаще на още по-добри резултати в информационната работа.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

Приложение към отчета!
/за всяка резидентура/

125 / 243

Т А Б Л И Ц А № 1

за получаваната информация от резидентурата в Париж
за ~~шестмесечието~~ /годината/ 1965

№ по ред	Основни задачи	Получена информация: Всичко	ценни /използвани/	от тях: документални в сто.	неценни	Изготвени и изпратени информации: всичко	ЦК на БКП	МВР	Външно м-во	Румно	Други ведомства	Сев. други	Братски разведки	оперативно използване
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Политиката на Франция към НРБ и другите соц. страни	16	12		4	12	9	–	4	2	3	12		
2.	Участие на Франция в НАТО	27	22		5	22	17	–	4	7	9	19		
3.	Позициите на френското правителство по въпроси свързани с Европейските	19	13		6	13	5	–	2	4	–	11		
4.	Раз. и к. раз. дейност на Бр. посолство в Франция	3	3		–	3	–	3	–	–	–	3		
5.	Разузнавателната дейност на китайските ръководства	3	3		–	3	1	–	–	–	2	3		
	Общо	68	53		15	53	32	3	10	13	14	48		

Приложение към отчета!
/за всяка резидентура/

126 10 352

ТАБЛИЦА № 2

за състоянието на източниците на резидентурата в Париж
към 1. XII 1965 г.

Име и презиме на о.р.	Налични източници към 1.1.1965 г.						Изменения през годините към 1.XII.1965г					
	с.с.от прикритията	АГЕНТИ	Разработки	Доверит. връзки	ВРЪЗКИ	познанства	Новопридобити агенти	Възникнали разработки	Създадени Д/В	Създа дени връзки	Създадени познанства	С.с. от при тията
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Цветан Бързашки	-	4	1	1	5	10	1 (вписан к-т)	1	-	2	17	-
2. Димитър Вълков	-	1	1	-	4	13	1 (вписан к-т)	1+1 м	1 (трите)	6	35	1
3. Александър Орезов	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
4. ОБЩО	-	5	2	1	9	23	2 (вписан к-т)	2+1 м	1 (трите)	8	57	1

Строго секретно! 140
Екз. № 1 160

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,
Ген.майор:_____
20-12- 1967 год.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За агентурно-оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата в Ню Йорк.

Оперативната обстановка в САЩ се характеризира с постоянното засилване на полицейско-разузнавателната и контраразузнавателната дейност за потискване и унищожаване на появяващите се все повече и повече леви тенденции в определени кръгове в страната, против движението за спиране на войната във Виетнам, за предотвартяване напротиворечията между страните членки на НАТО, за смъкване на правителствата в страни, които не са склонни да провеждат американската военнолюбива политика и пр.

Антикомунистическата пропаганда заема основното място в идеологическата и политическа борба на САЩ срещу социалистическите страни и преди всичко СССР.

Шпиономанията продължава да е обект на телевизията, радиото, киното и всички други възможни средства за отравяне съзнанието на хората и тяхното сплашване да не отиват на контакти с лица и представители от нашите страни. Издават се книги с неограничени тиражи, в чиито съдържания се изтъква по най-циничен начин борбата и успехите на американското разузнаване и контраразузна-

Из архивите на ДС

261/141

ване срещу страните от социалистическия лагер.

Въпреки това, наличието на ООН в Ню Йорк, на многобройни и многочислени прадставителства - акредитирани в САЩ, големият и постоянен обмен на чуждестранни студенти и специалисти, както и наличието на многомилионния град - създават известни условия за разузнавателна работа срещу главния враг.

I. ИНФОРМАЦИОННИ /НОМЕНКЛАТУРНИ/ ЗАДАЧИ.

1. Политиката на САЩ към НРБ и другите социалистически страни.

2. Участието на САЩ в НАТО и СЕНТО.

3. Политиката на САЩ по отношение на Балканите.

4. Политиката на САЩ по отношение на арабските страни и Израел.

5. Позиции на САЩ по някои актуални международни въпроси.

II. ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ.

1. Постоянната мисия на САЩ към ООН.

2. Постоянните мисии на Гърция и Турция към ООН.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Да се изучат подходящи лица из средата на чуждите дипломати, американски граждани от български произход и местни такива, работещи или имащи връзка със служители от обектите за проникване с цел откриване на разработки.

Из архивите на ДС

162 112

2. Установяване на връзка с изведена от страната агентура

3. Създаване и поддържане на връзка с видни политически, делови, научни и журналистически дейци с оглед получаване на информация по номенклатурните въпроси, печелене приятели на нашата страна и оказване влияние в полза на НРБ.

4. Активна работа на всички работници от резидентурата по придобиване на перспективна агентура и агент-вербовчици.

118

IV. ПО АГЕНТУРАТА

1. Агент "ВИРДЖИНИЯ"

Да се установи контакт с агента като за целта се извърши следното:

А/ Да се занесе подарък на "ВИРДЖИНИЯ" и се проведе разговор с нея с цел изясняване нейните сегашни оперативни възможности и се излезе с предложение за ползването на агента.

срок: 31.III.1968 г.
отг: МАКСИМОВ

Б/ Да се продължи използването на М-9 с цел контролиране положението на агента и отношението му към нашата страна.

срок: 31.I.1968 г.
отг: Здр.СВЕЩАРСКИ

V. ПО РАЗРАБОТКИТЕ

ПО "КАРЛ"

1. Резидентурата да изготви план за възстановяване връзката с "КАРЛ" след завръщането му в града на пребиваване и по-нататъшна обработка.

срок: 31.VII.1968 г.
отг: МОНЕВ

Из архивите на ДС

119

VI. ПО ВРЪЗКИТЕ

1. Да се продължи работата по "АЛЬН" с цел да бъде склонен да пише информационни статии за някои от нашите вестници срещу съответно заплащане и легендировка.

срок: 30.V.1968 г.
отг: КИРОВ

а) Да се извършат проверки чрез гръцки дипломати и журналисти в Ню Йорк за настоящото му материално състояние и отношение към гръцката политическа емиграция.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: КИРОВ

б) Да се излезе с предложение за вземане "АЛЬН" на разработка.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: КИРОВ

2. Активно да се работи по "РАЛФ" с цел получаване информации по Кипърския въпрос и отношението на САЩ по този проблем. Да се излезе с предложение за откриване на разработка като за целта се изготви подробен план за бъдещите мероприятия, които ще се проведат по него.

срок: 1.V.1968 год.
отг: КИРОВ

3. Да се провежда активна идейна обработка на "МАНФРЕД" като наред с това същият се ползува за получаване на информации по актуални международни проблеми. Да се излезе с предложение за по-нататъшна работа с него.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: КИРОВ

Из архивите на ДС

120

164/144

VII. ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Всички о.р. да съсредоточат усилията си към създаване на нови връзки, изучаването им и излизане с предложение за вземане на най-перспективните от тях на разработка, с цел вербовка на агентура, която да бъде проверена и подготвена за работа при тежка обстановка, като се набележат най-подходящите за подготовката им като агент-вербовчици или агенти-резиденти.

срок: постоянен
отг.: резидента

2. Резидентурата да изпраща наводки за лица от местен произход или чужденци пребиваващи в Ню-Йорк, които ще посещават нашата страна, с цел провеждане на мероприятия по тях у нас.

срок: постоянен
отг: резидента

VIII. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се подберат подходящи кандидати за с.с. или агенти на специалистите , отиващи за по-продължителен срок на специализация в САЩ, като им се извършва подготовка и поставят разузнавателни задачи.

срок: постоянен
отг: Здр.СВЕЩАРСКИ

2. Съвместно с II у-ние КДС и окръжните управления КДС да се издирят българските граждани, които имат близки роднини и познати в САЩ, с цел подбиране на подходящите от тях за вербовка и изпращане временно в Щатите, където да бъдат използвани за изу-

Из архивите на ДС

165/195

чаване на подходящи за наша работа тяхни близки.

срок: 30.VI.1968 г.
отг: Н-К ОТДЕЛ III

15. XI. 1967 г.
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
Н-К ОТДЕЛ III
Подполковник: Цветков

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I КДС
Полковник: _____

Строго секретно! 134
Екз. № 1 1X2

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К У-НИЕ I-КДС,
Ген.майор:
20.12. 1967 г.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За оперативната работа по линия на САЩ за 1968 година на резидентурата във Вашингтон.

Оперативната обстановка в САЩ се характеризира с постоянното засилване на полицейско-разузнавателната и контраразузнавателна работа за потискане и унищожаване на появяващите се все повече и повече леви тенденции в определени кръгове в страната, против движението за спиране на войната във Виетнам, за предотвартяване на противоречията между страните членки на НАТО, за смъкване на правителствата в страни, които не са склонни да провеждат американската военнолюбива политика и пр.

Антикомунистическата пропаганда заема основното място в идеологическата и политическа борба на САЩ срещу социалистическите страни и преди всичко СССР.

Шпиономанията продължава да е обект на телевизията, радиото, киното и всички други възможни средства за отравяне съзнанието на хората и тяхното сплашване да не отиват на контакти с лица и представители от социалистическия лагер. Издават се кни-

Из архивите на ДС

1430 135

ги с неограничени тиражи, в чиито съдържания се изтъква по най-циничен начин борбата и успехите на американското разузнаване и контраразузнаване срещу социалистическите страни.

По оперативните работници се провеждат активно наблюдение и разработка, създаваните връзки се засичат и биват контролирани от КРО, провеждат се провокационни действия срещу служители и о.р. в нашите прикрития.

При така създадената обстановка, оперативният състав от резидентурата не е в състояние да извършва вербовачна работа. Поради това усилията на резидентурата ще се насочат към създаване на широк кръг от връзки из средите на служителите от държавните ведомства по линия на прикритието, чужди дипломати и други граждани, пребиваващи във Вашингтон, с цел набиране на политическа информация по интересуващите ни въпроси и за изучаване на лица и даване наводки /без да се влиза в личен контакт с тях/ по които да се работи при идване в нашата страна или при отиването им в други страни, където имаме възможности да провеждаме мероприятия.

I. ИНФОРМАЦИОННИ ЗАДАЧИ

1. Политиката на САЩ към НР България и другите социалистически страни.

2. Участието на САЩ в НАТО и СЕНТО.

3. Политиката на САЩ по отношение на Балканите.

4. Политиката на САЩ по отношение на арабските страни и Израел.

5. Позиции на САЩ по някои актуални международни проблеми.

Из архивите на ДС

124

44 136

II. ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Работниците от резидентурата да създават и поддържат връзки с видни политически, делови, научни и журналистически дейци с оглед получаване на информация по номенклатурните въпроси, печелене приятели на нашата страна и оказване влияние в полза на НРБ.

срок: постоянен
отг: КАЛОЯНОВ

2. Резидентурата да изпраща наводки за лица от местен произход или чужденци, пребиваващи във Вашингтон, които ще посещават нашата страна с цел провеждане мероприятия по тях у нас.

срок: постоянен
отг: КАЛОЯНОВ

III. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се подберат подходящи кандидати за с.с. или агенти из средата на специалистите, отиващи за по-продължителен срок на специализация в САЩ, като им се извършва подготовка и поставят разузнавателни задачи,

срок: постоянен
отг:СВЕЩАРСКИ

2. Съвместно с II управление КДС и окръжните управления КДС да се издирят българските граждани, които имат близки роднини и познати в САЩ с цел подбиране на подходящите от тях за вербовка и изпращане за определен период от време в

145 137

Щатите, където да бъдат използвани за изучаване на подходящи за наша работа техни близки.

срок: постоянен
отг: СВЕЩАРСКИ

15. XI. 1967 г.
С о ф и я

ЦС/2 екз.

ПРЕДЛАГА:
Н-К ОТДЕЛ III,
Подполк: Цонковски

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I-КДС,
Полковник: _____

Из архивите на ДС

Строго секретно! 89
Екз. № 1 162

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К У-НИЕ I-КДС,
Ген.майор:
20-12- 1967 год.
С О Ф И Я

П Л А Н

За работата на Резидентурата в Париж за времето от 1.I. до 31.XII.1968 година по линия на политическото разузнаване.

I. Оперативна ОБСТАНОВКА.

В резултат на появилите се разногласия между Франция, САЩ и ГФР по въпросите за търговията със социалистическите страни портиворечията по редица проблеми на Атлантическия съюз от една страна и подобрение на отношенията на Франция със социалистическите страни от друга страна през последните години, създадоха условия за разузнавателна работа на нашите органи.

Посещението на нашата правителствена делегация начело с др. Т.ЖИВКОВ популяризира нашата страна и постави основите за по-нататъшно развитие на политическите, икономическите и културни връзки между двете страни, създадоха се условия за контакт с френските граждани и делови среди.

Френските разузнавателни и контраразузнавателни органи от своя страна отчитайки измененията в обстановката, активизират своята работа срещу нас.

От архивите на ДС

Всичко това изисква резидентурата да използва още повече създалата се благоприятна обстановка за разгръщане на още по-активна разузнавателна работа, като същевременно подобри организацията и формите на работа и вземе мерки за повишаване на бдителността.

II. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИОННИ ЗАДАЧИ.

1. Политика на Франция към НРБ и другите социалистически страни.

- плановете и намеренията на Франция, управляващи и делови среди за развитието на политическите, икономическите и търговски отношения с нашата страна и другите социалистически страни.

- разногласията между Франция и другите капиталистически страни по въпросите за търговията със социалистическата общност.

2. Противоречията между Франция, САЩ и ГФР по редица проблеми на Атлантическия съюз. Плановете и намеренията на френските управляващи среди за бъдещето на НАТО и взаимоотношенията между страните членки на НАТО.

3. Плановете и намеренията на Франция за развитие на икономическите и търговски отношения с Гърция и Турция както и отпускане на военна и икономическа помощ на тези страни.

4. Политиката на Франция по отношение на Арабските страни и Израел. Влиянието на _____ върху вътрешното, икономическия и външно политически живот на тези страни. Политически и икономически противоречия между Франция и другите капиталистически страни в този район на света.

Из архивите на ДС

III. ОБЕКТИ ЗА Агентурно проникване .

1. Посолствата на Гърция , Турция и САЩ и другите техни официални представителства в Франция.

2. Отделите на м-во на външ.работи, м-во наикономиката и финансиите на Франция на СССР, нашата страна и страните от Балканския п-ов и отдела за : НАТО.

128

IV. ОСНОВНИ оперативни задачи.

1. Подобряване на ръководството и възпитанието на наличната агентура и проверката й, с цел по-доброто й използване за разработване на основните обекти за проникване.

Особено да се обърне внимание на подобряване на начина на връзката с агентурата като с някои от тях се премине на безлична връзка - аг. "25" и агент "АНРИ".

2. Разширяване целенасочено на връзките на о.р. от резидентурата из средите главно на турските , гръцките и Американски граждани пребиваващи във Франция.

3. Откриване през 1968 година перспективни разработки с цел вербовка на обекти с възможности да разрешат основните задачи, които стоят пред резидентурата.

4. Издирване и вербоване на съдържатели на К.К и П.К. За целта да се прегледат възможностите и на някои от наличните агенти и се довърши проверката на набелязаните такива.

V. МЕРОПРИЯТИЯ

А. ПО НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА .

Из архивите на ДС

92
165

1. Агент "25"

а) Да се осигури оставането на работата на "25" в НАТО - Брюксел и да се подготви за работа с нас, след окончателното извеждане на "НИКИ" от разработката.

До изясняването на тези въпроси и във връзка с проверката, която му се прави понастоящем да се използва само за получаване на устна информация по материалите, които преминават през неговата служба.

срок: 30.III.1968 г.
отг: СТОИМЕНОВ

б) След изясняване на обстановката около неговото устройване в НАТО - Брюксел и провеждането на среща с Агента в началото на януари 1968 година да се излезе с конкретен план и мероприятия относно начина на връзка, подготовката за предаване на информация и окончателното извеждане на "НИКИ" от разработката.

срок: 25.II.1968 г.
отг: СТОИМЕНОВ

2. Агент "АНРИ"

а) Основната цел на работата с "АНРИ" е най-късно до две години да бъде изведен за продължително време в Турция или друга страна чрез която да работи по Турция, като за това му се оказва от наша страна помощ.

б) През тази период да се подготви активно и възпитава за работа в тежка обстановка, включително за работа с тайник и да се използва за придобиване на политическа, икономическа и военна информация за Турция и отношенията на тази страна с Франция.

Из архивите на ДС

93/166

в) По "АНРИ" има разработен и утвърден план за работа с него.

3. Агент "АНЖЕЛ"

а) Да се направи щателна проверка в страната и във Франция, като се използват и изведат за късо време във Париж наши агенти и Д.В с цел:

- да се изучат обстановката около него и по месторабота.

срок: 30.V.1968 г.
отг:Центъра и резидента

б) Да се проверят възможностите на агента за поставяне на техниката с оглед на получаване на секретна информация за дейността на американските официални представителства във Франция.

срок: 30.V.1968 г.
отг: _____

в) Да се изготви план за въпританието и укрепването на Агента.

срок: 30.V.1968 г.
отг: _____

4. Агент "ЧУЖДЕНЕЦ"

а) Да се подсигури постоянна и надежна връзка с Агента през време на неговия стаж в град Монпелие -Франция като се продължава използването му за получаване на информация за дейността на турските студентски организации, за получаване на информации по линията на НТР.

срок: 25.II.1968 г.
отг: МАКЕДОНСКИ

94/167

б) Да се работи за възпитанието му и укрепването като агент и му се направи проверка по план изготвен от резидентурата до 30.III.1968 година. През лятото на 1968 година на път за Турция преминавайки през страната да се използва престоя му тук за поставяне на задачи и обработването и подготовката му като агент.

отг: МАКЕДОНСКИ

5. агент "ЕВА"

а) Да се продължи използването му за придобиване на характеристични и други данни за служителите на м-во на търговията, заминаващите на работа зад граница. Успоредно с това, задачите да му се разработват, а изпълнението им да се анализира с цел проверка.

срок: постоянен
отг: македонски

б) Да му се извършва истемна идейно-политическа обработка и се изготвят справка-анализ за работата и неговата подготовка за съдържател на п.к.

срок: постоянен
отг: МАКЕДОНСКИ

6. агент "МАДЛЕН"

а) Да се извърши проверка на агента по разработена за целта план от резидентурата.

срок: 30.V.1968 г.
отг: ГЕРОВ

б) Да се изучи обстановката около него и дома му за използването като съдържател на к.к и се излезе с предложение за неговото използване.

срок: 30.VII.1968 г.
отг: ГЕРОВ

131
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

132

95/168

В зависимост от резултата да се възложи на агента да създаде нужните условия, пригоди и ни предостави жилището си за к.к. и му се извърши оперативна и техническа подготовка като негов съдържател.

7. Агент "ДАНИЕЛ"

а) Да се следи и ръководи от близо неговата идейно-политическата подготовка и подготовката му за влизане в университета. Да се приучва и възпитава на конспиративна връзка.

б) Да му се съдейства при правилното избиране на висше учебно заведение с цел перспективното му използване.

в) Ръководството и възпитанието му чрез "ПИЕР" под контрола на резидента да се извършва по утвърдения вече конкретен план.

срок: 30.IX.1968 г.

Б. ПО ДОВЕРИТЕЛНИТЕ ВРЪЗКИ

1. ДВ "РОБЕРТ"

а) Да се укрепят създалите се условия за продължаване на доверителните връзки с приемника на СТОИМЕНОВ.

б) Да се използва за получаване на секретна информация за икономическата политика на Франция към нашата страна и другите социалистически страни, Гърция и Турция.

срок: постоянен
отг: _____

3. ДВ "БЕРНАР"

а) Да се използва за получаването на информации по НАТО

96/169

и отношенията на Франция към САЩ и ГФР, за политиката на Франция към социалистическите страни.

б) Да се подготви да дава писмена информация като за целта да се правят предварителни уговорки върху темата и заплащането.

срок: постоянен
отг: ГЕРОВ

4. ДВ "ФИЛИП"

а) Да се продължи да се работи с "ФИЛИП" чрез "ПИЕР" в досегашната насока и легендировка, като се направи всичко за получаване на по-конкретни данни в информациите и разкриване на източниците и средите, от които ги добива "ФИЛИП".

б) Да се използва за изучаване на гръцкият контингент.

срок: постоянен
отг: СТРЕЛЦОВ

В. ПО ВРЪЗКИТЕ НА оперативните работници.

а) Да се изучат и изготвят предложения за взимане на разработката или прекратяване на изучаването на следните връзки, които по първоначални данни представляват оперативен интерес:

- "ЛОБЕН" - _____, австриец, на работа в ОЕСД.

Да се поиска от него материал на определена от нас тема срещу уговорено възнаграждение под подходяща форма и легендировка.

срок: 30.VI.1968
отг.: ГЕРОВ

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

133
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

134

97
170

- "МИЛЕНА" - _____, на работа в

Да се подготви и създадат условия за продължаване на контакта с приемника на СТОИМЕНОВ.

- "ВУИКОВИЧ" - _____. СТОИМЕНОВ да се запознае и създаде условия за продължаване на работата по него от приемника му.

-"БИСЕРОВ" - _____. Да се продължи изучаването му чрез "КЛОД" и се създадат условия за чести срещи между тях. Резидентурата да излезе с план за работата по обекта до 30.III.1968 година.

- "АВРАМОВ" _____ да се продължи изучаването му чрез "КЛОД" и използва за придобиване на информации относно положението в близкия изток и Израел.

б) Резидентурата да съсредоточи вниманието в издирването и изучаването на местни граждани из средите на демократично настроените журналисти, банкови, търговски и др. служители с цел използването им за работа по Гърция и Турция като се търсят и подходящи за агент - вербовчици под френски флаг да извършват Вербовка сред франкофилски среди.

Също така да се издирват и изучават подходящи лица из средите на студенти и специализанти (гърци, турци и други чужденци или местни граждани) за намиране подходящи кандидати за перспективни агенти.

Г. ПО СЪТРУДНИЦИТЕ.

1. С.С. "ПИЕР"

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

а) Да се използва за набиране на информации за противоречията в НАТО и тези между ГФР и Франция, за политиката на последната към НРБ и соц.страни.

б) Да се насочи за активно изучаване на създадените вече връзки в м-вата на външ. работи на Франция и ГФР, местни и чуждестранни журналисти, политически деятели от гръцките среди между които да се подберат и вземат на разработка представляващите за нас интерес.

в) Под контрола на СТРЕЛЦОВ да подготвя "ДАНИЕЛ".

г) На сътрудника да се извършва оперативна подготовка с оглед на задачите, които ще изпълнява.

2..С.С. "КЛОД"

а) Да се възпитава системно и укрепва като сътрудник, да с се подпомага и контролира от близо при изпълнението на оперативни задачи.

б) Да се използва за придобиване на връзки с лица, имащи възможност да работят по линията на Гърция и Белгия, с цел вземане на разработка и ВЕРБОВКА. До 30.III.1968 година да се изпрати списък на най-перспективните връзки, по които ще работи.

в) Да продължи изучаването на връзките "АВРАМОВ" и "БИСЕРОВ" с оглед взимане отношение по по-нататъшната работа по тях.

г) Да придобива информации по основните информационни въпроси чрез "ЕДУАРД", "АВРАМОВ", "БИСЕРОВ" и др.

Из архивите на ДС

29 1972

3. С.С. "БОЯНА"

Да се направи щателна справка-анализ на работата и възможностите на "БОЯНА" и в зависимост от оценката да се излезе с предложение за използването ѝ като помощен агент или за изключването ѝ от агентурният апарат.

срок: 30.VI.1967 г.
отг: ГЕРОВ

136

Д. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се използва сключената културна спогодба между Франция и НРБ за изпращането като студенти или стажанти на подготвени наши сътрудници и при възможност на о.р. за работа по изпълнение на основните задачи.

срок: 30.IX.1968 година
отг: ДЖАМБАЗОВ

2. Да се поддържа постоянен контакт с отделите I и II на управлението, да се работи за издирването на подходящи лица от турски и гръцки произход, които да се изпратят да следват или специализират в Париж и се използват за разработка на Турската и Гръцка колонии.

срок: 30.X.1968 г.
отг: ДЖАМБАЗОВ

3. Да се поддържа постоянен контакт с у-ние II КДС и да се работи за откриване на съвместни разработки на чужди студенти или граждани подходящи за вербовка и изпращане на работа във Франция.

срок: 30.XII.1968 г.
отг: ДЖАМБАЗОВ

4. Да се поддържа контакт и използват възможностите на Соф. у-ние КДС по заминаващите за Франция при смесените бракове с цел съвместна разработка, вербовка и подготовка на агент за работа във Франция по основните задачи.

срок: 30.XII.1968 г.
отг: ДЖАМБАЗОВ

5. Да се изучат възможностите за изпращане на агентура и с.с. в нови прикрития за работа във Франция и се излезе с предложение кои да бъдат използвани.

срок: 30.VIII.1968 г.
отг: ДЖАМБАЗОВ

15. XI. 1967 г.
София

ПРЕДЛАГА:
Н-К ОТДЕЛ III, У-НИЕ I-КДС,
Подполковник: Цоновски

ЦС/2 екз.

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I-КДС,
Полковник:

Из архивите на ДС

Строго секретно!
Екз. № 1

63
249

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К У-НИЕ I-КДС
Ген.майор:
20.12.1967 год.
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За агентурно-оперативната работа на резидентурата в Гьор по линия на външно-политическото разузнаване през 1968 година.

Ролята на Германската федерална република като главна империалистическа сила и предна пост на американския империализъм в Европа, особено след излизането на Франция от Военния съвет на НАТО бързо и непрекъснато расте.

Независимо от това в западногерманските ръководни кръгове все по-често се чуват гласове за необходимостта Гьор да заеме положение на равноправен партньор на САЩ в Западния съюз.

Мощната й икономика изпълнява все повече и повече поръчки на Бундесвера.

Външната й политика става все по-дясна, реваншистка и реакционна.

Из архивите на ДС

На нейна територия се намират американски и натовски военни и разузнавателни центрове, които работят активно и срещу нашата страна. ГФР е една от главните проводнички на неоколониализма в света. Превърнала се е в крупен работодател за Европа. В икономиката й са заети около 1,300,000 чуждестранни работници, включително 133,000 турци и 187,000 гърци.

Значителен е броя и на чуждестранните студенти и специализанти в ГФР.

Контраразузнавателните органи провеждат широка и активна, често пъти брутална и нагла дейност срещу нашите представителства и граждани - гости на страната.

ГФР продължава да провежда и то не без известен успех своята "източна инициатива".

Тенденцията за разширяване на икономическите и културни връзки между ГФР и България върви независимо от всичко по възходяща линия.

Това неминуемо ще бъде предпоставка за разширяване и на нашите разузнавателни възможности въпреки трудната оперативна обстановка в ГФР.

Имайки предвид горното пред резидентурата и Центъра през 1968 година ще стоят за решаване следните задачи:

I. ИНФОРМАЦИОННИ

1. Планове, намерения и конкретни мероприятия във външнополитическата и търговско-икономическата област на правителството и ръководните стопански кръгове на ГФР, към НРБ и другите социалистически страни.

Противоречията на ГФР с другите капиталистически страни по този въпрос.

Из архивите на ДС

140

151

2. Участието на ГОЮР в НАТО.

Военно-стратегически планове на НАТО за използване територията и въоръжените сили на ГОЮР за агресия срещу социалистическите страни.

3. Придобиване информация за дейността на Общия пазар, насочена срещу страните от социалистическия лагер, а също така и за противоречията между неговите членове.

4. Осветляване западногерманската политика спрямо Югославия и Гърция, противоречия между тях и с другите капиталистически страни по отношение политиката им на Балканите.

5. Политиката на ГОЮР по отношение на арабските страни и Израел.

Влияние на ГОЮР върху вътрешно и външнополитическия и икономически живот на тези страни. Планове и на кои партии, групировки и лица се опира.

II. ОСНОВНИ ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЧИ

1. Да се издирят и проучат от обектите за проникване, подходящи лица, а създадените вече такива връзки се укрепват с перспектива откриване целенасочени и перспективни разработки с цел вербовки.

2. Да се издирят, проучат и създадат връзки с подходящи за наша работа млади хора из средите на турския и гръцкия контингенти в ГОЮР или от други националности, но имащи възможности за работа по Югославия, Гърция или САЩ.

3. Да се създават и укрепват отношенията с обществени, научни, журналистически и делови среди за набиране информация и провеждане активни мероприятия в полза на НРБ и социалистическия лагер.

УТВЪРЖДАВАМ,
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ
Ген.майор: _____
12.VII 1971 година
С О Ф И Я

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МВР — I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ
№ 17800 / 9.VIII 1971 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III и ръководените от него резидентури за времето от 1.VII.1971 година до 31.XII.1972 година.

I. ГЛАВНИ НАСОКИ НА РАБОТА

През горепосоченият период от време пред отдел III и резидентурите стои задачата да организират работата на оперативния състав в Центъра и задграница по ръководството, използуването и връзката с наличната агентура и секретните сътрудници, придобиване нова качествена и перспективна агентура за успешно решаване на основните задачи, за разкриване плановете и намеренията на САЩ, НАТО и главните капиталистически страни по отношение НРБ и социалистическия лагер.

Отделът и резидентурите ще придобиват информация по утвърдените от ръководството на управлението номенклатурни въпроси.

Разузнавателната работа по линия на ВПР на територията на европейските капиталистически страни Италия, Франция,

Из архивите на ДС

142

17/89

Белгия, ГФР, Австрия и Швейцария ще бъде насочена към придобиване на агентура и разкриване плановете и намеренията на управляващите кръгове в тези страни към НРБ, социалистическия лагер и взаимоотношенията им със САЩ и НАТО.

На второ място територията на западноевропейските капиталистически страни ще бъде използувана за разгръщане разузнавателна работа срещу САЩ, НАТО и Гърция.

За работа срещу САЩ ще се използуват резидентурите в Италия, Франция, Австрия и Швейцария; срещу НАТО резидентурите в Белгия и Италия; Срещу Гърция резидентурите в Италия, Франция, ГФР и Австрия, а резидентурата в Италия ще води разузнавателна работа и срещу Ватикана.

II. ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ

1. Министерствата на външните работи на Италия, Франция, ГФР, САЩ, Австрия, Швейцария, Белгия и Англия и по специално отделите или секциите при същите планиращи и осъществяващи политиката на съответната страна към НРБ, САЩ, НАТО и Гърция.

2. Американски официални представителства на територите на Италия, Франция, Австрия и Швейцария.

3. Политическите органи на НАТО на територията на Белгия и Италия.

4. Официалните представителства на Гърция на територията на Италия, Франция, ГФР и Австрия.

Контингент за изучаване и придобиване на песпективна агентура

1. Служители и технически сътрудници работещи в съответните отдели или секции на министерствата на външните работи на разработваните страни и други местни граждани имащи

179
90

роднински, приятелски или делови връзки в тези министерства.

2. Студенти и специализанти, преводачи, стенографи и др. чиито специалности и знание на чужди езици ги правят пригодни за поставяне на работа в МИД или официалните представителства на САЩ, Гърция и НАТО.

3. Служители в официалните представителства на САЩ и Гърция, технически сътрудници - местни граждани в същите представителства или такива имащи приятелски, родствени и делови контакти с тези лица.

4. Служители и преди всичко машинописци, преводачи, архивари и други технически сътрудници на работа в НАТО, а също така други местни граждани имащи контакти с поделенията на НАТО или родствени и приятелски отношения със служители в НАТО.

5. Гръцката политическа и икономическа емиграция в Италия, Франция и Гфр и преди всичко лидерите на същата.

6.Журналисти, публицисти, социолози, търговци и др. занимаващи се с преблемите на САЩ, НАТО и Гърция.

7. Студенти и специализанти от САЩ и Гърция в западноевропейските капиталистически страни.

8. Учащи се в школи и курсове за преводачи, машинописци и стенографи по английски и гръцки език.

III. РАБОТА С НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА И ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО ОБЕКТИТЕ ЗА ПРОНИКВАНЕ

А. РЕЗИДЕНТУРАТА В Италия

а/ По Министерство на външните работи и по-специално секциите за НРБ, САЩ, НАТО и Гърция.

143
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

180
91

1. Да се изиска от агент "АКРОПОЛИС" и агент "ПАРТИНИ" да дадат характеристики на своите връзки на работа в М-во на външните работи и за представляващите оперативен интерес да им се поставят задачи за доизучаването им.

Срок: 30.XI.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

2. Да се поставят задачи на агент "АКРОПОЛИС" и НОР "МАКСИМ" да изучават журналисти от външнополитически отдели на централните италиански вестници и списания, които имат връзки във Външно министерство и достъп до интересуваща ни информация, с цел подбиране на подходящите за разработка и вербовка.

Срок за поставяне задачи:
30.VII.1971 година
Срок за изучаване: 30.VII
1972 година.
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Да се използуват всички официални поводи по линия на посолството за установяване контакт и изучаване личният състав на секциите при италианското М-во на външните работи.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

4. Да се разработят конкретни задачи на НОР "МАКСИМ" и СС "ДЪБОВ" за създаване връзки и изучаване лица от горепосочените секции.

Срок: 30.IX.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

5. Да се поставят задачи на целия оперативен състав на резидентурата и ръководените от тях честни сътрудници и оперативни връзки, съобразно възможностите им да създават връзки и изучават лица от интересуващите ни секции или такива имащи контакти с такива лица и да събират информация за плановете и намеренията на управляващите кръгове по отношение НРБ.

Срок: 30.X.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

6. На базата на получените резузлтати от изпълнението на горните задачи да се открие поне една разработка с цел вербовка на лице от обекта на проникване или от среди близки до обекта.

Срок: 31.XII.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

7. Да се прегледат и анализират всички материали в Центъра ~~спрямо~~ относно италианското М-во на външните работи и неговите служители и се информира резидентурата за лицата и данните представляващи оперативен интерес.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: ДОКСЕВ

б/. По Южното командуване на НАТО

1. Да се доизяснят наличните връзки на аг."АКРОПОЛИС" и възможностите му за създаване нови връзки с лица работещи в НАТО или други лица имащи контакти със служители в НАТО. На базата на тези възможности да му се разработят и поставят конкретни задачи за изучаване, обработка и увличане в наша работа на подходящите.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

145
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

АГ2
93

2. Да се разработи план по който аг."АКРОПОЛИС" да изучи - преводач към НАТО в Брюксел.

Срок: 30.IX.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Съвместно с отдел VIII да се набележат проблемни въпроси свързани с участието на Италия в НАТО, които да се изучат от аг."АКРОПОЛИС" с цел провеждане на АМ насочени към засилване настроението за излизане на страната от НАТО.

Срок за поставяне задачата:
30.XII.1971 година
Срок за изпълнение на задачата:
30.VI.1972 година

4. Да се използуват възможностите на аг."АКРОПОЛИС" за системно получаване на информация относно участието на Италия в НАТО и тенденциите в различните партии и политически кръгове за излизане на страната от НАТО.

Срок: постоянен
Отг.: ДАНОВ

5. След възстановяване контакта с аг."СТАНКО" да бъде използуван за изучаване на ония от неговите връзки, които представляват оперативен интерес по линия на НАТО.

Срок: постоянен
Отг.: ДАНОВ

Из архивите на ДС

183/94

6. Да се използува аг."СТАНКО" да ни уведомява своевременно за мерки предприети от НАТО и Италия за нанасяне внезапен удар върху социалистическите страни, за подготовка и провеждане мероприятия целещи изостряне на международната обстановка и за оказвана от НАТО военна помощ на Италия или от страна на Италия на други страни членки на НАТО.

Срок: постоянен
Отг.: ДАНОВ

7. В зависимост от изпълнението на поставените му задачи и възможностите на аг."ДЕЛФИНО" да се реши целесъобразността от възстановяване на оперативен контакт със същия и използуването му по НАТО.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: ДОКНЕВ

8. Да се използува ОВ "ДОРИ" за получаване наводки за лица от съетава на гръцката делегация към Южното крило на НАТО.

Срок: постоянен
Отг.: БОНЧЕВ

9. Да се установят местни и други фирми, институти и организации имащи делови контакти с Южното командуване на НАТО и се проведат мероприятия за създаване контакти и изучаване на подходящи за наша работа лица.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: БОНЧЕВ

Из архивите на ДС

184/95

в/ По официални американски представителства

1. Да се изиска от аг."АКРОПОЛИС" да даде характеристики на всички свои приятели и познати имащи контакти със служители в официалните американски представителства в Италия и да напише експозе за пътищата и формите на американското политическо проникване и влияние в Италия.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: ДАНОВ

2. Чрез официални източници, връзки и други начини да се събират системно данни за американските официални представителства - местонахождение, вътрешно разположение на сградите, секретни помещения, режим на охрана и т.н, На всеки три месеца да се изпраща в Центъра обобщена справка.

Срок: постоянен
Отг.: БОНЧЕВ

3. Да се установят местни граждани работещи в американските официални представителства и се разработи план за изучаването им с цел откриване разработка с цел вербовка.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА, БОНЧЕВ

4. Да се използуват всички о.р. на резидентурата и ръководените от тях сътрудници за създаване връзки с лица (американски или местни граждани) на работа в американските официални представителства, американски, смесени или местни фирми, дружества, институти и пр. с цел подбиране подходящите от тях за работа срещу Съюза.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

Из архивите на ДС

185
96

г/ гръцки официални представителства

1. Да се използуват възможностите на аг."ПАСКУАЛЕ" и аг."ГАБРИЕЛЕ" за събиране на данни и изучаване служители от гръцките официални представителства и други лица имащи връзки с представителствата, а така също и за лица приближени на крал КОНСТАНТИН.

Срок: постоянен
Отг.: ДАНОВ и БОНЧЕВ

149

2.Същите задачи ще изпълнява и ОВ "СОЛУНСКИ"

Срок: постоянен
Отг.: ДАНОВ

3. С помощта на наличната агентура и връзки да се установят местни граждани работещи в гръцките официални представителства и се набележат мероприятия за изучаването им и установяване на контакт с представляващите интерес.

Срок: 30.V.1972 година
Отг.: ДАНОВ

4. Агент "ГАБРИЕЛЕ" ще бъде използуван за получаване информация относно:

а/ Отношението на италианското правителство и отделните управляващи партии към групировките на гръцката политическа емиграция.

б/ Дейността на крал КОНСТАНТИН за завръщане в Гърция

в/ Дейността на Обединения център насочена срещу режима на хунтата.

Срок: постоянен
Отг.: БОНЧЕВ

Из архивите на ДС

150

5. ОВ "СОЛУНСКИ" ще бъде използуван за придобиване информация относно:

а/ Дейността на гръцката политическа емиграция срещу хунтата, влияние на отделните партии и групировки, отношение към предложение за обединяване на силите в борбата.

б/ Дейността на гръцките официални представителства за разлагане на емигрантските организации.

Срок: постоянен
Отг.: ДАНОВ

д/ Държавен секретариат на Ватикана

1. ОВ "АНТОНИО" ще бъде използуван за получаване документална информация за политиката на Ватикана към НРБ, социалистическите страни и отношението му към по-важните международни проблеми.

Срок: постоянен
Отг.: ДОКСЕВ

2. С помощта на аг."ФЕЛИКС" да се изучи обстановката около аг."СВИЛЕН" с оглед до 30.I.1972 година да се реши въпроса за бъдещето ни отношение към него.

Отг.: Н-К ОТДЕЛ III

е/ Проверка и връзка с агентурата

1. Да се разработи план с цел до края на м.юни 1972 година да се извърши проверка на аг."АКРОПОЛИС".

Срок: 15.VII.1971 година
Отг.: ДОКСЕВ и ДАНОВ

Из архивите на ДС

2. За усъвършенствуване на връзката с агент "АКРОПОЛИС" да се извърши следното:

- да се договарят по една ПДЯ в Ливан и Австрия за провеждане срещи и усъвършенствуване радиовръзката.

Срок: 31.XII.1971 година
Отг.: ДАНОВ

- да се изготви план за подготовката на агента за работа с тайник с оглед до края на м.септември 1972 година да започне използуването на този начин на връзка.

Срок за плана: 30.VIII.1971 г.
Отг.: КИРИЛОВ и УЗУНОВ

3. До края на м.март 1972 година да приключи обучението на аг."ПАРТИНИ" да фотографира документи с оглед до края на м.юни 1972 година да се утвърди предаването от страна на агента на документална информация заснета на филм.

Отг.: ДАНОВ

4. Да се извърши подготовка и се обучи аг."ПАРТИНИ" до м.септември 1972 година за работа с тайник, а до края на годината да се преминепизцяло на работа чрез тайник.

Отг.: ДАНОВ

5. Да се възстанови връзката с аг."СТАНКО".

Срок: 31.VII.1971 година
Отг.: УЗУНОВ

Из архивите на ДС

152

188
99

6. След възстановяване на връзката и изясняване причините за прекъсването ѝ да се извърши следното:

- да му се дадат допълнителни вълни и по-добра чуваемост;
- да се отработят нови, по-ефикасни начини за бързо двустранно повикване;
- да се договорят контролни срещи.

Срок: 30.IX.1971 година
Отг.: УЗУНОВ

7. Да се отработи и договори НБП от страна на агент "ГАБРИЕЛЕ".

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: БОНЧЕВ

Из архивите на ДС

189
100

Б. РЕЗИДЕНТУРАТА В Австрия

а/ По Министерство на външните работи на Австрия и специално секцията при същото планираща и провеждаща политиката на Австрия по отношение на НРБ.

1. Да се използуват възможностите които предоставят посолството и търговското представителство за установяване и изучаване лицата на работа в секцията при МИД за нашата страна и останалите социалистически страни, а също така дейци от външно-политическите отдели и младежки секции на управляващите и/оглавни опозиционни партии на Австрия. В зависимост от придобитите данни да се определят подходящите за наша работа и се разработят конкретни планове за тяхното изучаване и увличане. До края на м. септември 1972 година да се открие поне една разработка с цел вербовка.

Срок за изготвяне плана:
30.III.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

2. Да се използува "СОЦИОЛОГА" за създаване връзки със служители от М-во на външните работи и дейци от международния отдел на социалистическата партия на Австрия със цел използуването им за придобиване на интересуваща ни информация.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Да се набележат мероприятия за създаване връзки от оперативния състав и наличните секретни сътрудници на резидентурата с журналисти, кореспонденти и външно-политически коментатори при радиото, телевизията и пресата с цел използу-

153

Из архивите на ДС

154

ването им за придобиване информация по външнополитическия курс на американските управляващи кръгове.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

б/ По официални американски представителства и секцията при австрийското външно министерство отговаряща за работата по САЩ.

1. Да се използуват възможностите на СС "АНТОН" за установяване на работещите в ЮНИДО американски граждани и отпочне изучаването им с цел подбиране подходящите от тях за разработка и вербовка.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: ВАКЛИНОВ и БАКАЛОВ

2. Чрез СС "АНТОН" да се доизучи секретарката му - американска гражданка по специално изготвен план с оглед до края на м.март 1972 година да се реши целесъобразността от вземането й на разработка с цел вербовка.

Срок за изготвяне плана:
30.VIII.1971 година
Отг.: ВАКЛИНОВ и БАКАЛОВ

3. Да се изучават системно американските официални представителства - местонахождения, разположение на работните и секретни помещения, режим на охраната и пр. На тримесечия да се изпращат в Центъра обобщени справки.

Срок: постоянен
Отг.: БАКАЛОВ

19/192

4. Да се използуват всички възможности по линия на нашите официални представителства за създаване връзки със служителите в американските официални представителства, в това число и местни граждани с цел подбиране подходящите от тях за изучаване, обработка и вербовка.

Срок: постоянен
Отг.: БАКАЛОВ

5. Да се установят и изучат заведенията и местата за отдих в и около Виена посещавани от служителите в американските официални и други представителства с оглед оперативното им използуване от нас.

Срок: 30.III.1972 година
Отг.: БАКАЛОВ

6. Да се изучи какви школи, училища и курсове има във Виена подготвящи преводачи, стенографи, машинописци и секретари по английски език с цел подбиране подходящо лице за изучаване, обработка и вербовка и настаняването му на работа в американску официални представителства.

Срок: 30.X.1972 година
Отг.: БАКАЛОВ

7. Да се установят слушателите във Виенската дипломатическа школа и се набележат мероприятия за изучаване на слушателите знаещи или изучаващи английски език или слушатели американски граждани с цел изучаване представляващите оперативен интерес.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: БАКАЛОВ

155
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

156

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

192
103

в/ По официални гръцки представителства

1. Да се доведат до край набелязаните мероприятия целящи настаняването на аг."ЗИЛБЕРМАН"
и разширяване разузнавателните му възможности.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: ВИКТОР

2. Независимо от това дали ще постъпи на работа в посолството или не, ще се използуват създадените до сега възможности за доизучаване чрез него на служителите при посолството и преди всичко

Срок: 30.VII.1972 година
Отг.: _____

3.Чрез аг."ЗИЛБЕРМАН" да се установи контингента от гръцки студенти в Грац и Виена с оглед подбиране и изучаване на подходящите за разработка и вербовка.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: _____

4. Аг."ЗИЛБЕРМАН" ще бъде използуван за придобиване информация за настроението и дейността на гръцките студентски и антихунтовски групировки в Австрия и дейността на посолството по отношение на тях.

Срок: постоянен
Отг.: _____

5. Аг."ЗИЛБЕРМАН" да се използува и за придобиване информация чрез връзките си в посолството относно външната политика на Гърция.

Срок: постоянен
Отг.: _____

6. Да се използува обекта на разработка "ЕРОС" за доставяне допълнително количество на гранулати от Гърция.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: ВИКТОР

7. Чрез "ЕРОС" да се иземат докладите на бившия австрийски търговски представител в Гърция, касаещи икономическото положение на Гърция.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: ВИКТОР

г/ Проверка на агентурата

1. На базата на данните получени от аг."ЗИЛБЕРМАН", след завръщането му от Гърция, да се изготви план за проверката му до края на 1972 година.

Срок за плана: 30.XII.1972 год.
Отг.: ВИКТОР и СТАВРЕВ

157
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

158

194/125

В. РЕЗИДЕНТУРАТА ВЪВ Франция

а/ По М-во на външните работи на Франция и по-специално секциите при същото осъществяващи политиката на страната по отношение НРБ и останалите социалистически страни.

1. Да се използуват всички възможности които предоставят посолството и търговското представителство, а така също посещение на разни делегации, ансамбли и пр. за установяване лицата работещи в секциите на МИД за НРБ, да се установят контакти с тях, да се изучават и придобиват информация за политиката на Франция към НРБ и по-важните международни събития.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА, ЧАКЪРОВ и останалите о.р.

2. Да се използуват в това направление възможностите на наличните секретни сътрудници.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Да се поставят задачи и се използуват възможностите на СС"БИСЕРОВ" и СС "АЛЕКСИЕВ" за създаване контакти с журналисти от външно-политическите отдели на централните вестници, радиото и телевизията с цел придобиване информация за политиката на Франция към НАТО.

Срок: постоянен
Отг.: ЧАКЪРОВ

4. Да се набележат и проведат мероприятия за създаване контакти с младежи, студенти и други дейци от младежките

Из архивите на ДС

159

секции на управляващите и опозиционни партии с оглед подбиране, изучаване на подходящите от тях и откриването на една разработка с цел вербовка.

Срок: 30.VIII.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

б/ Официални американски представителства

1. Да се поставят задачи на СС "САБИНА" да установи и изучава лица работещи в американски институти и учреждения в Париж имащи отношение към планирането и провеждането на американското политическо и културно проникване във Франция.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

2. Да се поставят задачи на СС "БИСЕРОВ", СС"АЛЕКСИЕВ" и СС "САБИНА" за създаване контакти и изучаване лица от журналистическия корпус в Париж, чрез които да получават информация за френско-американските отношения и чрез които да създават връзки със служители в официалните представителства на САЩ.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Системно да се изучават официалните американски представителства, техните служители и сътрудници от местни граждани с оглед вземането на подходящо от тях лице на разработка с цел вербовка до края на м.юни 1972 година. За целта да се използуват създадените вече връзки с Рейч и Уудс.

Отг.: ГЕРОВ

4. Да се създават връзки и изучават граждани на САЩ на работа в международните организации с оглед до края на

Из архивите на ДС

160

196
197

месец април 1972 година да се открие поне една разработка с цел вербовка.

Отг.: ГЕРОВ

5. Да се използува официалната връзка "ДЮСОН" за получаване информация по политическите и икономически противоречия между САЩ и Франция.

Срок: постоянен
Отг.: ГЕРОВ

6. На края на всяко тримесечие да се изпраща в Ц. обобщена справка за новопридобитите данни за официалните американски представителства.

Отг.: ГЕРОВ

в/ Официални гръцки представителства.

1. Да се използува ОВ "АТОС" за придобиване информация по френско-гръцките отношения.

Срок: постоянен
Отг.: ЛЮБОМИРОВ

2. Да се използува ОВ "АТОС" за придобиване информация за дейността, плановете и намеренията на лидерите на антихунтовските организации.

Срок: постоянен
Отг.: ЛЮБОМИРОВ

3. Да се използува ОВ "АТОС" за даване наводки за лица с възможности за работа в Гърция.

Срок: постоянен
Отг.: ЛЮБОМИРОВ

197

4. Да се изяснят възможностите на "АТОС" за придобиване на информация по участието на Белгия в НАТО и за изучаване на лица от тази произход с възможности за работа по НАТО.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: ЛЮБОМИРОВ

5. Да се създават и поддържат връзки с лица от тази емиграция с цел подбиране на подходящи лица от техните среди с възможности за работа по официалните тези представителства и служителите в тях.

Срок: постоянен
Отг.: ЛЮБОМИРОВ

6. Да се провеждат системно мероприятия за създаване връзки и изучаване личния състав на тези официални представителства с цел придобиване информация и откриване разработка с цел вербовка.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: ЛЮБОМИРОВ

Г. РЕЗИДЕНТУРАТА В Белгия

а/ Съвета на постоянните представители на НАТО и секцията за НАТО при Белгийското М-во на външните работи.

1. Изясняване кои белгийски учреждения имат преки взаимоотношения в политическо, икономическо и снабдително отношение със Съвета на НАТО и набелязване мероприятия за създаване контакти в тези учреждения и изучаване на лица с оглед откриване на разработка.

Срок за откриване р-ка
30.XII.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

161
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

198

2. Използуване на всички явни източници и възможности за изучаване кои Белгийски училища, школи и пр. подготвят кадри - преводачи, стенографи, машинописци, архивари и т.н. за работа в поделенията на НАТО с оглед насочване на подходящо за нас лице или създаване контакт и изучаване на курсанти с цел откриване разработка.

Срок за откриване р-ка
30.IX.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Установяване заведенията за развлечение и местата за отдих посещавани от служителите на НАТО в и около Брюксел и набелязване мероприятия за създаване контакти от страна на о.р. или СС.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

✓ 4. Да се проучат възможностите за изпращане на наши о.р. или с.с. на работа в Холандия, Дания и Люксембург със задача да изучават и вербоват граждани на тези страни с възможности да постъпят на работа в НАТО или министерствата на външните работи на страните им и такива имащи достъп до секрети на НАТО.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА, Н-К ОТДЕЛ III

162

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

199

Д. РЕЗИДЕНТУРАТА В ГФР

а/ М-во на външните работи на ГФР - отделите осъществяващи политиката по отношение НРБ, Гърция и НАТО.

1. Да се набележат и проведат мероприятия за използуване на всички официални поводи, които представителството предоставя за установяване контакти със служителите от горните секции, изучаване на същите и използуването им за придобиване на политическа информация. За изпълнението на това мероприятие да се използуват всички о.р. и с.с. на резидентурата, а също така братските разведки.

Срок: постоянен
Отг.: ВЕЛИНОВ

2. Да се укрепва контакти с началника на отдела за НАТО - , с цел използуването им за създаване нови връзки и придобиване интересуваща ни информация.

Срок: постоянен
Отг.: ВЕЛИНОВ

3. Да се набележат и проведат мероприятия за създаване контакти с младежи, студенти, дейци на младежките секции при управляващите и главните опозиционни партии с оглед подбиране, изучаване и вземане на разработка подходящите от тях.

Срок: 30.VIII.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

б/ Гръцки официални представителства

1. Да се използуват възможностите на "БЕЛОМОРСКИ" за изучаване служителите при гръцкото консулство в

163
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

164

Щутгарт и на първо място изучаването на Иван Скаблъка.

Срок: 30.V.1972 година
Отг.: КОТКОВ

2. Да се използуват възможностите на "СТЕФАН"; "ПОПОВ" "НИКОЛАИС" и "СЕРСКИ" за придобиване информация за дейността на [illegible] антихунтовски организации и работата на [illegible] официални представителства за разлагане на антихунтовските организации.

Срок: постоянен
Отг.: КОТКОВ

3. Да се използуват същите източници за установяване и изучаване служителите при [illegible] официални представителства.

Срок: постоянен
Отг.: КОТКОВ

4. Да се проведат мероприятия за създаване контакти на оперативния състав със служители при [illegible] официални представителства, тяхното изучаване и използуване за придобиване на информация, а също така за евентуално откриване на разработка.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: КОТКОВ

5. Да се активизира работата по обектите "ЯНИС" и "СЕРСКИ" с цел придобиването им за агенти.

Срок: 30.VII.1972 година
Отг.: КОТКОВ и КАМЕНОВ

Из архивите на ДС

201/112

Е. РЕЗИДЕНТУРАТА В Виена

а/ Секциите при М-во на външните работи осъществяващи политиката на Виена към НРБ и Гърция.

1. Да се установят и изучат лицата които работят или са свързани със секциите провеждащи политиката на Виена по отношение НРБ и Гърция и се открие една разработка с цел вербовка.

Срок: 30.XI.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

165

2. Да се активизират всички оперативни работници и с.с. за изпълнение на задачите по ВПР, независимо от раздела по който са изпратени да работят. Да се изисква от същиге периодически да се отчитат какви връзки са създали с възможности да се придобива от тях политическа информация.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Да се установят институтите, учебните заведения и центровете от които се набират основните ръководни кадри и технически сътрудници на МИД, след което да се излезе с план - предложение за работата по тези обекти.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

Из архивите на ДС

202
113

б/ Гръцки официални представителства.

1. Да се изучават системно официалните гръцки представителства и техните служители с цел създаване контакти сред тях и използуването им за придобиване информация, а също така вземане на разработка с цел вербовка на подходящо лице.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

166

2. Да се изучават студенти и специализанти, активни участници в антихунтовските организации и ръководни дейци от същите с оглед откриване на разработки с цел вербовка на перспективна агентура.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

3. Да продължи активното изучаване и използуване на "ПЛИТАС" и "СИРКОС" с цел придобиване информация, увличането им и търсене база за оперативен подход към тях.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

4. Да се изготви план за бъдещата работа по "РОСМАН"

Срок: 31.XII.1971 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

5. Да продължи използуването на "ШИВАЧА" за добиване информация и наводки.

Срок: постоянен
Отг.: РЕЗИДЕНТА

203/111

К. РЕЗИДЕНТУРАТА В Швейцария

а/ Официални американски представителства.

1. Да се изучават системно официалните представителства на САЩ на територията на Швейцария - местонахождение, разположение на работните помещения и специално на секретните помещения, начин на охрана, работно време и пр. На три месеца да се изпращат в Центъра обобщени справки по новопридобитите данни.

Срок: 30. VI.1972 година
Отг.: КОВАЧЕВ и ЖЕЛЯЗКОВ

2. Да се проведат мероприятия за установяване служителите от американски и местен произход, за установяване контакти и отпочване изучаването на подходящите за използуване от нас.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: КОВАЧЕВ и ЖЕЛЯЗКОВ

3. Да се разработят и поставят задачи на СС "ОГНЯНОВ" за създаване връзки със студенти - деца на служители от американските официални представителства, а също така да използува връзките си със служителите от канадското посолство за създаване такива със служители от американското посолство.

Срок: 30.VIII.1971 година
Отг.: КОВАЧЕВ

4. Да се използуват СС "АЛБЕРТ" и "ПИТАГОР" за даване наводки за американци на работа в международните организации.

Отг.: КОВАЧЕВ и ЖЕЛЯЗКОВ

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

5. Да се обсъди целесъобразността от възстановяване контакт с аг."МЕТЕОР" и използуването му по изучаване на граждани на САЩ на работа в международните организации.

Срок: 30.XII.1971 година
Отг.: КОЦЕВ.

168

6. До края на м.юли 1972 година да се изготви нов и конкретен план за работа по линия на САЩ.

Отг.: КОВАЧЕВ и КОЦЕВ

б/ Грозни официални представителства

1. До края на м.септември 1971 година да се определи целесъобразността от по-нататъшна работа по обектите "АПОЛОН" и "ЗЛАТИ".

Отг.: КОВАЧЕВ и КОЦЕВ

в/ Придобиване помощна агентура

По времепребиваването на резидента в страната ни през м.септември 1971 година да се разработи план за работата на резидентурата по придобиване на помощна агентура.

Отг.: КОВАЧЕВ и КОЦЕВ

Из архивите на ДС

205

3. РЕЗИДЕНТУРАТА В САЩ

1. Да се установи оперативен контакт с аг."СПИРО" и след изясняване възможностите му и обстановката около същия да му се разработят конкретни задачи, а също така да се набележат мероприятия за разширяване разузнавателните му възможности.

Срок: 30.III.1972 година
Отг.: КИРОВ

2. Да се изучи обстановката около аг."ХЕНРИ" и се излезе с предложение за възстановяване контакта със същия или изключването му от агентурния апарат.

Срок: 30.III.1972 година
Отг.: КИРОВ и ВЕЛЧЕВ

3. Да се проведат мероприятия за установяване местонахождението на аг."СОФИЯ" и се изучи обстановката около същия с оглед възстановяване контакт и отпочване използуването му.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: КИРОВ

4.Да се разработят конкр_етни задачи на СС"ДЖИБРОВ" и СС "МИРЧЕВ" за създаване контакти и даване наводки за лица работещи в обектите за проникване в града на пребиваването им.

Срок: 30.X.1971 година
Отг.: КИРОВ

Из архивите на ДС

170

5. Да се подложат на преценка още един път възможностите на наличните с.с. и оперативни връзки и им се поставят конкретни задачи по набирането на документална, писмена и устна информация за плановете и намеренията на САЩ срещу нашата страна, останалите социалистически страни и текущите международни събития.

Срок: постоянен
Отг.: КИРОВ

6. Да се използуват възможностите на целия оперативен състав на резидентурата и на ръководения от тях агентурен апарат за придобиване информация относно плановете и намеренията на САЩ по отношение НРБ и за създаване контакти и даване наводки за лица работещи в обектите за проникване или имащи достъп до тях.

Срок: постоянен
Отг.: КИРОВ

7. Да се изучават системно обектите за проникване -местонахождение, личен състав, режим на охрана, разположение на секретните помещения и т.н., като за целта се използуват всички явни и секретни средства. На всяко тримесечие да се изпраща в Центъра обобщена справка по придобитите данни за обектите на проникване.

Срок: постоянен
Отг.: КИРОВ

8. След възстановяване на връзката с аг."ХЕНРИ" да се разработи план за проверката му.

Срок: 30.V.1972 година
Отг.: КИРОВ и ВЕЛЧЕВ

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

IV. ПРИДОБИВАНЕ НА АГЕНТУРА

А. В резидентурите

а/ Резидентурата в Италия

1. До края на м.септември 1972 година да приключи изучаването на обект . и се излезе с предложение за вербовката му за агент или използуването му на тъмно за придобиване на информация по линия на НАТО.

Отг.: ДАНОВ и КИРИЛОВ

2. До края на м.март 1972 година да се оформи вербовката на обект "СКИТНИК".

Отг.: ЧАВДАР и ДОЙЧИНОВ

б/ Резидентурата в Австрия

1. Да се активизира работата по заангажирването на обекта на разработка "ЕРОС" и се оформи като агент на управлението.

Срок: 30.X.1972 година
Отг.: ВИКТОР

2. Да се оформи вербовката на обекта на разработка "ЗИГФРИД" като ПК.

Срок: 30.X.1971 година
Отг.: ВИКТОР

Из архивите на ДС

172

в/ Резидентурата в Гофр

1. Да се активизира работата по заангажирването на обект "ЯНИС" с цел оформянето му като агент.

Срок: 30.VII.1972 година
Отг.: КАМЕНОВ

2. Да се проведат допълнителни мероприятия за доизучаването и заангажирването на обект "СЕРСКИ" с оглед до края на м.юли 1972 година да се вербова за агент.

Отг.: КОТКОВ и ВЕЛИНОВ

г/ Резидентурата в Англия

1. До края на 1971 година да приключи заангажирването на обект "ОДИСЕЙ" и се оформи вербовката му за агент.

Отг.: АЛЕКСАНДРОВ

Б. В Центъра

1. Да се извърши допълнителна оперативна подготовка на аг."ФИЛ" и се изведе в Италия със задача да се устрои на постоянно или продължително оседание, да създава връзки и изучава лица имащи достъп или връзки в обектите за проникване.

Срок: 30.X.1971 година
Отг.: ДОЙЧИНОВ

2. Да се извърши елементарна оперативна подготовка на СС "ДЖАНИ" и се изпрати в Италия за срок от 6 месеца до 1 година със задача да изучи условията и възможностите за

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

209
120

устройването му на постоянна подходяща работа, а също така да изучи родните и близките на семейството на съпругата му.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: ДОЙЧИНОВ

3. Да се изучават своевременно лицата заминаващи на работа в официалните представителства и подходящите от тях да се привличат за СС и се подготвят за изпълнение на наши задачи.

Срок: постоянен
Отг.: о.р.

4. Да се открие разработка с цел вербовка на сем. _____ - . граждани, която да бъде реализирана чрез вербовка или закрита до 30.VIII.1972 година.

Отг.: БОЖИКОВ

V. МОБИЛИЗАЦИОННИ ЗАДАЧИ

А. Резидентурата в Италия

1. Да се разработят планове за задачите и начините на връзка във време на война с агентите "АКРОПОЛИС", "ПАРТИНИ", "СТАНКО" и "ГАБРИЕЛЕ".

Срок: 30.VIII.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА И Н-К ОТДЕЛIII

2. Да се активизира работата по изучаването на "АНА" и "МАРИЯ" с цел привличането им за агенти за връзка при усложнена обстановка.

Срок: 30.XII.1972 година

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

АИ
121

3. Да се издирят и оборудват 3 скривалища извън гр. Рим за укриване на радиостанция, оръжие, парични средства и шифрови пособия, необходими за работата на резидентурата във време на война.

Срок: 30.XII.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

4. Резидентурата да разработи план за действията на оперативния състав и прикритията при различните степени бойна готовност и във време на война.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА и ТОДОРОВ

Б. Резидентурата в Австрия

1. Да се изпратят и оборудват в околностите на Виена три скривалища за укриване на радиостанция, оръжие, парични и шифрови средства.

Срок: 30.IX.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

2. Резидентурата да разработи подробен план за действията на оперативния състав и прикритията при различните степени бойна готовност и във време на война.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА и ТОДОРОВ

3. Да се разработят планове за задачите и начините на връзка с агентурата във време на война и се отпочне подготовката им за целта.

Срок: 30.X.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА И Н-К ОТДЕЛ III

174

241/922

4. Да се намерят по 4 места за ПДЯ и срещи и два тайника на територията на Австрия, които ще се ползуват при усложнена обстановка.

Срок: 30.X.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА

В. Резидентурите във Франция, ГФР, САЩ Англия и Белгия.

1. Да се разработят планове за дейността на оперативния състав и прикритията по време на различните степени бойна готовност и във време на война.

Срок: 30.VI.1972 година
Отг.: РЕЗИДЕНТА и ТОДОРОВ

Г. Резидентурата в Швейцария

1. До края на 1971 година да се издирят и съобщат в Центъра 4 ПДЯ и 4 места за срещи.

Отг.: КОВАЧЕВ и ЖЕЛЯЗКОВ

2. До края на м.септември 1972 година да се издирят и представят в Центъра 10 ПДЯ, 8 места за срещи и 6 тайници на територията на Швейцария, които ще се използуват при усложнена обстановка.

3. До края на 1972 година да се издирят и оборудват три скривалища за укриване на радиостанция, оръжие, шифрови пособия и парични средства, които ще се използуват при усложнена обстановка.

Отг.: КОВАЧЕВ и ЖЕЛЯЗКОВ

175
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

А12
123

4. До м.май 1972 година резидентурата да изготви план за действията на оперативния състав и прикритията по време на различните степени бойна готовност и във време на война.

Отг.: КОВАЧЕВ

5. До края на м.септември 1972 година да се издирят подходящи лица, да се изучат и се вербоват за ПК-1 и за КК - 1.

Отг.: КОВАЧЕВ и ЖЕЛЯЗКОВ

VI. МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

А. В страната

1. Да се осигури една нова кола за отдела.

2. За нуждите на отдела да се доставят два минифона, един магнитофон и една пишуща машина.

Б. За Резидентурите

За нуждите на резидентурите да се доставят 9 комуфлирани фотоапарата за секретно снимане, 8 комуфлирани минифона, 5 контейнера за залагане фотоленти от по 100 кадъра, 8 апарата за четене на филмови ленти, 5 пишущи машини.

3 VII 1971 година
С О Ф И Я
III-73/17067
Нап.НН/3 екз.

ПРЕДЛАГА,
ИД НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III, ПГУ
Полковник: [подпис]

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.НАЧАЛНИК ПГУ
Полковник: _____

Ех, № 2 нарязан - попаднал по делата на резидентурите.
Ех. № 3 унищожен. [подпис]

90 35

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Б Е Л Е Ж К И

ОТНОСНО: Работата от легални позиции в страните от НАТО.

Вбесени от успехите на мирната политика и непрекъснатия икономически възход на Съветския съюз и страните от социалистическия лагер, реакционните сили и особено тези в САЩ и страните от НАТО се стремят да развихрят бясна антисъветска и антикомунистическа пропаганда, правят всичко възможно за омаловажаване и проваляне решенията на конференцията от Хелзинки. Специалните органи на НАТО и натовските страни все повече активизират работата си срещу нашите представители. Те разработиха и специална инструкция за сигурност, която вече прилагат в борбата си срещу нас. В нея е разработена система от мероприятия, целящи да им обезпечат своевременно долавяне и пресичане на нашата дейност и опазване на техните секрети.

Новата обстановка налага да се издигне нивото на разузнавателната ни работа, да се работи непрекъснато за повишаване квалификацията и майсторството на целия оперативен състав, да се работи активно и настъпателно, но умно, за да се надхитрява врага, колкото и коварен да е той. Необходимо е постоянно да се подобрява вербовъчната ни работа и придобива нова ценна агентура, годна да решава поставените пред нас задачи, включително и агент-доку-

Из архивите на ДС

менталчици. В тази връзка трябва да се отдели голямо внимание за придобиването, подготовката и използуването на агент-вербовчици и извършването на вербовки под чужд флаг. Опита показва, че понякога единици от тях извършват много повече работа, отколкото цяла група оперативни работници. С тяхна помощ се водят и реализират трудни разработки и придобива ценна агентура.

Нужно е да се повиши взискателността към резидентурите за съсредоточаване на силите по определените им обекти за агентурно проникване, за изучаване обстановката в тях, за своевременно отсяване на установените контакти и концентриране усилията само по перспективните връзки и обекти, работата по които да се води при пълно спазване изискванията на конспирацията. Работата с наличната агентура и обекти на разработка да се води целенасочено, настъпателно и с ускорени темпове, а проверката стане постоянен метод в ежедневната ни работа с тях.

Сегашната обстановка изисква от нас да се работи упорито и настойчиво за повишаване ефективността от разузнавателната работа при строго спазване на установените принципи на конспирация, усъвършенствуване на формите и методите на оперативната работа и обезпечаване на пълна сигурност на провежданите разузнавателни мероприятия и операции, за да не се допускат никакви провали, които биха нанесли ущърб на мирната политика, водена от Съветския съюз, НРБ и останалите социалистически страни.

7.4.1976 г.
0316/17484
Отп.в 2 екз.
Нап.ВЗ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ПГУ
Полковник _____

1988
82

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Другарю Министър,
Другари,

Искам най-напред да подчертая, че изнесеното в доклада правдиво отразява състоянието на нашата работа по направлението. Направените в него оценки, изводи и препоръки важат с пълна сила за нас и ние ще ги имаме предвид като ръководство в нашата бъдеща работа.

В изпълнение указанията на ръководството и произтичащите задължения от сключеното със съветските другари споразумение, по линия на САЩ и НАТО работят резидентурите в западноевропейските страни, Гърция и Турция.

Нов момент в работата срещу главния противник – САЩ и НАТО е решението на ръководството на Управлението да се използуват възможностите на резидентурите в страните от Близкия изток и страните от Магреба.

При обсъждането на този въпрос се констатира, че в някои резидентурите от този район съществуват реални и благоприятни възможности за работа срещу САЩ-НАТО и представителствата на натовските страни, които не са използувани пълноценно, с оглед подобряване организацията на работата срещу главния протовник и координацията, ръководството реши да натовари един от зам.началниците да наблюдава и отговаря за работата срещу главния противник.

Както е известно, пред отдел III и ръководените от него резидентури, задачата за работа срещу САЩ и НАТО е стояла винаги, но в различните периоди нейната относителна

тяжест е била различна. По указание на ръководството от началото на 1974 година резидентурите бяха насочени към понататъшно активизиране на агентурно-оперативната работа по линия на САЩ и НАТО. Усилията бяха насочени към преустройване на работата съгласно изискванията, преоценка на наличната база за решаване поставените задачи по линията, изучаване обектите за проникване, създаване на връзки и провеждането на целенасочена работа по тях, придобиване на представляващи интерес информации и пр.

На основата на получените от резидентурите и братските разведки данни, бе внесена по-голяма яснота по структурата на НАТО и натовските служби при съответните национални ведомства, съгласувани бяха със съветските другари обектите за проникване и подстъпите към тях, изготвен бе план за съвместната ни работа по това напревление.

Изхождайки от досегашния опит в агентурно-оперативната работа по тази линия трябва да се подчертаят следните характерни моменти:

Постигнатото по изучаване на обектите за проникване не отговаря на изискванията. Все още не са решени редица въпроси относно изучаването на обстановката в тях, режим на охрана, структура, личен състав и др. Ние разбираме трудностите в това отношение, но в същото време трябва да подчертаем, че и онова, което е по силите на резидентурите не се прави с необходимата настойчивост, дори недостатъчно се използуват официалните възможности в това отношение. Предвидените мероприятия по изучаването на обектите за проникване в плановете на резидентурите не се изпълняват в срок, не се изпращат обобщени справки по обстановката и настъпващите в нея изменения и пр. Особено тревожно е състоянието

Из архивите на ДС

на работата по тези въпроси на резидентурите в САЩ,Бон, Париж и др. Пределно ясно е, че без решаването на тези въпроси, ние няма да сме в състояние да обезпечим изпълнението на задачите по проникването.

Работата по установяване на контакти и изграждането на перспективни връзки с възможности за работа по определените обекти за проникване е незадоволителна. По-системно е работено за установяването на директни контакти с американски дипломати, но опита показва, че усилията за директно проникване в определените обекти по главния противник не дават желаните резултати, а там където бяха постигнати някои "успехи", те се оказаха подстави на местното КРО или кадрови разузнавачи на американското разузнаване, които активно изучават и обработват нашите работници. Найярко това се изрази в работата на резидентурите в Рим, Бон, Париж и Виена. Такива са случаите с "ИВАЙЛО", "НОЙ", "СЛАВЯНИНА", "КОНСТАНТИН", "БИЛ" и др. Считаме, че и за в бъдеще директните контакти с американски дипломати не следва да се избягват, но те трябва да се поставят в полезни за нас рамки. Всеки отделен случай трябва да се преценява конкретно, а по подходящите за работа в контраразузнавателен аспект да се работи съвместно с отдел IV.

Крайно недостатъчни са връзките сред техническия персонал и местните граждани, работещи в обектите за проникване или учрежденията и фирмите, свързани с тях. Необходимо е резидентурите да насочат усилията си към създа - ването на връзки из средите на местните граждани на работа в органите на НАТО и представителствата на САЩ и другите натовски страни, служители от американски или смесени фирми, свързани с НАТО, журналисти и научни работници - специалисти по външнополитически проблеми и въпроси на САЩ

и НАТО. Специално внимание да се отдели на техническия състав (секретарки, машинописки и др.) в интересуващите ни учреждения, като се използуват наличните възможности за изучаване обстановката около тях, установяване на контакти, тяхното изучаване и обработка.

Необходимо е да се вземат срочни мерки за изпълнение на залегналите в плана за настоящата година мероприятия по създаването на перспективни връзки и откриването на ДОП-ове и разработки. Анализа на досегашната ни работа в това направление показва, че в почти всички резидентури има сериозно изоставане, нарушени са редица срокове за първото полугодие, а темпа на работа и постъпващите материали не дават основание да се счита, че задачите ще бъдат изпълнени и до края на годината. Особено обезпокоително е, че тази задача не се изпълнява и от основните резидентури, работещи по направлението - САЩ-НАТО, като резидентурите в Брюксел, Виена, Париж и Бон.

Броят на наличните вербовъчни разработки в резидентурите, с изключение на тази в Рим, е крайно недостатъчен, а има резидентури, като тези в Бон, Лондон и Лисабон където въобще не се водят такива.

В работата с наличната агентура и ОВ, наред с постигнатите резултати, все още съществуват и редица слабости:не винаги се провеждат необходимите мероприятия за разширяване на техните разузнавателни възможности; недостатъчно се работи за усъвършенствуване на връзката с тях - все още единични са случаите на безлична връзка, допускат се слабости по подготовката, обезпечаване безопасността и провеждането на личните срещи; недостатъчно системно и целенасочено се провеждат мероприятия за проверката им и често се използу-

Из архивите на ДС

ват шаблонни средства за това.

В условията на разведряването на международната обстановка и в светлината на приетите документи в Хелзинки, необходимо е активизиране и повишаване ефективността в разузнавателната работа, непрекъснато усъвършенствуване на формите и методите на работа, квалифицираното провеждане на разузнавателните операции с цел да се сведе до минимум риска от провал и недопускане действия, които биха увредили на миролюбивата политика, провеждана от СССР, НРБ и останалите социалистически страни. Въпреки ясното съзнание за това и подробно разработените указания за повишаване чистотата в ежедневната оперативна работа, вземането на мерки, обезпечаващи сигурност на агентурно-оперативните мероприятия и пр., продължават да се допускат от всички резидентури сериозни слабости.

Подценяването на тези изисквания, сравняването с оперативната обстановка в страната на пребиваването и недооценяването дейността на КРО, доведоха до сериозен провал в резидентурата в Рим. Този случай показва и това, че когато се касае до проникване във важен за противника обект , той реагира бързо и остро, което ни задължава непрекъснато да усъвършенствуваме формите и методите на работа, да проявяваме висока бдителност и стриктно спазваме принципите в агентурно-оперативната работа.

Получените по оперативен път достоверни данни, че съответните КРО полагат много сериозни грижи за обезпечаване сигурността на обектите за проникване, към които се насочваме чрез насищане с агентура и кадрови разузнавачи на тези звена, са още едно доказателство, че работата по проникването е най-трудната, най-деликатната, най-отговорната работа и изисква много умение, големи усилия, после-

Из архивите на ДС

дователност и задълбочен анализ на всяко мероприятия, на всяка стъпка, на всяко действие.

В светлината на станалия провал в резидентурата в Рим, ръководството на отдела постави на задълбочен ана - лиз и преценка цялостната работа както на оперативния състав в Центъра, така и зад граница. Изготвени са аналитични спрвки за всички агенти, ОВ и обекти на разработка, които след съвещанието с всички резиденти по отделно ще обсъдим и конкретно решим по кои да продължим работата, какви мероприятия ще се предвидят и по кои ще бъде преустановена по-нататъшната работа с цел избягване риска от провал.

Сериозни слабости в това отношение допуска и резидентурата в Брюксел. Въпреки тежката оперативна обстановка в страната, понякога другарите подценяват възможностите на КРО и допускат да се нарушават изискванията на принципите на бдителността и конспирацията при организиране и провеждане на срещи с перспективни връзки и обекти на разработка.

Нарушение в това отношение има и в резидентурата във Виена, където въпреки нееднократните указания на Центъра, не се прекъсва връзката с агент, с когото по-нататъшната работа крие сериозна опасност от провал.

Тежката агентурно-оперативна обстановка в някои страни като САЩ, Англия, ГФР, Белгия и др. налагат да се премине към по-целенасочено използуване на официалните делови контакти и връзки за решаване на наши задачи и особено за придобиване на интересуваща ни информация. Опита на резидентурата в Брюксел показва, че това е възможно и целесъобразно.

114
38

7.

Другари,

Работата по САЩ и НАТО е трудна и изисква естествено голям опит и професионално майсторство, толкова повече, че специалните органи на САЩ, НАТО и натовските страни на настоящия етап активизират своята дейност, както по опазване на собствените си секрети, така и подривната си дейност срещу страните от социалистическия лагер. Опитът обаче показва, че при добра организация, целенасоченост и упорит труд могат да се получат добри резултати в работата по тази линия. Това се потвърждава от конкретните резултати във вербовъчната работа на резидентурата в Рим, както и от информационната работа на резидентурата в Брюксел. Необходима предпоставка за успешното решаване на задачите по САЩ и НАТО е придобиването и използуването на помощна агентура и вербовки под чужд флаг, както и работата по тази линия да се възлага на най-опитните работници в резидентурите, начело с резидентите.

Другари,

Разреше те ми още веднъж да припомня онова крупно международно събитие - заключителното съвещание в Хелзинки, което има историческо значение. Това бе голяма победа на силите на мира, триумф на миролюбивата политика на СССР. По пътя на изпълнението на приетите документи обаче ще се появят редица пречки и затруднения, тъй като все още има сили, които всячески се стремят да спрат неудържимия победен ход на историята.

Ще си позволя да припомня само следния факт в това отношение. В САЩ бе образувана произволно и едностранно комисия с участието на представители на правителството, на която са дадени незаконни функции на контрол върху дейност-

Из архивите на ДС

та на държавите взели участие в Хелзинки. Никой не ги е упълномощявал, нито молил за това. Целта е ясна - "да се събират доказателства" - съществуващи и несъществуващи,за да доказват на предстоящото съвещание в Белград, че социалистическите страни не са искрени и не спазват поетите задължения.

Ясно е, че тази комисия ще събира доказателства чрез КРО, които ще търсят нашите слаби звена и предизвикват провали и провокации с цел да злепоставят социалистическите страни. Всичко това ни задължава да вземем необходимите мерки, за да разкрием своевременно коварните планове и замисли на врага в това отношение и съдействуваме за неговото безкомпромисно разобличаване.

Наше задължение е и решително да повишим нивото на нашата агентурно-оперативна работа, рязко да повишим ефективността в нашата работа, като вложим всичките си сили за по-активно, по-безопасно, по-настъпателно и целенасочено ведене на нашата агентурно-оперативна и вербовъчна работа.

За да постигнем успехи и да отговорим на непрекъснато растящите изисквания, да оправдаем високото доверие, което нашата партия ни е гласувала и изпълним нашия интернационален дълг и задълженията, които сме поели пред съветските другари, ние трябва да мобилизираме всички наши сили тук и зад граница за сто-процентово изпълнение на нашите планове, без провали и непрекъснато повишаваме ефективността и качеството в нашата работа.

21.6.1976 г.
0324/17484
Отп.в 2 екз.
Пап.ВЗ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ПГУ
Полковник

19

Препис-извлечение
Строго секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

др. Михайлова

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените делови разговори в София с др.полковник Вадим Петрович Иванов, началник управление "А" при ПГУ-КГБ.

: :

По НАТО и САЩ

– Провеждане на акции и инспириране на публикации за неразпространението на ядреното оръжие.

– Провеждане на АМ насочени против влизането на Испания в НАТО, като се действува от позициите на азиатските и африканските страни.

– Разобличаване намеренията на Картър да въведе във въоръжение неутронната бомба и крилатите ракети.

– Да се провеждат АМ, инспириране на публикации и изявления в западноевропейските страни за влияние на управляващите среди в САЩ за продължаване политиката на разведряване.

– Провеждане на АМ разобличаващи американската администрация, американската система и хегемония в света.

По БНД

Съветските другари респективно управление "А"-ПГУ-КГБ са поели задължението да координират действията на братските разведки против БНД и в тази връзка др.Иванов препоръчва:

– Да се активизира работата по разобличаване на кадровите служители и агентурата на БНД, като се отразява в пресата, радиото и телевизията.

– След разкриване на агентурата да се подава информация, че разкритието е извършено въз основа на изтичане на информация от центъра на БНД.

– Да се работи за разкриване на разузнавачи и агентура на БНД в трети страни (Италия, Гърция, африканските страни и др.)

Др.Иванов предложи до края на м.ноември т.г. да се предложат мероприятия за съвместен план.

Из архивите на ДС

90 22

По Белградската среща

- Да се продължи провеждането на АМ в полза на конференцията.

- Провеждане на АМ за изоляция и намаляване влиянието на САЩ сред западноевропейските делегации.

- Провеждане на АМ насочени към разобличаване на нарушение на правата на човека в САЩ, Англия и ГФР.

. . . . . .

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
(п) полковник Бл.Плачков

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 20098, отд.№ 2
8.XI 19 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Секретно

Бивра вариант.

П Л А Н

за работата на Европейско направление през 1978 година.

Основните усилия на направлението ще бъдат насочени към оказване съдействие на външнополитическите акции на НРБ и страните от социалистическата общност и преди всичко на СССР, за утвърждаване процеса на разведряване, разширяване принципите на мирното съвместно съществуване, намерили отражение в Заключителния акт от СССЕ в Хелзинки, 1975 г.

Сред основните задачи ще бъде дискредитирането политиката на империалистическите кръгове на САЩ и НАТО, насочена към засилване надпреварата във въоръжаването посредством производството на нови видове оръжия, като неутронната бомба и крилатите ракети, както и към саботиране процеса на разведряване чрез тенденциозното и провокационно поставяне на въпроса за т.н."човешки права".

За изпълнението на тези основни задачи ще бъдат разработени и проведени следните активни мероприятия:

1. Ще продължи работата по многоетапната операция "ХОРИЗОНТ", като ще бъдат осъществени следните АМ:

а/ Със съдействието на резидентурите в Турция да се проведе АМ "ХОРИЗОНТ-VII-Т", което ще се изрази в публикации въз основа на изготвени от нас материали или тезисни разработки в полза на процеса на разведряване, срещу неутронната бомба и др.

Срок – в течение на годината

б/ Със съдействието на резидентурата в Атина да се осъществи АМ "ХОРИЗОНТ-VIII-Г", което ще се изрази в публикации въз основа на изготвени от нас материали или тезисни разработки по неутронната бомба и крилатите ракети.

Срок – края на м.февруари.

Из архивите на ДС

29 57

в/ Със съдействието на резидентурата в Италия ще бъдат осъществени публикации в печата чрез "КАСТОР" и "НЕЗАВИСИМИЯ", както и мероприятие от по-масов политически характер от рода на проведените такива в тази страна.

Срок - до края на първото полугодие на 1978 година

г/ Със съдействието на резидентурата в ГФР ще бъдат положени усилия за осъществяване публикации в западногерманската преса по въпросите на правата на човека и неутронната бомба.

Срок - до м.септември 1978 г.

д/ Със съдействието на резидентурата в Брюксел чрез "Уилсън" ще бъдат осъществени публикации в подкрепа на борбата срещу неутронната бомба и проучени в Центъра възможностите за използуване на антиядреното движение за провеждане на наши АМ.

Срок - до края на м.октомври 1978 г.

е/ Със съдействието на резидентурата в Кайро чрез "РЕДАКТОРА" да се осъществи публикация на наш-материал, посветен на въпросите на разведряването.

Срок - до края на м.март 1978 г.

ж/ Съвместно с немските другари ще бъде проведено АМ, основаващо се на информация за настроенията в Западна Европа против поведението на властите в ГФР по отношение на затворниците и незачитане правата на човека.

Срок - до края на годината

2. <u>Срещу НАТО:</u>

а/ Със съдействието на резидентурата в Италия чрез "АМЕДЕО" при използуване на "Асоциацията за борба срещу чуждите военни бази" в Сардиния ще бъде проведено АМ за дискредитиране милитаристичната политика на този агресивен военен съюз.

Срок - до края на м.ноември 1978 г.

б/ Съвместно с немските другари ще бъде проведена акция "МАРС" при ползуване на предоставена от нас информация за разиграване в НАТО на въпроса за неутронната бомба, с което се цели обработка на общественото мнение в САЩ и Западна Европа.

Срок - до края на годината

От архивите на ДС

3. Със съдействието на резидентурата в Италия и съвместно с немските другари ще бъде проведена операция "ЦИТАДЕЛА" състояща се в изработване на документ, разкриващ плановете на САЩ по отношение на Италия.

Срок – до края на годината

4. Със съдействието на резидентурата в Италия и братските разведки, чрез "КАСТОР" ще бъде проведено АМ, разобличаващо действията на западногерманската реакция и Щраус за обединяване на християндемократическите сили в Западна Европа срещу прогресивните сили.

Срок – до края на м.май 1978 г.

5. Осъществяване на АМ за дискредитиране на Бжежински като главен стратег и идеолог на антикомунизма и външната политика на САЩ, съвместно със съветските другари.

Срок – до края на м.август 1978 г.

6. Със съдействието на резидентурата в Лондон чрез "ФИЛИП" ще бъдат осъществени публикации, благоприятстващи икономическите отношения на страните от СИВ с ЕИО, външната търговия на НРБ и някои конкретни актуални задачи.

Срок – в течение на годината

ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. Със съдействието на резидентурате да продължи изучаването на местното законодателство в основните западноевропейски страни, регламентиращо публикуване на материали в пресата, провеждане на демонстрации и акции.

Срок – първото полугодие

2. Продължаване процеса на изучаване на политическите дейци, журналисти и публицисти в основните западноевропейски страни като консуматори на АМ.

Срок – второто полугодие

Отп.в 2 екз.
Изпълнил:17073
Написал:НХ
8.XII.1977 г.

ИЗГОТВИЛ:

18

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Изх. № 18944/29.9.
92

ЛИЧНО СТРОГО СЕКРЕТНО!

Екз. № 12

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ

№.....

Из архивите на ДС

19

Предложение на Англия за свикване на съвещание по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа на ниво външни министри

Според достоверни данни, английското правителство полагало усилия за конкретно прокарване на идеята си за свикване на съвещание на ниво министри на външните работи по въпросите на преговорите за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа (СВСВ).

Още в публикуваното заключително комюнике след срещата на високо равнище на НАТО във Вашингтон на 30 и 31.V.1978 г. по искане на английския външен министър Д.Оуен бил включен параграф, според който, ако на виенските преговори за СВСВ бъде отбелязан положителен напредък, щяло да бъде предложено преговорите да продължат на равнище министри на външните работи.

Сега въпросът се внасял отново от Англия в НАТО. В писмото, разпространено от английската делегация в НАТО, се напомняло за този параграф. Пояснявали се политическите цели, преследвани със свикването на едно такова съвещание, както и въпросите по организирането му. Изтъквало се, че е необходимо да не се дава възможност на страните от Варшавския договор да излязат с предложение по този въпрос и да се парират евентуални възражения срещу въпросния форум. В писмото била изпусната частта за условието "положително развитие на СВСВ", която фигурирала в комюникето на Съвета, а се подчертавали политическите и пропагандните цели.

Из архивите на ДС

В пояснението се конкретизирало, че Западът цели да подчертае значението, което придава на едно споразумение за СВСВ като един от най-важните елементи в отношенията между Изтока и Запада в периода на намаляване на напрежението, и желанието преговорите за СВСВ за бъдат поставени на по-високо равнище в отношенията Изток - Запад.

Предлаганото съвещание трябвало да бъде организирано в съответствие с основните принципи за участие и ръководство, отразени в протокола на проведеното на 14.V.1973 г. във Виена подготвително консултативно съвещание. Според тези принципи, решенията за провеждането на срещата на ниво външни министри и за уточняването на дневния ред се вземали от страните - "преки участнички" при наличието на болшинство. Считало се, че за провеждането на съвещанието ще са достатъчни три дни и че ще бъде правилно то да се състои във Виена. Английското правителство се въздържало да предложи свикване на съвещанието в края на 1978 г. или в началото на 1979 г., но смятало, че най-удобен момент бил краят на един от рундовете на Виенските преговори.

Болшинството от съюзниците съобщили, че макар и да не са против английското предложение, те преценявали, че моментът за провеждане на тази среща не бил благоприятен, тъй като нямало да бъдат постигнати съществени резултати и че датата трябвало да се подбере съобразно международната политическа конюнктура.

Като допълнителни мотиви за несъгласие изтъквали, че се очаквало реакция от страна на страните със "специален"

Из архивите на ДС

статут във връзка с предлаганата организация на съвещанието. Освен това засягането на въпроса за различния статут на участниците щяла до донесе не толкова полза, колкото вреда за солидарността в съюза и за отношенията Изток - Запад. Нелогично било един форум на ниво външни министри и неговият дневен ред да се обуславят от единогласието на преките участници, преди да се изясни кои страни ще сложат подписа си върху споразумението като преки участници, още повече, че не се очаквало на предлаганото съвещание да се обсъждат проблеми, изискващи гласуване.

В английския документ не се пояснявало дали от името на Изтока и Запада ще се правят по едно или няколко изказвания, или пък всички външни министри ще се изкажат поотделно. Не се отбелязвало също дали при определянето на изказващите се ще се взема пред вид техният статут.

Съюзниците били на мнение, че Англия отново повдига този въпрос единствено от вътрешнополитически съображения.

Рег. № 18944

_____ 1978 г. М И Н И С Т Ъ Р :

С о ф и я

74

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ЛИЧНО СТРОГО СЕКРЕТНО!

Изх. № 8618/15 г
77

Екз. № 9

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ

№.....

Из архивите на ДС

Английски план за политиката на Запада към социалистическите страни

В рамките на подготовката за майската сесия на НАТО в Хага английски правителствени експерти изготвили ориентировка за отношението на Англия към социалистическите страни. Ориентировката трябвало да залегне в основата на едно английско предложение до останалите членове на Атлантическия съюз за промяна в политиката на НАТО към страните от Източна Европа. Тя била съгласувана с ръководителите на Консервативната партия (пред вид евентуалното идване на власт на консерваторите).

В ориентировката се правил анализ на положението в социалистическите страни, като се определяли формите и методите за въздействие върху тях. Подчертавало се, че провежданата досега политика от Картър по отношение на комунистическите страни не била ефикасна, тъй като ги предизвиквала на открити конфликти. Тези конфликти сплотявали социалистическата общност и намалявали потенциалното влияние на Запада в страните от "буферната зона". В тази връзка се препоръчвало да не се предприемат фронтални действия против целия комунистически блок, а да се провеждат съгласувани и диференцирани мероприятия по отношение на всяка една от страните. При конкретизацията на този индивидуален подход трябвало да се отчита положението на страната в социалистическата общност и отношенията на страните-членки на НАТО, с нея. Една от целите на тази политика трябвало да бъде създаването на антагонизъм между комунистическите страни и едновременно с това "размекване на техните идеологически позиции".

Провежданите от Запада мероприятия трябвало в максимална степен да се основават на познаването психиката, ду-

Из архивите на ДС

ховните и материалните нужди на отделните народи, както и на тяхното отношение към международните проблеми, към политиката на Запада, СССР и Китай. Акциите трябвало да имат настъпателен характер, тъй като опитът от миналото показвал, че в такива случаи социалистическите страни стават пасивни, което разширявало възможностите на Запада. Това поведение на социалистическите страни се дължало на заинтересоваността им от сътрудничество със Запада поради икономически трудности и на факта, че не съблюдавали решенията на Заключителния акт от Хелзинки.

Формите на осъществяваните политико-пропагандни мероприятия трябвало да имат гъвкав характер и да варират между тоталната конфронтация и споразумението. Наред с това методите на въздействие трябвало да бъдат подбирани по такъв начин, че да не застрашават процеса на разведряването, от който бил заинтересован целият блок.

При разработване на плановете за въздействие върху социалистическите страни трябвало да се взема под внимание не само мнението на специалните служби, но и оценките и анализите на националните служби и учреждения, на емигрантско-дисидентските центрове и центровете на вътрешната опозиция. Действията на западните страни трябвало да се обосновават с необходимостта от изпълнението на Заключителния акт от Хелзинки, който им давал възможност да се занимават с правата на човека и опозиционните движения в социалистическите страни, а също така с изпълнението на поетите международни задължения.

Английските експерти считали, че някои страни-членки на НАТО, били заинтересовани от развиващото се на Запад движение на дисидентите и емигрантите от източните страни.

Из архивите на ДС

Важно значение за реализирането на тази програма трябвало да имат политическите мероприятия, които да бъдат подкрепяни от вътрешната и външната пропаганда.

В ориентировката се подчертавало, че независимо от някои различия между лейбъристите и консерваторите в отношението им към социалистическите страни (имащи значение в предизборната кампания) Англия била заинтересована от създаване на модел на отношения със социалистическите страни и от убеждаването на партньорите от НАТО в необходимостта да се възприеме този модел.

По отношение на комунистическите партии експертите считали, че успехите на европейските леви партии се дължели на неуспехите на социалдемократическите партии, които не успели да противопоставят на комунистическите партии привлекателни и решителни контрапрограми. Не можело да се вярва на обещанията на еврокомунистите, че ще спазват демократическите принципи и политическия плурализъм, тъй като социалистическите страни имали връзки с тези движения и щели да ги използуват в свой интерес. Всички западни правителства трябвало да се стремят към идейно и програмно насърчаване на традиционните социалдемократически, християнски и либерални партии с цел предприемане на ефикасна кампания против левите сили. Тази кампания трябвало да се води синхронизирано със средствата на вътрешната и външната пропаганда с цел преодоляване влиянието на страните на реалния социализъм.

Независимо от отслабналия икономически потенциал, Англия продължавала да играе голяма роля в световната политика. Напоследък на различни форуми на Европейската икономическа общност и на НАТО Лейбъристката партия изтъквала

Из архивите на ДС

200

английските политически концепции и настоявала за тяхното възприемане. Този процес щял да продължи и за в бъдеще.

Рег. № 8628

_____ 1979 г. М И Н И С Т Ъ Р:

С о ф и я

39
63

Строго секретно!

Превод от вх.№ 1737/12.3.79 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА-ОРИЕНТИРОВКА

за усъвършенстване и засилване
работата по НАТО

Понастоящем НАТО представлява най-организираната военнополитическа групировка на главните капиталистически страни на Запад, в която е съсредоточен противостоящият на социалистическите държави военноикономически, научен и ракетно-ядрен потенциал на капиталистическия свят. В политиката на Североатлантическия блок през последните години се забелязват тенденции към активизиране курса на изостряне на международната обстановка, засилване надпреварата във въоръжаването, оказване натиск върху социалистическите страни в политическата, икономическата и идеологическата области.

Подтиквани от администрацията на САЩ военнополитическите кръгове на НАТО, прикривайки се с тезата за "съветска заплаха" и лицемерната кампания "в защита правата на човека", се опитват да компрометират и подкопаят процеса на разведряването, да създадат атмосфера на напрежение и конфронтация, да насочат отношенията между двете световни обществени системи в руслото на "студената" война. Нов импулс на военните приготовления на блока даде последната сесия на Съвета на

НАТО във Вашингтон, в хода на която страните-участнички в блока приеха безпрецедентна по своите мащаби военна програма за усилено превъоръжаване до 1993 година.

В последно време под натиска на САЩ НАТО се превръща в център за разработка и провеждане на идеологически диверсии против СССР и социалистическите страни. За тази цел в рамките на блока се създават различни групи по "текущата информация" за обработка на данните за социалистическите страни, постъпващи в НАТО по различни канали, в това число и разузнавателни. Засилват се опитите на реакционните сили на Запад да превърнат НАТО в универсален механизъм за подкопаване на работническото и комунистическото движение в капиталистическите страни и националноосвободителната борба на народите в развиващите се държави. НАТО предприема конкретни стъпки за консолидиране на всички антисъветски и антикомунистически сили на световната арена. Разширяват се връзките на страните-участнички в НАТО с Китай и Япония.

Първостепенна задача на всички поделения е своевременното разкриване военните планове на враждебните групировки и държави против СССР и страните от социалистическата общност. В тази връзка особено значение придобива работата по линия на НАТО.

Ръководителите на резидентурите в страните-участнички в НАТО, а така също в трети страни, където има реални възможности

От архивите на ДС

за работа по линия на НАТО, трябва да разглеждат тази работа като една от най-важните задачи на съвременния етап, да вземат необходимите мерки за засилване на вербовъчната работа сред персонала в НАТО, работещ в ръководните органи на блока, в националните представителства при Съвета на НАТО, а така също за агентурното проникване в националните учреждения на страните-участнички, свързани с НАТО. Да се обърне внимание на необходимостта по-широко да се използува в работата по НАТО действуващата агентура, активно да се внедрява във вербовъчната практика "чуждият" флаг с оглед на съществуващите противоречия между страните-участнички в блока, да се привличат за участие в нея агенти-вербовчици, силите и средствата по линия "Н". Особено внимание да се обърне на необходимостта от придобиване на перспективна агентура с цел внедряването ѝ в основните и промеждутъчните обекти на НАТО.

Главно средство за успешното решаване на задачите по линия на НАТО си остава агентурният апарат. Придобиването на стабилни източници на ценна документална информация и създаването на здрави агентурни позиции в ръководните органи на НАТО трябва да стане главно направление в дейността на резидентурите в страните-участнички в блока.

През последните години в страните от Североатлантическия блок се наблюдава обща тенденция към усложняване на агентурно-оперативната обстановка. В тези условия важно значение придобиват въпросите за по-нататъшното усъвършенствуване на формите и

42
4. 66

методите за работа по НАТО, тяхното комбинирано използуване, творческият подход в решаването на въпросите за агентурното проникване в НАТО. Както е известно, интересуващите ни обекти по линия на НАТО в своето болшинство са режимни обекти, с твърдо контраразузнавателно обезпечаване, а работещият в тях персонал преминава строга проверка за надеждност, намира се под контрола на службата за сигурност. Тези обективни фактори до голяма степен затрудняват вербовъчната работа по вече работещият в НАТО персонал. В тази връзка в съвременните условия по-ефикасен и конспиративен вид агентурно проникване в НАТО е методът на внедряване на агентура или нейното поетапно превеждане на работа в интересуващите ни обекти. Една от възможностите за придобиване на агентура с цел последващото й внедряване в обекти на НАТО е, например, вербовката на служители на дипломатически представителства и мисии на страните-членки на НАТО и служители на министерствата на външните работи /или други ведомства и държавни учреждения, от които се набират кадри за поделенията на НАТО/.

Твърде перспективно направление в работата е разработката /или внедряването на агентура/ на националните представителства /делегации/ при Съвета на НАТО, които се отнасят към категорията на основните обекти на НАТО. По-специално, установено е, че през националните представителства преминават директивните решения на Съвета на НАТО, Комитета за планиране на отбраната,

групата за ядрено планиране, Главния комитет по извънредното планиране в гражданската област, а така също решенията, приети от политическия, военния и другите комитети на НАТО. Създаването на агентурни позиции в тази група обекти на НАТО позволява да се решават задачи по придобиването на особено ценна информация от политически и военностратегически характер.

За внедряване на агентура в основните и промеждутъчни обекти на НАТО може да се използуват следните два най-устойчиви канала за приемане на работа в НАТО: изпращане /делегиране/ от страните-участнички на свои чиновници и служители на работа в учрежденията на блока; набиране на кадри по обяви за конкурси за заемане на вакантните места. Най-перспективен е първият канал, тъй като използуването за оперативни цели на националните системи за набиране на кадри позволява агентурно да се прониква именно в ръководните органи на НАТО.

Изучаването на категориите служители в НАТО показва, че значителен брой от общата численост на персонала съставляват техническите работници с относително низка работна заплата. При това в последно време числеността на техническия персонал има тенденция към увеличаване. Сред чиновниците и служителите в НАТО доста често се срещат лица, които по различни причини по-рано са попадали в полезрението на нашата служба или вътрешните органи, или които до назначаването им в НАТО

Из архивите на ДС

са били в дългосрочни командировки в представителствата на своите страни в западни или в развиващи се държави, в СССР или страните от социалистическата общност. Това обстоятелство посочва необходимостта от водене на постоянна вербовъчна работа сред служители, работещи в дипломатическите и другите официални представителства на страните-членки на НАТО, с перспектива тяхното последващо внедряване в главните и промежду-тъчните обекти на НАТО.

Спецификата на НАТО в известна степен ограничава използуването на "чужд" флаг във вербовъчната работа на резиденту-рите, ограничава също така и разнообразието от варианти на легенда за подхождане към интересуващите ни лица. Обаче, отделни примери в оперативната практика показват, че дълбокият анализ на конкретната ситуация, творческото търсене, обстойното изучаване на обекта дават положителни резултати. Наред с възможностите за използуването на легенди от името на конкури-ращи фирми на САЩ, Англия, ФРГ, Франция, Канада, Италия, в това число и отделни неутрални страни, вербовъчният подход към персонала на НАТО може да се осъществява, прикривайки се с интересите на политическите и даже правителствените кръгове на Гърция, Турция, Кипър, Испания, Португалия. Във вербовъчния подход към служителите в НАТО може да се използува "флаг" и на опозиционни партии, които в редица случаи се стремят да получат сведения за интересуващи ги политически и военни аспекти от дейността на НАТО.

69

7.

Успехът във вербовъчната работа по линия на НАТО под "чужд" флаг е възможен и зависи до голяма степен от умението на резидентурите и оперативния състав подробно да се ориентират във всеки конкретен случай и правилно да определят легендата за подход към интересуващите ни лица.

Агентурно-оперативната дейност на резидентурите трябва да бъде съсредоточена към водене на активна вербовъчна работа с налични сили и средства както сред служители на главните и промеждутъчните обекти на НАТО, сред персонала на дипломатическите, търговските и други представителства на страните-членки на НАТО, така и към провеждане на операции за внедряване на агентура в ръководните органи на НАТО, което трябва да обезпечи създаването на здрави агентурни позиции в блока и редовното придобиване на информация от военностратегически и политически характер.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ

АМ "Хоризонт-VIII-А". Съветските другари ме уведомиха, че от Виена предвиден да се използва по това мероприятие по всяка вероятност е свързан с БНД, или ако не е агент на немското разузнаване той е крайно нечестен човек. Непрепоръчват да се работи с него за осъществяване на мероприятие за влияние.

Из архивите на ДС

7-6 ~~10~~

НАСОКИ В РАБОТАТА НА СЛУЖБА "А", КАКТО И НЯКОИ КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО ОТДЕЛНИ СТРАНИ И РАЙОНИ. 42

ПО ГЛАВНИЯ ПРОТИВНИК

САЩ си остават и в бъдеще главния противник. Затова и основното внимание на ПГУ-КГБ е обърнато към тях. Администрацията на Картър не води праволинейна политика по отношение на

Съветския съюз. Др.Иванов направи подробна информация за състоянието на съветско-американските отношения, която ясно показа необходимостта от засилване на дейността в областта на активните мероприятия.

Какви задачи решава служба "А" по главния противник:

1. Разобличаване агресивната същност на външната политика на САЩ, както по отношение на социалистическите страни, така и в другите райони в света.

2. Въздействие по различни пътища и канали на администрацията на Картър и на американските политически деятели за провеждане на политиката на разведряване и установяване на нормални отношения със Съветския съюз.

3. Оказване влияние върху вътрешнополитическата обстановка в САЩ; засилване на вътрешните противоречия и търкания, като се използва недоволството на профсъюзното движение и националните малцинства от политическия курс на Картър; чрез прогресивните организации в африканските страни да се въздейства върху негърското движение на САЩ, а от Мексико - върху мексиканското малцинство, индианците и порториканците, които се намират в тежко положение (пряк подход към тези организации другарите все още нямат. Сред тях работят твърде усилено специалните американски служби, поради което те действат посредством Латинска Америка, Африка и Европа.)

4. Разобличаване и компрометиране на представителите на крайната реакция в САЩ в лицето на Джексън, Бжежински, Мини и др..

5. Изостряне на противоречията между САЩ и техните западни партньори; да се доказва, че САЩ не са надежден партньор. (Могат да се използват критическите настроения на Жискар Д Естен и Хелмут Шмид. За Шмид Картър има някаква психологическа несъвместимост. Андреоти също се отнася критически към Картър и Бжежински. Зле настроен към Картър е Улоф Палме, както и някои други европейски държавници. Тези факти умело се използват от съветските другари.)

6. Да се разобличават опитите на САЩ да разиграват китайската карта, като се доказва, че това няма да даде нищо на Картър, а ще води до изостряне на обстановката в света, от което Запада няма никаква полза.

От архивите на ДС

В духа на горните насоки са и съвместните акции "Цунами" и "Заклет враг".

Съветските другари разглеждат мероприятията против Бжежински като твърде важни. На основа на материалите, които ние сме им предоставили, те са разработили разобличителен документ. Бжежински има свои противници и до тях се довежда информация, че той е бил пряко замесен в шпионска дейност. Тези факти непременно ще станат достояние на Картър. Съветските другари са провели някои мероприятия в европейски и латиноамерикански страни, както и в САЩ. По тяхно мнение Бжежински е много неудобен и вреден за Социалистическия лагер. Задачата е умело да се компрометира, за да не се разбере, че това което се провежда срещу него е наше дело.

По време на разговорите беше разгледан и хода на документална операция "ТЕРМИТ", насочена срещу главния противник и по-конкретно срещу военните мисии, апарата на военните аташета и военните съветници на САЩ зад граница, която съветските другари осъществяват от 1975 година насам.

(Допълнително ни бяха изпратени копие от публикуваните материали по операцията с оглед използването им за продължение на операцията чрез нашите възможности в Турция. В съответствие със справката на съветските другари по последното развитие на операцията ще бъдат разработени конкретни мероприятия за разширяване на ефекта на операцията.)

НЯКОИ ПРОБЛЕМИ НА НАТО

Напоследък другарите забелязват някои нови тенденции в живота и дейността на тази военна организация.

На първо място това е видимото укрепване на НАТО. Разработват се нови военни планове, в които се предвижда даже и ядрен удар. На лице е стремеж за изглаждане на съществуващите противоречия между страните-членки на организацията. От друга страна САЩ непрекъснато се стремят да всеят страх сред членовете на организацията от мнимата опасност, която представлявал за тях Съветският съюз.

Съветските другари са подготвили специален план за работа по НАТО, в който са набелязали следните основни насоки:

1. Да се разобличава същността на НАТО като главен инструмент в ръцете на реакционните кръгове на Запад; да се показва,

Из архивите на ДС

че натовската политика се разработва от военнопромишлените комплекси на империалистическите страни; да се противодейства на намеренията на НАТО да разшири зоната на отговорности в други райони в света; да се противодейства на включването на Испания в НАТО; да се противодейства на плановете на САЩ и НАТО да складират неутронна бомба на територията на Западна Европа. (Да се обезпечи публикуването на сборника с истински документи, показващи дейността на НАТО по време на война - "Цунами-1,2 и3")

2. Да се разобличават опитите на натовските страни Варшавският договор да се представя като една агресивна организация; да се показва ролята и участието на ЦРУ в разработката на тезиси за някаква съветска угроза; да се публикуват материали, които да показват, че тази кампания се ръководи и направлява от страна на САЩ, за да се увеличават разходите на натовските страни във военната област.

3. Да се способствува за изостряне на вътрешните противоречия в НАТО; да се довежда до заинтересованите страни информации, които показват опасния характер на тази политика за отделните страни; да се показват коренно различните интереси и цели, които преследват САЩ от тези на западните страни.

4. Да се довежда до политическите кръгове информация, която да показва опасността на тенденциите за разпространяване компетентността на НАТО извън военната област (САЩ и НАТО се опитват да вземат под известен контрол въпроси от икономически и финансов характер); да се способства за разширяване недоволството на малките страни затова, че те не се допускат до обсъждане на важните проблеми, като се настройват срещу четворката; да се провеждат мероприятия срещу ФРГ като най-важната икономическа и политическа сила в НАТО; да се противодейства на опитите на Западна Германия да се сдобие с ядрено оръжие.

5. Да се съдейства за развитие на пацифистичните тенденции за обединение на антинатовските сили.

6. Отслабване на северния и южен фланг на НАТО; да се осъществят редица мероприятия, за да се оформи движение против американските бази в Гърция; засилване недоволството на Гърция по кипърския въпрос; да се противодейства на опитите на САЩ за присъствие в Кипър; засилване антинатовските и антиамерикански настроения в Турция; разработка на нова военнополитическа доктрина за Турция; ограничаване участието на Италия в НАТО;

Из архивите на ДС

да се инспирират искания за преразглеждане статута на американските военни бази в Италия.

7. Да се противодейства на сътрудничеството между НАТО и КИТАЙ.

НЯКОИ ПО КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО НАТО

1. Да се противодейства на тезата на НАТО за така нареченатата съветска военна угроза.

а/ Разгръщане на кампания вътре в Съветския съюз, при която с беседи и изказвания по радио и телевизия военни специалисти да доказват несъстоятелността на подобни тези.

б/ По каналите на разузнаването да се организира подобна кампания и зад граница. За целта да се използват оценките на някои западни авторитети, от които се вижда, че съотношението на силите е равно, че съветската доктрина е отбранителна и че Съветския съюз няма агресивни намерения.

2. Да се бие по най-слабото звено на НАТО, Гърция, Турция и Италия.

а/ По Гърция. Главният акцент ще се поставя в насока Гърция да остане извън военната организация или най-малкото да се забави връщането й колкото се може за по-дълго време.

б/ По Италия. Обстановката в Италия е нестабилна, има сили които са за преразглеждане статута на американските бази и съветските другари действат в това направление.

в/ По Турция. Най-близката цел, която трябва да си поставим е да се създаде обществено мнение по разработката и приемането на нова национална отбранитебна концепция.

г/ Главното сега е да не се допусне влизането на Испания в НАТО. (Информирах съветските другари за възможностите на "Ландо" във връзка с предстоящата конференция на някои леви европейски партии в Мадрид, чиято главна цел ще бъде борбата срещу влизане на Испания в НАТО. Другарите ми предоставиха за ползване исканите от мен материали и аргументация за неизгодите на Испания от влизането й в НАТО, която ще се предостави на "Ландо".)

ОБСТАНОВКАТА В ФРГ

Съветските другари считат, че ФРГ заема много важно място във всички военнополитически и икономически организации на главните империалистически страни. Те разполагат с информации,

Из архивите на ДС

47-185

че Западна Германия макар и да говори добре за Социалистическата общност, че редица социалдемократи се изказват в подкрепа на разведряването и източната политика, тя продължава да се превъоръжава и упорито се стреми към ядреното оръжие. Влиянието на военните над политическите дейци непрекъснато се засилва. Расте опасността от милитаризация и повторение на събитията от преди войната.

При тази обстановка другарите са набелязали и съответен план за действие. Те са готови да издадат на Запад брошура, която показва засилване влиянието на Западна Германия в НАТО, линията която провежда ФРГ за отменяне на всички ограничения, линия на разработка и провеждане на нови видове оръжия за масово поражение и засилване на експорта на оръжие зад граница. В брошурата съветските другари се стремят да обърнат внимание, че в Париж и Рим има истинско безпокойство от засилване позициите на ФРГ в НАТО, като в същото време САЩ залагат на това, че тя е най-силната страна в НАТО. (Договорихме се и ние да участваме със свои сили в това мероприятие при поискване от страна на съветските другари.)

От интерес е да се придвижи информация за това, че САЩ действително се стремят да изградят ос Вашингтон-Бон, затова че те действат за настаняване на немците на важни постове в НАТО. С мероприятията да се показва, че Западна Германия се подготвя военно не само на своя територия, но и извън главно с помощта на реакционните режими на ЮАР, Заир и др., които предоставят полигони за тренировка на Бундесвера.

Другарите се стремят да покажат, че западногерманските генерали (най-войнстващото офицерство)засилват своята роля в определяне политиката на ФРГ.

Друго важно направление е да се изтъква опасността за западните страни от превъоръжаването на ФРГ; да се засилва общественото мнение против тези стремежи и тенденции в Западна Германия. (Плана за работа по ФРГ е бил утвърден от др.Андропов след съгласуване със зав.отдела "Международна информация" в ЦК на КПСС.)

Из архивите на ДС

ВАТИКАНА

Съветските другари са решили да се ориентират в създалата се обстановка след избирането на новия папа. Западните разчитат много на него. Той е умен човек, разполага с големи сили и влияние, ерудирана и твърда личност. Ще представлява опасност за всички социалистически страни. Предполага се, че папата ще иска по-активно да работи в социалистическите страни, да бъде по-непримирим в идеологическо отношение особено по правата на човека и свободата на религията. С намерение е да работи по-активно за подриване позициите на социализма, като в същото време не ще се откаже от политиката на мир и разведряване. При тези условия заедно с другите братски разведки съветските другари са набелязали три направления за работа:

1. Да се прави всичко възможно за подбуждане на Ватикана да действува за подкрепа на процеса за разведряване, за мир и сътрудничество, за подкрепа на мерките за европейска сигурност. Това е така нареченото позитивно направление.

2. Да се неутрализира и противодейства на активността на Ватикана по отношение на социалистическите страни по пътя на оказване влияние чрез наличните канали на църквата. При необходимост да се провеждат и разобличителни акции срещу някои от действията на Ватикана.

3. Компрометиране на реакционните дейци на Ватикана и засилване на търканията между прогресивните и консерваторите.

Лично към папата за сега нямат определени намерения. Стремежът е дейците на Ватикана да действат между себе си.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ИНТЕРНАЦИОНАЛ

Този въпрос според съветските другари е интересен предвид интеграцията в Западна Европа. Задачата е да се противодейства с всички сили на тази интеграция. Те искат да се влияе щото европейския парламент да не бъде консервативен, а по либерален и демократичен. За тази цел другарите се стремят да довеждат до социалдемократите информации, които показват, че консерваторите са си поставили за задача да изгонят социалдемокрацията от националните правителства и от европейския парламент. Да се показва, че стремежът на християндемократическите партии е да заемат всички ръководящи места в Европа. Затова и единствената възможност на социалдемокрацията е да действа съвместно с другите по-прогресивни сили.

Из архивите на ДС

В средите на Социалистическия интернационал има някои позитивни тенденции, за които говори и Конференцията в Хелзинки. Трябва да се оказва влияние върху социалдемократите да продължават да действуват за мир и разведряване.

Социалистическия интернационал се изказва против диктаторските режими (Чили, Уругвай и др.). Съветските другари се стремят да накарат Социалистическия интернационал да заеме по открити позиции при осъждането на тези режими.

От друга страна трябва да се има предвид, че Социалистическия интернационал и придатък на буржоазията и действа против комунистите. Той се старае да укрепва своите позиции в Африка и Латенска Америка, което всъщност е в интерес на капитала. Следва да се разобличават тези намерения на Социалистическия интернационал, да се показва на необвързаните страни опасността от неговото проникване сред тях.

В Социалистическия интернационал са представени и някои емигрантски групи, които от време на време използуват неговата трибуна за вдигане шум срещу нашите страни. Трябва да се води борба за разобличаване на тези групи, като се показва на Социалистическия интернационал, че те нанасят ущърб върху престижа на организацията.

Другарите ми съобщиха, че миналата година са ни изпратили ориентировка по въпроса на Социалистическия интернационал. Не им е известно как и къде и била използвана тази справка.

<u>НЯКОИ МОМЕНТИ ОТ ПЛАНА НА ЕВРОПЕЙСКОТО НАПРАВЛЕНИЕ ЗА 1979 ГОДИНА</u>.

Планът е утвърден от началника на ПГУ и се състои от две главни части:

Първа част - основни направления на работата.

Втора част - конкретни мероприятия.

1. Проблеми по разведряването - изброяват се всички мероприятия, които ще се проведат през годината за утвърждаване на курса за разведряване със срокове и отговорници.

Някои по-важни мероприятия:

Комплексна операция "КОРИДА" - серия от АМ за създаване на благоприятна обстановка в министерствата на външните работи на различни страни за провеждане на курса за разведряване.

Операция "СОЛИДАРНОСТ" - комплексни мероприятия за подтикване на западните страни да излизат със конструктивни предло-

50 ~~998~~

жения по отношение разговорите Изток-Запад.

Операция "ЛЪЧ".

Мероприятие "ЛИЦЕМЕРИЕ" - издаване на брошура, в която да се показва по какви пунктове западните страни са нарушили договореностите залегнали във финалния акт от Хелзинки.

Мероприятие "АТИЛА" - с възможностите на КГБ да се съдейства с всички.сили за провеждане на конференцията на юристите по Кипър.

2. По НАТО и главния противник.

Операция "ЦУНАМИ" (1,2, 3 и 4) - публикация на документи (съвместно с българските другари).

Документална акция "КАРКАН" и пр.

По подобен образец се подготвят годишните планове и на останалите направления от служба "А".

217

Из архивите на ДС

КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ В МАДРИД ПРЕЗ 1980 Г. 51 12 лист

Съветските другари отчитат, че западните страни се подготвят много активно за тази конференция. Те искат да отидат на нея по организирано и да не допуснат никакви разногласия по между си, както това стана на предишната конференция. Независимо от това за сега различните страни имат различни становища по въпросите, които евентуално ще се обсъждат. Американците както и в Белград имат намерение да използват отново така наречената "трета кошница по правата на човека. Те навярно ще искат съвещанието в Мадрид да се проведе на равнището на министри на външните работи. Позицията на Съветския съюз е то да бъде на равнището на експерти.

Направления по които ще се води работата на служба "А":

1. Да се съдейства на процеса на разведряване и да се утвърждава необходимостта от неговото по-нататъшно задълбочаване. С публикации, изказвания на политически дейци, заявления и пр. да се доказва необходимостта от разведряване в духа на разбирателството.

2. Разобличаване опитите да се използва тази среща в интерес на тесните военнополитически групировки. Разобличаване опитите на някои страни и делегации да използват въпроса за правата на човека с цел засилване на напрежението между отделните страни.

3. Да се организират разобличителни акции, с които да се показва на световната общественост, че нарушение на правата на човека се извършва именно от страна на Запада с цел да се отнеме инициативата от западните страни и да не им се даде възможност да атакуват Социалистическия лагер по този въпрос.

4. Да се използват нерешените въпроси свързани с положението на националните малцинства в Европа, за да се показва пред световната общественост включително и на съвещанието в Мадрид, че на Запад има толкова много проблеми от такъв характер, които съзнателно се прикриват от управляващите кръгове (кюрди,

От архивите на ДС

ирландци, баски, корсиканци и пр.)

5. Да се разобличава законодателството на някои буржоазни страни, като ФРГ, където поради политическата им принадлежност на много германци не се разрешава да работят в държавни учреждения.

6. Специално внимание трябва да се обърне на нарушаване правата на малцинствата в САЩ (негри, индианци, порториканци, мексиканци и пр.

16

КРАТКА ОЦЕНКА НА ПОЛИТИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНА ОБСТАНОВКА В САЩ И ПО РАБОТАТА СРЕЩУ НАТО

I. САЩ

Политиката на администрацията на Картър, провеждана през последните две години има следните по-важни характерни насоки:

1. Задържане процеса на разведряване и нормализиране на отношенията между Изтока и Запада.

2. Активизиране политическата и идеологическата дейност срещу социалистическите страни, което се изрази главно чрез "доктрината Картър" по въпроса за правата на човека.

3. Обединяване силите на световната капиталистическа система посредством по-тясно координиране действията на нейните три основни центъра – САЩ, Западна Европа и Япония.

4. Осъвременяване стратегията на НАТО в борбата срещу социалистическата общност в сферата на военната област посредством въвеждане на въоръжение на нови средства, като неутронната бомба, крилатите ракети и други.

Тези действия на администрацията на САЩ, насочени особено срещу социалистическите страни и преди всичко срещу СССР изостриха и усложниха оперативната обстановка в самата страна, което затруднява още повече работата на нашите ВПР.

В областта на работата срещу САЩ по линия на АМ в тази връзка се поставят следните по-важни задачи:

1. Противопоставяне на агресивната и милитаристична политика на САЩ, насочена към съботиране процеса на разведряване.

2. Дискутиране враждебната за социалистическите страни кампания на САЩ по правата на човека, с цел разобличаването ѝ

Из архивите на ДС

в очите на световната общественост.

3. Противодействие и разобличаване враждебната дейност на САЩ по отслабване единството на страните от социалистическата дейност и международното комунистическо движение.

4. Създаване благоприятна обстановка за успешно провеждане на конференциите в Мадрид през м.ноември 1980 год., с цел задълбочаване процеса ня разведряване, в противовес на усилията на Запада за миниране успеха на тази конференция.

Сътрудничеството с чешките другари би могло да се изрази в обмен на информация по въпросите, имащи отношение към посочените по-горе задачи или по-конкретно:

Тезисни разработки по проблемите на:

1. Разведряването и отношението към него в САЩ; кои среди организации и личности се явяват "за" и "против" разведряването; ролята на военно-промишления комплекс и ЦРУ за съботиране процеса на разведряване;

2. Организации, институти и отделни политици, провеждащи кампанията за дискутиране социалистическите страни по въпроса за правата на човека, като например Зб.Бжежински.

3. Противоречието на САЩ с отделните западноевропейски страни по различни проблеми и намесата на САЩ във вътрешните работи на тези страни;

4. Действие на САЩ за съботиране успеха на Мадридската конференция

II. <u>Н А Т О</u>

В областта на работата срещу НАТО по линия на АМ се поставят следните по-важни задачи:

1. Да се противодействува на дейността на реакционните империалистически кръгове от НАТО, насочена към възпиране процеса на нормализиране на отношенията между Изтока и Запада.

2. Да се съдействува за укрепване в страните от НАТО на възгледите за недопустимост на каквато и да било намеса във важните работи на отделните страни от блока (Италия, Франция, Португалия и др.).

3. Да се противодействува на засилването и разширяването на блока чрез приемането в него на нови членове (напр.Испания).

Из архивите на ДС

4. Да се съдействува за увеличаване на противоречията между страните-членки на НАТО, да се засилва тяхното недоверие към политиката на САЩ и ръководството на блока.

В тази връзка е уместно да се обменя информация и тезистни разработки по следните въпроси:

1. Дейност на органите на НАТО, на военно-научни и граждански институти и отделни лица, насочени срещу подобряване на отношенията между Изтока и Запада.

2. Изказвания, публикации и научни разработки, засягащи становища за самостоятелност на политиката на отделните страни-членки на НАТО, против намесата във вътрешните им работи;

3. Информации за мероприятия на НАТО, отбелязващи 30-та годишнина от създаване на съюза, с оглед предприемане на контрамерки.

4. Икономически разработки, показващи вредата за страни като Испания, Португалия от влизането им в ЕИО.

III. ВАТИКАНА

Във връзка с активизиране дейността на Ватикана след избирането за папа на полския кардинал Войтила, който се отличава със своите крайни антикомунистически и националистически възгледи, е желателен обмен на информация по следните въпроси:

1. Намерения относно евентуално засилване борбата срещу комунизма, социалистическия строй и международното комунистическо движение.

2. Действия насочени към подриване единството на социалистическата общност и за вътрешно разлагане на социалистическия строй, по-специално чрез подстрекаване на младежта и интелигенцията по въпросите на "правото на собствено мнение, независимо мислене и духовна свобода".

3. Инициативи на папата за преустройване пропагандния апарат на Ватикана, увеличаване броя на предаванията за социалистическите страни т.н.

В тази връзка е целесъобразно да се провеждат АМ със следната насоченост:

1. Възспиране и противодействуване на активността на Ватикана в областта на идеологическата борба срещу социалистическите страни.

2. Разобличаване идеологическата диверсия на Ватикана, насочена към подриване на ~~социалистическия~~ обществения строй в социалистическите страни ~~и в общността като цяло~~.

3. Осуетяване опитите на САЩ да използуват антикомунистическите възгледи на папата в интерес на своята политика.

4. Използуване наличните противоречия в ръководните кръгове на Ватикана и тяхното изостряне с цел намаляване активността на новия папа в областта на идеологическата борба против социалистическите страни.

223
Из архивите на ДС

1

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 2307, отд.№ 1
14.2.80 год.

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ
Генерал-майор В.Коцев

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Командировката на полковник Иван Петков Иванов в Берлин-ГДР.

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

От 4 до 7 февруари т.г. бях командирован в Берлин-ГДР със задачи както следва:

а/ Да предам на немските другари изготвените от нас материали по съвместна операция "Дракон-Ригас" и заедно с тях да уточня начина на реализацията.

Материалите представляват специално окомплектувано куфарче съдържащо наркотици от турски произход и документи (писмо от името на Тюркеш до Изпълнителния комитет на неговата партия в ГФР и адреси на партийни функционери в различни райони на ГФР) компрометиращи тази партия в незаконна дейност (контрабанда с опиати) по отношение на реда както в Турция, така и във ФРГ.

б/ Да изясня на място някои подробности по естеството на предоставен ни от тях документ за реализация в Гърция, разкриващ, че правителството на ФРГ провежда линия на предпочитане и толериране на Турция за сметка на Гърция.

2

Тази консултация бе необходима с оглед определяне на най-правдоподобния и целесъобразен начин на реализирането на документа.

в/ Да изясня възможностите за изготвянето на документ от подходящо ведомство на ФРГ, който да разкрива стратегически замисли и планове на САЩ и НАТО в Близкия и Среден Изток. Има се пред вид такъв документ да се изготви въз основа на наши данни и по наш тезисен проект, за да бъде реализиран от нас.

г/ Да предам на немските другари в рамките на плана за съвместна работа, изготвени от нас на немски език справки - за "Партията на националистическото движение" на Тюркеш; за турската "Национална разузнавателна организация - МИТ", за предоставяните от федералното външно министерство на ФРГ информации на Турция без знанието и в ущърб на Гърция и останалите съюзници в НАТО, а така също и някои данни за турци във ФРГ - представляващи оперативен интерес за немските другари.

д/ Да закупя необходими за отдела канцеларски материали от Западен Берлин и набавя проспекти за нова печатарска техника.

На 4 февруари в 14 часа пристигнах в Берлин, където бях посрещнат от др.Дяко Христозов и зам.-началника на отдела за АМ при Разузнавателното управление на ГДР др.Ханс Кнаус.

Др.Кнаус предложи деловият ни разговор да се състои в 14 часа на следващия ден (вторник), а пакета с материалите му предадох още при настаняването в хотела.

На следващия ден по време на деловия разговор с др.Кнаус му показах съдържанието на материалите в "куфарчето".

Др.Кнаус каза, че те ще осъществят реализацията, като използуват свои възможности в редакцията на сп."Щерн" така, че материалите и документите преди да попаднат в западногерманските полицейски служби да станат достояние и на печата. Възпрехме реализацията да стане по предложения от него начин.

По предоставения ни от тях документ за реализация в Гърция др.Кнаус поясни сигнатурата показваща, че това е документ на западногерманското външно министерство. Това ще ни улесни да излезем с подходяща легенда за "изтичането" на документа при реализацията.

Що се отнася до изготвянето на документ от името на подходящо западногерманско ведомство, разкриващ стратегически

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

3

замисли и намерения на НАТО, др.Кнаус даде уверения, че могат да изготвят такъв, ако им предоставим проект за съдържанието.

Изрази също така благодарност за предадените им от наша страна справки и информации.

От своя страна др.Кнаус ми предаде във форма на брошури на немски, английски, испански и френски език, пълния текст на пресконференцията на Лоренцен от 17.1.1980 г. за наше оперативно ползуване.

С това деловият ни разговор завърши.

На следващия ден, сряда с ОР Коста Атанасов отидохме в Западен Берлин, от където закупих канцеларски материали за нуждите на отдела. Др.Цоко Кривирадев осигури един комплект каталози за интересуваща ни печатна техника, а допълнително ще набави такива и от фирмата, която му посочих.

В четвъртък на 7 февруари с нашия самолет се завърнах в София.

Горното за сведение.

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ
Полковник:
(Ив.П.Иванов)

Отп.в 2 екз.
№ 1 и № 2-
отдел 08
Изп.: 08-17602
Нап.: Христова:30
11.2.1980 г.

12/II-80 г.

12 II 1980 г.

89

Превод от немски език

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 15078, екз.№ А
12 9 80 год.

П Л А Н

за съвместните респ.съгласувани активни мероприятия за 1981 г.

Отделите за АМ на разузнаванията при МВР на НР България и Министерството за държавна сигурност на ГДР ще се концентрират през 1981 г. върху следните главни насоки:

I. Борба срещу агресивната политика на НАТО, неговите планове за "довъоръжаване" и стремежът да разшири сферата на влиянието си. Създаване и задълбочаване на противоречията в Южния фланг на НАТО.

II. Влияние върху отношенията между ФРГ, Гърция и Турция.

III. Борба срещу вражеските секретни служби и особено срещу ЦРУ, БНД, КИП и МИТ.

IV. Подкрепяне офанзивната политика на държавите от социалистическата общност за продължаване намаляването на напрежението и резултати в разоръжаването.

I.

Борба срещу агресивната политика на НАТО, неговите планове за "довъоръжаване" и стремеж да разшири сферата на влиянието си. Създаване и задълбочаване на противоречията на Южния фланг на НАТО

1. 1. Отслабване позициите на държавите от НАТО чрез лансирането на документ от ФРГ в африканските и арабски правителствени среди, в който да се подчертава стремежът на НАТО към разширяване сферата на действие и да се пред-

Из архивите на ДС

ставя като важна част от политиката на федералното правителство. Материал и реализиране от българска страна. Изготвяне на документа от немска страна.

Срок: за материала: май 1981 г.
за документа: септември 1981 г.
реализация: след октомври 1981 г.

1.2. Компрометиране на реакционния кипърски политик Клеридис чрез лансирането на документ, представящ го като приближен на фашистката немска секретна служба по време на Втората световна война. Немската страна ще изготви, а българската страна ще реализира документа.

Срок: за справката: м.септември 1980 г.
за документа: януари 1981 г-
реализация: март 1981 г.

1.3. Двете страни ще проверят за по-нататъшното използуване на материалите от мероприятията "Кобра", "Диана" и "Орания" в Южния фланг на НАТО респ. да предложат нови АМ според развитието на политическо-оперативното положение.

Срок: текущ

II.

Влияние върху отношенията между ФРГ, Гърция и Турция Акция "ФЛАНГ"

1. За повлияване върху отношенията ФРГ-Гърция-Турция ще се проведе документална акция, чието съдържание ще се определя от актуалното положение. Съветската страна ще предостави на разположение подходящ за целта основен материал. Документът ще се изготви от немска страна. Реализацията ще се осъществи от българска страна.

Срок: основен материал: март 1981 г.
документ: юни 1981 г.
реализация: септември 1981 г.

228

Из архивите на ДС

✓ 2. Двете страни ще следят вътрешнополитическото развитие в Гърция и особено в Турция от гледна точка на отношението на ФРГ към евентуално завземане на властта от военните. Ще се провери възможността за евентуалната разработка на документ, от който да се вижда, че господствуващите във ФРГ кръгове със съгласието на САЩ искат да докарат на власт военните в Гърция. Трябва да се набират конкретни данни за лица, които ще бъдат предоставени от българската страна. Изготвеният от немските другари документ би трябвало да спомогне за извършването на арести на видни военни пучисти от страна на управляващите сега среди в Гърция.

Срок: текущо наблюдаване
конкретизиране: април 1981 г.

229

III.

Борба с вражеските секретни служби и особено с ЦРУ, БНД, КИП и МИТ. Акция "ДЖУНГЛИ"

1. Информиране на гръцките правителствени среди за това, че турската секретна служба получава всяческа подкрепа от БНД по отношение на гръцката секретна служба. Голяма роля при това играят традиционно добрите немско-турски отношения. Материал от немската страна. Реализиране - от българска страна.

Срок: за материала: април 1981 г.
реализиране: от юни 1981 г.

2. Информиране на турските правителствени среди за това, че гръцката секретна служба не използува получената от ФРГ техника срещу България, а шпионира Турция. Материал от страна на ГДР. Реализиране - от българска страна.

Срок: за материала: април 1981 г.
реализиране: юни 1981 г.

Из архивите на ДС

230

3. Компрометиране на Турция сред арабските държави с разпространяване на документ на ФРГ, от който ще се вижда, че Турция предоставя на държавите от НАТО политическа, икономическа и военна информация за ислямските държави. С това тя подкрепя политиката на САЩ и на другите държави от НАТО срещу ислямските държави. Двете страни ще проверят наличните материали и ще конкретизират мероприятието през април 1981 г. Немската страна ще изработи евентуалния документ. Реализацията ще се извърши от българска страна.

Срок: април 1981 г.
конкретизиране на мероприятието

IV.

Подкрепяне на офанзивната политика на държавите от социалистическата общност за продължаване намаляването на напрежението и постигане на резултати в разоръжаването

Според своите възможности двете страни да дават своя принос в политиката на намаляване на напрежението в главните райони на тяхната оперативна дейност посредством организиране на демонстрации, апели на организации и отделни личности, провеждането на симпозиуми и други такива. Всички мероприятия на двете страни да се обвързват с искания към съответните правителства да се продължава политиката на намаляване на напрежението и да се предприемат ефикасни мерки за разоръжаване.

Срок: текущ

V.

Договорено бе да се проведат работни консултации през април 1981 г. в Берлин за проверка на изпълнението на плана и за неговото конкретизиране. За отчитане на изпълнението на плана за 1981 г. и за изработването на плана за 1982 г. се планира работна консултация през октомври 1981 г. в София.

Варна 2.9.1980 г.

Изготвен в 2 екз.(двата) | Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8497
Нап.: НХ-211
11-9.1980 г.

1 екз.- МВР България
2 екз.- М-во на държ-сигурност-ГДР

К.Д. "Самия" отдел "Д"

112

Превод от руски език.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА № 2267

Поддържаме напълно Вашия замисъл да се издаде на базата на предадените Ви материали брошура по кипърската проблематика. Наред с аргументацията, съдържаща се в дадените материали би било уместно в планираната брошура да се включат данни за опитите на САЩ и НАТО да разширят военното си присъствие на острова. Многобройни доказателства за противозаконната американо-натовска военна активност в Кипър и по-точно – в английските бази – се появиха в кипърската преса, достигнаха и до отделни представители на обществено-политическите среди и организации в страната.

Актуалността на брошурата, според нас, се определя също така и от предстоящите през 1981 г. парламентарни избори в Кипър и опитите на десните да разцепят блока на демократичните сили, да постигнат решаване на кипърския проблем в полза на Запада.

Молим да ни информирате за хода на операция "ФОС-1".

25 ноември 1980 г.

ЕК/Ек

ОТ БОЖКОВ
За Чавдар
Изпратен до:
Бон, Брюксел,
Берлин, Виена, Лондон,
Лисабон, Мадрид
Ню Йорк, Рим, Париж

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 1
от 30.I.1981 г.
от КОНДОВ
по раздела на БОЖКОВ

Пасаж № 1, писмо № 1
от 30 януари 1981 г.
от БОЖКОВ

В утвърдения от КОНДОВ план за 1981 год., по раздела на БОЖКОВ са предвидени серия от 312 АМ, които ще бъдат проведени с участието и помощта на 071 *резидентурите* на 927 ПГУ в 604 Западна Европа и 086 САЩ. Основното в този план остава работата по 1 *главния противник*, 822 НАТО и отделните страни-членки, техните 148 *спецслужби*, която работа е подчинена на генералната задача за подпомагане на външната политика на 826 НРБ и другите социалистически страни за мир, разведряване и разоръжаване.

За целта е необходимо да насочите вашето внимание и усилия към следните задачи:

1. По 888 *Операция* "ХОРИЗОНТ" за резултатното успешно завършване на 2 *Мадридската среща*

а/ Да се проучат възможностите за издаване или разпространяване в страната на пребиваването Ви в съответния превод на издадена в 689 *Кипър* книга за нарушаване на правата на човека в 604 *западните страни*.

Срок: март 1981 г.

б/ Да се организира системното издирване на факти, материали, публикации компрометиращи 086 *САЩ* и 604 *западните* им съюзници като противници на разведряването.

Срок: постоянен

в/ Да се проведат целенасочени разговори с 861 оперативни и 551 доверителни връзки с цел оказване на влияние на част от обществеността в страната в насока за необходимостта от успешно приключване на 2 Мадридската среща и свикване на конференция по военното разведряване и разоръжаване в 568 Европа За целта да се използват материалите, които се изпращат по линия на 011 прикритието по този въпрос.

Срок: март 1981 г.

2. По 888 операция "МАЧЕК" - за организиране на съпротивата към дислоцирането на нови американски ядрени оръжия в Западна 568 Европа.

а/ Да се събират и изпращат в 258 центъра данни за отношението към този проблем на отделни групи, организации, фракции граждански институции, официални становища на правителството и отделните партии. Тези данни да се придружават, когато е необходимо от минимум общи сведения за организацията, движението и т.н.

Срок: постоянен

б/ Да се търсят възможности този въпрос да не слиза от дневния ред в страната, като за целта се използват всички разговори с 861 оперативни, 551 доверителни и 920 официални връзки, възможности на 071 резидентурата за публикации с обща насоченост против решението на 822 НАТО от декември 1979 г.

Срок: м.август 1981 г.

3. По 312 ВМ "ТАТУЛ" - за разобличаване дейността на 254 ЦРУ в 568 Европа.

а/ Да се събират и изпращат в 258 центъра данни от всякакви източници, които касаят дейността на 254 ЦРУ и местните 146 специални служби.

Срок: постоянен

б/ Да се търсят възможности чрез 551 доверителни връзки за публикуване в местния печат на откъси или коментарии по издадената в 086 САЩ и 684 Канада книга "Мръсната дейност на ЦРУ в Западна Европа".

Срок: м.април 1981 г.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

3
3 ~~234~~

4. По 312 АМ "РАЗРИВ" - против намеренията на 822 НАТО за разширяване на сферата на влияние към Близкия изток и други райони на света.

а/ Да се събират и изпращат в 258 центъра данни от всякакви източници за отношението на официални и обществени институции, групи и т.н. в страната по този въпрос.

Срок: м.август 1981 г.

5. По 312 АМ и ОКЕАН-3" - разобличаващо намесата на 148 специалните служби на 086 САЩ във вътрешните работи на своите съюзници по 822 НАТО.

а/ Да се издирят предимно документи или материали, позоваващи се на документи, разкриващи или разобличаващи подобна намеса както факти и данни, които биха могли да бъдат тълкувани и представени за намеса на 086 САЩ.

Срок: м.май 1981 г.

6. Започнала е подготовка на съвместна 888 операция с някои братски 049 разузнавания с дългосрочен характер. За нуждите на 258 центъра е необходимо системно да се изучават и изпращат данни за различни прогресивни, миролюбиви, либерални организации и движения или отделни обществени, групиращи около себе си определен кръг от последователи, които изразяват определени антиамерикански настроения и възгледи. Тези данни да се преучват и оценяват от перспективата за създаване след време на действителна или 227 фиктивна дисидентска организация на Запад, чрез която или от нейно име ще могат да се провеждат протестни акции против 346 американската политика и експанзия.

Срок: постоянен

7. Да се следи и изпращат сведения по всички въпроси, касаещи дейността на 148 специалните служби в дадената страна, мерките на правителството, законодателните актове и други, които регулират въпросите на осъвършенстването на работата и взаимодействието на различните подразделения на тези служби.

Срок: постоянен

Из архивите на ДС

Ч 4 9/47

8. Да се събират данни, публикации, мнения и оценки, документи за новия президент на 086 САЩ З Рейгън и за членовете на неговата администрация, като особено внимание се обръща на всичко онова, което пряко го компрометира или би могло да се използва като компрометиращи го факти.

Срок: постоянен

9. Необходимо е да се следят и да се съобщават изменения та в политическия режим на страната, законодателството по пресата, печа та, радиото и телевизията, да се изпращат в 253 центъра излизащите нови справочници по състава на местния парламент, държавния апарат (отделните министерства), партии, фондации, външно политически дружества, младежки организации, дружества, занимаващи се с изследвания на Изтока или въпросите на мира и войната, обединения на журналисти, писатели и издатели, дипломатическите представителства в страната, както и издания на горните институции и организации.

Срок: периодически

10. Да се следят и изпращат в 258 центъра данни, публикации и други по следните въпроси:

а/ Международен и местен тероризъм, връзките му с местни реакционни сили, партии и официални организации.

б/ положението и проблемите на чуждестранните работници или граждани, издания.

в/ официални и други прояви на 439 Ватикана, връзките му с местните църковни институции, сътрудничество, проблеми и противоречия.

г/ положението на Балканите, официално и отношение на обществеността към т.н. "македонски въпрос", действията на страната на пребиваването Ви за откъсване на 283 Югославия от социалистическата общност отношение към военната хунта в 193 Турция, подкрепа, изявления на лица и организации обявяващи се против военния режим и диктатура в 193 Турция.

д/ отношенията на страната с 693 Китай, 342 Албания 283 Югославия, дружества за приятелство и културни връзки, емигрантски официални и нелегални организации от тези страни.

Из архивите на ДС

5[5] 244

е/ отношенията на страната с арабските държави и ционизма.

ж/ 750 *кюрдския* проблем, факти и данни за организации, лица и официална политика, имащи отношение към този въпрос.

36

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 7967, екз.№ 1
12.5.81 19___ год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Агентурно-оперативната обстановка в АНГЛИЯ и някои особености в работата с официалните и доверителни връзки

В областта на външната политика консервативното правителство продължава да отделя основно внимание на отношенията си с НАТО и САЩ. Същевременно М.Тачър се опитва да издигне престижа и ролята на Англия в международния политически живот. В рамките на НАТО Англия увеличи военния си бюджет и настоява за модернизация и запазване на соб - ствения си ядрен потенциал. Английското правителство заедно със САЩ прояви най-голяма активност при вземането на решение от Съвета на НАТО за модернизацията на ядрените сили и разполагането на ракетите "ПЪРШИНГ-2" и "КРУЗ" в страните от Североатлантическия пакт.

Вземането на това решение доведе до нарушаване статуквото в Европа и обезсилване постигнатите положителни резултати при евентуалното ратифициране на САЛТ-2.

Политиката на английското правителство към социалистическите страни се проявява като "по-твърда". Такава

Из архивите на ДС

оценка се налага, както от изказванията на редица видни политически деятели на Консервативната партия, така и от речите на самата Тачър. В тях министър-председателя настоява за свързването на разведряването в Европа с отпор от страна на Запада на влиянието на СССР и социалистическата общност в Африка и Азия, както и за преразглеждане отношенията на Англия към политиката на разведряване.

Вътрешната политика на правителството е подчертано реакционно, насочена към по-нататъшно укрепване на властта на крупния монополистичен капитал и против интересите на работническата класа в страната. Особено непопулярни са мерките на правителството в социалната и икономическа области. Основавайки се на така наречения "монетаризъм" то ограничи до минимум държавните разходи в областта на икономиката и социалните нужди. Това доведе до стабилизиране и укрепване курса на английската лира, както и до известни успехи в борбата с инфлацията. От друга страна тези мерки водят неминуемо до намаляване конкурентноспособността на английския износ на международните пазари и до нарастване безработицата в страната. В резултат налице е изостряне на класовите противоречия, активизиране на работническата класа и нещо специфично за сегашния период "олевяване" на Лейбъристката партия, която е основна опозиционна сила.

В тази обстановка правителството на Тачър, водено от класовия си инстинкт, увеличи заплатите на служителите в местното КРО и засили пропагандната си дейност срещу СССР и останалите социалистически страни. Съвсем ясно личи неговия стремеж да създаде дух на омраза към СССР и социалистическите страни, който постепенно да се превърне в традиционен начин на мислене и отношение към нашите страни от обикновения англичанин. В тази своя дейност правителството и Консерва -

тивната партия умело използват тезите за "правата на човека", "демократичността" на местните институции и "тотали - тарния режим" в социалистическите страни, агресивността на СССР и др.

На този фон изпъква по-различното отношение на Лейбъристката партия, както по международните проблеми и вътрешната политика, така и в отношението й към социалистическите страни. Особено внимание заслужават позициите й по въпросите за разоръжаването, ЕИО и Обединена Западна Европа. С посочения по-горе процес на засилване позициите на "левите" сили в партията, тези прогресивни тенденции се очаква да се засилват и укрепват.

Така изложената обстановка в Англия дава основание да бъдат направени някои изводи относно възможностите за водене на оперативна работа:

1. Тясното обвързване на политиката на Великобритания с тази на САЩ е в много случаи в противоречие с политиката на останалите западни страни, все повече превръща съответните английски среди в носител на първостепенна информация за намеренията на САЩ и НАТО по отношение на социалистическите страни.

2. Реакционната политика на правителството на Тачър, насочена срещу нашите страни, облекчават значително действията на местното КРО срещу представителствата на социалистическите страни и усложнява значително агентурно-оперативната обстановка. Непопулярността обаче на неговата икономическа и социална политика, увеличава потенциалния контингент за оперативна работа.

3. Въпреки, че КРО са успели в една или друга степен да обезпечат официалните институции, с които поддържаме контакти, считаме, че съществуват реални възможности за

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

използване на официални връзки по линия на научно-техническия и културен обмен и други форми на контакти за създаване на условия, позволяващи придобиването на интересуваща ни информация по ВПР.

Наред с гореизброените общи характеристики на агентурно-оперативната обстановка, отнасящи се за всички социалистически страни, съществуват и някои специфични особености валидни предимно за нашата страна. Сред тези, които положително влияят можем да отнесем следните:

<u>В икономическата област</u>

а/ Лондон е един от основните кредитни пазари, на който се договарят кредитите или кредитни линии за нашата страна;

б/ Сред английските фирми вече е популяризиран указ 535 за създаване на смесени дружества в България, като от наша страна приоритет се дава на крупните фирми, които неизбежно се явяват проводници на английската политика;

в/ Великобритания се явява едно от основните седалища на многонационалните компании. Досегашният ни опит в работа с фирми, като АБМ, АТТ, Ранк ксерокс и други ни дават основание да считаме, че чрез контактите с тези фирми, изразяващи се както в отделни търговски преговори, така и в дългосрочни специализации на наши специалисти в представителствата на тези фирми, създават благоприятни условия за решаване на задачи и по ВПР;

г/ Смесени дружества на територията на Великобритания;

<u>В научно-техническото сътрудничество</u>

Наличния научно-технически обмен между двете страни, протичащ по няколко канала дава възможност за извеждане

на сътрудници за решаване на задачи и по ВПР.

Културен обмен

а/ В Англия съществува определен интерес по проблемите на Балканите и България, който е материализиран в създаването на сравнително силни групи по българистика, славистика и балканистика, свързани предимно с водещи научно-изследователски и висши учебни заведения. Имайки предвид, че в същите тези учреждения, в голяма степен се формулира и чрез тях се провежда английската политика спрямо нашата и съседните на нас страни, очевидна е ползата от използването на този благоприятен фактор;

б/ Предстоящото честване на 1300 годишнината от създаването на Българската държава и свързаните с това цяла поредица от активно провеждане от страна на НРБ мероприятия във Великобритания, създава предпоставки за широки контакти с различни слоеве, включително и с такива, представляващи интерес за ВПР.

Към негативните специфични особености за нашата работа можем да отнесем следните:

А. Политически

- Традиционно враждебната политика на Великобритания към България, свързана с близостта на нашата страна в миналото с Русия и в настоящо време със СССР;

Б. Икономически

Наред с благоприятните фактори в икономически аспект, негативно се отразява застоя в търговския обмен, обусловен преди всичко от високата неконкурентна цена на английските стоки.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

В тази сложна, противоречива и неблагоприятна агентурно-оперативна обстановка работата по ВПР през последните години бележи застой. Чрез наличните официални и доверителни връзки на настоящия етап се решават второстепенни задачи от номенклатурата. Почти без изключение може да се счита, че контактите с тези връзки са засветени, което предварително ограничава кръга на решаваните чрез тях задачи. Болшинството от тях работят във второстепенни учреждения, не свързани пряко с обектите за агентурно проникване. Приблизително половината от връзките не са британски граждани, което внася допълнително ограничение във възможностите за използването им. Тези, които са британски граждани, разполагат с възможности за осветляване на отделни въпроси от политико-икономически характер, несвързани с интересите на Великобритания. Това до голяма степен обяснява охотното поддържане на официален или полуофициален контакт с нашите оперативни работници.

В заключение, целесъобразно е на базата на нашия опит и на опита на братските разведки, да се направят съответни изводи с оглед организиране работата по Великобритания, отчитайки настоящата агентурно-оперативна обстановка в тази страна.

Отп.в 2 екз.
№ 1 - _____
№ 2 - _____
Изп. 03-8052
Нап.Захариева - 294
06.04.1981 година

52

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 717, екз.№ 1
15. 01. 1982 19 ___ год.

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на направление САЩ и НАТО в отдел 08-ПГУ през 1981 година.

I. През 1981 година в направлението бе работено за решаване на следните основни задачи:

– Подпомагане на външнополитическите инициативи на НРБ, СССР и страните от социалистическата общност към продължаване на политиката за мир и разоръжаване, създаване на благоприятна обстановка за успешно протичане и завършване на Мадридската среща.

– Разбиване на доверието на Западна Европа към САЩ, създаване и разширяване на съществуващите противоречия между САЩ и западноевропейските им съюзници, създаване и задълбочаване на противоречията между отделните страни-членки на НАТО (предимно НАТО-Гърция и НАТО-Турция).

– Оказване подкрепа на силите, противопоставящи се на решението на САЩ и НАТО за стациониране на американско ядрено оръжие в Западна Европа.

– Разобличаване на дейността на специалните органи на САЩ и техните съюзници в трети страни, както и затрудняване на тяхната дейност срещу социалистическите страни.

– Отслабване на позициите на десните консервативни сили и компрометиране на най-отявлените привърженици на антикомунизма и противници на разоръжаването.

Из архивите на ДС

244

II. Освен по посочените основни задачи в направлението бяха проведени мероприятия по извънпланови задачи, продиктувани от измененията на международната обстановка. Такива са операция "СОЛИДАРНОСТ ПБ" за подпомагане на здравите сили в Полша и против намесата на Запада във вътрешните работи на ПНР, операция "ХОРИЗОНТ" - против решението на президента Рейгън за производство на неутронно оръжие, операция "МАРС" - против влизането на Испания в НАТО и др.

III.През 1981 г. от Европейско направление са подготвени и реализирани до сега 19 АМ. В сравнение с 1980 г. е налице увеличение на проведените мероприятия - от 10 за 1980 г на 19 за 1981 г.

Като се отчита характера на проблемите, по които се работи в направлението, както и обстановката за провеждане на АМ в западноевропейските страни, преобладаващи са реализираните АМ по изготвени в направлението статии, брошури и тезисни разработки, общо 16 АМ. Две от общия брой АМ са документални и 1 АМ представлява листовка против неутронното оръжие.

От проведените АМ 4 са предварително включени в плана за 1981 г., останалите 15 са по извънпланови задачи, като 7 от тях се покриват в целите и задачите на действащи дълговременно операции и 3 от тях се явяват възобновяване на продължение на преустановена преди 2 години насока от дългосрочна операция. Положителен факт е, че по най-важните събития в направлението е реагирано своевременно, подготвени са и проведени АМ, които с бързата реакция са допринесли за подпомагане на външнополитическите инициативи на НРБ, СССР и страните от социалистическата общност.

Заедно с това трябва да се отбележи, че 5 АМ от плана за 1981 г. [redacted] не са проведени, като две от тях въобще няма да се проведат поради промяна в обстановката.

В момента в подготовка за реализация са плановите АМ "ХОРИЗОНТ-2" и "ОКЕАН-3" и извънплановото АМ "ИНТЕГРАЛ". И трите мероприятия са по линията на сътрудничество с ПГУ-КГБ.

За отбелязване е, че по планираните проучвателни задачи в направлението са натрупани данни и материали, по

От архивите на ДС

някои от които ще бъдат подготвени АМ. Това показва, че са били планувани правилно.

От проведените 19 мероприятия от направлението 12 имат видим ефект, 5 са дали неминуемо резултат, който по редица причини в момента не можем да проследим и 2 вероятно няма да бъдат резултатни. На пръв поглед броят на мероприятията дали ефект, напълно задоволява, но трябва да се отчете, че две от мероприятията са публикации в нашия печат, което всъщност завишава процентът на АМ с проследен ефект. При това положение направлението следва да отчете, че все още се планират мероприятия, които трудно се проследяват и че са необходими допълнителни усилия още в периода на планирането, за да се избегнат в бъдеще провеждането на АМ, чиито резултати не можем да установим.

Проведените АМ са с насоченост срещу главния противник и НАТО и само едно АМ е по проблематика от компетенциите на друго направление в отдела. В този смисъл направлението не се е отклонило от изпълнението на основните си задачи, което е положителен факт.

Една голяма част от проведените мероприятия са подготвени в тясно взаимодействие със съветските другари. В това отношение трябва да се отбележи значително нарастване в сравнение с миналите години, което обаче освен положителните страни на реалното и практическо задълбочаване на сътрудничеството със съветските другари, поставя пред направлението и изисквания, които няма да можем да обхванем с този малък състав.

IV. През годината са проведени следните мероприятия:

1. АМ "ОКЕАН" . Целта на мероприятието бе разширяване на ефекта от съветско АМ проведено в Гърция, чрез аг."ФРОЙД" на отдел 09, в либийския в-к "Джамахирия мейл" бе публикуван обширен материал, съпроводен с коментар на автора. Вестникът е либийски официоз, разпространява се и се чете в целия Близък изток.

2. АМ "ЕРОЗИЯ Г"- насочена срещу десните сили и организации в Турция. В този етап от операцията беше преследвана целта да се спомогне за създаване на отрицателни настро-

Из архивите на ДС

246

55

ения във ФРГ срещу турската организация "Сивите вълци", която представлява подразделение на фашистката партия на Алпалсан Тюркеш.

3. АМ "ФЛАНГ-81" - съвместно документално мероприятие с немските другари, насочено срещу американския стремеж за разширяване сферата на действие на НАТО. Мероприятието е реализирано на два етапа . В Гърция до момента не е показало външен ефект, но характера на материала, както и практиката в тази страна дават основание, че такъв ще бъде получен.

4. По операция "МАНЕЖ". За разширяване на ефекта от проведено АМ "МАНЕЖ-Л" на аг.на отдел 09 бяха предадени материали за публикация срещу НАТО.

Предвид намалените възможности за работа на резидентурата в Кайро досега не сме получили данни за ефекта от АМ. Освен това с агента не е провеждана среща след тази, на която му бяха предадени материалите.

б) АМ "МИРАЖ" - насочено към възпрепятстване дислоцирането на ракетно-ядрени установки в Италия. За целта на агент "АМАДЕО" на ръководство в отдел 03-ПГУ-ДС и резидентурата в Рим бе изпратена подготвена за публикация статия озаглавена "Интересите на САЩ и НАТО наши интереси ли са?"

в) В рамките на операция "МАНЕЖ" беше подготвена и издадена в Италия брошура "НАТО-фасада и същност", разобличаваща агресивната същност на Североатлантическия пакт. АМ е проведено съвместно с направление "А", където се води на отчет обектът, провел мероприятието.

г) Чрез същия обект на направление "А" са публикувани и три статии в насоките на "МАНЕЖ" в сп."Пролетарска революция" бр.IX-X 81 г.

5. Операция "МАРС-81"- на обект на отдел 03 в Испания, който бе използван успешно в друго АМ е изпратена готова статия насочена против влизането на НАТО в Испания. Все още нямаме съобщение за реализацията на мероприятието.

6. Операция "ХОРИЗОНТ"- Проведени са три АМ. По АМ "ХОРИЗОНТ-81" е подготвен от нас, със съдействието на отдел 15-ПГУ позив-обръщение към западноевропейската обществе-

От архивите на ДС

ност против производството на неутронно оръжие.

За подготовката на АМ "ХОРИЗОНТ 81-Б" бе използван консултант на направлението за написване на брошура върху същата тема. Материалът бе подготвен компетентно във вид близък до подобни публикации на Запад. Илюстриран с подходящи карикатури от западната преса против това оръжие, материалът бе издаден в брошура.

И двете мероприятия са разпространени сред политически партии, отделни обществени дейци, журналисти и издания в Западна Европа, Гърция и някои страни от Близкия изток.

Необходимо е да отбележим, че при тези две АМ неминуемо е настъпил желания ефект, но поради техния характер ние нямаме данни за него.

247

- За АМ "ХОРИЗОНТ 81-Г" е изготвена в направлението статия, която чрез агент на отдел ОЗ ще бъде реализирана в Италия. Насоката на статията е против производството на неутронно оръжие и евентуалното му разполагане на територията на Европа.

7. Операция "СОЛИДАРНОСТ ПБ". Целта на операцията е да се противодейства на вмешателството на Запада в полските събития, като се разобличава дейността на специалните и идеологическите центрове на противника и неговите пропагандни централи.

През годината са проведени 6 АМ по операцията.

Досегашните резултати от проведените мероприятия са следните:

- С материали на Центъра в Турция бе издадена брошура на турски език, която анализира от демократични позиции събитията в Полша. Текстът на брошурата "Действителността в Полша" (в обем от 69 стр. и издателски тираж 5000 бр.), както и превода на турски език бяха подготвени от направлението. ("СОЛИДАРНОСТ ПБ-3")

- За издаване в Западна Европа на брошура на английски език по събитията в Полша бяха подготвени в направлението подходящи материали и данни. Материалите са предадени на агент на отдел О1 за реализация. (СОЛИДАРНОСТ ПБ-2")

Из архивите на ДС

248

57

– АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-У" бе реализирано с помощта на отдел 03 и резидентурата на управлението в Мадрид. Чрез обект "ФИНАНСИСТА" в бр.160 на списание "Портавос" бе публикуван материала "Синдикалните интереси на ЦРУ на стария континент", в който се третира намесата на американското разузнаване в полските събития. Статията бе изготвена в направлението и публикувана почти без изменения. Сп."Портавос" е предназначено за деловите среди в Испания, печата се в тираж 10 000 бр. и се разпространява в цялата страна.

– На агент на отдел 09 в Бейрут по АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-1" бе изпратен наш материал по събитията в Полша. Данните бяха използвани частично за публикация в специализиран бюлетин, издаван в Бейрут.

– По АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-4" и АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-6" са подготвени в направлението и изпратени съответно в Португалия и Белгия материали за публикации. Въпреки изказаната готовност на оперативните връзки на резидентурите, досега те не са реализирани и предвид актуалността на данните едва ли може да се очаква да бъдат публикувани.

8. Операция "ТАТУЛ". Целта на операцията е разобличаване на подривната дейност на ЦРУ. През годината са проведени 3 АМ от операцията.

– АМ "ТАТУЛ II" и "ТАТУЛ-III" се изразиха в публикации в нашия печат на чужди материали, разобличаващи ЦРУ и агресивната външна политика на американския империализъм.

– АМ "ТАТУЛ-IУ" . Като е използвана статията на испанското списание "Камбио 16" "Хората на ЦРУ" на агент на отдел 09 е поставена задача да организира публикация в италианско или либийско издание. Според уверението на ОР от резидентурата материалът е реализиран, но до този момент все още не сме получили официално потвърждение.

У. Повишения брой на проведените АМ, както и ръста им в качествено отношение дава основание да се твърди, че работата в направлението е чувствително подобрена. При подготовката на мероприятията в Центъра са използвани 4-ма

От архивите на ДС

59

консултанти, от които двама се водят и единия е на отчет в направлението. През тази година по-често бяха използвани консултанти на направлението при подготовката на някои обемисти мероприятия, което даде положителни резултати. Независимо от натоварването, което съществува в направлението бяха подготвени статийни и тезисни материали, които намериха място сред реализираните и показали ефект АМ.

Координацията с оперативните отдели и на добро ниво. По основните операции се изготвят планове след консултации с отделите за техните агентурни възможности и за набелязване на канали за реализирането на мероприятията. По въпросите на АМ направлението поддържа почти ежедневна връзка с отделните звена на отделите и най-вече с отдел ОЗ.

По-сложен е въпросът за връзката ни с резидентурите. Направлението трябва да кореспондира с всички европейски резидентури вкл.САЩ, както и с някои от други страни. Поради това е практически невъзможно да се отделя достатъчно внимание на всички получавани материали и за най-пълноценната им обработка.

През 1981 г. по линията на сътрудничеството с братските разведки при нас са получени многобройни и разнообразни по предназначение материали. Особено ценни са тези получени от КГБ, болшинството от които сме използвали в наши АМ. Подготвят се и съвместни мероприятия, по въпросите за хода и етапите на подготовката им и се разменя своевременно информация.

За договорените или поискани от нас материали сме били акуратни и не сме допущали неоправдани закъснения.

ИЗГОТВИЛ:
майор:

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8241
Нап.: НХ-263
19.11.1981 г.

0G1512 / 7.II, 83 г.
10

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МЕРОПРИЯТИЯ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКА ЗАПОВЕД № 7/19.I.1977 ГОДИНА

В изпълнение изискванията на МЗ № 7/19.I.1977 година за събиране на информация за признаците характеризиращи подготовката на противника за внезапно нападение срещу НР България и страните от Варшавския договор, Главно следствено управление МВР се задължава:

1. Да усъвършенствува съществуващата централизирана система за получаване на оперативна информация при задържането и разследването на прибежчици; граждани на капиталистически страни, извършили престъпления на територията на страната; български граждани - бегълци и невъзвращенци, завърнали се доброволно или върнаги по официален или неофициален ред.

2. При разследването на посочената категория лица, наред с въпросите предмет на обвинението, следователите да провеждат целенасочени и настъпателни разпити, съчетани с провеждане на камерни разработки и оперативно-технически мероприятия, насочени към събиране на информация за разкриване признаци по подготовката на противника на внезапно нападение срещу НРБ или други остри враждебни деиствия.

Из архивите на ДС

3. В хода на следствието да се събира информация за военният, политически и научно-технически потенциал на вражеските страни; за емигрантските враждебни центрове и организации; за централите провеждащи идеологическа диверсия срещу НРБ; задграничните разузнавателни центрове; за лицата развиващи подривна дейност от територията на капиталистически държави, включително и характеристични данни за тях; въпросите по които чуждите разузнавателни служби проявяват интрес и за данните и сведенията станали достояние на тези разузнавания; каналите използувани за нелегално преминаване на нашите граници и др.

4. Да се усъвършенствуват формите на координация и взаимодеистие на Главно следствено управление - МВР с останалите централни и териториални поделения на ДС, с оглед получената информация по горните въпроси своевременно да се подава на заинтересованите поделения и ръководството на Министерството.

ЗАМ.НАЧАЛНИК НА ГСУ - МВР
ПОЛКОВНИК:

/Б.Калчев/

Написано в 1 екз.
зам.началника
Изпълнил: Димитров
Написала: Йорданова-261
София, 288 06.1982 г.

99

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

В Г У

ОРИЕНТИРОВКА - ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение

Усложняването на международната обстановка и активизирането на агресивната дейност на НАТО засилват опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

След идването на власт в САЩ на представители на крайнодесните сили, общата подготовка за война стана по-ясно изразена. Това се проявява в засилената антикомунистическа насоченост на вътрешната и външната политика на страните от НАТО, в интензивната милитаризация на икономиката на тези страни, в ускоряването на съществуващите и приемане на нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия, показват, че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападението. С появяването

и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът, екипировката, боеготовността на групировките на ударните сили при съвременните условия позволяват във все по-голяма степен да се започнат военни действия във всеки момент (без предварително предислоциране, без извеждане на всички подводници на ударни позиции и т.н.). Стратегическите ударни сили на САЩ и на техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в по-висока степен на бойна готовност само за няколко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дежурство, времето, необходимо за изпълнение на заповедта за нападение се измерва в минути. Предстоящото дислоциране на нови американски ракети със среден радиус на действие в някои страни от Западна Европа, значително ще съкрати също и времето за доставянето на ядрените бойни глави до целите. Целият комплекс от основни мероприятия, отнасящ се към военната област на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение може да бъде осъществен от противника в съвсем кратки срокове.

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение, противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към обезпечаване на нападението, така и към ограничаване на щетите от ответния удар. Значителният обем на подготвителните мероприятия, обхващащи различни сфери от дейността в САЩ и в НАТО, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствената заплаха за нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци.

В тази връзка, за осигуряване на своевременно предупреждение за появяването на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност, решаващо значение придоби-

ва съгласуването и редовно следене за появяването на признаци за подготовка на внезапно нападение във всички области - военна, политическа, икономическа, дейността на гражданската отбрана и специалните служби.

Решението за подготовка за война и за нейното започване ще бъде взето от висшето политическо и военно ръководство на САЩ. Изготвянето на решение за започване на война ще протече на два етапа - приемане на предварително, а след това и на окончателно решение, като приемането на окончателно решение няма да бъде неизбежно, тъй като предвид определени обстоятелства, предварителното решение може да бъде отменено. При вземането на предварително решение не се изключва напълно вероятността от провеждане на консултации със съюзниците от НАТО (или поне главните от тях) на най-високо равнище или по дипломатически път.

Подготовката за военни действия ще бъде предшествувана и съпроводена с активна дейност на специалните служби, насочена към максимално осигуряване на стратегическите замисли на агресора.

Отчитайки съществената роля на специалните служби на САЩ и НАТО за непосредствената подготовка на ракетно-ядреното нападение, следва да се очакват определени изменения в характера на тяхната дейност. Задачата на разузнавателните служби ще бъде да съберат сведения, необходими за уточняване времето за нападение, дислокацията на обектите на нападение, особено на онези, които са подвижни или полуподвижни (центрове за управление, средства на ПВО, пунктове за базиране на войските, обекти на материално-техническото им снабдяване и т.н.). Уточняването на данните по обектите на нападение може да се съпровожда с фотографиране на самите обекти и обкръжаващата ги местност (привързване на обектите към местността) не само от въздуха или от космоса, но и от земята.

Подготовката на ракетно-ядрено нападение ще се съпровожда и от мероприятия на специалните служби по усилване на

От архивите на ДС

вътрешната сигурност и контраразузнавателния режим в най-важните държавни и военни обекти и в зоните на тяхното разположение, а така също в обектите на НАТО (особено американски) и в задграничните учреждения на САЩ. Следва да се очаква също засилване на гранично-пропускателния и митническия режим на държавните граници, в летищата и морските пристанища, създаване на пунктове за контрол по пътищата, забранени зони, засилване на пощенската цензура и т.н. Засилването на режима по вътрешната сигурност може да се изрази освен в рязкото влошаване на оперативната обстановка за разузнаванията на социалистическите страни също в интензифициране на разработката и вербовката на граждани на социалистическите страни, засилване на външното наблюдение по тях.

С цел своевременното разкриване подготовката на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение, следва:

- Редовно да се следи за присъствието и дейността в страната ни на онези от дипломатическите представители и граждани на САЩ и главните натовски страни, които биха могли да бъдат посветени в подготовката за война (посланици, роднини и лица, близки на държавните и военни ръководители на САЩ, ръководители на крупни военно-промишлени корпорации, висши политически личности и пр.).

- Редовно да се следи и анализира дейността на вражеските разузнавателни служби и тяхната агентура в страната ни в светлината на евентуална промяна приоритета на задачите им, тяхната активност и естеството на техните интереси.

- Да се използуват възможностите на проверена агентура при пътувания зад граница за наблюдение на контраразузнавателния, гранично-пропускателния и митническия режим.

- На добре подготвена и проверена агентура да се поставят някои ограничени задачи по визуално наблюдение.

- Да се засили охранителния режим около всички обекти, които биха представлявали интерес за вражеските разузнавателни служби във връзка евентуалната му подготовка за внезапно ракетно-ядрено нападение.

СГ/А-620

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

37

СТРОГО СЕКРЕТНО!

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М :
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕН.-ПОЛКОВНИК:
(Д.Стоянов)
София, _____ 1982 г.

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Усъвършенствуване на системата за разкриване на признаците за подготовка на внезапно нападение срещу НРБ

Дълбокият и всестранен анализ на международната обстановка, направен на XXVI конгрес на КПСС и XII конгрес на БКП показва, че стремежите на САЩ да си възвърнат позициите на първа сила в света и да господствуват в международните отношения чрез промяна на съотношението на силите в тяхна полза, особено като се има предвид авантюристичния характер и ограниченост на американската администрация крият опасност от избухването на военен конфликт между Изтока и Запада. Разглеждайки страните от социалистическата общност и тяхното влияние на международната арена като главно препятствие по пътя на своите експанзионистични планове, американският империализъм възприе курс на глобална конфронтация със света на социализма.

Из архивите на ДС

Американската администрация и ръководните кръгове на НАТО засилват все повече и повече политическия и икономически натиск върху социалистическите страни и оказват открита всестранна подкрепа на вътрешните антисоциалистически елементи, опитвайки се да създадат в тези страни организирана опозиция.

Разгръщайки безпрецедентна надпревара във въоръжаването с цел създаване на военно превъзходство над СССР и ВД, САЩ с ускорени темпове създават нови видове оръжия за масово унищожение.

Военнополитическите и стратегически концепции на САЩ дават основание да се предполага, че САЩ може да се опитат да предизвикат военен сблъсък, включително и ядрен, като не изключват възможността за водене на ядрена война в Европа. Тази вероятност се засилва и от постоянно влошаващите се икономически отношения между САЩ и техните западноевропейски съюзници.

Особена роля в плановете на империализма се отрежда на Китай, чието ръководство възприе империалистическата политика на "диференциран подход" към социалистическите страни и се стреми да внесе разкол сред тях. Китайският хегемонизъм и експанзионизъм са крупна реакционна сила, съюзник на САЩ в тяхната контрареволюционна политика срещу социалистическите страни, международното комунистическо движение и националноосвободителните сили.

Както изтъкна Л.И.Брежнев на XVII конгрес на съветските профсъюзи и в Ташкент, международното положение като цяло е повече от сложно и остро. Това налага повишаване на бдителността на органите на МВР и усъвършенству-

Из архивите на ДС

ване на досегашната система за своевременно долавяне на признаците за подготовка за война и внезапно нападение срещу НРБ и страните от Варшавския договор.

Към настоящия момент работата по разкриване на признаците за подготовка на война и внезапно нападение се регламентира от МЗ 7/19.01.1977 г. Тя задължава поделенията да работят по този проблем и съдържа в приложение списък на самите признаци, но остават нерегламентирани редица важни въпроси. Една нова заповед или подобрена редакция на сегашната заповед ще трябва да утвърди основните насоки, цели и задачи в този особено важен сектор от работата на органите на МВР, както и налагащите се от оперативната обстановка организационно-структурни изменения. Наред с това, тя трябва да уреди с по-голяма яснота и точност функциите и задачите на различните поделения, и организацията на агентурно-оперативната и управленческа дейност - начините, по които оперативните поделения ежегодно ще определят задграничните обекти и ще планират своята работа по тях; системния подбор на специфичните данни от общата маса на постъпващата информация, тяхното съсредоточаване, проверка, обработка и анализ; контрол върху оперативната работа, както и механизма на взаимодействие в тази област между поделенията на министерството и между МВР и КГБ.

Във връзка със задача А-1 от Програмата на министерството за работа до 1985 г., изискваща усъвършенстване на системата за долавяне на признаците за подготовка за война и внезапно нападение срещу НРБ и след провеждане

Из архивите на ДС

на консултации с ВГУ, III у-ние ДС, УГВ и ГСУ

П Р Е Д Л А Г А М :

1. ЦИОУ в качеството му на координиращо звено,

- след консултации с оперативните поделения;
- като вземе предвид техните съображения;
- на базата на съществуващите нормативни документи;
- и като се съобрази с настоящите предложения,

да изготви и представи на Колегиума на МВР проекти за нормативни документи и актуализиране на съществуващите такива по разкриване на признаците за внезапно нападение, като се детайлизират функциите и задачите на отделните поделения.

Срок: XII.82
Отг.: н-к ЦИОУ

2. ПГУ-ДС, след консултации с КГБ, други братски органи и РУМНО, да изготви ориентировки по задграничните обекти и проблеми, по които е необходимо оперативното наблюдение на органите на ДС за разкриване на признаците за подготовка на евентуално нападение над НРБ и страните от социалистическата общност. След обсъждане и утвърждаване на ориентировките от зам. министър Ст.Савов същите да се предоставят на другите оперативни поделения и станат база за разработване на техни конкретни мероприятия в тази насока.

Срок: III.83
Отг.: н-к ПГУ

Из архивите на ДС

3. Оперативните поделения да направят анализ и оценка на възможностите на наличната агентура за работа по долавяне на признаците за внезапно нападение и подготовка за война и да изготвят и представят на зам.-министър Савов предложения за подобряване на цялостната работа в тази област, като се съобразят с обектите за проникване, посочени от ПГУ-ДС.

Срок: III.83
Отг.: н-ци на поделения

4. След утвърждаване предложенията същите да се включат в годишните и перспективни планове на съответните поделения.

Срок: IV.83
Отг.: н-ци поделения

5. Под ръководството на ген. В. Георгиев, н-к на ЦИОУ, и с участието на представители на ръководствата на съответните поделения, да се сформира специална работна група, която да направи оценка на обхвата, насочеността, организацията и надеждността на цялостната планова дейност на министерството за работа по разкриване на признаците за внезапно нападение и се предложат необходимите корекции в годишния и дългосрочен план.

Срок: IV.83
Отг.: ген. Георгиев

6. Да се разработят конкретни мероприятия, съобразени със специфичните задачи на отделните поделения, за повишаване подготовката на оперативния състав по работата,

Из архивите на ДС

формите, методите и средствата за долавяне на признаците за подготовка на война и внезапно нападение.

Срок: III. 83
Отг.: н-к ВСШ "Г.Димитров"

7. ПГУ-ДС да организира и координира провеждането на ситуационни анализи с участие на специалисти от другите поделения на министерството за анализ на всяко по-значително политическо, икономическо или военно мероприятие на Запада за определяне на причините, наложили провеждането на това мероприятие, близките и по-далечните му цели, резултати, средства и пр.

261

Срок: постоянен
Отг.: н-к ПГУ-ДС

8. Да се проведат мероприятия за засилване координацията между отделните поделения на МВР, работещи по разкриване на признаците за внезапно нападение, а така също и между МВР и МНО (респективно ПГУ-РУМНО). Да се проучи целесъобразността от създаване на общ щаб-център на Министерството за действие при кризисни ситуации в различни географски райони.

Срок: IV. 83
Отг.: н-ци на поделения
н-к ЦИОУ

Из архивите на ДС

40

9. Да започне проучването на възможностите за използуване на електронно-изчислителна техника за анализ на постъпващата информация по долавяне на признаците за подготовка за война и внезапно нападение.

Срок: I.83
Отг.: ЦИОУ

Рег. № 14 403

3. IX 1982 г.
София

ПРЕДЛАГА:
НАЧАЛНИК ПГУ - ДС
Ген.-лейтенант:
(В.Коцев)

СЪГЛАСЕН:
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Ген.-лейтенант:
(С.Савов)

2 24 16

Взаимоотношенията САЩ-Западна Европа

Управляващите кръгове на болшинството западноевропейски страни-членки на НАТО, все повече смятат, че курсът на администрацията на Рейгън към твърдо глобално противопоставяне на СССР противоречи на коренните интереси на Западна Европа.

Според получени данни, ръководството на Лейбъристката партия в Англия било на мнение, че линията на Белия дом за засилване напрежението в отношенията между Изтока и Запада е "опасно безумие", заплашващо съществуването на страните от Западна Европа. По оценка на лидери на Белгийската социалистическа партия, разсъжденията на представителите на САЩ за "ограничена ядрена война" убеждавали европейците, че Вашингтон разглежда континента им като потенциално "поле на ядрено сражение". Западноевропейската общественост била разтревожена от възможността в слепия си антикомунизъм администрацията на Рейгън да предизвика ядрен конфликт със СССР, разчитайки в същото време да запази територията на САЩ от ответен удар. Тези подозрения на Западна Европа се засилили особено след като на заседанието на Групата за ядрено планиране на НАТО през декември 1981 г. американските представители не дали обяснения за същността на концепцията на САЩ за "ограничена ядрена война".

Силно недоволство в страните от Западна Европа поражда-ло налаганата от американците на партньорите по НАТО линия за рязко увеличаване на военните разходи. Правителствените кръгове на ФРГ смятали, че Вашингтон преднамерено се стреми да отклони материални и човешки ресурси на западноевропейските страни от гражданските сектори на икономиката, за да отслаби по този начин конкурентноспособността им на световните пазари.

Из архивите на ДС

Засилена тревога в западноевропейските страни пораждали и опитите на Белия дом да се възползува от кризисната ситуация в Полша за налагане на съюзниците още по-твърд курс по отношение на социалистическите държави. Според английски оценки, по този начин САЩ се стремели да ограничат свободата на действие на западноевропейските страни на международната арена, да ги принудят безусловно да следват американската външна политика. Даже френският президент, въпреки своя антикомунизъм, си давал сметка, че исканията на САЩ за предприемане на икономически "санкции" от западноевропейските страни срещу социалистическите държави били в разрез с националните интереси на Франция.

Аналогична позиция заемали и правителствата на други страни от Западна Европа, членки на НАТО. Бон не смятал да жертвува дългосрочните си икономически интереси поради "моментните капризи на американската политика". По мнение на западногерманското ръководство, позицията на Бон по въпроса била подпомогната от обстоятелството, че и Вашингтон не се решил да предприеме срещу СССР мерки, които биха нанесли икономическа вреда на САЩ.

Сериозно безпокойство в Западна Европа пораждали опитите на Белия дом да се намесва във вътрешните работи на Полша, оказвайки открита поддръжка на антисоциалистическите сили. В частност, по оценки на Бон, тази линия можела само да изостри още повече обстановката както в ПНР, така и в Европа като цяло, а ръководството на Социалистическия интернационал отбелязвало, че линията на Вашингтон по полския въпрос заплашва мира и стабилността в Европа, тъй като поставя под съмнение създадата се на континента политическа структура, закрепена от споразуменията от Ялта (1945 г.) и от Хелзинки (1976 г.).

Рег. № 1455 М И Н И С Т Ъ Р:

_____ 1982 г.

С о ф и я

23

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството със съветските другари за 1981-1982 г. по направление САЩ и НАТО и бъдещата съвместна дейност.

I. ОСНОВНИ МОМЕНТИ И ТЕНДЕНЦИИ В ПОЛИТИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНА ОБСТАНОВКА В СВЕТА, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЗАДАЧИТЕ НА НАПРАВЛЕНИЕТО

Определяща роля има външнополитическия курс на САЩ и произтичащите от него официални и тайни действия и ходове на американската администрация. В рамките на този курс, през настоящата година получиха конкретни очертания усилията на САЩ за "одесняване" на Западна Европа на правителствено ниво, които усилия имат два компонента - мероприятия за дестабилизиране и намаляване на влиянието на левите партии, включая социалистическите и социалдемократическите, особено на тези, които са на власт, и масирана подкрепа на десните консервативни партии и движения с крайна цел идването им на власт /последен пример - смяната на правителството в Западна Германия/. Тези усилия произтичат от целта на САЩ да постигнат по-лесно планираното настаняване на нови системи американско оръжие на европейския континент, да отслабят политическите и икономическите връзки между Западна Европа и социалистическата общност и не на последно място - по-лесно да подчиняват западно-европейските си съюзници на диктата на чисто националните интереси на САЩ. Паралелно с тези усилия, особено през последните месеци, САЩ разгръщат масирани кампании срещу социалистическата общност, но за прицел се избира отделна социалистическа страна и целия пропаганден и подривен арсенал се насочва към тази страна. Наред с Полша, от края на миналата година България е

Из архивите на ДС

една от социалистическите страни, станали обект на такава масирана кампания, която по всичко личи, че ще продължи дълго /естествено не с тези мащаби и широта, каквато е кампанията срещу Полша и по т.нар. "полски въпрос"/. В кампанията срещу НРБ намира конкретна проява един от обявените от Рейгън елементи на външната политика на САЩ - борбата срещу международния тероризъм, "ръководен от Москва и социалистическата общност."

Нов елемент в практическите проявления на външнополитическия курс на САЩ е опитът за налагане на икономическа конфронтация - ембаргото за износ на техника и технологии от САЩ за социалистическите страни, натискът върху съюзниците за проваляне сделката за тръби и т.н.

Тези изменения в политическата обстановка, освен че усложняват и затрудняват цялата наша агентурно-оперативна работа, а в това число и дейността ни по линия на АМ, изискват и известно преразпределение на усилията в рамките на общите насоки на работата ни срещу САЩ и НАТО. Особено значение придобиват две задачи: проваляне на усилията на САЩ да си възвърнат ролята на неоспорим лидер на Запада, като конкретно се засили работата по запазването и задълбочаването на противоречията САЩ-Западна Европа; противодействие на опитите на САЩ да отслабят реалния социализъм и изграденото негово влияние в света, с две подзадачи - отпор на акциите и кампаниите, насочени пряко срещу отделните социалистически страни и недопускане на разрушаването на създалите се след войната реалности в Европа, както в териториално отношение, така и по отношение на политическите, икономическите, културни и т.н. връзки и взаимоотношения.

В сътрудничеството със съветските другари тези задачи повече или по-малко са били обхващани, но сегашният етап изисква ние да им отделим повече внимание и сили и да ги изведем на преден план в общите насоки на съвместната ни работа по САЩ и НАТО.

Из архивите на ДС

II. ПРОВЕДЕНИ СЪВМЕСТНИ АКЦИИ ЗА 1981-1982 ГОДИНА

1. По операция "ХОРИЗОНТ" в подкрепа на политиката на продължаване на разведряването:

а/ "ХОРИЗОНТ-81 Б" - използуване на съветски материали и тезисни разработки.

б/ "ХОРИЗОНТ-81 В" - издадена брошура в Италия "Лъжата за съветската военна заплаха", подготвена с използуването на тезисни разработка от съветските другари.

в/ "ХОРИЗОНТ-81 Г" - подготвена статия на база на съветски материали, излязла в периодичния печат на Италия под заглавие"Едно чудовище между нас", против намеренията на американците да разположат неутронно оръжие в Европа.

г/ В рамките на операцията е подготвена и предадена за реализация в Италия статия "Мадридската среща - голямата въпросителна пред САЩ", в която са използувани тезиси на съветските другари. Статията ще излезе в навечерието на откриването на новия етап от срещата в Мадрид.

2. По операция "МАНЕЖ" - против разполагането на нови системи американски оръжия в Европа и НАТО.

а/ АМ МАНЕЖ" - издадена брошура в Италия "НАТО - фасада и същност" на основа на тезиси от съветските другари.

б/ АМ "МАНЕЖ-ЮГ" - против участието на Гърция в НАТО и американското присъствие в страната. Подготвен от съветските другари материал е даден за реализация във вид на книга, откъси от която предварително ще бъдат публикувани в периодичния печат. На II етап книгата ще бъде преиздадена на английски език.

3. По операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ" - за разобличаване на американската администрация и нейния външнополитически курс.

а/ АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-2" - издадена е книга "Еврошима", под-

готвена на основата на разработен от съветските другари материал, която има силно разобличителен характер в насоките на операцията.

4. АМ "ИНТЕГРАЛ" - реализиран с наши възможности "документ" на НАТО, подготвен от съветските другари, който предизвика бурни реакции в НАТО, западно-европейската общественост и в администрацията на САЩ.

5. АМ "ТРАНЗИТ" - мероприятие, подготвено от съветските другари на основа на предоставен от нас документален материал. Наше участие в оформяне на текста на "документа".

6. По книгата "Генерали за мир" - съвместно мероприятие на съветските и немските другари. Наше участие в разширяването на ефекта,- организиране на публикации на откъси от книгата в нашия периодичен печат.

7. По операция "ВИСЛА" - по положението в Полша. Използувани съветски тезисни разработки и данни за три АМ от операцията.

III. ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ИДЕИ ЗА СЪВМЕСТНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПРЕЗ 1983 г. ПО ЛИНИЯ НА САЩ И НАТО

1. По разбиване на единството в НАТО и задълбочаване на противоречията САЩ -Западна Европа:

- Провеждане на АМ, изразяващо се в довеждането до знанието на лидери на ФСП и на ръководството на Социнтернационала на целенасочена информация, разкриваща конкретни тайни действия на американската администрация против Социнтернационала и отделни партии, членуващи в него. Информацията да се реализира чрез възможности на отдел 03 в сп. „Африк-Ази". Проектът на мероприятието да бъде изготвен от нас, а съветските другари да ни окажат помощ в оформянето и прецизирането на подаваната информация. /В разговорите със съветските другари в Москва да се уточни насочеността на АМ за да бъде в унисон с проведеното от тях АМ, за което са уведомили началника на отдела на

Из архивите на ДС

съвещанието в Москва през м май т.г./

- За началото на 1983 г. е планирано в Италия да излезат в отделна книга три наши АМ: "Превъоръжаването в Италия", "НАТО-фасада и същност" и "Лъжата за съветската военна опасност". Съветските другари да ни помогнат в актуализирането на материалите. Да се обсъди възможността за включването към книгата на документите от АМ "ЦУНАМИ" или други документи на НАТО, реализирани по линия на АМ.

- На базата на получената достоверна информация по дебатите, станали на деловия обед в НАТО на 7.09.82 г. с постоянните представители на страните-членки на НАТО, да се обсъди възможността за провеждане на АМ с антиамериканска насоченост, като се използува самият факт на проявените там остри разногласия между Лунс и някои западно-европейски представители /особено Лунс и западногерманския представител/. Даването на гласност на тези разногласия сред широката общественост би способствувало за поколебаването на доверието на обикновения гражданин в САЩ.

Мероприятието може да се легендира като изтичане на информация в разговор между журналисти и служители от западните посолства ввв Вашингтон или Бон.

2. По разобличаване на външнополитическия курс на администрацията на САЩ:

- В рамките на "ЗАКЛЕТ ВРАГ" да се използува предложението към „Фройд" за написване на книга за "Американската политика за борба с тероризма" за провеждане на АМ, разобличаващо САЩ като покровители и вдъхновители на международния тероризъм и използуването на неговите организации за мръсни машинации и специални операции стигащи до политически убийства. Мероприятието да се проведе паралелно и да допълва друга наша акция /провеждана от Оперативното направление/ за неутрализиране на пропагандната кампания срещу НРБ на тази тема. Съветските другари да ни окажат помощ при разработва-

48
6.

нето на тезиси за книгата.

3. По противопоставяне на подривната дейност на САЩ срещу социалистическата общност:

- Обмен на мнения по насочеността на нашите мероприятия в защита на социализма в ПНР, както и възможността съветските другари да ни предоставят някои материали и документи за разобличаване чуждото вмешателство в Полша.

IV. ДРУГИ ВЪПРОСИ

- Обсъждане /при целесъобразност/ на някои идеи във връзка с наше АМ "ВИСЛА-7".

- Обмен на мнения по бъдещото използуване на Ломов по метода на специално политическо въздействие, както и на главен редактор на

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 177-8245
11.10.82 г.
София

ИЗГОТВИЛ: /Л- Николов/

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Строго секретно!

29
10

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ–ДС
гр. София
Рег.№ 1874, екз.№ 1
-2 02 1983 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на направление САЩ и НАТО в отдел 08–ПГУ за 1982 година

I. Определяща роля в усложняването на политическата и оперативна обстановка в страните-обекти на направлението има външно-политическия курс на САЩ и новата американска администрация. Ясно се очертават усилията на САЩ за завой на дясно на Западна Европа: масираната подкрепа на десните консервативни партии и сили с крайната цел идването на власт, съчетана с мероприятия за намаляване влиянието на левите партии, включая социалистическите и социалдемократическите. Тези усилия се обуславят от целта на САЩ в крайна сметка да подчинят западноевропийските си съюзници на диктата на чисто националните интереси на САЩ, а оттам и на по-лесното осъществяване на планираното настаняване на нови системи американско оръжие на европейския континент в рамките на НАТО, за спиране на процеса на разведряване в отношенията Изток– Запад (Западна Европа – социалистически страни). Курсът на САЩ към въоръжената конфронтация със социалистическите страни през 1982 год. беше допълнен с опити за налагане на икономическа конфронтация, които опити, въпреки обявеното от Рейгън отменяне на американското ембарго за доставката на съоръжения за газопровода "Сибир-Западна Европа", се разширяват и засилват.

Из архивите на ДС

В тази обстановка направлението провеждаше мероприятия главно с антиамериканска насоченост в следните основни насоки:

1. Подпомагане на външнополитическия курс на социалистическите страни към продължаване на политиката на разведряване за противодействие на курса на САЩ и НАТО към конфронтация и нова напревара във въоръжаването чрез

- разобличаване и дискредитиране на курса на американската администрация към провеждане на агресивна, милитаристична политика;

- компрометиране на най-отявлените противници на разоръжаването;

- разобличаване вмешателството на САЩ във вътрешните работи на други страни;

- оказване подкрепа на силите на Запад противопоставящи се на решението на САЩ и НАТО за разполагане на нови американски оръжия в Западна Европа;

- засилване на антиамериканските настроения в Западна Европа.

2. Разобличаване и проваляне на опитите на САЩ за разширяване на сферите си на влияние в света и в частност на Балканския полуостров чрез

- противодействие на опитите за укрепване на югоизточното крило на НАТО;

- противодействие на политиката на САЩ за решаване на кипърския проблем в тяхна полза;

- подкрепа на идеята и предложенията за създаване на безядрени зони в света, на Балканите;

- дискредитиране на екзнанзионистичната политика на САЩ в района на Близкия изток;

- разобличаване на вмешателството на САЩ и опитите за дестабилизация на някои социалистически страни.

II. В горните насоки през отчетния период бяха планирани и проведени следните АМ:

Из архивите на ДС

- Мероприятия по плана за 1982 год.

1. В насоките на операция "ХОРИЗОНТ"

а/ АМ "ХОРИЗОНТ-81-В" - съвместно със съветските другари. Издадена и разпространена в Италия брошура "Кой заплашва мира в която се показва заплахата за света от милитаристичния курс на САЩ. Брошурата е подготвена от наш сътрудник-консултант, на когото бяха предоставени съветски тезиси по темата и е реализирана чрез възможностите на ПГУ.

б/ АМ "ХОРИЗОНТ-2" - за разширяване на ефекта от съветско мероприятие трябваше да бъде преиздадена с наши възможности в Италия книга за нарушаване на правата на човека на Запад. Непроведено, поради изменение на оперативната обстановка в Италия.

в/ АМ "ИНТЕГРАЛ" - съвместно със съветските другари. Даване гласност чрез наши възможности на подготвен от ПГУ-КГБ "документ" на НАТО, разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Реализирано на два етапа с широк отклик в Гърция, Турция, Белгия, ФРГ, САЩ и отбелязано в печата на СССР,ГДР,НРБ. Получена благодарност от съветските другари за успешната реализация и получен ефект.

2. ОПЕРАЦИЯ "МАНЕЖ"

а/ АМ "МИРАЖ-2" - изразяващо се в инспириране на публикации в италианската преса против решението на НАТО за дислоциране на американски ракети в Западна Европа. Непроведено, поради изменения в оперативната обстановка на страната.

б/ АМ "МИРАЖ-3" - с насоченост против разполагането на американско ядрено оръжие на територията на Англия. Забавено - предстояща е реализацията му до края на 1982 год.

3. ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ"

а/ АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-2" - съвместно със съветските другари. Издадена и се разпространява на Запад брошурата "Еврошима", разобличаваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ и слабостите на американската администрация.

Из архивите на ДС

б/ АМ "ОКЕАН-3" - съвместно със съветските другари, документално. За разобличаване на намесата наСАЩ във вътрешните работи на Италия и Португалия. Непроведено - очакваме "документа" на ПГУ-КГБ за неговата реализация.

4. ОПЕРАЦИЯ "ФЛАНГ" - водена от гръцко направление.

а/ АМ "ФЛАНГ-82" - съвместно с немските другари, документално. Против опитите на САЩ за укрепване на южното крило на НАТО - засилване на противоречията между Гърция-САЩ и Турция. Реализирано в Гърция.

5. АМ "МАРС-82" - съвместно с немските другари, за създаване на разногласия между [illegible] НАТО. Предоставени на немските другари идея на мероприятието и съответна информация за реализация чрез техни възможности.

6. ОПЕРАЦИЯ "ВИСЛА" - против вмешателството на Запада във вътрешните работи на ПНР. По отделен план са предвидени 10 АМ, от тях са проведени АМ "ВИСЛА-2" в Италия, "ВИСЛА-5" в Белгия "ВИСЛА-10" в Гърция, подготвени и са предадени за реализация АМ "ВИСЛА-1", "ВИСЛА-7" и "ВИСЛА-9". Неизпълнени /неподготвени/ 4 АМ от операцията.

Общо са планирани 19 АМ по отделните операции, от тях не са проведени 8 АМ, 2 АМ в планираната форма са отпаднали окончателно, а останалите са в процес на подготовка и реализация.

- Мероприятия проведени изпланово

1. По операция "ХОРИЗОНТ

а/ АМ "ХОРИЗОНТ-81-Г"- против неутронното оръжие. Публикувана статия в италианския печат."Едно чудовище между нас".

б/ АМ "ХОРИЗОНТ-М" - против опитите на САЩ да провалят Мадридската среща. Подготвена и публикувана статия в италианския печат "Мадридската среща- голямата въпросителна пред САЩ".

в/ АМ "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР"- за разширяване ефекта от издадената книга на Запад (мероприятие на немските и съветските другари). Публикувани са в българския ежедневен печат подбрани откъси от книгата.

Из архивите на ДС

б/ АМ "МАНЕЖ-ЮГ" - съвместно със съветските другари. Подготвена и е предложена за реализация в Гърция книгата "Нужна ли ни е НАТО", разобличаваща гръцката зависимост от САЩ и НАТО, произтичаща от членството на Гърция в НАТО. Книгата първоначално ще излезе на откъси в гръцки ежедневник, след което ще бъде издадена отделно на гръцки език, а по-късно на английски език.

3. По ОПЕРАЦИЯ "ДИАНА" - водена от гръцко направление

а/ АМ "ДИАНА-II" - публикувана статия в португалския печат с насоченост на операцията.

4. Други мероприятия.

а/ АМ "СИГНАЛ" - оперативно, по заявка и съвместно с отдел ОЗ-ПГУ. (Документацията по това АМ се води в линейния отдел

б/ АМ "МЕРКУРИЙ-1" - за подпомагане на външно-икономическите интереси на НРБ. Получен очаквания ефект, но не консумиран от МВТ, поради промяна на интересите на Министерството.

Общо проведени 19 АМ, от които по план 11 АМ и 8 извън планови. Започнала е подготовката на две АМ съвместно със съветските другари: "ТРАНЗИТ II" и "МАНЕЖ-83". Непроведени АМ общо 8, от които 2 окончателно отпаднали и 6 в процес на подготовка и реализация. По броя на проведените АМ няма увеличение в сравнение с 1981 г. В качествено отношение има добро развитие, доколкото проведените АМ през 1982 год., са значително по-крупни, с много по широк ефект и отзвук независимо, че сега в направлението работят не 2 ОР, а само един.

III. През отчетния период направлението взаимодействуваше с отдели ОЗ,02,09 и 17. Положителна тенденция се забелязва в сътрудничеството с отдел ОЗ, където контактите между направлението и отделните ОР, водещи резидентурите в САЩ и Западна Европа постепенно придобиха редовен и делови характер - като все по често инициативата за тези контакти, консултиране, обсъждане и т.н. излиза от работниците на линейния отдел. Сътрудничеството с останалите отдели е по отделни мероприятия не така редовно, но това е понятно, тъй като дейността на тези отдели не попада пряко под насоките на работа на направлението.

Из архивите на ДС

Все още са малко предложенията и идеите за АМ, които постъпват от резидентурите и линейния отдел, или ако има такива, не се са добре обосновани, конкретни и реализирани. Положително е, че за пръв път от отделни ОР на ОЗ отдел идват инициативи и по-конкретни идеи за провеждане на АМ в една или друга насока, обвързани с реални възможности и канали за реализация.

Разширен е консултанския апарат на направлението с нововербован сътрудник, по-пълно и качествено е използването на отделните консултанти в разработката на някои по-крупни АМ.

Плодотворно е сътрудничеството с отдел "Пропаганда"на МВР, сътрудничеството с други поделения на МВР практически нямаме

Слабост на направлението е, че не може да обхване нарастналите изисквания за мащабите на работата срещу главния противник, като причините са повече обективни, отколкото субективни. Въпреки това за сега нямаме пропуски в сътрудничеството със съветските и немските другари, което продължава да се развива напред и по обем и на качество. Трябва да се отделим конкретното участие и помощта, които ръководството на отдела оказа на направлението, благодарение на което до известна степен бяха компенсирани непопълнеността на направлението и голяма част от поставените задачи за решаване, особено по обезпечаването на координацията и взаимодействието с другите отдели на ПГУ.

Подготвени са за задгранична работа по задачите на АМ общо 14 ОР от различните отдели на ПГУ, изготвени са 9 оценки за работа на отделни резидентури по линия на АМ, подготвени са редица обобщени материали за работа срещу главния противник,други справки и отчети.

Извършени са значителни натрупвания на материали по проучвателните задачи и по допълнителни въпроси, които ще послужат за основа на подготовката на мероприятията за 1983 год.

КАПИТАН:
/ Л.Николов/

Отп.в 1 екз.
Изп.:08-8497
Нап.:КВ 204
22-XI.1982 г.

29

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Ефектът от провежданите АМ срещу САЩ и НАТО за последните две години.

Крайната цел на провежданите от нас и съвместно с братските органи АМ за този период е била проваляне на външнополитическия курс на САЩ и НАТО към конфронтация и засилено въоръжаване, налагане на силата и военната заплаха в международните отношения. Насочеността на нашите мероприятия за постигането на тази цел е била оказване на влияние(индиректно) върху определени среди в САЩ, чрез : засилване и разширяване на антивоенните настроения и убеждения както в САЩ (в по малка степен), така и в съюзните на САЩ страни; подкрепа и засилване на антиамериканските и антинатовски настроения и тенденции в Западна Европа, в страните от Третия свят. В тези две направления се е проявявал ефектът от проведените от направлението мероприятия.

Независимо от различните методи и форми на проведените АМ през тези години (разобличаване, компрометация,оказване на влияние и подкрепа на антиамериканските, антивоенни сили в света, документални акции, издаване на книги), обединяващото в тях е, че те допринесоха за засилване на антиамериканизма, недоверието сред все по-широки обществени слоеве на

Из архивите на ДС

Запад към външнополитическия курс на САЩ и към действията на сегашната американска администрация, както и към активните действия срещу военната угроза, произтичаща от плановете и политиката на НАТО. Някои крупни наши АМ показаха на народите от Западна Европа реална опасност за живота и бъдещето им от авантюристическия, милитаристичен курс на САЩ, грубото потъпкване на националните интереси за сметка на интересите на НАТО,в които водеща роля имат САЩ. В ефекта от нашите мероприятия в по-голяма или по-малка степен, пряко или косвено, винаги е присъствувало и утвърждаването на външнополитическия курс на социалистическите страни,противодействие на утвърждаваната от милитаристичната пропагандна машина на Запад курсът за заплаха от Изтока, показването на необходимостта от продължаване на мирното съвместно съществуване, разоръжаването, като единствена разумна алтернатива на нашето време. За ефективността от някои наши мероприятия, проведени съвместно със съветските другари говори широкия отзвук, който те получиха сред обществеността или фактът, че с някои от тях противникът се занимава вече година, за да ги опровергава и неутрализира.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10

СТРОГО СЕКРЕТНО !

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 0122, екз.№ 1
-5. 01. 1983 год.

Копие

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПГУ-ДС
Ген.лейт.: _____
/В. Коцев/
София, 5.1 1982 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на отдел 08 по главния противник и НАТО за 1983 година.

Сложната и опасна политическа и оперативна обстановка в света - резултат от провеждания от САЩ и техните съюзници външнополитически курс на конфронтация - ще се запази и през следващата 1983 г. Курсът на САЩ съм политическа и военна конфронтация беше разширен със засилващи се опити за налагане и на икономическа конфронтация. Още повече се засилиха стремежите за постигане на военно превъзходство и връщане към политиката на силата и диктата. Сериозно са застрашени мирът и сигурността на народите в света.

Отчитайки цялата сложност на международната обстановка, както и външнополитическите задачи пред нашата партия и държава в рамките на социалистическата общност, отдел 08 ще подготвя и провежда своята работа по САЩ и НАТО в следните

I. ОСНОВНИ НАСОКИ

- Дискредитиране на външнополитическия курс на американската администрация, насочен към изостряне на обстановката в света, надпревара във въоръжаването и постигане на военно превъзходство, заплаш

Из архивите на ДС

ващо световния мир и сигурност.

- Разобличаване вмешателството на САЩ във вътрешните работи на другите страни, дискредитиране на дейността на специалните служби на САЩ, засилване на антиамериканските настроения в света и по-специално в Западна Европа, компрометиране на най-отявлените противници на разведряването в САЩ.

- Оказване подкрепа на силите, противопоставящи се на решението на САЩ и НАТО за разполагане на американско ракетно-ядрено оръжие в Европа и за производство на неутронно оръжие.

- Проваляне на замислите и действията на САЩ за разширяване на тяхното влияние на Балканите.

- Разобличаване и проваляне на опитите на САЩ за дестабилизиране на някои социалистически страни и за нанасяне вреда на интересите на социалистическата общност.

- Дискредитиране на експанзионистичната политика на САЩ и опитите за разширяване на тяхното влияние в района на Близкия и Средния Изток.

В съответствие с тези основни насоки през 1983 г. ще бъдат подготвени и проведени следните:

II. МЕРОПРИЯТИЯ

1. Операция "ХОРИЗОНТ" - /съвместно със съветските другари

Насоки на операцията: - а/ подпомагане осъществяването на външнополитически курс и инициативите на социалистическата общност за намаляване надпреварата във въоръжаването, продължение на политиката на намаляване на напрежението и развитие на международното сътрудничество.

б/ Оказване влияние върху правителствените, парламентарните и обществено-политическите кръгове на западноевропейските капиталистически

страни с цел формиране у тях на конструктивен подход при решаването на актуалните проблеми на световната политика.

Задачи за планирания период

а/ Спомагане на укрепването реалистичните тенденции във външната политика на западноевропейските страни.

б/ Съдействие за успешното завършване на Мадридската среща.

в/ Проваляне решението на САЩ за производство и складиране на неутронно оръжие в Европа.

В рамките на операцията да се проведат АМ, както следва:

- Предвиденото издаване на книгата "Генерали за мир" през 1983 г. в България да се обвърже с обществени мероприятия като пресконференции, рецензии в печата, интервюта от гръцката секция на движението "Генерали за мир и разоръжаване", в които широко да се засегне проблема за безядрена зона на Балканите. Немските другари ще използуват резултатите и ефекта от това мероприятие в рамките на цялото движение "Генерали за мир и разоръжаване".

срок: 31.06.83 г.
отг.: Л. Николов

- До всички делегации на Мадридската среща ще бъдат изпратени материали, разобличаващи нарушенията на демократичните права и свободи в Турция, безправното положение на кюрдите, антидемократичността на новата турска конституция.

От името на "Инициативния комитет за спасяване на Европейската цивилизация" ще бъде подготвен и изпратен до участниците на срещата в Мадрид апел и брошура, разкриващи антихуманността на външнополитическия курс на правителството на САЩ и опасността за Европа от този курс.

срок: 31.03.1983 г.
отг.: Л. Николов

Ще бъдат използувани възможностите на отдели 03 и 17 за по-

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

4. 13

местване на статии в печата на Италия, Португалия и Испания, доказващи необходимостта от успешното завършване на Мадридската среща, продължаване политиката на разведряване и свикване на Европейска конференция по военно разведряване и разоръжаване.

срок: I-во тримесечие
отг.: Л. Николов

2. Операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ" /съвместно със съветските другар

Насоки на операцията

а/ Разобличаване на авантюристичния и опасен за мира външнополитически курс на САЩ.

б/ Дискредитиране плановете на САЩ и НАТО за намеса във вътрешните работи на други страни.

в/ Отслабване на позициите на главния враг в различните стран региони и международни организации.

З а д а ч и

а/ Разобличаване същността на администрацията на Рейгън, нейните планове, практическа дейност и най-влиятелните фигури в нея.

б/ Представяне аргументация на европейската общественост за заплахата, която крие за сигурността на континента милитаристичния външн политически курс на САЩ.

В рамките на операцията да се проведат АМ както следва:

- Издаване и разпространяване в Зап. Европа на брошура "САЩ и Зап. Европа - неравноправни партньори". Съветските другари ще подготвят текста и превода на английски език. Издаването и разпространението ще бъдат извършени чрез възможностите на отдел 07.

срок: 30.06.1983 г
отг.: Л. Николов

- Подготвеният от съветските другари "документ" за пробни изпитания в Англия на бинарно оръжие /АМ "ИЗОМЕР"/ ще бъде публикуван в Зап. Европа чрез възможностите на отдел 01 с коментар, че САЩ са

предложили на Турция да се изпробва оръжието на нейна територия. В коментара ще се лансира тезата, че САЩ търсят полигони за изпитание на нови опасни оръжия на чужди територии.

срок: 31.05.1983 г.
отг.: Л. Николов

- За разширяване ефекта от проведеното в Гърция АМ "МАНЕЖ-ЮГ", изразяващо се в издаването на книга на гръцки език и след това - на английски език, която разкрива вредите за националните интереси на Гърция от членството й в НАТО и обвързаността й със САЩ, да се разпространят в Зап. Европа откъси от книгата във вид на съкратено издание. В него да се подберат онези моменти, които разобличават политиката на САЩ, която поставя винаги на преден план съобствените национални интереси и пренебрегва интересите на другите страни и на своите съюзници.

срок: 30.08.1983 г.
отг.: Л. Николов

- Да се проучи възможността за направата и показване в някои страни от Зап. Европа на филм, разобличаващ американските военни монополи и техните интереси за продължаване на милитаристичния курс на САЩ. Проучвателната работа да се води съвместно с отдел "Пропаганда" на МВР като за прикритие на нашия интерес и действия се използува "Българска телевизия", където е постъпило предложение за подобен филм от чужд гражданин.

срок: 30.06.1983 г.
изп.: Л. Николов

- Да се доведе до знанието на някои лидери /Митеран, Крайски/ на Социнтернационала на целенасочона информация за подривни действия на САЩ към Социнтернационала и влизащите в него партии. В реализацията на информацията да се използуват възможностите на отдел 03.

срок: 28.02.1983 г.
отг.: Л. Николов

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

- Да се събира и обменя със съветските другари информация по предстоящите избори в САЩ с цел подготовка на съвместно мероприятие по компрометацията на Рейгън: Да се обърне особено внимание на предизборните материали и публикации на Демократическата партия на САЩ.

срок: текущ
отг.: Л. Николов

- Да продължи събирането на данни и материали за антивоенните движения, организации и групировки в Зап. Европа и САЩ, църковните кръгове и научни среди, обявяващи се против политиката на надпревара във въоръжаването и конфронтация между Изтока и Запада.

срок: текущ
отг.: Л. Николов

3. Операция "МАНЕЖ"

Насоки на операцията

а/ Проваляне опитите на САЩ да превърнат Европа в плацдарм на своите агресивни действия.

б/ Разобличаване политиката на НАТО за превъоръжаване.

З а да ч и

а/ Мобилизиране на общественото мнение в Европа с оглед провалянето плановете на САЩ за разполагане на нови системи оръжие в Зап. Европа.

б/ Отхвърляне на натиска на САЩ върху страните от НАТО ежегодно да увеличават своите военни бюджети най-малко с 3 %.

В рамките на операцията да се проведат АМ както следва:

- Да се осъвременят и издадат в Италия в една книга брошурите които бяха публикувани през последните години с възможностите на отдел 17 Съветските другари ще подготвят макет на книгата, като включат и материали от "ЦУНАМИ" и "ТЕРМИТ-2", а окончателното оформление ще бъде из

Из архивите на ДС

вършено в отдел 08 в тясно сътрудничество с отдел 17.

срок: 30.06.1983 г.
отг.: Л. Николов

- Да се подготви и отпечата брошура със схеми и карта на разположението на американските и натовски бази на италианска територия. В текста да се посочат факти и описания на разположените американски ядрени оръжия и съоръжения, неправомерни действия на американски военнослужещи и опасностите за населението от близостта до тези бази: при ядрен конфликт, при аварии или небрежност в манипулациите и т.н. Брошурата да се отпечата в 15 отдел и да се реализира в Италия от името на фиктивна организация.

срок: 31.09.1983 г.
отг.: Л. Николов

4. Операция "ФЛАНГ" /съвместно със съветските и немските другари/.

Насоки на операцията

а/ Противопоставяне на усилията на САЩ за укрепване Южното крило на НАТО.

б/ Противопоставяне на опитите за разширяване функциите и сферата на действие на този блок.

Задачи

а/ Предоставяне на факти, данни и друга аргументация на общественото от страните на Средиземноморието за вредните последици за тях от едно разширяване на сферата на действие на НАТО.

б/ Да се показва пред Папандреу съществуването на негласно споразумение между натовските страни да не подкрепят усилията на Гърция за решаване на Кипърския проблем.

В рамките на операцията да се проведат АМ, както следва:

Из архивите на ДС

8. 17

- Да се проведе мероприятие за разширяване на ефекта от АМ, което се подготвя съвместно със съветските другари и ще бъде реализирано от тях в страна от Западна Европа/АМ "ТРАНЗИТ"/. Мероприятието е насочено срещу опитите за разширяване сферата на влияние на НАТО. Чрез наши възможности /01 и 09 отдел/ да се показва на Иран ролята на Турция, която й се отрежда в плановете за разширяване сферата на действие на НАТО, като опасна за Иран и арабските страни от района на Персийския залив и Индийския океан.

срок: 30.10.1983 г.
отг.: Л. Николов

- Съвместно с отдел 02 да се набележат оперативни мероприятия за проследяване на ефекта от реализацията в Гърция на АМ "ФЛАНГ-82" и се проведе друго АМ за подсилване на ефекта, особено по неговата антиамериканска насоченост.

срок: текущ
отг.: Л. Николов

5. Операция "ВИСЛА" /съвместно с оперативно направление/

Насоки на операцията

а/ Разобличаване политиката на САЩ и другите страни от НАТО за вмешателство във вътрешните работи на Полша.

б/ Противопоставяне на подривните намерения на империалистическите страни, насочени към отслабване на сплотеността на социалистическата общност.

Задачи

а/ Разкриване на конкретните планове и действия на западните страни и техните специални служби по отношение на Полша.

б/ Дискредитиране на САЩ като главни поддръжници на диктаторските режими в света.

Да продължи изпълнението на утвърдения дългосрочен план на операцията.

От архивите на ДС

9. 18

III. МЕРОПРИЯТИЯ ПО ОПЕРАТИВНО-БОЙНАТА ПОДГОТОВКА

1. Операция "НАШЕСТВЕНИЦИ" - за разобличаване на експанзионистичната политика на САЩ в Арабския свят.

- Да се подготвят тезиси на документ, който да разкрива антиарабската същност на политиката на САЩ.

срок: 31.08.1983 г
отг.: Л. Николов

Отп. в 1 екз.
Изп. 08- 8497
Нап. 214-8245
16.12.82 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: /Д. Станков/

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ. НАЧАЛНИК ПГУ
Полк.: /Бл. Плачков/
София, 5.1 1983 г.

Разпоредителен протокол
Копието е снето
изм. архив
София 10.1.89

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

N 12
2 86

Френските сили за бързо реагиране

Според получени данни, през пролетта на 1983 г. френският парламент приел проект за създаване на сили за бързо реагиране (СБР). От 1.X.1983 г. за техен началник бил назначен ген. Жилбер Форе.

СБР щели да се състоят от 5 дивизии с обща численост 47 000 души, една от които щяла да бъде аеромобилна. Аеромобилната дивизия се изграждала по идея на ген. Форе и щяла да се състои от 90 хеликоптера за борба с танкове, 30 хеликоптера за поддръжка от въздуха и 80 транспортни хеликоптера. Тя щяла да бъде доизградена и приведена в състояние на боеготовност след 12-18 месеца. Средствата за 3 от дивизиите и за 2/3 от бойните хеликоптери (съвместно френско-западногермансko производство) били вече усвоени, което предполагало тяхното въвеждане в действие.

Предвиждало се пълното окомплектоване на СБР да завърши през 1984 г. В момента 2000 души, числящи се към тези сили, се намирали в постоянна бойна готовност, без да се смятат частите, които осигуряват договорите за френска военна помощ, подписани с някои африкански държави.

Основните задачи, които трябва да се изпълняват от СБР на Франция били следните:

- Да се намесят първи в случай на кризисна ситуация в Европа и да действуват съвместно с войските на НАТО. Те трябвало да подсигурят разгръщането на френските отбранителни единици.

- СБР имали за основна цел нанасяне на удар по втория ешалон на противника, в случая "групата за оперативно маневриране", съгласно съветската структура.

- Намеса - при необходимост, в отвъдморските територии и в други точки на света, където страната имала интереси, какъвто бил случаят с осъществената в Чад операция "Манта".

Според френски военни ръководители, СБР щели да осъще-

ствят "Съюза на Франция и ФРГ в НАТО" и щели да осигурят независимост на френската политика. Те можели много по-ефикасно да защитят Западна Европа, в която и да било точка, отколкото американския "корпус за бързо реагиране".

Рег. № 22 470

_____ 1983 г.
София

М И Н И С Т Ъ Р:

Из архивите на ДС

170

ПАСАЖ №____,ПИСМО №____
ОТ _____1983 г.
ОТ КОНДОВ

ОТНОСНО: Работата на резидентурите по проблемите на РЯН

През месец октомври болшинството от резидентурите докладваха в Центъра за своята работа по проблемите на РЯН. От получените досега пощи и грами се вижда, че изпълнението на тази първостепенна задача, в най-добрия случай, е в стадий на придобиване на източници, визуално наблюдение и работа с официални връзки. Дори резидентури, които разполагат с разузнавателни източници с възможности за информационно покриване на задачите, все още не са организирали своята работа в съответствие с изискванията на новата обстановка.

Като основна слабост може да се отчете насочването на вниманието предимно върху дейността на страната на пребиваване и се оставя на втори план или въобще се изпуска дейността на главния противник.

Обща слабост е разглеждането на отделните конкретни признаци и мероприятия, наблюдавани от резидентурите, извън контекста на международното положение и глобалната политика на САЩ и НАТО и липсата на анализ на изпращаните сигнали. Не се търсят първопричините и взаимовръзката между явленията, за които се съобщава.

Сегашното равнище на работата по този жизнено важен проблем далеч не отговаря на големите изисквания, наложени от безогледния агресивен курс, възприет от администрацията на президента Рейгън.

Всички резиденти и ОР следва ясно да осъзнаят, че вече не става въпрос само за политическа конфронтация, а за открито възприет от правителството на САЩ курс към военна конфронтация и опит за ликвидиране завоеванията на социализма, за налагане на американската хегемония в света с военна сила. Доказателство за това са военната интервенция в Гренада, необявената война в Никарагуа, провокациите срещу Куба, действията на САЩ и техните съюзници от НАТО в района на Близкия изток, започналото вече дислоциране на ракети-

те със среден радиус на действие в Западна Европа и т.н.

В тази връзка

Н А Р Е Ж Д А М:

1. Всички резиденти да вземат необходимите мерки и в съответствие с дадените вече указания да пристъпят към изпълнение на поставените задачи в пълен обем и с пълна мобилизация на силите.

2. Силите да се концентрират върху изпълнението на главните задачи и да не се разпиляват по второстепенни и маловажни проблеми.

3. Най-строго да се следи за срочното и качествено изпълнение на задачите.

Още веднъж напомням дадените от мен по-рано с грама указания с всяка поща с пасаж № 1 резидентурите да докладват за проведените мероприятия по проблемите на РЯН, а в текущ порядък с грами да съобщават получаваната по проблема информация.

Из архивите на ДС

СТРОГО СЕКРЕТНО!

87

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Натовски страни

ОРИЕНТИРОВКА - ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение

Усложняването на международната обстановка и активизирането на агресивната дейност на НАТО засилват опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

След идването на власт в САЩ на представители на крайнодесните сили, общата подготовка за война стана по-ясно изразена. Това се проявява в засилената антикомунистическа насоченост на вътрешната и външната политика на страните от НАТО, в интензивната милитаризация на икономиката на тези страни, в ускоряването на съществуващите и приемане на нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия, показват, че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападението. С появяването и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът

Из архивите на ДС

на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът , екипировката, боеготовността на групировките на ударните сили при съвременните условия позволяват във все по-голяма степен да се започнат военни действия във всеки момент (без предварително предислоциране, без извеждане на всички подводници на ударни позиции и т.н.). Стратегическите ударни сили на САЩ и на техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в по-висока степен на бойна готовност само за няколко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дрежурство, времето, необходимо за изпълнение на заповедта за нападение се измерва в минути. Предстоящото дислоциране на нови американски ракети със среден радиус на действие в някои страни от Западна Европа, значително ще съкрати също и времето за доставянето на ядрените бойни глави до целите. Целият комплекс от основни мероприятия, отнасящ се към военната област на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение може да бъде осъществен от противника в съвсем кратки срокове.

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение, противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към обезпечаване на нападението, така и към ограничаване на щетите от ответния удар. Значителният обем на подготвителните мероприятия, обхващащи различни сфери от дейността в САЩ и в НАТО, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствената заплаха за нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци.

В тази връзка, за осигуряване на своевременно предупреждение за появяването на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност, решаващо значение придоби-

ва съгласуването и редовно следене за появяването на признаци за подготовка на внезапно нападение във всички области - военна, политическа, икономическа, дейността на гражданската отбрана и специалните служби.

Макар че решението за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение ще бъде взето от висшето политическо и военно ръководство на САЩ, не е изключено на определен етап от подготовката за нападение САЩ да проведат консултации с някои от главните си съюзници. Подобни консултации са особено вероятни с онези от съюзниците, на чиято територия САЩ разполагат с ракетно-ядрени средства.

Извън пределите на континенталната част на САЩ американските стратегически сили разполагат с редица задгранични бази. В тези бази следва също да се очаква провеждане на отделни мероприятия по непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение. Може да се очакват мероприятия по подготовката на войските и системите за водене на бойни действия след нанасяне на първия ядрен удар, а така също мероприятия, способствуващи за съкращаване на загубите в жива сила и бойна техника. Подобни мероприятия може да проведат и онези от правителствата, които са били консултирани от САЩ по подготовката на внезапен ракетно-ядрен удар.

С цел своевременното разкриване на непосредствената подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение следва резидентурата:

1. Да следи организирано и системно за всички онези области от дейността на противника, в които и чрез които могат да се проявят признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение.

2. Да направи анализ на възможностите на наличната агентура по разкриване на признаците за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение и насочи усилията на онази част от нея, която има възможности, към конкретни обекти и мероприятия.

Из архивите на ДС

3. Да насочи усилията си за придобиване на агентура в обекти, свързани с подготовката на ракетно-ядрено нападение.

4. Да предприеме систематическо следене на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение с постепенно разширяване на кръга на хората, привличани към тази работа и увеличаване на числото на наблюдаваните мероприятия и признаци.

5. Да изготви списък на обектите, разположени на територията на страната на местопребиваване, имащи отношение към непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение във всички области на неговата подготовка (военна, политическа, икономическа, гражданска отбрана, спецслужби).

6. Да изготви списък на лицата, живеещи на територията на страната, които могат да бъдат предварително уведомени за подготовката на ракетно-ядрено нападение.

7. Да изготви списък на мероприятията и съпровождащите ги признаци, които могат да бъдат проведени от противника в навечерието на нападението.

8. Да предприеме мерки за по-целенасочено използуване на технически средства за контрол на ефира.

9. По-широко и целенасочено да използува възможностите за визуално наблюдение.

10. Да организира следене за евентуални изменения в ежедневния начин на живот на осведомените лица и особено за тяхното едновременно излизане под различен предлог извън зоната на повишен риск.

11. Да наблюдава висшите правителствени органи, министерства и учреждения за установяване на признаци за тяхното евакуиране в предварително оборудвани укрития.

12. Да следи за резки изменения в охранителната и контраразузнавателна обстановка.

СГ/А-621

Из архивите на ДС

9i

ПРИЛОЖЕНИЕ!

ЗА НАТОВСКИ СТРАНИ

Разузнавателни признаци за разкриване на непосредствената подготовка за използуване на ядрено оръжие

В случаите, когато военно-политическите ръководства на САЩ и НАТО планират употреба на ядрено оръжие в началото или в хода на войната с участието на всички налични средства-носители на ядрено оръжие, е необходимо да се проведат редица мероприятия за тяхното привеждане в бойна готовност и материално-техническо и други видове осигуряване. Анализът на особеностите на техническото обслужване на средствата за ядрено нападение позволява да се определят следните основни разузнавателни признаци:

1. По подготовката на стратегическите ракети със земно базиране:

- ...
- ...
  .
  .

2. По подготовката на стратегическите ракети с морско базиране:

- ...
- ...
  .
  .

Из архивите на ДС

3. По подготовката на стратегическата авиация:

- ...
- ...
.
.

4. По подготовката на средствата за ядрено нападение на сухопътните войски:

- активизиране на работата в складовете за ядрени боеприпаси и провеждане на контролно-проверочни работи в срокове, несъвпадащи с графика за регламентни работи;

- подготовка за развръщане и развръщане на полевата система за снабдяване с ядрени боеприпаси и приемане на заявки от частите, въоръжени със средства-носители, за подвоз и доставка на ядрени боеприпаси;

- увеличаване броя на американските специалисти в района на ракетните и артилерийските части, въоръжени със средства-носители;

- усилване на метеорологичното разузнаване за нуждите на подразделенията, въоръжени със средства-носители;

- разсредоточаване на предните рубежи на съединенията и частите, които могат да бъдат уязвими от ядрено оръжие;

- подготовка за изнасяне и изнасяне на частите и подразделенията, въоръжени със средства-носители в очаквателни райони или в позиционни райони;

- извършване на подготвителни работи за взривяване на ядрено-минни фугаси в някои приграничните райони за създаване на ядрени заградителни бариери;

- развръщане на органите за оповестяване за ядрено, химическо и биологическо нападение;

Из архивите на ДС

- ускорено снабдяване на въоръжените сили със средства за водене на ядрено, химическо и биологическо разузнаване и индивидуални средства за противохимическа защита;

- раздаване на гражданското население в застрашените райони на средства за защита от ОМП;

- извеждане в предни райони на подразделения за дегазация и дезактивация, подготовка за развръщане и развръщане на пунктове за санитарна обработка.

5. По подготовката на средствата-носители на тактическата и палубно-щурмовата авиация:

- провеждане на непланови контролно-проверочни работи на авиационните складове за ядрени боеприпаси, а в някои случаи и разсредоточаването им на запасни летища;

- усилване на охраната на авиационните складове за ядрени боеприпаси;

- разсредоточаване на запасни летища и привеждане в пълна бойна готовност на самолетите-носители;

- увеличаване на броя на дежурните самолети-носители;

- намаляване на ескадрилите-носители на ядрено оръжие;

- изменение в режима на работа на средствата за управление на тактическата авиация;

- развръщане и включване в работа на системи за точно насочване на самолетите по земни цели;

- рязко активизиране на дейността на радиотехническото разузнаване.

ОМП - Оръжия за масово поразяване

НЧ/А-624

44

Секретно
Екз. №1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ПРИЗНАЦИ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА НЕПОСРЕДСТВЕНАТА ПОДГОТОВКА ЗА ИЗПОЛЗУВАНЕ НА ЯДРЕНО ОРЪЖИЕ

Внезапно ядрено нападение може да се извърши чрез масирано използуване на носещите бойно дежурство боеготови стратегически и оперативно-тактически ядрени средства. За тях не са необходими допълнителни подготвителни мероприятия и времето за използуването им се лимитира главно от необходимото време за свеждане на решението за нанасяне на ударите. Понастоящем в САЩ и НАТО в постоянна бойна готовност се поддържат следните дежурни средства за ядрено нападение, с които може да се нанесе внезапен ядрен удар:

– 100 % от боеготовите МБР – в 5– 15-минутна готовност за пуск;

– 70 % от боеготовите АРПЛ – в 15-минутна готовност за пуск;

– 30 % от боеготовите стратегически бомбардировачи – в 7– 15-минутна готовност за излитане.

Решение за внезапно използуване на ядрено оръжие може да вземе президентът на САЩ. Комитетът на началник-щабовете (КНЩ) за 2 минути подготвя заповедта, за 1–2 минути тя се предава до пунктовете за управление на пуска на МБР и за още 4–5 минути се проверява верността ѝ. По такъв начин 7–9 минути след вземането на решение за ядрено нападение може да се извърши пуск на дежурните МБР.

Из архивите на ДС

300

АРПЛ, намиращи се на бойно патрулиране, получават сигнала за пуск от 6 до 30 минути след вземането на решение, а пускът на ракетите може да се извърши в интервали 10-15 секунди.

Дежурните стратегически бомбардировачи може да излетят 7 минути след вземането на решение (2 минути за отдаването на заповедта от КНЩ, 1,5 минути за заемане на местата от екипажа и 3 минути за рулиране и излитане).

От наличните понастоящем 180 ОТР "Першинг-1А" в Европа в 15-25-минутна готовност за пуск се намират 45 пускови установки, а 20 % от самолетите-носители от тактическата авиация в Европа (около 140 самолета) се намират в 15- минутна готовност за излитане.

В случаите, когато военно-политическите ръководства на САЩ и НАТО планират употреба на ядрено оръжие в началото или в хода на войната с участието на всички налични средства-носители на ядрено оръжие, е необходимо да се проведат редица мероприятия за тяхното привеждане в бойна готовност и материално-техническо и други видове осигуряване. Анализът на особеностите на техническото обслужване на средствата за ядрено нападение позволява да се определят следните основни разузнавателни признаци:

1. По подготовката на стратегическите ракети със земно базиране:

- привеждане на всички налични ракетни сили в състояние на пълна бойна готовност;

- подготовка за бойно използуване на всички пускови установки на МБР - непланови проверки на стиковането им с бойните глави, проверки на бордовите системи за управление и др.;

Из архивите на ДС

- изменение в режима на работата и характера на радиообмена в радиомрежите на САК на САЩ;

- увеличаване на проверките и контрола на ракетните бази от отговорни военни ръководители на САЩ и усилване на тяхната охрана;

- рязко увеличаване на пускането на разузнавателни, навигационни, свързочни и геодезични спътници за уточняване и доразузнаване на важни стратегически цели.

2. По подготовката на стратегическите ракети с морско базиране:

301

- привеждане на всички боеготови АРПЛ в състояние на повишена бойна готовност;

- ускорена подготовка на АРПЛ за бързо излизане в районите за бойно патрулиране или в районите за съсредоточаване;

- повишаване на активността на работа и включване на нови постове от земни радионавигационни системи, предвидени за осигуряване на АРПЛ на море;

- срочно излизане в морето на плаващите бази на АРПЛ и други обслужващи кораби;

- изменения в режима на свръзката с АРПЛ в морето;

- изменения в сроковете за смяна на екипажите, намиращи се на АРПЛ;

- спускане предсрочно на вода на АРПЛ, които се намират в базите на ремонт или изпитания, въоръжаването им с ракети и извеждането им в райони за бойно патрулиране.

3. По подготовката на стратегическата авиация:

- привеждане на всички боеготови самолети в 15-минутна готовност за излитане;

Из архивите на ДС

302

- преминаване на техническия персонал от стратегическата авиация на военновременен режим на работа;

- прекратяване на учебно-тренировъчните полети;

- засилване на интензивността на радиообмена между ВКП и щабовете от ОВС на НАТО в Европа;

- създаване на допълнителни оперативни групи от самолети-зареждачи на предни летища в близост на маршрутите за полет на стратегическите бомбардировачи;

- повишаване на интензивността на работа в радиомрежите за управление на САК от ВВС на САЩ;

- повишаване на активността на работа на американските системи за следене и контрол на космическото пространство;

- увеличаване на дежурството във въздуха на ВКП на КНЩ и на САК на САЩ.

4. По подготовката на средствата за ядрено нападение на сухопътните войски:

- активизиране на работата в складовете за ядрени боеприпаси и провеждане на контролно-проверочни работи в срокове, несъвпадащи с графика за регламентни работи;

- подготовка за развръщане и развръщане на полевата система за снабдяване с ядрени боеприпаси и приемане на заявки от частите, въоръжени със средства-носители, за подвоз и доставка на ядрени боеприпаси;

- увеличаване броя на американските специалисти в района на ракетните и артилерийските части, въоръжени със средства-носители;

Из архивите на ДС

303

48

- усилване на метеорологичното разузнаване за нуждите на подразделенията, въоръжени със средства-носители;

- разсредоточаване на предните рубежи на съединенията и частите, които могат да бъдат уязвими от ядрено оръжие;

- подготовка за изнасяне и изнасяне на частите и подразделенията, въоръжени със средства-носители в очаквателни райони или в позиционни райони;

- извършване на подготвителни работи за взривяване на ядрено-минни фугаси в някои приграничні райони за създаване на ядрени заградителни бариери;

- развръщане на органите за оповестяване за ядрено, химическо и биологическо нападение;

- ускорено снабдяване на въоръжените сили със средства за водене на ядрено, химическо и биологическо разузнаване и индивидуални средства за противохимическа защита;

- раздаване на гражданското население в застрашените райони на средства за защита от ОМП;

- извеждане в предни райони на подразделения за дегазация и дезактивация, подготовка за развръщане и развръщане на пунктове за санитарна обработка.

5. По подготовката на средствата-носители на тактическата и палубно-щурмовата авиация:

- провеждане на непланови контролно-проверочни работи на авиационните складове за ядрени боеприпаси, а в някои случаи и разсредоточаването им на запасни летища;

- усилване на охраната на авиационните складове за ядрени боеприпаси;

Из архивите на ДС

304

- разсредоточаване на запасни летища и привеждане в пълна бойна готовност на самолетите-носители;

- увеличаване на броя на дежурните самолети-носители;

- намаляване или прекратяване напълно на бойната подготовка на ескадрилите-носители на ядрено оръжие;

- изменение в режима на работа на средствата за управление на тактическата авиация;

- развръщане и включване в работа на системи за точно насочване на самолетите по земни цели;

- рязко активизиране на дейността на радиотехническото разузнаване.

№ 1-075/11.1.1983 г.
Отпечатано в 2 екз.

/АК

106

Строго секретно!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ — ДС

ЗАПОВЕД

№ 273
София, 12 IV 1983 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Създаване на Информационно-оперативен щаб за координиране дейността на ПГУ-ДС по разкриване на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение и за действие в кризисни ситуации

Във връзка с постоянно изострящата се международна обстановка и подготовката на САЩ за ракетно-ядрена война против СССР и страните от социалистическата общност

З А П О В Я Д В А М:

1. В рамките на отдел 06, ПГУ-ДС да се създаде постоянно действуващ Информационно-оперативен щаб за координиране дейността по разкриване на признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение и за действие при кризисни ситуации.

2. Информационно-оперативният щаб да се изгради като звено в структурата на Информационно-аналитичния отдел, включващо двама анализатори по военно-стратегически проблеми. При нормална обстановка в работата му участвуват аналитично-прогностичното направление на отдел 06 и ръководителите на информационните направления от отдели 06 и 04 - ПГУ-ДС.

3. При възникване на кризисна ситуация в разузнаван от ПГУ-ДС географски район или страна, Информационно-оперативния щаб изпълнява функциите на координиращо звено към ръководството на ПГУ-ДС. За целта в тези случаи същият се ръководи пряко от началника на ПГУ или определен от него зам.-началник управление и в състава му се включват представители на ръководствата и оперативни работници от линейно-териториалния отдел, отговарящ за конкретния район, както и представители на други отдели на ПГУ-ДС, имащи отношение към възникналата кризисна ситуация.

4. При кризисни ситуации щабът организира необходимите дежурства, следи за развитието на кризата, обработва постъпващата по проблема информация от разузнавателни и явни източници, изготвя информации за ръководните инстанции и осъществява координацията между ПГУ-ДС и другите поделения на МВР, а така също с РУ-ГЩ.

5. Информационно-оперативният щаб да се обособи в самостоятелно помещение, специално оборудвано за целта с телефонни постове "ВЧ", "петолъчка", МВР и градски, с високочувствителна приемна радиоапаратура, телевизор, подходящи географски карти (стенни и настолни) и др.

6. Организационното изграждане и кадровото и материално-техническото обезпечаване на информационно-оперативния щаб възлагам на ген.майор Иван Горинов - зам.н-к управление и подполк. Тодор Божилов - зам.н-к у-ние.

7. За отговорник по ежедневното функциониране на информационно-оперативния щаб назначавам майор Трифон С. Балев - началник отделение.

11.04. 1983 г.
София
Отп. в 1 екз.
Изп. 8156
Нап. СГ/А-1038
+ 1 фото-копие за отдел. 5

Н-К У-НИЕ "ПЪРВО ГЛАВНО" - ДС
Ген.-лейтенант:
(В. Коцев)

125

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПГУ – ДС
гр. София
Рег.№ 8984, отд. № 1
21.05.1993 год.

УТВЪРЖДАВАМ
ЗАМ.МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ген. лейт. _____
Ст. Савов
15/03. 1983 година

П Л А Н

ОТНОСНО: Организационни мероприятия на ПГУ-ДС за изпълнението на утвърдените от Министъра на вътрешните работи насоки на разузнавателната работа за своевременно разкриване подготовката на ракетно-ядрено нападение /РЯН/ против нашата страна и страните от социалистическата общност

1. С оглед подобряване организацията на разузнавателната работа за придобиване на информация относно подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за РЯН, до резидентурите да се изпратят конкретизирани по страни справки-задания, както следва:

- САЩ: Вашингтон, Ню Йорк - 1 справка-задание
- всички останали страни - 1 справка-задание
- страните, членки на Движението на необвързаните страни - 1 справка-задание

В придружителните пасажи до резидентурите, линейно-териториалните отдели да дадат конкретни указания и съображения за работата с наличната агентура, имаща достъп до военна информация;

Из архивите на ДС

308

129

пренасочване на онази част от агентурата, имаща възможност за разкриване подготовката на РЯН; вербовка на нова агентура за същата цел и др.

2. В срок до 15.05.1983 г. , въз основа на справка-задание, резидентите да разработят план-~~задание~~ за работа на резидентурите с конкретно разпределение на задачите между оперативните работници и наличната агентура.

Приоритетно значение в заданието имат задачите:

- навременното придобиване и изпращане в Центъра на информация от агентурата, имаща достъп до данни за непосредствената подготовка на противника за РЯН.

- посписъчно уточняване на учрежденията на САЩ и националните учреждения на съответната страна, свързани с подготовката за РЯН и организиране на нощно наблюдение за разкриване на необичайно състояние на учрежденията и поведение на персонала.

- срочно изготвяне на списък на лицата, държавни ръководители /административни, военни, гражданска отбрана/, които имат отношение и ще бъдат задвижени в подготовката на РЯН - организиране на наблюдение за установяване на необичайно нарушение на установения от тях режим за работа и почивка.

Изпълнението на приоритетните задачи да започне незабавно, без да се изчаква утвърждаването на план-заданието на резидентурите от Центъра.

отг: резидентите
началник отделите и зам.началник ПГУ

3. Оперативните отдели в Центъра да разработят мероприятия в помощ на резидентурите, главно маршрутиране на ОР и агентура за подсилване на визуалното наблюдение, и придобиване на информация.

Тези мероприятия да допълнят план-заданията на резидентурите, с които да се оформи единен план за разузнаваната страна.

Из архивите на ДС

130

В това отношение следва да се използват възможностите на КРО на ДС и окръжните управления на МВР.

срок: 15.05.1983 г.
отг. началник отделите
зам.началници ПГУ

4. Отдел 05,ПГУ-ДС да разработи самостоятелен план-задание за всеки оперативен работник-нелегал и специалната агентура, имащи възможности за разкриване признаците за подготовка на РЯН, който да доложи за утвърждаване от Началника на ПГУ в срок до 15.04.1983 г.

Изпълнението на определените в точката приоритетни задачи да започне без да се изчаква утвърждаването на план-заданието.

отг: началник отдел 05 и
зам.началник ПГУ, отговарящ
в Ръководството

5. Изграждането на Единен център за обработка на постъпващата от резидентурите и другите ведомства информация за признаците за подготовка на РЯН в рамките на ПГУ да завърши в срок до 10.04.83 г

отг: началник отдел 06

6. След получаването на план-заданията от резидентурите същите да бъдат съгласувани със съответните линейно-териториални отдели на ПГУ-КГБ.

срок: 30.06.1983 г.
отг: Началник ПГУ-ДС

7. Досега с ориентировката-задание за своевременно разкриване признаците за подготовка на противника за нанасяне на РЯН са запознати ръководството на Управлението и утвърдената от др.Министър специална група. Пред вид невъзможността за своевременно придвижване на задачите и осъществяване нормалното водене на диалога с резидентурите, с ориентировката-задание следва да бъдат запознати началниците и заместник началниците на оперативните отдели.

Из архивите на ДС

8. Въпреки предприетите досега мерки от ръководството на ПГУ-ДС и независимо от продължаващото влошаване на международната военно-политическа обстановка, оперативния състав не в достатъчна степен бързо се преустройва за работа в кризисна обстановка и не възприема военната номенклатура от разузнавателни задачи като първостепенни.

В тази връзка да се проведе специална подготовка, съгласно следния план:

а/ до края на м. април пред оперативния състав, имащ отношение към разузнавателната работа на ПГУ по военните проблеми, да бъдат изнесени 2 беседи, свързани с военно-политическата обстановка и задачите на разузнаването.

За лектори да поискаме съдействието на ПГУ-КГБ.

отг: Началник ПГУ

б/ пред същия състав да бъдат изнесени 2 беседи:

- "Подготовка и начало на военни действия от страна на противника срещу НРБ".

- "Задачите на военното разузнаване в съвременната обстановка".

За лектори да бъдат поканени по първата лекция - ген.лейт. Танев, а по втората - началника на РУМНО ген.полковник Зикулов.

Беседите да бъдат последвани от военно учение в ПГУ.

По Вводна, разработена съвместно с отдел 05, МВР по време на учението, началниците на оперативни отдели да докладват за решаването на разузнавателни задачи в съответствие с реалните си възможности.

срок: 30.05.1983 г.
отг: ген.майор Вл. Тодоров

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК НА ПГУ-ДС
ген.лейт.
В. Коцев

Нап: 1 екз.
Р-8005 06454
ЕБ

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Планирани и проведени АМ за I-то полугодие на 1983 г. от направление "САЩ и НАТО"

I. Планирани мероприятия за полугодието по различните операции /общо 7 АМ/ и тяхното изпълнение

1. По операция "ХОРИЗОНТ"

– АМ "МАРС 83" – за оказване влияние върху обществено-политическите кръгове на Западна Европа с цел формиране на конструктивен подход към актуалните проблеми на световната политика. Издаването на книгата "Генерали за мир" в превод на български език да се използува за пропагандиране идеята за безядрена зона на Балканите. Предстоящо е излизането на книгата от печат. Договорено е съдействието на отдел "Пропаганда" за организиране на публикации, рецензия, интервюта и обвързването на излизането на книгата с Асамблеята за мир в Прага /21 до 26 юни т.г./.

– АМ "ХОРИЗОНТ 83" – за успешно приключване на Мадридската среща. Изпратени материали до делегациите на Мадридската среща, разобличаващи нарешенията на демократичните права и свободи в Турция. Съвместно с отдел 01.

Непроведена е втората част от мероприятието – разпращане до участниците в Мадридската среща на брошура от името на Инициативния комитет за спасяване на европейската цивилизация.

Из архивите на ДС

312

27

– АМ "ХОРИЗОНТ 83-А" – за успешното завършване на Мадридската среща. Инспирирани публикации в Италия и Португалия за необходимостта от успешното завършване на срещата в Мадрид.

2. По операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ"

– АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ 3" – за разобличаване на авантюристичния и опасен за мира външнополитически курс на САЩ пред западноевропейската общественост. Предадена е за реализиране чрез възможностите на отдел 09 подготвената съвместно със съветските другари книга "САЩ и Западна Европа – неравноправни партньори". Книгата ще излезе на английски език и се разпространи в Западна Европа.

– АМ "ИЗОМЕР" – срещу опитите на САЩ да изпробват и въвеждат на въоръжение нови видове смъртоносни оръжия. Непроведено. Търсят се възможности за реализирането на мероприятието съгласно изискванията на съветските другари.

– АМ "МАНЕЖ-ЮГ" – против опасната обвързаност на Гърция със САЩ и НАТО. Провеждане на втори етап от мероприятието, изразяващ се в преиздаване на английски език на излязлата в Гърция книга "НАТО, базите и ПАСОК". Предстоящо е излизането и разпространяването на книгата чрез възможностите на отдел 02.

– АМ "МИРАЖ"-3 – за противодействие на опитите на САЩ да наложат на Западна Европа крайно десни правителства и политически курс в интерес на американската администрация на Рейгън. Непроведено. В процес на подготовка за реализация на мероприятието.

II. Проведени АМ извънпланово

1. По операция "СИГНАЛ" – съвместно с отдел 03 – ПГУ за отпор на клеветническата антибългарска кампания на Запада.

Из архивите на ДС

Проведени са общо 9 АМ в горната насоченост като АМ "СИГНАЛ IX" е предадено за реализация.

2. По операция "ПАПА", провеждана от "Оперативно направление" за разобличаване на истинските организатори и изпълнители на атентата срещу папа Йоан Павел II.

- АМ "ВЕЗУВИЙ" - съвместно с немските другари, документално. В процес на реализация под псевдоним "ТЕРОРИСТИ".

- АМ "ЕТНА" - документално, реализирано в Западна Европа и в нашата страна.

Проведени са общо 16 АМ, от които по плана 5 и извънпланово 11; непроведени мероприятия в срока по плана - 2. Отпаднали окончателно от плана мероприятия - няма.

20 06. 1983 год.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
08/284/8497

143

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Мероприятия, проведени от ЛТО и резидентурите по разкриване на признаците за подготовка на РЯН

В изпълнение на указанията на ръководството на ПГУ-ДС за работа на резидентурите по признаците за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския договор, на резидентите бяха изпратени конкретни указания за организиране на работата по поставената задача. С грама на началника на ПГУ-ДС от 20.06.1983 г. резидентите бяха задължени с всяка поща да докладват за изпълнението на организационните мероприятия, а получаваната информация по проблема да изпращат своевременно в Центъра с грама.

В някои ЛТО са определени ОР, които да наблюдават работата на резидентурите конкретно по тази задача.

Всички резидентури в страните от НАТО и болшинството резидентури в развиващите се страни вече имат изготвени планове с мероприятията които се извършват или следва да бъдат извършени, с оглед своевременното долавяне на признаците за подготовка на противника за РЯН. На агентурата с възможности за работа по долавяне на признаците са разработени конкретни задачи. Набелязани са мероприятия за проникване в обектите, имащи отношение към подготовката

на внезапно нападение. Изготвени са и списъци на лицата, които биха могли да бъдат предварително уведомени за подготовката на РЯН с цел следене на тяхното движение и местонахождение. В плановете на резидентурите са застъпени и мероприятия, които следва да се проведат за придобиване на нови връзки и агентура с възможности за долавяне на признаците за подготовка на РЯН.

В страните, където са разположени американски бази резидентурите периодически маршрутират ОР със задача да извършват визуално наблюдение и да следят за външни признаци за настъпили в базите изменения. В някои страни се предвижда да се въведе контрол върху радиовръзките на някои военни обекти.

За изпълнението на мероприятията от плановете са определени конкретни отговорници.

По време на летните отпуски на резидентите, с тях се обсъждат изготвените планове и се правят необходимите корекции.

От проведените с някои резиденти обсъждания, а така също и от характера на изпращаната от някои резидентури информации става ясно, че не всички резиденти правилно са разбрали поставената задача. Така например някои резиденти в страни, които не разполагат с ракетно-ядрено оръжие съобщават в Центъра, че техните страни не се готвят да извършат ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския договор, поради това че "водят антиимпериалистическа политика", а от натовски страни съобщават, че няма признаци за подготовка за ракетно-ядрено нападение, защото страната на местопребиваване съзнава какви ще бъдат резултатите от евентуална всеобща термоядрена война.

Не се спазва от всички резидентури заповедта на началника на ПГУ-ДС с всяка поща да се докладва за провежданите мероприятия по линия на РЯН и за евентуални промени в обстановката (мълчанието на тези резидентури не позволява да се прецени дали няма промени или резидентурата не е проверявала за промени).

Някои от резидентите дори считат, че характерът на международната обстановка не предполага подготовка за внезапно нападение от което следва неизказаното мнение, че задачата не е актуална

Архивите на ДС

Из архивите на ДС

и би следвало усилията, които резидентурите полагат за нейното решаване да бъдат адекватни.

От всичко, казано по-горе следва, че на някои резидентури ще трябва отново да се разясни характера на задачата и да се взиска най-стриктното й изпълнение.

_____1983 г.
С о ф и я
Изп. 8156 - 7469
Нап. Стаменова/А-2748

161

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпратена грама до всички резидентури, натоварени да работят за разкриване на подготовката за РЯН

По нареждане на Бойков, на всички резидентури, на които бе изпратена ориентировка-задание да започнат работа за разкриване признаците за подготовка на противника за война и ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от социалистическата общност, с грама № _____/20.VI.1983 г. бе разпоредено във всяка поща с пасаж № 1 да докладват за извършените от тях организационни мероприятия, а получаваната по тази задача информация своевременно да изпращат с грама.

На резидентурите още един път бе обърнато внимание върху изключителната важност и на постоянния характер на поставената задача.

Рег. № 17 296

Изп. 0613800 - 8156
Нап. СГ/А-3000

_____ 1983 г.
София

3

За дипломатическия корпус

Оперативно № 6/15.03.1983 г
От В.Ихров

№ 8

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: някои 052 разузнавателни признаци, имащи отношение към подготовката на Франция за използуването на ядрено оръжие

Източник от дипломатическите среди съобщи:

Независимо от бързото развитие на събитията в Чад и все по-непосредственото ангажиране на Франция в тези събития, до края на м.август т.г. не трябвало да се очакват раздвижвания във френските ядрени сили. Съществували обаче някои данни, съгласно които след 10–15 септември 1983 год. щяло да има активизиране на тези сили, за което свидетелствували някои взети решения от Съвета за национална сигурност, Генералния щаб на френската армия и щабовете на трите рода войски:

1. Предвиждало се още до края на т.г. да бъде увеличено пускането на разузнавателни, навигационни, свързочни и геодезически спътници за доуточняване на важни стратегически цели на страните от Варшавския договор. Такова решение било взето непосредствено след успешния опит с ракетата "Ариане".

2. По отношение на тазгодишните отпуски на офицерите от три-

те рода военни бяло ясно същите да приключат до 15.09.1983 год., а при положение, че някои офицери не успеели да ползуват отпуските си, щели да имат право да ги ползуват през второто полугодие на 1983 год.

3. Също до 15 септември т.г. трябвало да приключи смяната на екипажите на френските атомни ракетни подводни лодки

4. В Съвета за национална сигурност било разгледано американското предложение до края на 1983 год. на френска територия да бъдат разположени временно от 3 до 5 самолета АУАКС, с оглед обезпечаване сигурността по инсталирането на "Пършинг 2" и "Круз" в някои западноевропейски страни. САЩ мотивирали това свое предложение главно с:

а/ Франция се намирала в центъра на Западна Европа, поради което от нейна територия можело да се изгради "защитен чадър" върху усъвършенстваните американски ядрени системи, които щели да бъдат настанени в редица западноевропейски страни. Територията на ФРГ например не предоставяла такава възможност, тъй като от нея нямало да могат ефикасно да бъдат "покрити" от самолетите АУАКС ядрените устройства в Англия.

б/ Самолетите АУАКС щели да бъдат използувани и за подпомагане отбраната на Испания, като по такъв начин щяла да бъде направена първата много съществена крачка към използуването на френската територия за изграждане комуникациите на Испания с НАТО.

Съветът за национална сигурност бил отхвърлил американското предложение, макар че в същото имало алюзия относно евентуалното използуване на самолетите АУАКС и за обслужване на френските ядрени сили.

Оценка: подобни данни се получават за първи път, поради което същите се нуждаят от цателен анализ и проверка. Разполагахме само с 2-3 дни след тяхното получаване, поради което не успяхме да ги проверим на място. Изненадва голямата откровеност на източника, с когото поддържаме връзка повече от три години. Считаме, че това се дължи най-вече на факта, че след около една седмица пристига Франсоа Миттеран официално, а така също и на обстоятелството, че ще бъде седем продължен отдих, от което той бе силно

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

полски.

Извършеното от нас визуално наблюдение в района на 941 - Парчин и в други райони на страната показа, че за момента не се забелязват особени раздвижвания във френските ядрени сили. Считаме за напълно възможно обаче активизиране на същите ще през м.септември т.г., като основната причина за това няма да бъдат събитията в Чад, а предстоящето инсталиране на усъвършенствувани американски ядрени системи в Западна Европа, което неминуемо ще предизвика съответна реакция от страна на страните от ОВД и на първо място от страна на СССР.

13.08.1983 год. Мавров

? Могат ли между САЩ и Франция да има договорености за прехвърляне на целите — или някои от целите, които до сега са били предоставени на френските ракетни сили да бъдат поети от "Пършинг-2 и от "Круз", а френските ракети да бъдат пренасочени към нови цели.

Ако имам хипотеза е вярна, то тогава би трябвало да се очаква нова пренасочване да започне след дислоцирането на американските ракети

Да се постави задача на резидентурата да проведе в изпълнението на хипотезата

067061/ 1983г. Рдз. 13

162

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М Е Р О П Р И Я Т И Я

на ПГУ-ДС по линия на РЯН проведени през август-септември 1983 г.

I. МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Доизграждане на Информационно-оперативния щаб за координиране дейността на ПГУ-ДС по разкриване на признаците за подготовка на РЯН и за действие в кризисни ситуации.

а) Дообзавеждане на ситуационната зала.

б) Проучване на подходящи кандидатури с генералщабно образование за попълване състава на аналитичното звено, натоварено да работи по проблемите на РЯН.

в) Определяне на отговорен анализатор на отдел 06, ПГУ-ДС да се занимава изключително със систематизирането и анализа на постъпващите признаци по проблемите на РЯН.

2. Проведени срещи, разговори и инструктаж на резиденти за доизясняване на задачите по РЯН и конкретизиране на задачите на резидентурите.

3. Изготвени и изпратени на ВГУ, III управление, IV управление, УГВ, ГСУ и IV отдел-ДС разширени ориентировки-задания по линия на РЯН.

4. Проведени разговори с ръководствата на Централните поделения на ДС за координиране на работата по проблемите на РЯН.

Из архивите на ДС

5. Провеждане среща на ОР от централните поделения, натоварени да работят по проблемите на РЯН, за осигуряване и улесняване на съвместната работа на поделенията по проблемите на РЯН.

II. РАБОТА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ ПО ЛИНИЯ НА РЯН

На фона на общото повишаване на бдителността на ОР:

322

1. Съсредоточава се работата на резидентурите върху признаците за подготовка на РЯН.

2. Засилва се работата по придобиване на източници с възможности за работа по проблемите на РЯН.

3. В изпълнение на изпратените указания резидентурите докладват с всяка поща с първи пасаж за организационните мероприятия, извършени в резидентурите по линия на РЯН и за промени в обстановката в разузнаваната страна, които биха представлявали признаци за подготовка на РЯН.

4. В момента се прави препроверка и разширяване на получените информации и сигнали за:

- увеличаване на стратегическите запаси от храни във ФРГ;

- увеличаване на стратегическите запаси от суровини във Франция;

- смяна на военновременния КП на американското правителство и промени в кодовите и шифрови системи.

26.09. 1983 г.
София

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 8156 - 0613798
Отп. Чучукова/А-2981

Рег. № 17 294

Строго секретно! 23

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството с немските другари за 1981-1983 г. по направление САЩ и НАТО

Сътрудничеството с немските другари по направление САЩ и НАТО се развива възходящо, което личи както от нарастването на броя на съвместните АМ /1981 г. - 3 съвместни АМ, през 1982 - 4 АМ, 1983 г. - 5 АМ/, така и по обема на разменени информации по отделните акции и някои други въпроси. Някои отделни АМ се превърнаха в дългосрочни операции с комплексен характер: "ФЛАНГ", "ХОРИЗОНТ " /"МАРС"/. В някои случаи немските другари ни изпращат информации и данни, които ние използуваме в съвместни мероприятия по плана за сътрудничеството със съветските другари: /отделни АМ по операция "ХОРИЗОНТ", операция "МАНЕЖ", "ДИАНА" и т.н./.

На редовните работни срещи по линия на АМ между нашите две служби въпросите на съвместната работа по линия на САЩ и НАТО винаги са били разглеждани задълбочено и конкретно с ясно изразено разбиране и от двете страни на важността и значението на мероприятията в това направление.

Проведени по-важни съвместни АМ за посочения период:

- АМ "ФЛАНГ 81" - съвместно документално мероприятие, насочено против стремежите на САЩ за разширяване на сферата на действие на НАТО. Реализирано от нас в Гърция. Документът на базата на наши информации е изготвен от немските другари.

Из архивите на ДС

27

– АМ "МАРС 81" – в подготвена от нас и реализирана публикация в Испания против влизането на страната в НАТО са използувани материали и аргументи, предоставени ни от немските другари.

– АМ "ФЛАНГ 82" – реализиран в Гърция документ, разкриващ действия на САЩ и Турция зад гърба на Гърция в разрез с интересите на гръцката външна политика.

– АМ "МАРС 82" –за създаване на разногласия между Испания и НАТО. На немските другари са предоставени наши данни и материали за изготвяне на съответен документ. Реализацията е извършена от немските другари с техни възможности.

– АМ "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР" – за разширяване на ефекта от проведено мероприятие на немските другари. От наша страна е проведен първия етап, като в българската преса излязоха от печат откъси от мероприятието.

– АМ "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР" – II етап. Излезе от печат превод на български език на мероприятието /книгата "Генерали за мир"/. Излизането на книгата е свързано с допълнителни наши мероприятия за лансиране на Запад на идеята за безядрена зона на Балканите.

Изпратените ни от немските другари тезисни материали ще бъдат използувани в друго наше самостоятелно АМ по тази проблематика.

– АМ "МИРАЖ" – при подготовката на мероприятието са използувани предоставена ни информация от немските другари за действия на САЩ против някои лидери на ГСДП в Западна Германия.

– Операция "ПАПА" – за противодействие на антибългарската кампания на Запада. От страна на немските другари бяха разработени два материали /"ВЕЗУВИЙ"/, които са в основата на реализирани от нас 2 АМ от операцията. По "ВЕЗУВИЙ" немската страна ще ни предостави за реализация документация от проведено тяхно АМ в Италия като допълнение към нашето АМ и за

Из архивите на ДС

разширяване на ефекта от реализираното в Италия тяхно мероприятие.

На предстоящата работна среща в Берлин по линия на АМ наред с обсъждането на съвместните мероприятия очакваме немските другари да споделят своя опит и съображения по използуването на т.нар. движение на зелените във ФРГ,с цел бъдещото използуване от нас на разкрити възможности на ПГУ за работа по линия на АМ чрез подобни движения в други страни. Ще бъде обсъден и въпросът за съвместни действия по популяризирането на идеята за създаване на безядрена зона на Балканите.

26.9. 1983 год.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
08/8497/445

ИЗГОТВИЛ:
/ Л.НИКОЛОВ /

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПГУ – др. Бояджиев
0618968/14.XI
КОПИЕ
175

СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Второ главно управление – Държавна сигурност

Рег. № 28391 екз. № 162
13.10.1983
У. Бояджиев

МВР – I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ ДС
Вх. № 10377 14. 12. 1983
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИТЕ
Вх. № 15712 24.ОКТ.1983

УКАЗАНИЕ

За разкриване на признаци, по които ВГУ–ДС следва да събира информация за непосредствената подготовка на САЩ и другите страни–членки на НАТО за внезапно ракетно–ядрено нападение срещу НР България и останалите страни от социалистическата общност

I. ОБЩИ ПРИЗНАЦИ

Рязкото изостряне на международната обстановка, интензивното милитаризиране на икономиката на САЩ и другите натовски страни и ускоряването на техните програми за превъоръжаване засилиха опасността от извършване на внезапно военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

Анализът на съвременните военни концепции показва, че в плановете за водене на ракетно–ядрена война противникът запага

Из архивите на ДС

особено много на внезапността на нападението. Поради това постоянно развива и усъвършенствува в такава насока своите нови системи нападателни оръжия.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът, екипировката и боеготовността на групировките позволяват да се започнат военни действия във всеки момент, без предварително предиспозициране. Стратегическите ударни сили на САЩ и техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в пълна бойна готовност само за някопко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дежурство, са необходими броени минути за изпълнение на заповедта за нападение.

327

Предстоящото диспозициране на нови американски ракети със среден радиус на действие в някои страни от Западна Европа значително ще съкрати времето за доставяне на ядрените бойни глави до целите.

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към неговото обезпечаване, така и към ограничаване на щетите от ответен удар. Многобройните подготвителни мероприятия, обхващащи различни сфери на дейност, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствена опасност от нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да запази в максимална тайна подготовката за ракетно ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци за това.

За своевременното долавяне на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност е необходимо непрекъснато да се събира и анализира информация за дейността на противника

Из архивите на ДС

във всички области (политическа, военна, гражданската отбрана, специалните служби, икономическа и пр.).

.1. <u>В политическата област</u>

Решението за подготовка и започване на ракетно-ядрена война ще бъде взето от висшето политическо ръководство на САЩ с участието на военното командуване и ръководителите на главните държавни органи. То ще се осъществи в условия, значително отличаващи се от мирновременните и ще се характеризира с въвеждането особен режим на секретност и рязко стесняване кръга на осведомените лица.

Може да се очаква, че вземането на решение за военно нападение ще стане на два етапа. На първия етап ще се приеме предварително решение, а на втория - окончателно. Вземането на окончателно решение няма да бъде неизбежно, тъй като поради определени обстоятелства предварителното може да бъде отменено. При приемането на предварително решение политическото ръководство на САЩ ще направи оценка на политическата и военностратегическата обстановка в света, ще организира съвещания и консултации на най-високо равнище или по дипломатически път. В същото време трябва да се има предвид, че с цел да се осигури внезапността на ракетно-ядреното нападение, такива консултации, предвиждани от споразуменията на Североатлантическия пакт, могат и да не бъдат проведени.

Подготовката,както на предварителното, така и на окончателното решение, ще изисква разработването на редица документи и включването в този процес ръководителите на различни ведомства, техните помощници и консултанти. Необичайният начин за поставяне на задачите, съкратените срокове за изготвяне на документите, засиленият режим на секретност, необичайната по време и интензивност

Из архивите на ДС

работа в задействуваните подразделения на държавния апарат на страната-агресор могат да бъдат признаците, на които следва да се обърне особено внимание.

Изключително важно значение за ранното откриване на заплахата от нападение има своевременното определяне на кръга от лицата, запознати с решението на ръководствата на САЩ и НАТО за предприемане на ракетно-ядрен удар. Промяната на ежедневния начин на живот на осведомените лица и особено тяхното едновременно излизане под различен предлог от зоната на повишен риск (на територията на страната или зад граница) може да бъде важен признак за намерението на противника да употреби ядрено оръжие.

329

2. Във военната област

Привеждането на стратегическите ядрени сили в най-висока степен на бойна готовност може да стане под формата на подготовка за извършване на учение. Поради това в такава обстановка се повишава потенциалната опасност от внезапно ракетно-ядрено нападение.

Въвеждането различна степен на бойна готовност за стратегическите ядрени сили, както и осъществяването на мероприятия за увеличаване броя на боеготовите съединения, представляват основни признаци за подготовката за нанасяне на ракетно-ядрени удари.

Наред с фиксирането на признаци, свидетелствуващи за подготовката на системите оръжие и военните бази за военни действи.., определено значение може да има своевременното разкриване изменението в ежедневната дейност на военните обекти и обстановката около тях (интензифициране на превозите, засилване на охраната,

Из архивите на ДС

330

ограничаване излизането на военнослужещите извън пределите на обекта и т.н.).

3. В икономическата област

Напоследък управляващите кръгове в САЩ и някои страни от НАТО все по-често поставят ударението върху приемливостта на определени варианти за водене на ядрена война от гледна точка на евентуалните икономически загуби, които биха понесли в резултат на ответен удар по тяхната територия. Те твърдят, че значителна част от промишления потенциал може да бъде защитена при своевременно организиране на съответни евакуационни мероприятия, тренировка на персонала, мобилизация на транспортните средства за извозване на основното оборудване в по-малко застрашени райони и пр.

Може да се предполага, че през този период най-общ признак за подготовка на противника за ракетно-ядрено нападение ще бъде интензифицирането на специалните мероприятия, за защита и за локализиране на последствията от ракетно-ядрен отговор, на който могат да бъдат подложени различни сектори на икономиката и създаването на условия за тяхното възстановяване.

Една от основните задачи при избухването на ракетно-ядрена война ще бъде свеждането до минимум загубите сред ръководството и висококвалифицирания състав от сътрудници в ключовите отрасли на промишлеността. За тази цел много крупни западни, и преди всичко американски, военно-промишлени корпорации създават специални, добре защитени укрития за своите щаб-квартири в случай на опасна ситуация.

Извънредно голямо значение на транспорта за решаване на задачите за защита на икономиката може да наложи неговото своевременно мобилизиране и концентриране, а също и наемането на

Из архивите на ДС

допълнителна работна ръка. В тази връзка могат да представляват интерес необичайни явления в дейността на крупните транспортни компании и на компаниите, даващи автомобили под наем, вземането на гражданската авиация под военен контрол и т.н. Особена роля в плановете за подготовка за война се определя на морския транспорт. Следва да се очаква, че в навечерието на нападението противникът ще предприеме срочни мерки както за разсредоточаване на морските съдове, така и за организиране на допълнителни превози до своите основни военни бази зад граница и евентуалните райони на военни действия.

331

Заедно с това следва да се отчита, че поради стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение е възможно да се проявят само крайно ограничен брой икономически признаци, и то главно на територията на САЩ.

.4. <u>В гражданската отбрана</u>

Стремейки се да осигури внезапност на нападението, противникът ще вземе мерки за ограничаване и маскиране на приготовленията в областта на гражданската отбрана. Следва да се очаква, че главното ударение ще бъде поставено върху осъществяването на мероприятия, имащи за цел да осигурят безопасност и дееспособност на висшето политическо и военно ръководство на страната.

САЩ отделят особено внимание на тези въпроси. През 1979 г. бе създадено Федералното управление за дейност при извънредни условия – ФЕМА. В неговите задачи влиза разработването на планове и провеждането на мероприятия в областта на гражданската отбрана, а така също осигуряване дейността на националното ръководство при

Из архивите на ДС

332

извънредни обстоятелства, включително и в период на разменяне на ракетно-ядрени удари. В последната задача влизат подготовката на защитени държавни командни пунктове за евакуиране на държавните учреждения и своевременното провеждане на такава евакуация.

В периода на непосредствените приготовления за ракетно-ядрено нападение е възможно извършването на евакуационни мероприятия и в главните страни на Западна Европа. Мащабите и сроковете за провеждането им обаче ще зависят от степента на осведоменост на политическите и военните ръководства на тези държави за плановете за осъществяване на военно нападение.

Евакуирането сътрудниците на висшите правителствени органи, министерства и други централни учреждения в предварително оборудвани укрития е един от най-важните признаци на непосредствената подготовка за започване на ядрена война. При това следва да се очаква евакуирането най-напред на основните длъжностни лица.

Не трябва да се изключва и вероятността в главните страни от НАТО, и преди всичко в САЩ, да бъдат проведени някои мероприятия за опазване на населението от ответен удар. Тяхното осъществяване е свързано с привеждането в готовност на голямо количество транспортни средства, места за евакуиране, медицинско оборудване, натрупване на медикаменти, продукти и вода. Поради трудността да се замаскира подготовката на крупномащабна евакуация следва да се очаква противникът да се откаже от нейното извършване или да я осъществи под формата на учения по линия на гражданската отбрана. При това е възможно евакуацията на населението да се проведе непосредствено преди началото на нападението.

Из архивите на ДС

333

182

.5. Дейността на специалните служби на противника

На разузнавателните и контраразузнавателните служби на САЩ и другите страни от НАТО се определя особено важна роля в комплекса от мероприятия, които ще бъдат осъществени в навечерието на нападението. Началото на военните действия ще се предшествува от активизиране работата на специалните служби, насочена към максимално осигуряване успеха на стратегическите замисли на агресора. При това положение следва да се очакват определени изменения в характера на дейността им както зад граница, така и на територията на своите страни. Тяхната основна задача ще бъде да съберат сведения, необходими за уточняване времето за нанасяне на удара, за дислокацията на обектите на нападение, особено на онези, които са подвижни или полуподвижни (центрове за управление, средства на ПВО, пунктове за базиране на войските, за материално-техническото им снабдяване и т.н.). Уточняването на данните може да се съпровожда с фотографиране на обектите и обкръжаващата ги местност не само от въздуха или Космоса, но и от земята.

Подготовката за ракетно-ядрено нападение ще се съпровожда и от мероприятия на специалните служби за обезпечаване вътрешната сигурност и контраразузнавателния режим в най-важните държавни и военни обекти и в зоните на тяхното разположение, а така също и обектите на НАТО (особено американските) и задграничните учреждения на САЩ. Следва да се очаква също засилване на гранично-пропускателния и митническия режим на държавните граници, на пощенската цензура, на решима в летищата и морските пристанища, създаване на пунктове за контрол по пътищата, забранени зони и т.н. Засилването на режима за вътрешната сигурност може да се прояви в частност под формата на рязко влошаване на оперативната обстановка за разузнаванията на

Из архивите на ДС

334

социалистическите страни, активизиране разработката и вербовъчната дейност по отношение на нашите граждани, разширяване мащабите на използване на оперативна техника и ВН против задграничните учреждения и други мероприятия.

II КОНКРЕТНИ ПРИЗНАЦИ

Анализът на подготвителните мероприятия, които САЩ и техните съюзници от НАТО ще проведат преди да осъществят внезапно ракетно-ядрено нападение срещу страните от Варшавския договор, дава възможност да се определят следните конкретни признаци

По канала на дипломатическите и други официални представителства на противниковите страни в НР България

1. Усилен разузнавателен интерес на противниковите официални представителства към дейността на партийното и държавно ръководство, ГЩ – МНО, щабовете на различните родове войски, поделенията на МВР и други министерства и ведомства.

2. Интензивни разузнавателни пътувания на дипломати, особено на военните аташета във важните стратегически направления.

3. Устройване на маяци и други сигнални устройства в близост до важни военни и стопански обекти, набелязани за унищожаване.

4. Значително съкращаване броя на сътрудниците в представителствата.

5. Изтегляне от страната по различни поводи членове на семействата на чуждестранните представители.

6. Прекратяване отпуските и въвеждане на дежурства и непрекъснат режим на работа за шифровачите.

Из архивите на ДС

7. Бързо унищожаване на секретни материали в посолствата, легациите и консулствата.

8. Увеличаване радиообмена на дипломатическите представителства със своите центрове, промяна на шифри, честоти и пр.

9. Внезапни посещения в противниковите посолства на отговорни служители от държавния апарат на САЩ и натовските страни.

10. Зачестени извиквания на отговорни дипломатически представители от техните правителства.

335

По канала на временно пребиваващите в НР България граждани на противниковите страни

1. Ограничаване или забраняване посещенията у нас на чужди търговци, туристи, гости и др.

2. Масово изтегляне от НР България на туристи, търговци, специалисти, специализанти, гости и др. граждани на натовските страни.

3. Немотивирано рязко ограничаване или забраняване изпращането в НРБ на участници в мероприятия по научно-техническия обмен, договорени или планирани делегации, специалисти и др.

4. Коментарии на преминаващите през ГКПП и временно пребиваващи у нас граждани на натовските страни за въведени ограничения в тяхната дейност или за получени инструкции за работа при извънредни обстоятелства.

По канала на временно пребиваващите български граждани в противниковите страни

1. Засилване от противника мерките по гранично-паспортния контрол, промяна в режима по преминаване на границата; упражняване на по-строг контрол на митниците при проверка на пътниците.

Из архивите на ДС

2. Рязко засилване негласния контрол върху нашите граждани по време на пребиваването им в натовските страни.

3. Допълнителни ограничения на посещенията на наши граждани във военни зони или в близост до тях; ограничаване придвижванията им с транспортни средства в райони, където са разположени ракетни поделения и складове с атомно оръжие.

4. Провеждане на скрита частична или обща мобилизация под формата на подготовка на запасните, учебни сборове и други, както и отсрочване уволнението на редовния набор.

336

5. Дооборудване и усилен строеж на допълнителни пътища, създаване на обходни пътища около мостове и други уязвими места; разширяване на жп гари, пристанища и др.

6. Установяване контролни и регулировъчни пунктове на кръстовищата, мостовете и останалите комуникации.

7. Необичайни придвижвания на военна техника и друга необикновена активност в райони и направления, в които до това време не са наблюдавани.

8. Въвеждане правителствен контрол от страна на противника върху разпределението на ГСМ, някои хранителни продукти и стоки от първа необходимост.

9. Активизиране работата с отрядите на гражданската отбрана, привеждане на обществените скривалища в пълна готовност, оборудване на нови скривалища.

10. Засилване психологическата обработка и военната подготовка на населението, обучаването му за защита от средствата за масово поразяване и раздаване на противогази.

11. Въвеждане на специални мерки за маскировката на гражданските обекти, гари, пристанища, поява на военни лица в тях и усилване на охраната.

Из архивите на ДС

12. Засилване на специалните мероприятия по военно-медицинското обслужване на гражданските учреждения; освобождаване на гражданските болници, оборудването им за военни нужди и увеличаване на медицинския персонал.

13. Извършване имунизация на населението, особено в районите, граничещи със страни от Варшавския договор и създаване на полеви дезинфекционни пунктове. Усилено провеждане на кръводаряване.

14. Вземане решение за влизане в действие на плановете за регулиране на човешките и материалните ресурси в интерес на военновременното производство.

15. Прекратяване на работата по обекти без военно значение и ускоряване строителство на военни обекти; строеж и почистване на различни фортификационни съоръжения в приграничната полоса.

16. Подготовка под формата на учения на частична или пълна евакуация на ведомства, важни държавни учреждения, предприятия, обекти, ценности и население от големи населени пунктове и райони, в които се очакват военни действия; заемане на полеви пунктове за управление.

17. Разсредоточаване на подвижни състави от големи жп възли, гари и депа; ограничаване видимостта на сигнални инсталации от въздуха.

18. Подготовка за изпускане или частично изпускане на някои язовири.

19. Значително увеличаване и натрупване на запаси от части, блокове и други материали за ускоряване темповете на строителството и ремонта на военни и търговски кораби.

Из архивите на ДС

338

20. Засилване на разузнаването в граничните райони и в особено важните в икономическо и военно отношение обекти, водохранилища и други, набелязани за нанасяне на ракетно-ядрени удари и извършване на диверсии.

21. Засилване прехвърлянето на кадрови разузнавачи, агентура, разузнавателно-диверсионни групи и материали на наша територия и в други социалистически страни; засилване националистическите чувства сред малцинствените групи у нас.

22. Извикване опитни кадрови разузнавачи от запаса; създаване на нови разузнавателни центрове в близост до границите на социалистическите страни и на нови школи за обучение на агентура и скъсяване на сроковете на обучение на редовните разузнавателни школи.

23. Усилване на охраната и вземане мерки за осигуряване безопасността на държавното ръководство и важни военни и политически личности.

24. Задържане на дипломатически представители, членове на семействата им, екипажи на плавателни съдове, самолети и други транспортни средства и граждани на социалистическите страни, намиращи се на територията на натовските държави.

25. Провеждане на усилени и допълнителни мероприятия по охраната на границата, безопасността на щабовете, свързочните възли, военни и икономически обекти, военни превози.

26. Отстраняване от работа във важни ведомства, учреждения и обекти, особено в граничните райони, на лица, пишени от доверие или от средите на малцинствата.

27. Цялостно изменение на плановете за радиосвръзка с агентурата и количествено увеличение на двустранните връзки с нея.

Из архивите на ДС

28. Използване на условни разговорни таблици, сигнали и шифри от търговския и рибоповния флот.

29. Прекратяване пускането и извикване от отпуск на военнослужещи, държавни и полицейски служители, екипажи от търговския флот, гражданската авиация и персонала от железопътния транспорт.

30. Предсрочно извикване на специалисти и командни кадри, обучаващите се в академии, курсове, сборове на НАТО в САЩ, ФРГ и други; ограничаване излизания на подлежащи на мобилизация запасни и автотранспорт от съответни административни райони.

31. Големи съсредоточавания и пребазирвания на войскови части под предлог извършване на военни маневри, а така също внезапното им прекратяване и даване на разпореждания за вземане на строги мерки за запазване на военната тайна.

32. Усилено подвозване и стоварване главно на аеродруми и пристанища на бойна техника и въоръжение, атомни боеприпаси, снаряжение, прибори и средства за бактериологическа и химическа война от САЩ и други страни от НАТО.

33. Разкриване на складове с ракетно оръжие, ГСМ и други в оперативни направления, гранични райони, в близост на аеродруми, пристанища и комуникационни възли.

34. Чувствително увеличаване на американските специалисти в райони на ракетни бази, особено в Турция, Гърция и Италия; усилване на ВВС и сухопътните войски на САЩ в Европа чрез прехвърляне от САЩ, Канада и Англия.

35. Изтеглване на ракетни и други поделения извън мирновременните им гарнизони; изнасяне командните органи на въоръжените сили във ВПУ.

339

Из архивите на ДС

340

36. Подвозване на бойни глави и ракети. При превозване с жп транспорт – наличие на специални четириосни жп платформи, самоходни лафети, ремаркета, влекачи, специални автомобили, самолети, вертолети-контейнери, които могат да бъдат под калъфи. Осигуряване на силна охрана за тях.

37. Извършване на пъкливи пребазирвания, съсредоточавания и скрито оборудване на пъкливи аеродруми, имитиращи наличие на самолети с цел дезинформация.

38. Поява на въздушнодесантни части в близост до аеродруми с транспортни самолети и изнасяне на ракетно-ядрени части и подразделения на огневи позиции.

39. Необичайна авиационна активност във въздушното пространство на Турция и Гърция, особено нощно време.

40. Подготовка за бойно използване на всички учебни и изпитателни бойни полигони и пускови установки от ВВС и значително увеличаване на противовъздушната отбрана.

41. Демонстративна подготовка под формата на големи по мащаб практически учения, които могат да се използват за изпизане на ВМС в открито море.

42. Заемане от войскови поделения важни в тактическо отношение райони (превали, проходи, теснини и други).

43. Привеждане организационната структура, подготовката и дейността на вражеските емигрантски организации в готовност за водене на въоръжена борба, осъществяване на диверсионни и други подривни акции, включително срещу наши представителства в чужбина.

44. Промяна в отношението на противника към пояпната емиграция – засилване контрола над тях, ограничаване на движението им, отстраняване от райони и обекти с важно стратегическо значение и пр.

Из архивите на ДС

341

190

Признаци, които могат да бъдат доловени при контраразузнавателно обезпечаване на икономиката

1. Нарушаване на стокообмена с капиталистическите (главно натовските) страни – сторниране или отлагане на доставки (особено на крупни съоръжения и машини), засилване наембаргови ограничения и пр.

2. Ограничаване износа на хранителни продукти от натовските страни и засилване вноса на продоволствени стоки с голяма трайност.

3. Рязко съкращаване или прекъсване операциите на западни банки с БНБ или предприемане на мерки за изтегляне на техни авоари.

4. Чувствително ограничаване или прекратяване на транспортния трафик на натовските страни.

5. Ограничаване на мореплаването към пристанищата на страните от Варшавския договор, изтегляне на търговските кораби в безопасни райони и необичайно изменение в режима на тяхното движение.

6. Забраняване попълването запасите на търговските ни кораби в пристанищата на западните страни и извършване принудителни действия по отношение на техните екипажи.

7. Недопускане на кораби на страните-членки на Варшавския договор в определени океански и морски райони, свободни за международния морски трафик.

8. Установяване от противника на военен контрол над своя граждански наземен, въздушен, морски и речен транспорт и евакуиране на част от него в безопасни райони.

Из архивите на ДС

191

9. Необичайно въвеждане нови графици за движение на влаковете и ограничения за пътуванията на граждани с железопътния, въздушния и водния транспорт, увеличаване превоза на военни товари и др

10. Съсредоточаване на търговски, риболовни и други морски съдове в пристанищата или в близост до места, откъдето е възможно натоварването на войски и материали за провеждане на военни операции; подготовка на търговски и риболовни съдове за отплаване от наши пристанища или извеждането им в открито море.

Забележка:

1. Посочените признаци са ориентировъчни, поради което оперативните отдели на ВГУ – ДС не следва да се ограничават само с тях при събирането на информация.

2. Поради особено секретния характер на контраразузнавателната дейност в това направление следва да се използва само доказала своята преданост агентура, като задачите й се поставят зашифровано при строго съобразяване с нейните възможности.

3. Получените данни за подготовка на противника за започване на термоядрена война против НР България и останалите страни от социалистическата общност да се изпращат незабавно на отдел 14 за обработка и доклад.

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС:
Ген.-пейтенант
(Г. Аначков)

Отп. в 3 екз.
№ 1 – др. Аначков
№ 2 – отдел 14
№ 3 – отдел 14
Изп.: отдел 14/СЧ
Нап.: Христова/24355[а]
13.10.1983 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО! 26

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството със съветските другари за 1982–1983 г. по направление САЩ и НАТО.

I. През периода по-голяма част от планираните и проведени мероприятия са били съвместно със съветските другари – през 1982 г. в направлението са проведени общо 19 АМ / 11 по плана и 8 извънпланови/, от които 5 АМ в тясно взаимодействие със съветските другари, в някои други мероприятия са използувани частично тезисни разработки, данни и материали на служба "А" на ПГУ/КГБ. За две от проведените мероприятия при нас е получена специална благодарност от председателя на КГБ.

През 1983 г. в направлението са планирани общо 6 съвместни АМ. Проведени са три АМ: "МАРС 83", "ЗАКЛЕТ ВРАГ-3" и "МАНЕЖ-ЮГ", едно АМ – "ИЗОМЕР" е прехвърлено за реализация в друго направление на отдела, по две АМ /"МИРАЖ-3", "МАНЕЖ-4"/ работата по подготовката продължава и за едно АМ /"ТРАНЗИТ"/ очакваме материал /реализиран документ/ от съветските другари. В процеса на сътрудничеството беше извършено натрупване на материали и оформен предварителен план /идея/ за провеждане та съвместно АМ с насоченост против главния противник /"ЗАКЛЕТ ВРАГ-4"/.

II. Някои предварителни съображения и идеи по провежданите съвместни АМ за 1983–1984 г.:

1. Операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ":

а/: По мероприятието с условно название "САЩ против Социнтерна" /съветска справка №3 от 03.01.83г./ при нас бяха събрани данни, информации и материали, които със съответна обработка могат да бъдат издадени в отделна книга за разобличаване

Из архивите на ДС

на подривната дейност на САЩ /ЦРУ/ против Социнтернационала. Ние сме на мнение, че подобна книга може да бъде издадена в Гърция чрез възможностите на "РИГАС" - тематиката може да се приеме като естествено продължение на неговата досегашна публицистична дейност. "РИГАС" по наши указания би могъл да започне свои публицистични проучвания в социалистическите и социалдемократическите среди в Западна Европа с цел създаване на необходимата легенда на изложените в книгата данни. Паралелно с това ще се подготви основният материал на базата на събраните данни и информации, след което ще се предаде на "РИГАС" за реализация. ✓

б/ На основата на оценката на резултатите от работата с "ДИК" по операция "ДИАНА" ще обсъдим евентуално бъдещо използуване на "ДИК" за довеждане до знанието на ръководни среди от лейбъристите в Англия на целенасочена информация по тематиката от "САЩ против Социнтерна". Предвид на отношенията ни с "ДИК" особено важно е да намерим съвместно най-удачната форма на прокарването на тази информация така, че "ДИК" без да съзнава нашата крайна цел да стане неин носител и разпространител в интересуващите ни кръгове.

в/ АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-4" - издаване на книга в Западна Европа, разобличаваща Рейгън и неговата политика и администрация. Ние планираме мероприятието да се проведе чрез "ФРОЙД", като продължение на поредицата "Еврошима" и "САЩ и Западна Европа - неравностойни партньори". В основата на книгата ще залегнат изпратените ни от съветските другари материали за Рейгън и други подходящи данни.

2. Операция "МАНЕЖ" - В плана за 1983 г..беше залегнало мероприятие - преиздаване в една книга на публикуваните чрез "ЛОРЕНЦО" в Италия брошури с антинатовска и антиамериканска насоченост. Предвид на обстановката в Италия се наложи забавяне на мероприятието. На последната среща с "ЛОРЕНЦО" по принцип беше договорено издаването на тази книга при условието, текстът на книгата в завършен вид да бъде подготвен и предаден на "ЛОРЕНЦО" за издаване. Както беше договорено, ние ще включим и материалите от съветските мероприятия "ЦУНАМИ" и "ТЕРМИТ-2". Би било целе-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

3.
28

съобразно да получим материалите от тези две мероприятия, за да можем още в началния етап от работата да намерим тяхното място в подготвяната книга./Съветска справка № 560 от 30.03.83 г./

3. Операция "ДИАНА" /за лансиране на идеята за безядрена зона на Балканите/.

- В ход на подготовка е мероприятие, изразяващо се в организиране на среща-дискусия в рамките на Европейския парламент по въпроса за безядрените зони и специално по безядрената зона на Балканите. Официален организатор на срещата е т.анр. "Група за мир" в Европейския парламент, съставена от депутати в парламента с пацифистки убеждения. В тази група ние лансирахме идеята за това тяхно мероприятие чрез оперативната връзка "ДИК" - ;

Чрез "ДИК", който влиза в"Групата за мир" и който, без да афишира своята активност като инициатор и организатор на срещата, фактически е центърът на цялата дейност, се опитваме негласно да насочваме действията на тази група в изгодна за нас насока.

4. През последната година бяха разкрити определени възможности за негласно влияние в ръководството на партия в Испания, която се формира по подобие на "партията на зелените" във ФРГ и има сходна политическа платформа и насоченост. Ние възнамеряваме да използуваме тези наши възможности за влияние в Испания към създаване на антиамерикански и антинатовски настроения, инспириране на публични изяви с антиамериканска и антинатовска насоченост против американското военно присъствие в Европа и т.н. Ние ще се възползуваме от евентуалния опит на немските другари по отношение на партията на зелените във ФРГ, но бихме били особено благодарни за съображения, идеи и опит по използуването на тази конкретна възможност в Испания.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 478-8245
17.X.83 г.
София

ИЗГОТВИЛ: /Л. Николов/

Из архивите на ДС

72

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Вашингтон и Ню Йорк

ОРИЕНТИРОВКА - ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Подготовката на САЩ за война и признаците за своевременно разкриване на подготовката за ракетно-ядрено нападение

Усложняването на международната обстановка и активизирането на агресивната дейност на НАТО засилват опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

След идването на власт в САЩ на представители на крайнодесните сили, общата подготовка за война стана по-ясно изразена. Това се проявява в засилената антикомунистическа насоченост на вътрешната и външната политика на страните от НАТО, в интензивната милитаризация на икономиката на тези страни, в ускоряването на съществуващите и приемане на нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия, показват, че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападението. С появяването и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът

Из архивите на ДС

на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът, екипировката, боеготовността на групировките на ударните сили при съвременните условия позволяват във все по-голяма степен да се започнат военни действия във всеки момент (без предварително предислоциране, без извеждане на всички подводници на ударни позиции и т.н.). Стратегическите ударни сили на САЩ и на техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в по-висока степен на бойна готовност само за няколко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дежурство, времето, необходимо за изпълнение на заповедта за нападение се измерва в минути. Предстоящото дислоциране на нови американски ракети със среден радиус на действие в някои страни от Западна Европа, значително ще съкрати също и времето за доставянето на ядрените бойни глави до целите. Целият комплекс от основни мероприятия, отнасящ се към военната област на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение може да бъде осъществен от противника в съвсем кратки срокове.

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение, противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към обезпечаване на нападението, така и към ограничаване на щетите от ответния удар. Значителният обем на подготвителните мероприятия, обхващащи различни сфери от дейността в САЩ и в НАТО, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствената заплаха за нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци.

В тази връзка, за осигуряване на своевременно предупреждение за появяването на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност, решаващо значение придоби-

Из архивите на ДС

ва съгласуването и редовно следене за появяването на признаци за подготовка на внезапно нападение във всички области - военна, политическа, икономическа, дейността на гражданската отбрана и специалните служби.

Политическа област

Най-много време за предварително установяване началото на нападението и най-голяма надеждност на предупреждението може да даде своевременното установяване процеса на подготовка и вземане на решение за нанасяне на ракетно-ядрен удар.

Анализът на наличната информация показва, че решението за подготовка за война и за нейното започване ще бъде взето от висшето ръководство на САЩ с участието на военното командуване и на ръководителите на главните държавни органи. Подготовката и вземането на решение за внезапно ракетно-ядрено нападение ще протекат в условия, значително отличаващи се по форма и методи от реда на вземане на външнополитически решения при обикновени условия и ще се характеризират с особен режим на секретност и с рязко стесняване на кръга на осведомените лица.

Изготвянето на решение за военно нападение ще стане на два етапа - приемане на предварително, а след това и на окончателно решение за ракетно-ядрено нападение, като приемането на окончателно решение няма да бъде неизбежно, тъй като предвид определени обстоятелства, предварителното решение може да бъде отменено. При вземането на предварително решение политическото ръководство на САЩ ще направи оценка на политическата и военностратегическата обстановка в света, ще организира съвещания и консултации. Не може напълно да се изключи вероятността от провеждане на този етап на консултации на най-високо равнище или по дипломатически път и със съюзниците от НАТО. В същото време трябва да се има предвид, че такива консултации, предвиждани от споразуменията на Североатлантическия договор, могат и да не бъдат проведени, за да се осигури внезапността на ракетно-ядреното нападение.

Подготовката както на предварителното, така и на окончателното решение ще изисква разработването на редица документи и включването в този процес на ръководителите на различни ведомства, техните помощници и консултанти. Необичайният начин на поставяне на задачите, съкратените срокове за изготвяне на документите, засиленият режим на секретност, необичайната по време и интензивност работа в задействуваните подразделения на държавния апарат на страната-агресор могат да бъдат онези признаци, на които следва да се обърне първостепенно внимание.

Изключително важно значение за своевременното разкриване на заплахата от нападение има своевременното определяне на кръга от лица, които могат да знаят за решението на ръководствата на САЩ и НАТО за предприемане на ракетно-ядрено нападение. Изменението на ежедневния начин на живот на осведомените лица и особено тяхното едновременно излизане под различен предлог из зоната на повишен риск (на територията на страната или зад граница) може да бъде важен признак за намерението на противника да употреби ядрено оръжие.

Икономическа област

Напоследък управляващите кръгове в САЩ и в някои страни от НАТО все по-често поставят ударението върху приемливостта на определени варианти за водене на ядрена война от гледна точка на евентуалните икономически загуби, които биха понесли в резултат на нанесения ответен удар по тяхната територия. Те твърдят, че значителна част от промишления потенциал още може да бъде защитена при своевременно организиране на съответните евакуационни мероприятия, тренировка на персонала, мобилизация на транспортните средства за извозване на основното оборудване в по-малко застрашени райони.

Може да се предполага, че през този период най-общ признак за подготовка на противника за ракетно-ядрено нападение ще бъде интензифициране на специалните мероприятия, насочени към защита и локализация на последствията от ракетно-ядрен отговор, на който могат да бъдат подложени различни секто-

Из архивите на ДС

 76

ри на икономиката и към създаване на условия за възстановяване на предприятията.

Една от основните задачи ще бъде свеждането до минимум загубите сред ръководството и висококвалифицирания състав от сътрудници в ключовите отрасли на промишлеността. За тази цел много крупни западни и преди всичко американски военно-промишлени корпорации създават специални, добре защитени укрития за пренасяне в тях на своите щаб-квартири в случай на възникване на опасна ситуация.

Особено забележимо признаците за подготовка на промишлеността за ракетно-ядрено нападение ще се проявяват очевидно в предприятията на военно-промишления комплекс, в частност в авиокосмическите и радиоелектронните предприятия. Те може да се изразяват в интензифициране на производствения процес, на. трупване на резервни запаси от суровини и комплектни изделия, създаване на условия за най-бързо възстановяване на разрушените производствени мощности. Напълно вероятно е значително да се увеличи числото на контактите между ръководствата на корпорациите на военно-промишления комплекс с представители на Министерството на отбраната и другите държавни ведомства.

Извънредно голямото значение на транспорта за решаване на задачите по защитата на икономиката може да наложи неговото своевременно мобилизиране и концентриране, а също и наемането на допълнителна работна ръка. В тази връзка могат да представляват интерес необичайни явления в дейността на крупните транспортни компании, компаниите по даване на автомобили под наем, вземането на гражданската авиация под военен контрол и т.н. Особена роля в плановете по подготовка за война се определя на морския транспорт. Следва да сеочаква, че в навечерието на нападението противникът ще предприеме срочни мерки както за разсредоточаване на морските съдове, така и за организиране на допълнителни превози до своите основни военни бази зад граница и до евентуалните райони на военни действия.

Заедно с това следва да се отчита, че поради стремежа на противника да обезпечи максимална скритост на подготовката

Из архивите на ДС

за внезапно ракетно-ядрено нападение е възможно да се проявят само крайно ограничен брой икономически признаци. Освен това, основната част от тези признаци може да се наблюдава предимно на територията на САЩ и в много по-малка степен на територията на други страни от НАТО.

Гражданска отбрана

Стремейки се да осигури внезапност на нападението, противникът ще вземе мерки за ограничаване своевременните приготовления в областта на гражданската отбрана до необходимия минимум. Следва да се очаква, че главното ударение ще бъде поставено върху осъществяването на мероприятия, имащи за цел да осигурят безопасност и дееспособност на висшето политическо и военно ръководство на страната.

Особено внимание при разглеждането на тези въпроси се отделя от САЩ. През 1979 г. бе създадено Федералното управление на САЩ по дейността при извънредни условия (FEDERAL EMERGENCY MANAGEMENT AGENCY) - ФЕМА. В задачите на ФЕМА влиза разработването на планове и провеждането на мероприятия в областта на гражданската отбрана, а така също осигуряване на дейността на националното ръководство при извънредни обстоятелства, включително и в период на разменяне на ракетно-ядрени удари. В последната задача влизат подготовката на защитени държавни командни пунктове за евакуиране на държавните учреждения и своевременното провеждане на такава евакуация.

В периода на непосредствената подготовка на ракетно-ядрено нападение е възможно също осъществяването на евакуационни мероприятия и в главните страни на Западна Европа. Мащабите и сроковете за провеждане на такива мероприятия обаче ще зависят от степента на осведоменост на политическите и военните ръководства на тези страни за плановете за подготовка на военно нападение.

Признаците за евакуация на сътрудниците на висшите правителствени органи, министерства и други централни учреждения в

Из архивите на ДС

предварително оборудвани укрития се отнасят към едни от най-важните признаци за непосредствена подготовка за нападение. При това, следва да се очаква евакуирането най-напред на основните длъжностни лица.

Не трябва да се изключва вероятността в хода на непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение[8] главните страни от НАТО и преди всичко в САЩ да бъдат проведени също и някои мероприятия по защита на населението от въздействието на ответен ядрен удар. Осъществяването на такива мероприятия е свързано с привеждането в готовност на голямо количество транспортни средства, места за евакуиране, медицинско оборудване, натрупване на медикаменти, продукти [redacted] и вода. Поради сложността да се маскира подготовката на крупномащабна евакуация, следва да се очаква, че противникът почти напълно ще се откаже от нейното провеждане или ще я осъществи под формата на учения по линия на гражданската отбрана. Не може да се изключи възможността евакуацията на населението да бъде организирана за минимален промеждутък от време преди началото на нападението.

Дейност на специалните служби

На разузнавателните и контраразузнавателни служби на САЩ и другите страни от НАТО се определя особена роля в комплекса от мероприятия, които ще бъдат проведени в навечерието на нападението. Началото на военните действия ще бъде предшествувано от активизиране дейността на спецслужбите, насочена към максимално осигуряване успеха на стратегическите замисли на агресора.

Отчитайки съществената роля на спецслужбите на САЩ и НАТО за непосредствената подготовка на ракетно-ядреното нападение, следва да се очакват определени изменения в характера на тяхната дейност както зад граница, така и на територията на своите страни в хода на една такава подготовка.

Подготовката на ракетно-ядрено нападение ще се съпровожда и от мероприятия на специалните служби по усилване на

Из архивите на ДС

79

вътрешната сигурност и контраразузнавателния режим в най-важните държавни и военни обекти и в зоните на тяхното разположение, а така също в обектите на НАТО (особено американски) и в задграничните учреждения на САЩ. Следва да се очаква също засилване на гранично-пропускателния и митническия режим на държавните граници, в летищата и морските пристанища, създаване на пунктове за контрол по пътищата, забранени зони, засилване на пощенската цензура и т.н. Засилването на режима по вътрешната сигурност може да се прояви в частност под формата на рязко влошаване на оперативната обстановка за разузнаванията на социалистическите страни, интензифициране разработката на граждани на социалистическите страни, засилване на външното наблюдение, разширяване мащабите на използуване на оперативна техника против задграничните учреждения на социалистическите страни.

Военна област

В зависимост от обстановката, привеждането на стратегическите ядрени сили на противника в състояние на повишена бойна готовност и непосредствена подготовка за нанасяне на ракетно-ядрен удар може да обхваща различни периоди от време. Привеждането на въоръжените сили в най-висока степен на бойна готовност може да стане по пътя на последователното повишаване на степените на бойна готовност, ускорено, пропускайки някои промеждутъчни степени или екстрено чрез обявяване направо най-висшата степен на готовност.

При екстреното привеждане на стратегическите ядрени сили на противника в най-висша степен на бойна готовност, основните най-важни и необходими военни мероприятия по подготовката за внезапно нападение се осъществяват за по-малко от едно денонощие. Привеждането на стратегическите ядрени сили в най-висока степен на бойна готовност може всъщност да се проведе под формата на подготовка за провеждане на учение. Поради това в периода на учение се повишава потенциалната опасност от внезапно ракетно-ядрено нападение.

Из архивите на ДС

Въвеждането на различна степен на бойна готовност за стратегическите ядрени сили, а така също мероприятията по увеличаване на боеготовите съединения се явяват основни признаци за подготовката им за нанасяне на ракетно-ядрени удари.

Наред с фиксирането на мероприятията, свидетелствуващи за подготовката на системите оръжие и военните бази за военни действия, определено значение може да има своевременното разкриване изменението в повседневната дейност на военните обекти и обстановката около тях (интензифициране на превозите, засилване на охраната, ограничаване излизането на военнослужещите извън пределите на обекта и т.н.).

Като се има предвид, че решението за подготовка за война и за нейното започване ще бъде взето от висшето политическо и военно ръководство на САЩ и че главните средства за нанасяне на внезапен ракетно-ядрен удар срещу страните от социалистическата общност са разположени на територията на тази страна, резидентурата:

1. Да направи анализ на възможностите на наличната агентура по разкриване на признаците за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение и насочи усилията на онази част от нея, която има възможности, към конкретни обекти и мероприятия.

2. Да насочи усилията си за придобиване на агентура в обекти, свързани с подготовката на ракетно-ядрено нападение.

3. Да предприеме систематическо следене на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение с постепенно разширяване на кръга на хората, привличани към тази работа и увеличаване на числото на наблюдаваните мероприятия и признаци.

4. Да изготви списък на обектите, разположени на територията на САЩ, имащи отношение към непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение във всички области на неговата подготовка (военна, политическа, икономическа, гражданска отбрана, спецслужби).

5. Да изготви списък на лицата, живеещи на територията на страната, които могат да бъдат предварително уведомени за

подготовката на ракетно-ядрено нападение.

6. Да изготви списък на мероприятията и съпровождащите ги признаци, които могат да бъдат проведени от противника в навечерието на нападението.

7. Да предприеме мерки за по-целенасочено използуване на технически средства за контрол на ефира.

8. По-широко и целенасочено да използува възможностите за визуално наблюдение.

9. Да организира следене за евентуални изменения в ежедневния начин на живот на осведомените лица и особено за тяхното едновременно излизане под различен предлог извън зоната на повишен риск.

10. Да следи дейността по създаване на специални, добре защитени укрития на по-крупните военно-промишлени корпорации и особено за пренасянето на техните щаб-квартири в тези укрития.

11. Да следи за признаци на интензифициране на производствения процес и натрупване на резервни запаси от суровини и комплектни изделия в предприятията на военно-промишления комплекс - в частност авиокосмическите и радиоелектронните предприятия.

12. Да контролира броя на контактите между ръководствата на корпорациите на военно-промишления комплекс с представители на Министерството на отбраната и другите държавни ведомства.

13. Да следи за необичайни явления в дейността на крупните транспортни компании и компаниите, даващи автомобили под наем, а така също за вземането на гражданската авиация под военен контрол.

14. Да наблюдава висшите правителствени органи, министерства и учреждения за установяване на признаци за тяхното евакуиране в предварително оборудвани укрития.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

 82

15. Да следи за резки изменения в охранителната и контраразузнавателна обстановка.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Признаци за РЯН

СГ/А-619

Из архивите на ДС

83

ПРИЛОЖЕНИЕ!

Разузнавателни признаци за разкриване на непосредствената подготовка за използване на ядрено оръжие

В случаите, когато военно-политическите ръководства на САЩ и НАТО планират употреба на ядрено оръжие в началото или в хода на войната с участието на всички налични средства-носители на ядрено оръжие, е необходимо да се проведат редица мероприятия за тяхното привеждане в бойна готовност и материално-техническо и други видове осигуряване. Анализът на особеностите на техническото обслужване на средствата за ядрено нападение позволява да се определят следните основни разузнавателни признаци:

1. По подготовката на стратегическите ракети със земно базиране:

- привеждане на всички налични ракетни сили в състояние на пълна бойна готовност;

- подготовка за бойно използуване на всички пускови установки на МБР - непланови проверки на стикованието им с бойните глави, проверки на бордовите системи за управление и др.;

- изменение в режима на работата и характера на радиообмена в радиомрежите на САК на САЩ;

- увеличаване на проверките и контрола на ракетните бази от отговорни военни ръководители на САЩ и усилване на тяхната охрана;

Из архивите на ДС

- рязко увеличаване на пускането на разузнавателни, навигационни, свързочни и геодезически спътници за уточняване и доразузнаване на важни стратегически цели.

2. По подготовката на стратегическите ракети с морско базиране:

- привеждане на всички боеготови АРПЛ в състояние на повишена бойна готовност;

- ускорена подготовка на АРПЛ за бързо излизане в районите за бойна патрулиране или в районите за съсредоточаване;

- повишаване на активността на работа и включване на нови постове от земни радионавигационни системи, предвидени за осигуряване на АРПЛ на море;

- срочно излизане в морето на плаващите бази на АРПЛ и други обслужващи кораби;

- изменения в режима на свръзката с АРПЛ в морето;

- изменения в сроковете за смяна на екипажите, намиращи се на АРПЛ;

- спускане предсрочно на вода на АРПЛ, които се намират в базите на ремонт или изпитания, въоръжаването им с ракети и извеждането им в райони за бойно патрулиране.

3. По подготовката на стратегическата авиация:

- привеждане на всички боеготови самолети в 15-минутна готовност за излитане;

- преминаване на техническия персонал от стратегическата авиация на военновременен режим на работа;

- прекратяване на учебно-тренировъчните полети;

- засилване на интензивността на радиообмена между ВКП и щабовете от ОВС на НАТО в Европа;

- създаване на допълнителни оперативни групи от самолети-зареждачи на предни летища в близост на маршрутите за полет на стратегическите бомбардировачи;

- повишаване на интензивността на работа в радиомрежите за управление на САК от ВВС на САЩ;

- повишаване на активността на работа на американските системи за следене и контрол на космическото пространство;

- увеличаване на дежурството във въздуха на ВКП на КНЩ и на САК на САЩ.

4. По подготовката на средствата за ядрено нападение на сухопътните войски:

- активизиране на работата в складовете за ядрени боеприпаси и провеждане на контролно-проверочни работи в срокове, несъвпадащи с графика за регламентни работи;

- подготовка за развръщане и развръщане на полевата система за снабдяване с ядрени боеприпаси и приемане на заявки от частите, въоръжени със средства-носители, за подвоз и доставка на ядрени боеприпаси;

- увеличаване броя на американските специалисти в района на ракетните и артилерийските части, въоръжени със средства-носители;

- усилване на метеорологичното разузнаване за нуждите на подразделенията, въоръжени със средства-носители;

- разсредоточаване на предните рубежи на съединенията и частите, които могат да бъдат уязвими от ядрено оръжие;

- подготовка за изнасяне и изнасяне на частите и подразделенията, въоръжени със средства-носители в очаквателни райони или в позиционни райони;

- извършване на подготвителни работи за взривяване на ядрено-минни фугаси в някои приграничи райони за създаване на ядрени заградителни бариери;

- развръщане на органите за оповестяване за ядрено, химическо и биологическо нападение;

Архивите на ДС

Из архивите на ДС

- ускорено снабдяване на въоръжените сили със средства за водене на ядрено, химическо и биологическо разузнаване и индивидуални средства за противохимическа защита;

- раздаване на гражданското население в застрашените райони на средства за защита от ОМП;

- извеждане в предни райони на подразделения за дегазация и дезактивация, подготовка за развръщане и развръщане на пунктове за санитарна обработка.

5. По подготовката на средствата-носители на тактическата и палубно-щурмовата авиация:

- провеждане на непланови контролно-проверочни работи на авиационните складове за ядрени боеприпаси, а в някои случаи и разсредоточаването им на запасни летища;

- усилване на охраната на авиационните складове за ядрени боеприпаси;

- разсредоточаване на запасни летища и привеждане в пълна бойна готовност на самолетите-носители;

- увеличаване на броя на дежурните самолети-носители;

- намаляване или прекратяване напълно на бойната подготовка на ескадрилите-носители на ядрено оръжие;

- изменение в режима на работа на средствата за управление на тактическата авиация;

- развръщане и включване в работа на системи за точно насочване на самолетите по земни цели;

- рязко активизиране на дейността на радиотехническото разузнаване.

МВБ - Междуконтинентални балистични ракети
САК - Стратегическо авиационно командуване
АРЛП - Атомни ракетни подводни лодки
ОМП - Оръжия за масово поразяване
ВКП - Въздушен команден пункт
КНЩ - Комитет на началник-щабовете

СГ/А-624

220

СЕКРЕТНО ОТ ОСОБЕНА ВАЖНОСТ!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Ген.-полковник:
(Д. Стоянов)
София, _____ 1983 г.

С П И С Ъ К

на признаците-мероприятия, характеризиращи подготовката на противника за война и внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НР България и страните от Варшавския договор

I. В политическата област

1. Силно изостряне на международното напрежение, съпроводено с необуздана пропагандна кампания против СССР и другите социалистически страни.

2. Изказвания на висши държавни ръководители, изпълнени с нападки срещу социалистическите страни и преди всичко срещу СССР с цел оправдаване действията на собствените си страни по създаване на кризисни ситуации в отделни райони на света или по границите на страните от Варшавския договор.

Из архивите на ДС

221

3. Включване на висши правителствени ръководители в кампанията по обработване на общественото мнение в шовинистичен и милитаристичен дух, като изказванията им се характеризират с антисъветска, антибългарска и антисоциалистическа насоченост.

4. Провеждане на чести съвещания на тесен кръг лица от военно-политическото ръководство на НАТО и на срещи и консултации на държавните глави на страните-членки с военните ръководители на блока.

5. Засилване на идеологическата обработка на населението и особено на младежта и военните на базата на национализма и антикомунизма. Психологична обработка на населението за евентуална война.

6. Демонстративно подобряване на отношенията със социалистическите страни от страна на САЩ и техните съюзници от НАТО, съпроводено със скрито повишаване на военната мощ на блока.

7. Създаване на нови национални и коалиционни органи с ограничен състав, включващи ръководни военно-политически дейци на страните от НАТО.

8. Гласуване в законодателните органи на САЩ или техните съюзници от НАТО на закони, допълнения към закони или други нормативни актове, които да дават на правителствата право едноластно да решават въпросите на войната.

9. Приемане от правителството на САЩ или от правителствата на техните съюзници на решения, постановления, директиви или други нормативни актове, санкциониращи дейността на различните правителствени ведомства по подготовката за война.

10. Предлагане от правителството на САЩ и приемане от Конгреса на военен бюджет, далеч надхвърлящ обичайния мирновременен бюджет.

11. Гласуване от законодателните органи на САЩ и натовските страни на извънредни закони, ограничаващи до минимум гражданските права и свободи.

12. Приемане на законодателни мерки за рязко ограничаване или забраняване на профсъюзната дейност.

13. Активизиране на правителствените контакти с ръководствата на профсъюзите с цел привличането им за съучастие при обработване на профсъюзните членове и общественото мнение за възприемане на подготвяните или вече приети антиработнически законодателни актове.

14. Засилване на репресивните мерки на органите за сигурност (полиция, жандармерия) срещу демократично настроените граждани на страната и откритите привърженици на СССР, социалистическите страни и идеите на мира, разведряването и сътрудничеството.

15. Засилване дейността на българската вражеска емиграция и международните обединения на вражеската емиграция, съсредоточаване на емигрантите от западноевропейските страни в съседните на НРБ вражески страни - Турция и Гърция (евентуално - Югославия).

II. <u>В икономическата област</u>

1. Приемане от правителството на секретни или явни нормативни актове, постановления, решения, директиви и пр., насочени към прехвърляне на икономиката на военни релси.

2. Вземане на решение за окомплектоване на ръководните органи за икономическа мобилизация.

3. Доокомплектоване на съществуващите в мирно време ръководни тилови органи на САЩ и НАТО и създаване на нови такива към Съвета на НАТО или към регионалните командувания на НАТО.

4. Вземане на решение за влизане в действие на плановете за регулиране на човешките и материални ресурси в интерес на военновременното производство.

5. Подготвителни разпореждания на правителството за обезпечаване преразпределението на работната ръка. Изменение на работническия потенциал: заменяне на мъже с жени, увеличаване на работния ден в заводите и фабриките, преназначаване на работници главно във военната промишленост.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

6. Даване указания на органите по мобилизационното планиране за провеждане на мероприятия по въвеждането в действие на резервните военни заводи и привеждане на гражданската промишленост на военни релси и усвояване производството и ремонта на военно имущество, въоръжение и бойна техника. Развръщане в действуващите военни заводи производството на особено важни видове оръжие. Разширяване капацитетните възможности на заводите за боеприпаси.

7. Прекратяване на работата по обекти без военно значение и ускоряване строителството на военни обекти, особено такива в близост до границите на НРБ или другите социалистически страни.

8. Увеличаване на производството на химически материали, използувани за производството на взривни и бойни отровни вещества, както и на някои други материали, използувани във военната промишленост.

9. Рязко увеличаване на субсидиите за изследователска дейност за получаване на продукти-заместители и тяхното широко внедряване в производството, особено във военната промишленост.

10. Рязко увеличаване производството на медицински съоръжения и препарати, хирургически инструменти, изкуствена кръв и др.

11. Осигуряване на алтернативни източници за внасяните от социалистическите страни енергийни източници - газ, петрол, електроенергия и др. или важни промишлени суровини.

12. Изграждане на дублиращи електрозахранващи и водоснабдителни мрежи за по-важните военни и промишлени обекти, и създаване на автономни източници на електроенергия и водоснабдяване.

13. Повишаване изискванията за надеждност на съществуващите и новостроящите се промишлени обекти.

14. Увеличаване и ускоряване изпълнението на военните поръчки в граждански предприятия, фабрики и работилници.

Из архивите на ДС

15. Чувствително увеличаване продукцията на военната промишленост.

16. Необичайно увеличаване производството на концентрати и консерви за мобилизационни нужди.

17. Натрупване на резервни запаси от суровини и комплектни изделия в предприятията на военно-промишления комплекс - в частност авиокосмическите и радиоелектронните предприятия.

18. Необичайна и нехарактерна дейност на многонационалните компании и техните представителства. Внезапно прекратяване на деловата дейност и изтегляне от райони с повишен риск, разгръщане на нови производства, пряко или непряко свързани с нуждите на армията и пр.

19. Резки колебания и промени на стоковите и валутни борси, обикновено без видими или официално обявени причини.

20. Внезапни промени в търговията със стратегически суровини и материали - рязко засилване на търсенето и закупуването на необичайно големи количества, силно повишаване на цените и др.

21. Рязко увеличаване производството на високотехнологични съоръжения и компоненти, свързани с производството на електронни оръжия или рационализиращи други съвременни производства, съпроводено със забрана на техния износ за други страни.

22. Денонсиране на предварително сключени договори със социалистическите страни или бавене на изпълнението под различни предлози - липса на суровини, недостиг на квалифицирана работна ръка и пр.

23. Забраняване попълването на запасите на търговските кораби на страните от Варшавския договор в пристанищата на западните страни и принудителни действия по отношение на същите.

24. Ограничаване на износа на хранителни стоки и засилване вноса на такива, особено на фасул, ориз, сирене, месо, консерви и пр.

Из архивите на ДС

25. Изкупуване на допълнителна селскостопанска продукция от населението и увеличаване на запасите.

26. Намаляване количеството на някои стоки на пазара - хранителни, текстилни и др. и подготовка за въвеждане на купонна система в снабдяването.

27. Въвеждане на правителствен контрол върху разпределението на ГСМ, някои хранителни продукти и стоки от първа необходимост.

366

28. Недопускане на морски съдове на СССР и на другите страни от Варшавския договор в определени океански и морски райони, свободни за международния морски трафик.

29. Ограничаване на мореплаването към пристанищата на страните от Варшавския договор и пренасочване на търговските кораби в безопасни зони.

30. Отменяне на транспорт за социалистическите страни или някои неутрални страни.

31. Необичайно въвеждане на нови графици за движение на влаковете, пътническите самолети и кораби, ограничения в пътуванията на гражданите или използуването на жп, въздушния и водния транспорт.

32. Разсредоточаване на подвижния състав на големи жп възли, гари и депа и ограничаване видимостта на сигналните инсталации от въздуха.

33. Засилване на движението на автотранспортни средства с военни материали от вътрешността на дадена страна от НАТО към границите на страните от Варшавския договор.

34. Установяване на военен контрол над гражданския наземен, въздушен, морски и речен транспорт и евакуация на част от него.

35. Увеличаване трафика на свързочните средства, по-голямо оживление от нормалното в пощенските станции, по-често посещаване на същите от военнослужещи и пр.

Из архивите на ДС

36. Необичайни явления в дейността на крупните транспортни компании и компаниите, даващи автомобили под наем.

III. В областта на гражданската отбрана

1. Издаване на нови нормативни актове и разпоредби в областта на гражданската отбрана.

2. Засилване на военната подготовка на населението по линия на гражданските организации.

3. Привеждане на обществените скривалища в готовност и оборудване на нови такива. Започване на усилена кампания за строеж на частни противоатомни укрития.

4. Психологическа обработка на населението чрез средствата за масова информация и подготовката му за защита от средствата за масово поразяване. Раздаване на противогази.

5. Въвеждане на специални мерки по маскировката на граждански обекти, гари, пристанища, появата на военни лица в тях и усилване на охраната.

6. Развръщане на териториалните части, мобилизиране на различните военизирани организации и засилване дейността по линия на гражданската отбрана.

7. Частична евакуация на семействата на висшия офицерски състав от въоръжените сили на САЩ, намиращ се на територията на Турция, Гърция, ФРГ и други натовски страни.

8. Под формата на учения - подготовка на частична или пълна евакуация на ведомства, важни държавни учреждения, предприятия, обекти, ценности и населението от големи населени пунктове и райони, в които се очакват военни действия или застрашени от ракетно-ядрени удари. Заемане на полеви пунктове за управление.

9. Засилване на специалните мероприятия по военно-медицинското обслужване на гражданските учреждения.

10. Извършване на имунизация на населението, особено на онова, в районите, граничещи със страни от Варшавския договор и създаване на полеви дезинфекционни пунктове.

Из архивите на ДС

11. Усилено провеждане на кръводаряване сред населението.

12. Складиране на запаси от хранителни продукти, вода и медикаменти в противоатомните убежища и скривалищата на гражданската отбрана.

13. Евакуиране на някои приграничнн предприятия във вътрешността на страната.

14. Засилване на работата с отрядите на гражданската отбрана.

IV. Във военната област

1. Промяна в режима на работа на министерствата - усилване дейността на секретните деловодства и охраната им.

2. Рязко изменение в режима на работа на ръководния състав от Министерството на отбраната, видовете въоръжени сили и родове войски, органите за сигурност, разузнаването и контраразузнаването и засилване на дежурствата в големите щабове.

3. Често провеждане на особено секретни съвещания от ръководните органи на висшето военно командуване.

4. Директивни указания на министъра на отбраната до командуванията на видовете въоръжени сили за привеждането им в състояние на повишена бойна готовност.

5. Отдаване на разпореждания за вземане на мерки за пресичане евентуална дейност на диверсионно-саботажни и партизански групи в тила.

6. Преминаване на основната част от личния състав на военните министерства и генералните щабове на натовските страни (или някои от тях) на неограничен работен ден.

7. Провеждане на скрита частична (обща) мобилизация под формата на подготовка на запасните, на учебни сборове и др., както и отсрочване уволнението на редовния набор.

8. Прекратяване пускането в отпуск и извикване от отпуск военнослужещи, държавни и полицейски служители, екипажи от тър-

Из архивите на ДС

говския флот, гражданската авиация и персонала на железопътния транспорт.

9. Увеличаване продължителността на работното време и повишаване интензивността в работата в предприятията на военната промишленост и особено във военно-ремонтните работилници, а така също подготовката им за работа при бойни условия.

10. Предсрочно извикване на специалисти и командни кадри, обучаващи се в академии, курсове и сборове на НАТО, в САЩ, ФРГ и други.

369

11. Ограничаване излизания на подлежащи на мобилизация запасни и автотранспорт от съответни административни райони.

12. Забраняване на командировките на военнослужещите.

13. Прекратяване на учебния процес в армията.

14. Подготовка за бойно използуване на всички учебни и изпитателни полигони.

15. Засилване охраната на мостове, жп тунели и други съоръжения, особено на такива, намиращи се в близост до границите на страните от Варшавския договор.

16. Големи съсредоточавания и пребазирования на войскови части под предлог маневри, а така също внезапно прекратяване на същите.

17. Значително увеличаване на медицинския персонал в медицинските учреждения и особено във военните болници и медицински пунктове.

18. Опразване на болници и приспособяване на училища и други обществени сгради за болници.

19. Зачестяване проверките на бойната готовност и провеждане на извънредни контролно-проверочни работи във военните бази и складове.

20. Поява в забранени райони на по-голям брой офицери, сержанти и инженерно-технически кадри в сравнение с войнишкия състав. Поява на голям брой специални автомобили и радиотехнически средства.

Из архивите на ДС

370

21. Извършване на лъжливи пребазирвания, съсредоточавания и скрито оборудване на лъжливи аеродруми, имитиращи наличието на самолети.

22. Поява на въздушно-десантни части в близост до аеродруми.

23. Дооборудване и усилен строеж на допълнителни пътища, създаване на обходни трасета около мостове и други уязвими места. Разширяване на жп гари, пристанища и пр.

24. Пълно окомплектоване на погранични дивизии.

25. Струпване на бензозареждащи камиони и организиране на временни складове за ГСМ близо до границата.

26. Директивни указания на министрите на отбраната или на Международния военен щаб на НАТО до командуванията на видовете въоръжени сили за привеждането им в състояние на повишена бойна готовност и осъществяване на отделни важни мобилизационни мероприятия.

27. Изнасяне на военни поделения в близост до границите на НРБ или други страни от Варшавския договор. Окопаване и маскиране на войските.

28. Организиране на изнесени напред свързочни пунктове.

29. Евакуация на гражданското население и транспортните средства, а така също подготовка за евакуация на по-големи производствени предприятия от приграничната зона.

30. Подготвителна дейност по летищата на съпределна територия. Усилена подготовка на аеродрумите, за приемане на самолети. Подвоз на ГСМ и боеприпаси.

31. Необичайна авиационна активност и особено нощем над въздушното пространство на Турция, Гърция, ФРГ и Италия.

32. Повишаване готовността за оповестяване и въвеждане в действие на усъвършенствувана апаратура.

33. Усилване на непрекъснатото денонощно дежурство във въздуха, усилване активността на ПВО по прикритие на аеродруми с противовъздушни средства и земна охрана.

Из архивите на ДС

34. Засилване дейността на разузнавателната авиация с евентуални нарушения на държавните граници на НРБ и другите страни от Варшавския договор.

35. Организиране на въздушни мостове между САЩ и Западна Европа, между Западна Европа и Турция или Гърция.

36. Увеличаване състава и броя на граничните постове.

37. Чувствително нарастване броя на старшите офицери в граничните райони.

38. Предислоциране в граничните райони на специални части и подразделения.

39. Установяване на контролни и регулировъчни пунктове по кръстовищата, мостовете и на други места по пътищата.

40. Необичайни придвижвания на машини или колони от машини и друга необикновена активност в райони и направления, в които до това време не са наблюдавани.

41. Общо и едновременно изменение на бордовите номера на автомобили, танкове, самолети, кораби и друга бойна техника.

42. Заемане от войскови поделения на важни в тактическо отношение райони (превали, проходи, теснини и др.).

43. Засилване на военния контрол върху гражданския транспорт и евакуация на част от него.

44. Вземане на решение от някои страни-членки на НАТО за предаване допълнителни войскови контингенти в състава на обединените въоръжени сили на блока.

45. Прехвърляне на съединения и части на САЩ и НАТО в Гърция и Турция.

46. Усилено подвозване и стоварване на аеродруми и пристанища на бойна техника и въоръжения.

47. Разкриване на секретни обекти и линии за снабдяване на режимни поделения.

48. Разкриване на полеви и нови складове за боеприпаси,

Из архивите на ДС

ГСМ и др. в оперативни направления, гранични райони, в близост до аеродруми, пристанища и комуникационни възли.

49. Привеждане на военните части и съединения в най-висока степен на бойна готовност.

50. Смяна на позициите на средствата за управление на УРС и ЗУРС.

51. Чувствително увеличаване броя на американските специалисти в райони на ракетни бази.

52. Усилване въоръжените сили на НАТО в Европа чрез прехвърляне на допълнителни контингенти от САЩ, Канада и Великобритания.

53. Преминаване на батальоните, частите и командуванията на диверсионно-разузнавателните поделения към използуване на условни наименования.

54. Зачестено извършване на метеорологично сондиране на атмосферата и повишена активност на обекти от метеорологичната служба.

55. Извеждане на ракетни и други поделения извън мирновременните им гарнизони. Изнасяне на командните органи на въоръжените сили на военновременните пунктове за управление.

56. Увеличаване на дежурството по командните пунктове на въоръжените сили на САЩ и другите натовски страни.

57. Увеличаване на надводните кораби и подводниците на САЩ и НАТО в Средиземно и Черно море. Активизиране на тяхната дейност и евентуални нарушения на териториалните води на НРБ и други страни от Варшавския договор.

58. Пребазиране на Шести американски флот в Средиземно, Критско и Йонийско морета. Извеждане на кораби-ракетоносци във водите на Черно и Мраморно морета.

59. Съсредоточаване на търговски, риболовни и учебни съдове в пристанищата или в близост до места, от където е възможно натоварването на войски за провеждане на военни операции.

Из архивите на ДС

373

60. Подготовка за отплаване, отзоваване и прибиране на търговски и риболовни съдове на противника от наши пристанища или окомплектоване спешно на екипажи за такива съдове и извеждането им в открито море.

61. Демонстративна подготовка за големи по мащаб учения, които да се използуват за извеждане на ВМС в открито море.

62. Влизане в действие на резервните радиолокационни постове от стационарната обединена система за ПВО на НАТО.

63. Повишаване активността на работа и задействуване на нови мрежи на наземни неавтономни радионавигационни системи, предназначени за осигуряване действията на ракетоносния флот, стратегическата, тактическата и военнотранспортната авиация.

64. Повишаване активността на работа на американската система за следене и контрол на космическото пространство.

65. Спешно изготвяне на специални военни разработки и доклади за военно-тактическото ръководство на страната (блока).

66. Използуване от Обединения комитет на началник-щабовете (за САЩ) и генералните щабове на останалите страни от НАТО на специални видове радиограми и телеграми, предназначени за предаване на сигнали за бойна тревога, привеждане на въоръжените сили в повишена степен на бойна готовност и провеждане на оперативни и мобилизационни мероприятия.

67. Извънредна проверка на стратегическите планове за използуване на въоръжените сили и преди всичко на плановете за използуване стратегическите средства за ядрено нападение.

68. Провеждане на мероприятия по организиране на взаимодействието между ВВС и ВМС на ТВД.

69. Разпореждане на командуванията на видовете въоръжени сили за преминаване на определено количество съединения и части от състава на резервите в редовните войски и окомплектоването им с личен състав и бойна техника до нормите на военновременния щат.

Из архивите на ДС

374

70. Вземане на решение от военното ръководство на САЩ за увеличаване на техните предни военновъздушни и военноморски групировки и оборудване на предни полеви командни и наблюдателни пунктове в приграничните райони.

71. Максимално увеличаване на качеството боеготови стратегически бомбардировачи с ядрено оръжие на борда в частите на ВВС на САЩ и на дежурните сили във въздуха.

72. Преминаване на техническия и обслужващия персонал от състава на стратегическата авиация на военновременен режим на работа.

73. Създаване на допълнителни оперативни групи от самолети-заредачи на предни летища в близост до маршрутите за полети на бомбардировачите от стратегическата авиация.

74. Разсредоточаване на запасите от ядрени боеприпаси с цел предпазването им от евентуални ответни удари.

75. Използуване на условни разговорни таблици, сигнали и шифри от търговския и риболовен флот на противника.

76. Рязко увеличаване на радиотрафика във военните и полицейските радиомрежи. Предаване по радиомрежите на сигнали за въвеждане на различни степени на бойна готовност.

77. Увеличаване на радио и радиорелейните канали за свръзка между държавите-членки на НАТО и между техните генерални щабове. Рязко съкращаване на радиообмена на открит текст.

78. Създаване на нови дезинформационни свръзки и изменение в режима на работа и в характера на радиообмена в радиомрежите на стратегическото авиационно командуване, използувани за управление на ракетното оръжие.

79. Прекратяване или рязко намаляване на радиообмена между ударните авионосци и бреговите радиовъзли.

80. Поддържане на активна връзка между въздушните КП и щабовете на ОВС на НАТО в Европа.

81. Обявяване час на радиомълчание за свързочните средства на всички по-големи щабове на противника.

Из архивите на ДС

375

V. В разузнавателната област

1. Активизиране на разузнавателната дейност на официалните представителства на САЩ и другите натовски страни.

2. Усилен разузнавателен интерес към дейността на партийното и държавно ръководство, ГЩ-МНО, щабовете на родовете войски, частите и съединенията, и поделенията на органите за сигурност.

3. Рязко увеличаване на усилията за събиране на информация за въоръжените сили и различни отбранителни обекти на страните от Варшавския договор.

4. Засилено прехвърляне на кадрови разузнавачи, агентура, разузнавателно-диверсионни групи и материали на територията на НРБ и другите страни от Варшавския договор.

5. Значително увеличаване на количеството на разузнавателните спътници, чиито орбити преминават над важни военни обекти на СССР и другите социалистически страни.

6. Засилване на разузнаването в граничните райони и в особено важните в икономическо и военно отношение обекти, водохранилища и други, набелязани за нанасяне на ракетно-ядрени удари и за извършване на диверсии.

7. Изпращане на групи за земно фотографиране на приграничните райони и обекти навътре в територията на страната с цел привързване на целите за поразяване към местността.

8. Зачестяване на нарушенията на въздушната граница от единични или групи разузнавателни самолети на противника.

9. Поява на подводници, военни кораби и други плавателни съдове с разузнавателна цел.

10. Усилване на УКВ и телефонното подслушване на важни магистрали, особено в граничната полоса. Развръщане на нови УКВ групи и постове в близост до границата.

11. Увеличаване на радиообмена на дипломатическите мисии на страните от НАТО, акредитирани в страните от Варшавския договор, със своите правителства.

Из архивите на ДС

376

12. Зачестяване на срещите с агентурата.

13. Извикване на действителна служба на опитни кадрови разузнавачи от запаса.

14. Създаване на нови разузнавателни центрове в близост до границите на страните от Варшавския договор. Създаване на нови школи за обучение на агентура и скъсяване на сроковете за обучение на редовните разузнавателни школи.

15. Разширяване на агентурната работа по засилване на националистическите чувства сред малцинствените групи в страната и особено на тия в приграничните райони.

16. Устройване на маяци и други сигнални устройства в близост до важни военни и стопански обекти, набелязани за унищожаване.

17. Поява и задействуване на нови радиорелейни линии, отклонения на канали и задействуване на нови радиосредства. Увеличаване на напрежението в работата на радиомрежите, радиорелейните и телефонните линии.

18. Цялостно изменение на плановете за радиосвръзка с агентурата и количествено увеличение на двустранните връзки с нея.

19. Въвеждане в експлоатация на нова оперативна техника.

20. Активизиране на работата в агентурните радиоцентрове и поява на нови такива.

21. Ограничаване на учебния обмен и засилване на оперативния радиообмен.

22. Промяна на шифрите и честотите на предаванията. Предаване на открит текст на указания и неизползуване досега сигнали.

Из архивите на ДС

377

VI. В контраразузнавателната област

1. Необичайни кадрови разместванията или промени в правителствените и военните учреждения.

2. Усилване охраната на държавното ръководство и на висшите военни и политически личности.

3. Отстраняване от работа във важни ведомства, учреждения и обекти, особено в граничните райони на лица, внушаващи недоверие или от средите на малцинствата.

4. Провеждане на усилени и допълнителни мероприятия по охраната на границата, безопасността на щабовете, свързочните възли, военни и икономически обекти, военните превози.

5. Допълнителни ограничения върху посещенията и движението във военни зони и в близост до тях. Ограничаване придвижванията на граждани с транспортни средства в райони, където са разположени ракетни поделения и складове с ядрено оръжие.

6. Засилване на мерките по гранично-паспортния режим. Промяна в режима по преминаване на границата. Усилен граничен контрол. Засилване строгостта на митническия контрол, особено при проверка на граждани от социалистическите страни.

7. Ограничаване или пълна забрана на пътуванията на граждани от натовските страни за страните от социалистическата общност.

8. Ограничаване влизането на пътници, пристигащи от социалистическите и неутралните страни и поставянето им под усилено наблюдение в страната на пребиваване.

9. Засилване на контрола над телеграфо-телефонната и пощенската кореспонденция, печата и радиото и привеждане в действие на силите и средствата за радиопротиводействие.

10. Засекретавяне на научни разработки и теоретични публикации.

11. Провеждане на ограничителни мероприятия по отношение движението на дипломатите от НРБ и другите социалистически страни.

Из архивите на ДС

12. Засилване на полицейските репресии срещу членове на комунистическата партия и други демократични и прогресивни организации като забраняване на тяхната дейност, масови арести на прогресивни граждани и лица, заподозряни в шпионаж. Разгром на компартията и другите работнически организации.

13. Въвеждане на военна цензура. Преднамерено задържане или ограничаване изпращането на писма и лични преписки на военния и гражданския персонал.

14. Прекратяване на отпуските на служителите от КРО.

15. Засилване строгостта на пропускателния режим в по-важните държавни учреждения.

16. Засилване охраната на по-важни административни и промишлени обекти и провеждане на мероприятия за предотвратяване на саботажно-диверсионни действия или ограничаване на щетите от евентуалното им провеждане: разсредоточаване на складове с взривоопасни и лесно запалими вещества, противопожарно обезопасяване на обектите, подготовка за изпускане или частично изпускане на язовири и др.

17. Засилване на оперативното обслужване на дипломатическите представителства на социалистическите страни в страните от НАТО. Засилване на външното наблюдение по официалните представители и зачестяване на провокациите срещу отделни членове на дипломатическия ни корпус. Активизиране на вербовъчната работа по наши граждани.

18. Задържане на дипломатически представители, членове от семействата им, екипажи на плавателни съдове, самолети и други транспортни средства и граждани на социалистическите страни, намиращи се на територията на страна-членка на НАТО.

19. Унищожаване на секретни материали на посолствата, легациите и консулствата на натовските страни в страните от Варшавския договор.

Из архивите на ДС

379

VII. В дипломатическата област

1. Демонстративни инициативи на страна (страни) от НАТО за подобряване на отношенията с НРБ и другите социалистически страни.

2. Прикрити и явни инициативи на съседни на НРБ вражески страни за сключване на договори за ненападение или взаимопомощ с други съседни държави.

3. Действия в международни организации, насочени срещу НРБ или друга страна от Варшавския договор, имащи за цел да прехвърлят отговорността от евентуални военни действия върху страните от социалистическата общност.

4. Немотивирано или недобре мотивирано искане на натовска страна за съкращаване дипломатическия персонал на НРБ и/или други страни от Варшавския договор.

5. Немотивирано или недобре мотивирано значително съкращаване на броя на сътрудниците в посолството и другите представителства на страна (страни) от НАТО, акредитирани в НРБ и/или други страни от Варшавския договор.

6. Чести повиквания в своите столици на дипломатическите представители на страните от НАТО, акредитирани в НРБ и другите страни от Варшавския договор.

7. Евакуиране семействата на дипломатическите представители.

Доколко САЩ и НАТО водят непрекъсната идеологическа и психологическа война срещу СССР и страните от реалния социализъм, някои от признаците с идеологическа и психологическа окраска, посочени като елементи на подготовката за водене на война срещу нас са постоянно налице. Някои други признаци, като създаването на стратегически резерви, поддържане на значителни запаси от стратегически суровини, стоки за широко потребление, ГСМ, храни и др. също станаха обичайна практика. В някои натовски страни и в райони на потенциални конфликти, САЩ създадоха и

Из архивите на ДС

380

продължават да създават постоянни складове за бойна техника и военна екипировка, които да бъдат използувани в случай на конфликт. Всичко това и особено създадените от НАТО през последните години прецеденти за провеждане на планирани и предварително оповестени военни маневри с участието на стотици хиляди войници, както и създаването от САЩ и някои други натовски страни корпуси за бързо реагиране подсказва, че една бъдеща война ще започне, без да са налице болшинството от посочените признаци за подготовка и ще се разчита особено много на внезапността и на повишената мобилност на войските.

Като се има предвид авантюристичния характер на американския империализъм, особена опасност за страните от Варшавския договор представлява подготовката на САЩ и НАТО за водене на ракетно-ядрена война и за внезапно нанасяне на ракетно-ядрен удар.

Внезапно ракетно-ядрено нападение може да се извърши чрез носещите бойно дежурство стратегически и оперативно-тактически ядрени средства. За тях не са необходими допълнителни подготвителни мероприятия и времето за използуването им се лимитира главно от необходимото време за препредаване на решението за нанасяне на ударите.

Нанасянето на удар, който да обезпечи минимални щети от ответния удар изисква използуването на всички налични средства-носители на ядрено оръжие.

В случай че военно-политическото ръководство на САЩ и НАТО реши да започне масирано ракетно-ядрено нападение срещу СССР и страните от Варшавския договор, необходимо е да бъдат проведени преди това редица мероприятия за материално-техническо и други видове осигуряване с привеждане в бойна готовност на носителите.

В този аспект, усилията на разузнаването трябва да бъдат насочени към разкриване на признаците, проявяващи се в различните сфери, свързани както с мероприятията по подготовката за нанасяне на ракетно-ядрен удар, така и с мероприятията по ограничаване на щетите от ответен удар.

Из архивите на ДС

Някои специфични признаци за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение

I. В политическата област

1. Необичаен начин за разработване на документи в онези правителствени среди, които биха могли да бъдат в течение на подготовката на РЯН - необичаен начин на поставяне на задачите, съкратени срокове за изготвяне на документите, засилен режим на секретност, необичайна по време и интензивност работа в задействуваните подразделения на държавния апарат на страната-агресор.

2. Изменение в ежедневния начин на живот на осведомените лица и особено тяхното едновременно излизане под различен предлог из зоната на повишен риск (обект на ответен ракетно-ядрен удар).

3. Евентуално извеждане извън зоната на повишен риск на роднини и близки на държавните и военни ръководители на САЩ и на ръководителите на водещите американски военно-промишлени корпорации.

II. В икономическата област

1. Интензифициране на специалните мероприятия, насочени към защита и локализация на последствията от ракетно-ядрен отговор. Пренасяне щаб-квартирите на военно-промишлените корпорации в специално построени и добре защитени укрития.

2. Интензифициране на производствения процес в авиокосмическите и радиоелектронните предприятия. Натрупване на резервни запаси от суровини и комплектни изделия. Създаване на условия за най-бързо възстановяване на разрушените производствени мощности. Създаване на запаси от средства за производство.

3. Увеличаване числото на контактите между ръководствата на корпорациите на военно-промишления комплекс и представители на Министерството на отбраната и други държавни ведомства.

Из архивите на ДС

4. Предприемане на срочни мерки както за разсредоточаване на морските съдове, така и за организиране на допълнителни превози до основните военни бази зад граница и до евентуалните райони на военни действия.

5. Необичайни явления в дейността на крупните транспортни компании, вземането на гражданската авиация под военен контрол и др.

382

III. В областта на гражданската отбрана

1. Мероприятия, имащи за цел да осигурят безопасност и дееспособност на висшето политическо и военно ръководство на страната.

2. Подготовка на защитени държавни командни пунктове за евакуиране на държавните учреждения и провеждането на такава евакуация.

IV. В областта на разузнаването и контраразузнаването

1. Фотографиране на обектите на ракетно-ядреното нападение и обкръжаващата ги местност (привързване на обектите към местността).

2. Усилване на вътрешната сигурност и контраразузнавателния режим в най-важните държавни и военни обекти и в зоната на тяхното разположение, а така също в обектите на НАТО (особено американски) и в задграничните учреждения на САЩ.

V. Във военната област

А. По подготовката на стратегическите ракети със земно базиране:

1. Привеждане на всички налични ракетни сили в състояние на пълна бойна готовност.

2. Подготовка за бойно използуване на всички пускови установки на МБР[ж] - непланови проверки за стиковането на бойните глави с носителите, проверки на бордовите система за управление и д

[ж]Разшифровката на съкращенията е дадена в края на списъка

Из архивите на ДС

383

4. Увеличаване на проверките и контрола на ракетните бази от отговорни военни ръководители на САЩ и усилване на тяхната охрана.

5. Рязко увеличаване на пускането на разузнавателни, навигационни, свързочни и геодезически спътници за уточняване и доразузнаване на важни стратегически цели.

Б. По подготовката на стратегическите ракети с морско базиране:

1. Привеждане на всички боеготови АРПЛ в състояние на повишена бойна готовност.

2. Ускорена подготовка на АРПЛ за бързо излизане в районите за бойно патрулиране или в районите за съсредоточаване.

3. Повишаване на активността на работа и включване на нови постове от земни радионавигационни системи, предвидени за осигуряване на АРПЛ на море.

4. Срочно излизане в морето на плаващите бази на АРПЛ и други обслужващи кораби.

5. Изменения в режима на свръзката с АРПЛ в морето.

6. Изменения в сроковете за смяна на екипажите, намиращи се на АРПЛ.

7. Спускане предсрочно на вода на АРПЛ, които се намират в базите на ремонт или изпитания, въоръжаването им с ракети и извеждането им в райони за бойно патрулиране.

В. По подготовката на стратегическата авиация:

1. Привеждане на всички боеготови самолети в 15-минутна готовност за излитане.

2. Преминаване на техническия персонал от стратегическата авиация на военновременен режим на работа.

3. Прекратяване на учебно-тренировъчните полети.

Из архивите на ДС

384

4. Засилване на интензивността на радиообмена между ВКП и щабовете на ОВС на НАТО в Европа.

5. Създаване на допълнителни оперативни групи от самолети-зареждачи на предни летища в близост на маршрутите за полет на стратегическите бомбардировачи.

6. Повишаване на интензивността на работа в радиомрежите за управление на САК от ВВС на САЩ.

7. Повишаване на активността на работа на американските системи за следене и контрол на космическото пространство.

8. Увеличаване на дежурството във въздуха на ВКП на КНЩ и на САК на САЩ.

Г. <u>По подготовката на средствата за ядрено нападение на сухопътните войски:</u>

1. Активизиране на работата в складовете за ядрени боеприпаси и провеждане на контролно-проверочни работи в сроковете, несъвпадащи с графика за регламентирани дейности.

2. Подготовка за развръщане на полевата система за снабдяване с ядрени боеприпаси и приемане на заявки от частите, въоръжени със средства-носители, за подвоз и доставка на ядрени боеприпаси.

3. Увеличаване броя на американските специалисти в района на ракетните и артилерийските части, въоръжени със средства-носители.

4. Усилване на метеорологичното разузнаване за нуждите на подразделенията, въоръжени със средства-носители.

5. Разсредоточаване на предни рубежи на съединенията и частите, които могат да бъдат уязвими от ядрено оръжие.

6. Подготовка за изнасяне и изнасяне на частите и подразделенията, въоръжени със средства-носители в очаквателни райони или в позиционни райони.

Из архивите на ДС

385

7. Извършване на подготвителни работи за взривяване на ядрено-минни фугаси в някои пригранични райони за създаване на ядрени заградителни бариери.

8. Развръщане на органите за оповестяване за ядрено, химическо и биологическо нападение.

9. Ускорено снабдяване на въоръжените сили със средства за водене на ядрено, химическо и биологическо разузнаване и индивидуални средства за противохимическа защита.

10. Раздаване на гражданското население в застрашените райони на средства за защита от ОМП.

11. Извеждане в предни райони на подразделения за дегазация и дезактивация, подготовка за развръщане и развръщане на пунктове за санитарна обработка.

Д. По подготовката на средствата-носители на тактическата и палубно-щурмовата авиация:

1. Провеждане на непланови контролно-проверочни работи на авиационните складове за ядрени боеприпаси, а в някои случаи и разсредоточаването им на запасни летища.

2. Усилване на охраната на авиационните складове за ядрени боеприпаси.

3. Разсредоточаване на запасни летища и привеждане в пълна бойна готовност на самолетите-носители.

4. Увеличаване на броя на дежурните самолети-носители.

5. Намаляване или прекратяване напълно на бойната подготовка на ескадрилите-носители на ядрено оръжие.

6. Изменение в режима на работа на средствата за управление на тактическата авиация.

7. Развръщане и включване в работа на системи за точно насочване на самолетите по земни цели.

8. Рязко активизиране на дейността на радиотехническото разузнаване.

Из архивите на ДС

245

АРПЛ - Атомни ракетни подводни лодки
ВКП - Въздушен команден пункт
КНЩ - Комитет на началник-щабовете
МБР - Междуконтинентални балистични ракети
ОМП - Оръжия за масово поразяване
САК - Стратегическо авиационно командуване

Рег. № 21 411

_____ 1983 г.
София

Н-К НА ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ - ДС
Ген.-лейтенант:
(В. Коцев)

31

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 20751, екз.№ 1
14.11.1983 год.

О Т Ч Е Т

2.XII.83г

ОТНОСНО: Работата на направление "САЩ и НАТО" в отдел № 08 ПГУ/ДС за 1983 г.

През 1983 г. американската администрация още по-упорито и яростно продължи да провежда и налага своя курс на конфронтация и засилено въоръжаване. Все по-груби и брутални стават действията на САЩ към социалистическите страни и опитите им да налагат своите интереси над интересите на другите държави, в това число и на своите съюзници от НАТО. Засилени бяха пропагандно-подривните кампании срещу страните от социалистическата общност, в които активно се включват специалните служби на противника.

В тази остра обстановка планираните и проведени АМ в направлението бяха насочени изключително против САЩ, за провалянето на опасния за света и мира курс на правителството на Рейгън и за предотвратяване на евентуална нова ескалация на надпреварата във въоръжаването.

Съгласно утвърдения план на направлението за 1983 г. беше предвидено да се проведат 10 АМ в рамките на четири дългосрочни операции и да се изпълнят три проучвателни задачи, свързани с подготовката и натрупването на материали за бъдещи мероприятия. Изпълнението на утвърдения план по операции е както следва:

I. ОПЕРАЦИЯ " ХОРИЗОНТ "

1. АМ "МАРС 83" – издадена е в превод на български език книгата "Генерали за мир", която е съвместно мероприятие със съветските и немските другари, с цел разширяване ефекта от мероприятието и като повод за пропагандиране на идеята за безядрени

Из архивите на ДС

зона на Балканите. Изливането на книгата от печат на български език послужи за инспириране на статии, рецензии, отзиви в средствата за масова информация, в които се постави отново въпросът за безядрена зона на Балканите.

2. АМ "ХОРИЗОНТ 83" - За успешното приключване на Мадридската среща.

а) Инспирирани бяха в Италия и Португалия статии за необходимостта от успешно завършване на срещата в Мадрид.

б) Съвместно с отдел 01 бяха разпратени да делегациите на Мадридската среща материали, разобличаващи нарушенията на демократичните права и свободи в Турция, с цел отклоняване на вниманието на участвуващите от т.нар. "въпрос за правата на човека" в социалистическите страни.

в) непреводено - разпращане до участниците в срещата на брошура от името на "Инициативен комитет за спасяване на европейската цивилизация".

II. ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ"

1. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ 3" - за разобличаване на опасния за Зап. Европа и мира в света външнополитически курс на САЩ. Издадена е и се разпространява в Зап. Европа книгата: "Те също воюват, нали?" на английски език в тираж 10 000 екземпляра, чрез възможности на отдел 09, като в основата на текста лежи подготвен от съветските другари материал, разкриващ ясно и убедително неравноправното положение на западноевропейските страни в отношенията им с техния съюзник САЩ.

2. АМ "ИЗОМЕР" - срещу опитите на САЩ да изпробват и въвеждат на въоръжение нови видове смъртоносни оръжия. По съображения на ръководството на отдела реализацията на мероприятието беше възложена на друго направление от отдела.

3. АМ "МАНЕВР-РГ" - разкриващо опасната обвързаност на Гърция със САЩ, произтичащо от членуването на Гърция в НАТО. Издадената чрез възможностите на отдел 02 книга "НАТО, бази и ПАСОК" с ярка антиамериканска насоченост трябваше да бъде преиздадена на английски език. Излизането на книгата от печат се за-

бави поради натовареността на източника с друга по-спешна задача (АМ) и поради необходимостта от актуализиране на текста и преработка, съобразена със западноевропейската действителност. Реализацията на този етап от мероприятието ще се извърши в началото на 1984 г.

4. АМ "МИРАЖ-3" - непроведено. В процеса на подготовката на мероприятието основната идея получи нова насоченост, подсказана от съветските другари. По мнението на съветските другари това мероприятие ще стане едно от централните АМ в сътрудничеството ни за 1984 г. и под условното название "САЩ против Социнтернационала" ще се превърне в многоетапна операция. Съвместното провеждане на първия етап се планира май 1984 г..

5. По операцията бяха планирани три проучвателни задачи, две от които бяха изпълнени, така че на основата на натрупаните данни и материали започна подготовката на две АМ, съвместно със съветските другари: АМ за разобличаване на Рейгън и неговата политика и АМ в подкрепа на антивоенното движение на Запад. Идеята, залегнала в основата на третата проучвателна задача не е загубила своята актуалност, но в процеса на работата беше изяснено, че предполагаемите възможности за нейното реализиране са нереални.

III. ОПЕРАЦИЯ "МАНЕЖ"

1. АМ "МАНЕЖ-4" - с антинатовска насоченост, изразяващо се в преиздаването в една книга на излезлите през последните две години брошури в Италия чрез възможностите на 17 отдел, като в книгата се включат и материалите от съветските АМ "ЦУНАМИ" и "ТЕРМИТ 2". По оперативни съображения реализацията на това мероприятие трябваше да бъде отложена за началото на 1984 г.

2. АМ "МАНЕЖ 5" - за разобличаване на опасностите за Италия от съществуващото и от планираното разполагане на ново американско ядрено оръжие. Непроведено. Направлението не можа да намери време и сили, които да отдели на подготовката на това АМ. Мероприятието не е загубило актуалност и ще влезе в плана на направлението за 1984 г., естествено с необходимите допълнения и изменения, наложени от промяната на обстановката в Италия.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

IV. ОПЕРАЦИЯ "ФЛАНГ"

1. АМ "ТРАНЗИТ" - за разширяване на ефекта от реализирано от съветските другари АМ. Отпадна, тъй като съветските другари по оперативни съображения са се отказали от реализацията.

2. АМ "ФЛАНГ-82" - за засилване ефекта от реализирано по-рано АМ за разстройване на гръцко-американските и гръцко-турските отношения. Съгласно плана, съвместно с отдел 02 бяха потърсени възможности за разширяване на мероприятието, но за момента се оказва, че отделът няма такива възможности.

V. ОПЕРАЦИЯ "ВИСЛА"

1. По операцията за оказване помощ на ПНР в укрепване положението в страната, не бяха планирани конкретни АМ. Работата в тази насока бе преустановена предвид стабилизирането на обстановката в Полша, но натрупването на материали и информации не е прекратявано, с цел при необходимост работата по тази операция да бъде възобновена.

През отчетния период в направлението възникнаха редица извънпланови задачи за подготовка и провеждане на мероприятия, особено по отпора на клеветническата антибългарска кампания на Запада.

I. ПО АНТИБЪЛГАРСКАТА КАМПАНИЯ

1. АМ "СИГНАЛ" - съвместно с отдел 03. Проведени са общо 9 отделни АМ по т.нар. "Случай Скричоло". Работата по подготовката и провеждането на мероприятия в тази насока ще продължи и през следващата година.

2. ОПЕРАЦИЯ "ПАПА" /провеждана от оперативно направление/

2.1. АМ "ЕТНА" - документално, разработено и реализирано от направлението с ефект, използуван в нашата страна. Мероприятието даде гласност на документ на НАТО, в който ясно е показано, че социалистическите страни не подкрепят и поддържат терроризма в света. Имаше и допълнителен ефект; предизвика разногласия и

Из архивите на ДС

подозрения между отделни страни-членки на НАТО по отношение на страната, от която е изтекла информацията /документа на НАТО/.

2. АМ "ВЕЗУВИЙ" - оказано бе съдействие на оперативно направление в подготовката и реализирането на две отделни мероприятия (в Италия и в Гърция), основаващи се на разработени от немските другари публицистични материали на базата на наши секретни документи и данни.

II. ОПЕРАЦИЯ "ДИАНА" /провеждана от гръцко направление/, за налагане на идеята за безядрена зона на Балканите.

1. В ход е подготовката на мероприятие чрез възможности на отдел 03, което представлява организиране на среща-дискусия в Европейския парламент за безядрените зони в света и по-специално по безядрената зона на Балканите. Мероприятието цели насочването на срещата-дискусия и обработването на общественото мнение в изгодна за нашата политика насока по тази тематика.

Количественият анализ на планираните и проведени мероприятия показва, че и през тази година се запазва големият брой на проведените извънпланови мероприятия - 11 АМ (миналата година 8 АМ). Общо проведените мероприятия са 16, при план 10 АМ, като от планираните АМ едно отпадна, едно е прехвърлено в друго направление и по три АМ работата продължава и ще бъдат реализирани през следващата година. Непроведено по вина на направлението е само едно мероприятия и една проучвателна задача даде отрицателни резултати. В сравнение с миналата година броят на проведените АМ е с три по-малко. В замяна на това през годината са натрупани материали и е извършена подготвителна работа, която ще допринесе през следващата година да бъдат проведени някои по-крупни и мащабни акции.

През 1983 г. се запази положителният резултат във взаимодействието с другите отдели и на първо място с отдел 03 и отделите 17, 04 и 02. Все още слабо е взаимодействието с други поделения на министерството. Сътрудничеството със съветските и немските другари е много ползотворно за направлението, като тук може да отчетем, че нямаме провалени мероприятия или неоправдано

Из архивите на ДС

6.36

забавяне при съвместната работа.

Изграденият консултантски апарат на направлението беше използуван пълноценно, макар и не така интензивно, както миналата година, поради редица причини от обективен характер около някои от консултантите-сътрудници.

Както и през миналия отчетен период, в направлението бяха подготвени значителен брой ОР, заминаващи зад граница. Натрупаният опит помогна при тази подготовка, тя стана по-ефективна и резултатите не закъсняха: макар и не толкова широко, както ни се иска, все пак се увеличи активността на резидентурите и тяхното участие в решаването на проблемите и задачите на АМ, като се чувствува влиянието на ОР, преминали подготовка в отдела (Резидентурите в Ню Йорк, Вашингтон, Париж, Лондон).

Слабост е, че направлението не можа да осъществи докрай замисления организация на работата с документационните натрупвания, явни материали и техническото обезпечаване. Все още направлението не може да отговори на нарастналите обективни изисквания за мащабите на работата срещу главния противник, главно поради трудности с кадровото попълнение на направлението.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 519-8245
14.XI.1983 г.
София

МАЙОР: /Л.Николов/

Архивът е унищожен

А-I 186

№ ..... /.....

За отдел 06^2

ДО
Др. Д Р И Н О В

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 3
От 05.03.1984 г.
От СИМОВ

Пасаж № 02,п/мо № 3
От 05.03.1984 год.
От Симов

ОТНОСНО: 080 РЯН

През м. февруари огромно внимание се обърна на промяната на ръководителя на КПСС предизвикано от смъртта на Ю.В.Андропов. Търси се начин за въздействие върху СССР да приеме настаняването на ракетите със среден радиус на действи и се върне към преговорите в Женева. Намалението на остротата на пропагандната кампания срещу социалиситическите страни бе свързано и с посещението на министър-председатяля М. Тачър в Унгария.

Съгласно плана за работа по 080 РЯН се изпълняват набелязаните мероприятия. На всяка среща с 325 агент, 872 обект и 861 ОВ 868 ОР обръщат внимание на този въпрос. Съгласно разпределението се следят основните обекти и при пътуване из страната се следи за движение на МПС.

Из архивите на ДС

394

187

3

Приложено изпращаме информации от "Силянов" относно някои моменти в позицията на 351 Англия по отношенията Изток - Запад, участие на 351 Англия в ученията на 822 НАТО, забраната за влизане на кораби на 139 соц.страни в 351 английски пристанища, план за увеличаване радиуса на действие на някои 351 английски самолети, тренировачен комплекс на 822 НАТО за самолетни бомби. Ще се стараем да информираме възможно най-пълно за получените данни от 884 операт. и официални източници касаещи въоръжените сили на 351 Англия 086 САЩ и 822 НАТО.

Приложения: 1 - информ. - 4 стр.
2.- " 2 стр.
3 - " 1 стр.
4 - " 1 стр.
5 - " 1 стр.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

28

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 21394 вх.№ 1
10.12.1984 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТЧЕТ

ОТНОСНО: Работата на направление "САЩ и НАТО" в отдел 08, ПГУ-ДС за 1984 година.

В обстановката на засилена конфронтация и заплаха за мира по вина на САЩ, планираните, подготвени и проведени АМ в направлението бяха насочени изключително против администрацията на Рейгън и агресивната политика на САЩ и техните съюзници от НАТО.

Съгласно утвърдения план беше предвидено през 1984 г. да се проведат общо – 8 АМ по 3 дългосрочни операции на направлението и да се изпълнят няколко проучвателни задачи, свързани с натрупване на информации и материали за нуждите на бъдещата работа. Освен това, на базата на извършеното проучване бяха предложени и утвърдени допълнителни 3 АМ за разобличаване дикредитирането на военните планове на американската администрация.

Изпълнението на утвърдения план е както следва:(по операции):

Из архивите на ДС

396

29

I. ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ"

(Провежда се съвместно със съветските другари) - за дискредитиране на американската администрация и лично президентът на САЩ Роналд Рейгън като опасни за мира и бъдещето на човечеството.

1. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-4" - изразяващо се в издаване и разпространяване на книга чрез "ФРОЙД", в която се дава само негативен портрет на Рейгън и опасността за западно-европейците от неговия политически курс. Книгата излезе от печат и беше разпространена в Зап. Европа и САЩ. В основата на книгата е залегнала разработката на съветските другари "Техният човек в Белия дом". Мероприятието е изпълнено и отчетено.

2. АМ "МИРАЖ-3" (Калипсо) - издаване на книга чрез РИГАС в Гърция и в Англия, разобличаваща подривната дейност на САЩ (ЦРУ) против лидери и партии от Социалистическия интернационал. Основният материал, разработен от съветските другари, заедно с други материали, е предаден на РИГАС - извършва се проучвателна дейност от самия РИГАС. По наша молба, съветските другари ще прерабо тят един от разделите на основния материал и ще ни изпратят допълнително информации и материали, които да залегнат в книгата на РИГАС: Мероприятието е изпълнено в срока по първоначалния план поради ангажираността на агента с други по-срочни АМ. Новият срок на реализация на това АМ е - януари 1985 година.

3. АМ "МАНЕЖ-ЮГ"-II етап - преиздаване на книгата "НАТО, БАЗИ И ПАСОК" на английски език, като в английският вариант се включи теоритичната разработка на нем ските другари по възможностите за прекъсване на членуването в НАТО. На "РИГАС" бяха дадени съответни указания, необходимата сума и разработката

Из архивите на ДС

на немските другари - съответно преработена и преведена на гръцки език. Мероприятието не е изпълнено - спряна е реализацията му от ръководството на ШГУ, поради претовареността на агента.

4V Утвърдено е предложението и започна предварителната подготовка на следващото поредно мероприятие от операция"ЗАКЛЕТ ВРАГ"-АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-5", което ще представлява издаване на книга "Кой дестабилизира Европа" с антиамериканска насоченост.

5. В рамките на "ЗАКЛЕТ ВРАГ" са инспирирани следните публикации:

а/ Чрез"ЛОРЕНЦО"- "САЩ - международен терорист","НИКАРАГУА знае да се отбранява", " САЩ срещу организацията за африканско единство, "Внимание - Кисинджър".

б/ Чрез "ФРОЙД"- "Приказката за Настрадин Ходжа".

II. ОПЕРАЦИЯ МАНЕЖ"- провежда се съвместно със съветските другари - за проваляне на опитите на САЩ да превърнат Европа в театър на ядрена война и за създаване на максимални затруднения на САЩ в разполагането на нови оръжия в Европа:

1. АМ "МИРАЖ"-4" - издаване и разпространяване в Западна Европа чрез ЛОРЕНЦО на книга , разобличаваща американските планове за военни действия в Европа. Текстът на книгата е разработен от консултанта на направлението Владислав," на основата на предишни брошури на "ЛОРЕНЦО", като в него са включени допълнително документите от съветските АМ"ЦУНАМИ" и "ТЕРМИТ-2". Мероприятието е изпълнено - книгата вероятно вече е излязла от печат и се разпространява . Остава да се проследи ефекта и да се отчете мероприятието.

2. АМ "ДОПИНГ" - листовка-предупреждение от анонимна организация, в която се отправят заплахи за ядрен тероризъм

Из архивите на ДС

34

срещу американски бази. Мероприятието отпада, поради опасност да дискредитира антивоенното и антиамериканското движение в Европа, не добре обмислено по вина на направлението.

3. АМ "ПЕНТАГОНЪТ НА СМЪРТТА" - издаване на книга под горното заглавие в Гърция чрез РИГАС, с насоченост против американските ракети в Европа. Всички материали са предадени на агента Непроведено по съображения на отдел 02, които се свеждат до натовареност на агента!

4. В рамките на операцията на ОВ "КОБАЛТ", са предадени материали за включване в подготвяната от него книга за американските действия против Гърция. Мероприятието се провежда от направление "Гърция" в отдела и следва да бъде отчетено по това направление.

5. По допълнителния план за мероприятие по МАНЕЖ бяха утвърдено по инициатива на отдел 01 три отделни АМ с антиамериканска насоченост за реализация в Турция и Зап. Европа. Необходимите за тях материали бяха подготвени в отдела и предадени на отдел 01 за реализация. В разработката на едното АМ беше включен консултанта „Владислав", който разработи обширен материал "РОНАЛД РЕЙГЪН и Западна Европа". По наше искане, съветските другари подготвиха и изпратиха редица материали, които също бяха предадени своевременно на отдел 01. До сега и трите мероприятия - МАНЕЖ -Г - не са реализирани от отдел 01 и вероятно няма да се реализират. Поради специфичната тематика и насоченост двете мероятриятия изобщо вече не са актуални, доколкото президентските избори в САЩ отминаха.

196

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ – ДС

13.12.1983г

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От полк. Тодор Бояджиев, зам.-началник
ПГУ-ДС и началник отдел 06

Другарю Коцев,

Във връзка с указанията Ви за организиране цикъл от лекции целящи повишаване квалификацията на състава по въпросите за подготовка на противника за внезапно РЯН срещу страните от социалистическата общност, проведох две срещи с ген.-майор Г.Попов - началник на информационно-аналитичната служба на РУ-ГЩ. Договорено е по принцип ръководни служители от РУ-ГЩ да изнесат пред нашия състав следния цикъл от лекции:

1. Въоръжените сили на НАТО (1 час). полк. Младенов
2. Възгледи на командуването на НАТО за подготовка и водене на войната (2 часа). ген. майор Г. Попов 50-57 } 26/84
3. Военните приготовления на НАТО и схващания за водене на войната и бойните действия на БСН (2 часа). ген. полк. Зинчев 19/84
4. Новата концепция на САЩ и НАТО за "Въздушно-земното сражение" - "AIRLAND BATTLE 2000" (1 час).
5. Стратегическо КЩУ на ОВС на НАТО - "Уинтекс/Симекс 83" и серията учения "Отъм Фордж 83" (1 час).

Из архивите на ДС

400

С оглед по-експедитивно провеждане на цикъла лекции предлагам същите да бъдат изнесени на три отделни занятия, както следва:

- на 19 януари 1984 г. лекциите по т.1 и т.2 - общо 3 часа;
- на 26 януари 1984 г. лекцията по т.3 - 2 часа;
- на 9 февруари 1984 г. лекциите по т.4 и т.5 - общо 2 часа.

Лекцията по т.3 по всяка вероятност ще бъде изнесена от началника на РУ-ГЩ ген.-полковник Зикулов.

Горното за сведение и разпореждане.

13. XII 1984 г.
София
Рег. № 23 391
0619588

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ-ДС
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06
Полковник:
/Т. Бояджиев/

128

И Н Ф О Р М А Ц И Я

от Горан Симеонов – II секретар при
Посолството на НРБ в Лондон

ОТНОСНО: Движението за мир във Великобритания

Движението за мир и ядрено разоръжаване във Великобритания има вече своята 30 годишна история. Независимо от факта, че в страната съществуват няколко организации за мир, от самото начало на своето съществуване английското движение за мир е най-тясно свързано с Кампанията за ядрено разоръжаване (КЯР). И днес тази организация продължава да бъде център и в голяма степен главен координатор на британското движение за мир.

В своето историческо развитие КЯР преминава през няколко характерни периода. От изключителен подем през 1958-63 г., когато хиляди англичани на походи, митинги и демонстрации издигат глас против атомната и водородната бомби, през периода 1964-78 г. в движението за мир настъпва упадък, започва отлив от КЯР, като апатията обхваща дори ръководството на движението.

Сегашният връх в историческото развитие на КЯР започва още през 1978-79 година. Основна причина за активизиране на движението е политиката на консервативното правителство на М.Тачър, насочена към превъоръжаването на страната с новата ракетна система "Трайдънт" и особено безрезервната подкрепа на решението на НАТО за разполагане на

Из архивите на ДС

402

американските ракети "Пършинг" и "Круз" на английска територия. Преплитането на този милитаристичен курс на правителството с острите икономически проблеми и безработицата довеждат до подема в КЯР. Свидетелство за този подем е нарастналият числен състав на КЯР. От 3.000 души през 1978 г. понастоящем организацията наброява 111.000 индивидуални членове, а като се включат и местните (локални) групи цифрата достига 400.000 души. Освен това към КЯР са асоциирани и редица други организации, които действуват като отделни секции, а именно Християнска, Студентска, Либерална, Профсъюзна, Младежка, "Учители за мир" и т.н.

В национален мащаб КЯР се ръководи от Национален съвет, който е постоянен отговорен орган на движението и се състои от 23-ма души. Начело на НС стои председател - Джоан Ръдок, генерален секретар - Мег Берсфорд, която от началото на м.юни т.г. замени свещеника Брюс Кент, без съмнение най-авторитетната фигура в КЯР. Брюс Кент стана официален говорител на организацията и нейн почетен вицепрезидент.

Най-положителното в настоящия подем на КЯР е не толкова нарастналият числен състав, колкото извършеното по организационното изграждане и укрепване на движението в национален мащаб.

В тази връзка трябва да се отбележи Националната конференция на КЯР през есента на 1981 година. В резултат на активната дейност на новите членове, представители предимно на левите сили в страната, на тази конференция бяха

Из архивите на ДС

403

взети важни решения за въвеждането на по-голяма плановост и координация при провеждането на инициативите от национален мащаб, за регулярни заседания на Националния съвет и изпълнителния комитет на движението и т.н.

Смело може да се твърди, че тази конференция създаде необходимата организационна база и предпоставки за многобройните и масови акции на КЯР през следващите години.

На конференцията през 1981 г. за първи път бе набелязана, макар и в по-общ вид, програма за международната дейност на КЯР и нейното участие в акциите на движението за мир в Европа и САЩ.

Много важен момент в международната дейност и контакти на КЯР, на които трябва да се отдели по-голямо внимание е че тя се осъществява съвместно с организацията "Европейско ядрено разоръжаване" (ЕЯР). Самата ЕЯР е сравнително нова организация и се създава през април 1980 г. в Англия. Главен идеолог и организатор на движението е английския професор-историк Едуард Томпсън. Професор Томпсън, изключен от Комунистическата партия, казва за себе си, че е твърд антисъветист, който окончателно се е отказал от комунистическите идеи след извращенията по време на култа към личността на Сталин, и особено след събитията в Унгария и ЧССР. Подозрението и недоверието към социалистическите страни определят и неговото негативно отношение към движението за мир в тези страни и най-вече към Световния съвет за мир. Той и ръководеното от него движение ЕЯР поставят равенство между СССР и САЩ като виновници за настоящата напрегната

Из архивите на ДС

404

международна обстановка. Единствен изход от това положение, според тях, е обединяването на прогресивните сили и народите на цяла Европа за премахване на ядреното оръжие и образуване на безядрена зона до Урал. За целта проф.Томпсън предлага образуването на "групи за натиск както в западните, така и в източните страни", които да повлияят на своите правителства за започване на реални и бързи преговори за ядрено разоръжаване. Ръководено от тези принципи движението ЕЯР стана основател на една от големите прояви на Западноевропейското движение за мир, а именно срещата, наречена "Европейска конвенция". Това мероприятие, една от целите на което е да установи контакти с "дисидентските" групи за мир в социалистическите страни, вече става традиционна проява в календара на организациите за мир в Западна Европа. До сега са проведени три, предстои провеждането на четвъртата "Европейска конвенция" в Амстердам, като на някои от тях участвуват и представители на "дисидентските"групи от УНР и ГДР.

Както посочихме и по-горе връзките на ЕЯР с КЯР са много тесни. Редица членове на ЕЯР, включително и професор Томпсън, са и индивидуални членове и на КЯР, участвуват активно в срещите, дискусиите и конференциите, организирани от КЯР, особено на тези, свързани по един или друг начин с международните измерения в дейността на английското движение за мир. Всичко това неминуемо оказва негативно отражение върху цялостната дейност на движението за мир в страната и в чужбина.

Най-активно бе английското движение за мир в 1982 г.. и особено в навечерието на разполагането на американските

Из архивите на ДС

405

ракети в страната през 1983 година. В този период в страната бяха проведени хиляди акции на местно и национално ниво, изразяващи протеста и неодобрението на прогресивната английска общественост към милитаристичната политика на консервативното правителство. Наред с традиционните походи, митинги и демонстрации, английското движение за мир организира и редица "лагери на мира", разположени до американските военни бази, някои от които, като "Гриинъм комън" и "Молсуърти" придобиха широка международна известност. През тези години широко разпространение получиха и "локалните безядрени зони". Стотици градски и местни съвети обявиха своята територия за свободна от ядрено оръжие, демонстрирайки загрижеността на местното население от надпреварата във въоръжаването.

По-голямата част от посочените мероприятия имаха за цел привличане и поддържане интереса на общественото мнение към предстоящото настаняване на американските ракети във Великобритания. "Лагерите на мира" и "локалните безядрени зони" бяха мероприятията с най-траен и продължителен пропагандан ефект. Показателното е, че и сега, след разполагането на ракетите, тяхното съществуване продължава да привлича общественото мнение. Всички проведени акции и мероприятия доведоха до незапомнено актуализиране на въпросите, свързани с ядреното разоръжаване, до небивал размах на антиядрената пропаганда и борбата за мир в страната.

И все пак защо борбата на мирното движение във Великобритания не се увенча с конкретни резултати и в крайна сметка американските ракети бяха разположени в страната?

Из архивите на ДС

406

Най-важната обективна причина за този неуспех е, че движението за мир трябваше да се бори срещу консервативното правителство и цялата управлявана от него държавна машина. Против него бяха мобилизирани най-вече правителствената пропагандна машина, полицията и съдилищата. Особено показателна бе пропагандната политика на правителството през този период. Началото кампанията против КЯР започна с ударение и "доказване" връзките на организацията с Москва и Компартията. След нея на преден план излязоха обвиненията в "предателство към НАТО и Западната демокрация", чрез което се поощрявали агресивните амбиции на СССР и Варшавския договор. След като и тези обвинения не дадоха резултат, буржоазната преса и телевизия "забравиха" движението за мир. И до днес те продължават да игнорират неговите акции и мероприятия. Единствените съобщения описват действията на привържениците на движението за мир като сериозни нарушения на обществения ред.

Буржоазната държава обаче "не забрави" движението за мир. Всички американски военни бази с "лагери на мира" около тях бяха редовно охранявани от полиция, а по-късно и от редовни военни части. Въведени бяха и специални законодателни мерки срещу нарушителите на територията на базите, като се увеличиха и санкциите срещу участниците в "лагерите на мира" и другите секции на движението за мир. Стотици са вече осъдените и глобени активисти на КЯР.

Наред с обективните външни причини трябва да посочим, че за неуспеха допринесоха и някои характерни вътрешни сла-

Из архивите на ДС

407

бости на английското движение за мир. Най-напред трябва да подчертаем, че в политически аспект движението за мир е "левоцентристко", изключително разнородно по своя характер и най-важното без цялостна и убедителна политическа платформа. Това е най-съществената причина, която не позволи дори на най-масовата организация, КЯР, да обедини цялото движение за мир в страната.

На второ място трябва да се посочи липсата на дълбоки и трайни връзки на движението за мир с работническата класа и нейните политически организации. Въпреки, че в периода на подем връзките на движението за мир с отделни местни организации на профсъюзите и Лейбъристката партия да се активизираха, все още няма изгледи за реализирането на съвместна програма от мероприятия в национален мащаб, а да не говорим за съвместна политическа платформа на движението за мир и политическите работнически организации по въпросите на разоръжаването.

Съществена вина за това положение има и"левоцентристкото" ръководство на движението за мир. Водено от своята подозрителност към СССР и социалистическите страни, то проповядва необходимостта от "обективно отношение към двете суперсили". Тази своя политика то мотивира с желание за разширяване социалната база на движението, докато основната причина е страх от буржоазната пропаганда и държава, които биха унищожили едно силно и добре организирано движение за мир. Поради този страх редица инициативи на левите сили в КЯР бяха провалени и саботирани.

Из архивите на ДС

Настоящата 1985 година е период на преоценка за движението за мир във Великобритания. Сега на преден план стои задачата за определяне на неговата дейност при новите условия, след разполагането на американските ракети на територията на страната. Този период съвпада и с подмяна на някои от главните ръководители на КЯР. Вече бе избран новият генерален секретар, а по всяка вероятност до края на годината ще бъде избран и нов председател на организацията.

В това отношение до известна степен показателен е изборът на Мег Берсфорд за генерален секретар. Тя е квакер, досегашен вице-президент на КЯР и бивш организационен секретар на ЕЯР. Макар че тя няма да има авторитета и представителните функции на Брюс Кент, който остава главен говорител и почетен вице-президент на КЯР, Мег Берсфорд без съмнение ще оказва въздействие върху някои елементи от бъдещата дейност на организацията. В тази връзка заслужават внимание два аспекта от нейната досегашна дейност. От една страна тя е привърженик, макар и не толкова категоричен като проф. Томпсън, на теорията за "вината на двете суперсили", а от друга е известна като горещ и последователен привърженик на идеята за задълбочаване връзките с профсъюзите до степен, при която последните ще предприемат индустриални действия в борбата за мир. Според нея основната цел в дейността на КЯР е "избирането на правителство, което ще води политика на разоръжаване".

В заключение бихме искали да подчертаем, че бъдещето на движението за мир във Великобритания ще зависи най-вече

Из архивите на ДС

от това, доколко съюзът с политическите организации на работническата класа ще се задълбочи и обогати, за да се преодолеят причините, които не му позволяват да стане изразител на действителното отношение на целия английски народ към ядреното оръжие и реална сила в политическия живот на страната.

409

Подпис:

Г. Симеонов

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

"УТВЪРЖДАВАМ"
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Д. СТОЯНОВ
" " 1986 г.

"УТВЪРЖДАВАМ"
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИТЕТА НА ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ НА СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ
В. ЧЕБРИКОВ
"13" марта 1986 г.

ПЕРСПЕКТИВЕН ПЛАН

за взаимодействието между външните разузнавания
на Министерството на вътрешните работи на НРБ и
Комитета на държавна сигурност на СССР за периода
1986 - 1990 г.

Рязко нарасналата агресивност на империализма, преди всичко на американския, предизвика сериозно изостряне на международното напрежение и засилване на военната опасност. Стремейки се да подкопаят икономическата и отбранителната мощ на социалистическата общност, влиянието й в света, САЩ и техните съюзници от НАТО разгърнаха невиждана по своите мащаби надпревара във въоръжаването, с ускорени темпове създават нови видове оръжия за масово унищожение, пристъпиха към реализиране на плановете за милитаризиране на космоса. Ръководството на КНР, както и преди, се отказва от

Из архивите на ДС

предложенията на социалистическите страни да вземе участие в съв местни или съгласувани действия за мир и международно разведряване, ориентира се към развиване на връзките си преди всичко със САЩ, другите държави-членки на НАТО и Япония, в това число и по военна линия.

В създалата се сложна международна обстановка за успешното изпълнение на стоящите пред външните разузнавания на МВР на НРБ и на КГБ на СССР задачи за оказване всестранно съдействие за претворяване в живота решенията на БКП и КПСС в областта на вътрешната и външната политика са необходими по-нататъшно повишаване ефективността на разузнавателната дейност, укрепване на взаимодействието и координиране на усилията на двете разузнавания преди всичко в работата по САЩ, НАТО, а така също по Китай. При това пред външните разузнавания на МВР на НРБ и на КГБ на СССР като главна си остава задачата - да не се пропусне непосредствена подготовка на противника за ракетно-ядрено нападение срещу страните от социалистическата общност.

Като си поставят приоритетни задачи за оказване съдействие за по-нататъшното укрепване на социалистическата общност, защита на завоеванията на социализма, укрепване на мира в целия свят двете разузнавания в съответствие с директивните указания на партийно-държавното ръководство на своите страни през периода 1986-1990 г. ще осъществяват сътрудничество по следните основни направления:

Из архивите на ДС

I. <u>В областта на информационно-аналитичната работа</u>

Усилията на двете разузнавания ще бъдат насочени към придобиване и взаимно предаване в зависимост от потребностите на разузнавателна информация по следната тематика:

- признаци за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за внезапно нападение с ракетно-ядрени или обикновени средства срещу страните от социалистическата общност, по-специално в района на Балканите;

- развитие на военно-стратегическите и военнополитическите доктрини на САЩ и техните съюзници; сценарии за водене на бойни операции на началния и на следващите етапи в Европа, по-специално на предполагаемия балкански театър на военните действия;

- планове и мероприятия на САЩ и НАТО, насочени към постигане на военно превъзходство над ОВД;

- разработване от научно-изследователските центрове на САЩ различни варианти на концепцията за "звездни войни"; планове и действия на САЩ за създаване на ударни космически въоръжения и системи за ПРО с елементи за космическо базиране;

- планове на САЩ и техните съюзници за увеличаване на стратегическото настъпателно въоръжение;

- планове на САЩ и НАТО за усъвършенствуване системата за командуване, управление и връзка при извънредна обстановка;

- позициите на САЩ и другите западни държави на водещите се понастоящем и евентуално в близките години преговори

по въпросите за ограничаване и намаляване на въоръженията, различия в тези позиции;

- разработване в САЩ на позициите за преговори със СССР по проблемите за ограничаване на стратегическите въоръжения, ограничаване на ядрените въоръжения със среден радиус на действие, а така също на позициите относно т.н. "инициатива за стратегическа отбрана"; разногласия в американските политически и правителствени кръгове, а така също между САЩ и техните западни съюзници по дадени въпроси;

- подхода на САЩ към решаването на проблема за забрана на химическото оръжие; състояние на въпроса за създаване в Европа на зони, свободни от химическо оръжие;

- позициите на САЩ и другите страни-членки на НАТО по проблемите за намаляване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа, а така също по мерките на доверие и контрол на европейския континент; проблемът за създаване на безядрени зони в Европа, по-специално на Балканите; подходът на Запада към преговорите по проблемите на сигурността и сътрудничеството в Европа;

- особености на външнополитическия курс на правителството на ФРГ, основни тенденции в развитието на неговата "източна политика"; намерения на реваншистките кръгове на Запада да ревизират резултатите от Втората световна война в Европа;

- въздействието на външнополитическите инициативи на страните от социалистическата общност върху международната

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

обстановка по въпросите за отстраняване заплахата от ядрена война и обезпечаване на международната сигурност;

- стратегия и тактика на американската администрация по отношение на социалистическата общност и влизащите в нея държави; разногласия в политическите и обществените кръгове на САЩ по дадения въпрос;

- политиката на европейските страни-членки на НАТО по отношение на държавите от социалистическата общност, по-специално към НРБ; различия между тях, а така също със САЩ в тази област; положението в Южното крило на НАТО /Турция, Гърция, Италия/, по-специално в Гърция и Турция, противоречия между тях, кипърския проблем, политиката по отношение на НРБ;

- особености на отношенията между европейските страни-членки на НАТО; перспективи за развитие на военнополитическото сътрудничество между Франция и ФРГ; тенденции към засилване на политическата и военната интеграция в Западна Европа и влиянието на този процес върху положението в НАТО;

- военнопромишлени комплекси на водещите западноевропейски страни-членки на НАТО и тяхната роля в нарастването на военния потенциал на Запада;

- вътрешнополитическата обстановка в отделни западноевропейски страни /положението на правителството, дейност на политическите партии, ролята на опозицията/, нейното влияние върху позициите на тези страни в НАТО и върху политиката им по отношение на социалистическите държави;

- ролята на неутралните и необвързаните страни в Западна Европа за стимулиране процеса на разведряването;

- международната дейност на Социалистическия интернационал /СИ/; позициите на СИ, на влизащите в него партии, а така също на ръководните дейци на СИ по въпросите за ограничаване на въоръженията, международното разведряване, отношенията между Запада и Изтока и по проблемите на европейската сигурност;

- развитие на антивоенното и антиядрено движение в европейските страни-членки на НАТО, влиянието му върху политиката на правителствата и международната обстановка; мероприятия на управляващите кръгове на страните от Запада за подриване на антивоенното движение;

- подривна дейност на специалните служби на Запада и КНР против социалистическите страни, световното комунистическо и работническо движение;

- акции на западните центрове за идеологическа диверсия против страните от социалистическата общност;

- "икономическата война" на Запада против страните от социалистическата общност; опитите му да използува ограниченията върху експорта на най-новата техника и технология, а така също валутно-кредитните лостове за забавяне на икономическото развитие на социалистическите страни;

- подривната дейност на Запада и КНР против икономическата интеграция в рамките на СИВ;

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

- координиране на действията и противоречията между водещите страни от Запада в подхода към развитието на търговско-икономически отношения със социалистическите страни;

- проблеми, възникващи в дейността на Европейската икономическа общност; перспективи за развитие на отношенията на ЕИО със СИВ;

- външнополитическият курс на КНР и подходът на китайското ръководство към развитието на отношенията с НРБ, СССР и другите социалистически страни, позициите на КНР по въпросите на международната сигурност; нарастване на военно-икономическия потенциал на Китай, особено на ракетно-ядрения; планове и намерения за развитие на контактите с балканските страни; състояние и перспективи за развитие на връзките на КНР със САЩ, страните от Западна Европа и Япония; използуване на "китайския фактор" от Запада в политиката му на международната арена; изменения в разстановката на вътрешнополитическите сили в КНР, вътрешната политика на китайското ръководство;

- развитие на обстановката в стратегически важните за социалистическата общност региони /Европа, по-специално Балканите, Средиземноморието, Близкия изток, Персийския залив, Индийския океан, Азиатско-тихоокеанския регион, Централна Америка/; признаци за назряване в тези райони на кризисни ситуации, засягащи интересите на държавите от социалистическата общност; антибългарски планове, действия и мероприятия на граничещите с НРБ страни;

- планове и действия на САЩ и техните съюзници за ослабване на позициите на социалистическата общност в развиващите се страни и подкопаване на сътрудничеството между тях;

- политиката на САЩ, НАТО и КНР по отношение на Световния океан, Арктика и Антарктика; действията им за укрепване на военно-стратегическите и политическите си позиции в тези региони във вреда на интересите на социалистическата общност; противоречия между САЩ и западноевропейските страни-членки на НАТО по този кръг въпроси;

- положението в икономиката на водещите капиталистически страни, а така също на световните пазари за стратегически суровини /нефт, газ, злато и др./; енергийната политика на водещите страни на Запада;

- структурни изменения в суровинното стопанство на капиталистическия свят, извършващи се под влиянието на научно-техническата революция; икономически и политически последствия от тези изменения, засягащи интересите на социалистическите страни;

- световната продоволствена ситуация и интересите на страните от социалистическата общност;

- дейността на основните реакционни емигрантски, ционистки, националистически, неофашистки и други враждебни на социалистическата общност организации в капиталистическите страни и на международната арена;

- позициите на международните религиозни организации,

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

418

в това число на Ватикана и протестантската църква, по отношение на социалистическите страни, демократичните и прогресивните движения; техните прояви по проблемите на мира, международното разведряване и разоръжаването;

- положението в Движението на необвързаните;

- развитието на международното профсъюзно и младежкото движения; действията на САЩ и техните съюзници за подкопаване на прогресивните и използуване в свой интерес на десните профсъюзни и младежки организации;

- положението в Олимпийското движение и опитите на Запада за използуването му за свои политически интереси;

- развитието на екологичните движения в капиталистическите страни и тяхното влияние върху политиката на правителствата на отделните страни и върху международната обстановка като цяло; екологични партии и групи в Западна Европа, тяхната роля в борбата против милитаризирането на космоса и ядреното оръжие; разногласия между западните съюзници по въпросите за отношението към екологичните групи.

В процеса на взаимодействието двете разузнавания ще вземат мерки за по-нататъшното повишаване на качеството и оперативността при взаимното предаване на информация и ще си оказват помощ в проверката на получените сведения и при необходимост ще си обменят оценки на информационни материали.

II. <u>В областта на активните мероприятия</u>

Страните ще координират и ще съгласуват своята дейност по следните направления:

- разобличаване милитаристичната политика на Вашингтон оказване противодействие на реализирането на "инициативата за стратегическа отбрана" на Рейгън, на плановете за постигане на военно превъзходство над Организацията на Варшавския договор; компрометиране на сегашната американска администрация и изостряне на разногласията в най-близкото обкръжение на президента на САЩ по въпросите на войната и мира, отношенията със социалистическите страни;

- задълбочаване на недоверието и противоречията между САЩ и Западна Европа, ослабване съюза на НАТО, разобличаване на агресивната му политика;

- оказване на положително влияние върху правителствените, обществено-политическите, военните и деловите кръгове на западноевропейските страни с цел подтикването им към конструктивни стъпки в областта на разоръжаването и сътрудничеството между Изтока и Запада;

- стимулиране на антивоенното движение на Запад в изгодно за нас направление, разобличаване опитите на САЩ и НАТО да му натрапят неприемливи за страните от социалистическата общност лозунги и искания;

- оказване въздействие върху международните обществено политически кръгове в полза на идеята за създаване на безядрени

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

зони в различни райони на света, по-специално на Балканите;

- оказване изгодно влияние върху ръководството на Социалистическия интернационал и влизащите в него партии по проблемите на международното разведряване, отношенията между Изтока и Запада;

- разобличаване подривната дейност на ЦРУ на САЩ и на специалните служби на другите страни-членки на НАТО, на центровете за идеологическа диверсия на противника срещу страните от социалистическата общност;

- оказване подкрепа на развитието на демократичните тенденции в Гърция и Кипър, въздействие върху гръцкото правителство за преразглеждане на гръцко-американските отношения с цел тяхното по-нататъшно ослабване, провеждане на независима външна и икономическа политика;

- оказване съдействие за запазването на Кипър като суверенна, независима и териториално целостна държава, провеждаща политика на необвързване;

- дискредитиране на проамериканския курс на режима на Анкара на международната арена, особено в Близкия и Средния изток, разобличаване на антидемократичния му характер, компрометиране на сегашните турски лидери;

- подтикване на КНР към нормализиране на отношенията със социалистическата общност, възпиране на по-нататъшното сближаване на Китай със САЩ и другите империалистически държави на антисъветска, антисоциалистическа основа; разобличаване

Из архивите на ДС

хегемонистичните стремежи на пекинското ръководство;

- оказване съдействие за заздравяване на антиимпериалистическите позиции на Движението на необвързаните и засилване в него ролята на прогресивните страни, компрометиране на реакционното му крило; разобличаване плановете и намеренията на САЩ, НАТО и Китай към това движение;

- активно прокарване в страните от азиатско-тихоокеанския регион на идеята за създаване в този регион система за колективна сигурност;

- оказване противодействие на плановете на САЩ и другите страни-членки на НАТО да въвлекат Албания в сферата на своите интереси; създаване на предпоставки за нормализиране на отношенията на Албания със страните от социалистическата общност.

При разработване и провеждане на конкретни съвместни активни мероприятия двете разузнавания ще продължат практиката на провеждане на взаимни консултации и оказване на необходимата помощ при тяхното реализиране.

III. <u>В областта на агентурно-оперативната дейност</u>

За практическото решаване на изброените по-горе задачи двете разузнавания:

- ще съсредоточат съвместните си усилия върху разузнавателното проникване в основните обекти на противника, преди всичко на САЩ, НАТО и Китай, с цел създаване в тях на здрави

Из архивите на ДС

422

агентурни позиции; ще продължат обмена на информация за структурата и кадровия състав на тези обекти, на сведения за лица, представляващи оперативен интерес за другата страна, на опит за придобиване на различни категории агенти, преди всичко работещи по военно-стратегическа тематика; при целесъобразни случаи ще съгласуват своите работни планове и конкретни агентурно-оперативни мероприятия по разработването на основните и междинните обекти на проникване;

- ще вземат мерки за повишаване ефективността на оперативното взаимодействие в капиталистическите и развиващите се страни в съответствие с Протокола за основните принципи на сътрудничество между разузнаванията на МВР на НРБ и на КГБ на СССР на ниво резидентури;

- ще активизират съвместната работа от териториите на своите страни по служителите на постоянните представителства на САЩ, другите страни-членки на НАТО и Китай с цел своевременно разкриване и разработване на лица, представляващи разузнавателен интерес; взаимно ще изпращат в СССР и НРБ специални оперативни групи за провеждане на тази работа по канала на международния туризъм и ще им оказват необходимото съдействие;

- ще продължат да водят съществуващите съвместни оперативни дела; ще вземат мерки за осъществяване подстави на своя агентура на специалните служби на противника;

- ще си оказват взаимна помощ в проверката и изучаването на чужденци, представляващи интерес за двете разузнавания.

Из архивите на ДС

По линия на политическото разузнаване съвместните усилия ще бъдат насочени към създаване на здрави агентурни позиции в САЩ, другите страни-членки на НАТО, а така също в КНР, Япония, Турция, Испания, Израел, Иран. Основни обекти за разузнавателно проникване страните считат:

- канцеларииите на ръководителите на държавите и правителствата;

- министерствата на външните работи, на отбраната, на икономиката и финансите, дипломатическите представителства в чужбина;

- ръководните органи на НАТО, ЕИО, ЗЕС;

- ръководните органи на управляващите и други водещи политически партии;

- научно-изследователски центрове, участвуващи в разработването на военни доктрини и на външнополитическия курс на разузнаваните страни;

- ръководните органи на Социалистическия интернационал;

- ръководните органи на Ватикана и неговите представителства в чужбина.

Конкретното взаимодействие на двете разузнавания в работата по САЩ, НАТО, ЕИО, ЗЕС, Китай, Англия, Турция, Гърция и Кипър, арабските страни и Израел, както и по-рано, ще се осъществява по отделни планове, при изготвянето на които ще се вземат под внимание основните насоки за дейност в настоящия план.

Из архивите на ДС

По други страни, представляващи взаимен интерес, двете разузнавания ще продължат практиката на провеждане съвместни мероприятия от агентурно-оперативен характер за създаване, укрепване и разширяване на своите разузнавателни възможности. Въпросите за взаимодействие по тези страни, както и преди, ще се решават в работен порядък съобразно всеки конкретен случай.

Двете разузнавания ще продължат сътрудничеството си в областта на комплексното разработване на сериозни международни проблеми, в хода на които ще анализират тяхното развитие, ще съгласуват политическите и оперативните оценки и изводи, ще планират и осъществяват акции за влияние и други разузнавателни мероприятия.

По линия на научно-техническото разузнаване двете страни ще се ръководят от препоръките на Московското /1982 г./ съвещание на ръководителите на разузнаванията на органите на сигурността на страните от социалистическата общност, Софийското /1983 г./ съвещание на ръководителите на научно-техническите разузнавания на страните от социалистическата общност, а така също от взаимните договорености, постигнати на деловите и работните срещи.

Двете разузнавания ще провеждат работа за разузнавателно проникване във военни, научно-технически и икономически обекти на САЩ, НАТО, КНР и Япония и за придобиване на секретна информация и образци, имащи отбранително и народностопанско значение за НРБ и СССР, ще насочват усилията си главно към

получаване на изпреварваща информация от военно-стратегически характер.

За постигане на тези цели съветското и българското разузнавания:

- ще вземат мерки за активизиране на наличните и придобиване на нови агентурни възможности за получаване на разузнавателна научно-техническа информация и образци, ще продължат съвместните мероприятия по конкретни дела;

- ще разширят обмена на придобиваните от двете разузнавания научно-техническа информация и образци по приоритетни военно-стратегически проблеми и в съответствие със задачите, поставени от комунистическите партии на НРБ и СССР, по граждански отрасли на народното стопанство, Продоволствената и Енергийната програми на СССР, по въпросите за усвояване на Световния океан. Ще продължат работата по усъвършенствуване структурата на информационния обмен с цел подобряване на качествените му показатели;

- ще продължат обмена на оперативни и справочни материали за обектите на проникване и междинни научни центрове, фирми и учреждения, занимаващи се с изследвания и производство преди всичко за военни цели;

- ще активизират координираните оперативни мероприятия при провеждане на международни конгреси, симпозиуми и промишлени изложби в НРБ и СССР;

- ще засилят и укрепят оперативния контакт в резидентурите по линия на НТР.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

426

По линия на външните контраразузнавания страните ще отделят специално внимание на провеждането на съвместни настъпателни акции против специалните служби на противника, центровете за идеологическа диверсия, задграничните националистически, емигрантски, ционистки и други организации и групи, водещи подривна дейност против НРБ, СССР и другите социалистически страни. За тази цел двете разузнавания:

- ще засилят координацията и оказването на взаимна помощ в работата по разузнавателното проникване в специалните служби на главния противник;

- ще продължат воденето на съвместни разработки и провеждането на мероприятия по обекти, от които са заинтересовани двете разузнавания;

- ще увеличат обмена на информация за структурата, кадровия състав, агентурата, целите, формите, методите и тактиката на подривната дейност на специалните служби на противника срещу НРБ, СССР и другите страни от социалистическата общност;

- ще разширят обмена на информация за плановете на противника за провеждане на враждебни акции от центровете за идеологическа диверсия, емигрантските, ционистките и терористичните организации и групировки с антисъветска и антибългарска насоченост;

- ще засилят взаимодействието по обезпечаване сигурността на членовете на партийно-правителствените делегации, а така също на разузнавателните операции на нашите служби на

територията на трети страни, на учрежденията и гражданите на НРБ и СССР в чужбина.

По линия на нелегалното разузнаване взаимодействието ще се осъществява в съответствие с отделните планове за сътрудничество през периода 1986-1990 г.

Взаимодействие по други въпроси

Страните ще вземат мерки за активизиране сътрудничеството в областта на използуването на оперативната техника в разузнавателната дейност; ще се стремят целенасочено да използуват наличните и да създават нови възможности за изучаване и разработване на центровете за техническо разузнаване на противника, за придобиване на информация за тяхното оборудване, перспективи за развитие и цели против НРБ, СССР и другите страни от социалистическата общност.

В съответствие със Споразумението за Системата за обединен отчет на данни за противника /СООД/ двете разузнавания ще продължат съвместната експлоатация на Системата и работата по усъвършенствуването ѝ.

ПГУ на МВР на НРБ и ПГУ на КГБ на СССР ще продължат обмена на опит, на информационни и документални материали по въпросите за разработването, експлоатацията и развитието на автоматизирани системи /АИС/.

Съветското разузнаване и в бъдеще ще оказва на българското разузнаване всестранна помощ в подготовката и

427
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

преподготовката на кадрите-разузнавачи в съответствие с молбите на ръководството на МВР на НРБ.

В съответствие със Споразумението за сътрудничество между МВР на НРБ и КГБ на СССР и установилата се практика външните разузнавания ще продължат провеждането на делови срещи на планова основа.

Настоящият Перспективен план е изготвен в два екземпляра на руски език и два екземпляра на български език, всеки от които имат еднаква сила.

Началник I главно управление
на МВР на НР България
генерал-лейтенант
В.Коцев
"9". 1. 1986 г.

Заместник председател на КГБ на
СССР - началник I главно управление
генерал-полковник
В.Крючков
"18" 2 1986 г.

5

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените разговори със съветските другари в Москва от 13 до 16 октомври 1986 г. по линия на АМ.

От 13.10. до 16.10.1986 г. в Москва бяха проведени разговори със съветските другари по линия на АМ. От българска страна в делегацията взеха участие полк. Д. Станков – началник отдел 08, ШУ-ДС и капитан Ал. Попов р-ч в отдел 08, ШУ-ДС.

От съветска страна в разговорите взеха участие ген.-майор ВП Иванов, полк. ЛФ Соцков зам.началник служба "А", началници на реферати, които бяха привличани по време на дискутирането на проблеми и по региони.

ПО ГЛАВНИЯ ПРОТИВНИК

Съветските другари споделиха, че задачите, които са предвидени и съгласувани по линия на САЩ на съвещанието в Будапеща си остават непроменени. Агресивният курс на САЩ си остава и той следва да бъде разобличаван. През периода след Будапеща се наблюдава още по сериозна екскалация на противоречията във военната област и задълбочаване на регионалните кризи. След срещата в Рейкявик първостепенен въпрос се очертава този за ИСО.

Необходимо е да се обърне вниманието на Западна Европа, на територията на която има сили – лейбъристи, социал демократи, зелени и пр. които са против идеята на Рейгън. Следва да се въздействува върху тях с аргумента, че Европа е заложница и няма да бъде пощадена. Да се разобличават имперските намерения на САЩ, които в стремежа си да се наложат над партньорите си, са

Из архивите на ДС

430

инициатори на превъоръжаването. По кардиналните въпроси на разоръжаването следва да се разкрива съдържанието на стратегическите концепции на САЩ и НАТО за използуването на стратегическото ядрено и химическо оръжие в светлината на ИСО - за целта да се използуват документални акции. Да се има предвид, че ИСО е уязвима, тъй като по характера си тя не е отбранителна инициатива. Представлява система от три компонента - средства за унищожаване на съветските ракети още преди излитането им, средства за унищожаването им в космоса и трети - за унищожаване на тези които са се промъкнали в близост до американската територия. Веднага става ясно, че това оръжие е чисто нападателно и може да бъде използувано по мирните градове на нашия лагер.

Трето ИСО създава условия за извеждането на ядрено оръжие в космоса, това дава възможност да се разработят нови видове оръжия, или ново поколение от старите. Именно по този повод американците не желаят мораториума върху ядрените опити.

Трето ИСО поставя въпроса с особена острота за военното превъзходство. Със създаването на мигнитно - лазерни оръжия и др. подобни, не е известно съревнованието във военната област в какви рамки ще се води и това никой не е в състояние да го предвиди.

Военните разходи на САЩ по линия на ИСО се изчисляват на сума от 700 милиарда щ.д., като администрацията на Рейгън има стремеж да увеличи тези разходи до сумата около 1 трилион и 500 милиарда щ.д.

Съветските другари са забавили разработките на тези въпроси, въпреки, че имат достатъчно материали, но задачата изисква да разработят въпросите след задълбочен анализ и изяснят причините, с които американците са принудени да се съобразяват за да се придържат така упорито към ИСО на Рейгън. Стремят се да доловят уязвимите места, а именно:

ПЪРВО: Надпреварата във въоръжаването диктувано от САЩ, под лозунга на отбранителното оръжие се разработват нападателни оръжия, като основно се стремят да не допуснат разоръжаване.

ВТОРО: На американската администрация е сложно да се откъсне от военно-промишления комплекс, чиито влияние е огромно, ще си имат проблеми с безработицата и е възможен и социален конфликт на тази база.

ТРЕТАТА позиция е, че САЩ се стремят към финансовото и

Из архивите на ДС

икономическо изтощаване на СССР и на другите социалистически страни, което те вече не крият, а заявяват съвсем открито.

ЧЕТВЪРТО: Западна Европа и Япония проявяват признаци на самостоятелност във икономическата, а в последствие и в политическата област. САЩ се стремят да цементират съюза отначало във политическата област, а в последствие и във военната.

ПЕТО: САЩ се стремят към технологическо превъзходство над Западна Европа и Япония.

ШЕСТО: ИСО може да гарантира до известна степен защита на командните пунктове и над пусковите инсталации но те не са в състояние да защитят цивилното си население.

Задачата на службите за АМ е да се доведе до знанието на Третия свят резултатите от срещата в Рейкявик с оглед да се оказва натиск върху САЩ. Целесъобразно е да се въздействува върху антивоенното движение, като се използуват следните аргументи: Да се подчертава, че Западна Европа тласна СССР към разговори със САЩ във Женева и Рекякив и сега е задължена да иска от САЩ резултати от тези разговори. СССР отиде на срещата с предложения, а САЩ без нищо. Това ще ни помогне по линия на обществените движения. Целесъобразно е да се критикува Рейгън и администрацията му за провала на срещата. Даасе неутрализират желанията на противника да се покаже равната отговорност на двете свръх сили.

Целесъобразно е да се провеждат мероприятия постигащи по-голяма гласност: писма, възвания от името на организации, включително и наши псевдоними до Грубачов, до Рейгън и до ОВД, в които да се използуват слабите места за въздействие върху общественото мнение.

<u>Второ направление</u>, за работа по главния противник, което не бива да изпускаме от внимание: НЕОГЛОБАЛИЗМА на САЩ – конкретният пример със свалення самолет в Никарагуа. Да се дискредитира операцията на ЦРУ и лично на КЕЙСИ. Друг пример е АФГАНИСТАН. САЩ пряко се намесва в преговорите между Пакистан и Афганистан за мирното отрегулиране на въпроса, като ги съботиран. Само за миналата година в Афганистан са прехвърлени повече от 40 000 контра революционери с цел убийства и малтретиране на мирните жители. Подобни примери могат да се намерят в Мозамбик, ЮАР, ДНС като цяло. Внимателно следва да се работи по Демократичната партия в САЩ с цел противопоставянето и на вън-

Из архивите на ДС

432

шната политика на Рейгън. В подобна светлина да се работи с лейбъристите, социалдемократите. За провеждането на мероприятия с ефект е изгодна обстановката в Норвегия. Да се използува факта, че ФРГ разреши на частни фирми да участвуват в ИСО. В провежданите мероприятия да се подчертава факта, че тези фирми ще бъдат предоставени за разработка второстепенни въпроси, както и че няма да имат достъп до най-перспективните научно-технически постижения на САЩ. Поръчките в областта на икономиката също ще бъдат ограничени. Тази постановка е равнозначна за цяла Западна Европа. Има резон да се въздействува върху италианската интелегенция, поради изказваните от нея опасения срещу ИСО и съмнителните придобивки които предоставя инициативата за Италия. Другите европейски страни на са решили твърдо участието си в "звездните войни". Целесъобразно е да се разколебават и дават основания на защитниците на тезата, че ИСО е с отрицателни последствия за страните им. Турция оказа политическа подкрепа на инициативата - предостави територията си за изпитания на американска апаратура. Това с следва също да се има предвид. За разработването на мероприятия от такъв характер е крайно нужно да бъдат привлечени за сътрудничество военни консултанти.

Съветските другари ни информираха, че възнамеряват да подготвят цялостно мероприятие по разобличаването на ИСО. Предлагат ни и ние да вземе участие в реализацията на мероприятието при условие, че разполагаме с възможности за публикации в централния западноевропейски печат, ако не цялостно то поне на отделни негови части. Въпреки всичко следва да се обръща вниманието на Западна Европа, че тя е основния ТВД. Американците се стараят да убедят собствените си граждани, че няма да допуснат САЩ да станат ТВД. Необходимо е да се направи анализ защо Западна Европа не се съпротивява срещу ИСО. Факт е дори това, че комунистическите партии на запад също не са активни в борбата срещу инициативата за "звездни войни".

Съветските другари споделиха, че продължават разработката на въпроса, че САЩ като държавна структура е носителка на малтретираща функция и насилие срещу малцинствата - негри, индианци и пр.

Те наблегнаха на факта, че по-рано не е имало ИСО и преговорите със Съветския съюз са се провеждали, но това не е

Из архивите на ДС

усройвало американците и те в крайна сметка са измисливи тази инициатива за да блокират евентуални съглашения между двете велики сили. Следва да се доказва контралогиката на американската страна, тъй като човечеството не е толкова богато, че да харчи парите си по някаква химера.

Съветските другари обърнаха особено внимание на това, че мероприятията следва да изпреварват събитията, а не да ги следват по петите. При това положение те по-лесно могат да бъдат легендирани и не се допуска провалянето им. Следва да се полагат усилия за преодоляването на недостатъците в работата и проявата на субективизъм.

Съветските другари считат, че АМ "Заклет враг – 6" не е целесъобразно да бъде разпращан повече по пощенския канал в обемите в които е реализирано до момента. Те считат, че противника е анализирал, че брошурата е разпространена от различни места и е стигнал до извода, че това е наше мероприятие. В тази връзка те ни предложиха, евентуално да използуваме наши доверени връзки от интересуващият ни контингент, на които да се предават легендирано на ръка. Западните спец.служби били стигнали до извода, че ако даден материал е съпроводен от обяснително писмо, то това е сигурен сигнал, че изпратения материал е наше АМ.

Съветските другари имат намерение да разобличат расизма на Америка и имат достатъчно материали. Книгата ще издадът на английски език. Съветските другари ни предадоха 5 екз. от АМ "БИТБУРГ" позив, който е насочен срещу американската администрация и лично срещу Рейгън. Мероприятието са разпространили в около 50 екз. в САЩ. Предложиха ни да го разпространим и в Западна Европа.

Направление Западна Европа

Целта на нашите АМ си остава същата. Разобличението на американския хегемонизъм и неоглобализъм с цел усилване на разногласията между Западна Европа и САЩ и укрепване на антивоенното движение. За тази цел е необходимо да се отпочнат АМ в дъното на които да стоят крупни разработки. Те са изготвили материал с високо качество в който се засяга тезата, че американците нарушават духа и буквата на договора за НАТО – отнася се за отношенията на САЩ спрямо Гърция. Американците се стремят да превърнат НАТО в инструмент за агресия. В тази свет-

Из архивите на ДС

434

лина необходимо е да се покаже на гръцката страна, че присъствието в агресивния блок ощетява суверенитета и. Съветските другари поставиха въпроса може ли този материал да се доведе до знанието на управляващи кръгове в Гърция. Този въпрос отдавна е стоял пред ръководството на тази страна и ние следва да го повдигаме отново. Той стои за разрешаване пред датчаните, но по тяхна преценка е добре даббъде повдигнат по южното крило на НАТО, което в момента е най-лабилно по обективни причини. От българска страна бе споделено, че ПГУ-ДС разполага с някои нови оперативни възможности, включително и в Европейския парламент, чрез които е била проведена добра работа с положителен ефект. Изразена е готовност от наша страна материала да се предвижи до гръцкото правителство. Съветските другари проявиха интерес разполага ли резидентурата ни в Атина с оперативна връзка - млад политик с активна дейност, когото с тяхна помощ бихме могли да захранваме с материали и да му прокарват път в политиката, защитавайки наши позиции. Съветските другари споделиха идея, която биха желали да бъде прокарана с цел обединяване на усилията за създаване на безядрени зони в Европа. По конкретно стана дума за изграждането на Координационен комитет по безядрените зони в Европа, в който да има широко представителство на страните участнички в идеята за създаване на безядрена зона в Северна Европа за изграждане на коридор без ядрени оръжия в Централна Европа и на страните от Балканския полуостров стремящи се към същата цел. Тази идея е целесъобразно да бъде повдигната от западен представител по време на конференцията на представителите на градовете обявили се за безядрена зона през м. ноември т.г. в Рим. Ще бъде целесъобразно да присъствува и автора на книгата "Балканите - безядрена зона".

Съветските другари са подготвили сериозен материал по кипърския проблем, в който се засяга Папандреу. В книгата имало много фактически данни за отношението на американците към гръцкия министър председател. Считат, че е целесъобразно този материал да стигне до знанието на Папандреу. Беше упоменато успешното мероприятие насочено срещу Мицотакис. Материалът ще ни бъде изпратен. От наша страна бе поставен въпроса преиздаването на книгата "САЩ против социнтерна" на английски език. Съветските другари проявиха интерес как се възприема книгата в Гърция и отзивите за нея за да могат да я препоръчат в Швеция за преиздаване.

Из архивите на ДС

Те са ни изпратили ориентировка по ФРГ във връзка с предстоящите избори за бундестаг. Подтвърдиха, че при условие възникнат някакви нови възможности за провеждане на наши АМ веднага да ги информираме предвид това, че те разполагали с голямо количество готови материали и можели веднага да ни ги изпратят. Същите били на следната темакита: "Разобличаване намесата на САЩ във вътрешните работи на ФРГ", които се стремят да компрометират СДПГ. Съветските другари са довели до знанието на МИД на ФРГ, че при условие, че се стигне до изгонването на съветски дипломати, преди изборите това няма да остане безнаказано.

От наша страна бе повдигнат въпроса за публикуваната статия във вестник "Правда" за извеждането на съветския и американския флот от Средиземно море. По преценка на съветските другари ефекта залегнал в статията може да послужи, като добра база за мероприятие, което следва да се предаде в ръцете на либийци, малтийци, кипърци и гърци. Що се касае до американските бази в Турция следва по наличните канали да информираме Папандреу и по-конкретно да му довеждаме до знанието секретни материали за дейността на базите за следене на въздушното пространство на Гърция.

По преценка на съветските другари мероприятието което се провежда по СПИН е дало ефект. Американският посланик в Сенегал е написал опровергателно писмо публикувано в печата, в което се оправдава причастността на американците към тази болест. Трябва работата по това мероприятие да се продължава в аспект, че това е форма на подготовка на САЩ към бактериологическа война. Има данни, че са изтървали вируси по време на бабораторни изследвания, а те са пряко причастни към СПИН.

Из архивите на ДС

12

ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ

МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТУРСКАТА КАМПАНИЯ срещу Н.Р.България

1. Ще продължи подготовката на АМ чрез агента на СГУ с цел издаване на Запад на книга на испански език, в която да се показва асимилаторската политика на турската империя към съседните народи, в т.ч. и към българите. Агентът ще подготви книгата на базата на предоставени му от нас материали, след което я отпечати в Аржентина, като използува връзката си с аржентинския министър на културата като съавтори. агентът може да привлече свои връзки от университета в Мадрид така че книгата да се издаде и в Испания.

Срок - края на 1987 г.

2. За обработка на отделни политически дейци от САЩ и Зап.Европа в изгодна за нас насока по Възродителния процес в НРБ;ще продължи провеждането на съответните АМ както следва:

а/ Чрез агент на ОУ на МВР-Русе, който кореспондира с американски сенатор, ще продължи изпращането на сенатора на исторически материали, разкриващи бруталността и жестокостта на турската империя по отношение на българското население и другите народности, населяващи тогавашните поробени земи.

б/ Използуване на агента на СГУ, поддържащ връзка с френския посланик в НРБ, за обработка на последния в правилно отношение и равбиране на мотивите на Възродителния процес и политиката на НРБ по този процес.

Срок - май 1987 г.

3. Ще се проведе следващ етап от акцията за разобличаване на Турция като огнище на опасното заболяване СПИН с цел създаване допълнителни затруднения на Турция в отношенията й с редица страни /Гърция, ФРГ, Франция/ и отвличане на вниманието й от антибългарската кампания.

Срок - април 1988 г.

От архивите на ДС

13

ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ

МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТУРСКАТА КАМПАНИЯ СРЕЩУ Н.Р.БЪЛГАРИЯ

1. Ще продължи подготовката на АМ чрез оперативни възможности на СТУ с цел издаване на Запад на книга на испански език, в която да се показва асимилаторската политика на турската империя към съседните народи, в т.ч. и към българите.

Срок - края на 1987 г.

2. За обработка на отделни политически дейци от САЩ и Западна Европа в изгодна за нас насока по Възродителния процес в НРБългария, ще продължи провеждането на съответните АМ чрез използуване на каналите на СТУ и ОУ на МВР в Русе.

Срок - през 1987 г.

3. За противодействие на антибългарските действия на Турция на Виенската среща ще се изучат и използуват възможностите на ОВ на резидентурата във Виена.

Срок - юни 1987 г.

4. Ще се проведе следващ етап от акцията за разобличаване на Турция като огнище на опасно заболяване с цел създаване на допълнителни затруднения на Турция в отношенията й с редица страни / Гърция, ФРГ, Франция/ и отвличане на вниманието й от антибългарската кампания.

Срок - април 1987 г.

ИЗГОТВИЛ: _____
Л.НИКОЛОВ

062176/25.11 8

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА
ГЕНЕРАЛЕН ЩАБ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДКДОПБГДСРСБНА

1543 21. 02

СЕКРЕТНО
Екз. № 10

НАЧАЛНИКА НА ПОДЕЛЕНИЕ 72900-МВР

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 43

По осигуряването на американските войски за усилване при прехвърлянето им в Европа през Англия

В плановете на военното ръководство на НАТО се предвижда в периоди на криза и във време на война през Англия да се прехвърля част от войските на САЩ, предназначени за усилване на групировките на Обединените въоръжени сили на блока на Северноевропейския и Централноевропейския ТВД.

За осигуряването на тези войски между САЩ и Англия е сключено специално споразумение, според което английската страна се задължава да осигури на своята територия складове, транспорт и личен състав за обслужване (подобни споразумения са подписани с ФРГ, Белгия, Холандия, Дания и Норвегия). Мероприятията по приемането и превозването на силите до районите за разполагане (прехвърляне в Европа) или временното им

0381

От архивите на ДС

престояване в Англия са разчетени за 60 денонощия. Предполага се, че първоначално през Англия в европейските страни от НАТО ще бъдат прехвърлени около 100 000 души за 10 денонощия. За целта са определени пристанищата за приемане и претоварване и маршрутите за движение. Като най-подходящо за пристигане на усиленията от САЩ се счита времето, когато английските войски напускат постоянните си гарнизони и започват да се прехвърлят във ФРГ.

Съгласно споразумението Англия ще предостави на въоръжените сили на САЩ 13 военни и 14 граждански летища, 9 пристанища, 7 склада за въоръжение, военна техника, боеприпаси и различни материални средства, над 30 болници с по 400-1000 легла и ще осигури 9-12 пътни маршрута и 10-11 фарватера. Почти всички обекти са в североизточната част на острова (само 5 граждански летища, 2 пристанища и 1 склад са северно от линията Хъл, Ливърпул).

Досегашните договорености по пребиваването и осигуряването в мирно време на контингенти от въоръжените сили на САЩ в Англия остават в сила и са включени в новото споразумение. Изпълнението на задачите по осигуряването на прехвърлянето на усиленията от САЩ ще започва с привеждането на въоръжените сили на НАТО от мирно във военно положение.

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ГЕНЕРАЛНИЯ ЩАБ НА БНА И
НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВАТЕЛНО УПРАВЛЕНИЕ-ГЩ
ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК (ЗИКУЛОВ)

21.2. 1986 г.

№ 0381/20.2.1986 г.
Отпечатана в 1 екз.
Размножена в 10 екз.
/ЕВ

10

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за подготовка за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР-НРБ през май 1986 г.

А. В политическата област

Под претекст, че граждани на Великобритания са станали обект на терористични действия по света, британското правителство щяло да разреши на САЩ отново да използуват базите си в тази страна при евентуално нападение срещу Либия или друга страна, обвинена, че покровителствува терористи. Правителството било готово дори да се включи в нападението със свои собствени войски.

(066058 - рез. 776)

*

* *

Кралят на Мароко бил информиран за подготвящо се ново американско нападение срещу Либия. Той дал нареждане да се подготвят за изпращане в Либия марокански части, които да окажат помощ на тази страна по силата на подписания в Ужда договор. Някои военни

Из архивите на ДС

кръгове считат, че този ход е предприет по искане на САЩ и че мароканският контингент може да бъде използуван за сваляне на Кадафи.

(065916 - рез. 116)

*

* *

Правителството на Тунис е взело решение за увеличаване числеността и бойната мощ на туниските въоръжени сили. САЩ са обещали да окажат помощ в това начинание. В Бизерта вече били доставени 19 самолета Ф-5Е. За обучение на тунизийски летци и самолетни техници били пристигнали американски съветници. Група тунизийски летци заминали за обучение в САЩ.

(065924 - рез. 124)

*

* *

Б. Военни признаци

През третата третина на април т.г. около рота британски командоси са били прехвърлени от Великобритания в базата "Декилия" на о-в Кипър. Прихвърлянето е извършено във връзка с евентуалното им използуване в Либия или друга страна, обявена от САЩ за "покровител на терористи".

(062413 - рез. 35)

*

* *

След последното нападение на САЩ над Либия през април т.г. по решение на италианското правителство били взети допълнителни мерки за укрепване южните граници на страната. Парашутната бригада от Тоскания и 121 артилерийски полк от Емилия били прехвърлени на

Из архивите на ДС

о-в Сицилия. Освен това, в Сицилия била инсталирана допълнително радарна установка "Аргос 10".

В ракетната база в Комизо се монтирала италианска система за откриване и унищожаване на противникови ракети.

Допълнително се предвиждало за нуждите на ВМС да бъдат закупени многоцелеви изтребители "Хариер", а за нуждите на гражданската отбрана било запланувано да бъдат закупени 10 броя транспортни самолети "С-130". Отпуснати били средства и за извеждане в орбита на военен спътник с контролни функции.

(066242 - рез. 205)

*

* *

Генералният щаб на италианските ВС предвиждал до края на 1986 г. да се модернизира въоръжението на някои от родовете войски.

За нуждите на ВВС трябвало да бъдат въведени на въоръжение многоцелевите хеликоптери А-109 и NH-90. За нуждите на ПВО трябвало да бъдат доставени ракетни системи "Скайгард"/"Аспиде" и "Стингър". Бронетанковите войски трябвало да бъдат наситени с лазерни далекомери и системи за коригиране на огъня. За повишаване мощността на огъня на артилерийските части, предвиждало се те да бъдат превъоръжени с многоцевни реактивни установки за залпов огън, с 203,2 мм и 155 мм самоходни гаубици. Управлението на огъня щяло да се осъществява чрез електронна система "SAGAT". В процес на разработка била и системата за управление на бойните действия "CATRIN".

С предимство при модернизацията щели да се ползуват бригадите FRIULI и FOLGORE, влизащи в състава на италианските сили за бързо реагиране.

(062209 - рез. 205)

*

* *

Френският Генерален щаб е дал разпореждане бронетанковата техника във всички бойни части да бъде пребоядисана в защитен цвят.

(066756 - рез. 132)

*

* *

Заводите на френската фирма "SNECMA", произвеждащи авиационни двигатели, били получили разпореждане да увеличат производството с 50 %. Разпореждането било следствие от решение на френското правителство да създаде по-големи запаси от авиационни двигатели за бойната си авиация.

(066756 - рез. 132)

*

* *

Със заповед № 1800-1103-86 от 30 април т.г. на командващия ВВС в Ескишехир е започнала подготовката на обслужващ персонал за втората огнева позиция към 9-та въздушна база в Балъкесир. Огневата позиция е въоръжена с ракети "Рапира".

(066914 - рез. 27)

*

* *

В края на април т.г. една ескадрила от изтребители Ф-16 от американските ВВС във Великобритания е била пребазирана на неуточнено летище в Близкия изток.

(066168 - рез. 881)

*

* *

Из архивите на ДС

Совершенно секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Справка № 2043

О материалах по проблематике
ВРЯН, поступивших из Софии
в первом полугодии 1986 года

По оценке нашего Центра, в первом полугодии 1986 года Вы вели систематическую работу по информационному освещению мероприятий противника, сопоставимых с признаками подготовки внезапного ракетно-ядерного нападения (ВРЯН). За отчетный период поступило 23 телеграфных сообщения с индексом "И-ВН", в которых освещались мероприятия США и других стран НАТО в пяти областях возможного проявления признаков внезапного нападения – политической, военной, экономической, гражданской обороны и деятельности спецслужб.

Информационные материалы, как правило, содержали конкретные сведения разведывательного характера, отличались актуальностью. Часть поступивших сообщений была учтена в обобщенных аналитических документах о результатах разведывательного выявления признаков внезапного нападения, регулярно докладываемых руководству КГБ.

Применительно к политической области слежения интерес представили сведения о намерениях США в отношении Ливии и Сирии, о согласии Великобритании использовать американские базы на территории этой страны для военных акций США против Ливии.

Среди сообщений, относящихся к военной области, выделяется конкретная информация о строительстве складов для ядерного оружия на территории Греции, о создании сил быстрого развертывания в Италии. Ряд материалов касался мер по совершенствованию инфраструктуры ОВС НАТО на Южно-Европейском ТВД, а также состояния и перспектив взаимодействия в военной области между странами-членами блока.

Из архивите на ДС

В период агрессии США против Ливии Вы сумели наладить оперативное слежение за развитием обстановки в районе Средиземноморья.

В области экономики представили интерес сведения о совершенствовании мобилизационной готовности различных секторов экономики на случай чрезвычайной обстановки и об использовании новейшей технологии в военных целях.

Дополнила имеющиеся в Центре данные информация о мероприятиях в области гражданской обороны. Наибольшее практическое значение имели сообщения о технических звеньях центра анализа и интерпретации данных и о совете комплексной обороны Швейцарии.

Среди сообщений, относящихся к области деятельности спецслужб, следует отметить сведения о планах ЦРУ США в отношении Анголы.

В соответствии с достигнутой договоренностью Вы, наряду с передачей текущей информации по отдельным аспектам проблематики ВРЯН, наладили составление ежемесячных сводок о результатах разведывательного выявления признаков возможной подготовки внезапного нападения. Обобщенные сводки заслуживают в целом также положительной оценки. Содержащаяся в них информация играет заметную роль при разработке обобщенных аналитических документов, докладываемых руководству ведомства.

"29" августа 1986 года

11. 12. 1986
Вх. № 11720
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Совершенно секретно

Справка № 2II8

О результатах разведывательного выявления признаков внезапного ракетно-ядерного нападения (август 1986 года)

I. В политической области. Заметная активность высших политических кругов США и других стран НАТО, нетипичная для данного времени года, объяснялась прежде всего выдвижением Советским Союзом новых мирных инициатив, попытками в этой связи руководителей ведущих стран блока выработать согласованную позицию, найти меры, ослабляющие воздействие советских предложений на мировую общественность.

Выявлены действия американцев, указывающие на возможность развязывания ими очередной провокации в районе Средиземноморья. Американские представители зондировали вероятную реакцию своих союзников в случае обострения кризисной ситуации вокруг Ливии. Усиливается шовинистическая антиливийская кампания в пропаганде.

Продолжается планомерная подготовка системы государственного управления к функционированию в чрезвычайной обстановке. В США ускоренными темпами оборудуются два президентских самолета "Боинг-747". Большое значение при этом придается обеспечению высокой помехоустойчивости электронной аппаратуры в условиях применения ядерного оружия. В Австрии и Швейцарии создаются специальные межведомственные органы по информированию высшего руководства этих стран в случае возникновения острых международных конфликтов.

В США принята программа целенаправленной психологической обработки населения стран вероятного противника, элементы которой будут отрабатываться в ходе войсковых учений.

Из архивите на ДС

2. В военной области. В США продолжалось количественное наращивание ядерного потенциала и других средств массового поражения и их качественное совершенствование.

Стратегическое командование ВВС США приняло решение о включении к концу текущего года 10 МБР МХ в составе дежурных боевых средств. К настоящему времени на авиабазе Уоррен (шт.Вайоминг) в шахтах установлены две МБР этого типа. На вооружение ВМС США поступила восьмая ПЛАРБ типа "Огайо" - "Невада" с МБР "Трайдент-I". Началась модификация 131-го по счету стратегического бомбардировщика В-52 для оснащения его крылатыми ракетами. На авиабазе Эглин (шт.Флорида) испытывался в заданных экстремальных условиях новейший стратегический бомбардировщик В-1В.

Совершенствуются крылатые ракеты морского и воздушного базирования. Осуществлены их очередные пуски (4 августа с линкора "Айова" и 19 августа с бомбардировщика В-52). В Европе форсируется размещение крылатых ракет наземного базирования. Общий потенциал КРНБ регионе к настоящему времени составляет 56 транспортно-пусковых установок с 280 ракетами.

МО США одобрило продажу Турции 36 гаубиц 155-мм калибра, способных вести огонь ядерными боеприпасами.

Правительство земли Бавария без официального согласия Бонна передало командованию ВС США в Европе техническую документацию на выработанные шахты, в которых американцы намерены разместить склады бинарного химического оружия.

Усиленные авианосные группировки ВМС США и Великобритании (авианосцы "Америка", "Форрестол", "Илластриес") ведут боевое патрулирование у берегов Ливии. Самолеты палубной авиации совершают полеты вблизи воздушного пространства этой страны. На американские базы в Великобритании прибыло несколько стратегических бомбардировщиков В-52 и самолетов-заправщиков КС-135, а также 18 истребителей-бомбардировщиков F-111, аналогичных тем, что наносили удар по Ливии весной.

Из архивите на ДС

Возросла интенсивность полетов американской авиации из США в Европу по программе ознакомления экипажей и инженерно-технического персонала с европейским театром войны. Осуществлялись также переброски с аналогичными заданиями самолетов ВВС ФРГ и Нидерландов на авиабазы в Италии и Турции. I8 августа началась серия ежегодных осенних учений и маневров "Отмфордж-86" ОВС НАТО на всей территории Европы - от северных районов Норвегии до Средиземноморья. Пройдут около 20 учений с участием значительного количества войск и боевой техники вооруженных сил I4 стран НАТО.

Одновременно командование ВМС США готовило проведение крупных военно-морских учений в Охотском и Японском морях с участием авианосца "Карл Винсон" и восьми кораблей сопровождения. К учениям привлечены также линкор "Нью-Джерси", атомный ракетный крейсер "Лонг Бич" и ряд других кораблей, находившихся в портах Японии.

3. <u>В экономической области.</u> Канада и Швейцария заключили соглашение об эвакуации в Канаду в случае чрезвычайных обстоятельств штаб-квартир транснациональных корпораций и научно-исследовательских центров.

В ходе учений "Нео-эксерсайз-86" самолеты ДС-I0 коммерческой авиакомпании "Пан-Американ", состоящие в резерве военно-транспортного командования США, впервые привлекались для отработки порядка эвакуации из Европы в США значительного количества вольнонаемного состава американской армии и членов семей военнослужащих.

Самолеты авиакомпаний "Эр Канада" и "Нейшнл Эр" использовались для переброски крупного воинского контингента Канады в Норвегию в ходе начавшегося 3I августа учения НАТО "Брейв Лайон". Аналогичные задачи отрабатывались на совместном учении ВС Франции и ФРГ "Форте-86".

При промышленном совете Норвегии образован новый орган, который в условиях чрезвычайной обстановки будет координировать работу различных отраслей экономики в интересах вооруженных сил.

Из архивите на ДС

В начале августа на ряде предприятий Швейцарии, производящих боевую технику, контролировались мобилизационные планы увеличения выпуска вооружения в соответствии с потребностями военного времени.

4. В области гражданской обороны. В г.Маннгейм (ФРГ) завершено оборудование Центра по ликвидации последствий стихийных бедствий. В Канаде в ходе учения "Фаст степ" проверялась готовность средств оповещения к передаче сигналов тревоги о ядерном и биологическом нападении, а также данных о степени разрушений, радиоактивной зараженности местности, сведений об эпидемической обстановке.

Продолжалось строительство противоатомных убежищ. В частности, в ФРГ в текущем году на эти цели предполагается израсходовать около 100 млн.марок. В крупных городах Австрии ведется оборудование в защитных целях подвальных помещений жилых зданий. В США проводится общенациональная регистрация доноров костного мозга. В американских центрах переливания крови контейнеры для ее хранения заменяются новыми, обеспечивающими высокую степень защиты от радиоактивного излучения, химического и биологического оружия.

5. В области деятельности спецслужб. Штабом ВГК ОВС блока в Европе и командованием ВС США в европейской зоне согласован порядок обмена разведывательной информацией о странах Организации Варшавского Договора.

Отмечались мероприятия по усилению мер безопасности на военных объектах США, прежде всего ядерных, в Турции. На авиабазе Измир введена дополнительная охрана, строго координируются действия американской контрразведывательной службы и местных турецких властей, направленные на обеспечение надежной охраны базы.

В августе в ряде стран НАТО - в США, ФРГ, Испании, Турции - отмечалось ужесточение административно-полицейского режима под предлогом предупреждения террористических акций.

" " сентября 1986 года

79

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ през м. септември 1986 г.

А. ПРИЗНАЦИ В ПОЛИТИЧЕСКАТА ОБЛАСТ

Според американски дипломатически среди, правителството на САЩ е взело решение американски бойни единици да нанесат нов военен удар срещу Либия.

Отчитайки намерението на Сирия да окаже всестранна помощ на Либия, американската администрация обмисляла мерки за нейното неутрализиране. С тази цел непосредствено преди нападението срещу Либия, САЩ възнамерявали да поискат от Израел да струпа крупни войскови съединения по границата със Сирия и евентуално да предизвика приграничнн стълкновения.

(0611248 – р. 35)

*

* *

Из архивите на ДС

Б. ПРИЗНАЦИ ВЪВ ВОЕННАТА ОБЛАСТ

По време на учението "Кроост Суордс" за пръв път е била изпитана в условия близки до бойните френско-белгийската комуникационна система "Рита".

(0611740 - p. 158)

*

* *

От края на м. август т.г. броят на английските военнослужащи, които охраняват английската радарна станция "Ел Греко" край Агия Напа (Кипър) бил необичайно увеличен.

Същевременно в английската база Акротири се наблюдава увеличаване броя на самолетоизлитанията. В базата са забелязани и американски морски пехотинци.

(0611646 - p. 35)

*

* *

В. ПРИЗНАЦИ В ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ

След като консорциумът, управляващ корабостроителната фирма "Викърс" и намалил с 25 милиона английски лири сумата за построяване на първата стратегическа подводница "Венгард" въо-

Из архивите на ДС

ружена с ракети "Трайдънт", английското правителство решило да пристъпи към реализиране на програмата за създаване на атомен подводен флот.

(064161 - р. 190)

*

* *

Френската фирма "Матра" е започнала серийно производство на нова авиобомба с лазерно насочване BGL - 1000, разработена и предназначена основно за френските тактически ВВС. Паралелно с това фирмата разработвала и нова модификация на авиобомба BGL-400 за борба с морски цели.

(064313 - р. 132)

*

* *

Френската фирма "Аероспасиал" е започнала разработката на нова система за наблюдение и контрол на бойното поле. Новата система "Орхидея" представлявала доплеров радар, монтиран на хеликоптер "Супер Пума". Предназначението на системата било да открива, разпознава и следи подвижни и стационарни обекти в зона от 100 км. Предвидено било системата да реагира при използуване на контрамерки от противника. Планирано било серийното производство на новата система да започне през м. юни 1987 г., изпитанията на

82

първите прототипи да се проведат през 1988 г., а въвеждането й на въоръжение да започне през 1991 г.

(064311 - р. 132)

*

* *

Из архивите на ДС

Г. ПРИЗНАЦИ В ОБЛАСТТА НА ГРАЖДАНСКАТА ОТБРАНА

В района на селището Винрут в Айфен било изградено противоатомно скривалище за нуждите на Бундесвера. Същевременно били изградени и скривалища за цивилното население в градовете Акерат и Вупертал. Подобно скривалище се строяло и в района на гр. Моншау. Скривалищата трябвало да осигурят продължително пребиваване (1 година) на населението във време на война с употреба на ядрено оръжие. Скривалищата били подземни, с бетонни стени с дебелина 2 - 2,5 метра и разполагали с климатична и вентилационна инсталация.

(064039 - 1057)

*

* *

В околностите на гр. Ниш се изгражда подземен военен обект с неизвестно предназначение. Според получените данни, обектът трябвало да разполага с четири подземни етажа и да бъде

Из архивите на ДС

устойчив при ядрен удар.

(064063 - 1170)

Д. ПРИЗНАЦИ В ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА

На 1 юли 1986 г. с правителствен декрет в Япония бил създаден "Обединен разузнавателен съвет" с основна задача изучаване на военното развитие, разузнавателната обстановка и мерките за сигурност в страната и зад граница. Председателят на съвета Мончи Фуджимери е подчертал, че новата разузнавателна организация била създадена с цел ликвидиране на междуведомствените бариери и да съдействува за по-голяма разузнавателна активност.

(064041 - р. 239)

Рег. № 15 727

19.09 1986 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.

Изг. 142374 - 0611950

Нап. ЕН/А-2163

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 21660, екз.№ 1
29. XI 1986 год.

51

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на направление "САЩ и НАТО" през 1986 г.

През отчетния период направление "САЩ и НАТО", отчитайки особеностите и развитието в политическата и оперативна обстановка в света и актуалните външнополитически задачи на НР България и социалистическата общност, планира, подготви и проведе редица АМ, насочени главно за противодействие на милитаристичния курс на САЩ и администрацията на Рейгън, в подкрепа на миролюбивите външнополитически инициативи на СССР, НРБ и другите социалистически страни, както и някои комплексни акции по възродителния процес в нашата страна.

Проведените акции и мероприятия могат да се групират в няколко раздела в зависимост от тематиката и конкретната им насоченост, както следва:

I. За дискредитиране на Рейгън и неговата администрация, на провежданата от тях политика за постигане на световна хегемония на САЩ.

1. По наша идея, съвместно със съветските другари, беше подготвено и проведено АМ за разобличаване на американския президент като духовен наследник на Хитлер. От името на "Комитет за спасяване на европейската цивилизация" беше разпространена в Западна Европа в 600 екземпляра брошурата "Чумата" (на английски език), подготвена на основа на предоставен ни съветски

Из архивите на ДС

52

материал, допълнен с архивни и други снимки. Брошурата бе отпечатана със съдействието на 15 отдел ПГУ.

2. В отдела завърши подготовката и на източник на отдел 09 в Дамаск е дадена за отпечатване на английски език книгата "Четиридесетият ...", насочена против Рейгън и политиката на неговата администрация. Изходният материал за книгата е подготвен от консултант на направлението ("Ладислав"). Книгата е под печат, предвижда се след нейното излизане в тираж от 10 000 екз. да бъде разпространена в Зап. Европа, САЩ и някои арабски страни.

чрезе зин печат в края на декември 1986,

3. Публикувана е чрез източник на отдел 17 в Италия в списание "Пролетарска идеология" статия "Следвоенните американски доктрини", в която се разобличава рейгъновата администрация като най-ярък изразител на традиционния следвоенен американски стремеж към световно господство. Статията е подготвена от консултант на отдела (М. Панталеев) на база на ориентировка, в която са използувани тезиси на съветските другари.

4. Чрез възможности на отдел 09 излезе от печат в тираж 10 000 екземпляра книга на английски език "Въпрос на интереси", която се разпространи чрез източника (канали на издателството) в Зап. Европа. Книгата разобличава двуличието на политиката на Рейгън, явните и тайните методи, с които тя си служи за налагане интересите на САЩ. Изходният материал "Лицемерието на САЩ" е подготвен от съветските другари - по своето съдържание и насоченост е съзвучен с "наследникът на Хитлер".

5. Във връзка със срещата на най-високо равнище в Женева, чрез обект на отдел 03 в Португалия, на 16.12.1985 г. е отпечатана статия "И след Женева", на базата на подготвен от направлението материал "Амбициите на САЩ и бъдещето на света, разобличаване хегемонистичните планове на Рейгън".

53

II. За разкриване ролята на САЩ като дестабилизиращ фактор в света, подривните дестабилизиращи планове и действия на сегашната администрация в осъществяването на политическите си цели.

1. В края на 1985 г. излезе от печат и се разпространява в Западна Европа "Доларово домино" - първата книга от поредицата "Кой дестабилизира Европа?", в която се проследяват американските действия и ходове в сведвоенна Европа до наши дни. Поредицата излиза на английски език и се реализира чрез оперативните възможности на отдел 09 на основа на две разработки на съветските другари, многобройни документи, фактологичен материал, набавян и обработван в направлението и в отдела, една част и по линия на сътрудничеството с немските другари.

Втората книга от тази поредица е подготвена от "автора" и предстои нейното отпечатване до края на 1986 г. (началото на 1987 г.). Третият том от книгата е в процес на подготовка.

2. Подготвяното от дълги години комплексно АМ за разобличаване на подривните действия на САЩ срещу лидери и партии от Социнтерна - издаване в Гърция на книга чрез възможности на отдел 02 ("РИГАС") - вече е в етап на реализация. Във вестника на източника от средата на годината излизат отделни глави на книгата "САЩ срещу Социнтернационала". Дори на последния етап книгата се допълва с нови глави на базата на подавани допълнително към агента материали и цели АМ: убийството на Улоф Палме; дейността на МДС; АМ "ДИАНА-86" и др. Основният материал е подготвен от съветските другари, след което е допълван с най-различни материали и документи, проучвания и интервюта на автора, документация и отделни публикации. Книгата, като цяло, излезе от печат в края на м. ноември в тираж от 10 000 екз. на гръцки език. Подготвя се нейното преиздаване на ~~гръцки~~ английски език. Реализирано 12.12.86.

3. В Сирия (чрез възможности на отдел 09 се подготвя за печат книга на английски език "Явните и тайни войни на САЩ". На източника са подадени от направлението много материали, книги и

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

документи по темата, част от които са проведени или нови АМ на братски разузнавания (съветско АМ "ЦУНАМИ", мероприятията на немските другари "ОГЛЕДАЛО" и "КРИЗА"). Мероприятието в Сирия, макар и в публицистична форма, има подчертано документален характер. Книгата ще бъде отпечатана и разпространена през 1987 г.

4. Предвидената за издаване през 1985 г. книга "Пентагонът на смъртта" излезе от печат в Гърция чрез възможности на 02 отдел. Книгата в последната си редакция се явява убедителен документ за дестабилизиращото американско присъствие и влияние на Балканите, чрез военните бази в Сицилия, Кипър, Турция, Израел и Гърция. В книгата има много неприятна за Турция и нейната балканска политика фактология, което придава на мероприятието остра антитурска насоченост - в духа на нашата дейност за пресичане на турската кампания срещу НРБ по възродителния процес в нашата страна.

5. Подготвена и дадена за реализация в Италия чрез възможностите на 17 отдел е статия "Американското присъстие - опасност за Италия". Статията е написана от консултант на отдела и показва дестабилизиращото присъствие на САЩ в Италия.

III. За дискредитиране плановете за т.нар. "Звездни войни", засиленото въоръжаване на САЩ и политиката, осъществяваща изпълнението на тези планове.

1. Във втори брой на сп. "Пролетарска идеология" в Италия е поместена статията на източник на отдел 17 "Засиленото въоръжаване на Запада. пречка за развитието на процеса за разведряване". Статията е изготвена на база на подаден от направлението материал.

2. В края на 1985 г. (началото на 1986 г.) в Италия, чрез възможностите на отдел 17, беше издадена и разпространена брошу-

Из архивите на ДС

рата "Звездните войни - нова остра фаза на напрежение", изготвена по изходен материал на консултант на направлението "Ладислав". На консултанта бяха предоставени в обезличена форма редица материали и ориентировки на съветските другари по тази тема.

3. В края на м. септември към източник на отдел 17 в Италия бяха подадени два материали "Инициативата за стратегическа отбрана и военно-политическите последици за Балканите" и "Въздушно земното сражение и ядрената война", предназначени за публикуване в списанието на източника до края на тази година.

Материалите са подготвени от консултант на арабско направление.

4. В процес на подготовка е издаването на книга в Сирия чрез възможности на отдел 09 "Американските военни бази в света". За целта на източника са изпратени редица материали, в т.ч. и изпратената от съветските другари книга "Мрежата на Армагедон".

5. На източник на отдел 09 в Малта е предаден изготвен от чехословашките другари материал за книга, разобличаваща американската"инициатива за стратегическа отбрана". Материалът е на английски език. Договорено е издаването на книгата да стане във възможно най-кратък срок, така че разпространяването й да започне още през първото тримесечие на 1987 г.

6. В направлението беше изготвен обобщен материал на база на две ориентировки от съветските другари по аварията в Чернобил. На примера на Чернобил съветските другари прокарват идеята за опасните последици за света при ядрена катастрофа, предизвикана от САЩ в резултат на прилагане доктрината за победа в една ядрена война срещу СССР. Материалът е изпратен за реализация като статии в Гърция и Италия - обект "РИГАС" (02) и обект "ЕЛИО" (03 отдел) - м. юни 1986 г. Резидентурите в двете страни не са отчели изпълнението на мероприятието.

7. В направлението беше изготвена още през 1984 г. статия-

Из архивите на ДС

памфлет с насоченост против разполагането в Турция на американски ракети с конвенционален заряд. Първоначално статията трябваше да бъде реализирана чрез възможности на отдел 03. През 1985 г. с ново предложение статията беше възложена на агент Хаджеров на отдел 02 в Солун. Въпреки многократни напомняния, досега отдел 02 не може да даде отговор дали това АМ /"ПОЛИГОН"/ е реализирано.

IV. В подкрепа на външно-политически инициативи на НРБ и на социалистическата общност, за реализиране на идеята за зона, свободна от ядрено оръжие на Балканите, за укрепване на мирното движение на Запада.

1. През 1985 г. излезе от печат в Гърция книгата "Балканите - безядрена зона", на гръцки език, подготвена на база на съветски, немски и наши материали. Книгата излезе през 1986 г. съгласно плана и на английски език. Английският вариант целенасочено беше разпратен допълнително до около 500 адресата, една част от които ни бяха дадени от съветските другари. Мероприятието е реализирано чрез възможности на отдел 11.

2. Във връзка със срещата на най-високо ниво в Рейкявик бяха инспирирани публикации преди и след срещата в Португалия, Мексико и Бл. Изток. Изпратена бе ориентировка-задание, на която отговориха резидентурите в Мексико и Бл. Изток (Ливан). На Португалия, Австрия и Испания бяха поставени конкретни задачи, на които само португалската резидентура отреагира ("АМЕЛИЯ"). Публикациите се обработват и ще бъдат отчетени по операция "ХОРИЗОНТ".

3. В подкрепа на мирното движение в Зап. Европа, съвместно със съветските другари се провежда комплесно АМ, по което:

а) Беше подготвен материал за антивоенните движения в Зап.

Из архивите на ДС

Европа и подривната дейност на САЩ, предаден за реализация в Турция чрез възможности на отдел 01. Поради временно прекъсване на връзката с обекта не е известно до къде е придвижена реализацията на мероприятието.

б) На източник на отдел 17 в Италия е предаден подготвен от съветските другари и преработен в направлението материал за движението на т.нар. "зелени" във ФРГ. Материалът е изготвен така, че да служи както за публикации, така и за оказване на влияние върху ръководството на "зелените" в Италия. Очакваме отчет за реализацията на това АМ.

V. За противодействие на кампаниите на Запада, насочени против НРБ и социалистическите страни.

1. В рамките на комплексна акция, съвместно със съветските немските и чехословашките другари, с основна насоченост за разобличаване на САЩ като източник на опасно за човечеството заболяване, беше реализирано АМ на тази тема, но с насока само срещу Турция, която се представя като вторично огнище на зараза за редица други страни. Мероприятието (листовка) бе разпространено в около 400 екземпляра по анонимен път във всички западно-европейски страни и отделно в Кипър. Регистриран ефект няма, затова се подготвя следващ етап.

- По основното мероприятие е реализирана публикацията на в. "Литературная газета" по този въпрос в Мексико.

2. В подкрепа на възродителния процес в НРБ и отпор на турската кампания срещу нас, започна провеждането на две комплексни акции в сътрудничество със СГУ и ОУ на МВР - Русе, насочени към оказване на влияние и обработка на политически лица на Запад в изгодна за нашата страна насока по възродителния процес и по някои други въпроси от външно- и вътрешнополитически

Из архивите на ДС

462

характер.

а) Чрез възможности на СГУ се подготвя издаване на научен труд в Испания или Франция по асимилаторската политика на Турция спрямо България. Мероприятието е в начален етап на подготовка.

Междувременно, чрез друга оперативна възможност на СГУ, беше обработен в положителен за НРБ дух виден френски политик. Същият източник има възможност да подава към френския посланик у нас подобна информация за положително влияние.

б) Чрез възможности на ОУ на МВР/Русе в антитурски дух се обработва американски сенатор по пътя на кореспонденция, като легендирано му се предоставят материали с такава насоченост. Първоначален ефект има и той ще се задълбочава и разширява чрез следващите етапи на акцията.

3. За противодействие на кампанията на Запада и т.нар. "нарушаване на човешките права" в социалистическите страни и за противодействие на турската кампания срещу НРБ, на източник на 17 отдел в Италия беше предаден материал за нарушаване на човешките права на Запад и особено - в Турция. Първият материал е старо АМ на съветските другари, реализирано в Кипър като брошура на английски език от тях, което ние се опитахме, но безуспешно, да реализираме в Италия през 1982 г. Преводът на италиански остана и го използуваме сега. Материалът по правата на човека в Турция е подготвен от турско направление. Очакваме реализация във вид на брошура или голяма статия по този въпрос в списанието на източника в Италия.

За отчетния период направлението има само едно АМ, което се подготвя с голямо закъснение и вероятно ще бъде реализирано най-рано през II-та половина на 1987 г. Източникът на отдел 11 е уведомявал, че работи по темата "Кой дестабилизира Балканите", но по-подробни данни нямаме. Съветските другари не отговориха

на нашата молба за съдействие със съответни материали, което може да се приеме и като мнение за нецелесъобразността за тях от това АМ. Мероприятието по замисъл има антиамериканска и особено - антитурска насоченост.

За 1986 г. в направлението са планирани 12 АМ + 2 АМ специално по възродителния процес - общо 14 АМ. За този период направлението реализира 16 АМ и има още 10 АМ предадени за реализация, от които 5 АМ вероятно ще излезат през 1987 г.

Повечето от подготвените и проведени АМ са в сътрудничество със съветските другари (15 АМ). Болшинството от акциите провеждани през периода са трудоемки, с много подготвяни материали и документи - издаване на книги, акции за влияние - включване на документи и резултати от проведени по-рано АМ. В реализацията им много често участвува лично началникът на отдела, ръководни работници от други отдели. За пръв път през този отчетен период направлението провежда акции в сътрудничество с други поделения на МВР и първоначалният опит показва, че това сътрудничество дава определени резултати и ефект, макар и да е свързано с допълнително натоварване и време на ОР. Чрез възможности на 09 и 17 отдел:ее провеждат по 7 АМ, чрез 02 - 4 АМ, чрез 03 - 3 АМ, чрез 01 - 1 АМ и по други канали - 4 АМ. При това най-обемни са акциите, провеждани чрез 09 отдел и чрез 17 отдел, отчасти чрез 02 и други канали.

Придобит е консултант с португалски език и възможности за научни разработки. Поради заминаване зад граница, направлението трябваше да предаде на ръководство на други отдели двама свои консултанти.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 08-8245
24.11.1986 г.
София

ИЗГОТВИЛ: _____
/Л. Николов/

Из архивите на ДС

139

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН, придобити от органите на МВР – НРБ, през ноември 1986 г.

А. ПРИЗНАЦИ В ПОЛИТИЧЕСКАТА ОБЛАСТ

На 10.XI.1986 г. в Атина била подписана спогодба между Гърция и САЩ за сътрудничество в отбранителната промишленост. Спогодбата била за срок от 5 години. Същевременно се водели и преговори за подписване на спогодба относно статута на американските граждани, обслужващи базите на САЩ на гръцка територия.

(МВнР, вх. № 19 453)

*

* *

Б. ПРИЗНАЦИ ВЪВ ВОЕННАТА ОБЛАСТ

На 6.IX.1986 г. САЩ са извършили успешен опит с ракета "Делта" в рамките на програмата ИСО. Ракетата е извела в орбита два спътника. След отделянето им от ракетата-носител, двата спътника се "преследвали" взаимно в продължение на 3 часа, след което единият от тях е унищожил другия. Според американските спе-

Из архивите на ДС

циалисти, опитът показал, че с наличното техническо оборудване е възможно изстрелването в космическото пространство на прецизни датчици, които да идентифицират следите от радиация, излъчвани от ракети и да насочат към тях прехващачи, които да ги унищожат.

(064951 - р. 221)

*

* *

На 12 и 13.XI.1986 г. направляеми снаряди са прехвърлени от Скараманга (Южна Гърция) в околностите на гр. Лариса (110 пм).

(

*

* *

В района на гражданското летище на гр. Ханджоу (КНР) са разположени повече от 60 бр. изтребители-прехващачи. Около 1/3 от тях са в укрития. В района на летището е забелязано движение на военни лица.

(064977 - р. 247)

*

* *

В югоизточната част на гр. Чинхуа (КНР) е изградено резервно военно летище с две успоредни бетонни писти, широки око-

Из архивите на ДС

141

ло 30 м и дълги над 600 м. Същевременно шосето между градовете Чинхуа и Юнкан, построено от военните, е с бетонна настилка и може да се използува също като писта за излитане и кацане.

(064977 - р. 247)

*

* *

В. ПРИЗНАЦИ В ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ

Корпорацията "Феърчайлд спейс" е изготвила проект за монтаж в Космоса на газова станция, която да бъде използувана от Пентагона за презареждане на спътници с военно предназначение. В проекта се предвиждало на станцията да бъдат монтирани няколко танкера с различни видове горива. Същевременно корпорацията "Уестингхаус Електрик" се била кооперирала с фирма от Хюстън за създаване на орбитален модул на стойност 250 млн. долара. Модулът трябвало да бъде първата американска космическа лаборатория.

(Пасаж 1, писмо № 11, р. 881)

*

* *

По настояване на Пентагона била ускорена работата по създаването на новата ракета от типа "въздух-въздух" "Феникс AIM 54C". Новата ракета била ключов елемент от отбранителната

система на ВМС на САЩ. До 1998 финансова година за проекта за производството на новата ракета трябвало да бъдат отпуснати 5,3 млрд. долара.

(Пасаж 1, писмо № 11, р. 881)

*

* *

Пентагонът взел решение за модернизиране на ракетите-носители "Титан-4" с разделящи се бойни глави и на някои военни спътници. За целта щели да бъдат отпуснати допълнително 2,6 млрд. долара. Предвиждало се ракетите "Титан-4" да се използуват и за извеждане в орбита на спътници от типа НАВСТАР. Програмата за модернизиране на ракетите-носители трябвало да завърши до края на февруари 1990 г. с построяването на 16 бр. нови ракети. При предварителните проучвания за развитие на програмата Пентагонът се спрял на проекта "Джарвис" на фирмите "Хюз Еъркрафт" и "Боинг". По предварителни данни, изстрелването на "Джарвис" щяло да струва 150 млн. долара и с него щели да се извеждат до 6 спътника на полярна и геостационарна орбита. По предложение на "Хюз Еъркрафт" Пентагонът решил да изгради нов ракетен полигон за изстрелване на "Джарвис". Новият поликон трябвало да бъде изграден в Тихия океан на остров NIKINA от атола Джонстън, където вече имало изградена станция за следене и контрол на ракети.

(064983 - р. 132)

*

* *

Архивите на ДС

Из архивите на ДС

143

Фирмите "Боинг" и "Макдонел Дъглас" трябвало да започнат разработването на нова ядрена ракета тип "въздух-земя" "ХАЕМ-131А", която трябвало да замени досегашната система "SRAM-1". Новата ракета била предназначена за унищожаване на антиракетните системи на територията на СССР и останалите страни от ОВД. Предвиждало се за нуждите на американските ВВС да бъдат поръчани 1633 ракети от този тип, като първите 200 бр. трябвало да бъдат произведени през 1991 г. От 1992 г. с тях щели да бъдат въоръжени стратегическите бомбардировачи В-1В и АТВ-Стелт. Същевременно фирмата "Дженерал Дайнамикс" разработвала по задание на командуването на ВВС на САЩ нова крилата ракета. Предвиждало се тя да се движи със свръхзвукова скорост.

(064987 - р. 132)

*

* *

Пентагонът е сключил с фирмите "Форд Еърспейс", "Хюз Еъркрафт" и "Тексас Инструмънтс" договор на обща стойност 30 млн. долара за изследване, развитие и производство на нова противотанкова ракета със среден обсег, която да замени намиращата се на въоръжение противотанкова ракета "Дракон".

(064987 - р. 132)

*

* *

Из архивите на ДС

Фирмите "Томсън ЦСФ" (Франция), "Маркони" (Англия) и "Селения" (Италия) са подписали договор за разработване и производство на морски радар на 90-те години. Бъдещият радар EMPAR щял да открива целта, да определя координатите й и да управлява и коригира огъня по нея. Изпитанията на първите прототипи били предвидени за 1990 г.

(064989 - р. 132)

*

* *

Шведската фирма "FFV Aerotech" е разработила нова система "GAMMA" за контрол на радиоактивността в атмосферата. Разработката е по задание на Националния институт за военни изследвания към Министерството на отбраната на Швеция. Предвиждало се новата система да бъде монтирана на самолети J 32 B Lansen. Чувствителността на системата била 0,1 mBq/kg.

(064985 - р. 132)

*

* *

Шведската фирма "Бофорс" съвместно с холандската фирма "Холандс Сигнал Апаратен" е разработила за нуждите на шведските ВМС нова ракета тип "вода-въздух". Новата ракета била с тактическа далекобойност 5000 м, но можела автоматично да проследява целта до 10 000 м. Очаквало се серийното производство на новата ракета да започне до края на 1986 г.

(064985 - р. 132)

Из архивите на ДС

145

7

*

* *

Американски и западноевропейски фирми са започнали разработването на нова ракета "въздух-въздух" от типа ASRAAM и AMRAAM. В разработката участвували също английските фирми "Британиш Еърспейс" и "Маркони и шведските "Сааб" и "Саир".

(064985 - р. 132)

Рег. № 19 429

XI 1986 г.
С о ф и я

Отп. в 1 екз.
Изг. 142374
Нап. ДС/А-2589

14

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 276, екз.№ 1
06. 01. 1987 год.

Копие

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ – ДС
ГЕН.-ЛЕЙТЕНАНТ
ВЛ.ТОДОРОВ
6 / 1 1986 година

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на направление САЩ и НАТО в отдел 08, ПГУ-ДС за 1987 година.

През 1987 г. ще се запазят основните тенденции в развитието на политическата и оперативната обстановка в света, характерни за изминалата година и проявяващи се в сблъсъка на настъпателния и миролюбив външнополитически курс на страните от социалистическата общност с амбициите, стремежите и плановете на САЩ и техните съюзници от НАТО за постигане на военно превъзходство над Варшавския договор и пълна хегемония на САЩ в международните отношения. Същевременно, последните крупни външно-политически инициативи на СССР, подкрепени от социалистическите страни със собствени инициативи и мероприятия, пакетът от предложения на съветско-американската среща на високо равнище в Рейкявик, в значителна степен допринесоха за засилване на настроения в западно-европейските управляващи кръгове и широка общественост в полза на идеята за търсене на нови пътища за осигуряване на международната сигурност, предизвикаха и определени разногласия между САЩ и Зап.Европа по този въпрос. Западна Европа все по-често изразява недоволството от стремежа на

Из архивите на ДС

САЩ да ограничат директния диалог на западно-европейските страни със СССР и другите социалистически страни и да подчинят тяхната външна политика на американския милитаристичен курс. Нараства загрижеността в Зап.Европа от ръста на заплахата от военна конфронтация между Изтока и Запада, обусловен от реализирането на американските военни програми и особено от ИСО. Сериозен дразнител на Зап.Европа стават практическите стъпки на САЩ към отказ от договора САЛТ, излизането им от рамките на договора за ПРО и необоснование обструкционизъм по отношение на съветския мораториум върху ядрените опити и предложението за забрана на изпитанията на ядреното оръжие. На този фон особено ясно изпъква упоритото нежелание на администрацията на Рейгън и стоящите зад нея консервативни, военно-промишлени кръгове да се съобрази със съществуващите реалности и повелята на времето. Нещо повече - американската администрация демонстрира все по-открито и ярко милитаристичните си, хегемонистични амбиции на вълната на изкуствено подклаждан американски национализъм, който приема уродливите очертания на съвременен фашизъм.

Изхождайки от така очертаните елементи и тенденции на политическата обстановка в света и от някои актуални външнополитически задачи на НРБ, направлението ще проведе през 1987 г. следните АМ по основните дългосрочни операции и комплексни акции, както следва:

I. По операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ"- провеждана съвместно със съветските другари с насоченост: за дискредитиране на Рейгън и неговата администрация, на политически дейци, носители на най-реакционно милитаристични цели и амбиции, за разобличаване на подривните и дестабилизиращи планове и действия на американската администрация в осъществяването на своите политически и военни цели.

1.1. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-5Б" - издаване и разпространение в Зап.Европа на книга втора от поредица с условното наименование "Кой дестабилизира Европа"?, на английски език, чрез възможности на отдел 08, ПГУ-ДС/"ФРОЙД"/. Целта на мероприятието е да покаже, в рамките на поредица от три книги дестабилизиращата роля на САЩ в Зап.Европа от Втората световна война до наши

дни, като книгата от това мероприятие обхване периода от създаването на НАТО до 1980 година.

а/ Организационни мероприятия - на източника са предадени необходимите материали, в т.ч. две разработки на съветските другари, публикации и други документи, получени от немските другари по наше искане;

б/ на една от следващите среди да се уточнят финансовите въпроси около издаването и разпространението на книгата, след което да се подготви предложение за отпускане на необходимите средства.

Срок - _____1987 г.
Отг. - Ал.Попов

473

1.2. АМ"ЗАКЛЕТ ВРАГ-5В" - издаване и разпространение в Зап.Европа на книга трета от поредицата "Кой дестабилизира Европа?". Реализация и организационни мероприятия, както за АМ "Заклет враг-5Б", но като се вземе предвид необходимостта от по-голям интервал от време между излизането от печат на двете книги, тъй като в този период източникът ще работи по реализирането на мероприятие по ИСО, подготвяно съвместно с чехословашките другари.

Срок - края на 87 и началото на 1988 година
Отг. - Ал.Попов

1.3. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-6" - разобличаващо Рейгън и неговото най-близко обкръжение, като носители и вдъхновители на неофашистки тенденции в американската политика. Мероприятието във вид на брошура, под заглавието "Наследникът на Хитлер", е разпространено в Зап.Европа и САЩ в няколко стотин екземпляра. Предстоящо е разпространението на останалата част от тираж, като паралелно с брошурата се разпространи и полученото от съветските другари аналогично АМ "БИТБУРГ" /листовка/.

Организационни мероприятия:

- подбор на адреси за разпространението на мероприятието;

- търсене на възможности за разширяване на ефекта чрез инспириране на отзиви, рецензии или друг отзвук от разпространените брошури и листовки.

Срок - м.май 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

474

1.4. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-9" - реализирано в края на 1986 г. АМ, издадена книга на английски език "Четиридесетият", представляваща негативен портрет на президента Рейгън. Мероприятието да се разшири чрез целенасочено изпращане до подбрани от нас адресати и като се инспирират в нашата или чуждата преса отзиви и публикации по тази книга.

Организационни мероприятия:

- на издателя да се изпрати списък с адресите на различни библиотеки в западно-европейските страни;

- да се потърси съдействието на съветските другари за популяризиране на книгата "Четиридесетият" по техни канали;

- да се проучат и уточнят възможностите на отдел 03 и 17 за използуване на техни канали за инспириране на рецензии за книгата.

Срок - юни 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

1.5. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-10" - издаване и разпространение на книга на английски език под работно заглавие "Тайните на явни войни на Америка", чрез възможностите на отдел 09, ПГУ-ДС /СРЕБРИН "/

Мероприятието ще разобличи подривната дейност на САЩ и по-специално тайните операции на ЦРУ и Белия дом като инструмент за постигане на политически цели в различни райони на света. Подготовката на мероприятието започна през 1986 г., с участието на съветските и немските другари и е залегнало в съвместните планове с тях за 1987 г. Съгласувано, на източника на отдел 09" СРЕБРИН " наред с други материали и публикации по темата, са предадени документи от съветските АМ "ЦУНАМИ" и "ДРОТИК"; АМ "КРИЗА" на немските другари и реализираната от тях книга "Дяволът и неговото копие" по АМ "ОГЛЕДАЛО".

Организационни мероприятия:

- съвместно с отдел 09 да се уточнят сроковете за излизане на книгата от печат, финансовите условия и начин на разпространение, след което да се направи предложение за необходимите средства за реализацията на АМ;

Из архивите на ДС

- да се уведомят съветските и немските другари за хода на подготовката и реализацията на АМ, а след това и за получения ефект, като се предложат съвместни мероприятия за разширяването му.

Да се подготвят адреси, които да се предоставят на"автора" за целенасочено разпространение на книгата.

Срок - м.юли 1987 г.
Отг. - Ал.Попов, Д.Делчев

1.6. АМ "НЕРОН" - подготовка и разпространение на брошура /книга/, разобличаваща негативната роля и влияние на политици като Бжежински, Карлучи и др. върху отношенията на САЩ със СССР и други страни, в т.ч. и тези от Зап.Европа. В брошурата /книгата/ да залегне тезата, че американци от чужд произход, заели ключови, влиятелни позиции в държавния апарат на САЩ, формиращ външната политика, не могат да се откъснат от чуждестранния произход и да се приобщят към американския начин на мислене и в техните разсъждения, поведение и действия има винаги опасна двойнственост, способна в определени ситуации да навреди както на определена страна, така и на самите САЩ. За АМ "ТРОЯНЦИ" да се използува натрупаната документация от АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-1", насочено срещу "ЗБ. БЖЕЖИНСКИ".

Организационни мероприятия:

- да се уведомят съветските другари за идеята и насоките на това АМ и да се поиска тяхното съдействие за набавяне на материали по предложените от нас американски дейци;

- да се води натрупване на явни и секретни материали по лицата;

- да се изготви предложение за започване на подготовка на това АМ.

Срок - края на 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

1.7. АМ "ФРИСКО" - да се използува аферата с доставка на оръжие за Иран за прокарване на тезата, че тази афера е израз на дълбока криза във висшия ешелон на американската администрация, с много по-дълбоки корени и причини. Паралелно да се

Из архивите на ДС

показва, че наред с Израел, Турция е също замесена в тези оръжейни действия. (Гърция)

Организационни мероприятия:

- да се подготвят материали за издаването на листовка с наши средства /15 отдел на ПГУ-ДС/, която да се разпротрани от името на организацията за защита на европейската цивилизация.

Срок - м.май 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

1.8. АМ "КАЛИПСО" - книгата "Социнтерна под прицела на ЦРУ", в която се показва подривната дейност на САЩ и техните тайни служби срещу Социнтернационала, партии и отделни лидери. През 1987 г. е целесъобразно да се разшири ефекта от проведеното мероприятие и книгата да бъде преиздадена на английски език чрез наши или на съветските разведки възможности.

Организационни мероприятия:

- да се изпрати запитване до съветските другари за възможностите им за преиздаване на книгата на английски език;
- да се потърсят възможности на отделите 03,04,10 и 17 за издаване на книгата;
- да се използуват вмъкнатите в книгата като отделни глави самостоятелни АМ, като "ДИАНА-86" на гръцко направление и други за разширяване на техния ефект отделно от общото мероприятие.

Срок - 1987 г.
Отг. - Ал.Попов
- Кр.Обретенов

2. По операция "МАНЕЖ" - /провеждана съвместно със съветските другари/, с насоченост към дискредитация на милитаристичния курс на САЩ, осъществяване на нови военни програми и пренасяне на надпреварата във въоръжаването в космоса чрез реализацията ва американското ИСО.

Из архивите на ДС

2.1. АМ "НАРВАЛ"-87 - издаване на книга на английски език чрез възможностите на отдел 09 /Дамаск/, под работно заглавие "Американските военни бази в света". Книгата да покаже нарастването на американското военно присъствие в света, като част от плановете за постигане на световна военна хегемония и опасността от останалите страни от евентуалното реализиране на тези планове.

Организационни мероприятия:

- освен изпратените материали от съветските другари, да продължи набирането и подаването към източника на други документи, книги и разработки по темата;

- да се уточнят финансовите въпроси по издаването, рекламата и разпространението, след което да се изготви предложение за необходимите средства за реализация на АМ.

Срок - 30 юли 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

2.2. АМ "БУДА" - /с участието на чехословашките другари/ издаване на книга на английски език чрез възможностите на отдел 09 в Зап.Европа, която представлява критична студия към американската програма за звездни войни. Изходният материал, подготвен от чехословашките другари, е предаден на източника за проучване на условията за издаването му.

Организационни мероприятия:

- на следващата среща да се уточнят условията и необходимите средства, сроковете за излизане на материала от печат;

- да се уведомят чехословашките другари за хода на подготовката и срока на реализацията;

- да се подготви предложение за необходимите средства за реализацията на мероприятието.

Срок - септември 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

2.3. АКЦИЯ "ПАНДЕМ" - /съвместно със съветските и немските другари/ - комплекс от мероприятия, с които се разкрива, че заболяването СПИН е резултат от опитите на ПЕНТАГОНА с нови

Из архивите на ДС

биологочини оръжия. Паралелно с това се разпространява идеята, Турция, в резултат на масовото практикуване на "хомогамията" е едно опасно огнище за разпространяване на заразата чрез своите т.нар."гастарбайтери" в Зап.Европа. През 1987 г. ще се проведе II етап от "Пандем-Т" и ще се разпространи целенасочено получената от немските другари брошура по "СПИН" - /тяхно АМ, релизирано в Хараре/.

Срок - 1987 г.
-Отг. - Ал.Попов

2.4. АМ "МАНЕЖ-87" - издаване на брошура в Гърция чрез възможностите на отдел 02, в която от гръцки позиции да се подкрепи инициативата на СССР за забранята на ядрените опити с ядрено оръжие, да се разкрие несъстоятелността на американския обструкционизъм по обявения от СССР мораториум и да се покаже опасността за Гърция и Балканите от реаризирането на американската ИСО. Като изходен материал за брошурата да се използуват получените от съветските другари ориентировки, които да се допълнят с наши разработки и други материали по тематиката.

Срок - м.март 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

2.5. АМ "АСТРА" - инспириране на статии в западноевропейската преса чрез възможностите на отдел 03 и 17 против плановете на САЩ за въоръжаване, разработването на нови системи оръжия в т.ч. и космически.

Срок - 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

3. По операция "ХОРИЗОНТ" - /провеждана съвместно със съветските другари/ в подкрепа на миролюбивия външнополитически курс и инициативи на СССР и страните от социалистическата общност

3.1. АМ"ЕКСПРЕС-87" - продължаване на мероприятието в подкрепа на изложените на срещата в Рейкявик пакет от предложения на СССР, целящи обуздаването на надпреварата във въоръжаването и премахване на опасността от ядрен конфликт. Да се подготвят и публикуват статии в горната насока чрез възможностите на

Из архивите на ДС

02 и 17 отдели, ПГУ-ДС. В процеса на провеждането да се разкриват канали за инспириране на публикации по темата с цел получаване на максимален отзвук от съветските инициативи.

Срок - 1987 г.
Отг.- Ал.Попов

3.2. АМ "ПОЛИНОМ"-87 - продължаване на комплексната акция за оказване влияние върху отделни активисти на мирното движение в Зап.Европа с цел тяхното насочване към акции в подкрепа на инициативите и предложенията на СССР и социалистическата общност, против американските милитаристични пленове.

Срок - 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

3.3. АМ "ЛОНГ" - издаване на брошура в Испания чрез възможностите на отд.03 /"финансиста"/, която да разкрива противоречията на САЩ и Зап.Европа и различията в техните икономически интереси. Да се използува предоставената ни разработка по тематиката от чехословашките другари.

Организационни мероприятия:

- информиране на чехословашките другари за начина на реализация, сроковете на издаване и ефекта.

Срок - юни 1987 г.
Отг. - Ал.Попов
- Л.Попов

3.4. АМ "МИСТРАЛ" - на базата на постъпващите информации по Виенската среща да се подготвят и провеждат отделните етапи от мероприятието за противодействие на българските ходове на Турция и другите западни страни, да се съдействува за успешното завършване на срещата. Съвместно с отд.03 да се изучат възможностите на обект "МОЛЕР" и да се започне неговото и на неговите връзки активно използуване по това АМ.

Срок - 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

Из архивите на ДС

3.5. АМ "ДИАНА"-86 - за разширяване на ефекта от проведеното АМ /книгата "Балканите -безядрена зона"/, на немските другари да се предоставят два екземпляра от книгата на английски език, която те ще лансират по-нататък по техни канали към определени среди, защищаващи идеята за безядрени зони в света.

Срок - януари 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

3.6. АМ "МЕРКУРИИ-87" /" ~~БЧ88~~ Довоз "/ , издаване на брошура или поредица от публикации с условно наименование - "Имат ли перспектива търговските отношения с Изтока" чрез възможностите на отдел 03, ПГУ в Португалия. Изходният материал е подготвен от чехословашките другари. Мероприятието цели на подтикне определени икономически среди към разширяване на търговски обмен със социалистическите страни, за оказване отпор на американския натиск върху Зап.Европа към разширяване наембаргови ограничения.

Срок - март 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

4. Операция "ХЕМУС" - в подкрепа на Възродителния процес в НРБ.

4.1. АМ"КУРИОЗ" - да продължи дългосрочната акция за обработка на американски сенатор в изгодна за българската страна насока по въпроса за Възродителния процес. Да се обсъжда регулярно хода на акцията с отдел 11, ПГУ-ДС, ОУ-МВР - Русе за отчитане постигнатите резултати и своевременно подготвяне на следващите етапи.

Срок - 1987 г.
Отг. - Ал.Попов

4.2. АМ "ПАРАЛЕЛ" - провеждано чрез оперативните възможности на СГУ.

- "ПАРАЛЕЛ-А" - да приключи етапа на подготовка на мероприятието, да се вземе решение за насочване на усилията към една от разкрилите се възможности/канали/ за издаване на книга,

на испански език, разобличаваща асимилаторската политика на турската империя към съседните народи, в т.ч. и към българите. Книгата ще напише агента, на базата на предоставени му от нас материали, като привлече за съавтори свои връзки от университета в Мадрид. Първоначално книгата ще се отпечата в Аржентина, като агентът ще използува връзката си с аржентинския министър на културата, а след това ще бъде преиздадена в Мадрид.

Срок за написване: декември 87
Отг. – Ал. Попов

– "ПАРАЛЕЛ – Б" – Посредством агент на СГУ, който поддържа връзка с френския посланик в НРБ да се обработва последния в правилно отношение и разбиране на възродителния процес и политиката на НРБ по този процес.

Срок – през цялтя 1987 г.
Отг. – Ал. Попов

5. Проучвателни мероприятия

5.1. Задълбочено да се изучават международните форуми, с участието или без участието на НРБ /особено тези, в които се засягат правата на човека/, да се натрупват материали по "третата кошница", своевременно да се информират другите направления в отдела и координират усилията с цел противодействие на антибългарската кампания, както и очерталата се вече антисоциалистическа кампания на запада по т.нар. "права на човека".

5.2. Да се разкриват възникващите противоречия между САЩ и Западна Европа по глобалните актуални въпроси на настоящия етап, които да послужат за основа на допълнителни АМ по уязвимите места в отношенията САЩ със западноевропейските страни.

Срок – през цялата 1987 г.
Отг. – Ал. Попов

Отп в 1 екз.
Към дело
Изп. – 08/8497
Отп. – Ц.Р. –467
25.12.1986 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08 ПГУ – ДС
ПОЛКОВНИК
/Д.СТАНКОВ/

Размножено в 1 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 6.I 1987 г.

Из архивите на ДС

162

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на Информационно-оперативния щаб на ПГУ-ДС по проблемите на РЯН през периода 1984 - 1986 година

Информационно-оперативният щаб по проблемите на РЯН бе създаден със заповед № 273 на началника на ПГУ-ДС от 12 април 1983 г. Съгласно заповедта, щабът е кадрови орган на началника на ПГУ-ДС, който при нормална обстановка е вграден в структурата на отдел 06, ПГУ-ДС, където е съсредоточен целият информационен поток и за ежедневната му дейност в информационно-аналитично отношение е подчинен на началника на отдел 06, ПГУ-ДС. При възникване на кризисна ситуация в разузнаван от ПГУ-ДС географски район или страна, в състава му се включват представители на ръководствата и ОР от ЛТО, отговарящи за конкретния район, както и представители на други отдели на ПГУ, имащи отношение към възникналата кризисна ситуация. В тези случаи дейността на щаба се ръководи пряко от началника на ПГУ-ДС или от определен от него зам.-началник на управлението.

2 163

Със заповед № 10 на министъра на вътрешните работи от 27 април 1984 г. всички поделения на ДС бяха задължени да координират своята работа по проблемите на РЯН и получаваната по тези проблеми информация от източници зад граница или в страната ни, да изпращат в ПГУ-ДС, респективно в щаба по РЯН, където да се систематизира, анализира и препроверява.

През отчетния период, работата на щаба бе концентрирана върху обработване постъпващата по проблемите на РЯН информация, подготовка на заминаващите на задгранична работа ОР от ЛТО, задълбочаване на координацията и сътрудничеството с другите поделения на ДС, с КГБ и РУМНО, изясняване възможностите на всяко поделение на ДС и резидентурите на ПГУ-ДС за работа по проблемите на РЯН, областите, в които те най-резултатно биха работили, а така също набелязване на организационни мерки за подобряване на тяхната работа.

Поради естеството на своите компетенции, ПГУ-ДС се явява главен орган, придобиващ информация по проблемите на РЯН. Заслужава обаче да се отбележи и приносът на УГВ, откъдето постъпва редовно информация.

В ПГУ-ДС през 1985 г. бе определен кръгът на източниците, които имат възможност да дават своевременна, актуална информация по подготовката на противника за ВРЯН и на резидентурите бе поставена задача да активизират работата си с тях. По този начин работата на резидентурите придоби по-целенасочен и по-ритмичен характер.

След разглеждане работата на резидентурите по проблемите на РЯН от момента на поставяне на задачата до средата на 1985 г.,

като отчете различните възможности на резидентурите за долавяне на признаците за подготовка на противника за война и ВРЯН и след консултации със съветските другари, ръководството на ПГУ-ДС взе решение главните усилия при работата по РЯН да се концентрират в натовските страни, без официално да се сваля задачата от резидентурите в другите страни. Това даде съществени резултати и до август 1986 г. болшинството от резидентурите изпращаха редовно информация по РЯН, макар и с различно качество. Това се отрази и в положителната оценка, която съветските другари дадоха на нашата работа по проблемите на РЯН за периода ноември 1985 г. - август 1986 г.

След лятото на 1986 г. се забелязва рязко спадане на количеството и качеството на получаваната информация. Дори в такива предкризисни периоди като кампанията на Запада срещу Сирия и Либия през последните месеци, някои резидентури изпращат формални пасажи, че не са доловени никакви признаци за подготовка на противника за война и ВРЯН. За това съществуват както някои обективни причини - смяна на резиденти и ОР, така и субективни - намаляване на активността на резидентурите в навечерието на преговорите в Рейкявик и след това. Като особено важна причина следва да се изтъкне неразбирането от много ОР на американската военна и политическа доктрина, а оттам и неправилната оценка на събитията. Редица резиденти и оперативни работници, а дори и хора в Центъра се ръководят от логиката, че в епохата на стратегически паритет между СССР и САЩ, ракетно ядрена война е невъзможна. Това е причина работата по РЯН да бъде снизходително пренебрегвана и натискът, който се упражнява върху резидентурите да придобиват информация по тази

4/65

проблематика вече има за единствен резултат недотам старателния опит да се отчете някаква дейност. Работници и ръководители не са обхванати от разбирането, че империалистическите кръгове, особено американските, не са се отказали да решават своите икономически и политически проблеми с военни средства, проявява се недопустимо непознаване и неразбиране на американската доктрина за конфликти с малък интензитет и признаците за подготовка на такива конфликти въобще не се следят под предлог, че те нямали нищо общо с РЯН. Проведеното през декември 1985 г. командно-щабно учение и военните провокации на САЩ срещу Либия през март и април 1986 г., както и сегашната кампания срещу Сирия обаче потвърдиха неправилността на тези разбирания.

В повечето поделения на ДС и в някои резидентури на ПГУ-ДС, отношението към проблемите на РЯН е формално. Това се доказва от факта, че по време на американските нападения срещу Либия те не реагираха дори и след интервенцията на Центъра. В редица случаи реакцията беше от естество, показваща подценяване на проблема и/или липса на готовност на личния състав на резидентурата да изпълни задачата. Имаше и случаи, когато някои резидентури, навярно под влияние на дезинформационните мероприятия на противника, се задоволяваха да видят само това, което е на повърхността, само това, което им се показваше и внушаваше, без сериозно да анализират характера и същността на явленията, целите, които преследва противника и т.н.

Що се отнася до проблемите на работата по РЯН в рамките на ДС, които касаят и работата на щаба, то тук също съществуват

Из архивите на ДС

някои слабости и недоработки. Т.напр. в поделенията на ДС, все още няма изградени звена, които да се занимават пряко с проблемите на РЯН и да поддържат връзка с щаба. Все още няма и отработена пряка защитена връзка между поделенията на ДС и щаба - недостатък, който очакваме да бъде преодолян със създаването на ситуационния център на ПГУ-ДС.

Въпреки че за това попречиха и някои обективни причини, като сериозен пропуск на щаба следва да се счита фактът, че командно-щабното учение и кризата в залива Сидра не бяха използувани за разгръщане на бойно действуващ щаб, комплектован според изискванията на ръководните документи.

Макар общата оценка за работата на щаба, на поделенията на ДС и на резидентурите на ПГУ-ДС по проблемите на РЯН да е положителна, в светлината на изискванията на постановките на XIII конгрес на БКП и на Националната конференция на МВР по проблемите на качеството, следва да се проведат редица мероприятия, които биха издигнали на ново равнище работата по проблемите на РЯН. Такива мероприятия биха могли да бъдат:

- Актуализиране плановете на резидентурите за придаване по-голяма целенасоченост на работата по РЯН.

- Оборудване на технически средства в главните резидентури на ПГУ с цел разширяване на възможностите за придобиване на информация по РЯН.

- Провеждане на допълнителни мероприятия по повишаване квалификацията на ОР от Центъра и резидентурите.

6 167

- Провеждане на командно-щабни учения в Центъра и съвместно с резидентурите.

30.12 1986 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.
Изп. 123279 - 0616992
Нап. СГ/А-2609

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ
Подполковник: Тилбалъ
(Тр. Балев)

867
33.2.14/87

12-

29

Приложение № 5
Пасаж № 2
Оп. писмо № 1 от .01.1987 г.
от Богоев

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Космическата програма на НАТО и участието на Великобритания

На 19.01.1987 г. стана известно, че "Бритиш сърспейс" и "Маркони" са получили от НАТО поръчка за построяване на два военни комуникационни спътника на стойност 90 млн. англ. лири. Двете британски компании преодоляли много силна конкуренция от страна на американската компания "Джънръл Електрик". /Всички 5 спътника на НАТО, изстреляни в орбита между 1976 и 1984 г. са построени от "Форд Ърспейс"./

Двата нови спътника на НАТО, които са известни като серия "НАТО - 4" ще се базират на проектите на трите нови британски комуникационни спътници -фамилията "Skynet - 4." Тези три спътника, които ще осигуряват комуникационните връзки на въоръжените сили на Великобритания, ще бъдат изведени през следващите 10 години. Първият от тях трябва да бъде изведен в орбита през 1988 г. с ракетата "Ариана"

За разлика от [illegible], които все още не са влезли в действие, т.е. в орбита, американският проект предвижда модификации на моделите, които вече се използуват от американското министерство на отбраната - спътници от това поколение, т.н. DCSS-3 /Defence Communication Satellite System-3/

Според специалистите и двата проекта, американския и [illegible] ски спътник технически [illegible], по последния от тях по-[illegible].

Из архивите на ДС

29. 13- 33-3-18

Според договора, подписан между Британското министерство на отбраната и НАТО, първият спътник, трябвало да бъде изстрелян в орбита пре 1990 г. , а вторият през средата на 90-т години.

Очаква се разходите само за извеждане в орбита на двата нови спътника на НАТО да възлязът на около 70 млн. англ. лири. По всяка веротност те щяли да бъдат изстреляни с американските совалки. Използуването на "Ариана" изглеждало малко вероятно, тъй като "Аріанспейс", френската компания, използуваща ракетата имала малък опит в извеждането в орбита на военни спътници.

Милчев

Балкан

06567-147073

4 Т 8 Л

1990

Иван Трудев л

6 – ПРИЛОЖЕНИЕ 1 2407 ЯЯ
ПАСАЖ № 2, П.П.О № 4
от 22.04. 1987 год.

32.2.14

206.

С П Р А В К А

Относно: Ограничаване износът на ракети-носители на ядрени заряди.

Англия, съвместно с шест страни членки на НАТО, като Канада, Франция, Западна Германия, Италия, САЩ и Япония са взели съвместно решение за забрана на износа на ракети, които могат да бъдат използувани за носители на ядрени заряди, както и на износа на технологии за производството им.

Тези страни не са подписали конкретен документ, а са разработили само правила и направили изявление за обща държавна политика в тази област с цел ограничаване продажбите на ракети и оборудване за други държави.

Тази форма на контрол е продиктувана, от опасенията че поне още пет други страни са в състояние поне теоретично, на чертежи да пристъпят към построяването на много точни ракетни системи. Според горните страни договорът за неразпространение на ядрените глави се считал като недостатъчна мярка, което не се разпространявал върху ракетните системи.

Новите мерки са се наложили поради предполагането, че редица страни като Индия, Южна Африка, Пакистан, Израел притежават неизпитана ядрена бомба или техническия потенциал за производство на такава, въпреки, че никой от горните страни не признавал този факт официално.

Новите ограничителни мерки следват логично от подобни мерки за ключови технологии за производството на ядрено оръжие-например оборудване за обогатяване на уран, договорени преди години и към което се е присъединил и Съветския съюз.

Китай и Индия вече притежавали напреднича ракетна технология, но биха могли да се възползуват въпреки удачно от западните системи управление и насочване на ракетите.

206

33.1.1 78

Министерството на външните работи на Великобритания е отбелязало че контролните мерки са договорени чрез дипломатическите канали и са утвърдени на ниво министри.

Седемте страни са основните доставчици на съвременна ракетни технология и оборудване и са били необходими четири години за да се достигне до съглашение за ограничаване на износа натези технологии.

Изявлението за съвместна политика приема фомата на общи указания, които ще забранят износа на някои системи, които могат да бъдат използувани за носители на ядрени заряди. От него се изключвали самолети пилотирани от екипажи, но английския списък включвал към ограниченията и балистични ракети и техните подсистеми като двигатели и други, ракети които могат да носят като бойни глави 500 килограма и да летят на разтояние 300 километра. В списъкът на забраните за износ попадат и елементи на микроелектрониката и друга специализирана продукция от тази област, която може да функционира в условията на повишена радиоактивност.

Горната информация е изготвена по нормални данни.

062707 - 142374
27.04.87

Радиев
190

Из архивите на ДС

31

ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ – ДС
гр. София
Рег.№ 22218, екз.№
22 12. 1987 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

За работата на направление " САЩ, НАТО и Западна Европа" през 1987 година.

Съобразявайки се с новите моменти в развитието на политическата и оперативна обстановка в света и актуалните външно-политически задачи на НР България и социалистическата общност направлението планира, подготви и проведе редица АМ, насочени преди всичко към противодействие на милитаристичния курс на САЩ и правителството на Рейгън, в подкрепа на мирните инициативи на СССР към отстраняване на опасността от ядрена война, а също и мероприятия, свързани със задачите по подкрепа на възродителния процес в нашата страна.

I. Дискредитиране на Рейгън и правителството на САЩ като носители на най-реакционни хегемонистични амбиции и разобличаване на плановете и действията им насочени към дестабилизиране на обстановката в света в интерес на САЩ и НАТО.

1. Издадена бе на английски език втората книга от поредицата "Кой дестабилизира Европа ?", със заглавие -"От доларите до танковете", чрез оперативните възможности на Отдел 09. В книгата се разкрива дестабилизиращата роля на САЩ в Западна Европа от създаването на НАТО до 1980 година.

В книгата са използвани също документални и други материали и разработки на съветските и немски другари.

Из архивите на ДС

2. Подготвена е за печат книгата "Войните на САЩ срещу Третия свят". Мероприятието разобличава подривната дейност и тайните операции на ЦРУ и Белия дом, в различни райони на света.

Книгата ще бъде издадена до края на 1987 г. на арабски език, с възможностите на отдел 09. В нея са включени документи и материали на съветските и немските другари.

3. Предстои да бъде преиздадена, след преработване и актуализиране - този път на английски език - книгата "Социнтерна под прицела на ЦРУ". Първото издание на книгата бе на гръцки език, в Гърция през 1986 г.

Книгата ще бъде преиздадена с оперативните възможности на Отдел 02 до края на 1987 година.

4. Под формата на информация за разговори между Шулц и Геншер, е изготвена извънпланово дезинформация, относно съществуването на подробно разработен план на НАТО за дестабилизирането на Албания, в който е определена важна роля на ФРГ.

"Информацията" е направена достояние на албанските ръководители чрез оперативен канал на съветските другари.

5. С цел разширяване на ефекта от издадената през 1986 г. брошура за Рейгън - "Наследникът на Хитлер", същата бе разпространена допълнително във Франция, заедно с листовка с подобно съдържание на съветските другари. За сега все още не е установен ефект от допълнителното разпространение.

6. За разширяване на ефекта от издадената в края на 1986 г. на английски език книга "Четирдесетият" - отрицателен портрет на Рейгън, книгата беше разпространена до още 500 адреси в Западна Европа, Кипър и участници в международна конференция за Кипър и Атина. Предстои организиране на рецензии по книгата.

7. Залегналата в плана на направлението подготовка на книга трета от поредицата "Кой дестабилизира Европа?" за периода след настаняването на американските ракети в Европа се отсрочва за по-късен етап, поради възникването на по-актуални задачи.

Из архивите на ДС

8. Планираното мероприятие в подкрепа на тезата за дълбоката криза във висшия ешелон на американската адмиситрация във връзка с аферата "Ирангейт" и участието на Турция в тези оръжийни доставки не бе осъществено, поради липсата на достатъчно материали. На резидентурите в Анкара и Вашингтон беше поставена задачата да се съберат необходимите ни материали, но такива не постъпиха.

9. Продължава натрупването на материали за разобличаване на висши ръководители на САЩ от чужд произход като Бжежински, Карлучи и други, за подготовка на мероприятие на основата на тезата, че такива личности влияят отрицателно на външната политика на САЩ. Работата по събирането на материали и документация продължава.

II:ДИСКРЕДИТИРАНЕ НА МИЛИТИРАСТИЧНИЯ КУРС НА САЩ, РАЗОБЛИЧАВАНЕ ПРЕД СВЕТОВНАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ НА СЪЗДАТЕЛИТЕ НА НОВИ ВОЕННИ ПРОГРАМИ И ПРИВЪРЖЕНИЦИТЕ НА ПРЕНАСЯНЕТО НА НАДПРЕВАРАТА ВЪВ ВЪОРЪЖАВАНЕТО В Космоса.

1. Издадена е книгата "Ако някой ден, след време" в която се подлага на критичен анализ програмата на САЩ "Инициатива за стратегическа отбрана", чрез оперативен канал на Отдел 09. Осовният материал за книгата е изготвен от чехословашките другари.

2. Издадена е на гръцки език в Гърция, чрез оперативен канал на отдел 02 брошурата "Мораториумът - СССР, САЩ, Истината за ядреното оръжие", с цел оказване на политическо влияние върху определени кръгове в Гърция, Кипър и други страни и разобличаване на политиката на САЩ, насочена към осъществяване на т.нар. Инициатива за стратегическа отбрана .

Изходни материали за брошурата са - съветски и наши.

3. Извънпланово е изготвена дезинформация по повод преговорите между САЩ и Испания за базите с цел създаване на допълнително недоверие между преговарящите и затрудняване на преговорите. "Информацията " е реализирана чрез канал на съветските другари.

Из архивите на ДС

4. Продължи участието ни с мероприятия в акция "Пандем", провеждана съвместно със съветските и немските другари. Акцията предвижда комплекс от мероприятия, разкриващи , че болестта СПИН е възникнала в резултат на опити на Пентагона за създаване на нови биологични оръжия.

Освен съдействето, което оказваме на немските другари на този етап нашите мероприятия се свеждат до:

а/ От името на организацията "Съюз за освобождаване на окупираните гръцки земи", бе изготвен позив със заглавие- "Предупреждение да не стане късно", който бе изпратен до членовете на комисията на ООН по правата на човека по време на нейното 43-то заседание в Женева. В документа, Турция се разобличава като огнище на зараза за СПИН, което турските власти старателно прикриват.

б/ До зам.-генералния секретар на ООН в Женева, до президента на световната здравна организация /седалище в Женева/ и до президента на организацията "Международна амнистия"- седали ще Лондон, бе изпратено писмо, подписано от трима „турски лекари", в което се протестира и търси съдействие срещу извършваните във военно-медицинска лаборатория в Турция експерименти с живи хора за създаване на заразни болести на вирусна основа, включително заразяване със СПИН и използването на опитите за унищжаване на политически противници на режима.

Копия от писмото бяха разпространени след известно време до някои средства за масови информации в Западна Европа, вкл. и до печатни органи на кюрдски и арменски организации. Дадени са указания за въздействие върху оперативна връзка на отдел 03 - канал за наши АМ, споделил, че е получил писмото, за публикуването му.

в/ Без отделно предложение за АМ, с цел създаване на повече предпоставки за очаквания ефект, изпратихме по-късно копия от писмото, заедно с придружителни писма от името на двама служители, съответно на СЗО и на ООН, до някои участници в международния конгрес на "Приятелите на Турция", който се проведе от 27 до 29 ноември в Париж.

Из архивите на ДС

В зависимост от резултатите от досега проведените мероприятия ще бъдат подготвени нови, с насоченост: - пагубното значение на американските военни бази за разпространението на СПИН в Турция.

5. В ход е подготовката на книгата "Американските военни бази в света". Изходните материали са изпратени, работи се върху текста, който ще бъде готов до края на 1987 г.

Книгата ще бъде издадена с оперативните възможности на Отдел 09.

496

6. Планираното публикуване на статии в Западноевропейския печат срещу плановете на САЩ за въоръжаване и разработване на нови системи оръжия - не е осъществено, тъй като каналите на Отдел 03 и Отдел 17 бяха натоварени с други задачи.

III. В ПОДКРЕПА НА МИРОЛЮБИВИЯ ВЪНШНОПОЛИТИЧЕСКИ КУРС НА СССР И СТРАНИТЕ ОТ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ОБЩНОСТ:

1. В Турция бе издадена книгата "Какво става по света. Горбачов и новите пътища към социализма. Рейгън, тероръ и Ирангейт". Мероприятието е и в подкрепа на операция на немските другари, насочена към подпомагане на мирните движения в Западна Европа.

Книгата е изпратена и на немските другари за евентуално ползуване и разширяване на ефекта.

2. С цел подпомагане реализирането на съветските мирни инициативи, особено след срещата на най-високо равнище в Рейкявик на ръководителите на СССР и САЩ в центъра, бе подготвена брошурата "Правата на човека в западните демокрации" и предоставена на агент на Отдел 17 за публикуване. Брошурата е изготвена въз основа на различни материали, основният от които ни бе предоставен от немските другари. Ще излезе от печат в началото на 1988 г. в Италия на италиански език и ще се разпространи както до абонатите на списанието, което издава агента, така и до други адреси, посочени от нас в Западна Европа, САЩ и Турция.

Из архивите на ДС

3. В сътрудничество с чехословашките другари, въз основа на техни материали е изготвена и издадена в Испания, с възможностите на Отдел 03 брошура за разногласията между САЩ и Западна Европа по енергийни и суровинни въпроси. Брошурата е в тираж 2000 екз., от които 1600 са разпратени в страните-членки на ЕИО и други западноевропейски и африкански страни. За увеличаване на ефекта бе публикувана и статия в испанското списание "Международна търговия".

4. Съгласно плана за сътрудничество с чехословашките другари и въз основа на техен материал, бе издадена брошура, чрез оперативни възможности на отдел 03 в Португалия. Брошурата, която е на френски език, понастоящем се разпространява.

497

5. С цел разширяване на ефекта от издадената през 1986 г. на английски език в Гърция книга "Балканите - безядрена зона", са предоставени на немските другари два екземпляра на книгата, която те ще лансират чрез свои канали сред заинтересовани среди, привърженици на идеята за безядрени зони.

6. Залегналата в плана задача за противодействие на Турция и съдействие за успешното завършване на Виенската среща се съсредоточиха в турското направление и такива не са организирани от направление"САЩ, НАТО и Западна Европа" през изминалия период.

IV.В ПОДКРЕПА НА ВЪЗРОДИТЕЛНИЯ ПРОЦЕС В България

1. През отчетния период продължи дългогодишната акция за обработка на американски сенатор в изгодна за нас насока по възродителния процес, посредством продължаващата кореспонденция на български граждани с обекта. Изпратена му е книгата на Мерсия Макдермот "Апостолът на свободата". Акцията се провежда в сътрудничество с отдел 11, ПГУ-ДС и ОУ-е на МВР-Русе.

2. Планираното мероприятие по издаване на книга, с използването на агентурни възможгности на СГУ-е за асимилаторската политика на Турция към съседните народи, бе прехвърлено на отдел 14.

Из архивите на ДС

498

37

3. За изпълнение на задачите по възродителния процес съдействуваха и мероприятията, отчетени в т.4 на раздел II-ри и т.2 на раздел III-ти от настоящия отчет.

За 1987 г. в направлението са планирани мероприятия по подготовката и провеждането на 21 АМ. Окончателно са реализирани 16 АМ, а 2 ще бъдат реализирани до края на годината. Продължава подготовката, съгласно плана , на 2 АМ , отложени за по-късен етап, поради натоварване на каналите с по-актуални задачи - 2 АМ, не е извършена подготовката на 1 АМ, поради непостъпване на на необходимите материали от резидентурите във Вашингтон и Анкара, по една задача не са проведени мероприятия поради съсредоточаването на работата в направление "Турция" и 1 АМ е прехвърлено за подготовка в отдел 14.

Повечето от проведените АМ са в сътрудничество със съветските другари (15 АМ), което все повече се задълбочава на основата на взаимното информиране, взаимопомощта и използването на оперативните възможности на органите на двете страни.

Нов момент в сътрудничеството със съветските другари е използването и на техни канали за реализация на разработени от нас АМ - под тази форма са проведени 2 АМ.

Съществено сътрудничество имахме и с немските (4 АМ) и чехословашките другари (2 АМ).

За подготовката и провеждането на АМ са използвани оперативните възможности на отделите 09, 17, 03,02 и 01.

ИЗГОТВИЛ_____
СТ.СТАНЧЕВ

Отп.в 1 екз.
Към дело
Изп.-08/8470
Отп.-Ц.Р.___
25.11.1987 г.

1

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ — СТР. 1

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа по 430 ВПР на 071 резидентурата в 183 Токио за периода от 1.I.1988 г. до 31.XII.1988 г.

В съответствие с утвърденото информационно задание, през отчетния период 071 резидентурата в 183 Токио работи за изясняване на следните приоритетни информационно-аналитични задачи:

1. Признаци за ВРЯН
2. Възродителен процес
3. Международен тероризъм и планове на 604 западните сили за използуването му срещу 420 АРБ и социалистическите страни.
4. Оценки на 086 САЩ, 289 Япония и 822 НАТО за политическите аспекти на сигурността и за преговорите между СССР и САЩ по разоръжаването.

Из архивите на ДС

500

ДЕЛО 30 ТОМ СТР 2

5. Политиката на 693 Китай към 095 СССР и социалистическите страни.

6. Ролята и мястото на 387 Балканите във военностратегическите, политическите и икономическите интереси на 086 САЩ, 289 Англия и 693 КНР.

7. Ролята на 693 КНР във военнополитическите планове на 086 САЩ, 565 ЕИО и 289 Англия. Икономически интереси на 604 западните страни в 693 КНР.

8. Планове на 289 Англия и 693 КНР за разширяване на присъствието си в Близкия и Средния изток.

9. Мерки на 086 САЩ, 289 Англия и 693 КНР за укрепване на позициите и защита на специфичните си интереси в АТР.

10. Оценки и позиции за важни инициативи и мероприятия на ОВД, СССР, НРБ и социалистическите страни.

11. Мерки за ограничаване на търговско-икономическите отношения със социалистическите страни по линия на КОКОМ.

В изпълнение на приоритетните и допълнително поставените от 258 Центъра задачи, през отчетния период 071 резидентурата придоби общо 108 информационни материала, от които 61 са използвани (56,5 %), 37 натрупани (34,6 %) и 10 не са използвани. Оценка ценни са получили 12 информации (11,1 %), а 112 секретни - 6 (5,6 %). От 052 разузнавателни 637 източници са придобити 7 материала, от които 1 е използван, 5 са натрупани и 1 не е използван. Данните показват известно увеличение в количествено и качествено отношение спрямо 1987 г., Броят е увеличен от 96 на 108, а използваемостта от 40,6 % на 56,5 %, което се оценява положително.

Архивите на ДС

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 3

В същото време не задоволява количеството на ценните - 12 (11 за 1987 г.) и на 112 секретни - 6 (7 за 1987 г.). Непроменено е и количеството на получените от 052 разузнавателни 637 източници - 7 (6 за 1987 г.), но рязко е спаднало тяхното качество - 1 използвана (4 за 1987 г.), 5 натрупани (2), 1 неизползвана (0).

В 20 от изпратените материали се съдържат елементи на анализ и в 71 - прогноза.

През годината 071 резидентурата не е допуснала изпращането на материали, които да са получили оценка "отрицателна стойност".

Използваните информации се разпределят тематично по следния начин:

- по признаци за ВРЯН - 5;
- по отношенията на 693 КНР с 289 лични, 086 САЩ и страните от региона - 7;
- по Южна 736 Корея - 11;
- по външната и вътрешната политика на 289 лични - 15;
- по политиката на 086 САЩ в региона - 14;
- по икономическа проблематика и КОКОМ - 9.

По възродителния процес през периода бяха изпратени само 2 материала, от които 1 беше натрупан и 1 неизползван.

През годината 071 резидентурата работи с 3 052 разузнавателни 637 източника, от които бяха придобити 7 информации (1 използвана, 5 натрупани и 1 неизползвана).

Из архивите на ДС

502

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ ___ СТР. 4

4

От 321 агент 14247, на ръководство при 868 ОР 20982 бяха придобити 4 информации, оставени за натрупване.

От 321 агент 18001, ръководен от 868 ОР 20982, беше получена 1 информация - неизползвана.

От 872 обект на 525 ДОП 17637, на ръководство от 868 ОР 136468, са получени 2 информации - 1 използвана и 1 натрупана.

Тези данни показват, че слабост в информационната работа на 071 резидентурата продължава да бъде липсата на 052 разузнаватели 637 източници и неефективността на наличните такива по линия на 430 ВПР.

868 ОР 136468 е придобил 28 информации, от които 15 използвани (53,6 %), 8 са оставени за натрупване и 5 са неизползвани. 868 ОР 136468 през отчетния период е получавал информации от 1 872 обект на 525 ДОП и 7 официални връзки. Най-ефективна е била работата с оф.вр. 10268961, от която са получени 10 информации и 5 са използвани.

868 ОР 146366 е работил с 13 официални връзки, от които най-продуктивна е била 10240688 (получени 27, използвани 17, натрупани 10).

Целесъобразно е работата с официални връзки, даващи такова количество информация да се преценя от 884 оперативна гледна точка с оглед по-нататъшното им използване.

През отчетния период се наблюдава известно активизиране на 868 ОР от 831 УНТР в информационната работа по линия на 430 ВПР. 868 ОР 20982 е изпратил 9 информации (4 използвани)

От архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 5

868 ОР 8477 - 5 (2), 868 ОР 12585 - 4 (3), 868 ОР 14779 - 2, 868 ОР 15876 - 5 (3), 868 ОР 17377 - 5 (3), 868 ОР 18078 - 1 (1), 868 ОР 21287 - 1.

Анализът на информационно-аналитичната дейност на 071 резидентурата показва, че 868 ОР работят за изясняване на приоритетните задачи и откликват на актуалните събития и проблеми. Въпреки това, все още не задоволява броят на ценните информации и на тези, съдържащи 112 секретни данни. В бъдеще следва да се утвърждава тенденцията към обобщаване на придобиваната частична, непълна информация и изпращането в 258 Центъра на обобщена аналитична информация. Все още не всички 868 ОР от 071 резидентурата се включват активно в информационната работа по линия на 430____.

През 1989 г. по-голямо внимание следва да се обърне на 289 лионската политическа и икономическа стратегия спрямо 387 Балканите. Особен интерес за нас представлява активизирането на икономическите връзки на 289 Лиония с 193 Турция. От важно значение са и реакциите на 289 лионските политически и делови среди към развитие на отношенията между СССР и социалистическите страни от една страна, и 693 КНР и Южна 736 Корея. Предвид указанията на държавното ръководство за икономизиране на външната ни политика и отваряне на нашата икономика нараства значението от придобиване на 112 секретни данни за финансовата и кредитна политика на 289 Лиония.

20/01 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06 ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - отд. 10
№ 2 - КД
Изп. 155860 - 06518
Нап. СГ/П-14

98

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 20760, екз.№ 1
30.12.1988 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

26.XI.88 г.

ОТНОСНО: Работата на направление "САЩ, НАТО и ЗАПАДНА ЕВРОПА" през 1988 година.

През 1988 г. беше положено началото на осъвременяването, усъвършенстването и активизирането на работата по АМ в съответствие с първите промени в международната обстановка - резултат на новото политическо мислене.

Подготвените и реализирани активни мероприятия по направлението бяха насочени към: потиводействие на милитаристичния курс на реакционните сили в САЩ; подкрепа на мирните инициативи на СССР и социластическите страни и подтикване на Запада към компромиси и отстъпки по проблемите на мира и разоръжаването; мероприятия в подкрепа на възродителния процес у нас.

Активните мероприятия баха организирани в рамките на три дълготрайни операции : "Заклет враг", "Манеж" и "Хоризонт". Оказвано е съдействие и на турското направление по операция "ХЕМУС".

I. ПО ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ": - разобличаване дестабилизиращите световния мир планове и действия на САЩ на тяхното правителство и на политически дейци, носители на най-реакционни милитаристични идеи и амбиции.

А. Реализирани АМ от плана за 1988 г.:

1. През първото тримесечие на годината бе издадена на арабски език в Сирия книгата "Войни без край". (АМ "Заклет враг-10", реализирано чрез аг."ШОПКИН"). Възложено е на агента да организира преиздаването на книгата на английски език чрез друго издателство. Очевидно преиздаването ще залегне в плана за 1989 г.

Из архивите на ДС

В АМ"ЗАКЛЕТ ВРАГ-10" СА УЧАСТВУВАЛИ С МАТЕРИАЛИ СЪВЕТСКИ И НЕМСКИ ДРУГАРИ.

2. ПРЕИЗДАДЕНА БЕ ПРЕЗ ЛЯТОТО НА 1988 Г.В АНГЛИЯ СЛЕД ПРЕРАБОТВАНЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК КНИГАТА "НА МУШКАТА - СОЦИНТЕРНЪТ" (АМ"КАЛИПОС". РЕАЛИЗИРАНО ЧРЕЗ АГ.РИГАС" НА ОТДЕЛ 02,ПГУ-ДС.

3. ДО КРАЯ НА ТАЗИ ГОДИНА ЩЕ ИЗЛЕЗЕ ОТ ПЕЧАТ КНИГАТА "С ОГЪН И МЕЧ", ОТ ИМЕТО НА АГ."ФРОЙД", НАПИСАНА ПО МАТЕРИАЛИ НА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ (АМ "КИНЖАЛ").

В КНИГАТА СЕ РАЗКРИВА АГРЕСИВНАТА СЪЩНОСТ НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА НА САЩ ОТ СЪЗДАВАНЕТО ИМ ДО ДНЕШНИ ДНИ.

НЕИЗПЪЛНЕНИ ЗАДАЧИ ОТ ПЛАНА:

1. НЕ БЕ ПОДГОТВЕНА БРОШУРАТА ЗА ДИСКРЕДИТИРАНЕ НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА НА САЩ ФРАНК КАРЛУЧИ, ВЪПРЕКИ, ЧЕ БЯХА СЪБРАНИ ГОЛЯМО КОЛИЧЕСТВО МАТЕРИАЛИ С ПОМОЩТА НА РЕЗИДЕНТУРАТА .

ЗАДАЧАТА ОТПАДНА, ТЪЙ КАТО ПО ППЕЦЕНКА НА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ, ВЕЧЕ НЕ Е АКТУАЛНО И МОМЕНТЪТ НЕ Е ПОДХОДЯЩ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО Й.

МЕРОПРИЯТИЕТО ТРЯБВАШЕ ДА СЕ ПОДГОТВИ СЪВМЕСТНО СЪС СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ.

2. ПЛАНИРАНО БЕ ПРЕЗ ГОДИНАТА ДА СЕ ИНСПИРИРАТ РЕЦЕНЗИИ И ОТЗИВИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО РАЗПРОСТРАНЕНАТА ПРЕЗ 1987 Г. (ИЗЛЯЗЛА ОТ ПЕЧАТ ПРЕЗ 1986 Г.) КНИГА "ЧЕТИРДЕСЕТИЯТ" - ОТРИЦАТЕЛЕН ПОРТРЕТ НА ПРЕЗИДЕНТА РЕЙГЪН (АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-9". ЗА ЦЕЛТА ПОТЪРСИХМЕ ПОМОЩТА НА ЧЕХОСЛОВАШКИТЕ И СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ. НАЙВЕРОЯТНО ПРЕДВИД ПРОМЕНИЛАТА СЕ ОБСТАНОВКА В СВЕТА, ПРЕДВИДЕНОТО РАЗШИРЯВАНЕ НА ЕФЕКТА НЕ БЕШЕ ОСЪЩЕСТВЕНО.

II. ПО ОПЕРАЦИЯ "МАНЕВЪР" - РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА МИЛИТАРИСТИЧНИЯ КУРС НА САЩ, НА УСИЛИЯТА И ДЕЙСТВИЯТА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ВОЕННИ ПРОГРАМИ И НОВИ ОРЪЖИЯ,ЗА МИЛИТАРИЗИРАНЕ НА КОСМОСА, ЗА ДОВЪОРЪЖАВАНЕИ ДРУГИ ДЕЙСТВИЯ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА НАДПРЕВАРА ВЪВ ВЪОРЪЖАВАНЕТО.

Из архивите на ДС

100

2. Не е изпълнено планираното АМ "БУДА-88"), изготвяне на документ, който да се доведе до знанието на подходящи политически среди в Зап.Европа за резултатите от "изследването" на един от мозъчните центрове върху причините, довели до идеята на ИСО.

Замисълът беше мероприятието да се подготви от съветските другари и се реализира чрез наш канал. От съветските другари не получихме документа.

3. Не е разширен ефектът от книгата, издадена в края на 1987 г. чрез аг."ФРОЙД" на отдел 09, ПГУ-ДС :"Ако някой ден след време..." (АМ "БУДА"). Разчитахме на съветските и чехословашките другари, на които изпратихме екземпляри от книгата. Не сме получили от тях информация - направили ли са нещо по разширяване на ефекта.

4. Не бе разширен ефектът чрез издаването ѝ на английски език на издадената през 1987 г. брошура на гръцки език "Мораториумът СССР-САЩ. Истината за ядреното оръжие". Преценено бе, че актуалността е намаляла.

5. Не бе реализирано АМ за разобличаване на несъстоятелността на разпространяваната от някои среди в САЩ идея за африканския произход на СПИН и нейната расистка същност. Материалите бяха подготвени , но се прецени, че не е целесъобразно да се използува аг."ШИВА", както бе замислено.

6. Не бе реализирано планираното АМ, с което да се покаже, че американските военнослужащи в Турция са разпространители на СПИН. На резидентурите в Анкара, Истанмули Атина, а и на други резидентури беше поставена задачата за събиране на подходящи факти и материали, но извършената поручвателна работа не беше достатъчна. Не постъпи и предложение за АМ в Анкара и Истамбул, каквато задача бе поставена. Следва да се продължи работата по събиране на подходящи факти и меропирятието залегне в плана за 1989 година.

III. ПО ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ": - оказване подкрепа на миролюбивия външнополитически курс на СССР и социалистическите страни.

А/ Реализирани АМ от плана за 1988 г.:

1. Акция "ХОРИЗОНТ _ ЮГ"- подпомагане процесите на създаване на условия за мир и сигурност в Средиземноморието и зона свободна от ядрено оръжие.

А/ Поставено е началото на поредица от АМ, които целят, чрез възможностите на аг."Солун"(отдел 02,ПГУ-ДС) да се пропагандират и разпространяват на различни гръцки и международни форуми идеи близки до инициативите на СССР.

В гръцкото списание "Пътища на мира" са публикувани тези (АМ "ФОРУМ), за насоките в които трябва да се търсят решенията на проблемите в Средиземноморието. Необходимо за следващата година да се планират АМ, които ще се реализират чрез аг."Солун" на международни семинари, симпозиуми и други срещи.

б/ Извършена е подготовка за поредица от АМ в Португалия чрез аг."АМЕЛИЯ" ва отдел 03,ПГУ-ДС по проблемите на Средиземноморието (АМ "ИБЕРИЯ"). На лицето са изпратени материали. Поети са от нас разходите за командировка на лицето до Испания. Поради боледуване, през последните няколко месеца, командировката ще се осъществи към края на годината. Полезно ще бъде със съдействието на съветските другари през 1989 г. да се предоставят на "АМЕЛИЯ" нови материали - вече по отделни конкретни аспекти на проблема.

в/ За засилване на антиамерикански настроения в Италия е проведено доументално АМ"ИНЦИДЕНТ", което се изразява в разпространяване на изготвен от нас фалшив документ до заинтересованите лица, с които се показва че катастрофиралият през 1980 г. граждански италиански самолет ДС-9 е бил свален от американска ракета, а органите на сигурността на Италия са замесени в прикриването на истината.

Мероприятието е пуснато през ноември т.г.. Същото не е залегнало в плана.

Из архивите на ДС

507

Из архивите на ДС

§

А/ Реализирани ам и залегнали в плана:

1. Като продължение на АМ"ПАНДЕМ-87" и за разширяване на ефекта от него, на някои от адресите, до които беше разпространено мероприятието(писмо на трима турски лекари за медицинските експерименти със живи хора, вкл.затворници, чрез заразяването им със заразни болести) бе изпратена статия с превод на английски език от турско списание, в която се изнасят факти и свидетелски показания на потърпевши в подкрепа на АМ"ПАНДЕМ-87".

Разчитаме новият материал да се публикува от ОВ "Корлеоне публикувал и АМ"ПАНДЕМ_87". Пликовете са изпратени на резидентурата в Женева и ще бъдат пуснати до края на м.ноември т.г.

Материалът има и факти, свидетелстващи за сътрудничеството между Турция и САЩ в експериментите за "обработка" психиката на затворници.

2. Събрани са материали по плановата проучвателна задача за отрицателните последици за мира от военно-политическото сближаване на Франция и ФРГ. Работата трябва да продължи и следващата година.

Б.Работа по допълнителни ам, невключени в плана:

1. В хода е подготовката на брошура, посветена на "третата световна война" и последствията от достигнатите чудовищни размери въоръжения в света (АМ"ТРЕВОГА"). На агент "ФИНАНСИСТА" от отд.03, ПГУ-ДС, са предоставени редица материали, вкл. съветска разработка за съотношенията на силите на Варшавския договор и страните от НАТО в Европа и необходимостта от намаляване на въоръженията им. До края на 1988 г. , книгата би следвало да бъде завършена в първоначалния си вариант и издадена през 1989 г.

В/ Неизпълнени задачи по плана:

1. Все още не е изпълнена задачата за издаване на книгата "Американските военни бази в света" чрез съпругата на аг."ШОПКИН" в Сирия (АМ"НАРВАЛ-87"). Задачата беше планирана за 1987 г. и пренесена за т.г.

През 1988 г. на резидентурата беше изпратен допълнителен материал на съветските другари и бе постигната договореност с "ШОПКИН" същият да се използува в книгата. Въпреки напомнянията, нямаме информация за резултата. Налице са и някои обективни причини като влошаване отношенията между "ШОПКИН" и съпругата му. От изпълнението й се интересуват и съветските другари. Мероприятието е съвместно.

Из архивите на ДС

2. Издадена е книгата "Правата на човека на Запад" чрез аг."ЛОРЕНЦО". / АМ "ХОРИЗОНТ-87"/. Книгата е по немски и наши материали. В нея се съдържат данни за нарушаването на правата на човека в по-развитите капиталистически държави, вкл. САЩ и Турция. Вече има много отзиви, главно от леви среди в Италия.

Трябва да продължат усилията за разширяване на ефекта. Целесъобразно е през 1989 г. да се преведе на английски език, като се подобри книгата.

3. Събрани са материали по нарушаването на правата на човека в САЩ. Следва да се помисли за тяхното използване през следващата година.

509

Б/ Реализирани ам извън плана:

1. По акция "ХОРИЗНОТ-ЮГ".:

а/ В сицилианския вестник "Сетеджорни" е публикувана статия във връзка с преместването на самолетите Ф-16 от Испания в Италия (АМ "ЛУПИНГ"). Мероприятието е извънпланово и е реализирано чрез ОВ "Корлеоне" на отд.03,ПГУ-ДС.

2. Публикувани са две статии във в-к "Сетеджорни" от ДВ "Корлеоне" поизвънредна задача на съветските другари.(АМ"ПОДКРЕПА"). Статиите бяха във връзка с посещението на Рейгън в СССР и са в подкрепа на палитиката на Съветския съюз по най-актуалните проблеми на отношенията СССР-САЩ и международните отношения.

В/ Неизпълнени задачи от плана:

1. Не е започнала подготовката на книгата по проблемите на Средиземноморието, която се планира да бъде издадена чрез аг. "ФРОЙД" през 1989 г. (Акция "ХОРИЗОНТ-юг"). През юли т.г. трябваше да се предаде тематичния план на книгата на съветските другари. Поради ангажирането на "ФРОЙД" с подготовката на друга книга, тематичния план ще бъде изготвен към средата на 1989 г.

2. Не е проведено , поради съображенвия на отд.02 замисленото АМ за оказване на влияние върху Папандреу чрез техен агент (Акция "ХОРИЗОНТ-юг"). На Папанрдеу трябваше да се внуши да подкреп публично идеята за безядрено Средиземноморие.

Из архивите на ДС

510

IV. ПО ОПЕРАЦИЯ "ХЕМУС"

А. РЕАЛИЗАРИНИ АМ ОТ ПЛАНА:

1. Оказано бе съдействие на турското направление при изпращане на материали до Подкомисията на малцинствата в Комисията по правата на човека в Женева. С тях се разобличаваше политиката на Турция по този въпрос.

2. Продължи осъществяването на АМ"КУРИОЗ" - следеше се и направляваше кореспонденцията на български граждани - СС на УМВР-Русе, с американски сенатор, с цел оказване на влияние върху последния.

Необходимо е обаче да се направи анализ на досегашната работа и се прецени целесъобразно ли е и как да се продължи работата в бъдеще.

Б/ НЕИЗПЪЛНЕНИ ПЛАНОВИ ЗАДАЧИ:

1. Не е издадена планираната брошура за разобличаване на Турция като страна , в която системно се нарушава международното право в областта на правата на човека и показване на възмущението на политически и юридически среди на Запад и на международните организации, от липсата на демокрация в Турция. Събрани са доста материали по въпроса , но не бе намерен подходящ консултант, който да разработи брошурата.

От анализа за изпълнението на плана на направление "САЩ НАТО и Западна Европа" и от цялостната работа на направлението могат да се направят следните изводи:

1. Реализираните АМ са по най-важни задачи на направлението.

В количествено отношение изпълнението е както следва:

- Планирани АМ - 16 , от тях - реализрани - 8
  - нереализирани -8

Задачи по разширяване на ефекта-4, от тях - изпълнени - 1
- неизпълнени - 3

По 7 от нереализираните 8 АМ се работи или е целесъобразно да бъдат включени в плана на отдела за 1989 г.

Извън плана е работено по 6 АМ, от тях реализирани - 4 и в процес на подготовка - 2 АМ.

ОБОБЩЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ:

- Изпълнени от плана АМ - 8
-Допълнителни АМ - 4

Общо реализирани АМ през 1988 г. - 12 АМ.
В процес на реализация и подготовка - 2

Нереализирането на АМ и неизпълнението на някои задачи се дължи на : - Замяна на едно АМ с друго или отпадане, поради промяна в оперативната обстановка и актуалността им (АМ"НЕРОН", разширяване на ефекта от АМ"ЧЕТИРИДЕСЕТИЯТ", преиздаване на "МОРАТОРИУМЪТ ..." (- АМ "МАНЕЖ 87"), подготовка на книгата за Средиземноморието от аг."ФРОЙД".

- Неполучено планирано съдействие от братските разведки (АМ "БУДА", разширяване на ефекта от АМ"БУДА-88");

- Недостатъчно съдействие от страна на резидентурите и липсва на необходимите материали;/ "ПАНДЕМ" - за разпространение на СПИН от американските бази в Турция);

- Недобро планиране ; ("ПАНДЕМ" - чрез аг."ШИВА")

- По съображения на ЛО; (Планирано АМ за влияние върху Папандреу по въпроса за безядрената зона).

- По вина на направлението и на отдела; (по акция "ПОЛИНОМ" - статия за гръцкия печат за зелените в Европа; брошурата за Турция.

2. Голям е процентът на мероприятията, които се готвят съвместно или са по задачи решавани съвместно със съветските другари: от общо 12 реализирани АМ, 8 са по задачи приоритетни за съветските другари, а болшинството от тях са реализарин съвместно.

3. Създадени са предпоставки за разширяване на работата по проблемите на Средиземноморието и безядрените зони, при това се разкриват възможности за използуване на по-ефективни форми на работа; чрез аг."СОЛУН", ДВ"АМЕЛИЯ". Работата по този проблем е от изключителна важност както за съветските другари, така и за нашата страна.

Из архивите на ДС

511

Из архивите на ДС

512

106

5. Появиха се и нови възможности за използуване и на други канали; аг. ХАРИС, ОВ ЛОРДА, които през следващата година ще разширят възможностите ни. Нови възможности и по-съвременни форми на работа ще могат да се прилагат, ако съумеем да използуваме оперативни връзки като "ПОЕТА" , "ЕЛИО", които са телевизионни журналисти. Тези възможности могат да станат предпоставка за разгръщане на работата ни на по-високо ниво през 1989 г.

6. Определено пречеше на направлението да разгърне възможностите си през 1988 г. незапълненият щат - липсата на един ОР. Ако това продължава, повишените изисквания няма да могат да бъдат изпълнени през 1989 г.

7. Планирането трябва да стане по-реално.

8. Има място за усъвършенстване на сътрудничеството и взаимодействието между направленията в отдела както и за общото подобряване на организацията на работата , за да се постигне сравнително еднаква натовареност на всички оперативни работници.

ПОДПОЛКОВНИК
СТ.СТАНЧЕВ

Отп.в 1 екз.
КД
Изп.-08/8470
Отп.-Ц.Р.____
25.11.1988 година

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М В Р
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
Рег. № А 235 Екз. № 1
25. XI. 98 г.
9700-ШУМЕН

10942

29. 11. 1988

21

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Данни за военна база на САЩ, разположена в гр. Гермерсхайм - ФРГ

От добре осведомен източник са получени данни за военната база на САЩ, известна сред местното население под името "Търговско депо". Базата се намира в гр. Гермерсхайм и е на пряко подчинена на щаба на полка, намиращ се в гр. Карлсруе, където има около 1300 американски военнослужащи.

Основното функционално предназначение на тази база е ремонт на стара военна техника, предимно танкове, пристигащи от африкански и азиатски държави. С техния ремонт се занимава предприятието "Леберсервиз" с числен състав 120 души, между които има десетина български и полски емигранти. Полските работници се ползуват с по-свободен режим и имат право да прекарват годишната си отпуска в Полша. След извършения основен ремонт танковете се продават отново, предимно в Африка и Китай, като транспортирането им до Северно море става с влак.

Другото основно предназначение на базата е съхранение и обслужване на около 300 танка / предимно Леопард , съхранявани в три халета/, които биват използвани при учения на НАТО. При такива учения екипажите на танковете и техните командири пристигат от САЩ със самолети до Франкфурт/М. и от там с автобуси

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

514

22

биват превозвани само нощем до Гермерсхайм. След ученията танковете се обслужват от работещите в базата около 1200 волнонаемни немци и от срочнослужащите в поделението американски войници.

Третото основно предназначение на базата е обслужване на разположените там ракети с малък обсег на действие. Ракети от типа "Пършинг" са разположени край с. Хаслох до гл.Нойщадт, на около 35 км. югозападно от гр. Лудвигсхафен.

ИЗГОТВИЛ:
/ М. Петров /
инф.номер: 160372

25.11.88 г.

Отпечатано в 2 екз.
№ 1 - ПГУ - 11
№ 2 - 1110
Изп./нап. М.Петров
25.11.1988 г.,Шумен

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

150

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 796, екз.№ 1
18. 01. 19[illegible] год.

ДО
МИНИСТЪРА НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ДРУГАРЯ ГЕОРГИ ТАНЕВ

Д О К Л А Д Н А З А П И С К А

ОТНОСНО: Проведено Международно съвещание на разузнавателните органи на братските социалистически страни през месец октомври 1988 година в Берлин

ДРУГАРЮ МИНИСТЪР,

В съответствие с предварителните договорености, от 17 до 21 октомври 1988 година, в Берлин, ГДР се проведе поредното, шесто Международно съвещание на разузнавателните органи на Народна република България, Съветския съюз, Германската демократическа република, Чехословашката социалистическа република, Република Куба, Полската народна република, Унгарската народна република, Социалистическа република Виетнам и Монголската народна република.

Деловата работа на съвещанието започна с встъпително слово на члена на ПБК на ЦК на Германската единна социалистическа партия и министър на Държавна сигурност, армейския генерал др. Ерих Милке. След него беше докладът на ръководителя на

Из архивите на ДС

съветската делегация генерал-лейтенант Вадим Александрович Кирпиченко, първи зам.-началник на ПГУ-КГБ, след което последваха докладите на делегациите на България, Унгария, Виетнам, Куба, Монголия, Полша, Чехословакия и ГДР.

I

Както във встъпителното слово на др. Милке, така и в останалите доклади основно внимание беше отделено на положителните тенденции в развитието на съвременната международна обстановка. Подчертаваше се, че това е резултат главно на съгласуваната активна политика на страните от Организацията на Варшавския договор (ОВД) и преди всичко на Съветския съюз. Все повече се утвърждава политическият подход и търсенето на политически средства за решаване на проблеми от глобален, регионален или двустранен характер, който постепенно измества политиката на конфронтация с политиката на сътрудничество. В тази връзка от всички делегации високо беше оценен съветско-американския договор за ликвидиране на ракетите със среден и по-малък радиус на действие. От политическа гледна точка този договор се оценява като утвърждаване на принципа за гарантиране еднаква сигурност за държавите, както от ОВД, така и от НАТО.

Изтъкнато беше голямото значение и на другите инициативи на нашите страни, като концепцията за безядрен и ненасилствен свят, комплексната система за международна безопасност, предложенията за сериозни съкращения на въоръжените сили и конвенционалните оръжия в Европа, конкретните стъпки за намаляване на напрежението и разоръжаването в азиатско-тихоокеанския регион, подходите за регулиране на регионалните конфликти и други.

В резултат на създалата се нова обстановка, на империалистическите страни става все по-трудно да оправдават политиката на "ядрено сдържане" и продължаването на надпреварата във

въоръжаването.

Независимо от настъпилите промени, ръководителите на делегациите бяха единодушни в оценките си, че в стратегическите цели на САЩ, НАТО и другите капиталистически страни не са настъпили промени по отношение на социалистическата общност и крайната им цел - ликвидирането на социализма като система. Има промяна в тактиката на западните страни, в подходите им към нас. Или, както се изрази др. Милке, "... налице са определени положителни тенденции за оздравяване на международната обстановка, за мирното решаване на конфликтите в различните региони. Но от друга страна, кардинален поврат към подобрение още не е извършен".

В тази връзка с особена загриженост се привеждаха примери и данни за продължаващата потенциална опасност от завои и изненади, като нежеланието на САЩ да се откажат от ИСО, активното търсене на военно решение за компенсация на ликвидираните ракети в Европа, най-голямите военни бюджети на САЩ и ФРГ, а вероятно и на други страни, за 1989 г. активизиране на подривната дейност на специалните служби на западните страни против нас и други

В докладите на редица делегации, като тези на Съветския съюз, Куба, Виетнам, ГДР и други беше засегнато и растящото значение на новия политически подход за решаването на регионалните конфликти. Подчертано беше, че регулирането на тези проблеми се извършва бавно и съпроводено с много трудности, главно поради непрекъснатото вмешателство на империалистическите страни и създаването на пречки от най-различен характер. Независимо от това, изразява се надежда, че политическото решение на тези конфликти ще вземе връх, на основата на баланса на интересите.

С подчертано внимание беше обсъден и проблема за отношението ни към Движението на необвързаните страни. Независимо от опитите на западните страни, а също така и на страни с реакционни режими, членуващи в Движението да го отклонят от досегашната

517

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

518

линия, последното продължава да е сериозна сила в международен аспект и в неговата дейност да преобладава антиимпериалистическата насоченост. На съвещанието се стигна до единодушното становище, че ние следва да съдействуваме за подкрепата, развитието и задълбочаването на процесите и насоките на дейност, които отговарят на интересите на социалистическата общност, като по възможност се изоставят такива въпроси, като делението на страните на реакционни, десни, леви и т.н. Следва да отчитаме и подкрепяме и политическата активност на това Движение в ООН.

В докладите на ръководителите на делегациите бяха разгледани по-детайлно проблемите на отделните региони, а също така и обстановката в отделни разузнавани страни.

Общо е становището, че основното внимание на братските разузнавания и за в бъдеще следва да бъде отделяно от главния противник - САЩ и активните страни-членки на НАТО, а също така и на икономическия гигант Япония. Както в нашия доклад, така и в докладите на някои други делегации (СССР, ГДР, Чехословакия) беше отделено значително внимание и на балканския регион, и преди всичко на активните страни-членки на юго-източното крило на НАТО- Турция и Гърция. С особен интерес беше посрещната частта от нашия доклад относно Албания и задачите, които следва да решаваме по тази страна.

От останалите региони и страни, по особено внимание заслужава оценката и отношението към Китайската народна република.

Както в докладите, така и по време на двустранните срещи, всички изразиха задоволство от извършващите се промени в тази страна и по-специално в развитието на отношенията й със Съветския съюз и с други социалистически страни. Посочено беше, че все повече КНР се приближава към нашите позиции по редица глобални проблеми. Така например, на последната Генерална сесия на ООН представителите на КНР гласували по около 80 от въпросите включени в дневния ред на сесията заедно с делегациите на братските социалистически страни. Положително се оценяват и редица предложения на КНР

Из архивите на ДС

519

за ограничаване надпреварата във въоръжаването, по съкращаването на ядрените оръжия, а също така и на обикновените оръжия и въоръжени сили. Приветствува се и желанието на КНР за развитие на икономически отношения.

В същото време, особено по-осезателно се постави въпроса от някои делегации, като Виетнам, Монголия и Куба, за това, че ръководството на КНР не е променило твърдата си позиция по предложенията за политическо регулиране на проблемите в юго-източна Азия. Продължава да провежда курс на конфронтация със социалистически Виетнам, продължава да подкрепя реакционните сили в борбата им против Кампучия и Република Афганистан, официално подкрепя запазването на военните бази на САЩ на Филипините и други. Не е прекратила подривната си разузнавателна и контраразузнавателна дейност против Виетнам и Монголия. Всичко това доведе до единодушното мнение, че КНР следва да остане и за в бъдеще в сферата на вниманиe на нашите разузнавания, което е отразено и в заключителния документ. Обърнато беше обаче внимание на необходимостта от сериозно подобряване на нашите форми и методи на разузнавателна дейност.

В докладите на делегациите на европейските социалистически страни бяха засегнати въпросите за общоевропейския дом, за перспективата от изграждане на единен европейски пазар през 1992 година и особено на необходимостта от развитието на икономическите отношения на нашите страни с развитите западни страни.

От гледна точка по принципното отношение към тези проблеми не се показаха някакви различия в оценката или подходите ни към тях. По отношение на приоритетност, обаче, проличаха известни различия.

Особено открито в доклада на Унгарската делегация беше поставен въпроса за особения приоритет на националните задачи, и в тази връзка беше предложено да се помисли за известно разпределение на задачите. Това може да се види от прочетеното от ръководи-

Из архивите на ДС

телят на делегацията, генерал-лейтенант Янош Бодe, началник на разузнавателното управление.

"... Със създаването на единен вътрешен пазар през 1992 година ще започне качествено нов етап в западноевропейската интеграция. От гледна точка на бъдещето на нашия континент, особено значение придобиват очакваните политически и военни последствия от тази стъпка. Той ще стане предизвикателство за нас, което може да окаже решаващо влияние върху бъдещето сътрудничество между Изтока и Запада и крие опасност от усилване на изолацията и разединението ... "

"... Необходимо е да имаме предвид, че в сферата на икономиката категорията противник във все по-голяма степен ще се замени от категорията конкурент. Това означава, че ние също трябва да засилваме конструктивния настъпателен характер на нашите научно-технически разузнавания. С изключение само на някои специални области, нашата цел е не разкриване на плановете на противника, а създаването, колкото е възможно по-благоприятни позиции на собствената ни страна ..."

В доклада на делегацията на ГДР подробно бяха разработени въпросите на обстановката във ФРГ, нейната роля сред западните страни и особената й позиция по редица глобални проблеми. Подчертано беше, че независимо от единодействието на ФРГ с останалите западни страни по основните въпроси на отношенията със страните от социалистическата система, тя заема особена позиция по развитието на икономическите отношения с нашите страни и не одобрява позициите на САЩ и Франция по забраната на химическото оръжие. От това се виждат и сериозните различия на ФРГ с нейните съюзници. Освен това, характерно за тази страна е и наличието на лица, среди и кръгове от администрацията, политическите и обществени организации, които не само подкрепят новите реалности в света, но са готови, а някои и съдействуват, за тяхното укрепване и задълбочаване. Тези лица и среди представляват особен интерес

520

Из архивите на ДС

521

и в разузнавателен план, и следва да се използват.

Независимо от тези особености в подходите или оценките на някои делегации на проблемите и процесите в Европа, трябва да се подчертае, че всички изразиха мнението, че разузнаванията на нашите страни следва не само още по-внимателно да следят и изучават развиващите се процеси в Европа, но и да провеждат по-целенасочена агентурно-оперативна дейност за подпомагане реализацията на съгласуваната политика на страните от ОВД за изграждането на общоевропейския дом и за развитието на икономическото сътрудничество между нашите страни и развитите западни държави и фирми.

II

Общата оценка на всички делегации участвували в съвещанието е, че агентурно-оперативната обстановка (ООО) в разузнаваните страни и общо в света продължава да е сложна и противоречива. Това се дължи както на намаляването на международното напрежение, така и на особеността на империалистическата политика за силов натиск над световната социалистическа система и неприсъединилите се страни.

(1) Решаващо влияние за формирането на оперативната обстановка оказва запазващата се роля на строгия административно-полицейски режим в капиталистическите страни, подчертаната активизация на специалните служби на противника и на неговите центрове за идеологическа диверсия, на националистическите, емигрантски, ционистки, ислямски, терористически и други групировки и организации.

(2) Активността на специалните служби на противника се проявява както във вътрешен аспект - засилване охраната на обектите и ведомствата, към които проявяваме интерес, разширяване и разнообразяване на формите и методите за натиск, обработка и подход към гражданите на социалистическите страни, които са на посещение - временно или за по-продължителен срок в съответната противникова

Из архивите на ДС

522

страна, така и във външен аспект, тоест, разузнавателна дейност на територията на нашите страни и от територията на други страни.

Характерна особеност на подривната дейност на противника понастоящем е отчитането на обстановката на извършващите се промени в нашите страни. Почти всички ръководители на делегациите, както в докладите си, така и на двустранните разговори приведоха много примери за насочеността, задачите, формите и методите на дейност на противника стремейки се да се възползва от процеса на преустройството. Цитирани бяха изказвания, писания, извадки от секретни документи потвърждаващи засиления интерес на противника за най-задълбочено изучаване на процесите и промените у нас и използването на същите в техен интерес. Управляващите среди на редица западни страни разглеждат и оценяват преустройството като израз на слабост на социализма и кроят планове как да се възползуват от това.

Според доклада на др. Кирпиченко, ЦРУ е поставило като приоритетна задачата за събиране на подробна информация за развитието на вътрешнополитическата обстановка в Съветския съюз, положението в партийния и държавен апарат, провежданите външнополитически мероприятия, изисква да се активизира вербовъчната дейност и по този начин да се възстановят нанесените щети от разкриването и разобличаването на тяхна агентура. Определено се поставя задачата за спъване развитието на преустройството, като се правят опити за разпалване на националистически и религиозни настроения, създаване и легализиране на политическа опозиция и т.н. Особено внимание отделят на проникването в КГБ, МНО и Министерство на външните работи.

В доклада на др. Гросман (ГДР) също се приведоха немалко примери за нови форми и методи на работа на противника, и особено на ЦРУ и БНД (ФРГ). От съвещанието в Москва през 1982 г. досега те са установили, че западните специални служби са подходили към около 450 служители от дипломатическите мисии на ГДР.

Из архивите на ДС

Характерен пример за активизиране на дейността на западните специални служби са и данните, че ЦРУ понастоящем има съглашения за сътрудничество с повече от 60 империалистически и развиващи се страни. Непрекъснато се съгласуват и координират подривните действия на западните служби срещу разузнавачите на социалистическите страни, увеличава се обмена на информация помежду им, разширява се внедряването на оперативна техника за общ контрол на граничните пунктове за идентифициране заподозрени лица, за разкриване недействителни граждански документи и др.

Почти всички делегации посочиха, че констатират засилване на мероприятията от остър характер, като арести, задържания, изгонване, упражняване на физическо насилие, компрометация чрез използването на средствата за масова информация. Разнообразяват се и формите на работа. Някои разузнавания, като ЦРУ, БНД, МИТ и други провеждат почти тотални подходи към граждани и представители на социалистическите страни.

Използват засиления интерес на социалистическите страни за закупуване и доставка на техника, машини и оборудване и особено на електронна апаратура и техника, за да залагат в нея т.н компютърни вируси, които могат да се използват за извличане на съответна информация, или в даден момент да извадят от строя техниката.

Забелязва се засилване на подривната дейност и по линия на идеологическата диверсия. Под контрола на ЦРУ и специалните служби на другите западни държави, активно действуват различни радиопредавателни станции, като "Свободна Европа", "Гласът на Америка", "Дойче веле","Би Би Си", "Гласът на Турция", изследователски институти, емигрантски центрове и др. Не намалява активността и на международния тероризъм.

Състоянието на АОО в света показва, че независимо от известно отслабване на международното напрежение, и в бъдеще в нея ще преобладават негативните тенденции. На тази основа бе

Из архивите на ДС

524

направен извода за необходимостта от още по-голямата чистота в разузнавателната дейност и повишаване на професионалната квалификация на оперативния състав. От изключително значение е координацията и взаимодействието между органите и ведомствата, които провеждат външнополитическа и външноикономическа дейност.

III

На съвещанието беше отделено сериозно внимание на средствата, методите и формите за водене на разузнавателна дейност. Отчетено беше, че и за в бъдеще агентурата ще си остане основно средство за решаване на задачите. Изисква се обаче сериозно да се усъвършенстват формите и методите на придобиването на нова агентура. По-широко се използват агент-вербовчици, агент-навод чици, вербовка "под чужд флаг", безконтактно водене на разработки, решително подобряване на връзката с агентурата, като по-смело се внедрява оперативна техника за връзка. Значително следва да се разшири работата по линия на нелегалното разузнаване.

При условията на научно-техническата революция и използването на постиженията на науката и техниката в разузнаването, и предимно в обработването и съхраняването на секретните данни и информация, особено внимание трябва да се обръща на придобиването на агентура в звената с автоматизирана информационна система, както и подготовката на агентура за работа по такива задачи.

Едновременно с това се препоръча да се използват по-активно оперативно-техническите възможности за получаване на информация, включително и с използването на компютърна техника.

Споделено беше, че при сегашните положителни изменения в международния климат и повишения авторитет на страните от социалистическата общност, значително се разширява идейно-политическата основа за придобиването на източници на ценна информация.

Из архивите на ДС

Някои ръководители на делегации споделиха от собствения им опит, че не са обръщали достатъчно внимание на някои съществени страни от разузнавателната дейност, като работата по изграждането на перспективна агентура, насочеността за придобиването на информация за фундаментални изследвания на противника и други.

Тези недооценки са се дължели предимно на увлечението да се регистрират незабавно успехи и резултати, а продължителната работа за изграждане на източници или създаването на предпоставки за добиването на ценна документация за научни изследвания се е оценявала най-общо казано като загубено време. Опитът и практиката показва, че ценна агентура и внедряването ѝ във важни обекти изисква продължително изграждане и подготовка, което може да отнеме понякога 5-10 години. Това в никакъв случай не следва да се счита за загубено време, особено, ако такава работа се води целенасочено и планомерно. Положителни резултати неминуемо ще бъдат достигнати.

Такъв подход в работата се изисква и от характера на сегашната обстановка и изискванията към разузнаванията, които са длъжни не само да съдействуват за реализирането на съгласувания курс на страните от ОВД, но и да не допускат със свои провали или неправилни действия да създават трудности на нашите партии и страни.

IV

На Международното съвещание беше отделено необходимото внимание и на работата с кадрите на разузнаванията. Изтъкнато беше, че за успешното изпълнение на отговорните задачи, които ни поставят комунистическите партии, кадрите на разузнаването трябва да притежават високи политически, идеологически и нравствени качества, компетентност и професионално майсторство. В тази връзки в няколко изказвания бяха цитирани думите на Дзержински: за чекиста: "Хладен ум, горещо сърце и чисти ръце".

Из архивите на ДС

526

Оценката е, че преобладаващата част от кадрите притежават голяма част от тези изисквания. Успоредно с това, в почти всички разузнавателни органи са констатирани случаи на предателства и груби дисциплинарни нарушения. Анализът на тези случаи показва, че причините са дължат основно на пропуските при подбора и изучаването на кадрите, както и на слабата работа в процеса на практическата им дейност. Негативни последици дава и подценяването и несвоевременното обръщане на нужното внимание на първоначални сигнали и данни за несъществени и дребни нарушения и пропуски, които впоследствие се натрупват и водят до сериозни нарушения. Пропуска се момента за своевременна превантивна намеса.

Груби нарушения има и на секретността и конспиративността в работата, особено зад граница, което не остава незабелязано от противника, който се стреми да се възползува от тях. В тази връзка др. Кирпиченко посочи в своя доклад, че "При сегашните условия мерките за обезпечаване сигурността в разузнавателната дейност имат своя специфика. От една страна, те засягат такава важна страна на проблема, като конспирацията, а от друга, те се осъществяват в обстановката на развитието на демократизацията и гласността ... "

Споделени бяха немалко идеи и предложения за по-нататъшната подготовка и повишаване на оперативната квалификация на състава. Посочи се необходимостта от непрекъснато подобряване на учебните помагала и база, разширяване обмяна на опит в тази област, включително и размяна на кадри между отделните разузнавания за подготовка по определени проблеми, региони или страни. (Такава практика вече се осъществява от наша страна със съветските другари, ГДР, Чехословакия, предвиждаме да започнем и с Унгария).

V

Най-същественият резултат от проведеното Международно съвещание в Берлин беше приемането на Заключителен документ. В същия са отразени основните насоки и задачи на разузнавателните

Из архивите на ДС

органи през следващите няколко години, съответно по линия на външнополитическото разузнаване, научно-техническото разузнаване, външното контраразузнаване, а също така в областта на информационната дейност, активните мероприятия, оперативно-техническите звена и сътрудничеството помежду ни.

(Копие от Заключителния документ Ви изпратихме своевременно).

VI

Международното съвещание обсъди и някои организационни въпроси, като:

(1) По предложение на делегацията на Куба, беше прието следващото Международно съвещание на разузнаванията на братските социалистически страни да бъде проведено в Хавана след три години.

Препоръчано беше на Началниците на разузнаванията да доложат на своите ръководители и след това да информират кубинските другари за становището си по тяхното предложение.

(2) Делегацията на ПГУ-КГБ предложи през 1989 г. да бъде проведено многостранно съвещание по линия на научно-техническото разузнаване в Москва. Точното време ще бъде договорено допълнително.

(3) Унгарската делегация предложи през 1989 г. да бъде проведено многостранно съвещание по линия на външното контраразузнаване в Будапеща. Точното време ще бъде договорено допълнително.

VII

Представянето на нашата делегация беше успешно и тя даде своя принос за съдържателните и ползотворни разговори, обмяна на мнения и приемането на конкретни решения от съвещанието.

Още на предварителното съвещание през м.септември т.г. за подготовката на проекта за Заключителен документ от наша

527

Из архивите на ДС

528

страна бяха внесени редица съществени допълнения към документа, като: координиране дейността на нашите органи за отпор и настъпление срещу противника по въпроса за правата на човека; засилване работата по югоизточното крило на НАТО, и по-специално срещу Турция и Гърция; използването на кюрдския фактор за провеждане на целенасочена дейност за дестабилизиране режима в Турция и за разобличаването й като груб нарушител на правата на човека; по-активна дейност по ислямския фактор; за подобряване и ускоряване обмена на информационните материали, и други. Всички наши предложения бяха приети и включени в документа.

На самото съвещание в нашия доклад бяха поставени редица основни проблеми за региона, които имат пряка връзка и отношение към работата по главния противник - САЩ и към стратегическите цели на империалистическите страни. Работата ни по Турция и Гърция беше разглеждана като принос в общата борба на братските разузнавания срещу САЩ и НАТО.

С интерес бяха посрещнати и въпросите за работата ни по Албания с цел оказване съдействие на процесите за завръщането на Албания в социалистическата общност. Привлякохме вниманието на съвещанието и с постановката за координирани действия по Югославия предвид обстоятелството, че през 1989 г. тя ще бъде вероятният нов председател на Движението на необвързаните страни и предотвратяването на евентуални опити на западните страни или страни с реакционни режими, членки на ДНС, да отклонят това Движение от неговата антиимпериалистическа насоченост.

Наша беше инициативата и за размяната на мнения за определяне на домакин и време за провеждането на следващото международно съвещание, което завърши с конкретен резултат.

Приемаме като положителна оценка за нашата роля и принос за деловата работа на съвещанието и обстоятелството, че бяхме помолени на две протоколни мероприятия приветствията да бъдат поднесени от ръководителя на ПГУ-МВР.

Из архивите на ДС

VIII

По време на проведеното международно съвещание в програмата бяха предвидени двустранни срещи на всяка делегация с останалите 8 делегации. Такива проведохме и ние. На тях бяха обсъдени конкретни въпроси по сътрудничеството, изказани идеи, съображения и предложения за по-нататъшното му разширяване и задълбочаване.

Разменени бяха с повечето делегации информационни и оперативни материали.

529

IX

Паралелно с напрегнатата делова дейност, организаторите на съвещанието бяха предвидили и редица протоколни мероприятия като поднасяне венци пред Паметника на съветските войни в Трептов парк и на Мемориала-гробище на социалистите, културни мероприятия, награждаване на участниците в съвещанието от Министъра за държавна сигурност др. Ерих Милке с медала "Бойно братство", а също така и заключителен прием, на който присъствуваха и доста отговорни служители от Министерството на държавна сигурност на ГДР.

Всичко това спомогна за още по-близкото опознаване на делегациите и укрепване на бойната дружба.

X

Другарю Министър,

На основата на гореизложеното, от докладите на ръководителите на братските разузнавания и разговорите, които имахме с тях, оценката на нашата делегация е, че Международното съвещание на разузнаванията на братските социалистически страни премина на изключително високо ниво, делово, без парадности, и приключи с конкретни резултати, отчитайки извършващите се процеси в международната обстановка и определяйки основните насоки на дейност през следващите години. За утвърждаването на тези положителни процеси голяма роля се възлага на разузнаванията на отделните страни, на основата на още по-тясното сътрудничество и координация на

Из архивите на ДС

530

165

тяхната дейност по глобалните проблеми.

Като имам предвид всичко това,

П Р Е Д Л А Г А М:

1. Да бъде приет Заключителния документ на Международното съвещание на разузнаванията на братските социалистически страни като ръководен документ за ПГУ-МВР. При изготвянето на годишните и перспективни планове задачите и мероприятията да бъдат съобразявани и с препоръките и насоките, отразени в документа.

2. Във връзка с най-новите разработки на др. Т. Живков "За новото и главното в характеристиката на съвременния свят и проблемите на неговото преустройство", и на основата и на материалите от Международното съвещание (докладите и Заключителния документ), да бъдат прегледани, актуализирани или преработени нормативните документи (заповеди и инструкции) относно координацията и взаимодействието между органите на Министерството на вътрешните работи, особено по въпросите за външнополитическата и външноикономическа дейност.

3. Да бъде актуализирано утвърденото от ПБ на ЦК на БКП през м. юни 1973 г. "Положение за работа на Разузнавателното управление на Министерството на вътрешните работи", като постановките и задачите в него бъдат съобразени с разработките на др. Т. Живков и Заключителния документ.

4. Ръководството на ПГУ-МВР да обсъди допълнителни мероприятия за усъвършенстване на своята дейност, като за целта се извършат целесъобразни прегрупирвания на състава в Центъра и в резидентурите, в рамките на съществуващия щат.

5. Да разрешите участието ни по направените предложения от кубинската, съветската и унгарската делегации съответно за следващото международно съвещание в Хавана и многостранните съвещания по линия на НТР в Москва и на външното контраразузнаване в Будапеща.

Отп. в 1 екз.
Изп.-щаб/8263
Нап.-щаб/АС/299
7 декември 1988 г.

НАЧАЛНИК НА ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ - ДС
Генерал-лейтенант:
(Вл. Тодоров)

Съгласен съм с предложението
3/01.89.

Из архивите на ДС
531

90

М.В.Р.
ГЛАВНО
ДС
София

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Рег.№ 19523, отд.№
12. 1-1988 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Разговорите, водени в служба АМ при ПГУ-КГБ в Москва от 25 до 28 октомври 1988 г. по въпроси на сътрудничеството с отдел 08 ПГУ/ДС.

От 25 до 28 октомври 1988 г. в Москва се състояха разговори с представители на службата за АМ при ПГУ/КГБ по въпроси на сътрудничеството по линия на АМ между ПГУ и КГБ. От съветска страна присъстваха др.др. Владимир Петрович Иванов, Анатолий Петрович Привалов и Михаил Григориевич Пономарьов с временно участие на колегите от съответните направления. От наша страна участваха зам. н-к ПГУ/ДС и началник отдел 08 полк. Д. Станков и зав. "Европейско направление" Ст. Станчев. Направен бе анализ и оценка на съвместната ни работа през изтеклия едногодишен период и набелязани задачите за по-нататъшното ни сътрудничество.

Съветските другари изразиха задоволството си от сътрудничеството с нас. Констатирано бе, че договореното в основни линии е изпълнено. Има дори мероприятия в повече от планираните.

Планираните АМ по главния противник са изпълнени. По-слаба е била съвместната ни работа по Турция. Според тяхната оценка, те имат по-слаби възможности, а от друга страна и общата активност била спаднала малко.

Направени бяха някои взаимни уточнения и пояснения от наша страна във връзка с поставени въпроси от съветските другари по отделни съвместни мероприятия.

Съветските другари направиха следната оценка на днеш-

Из архивите на ДС

ната обстановка в света, отчитайки новите нюанси в международните отношения:

В ядрено-космическия век главното е, че човечеството е изправено пред дилемата: да загине или да (преживее). Има и противоречия в днешния свят, но има и взаимни връзки във всичко - светът е единствен. КПСС е единна по този въпрос: главна цел на партията и правителството е запазването на мира. Мирното съвместно съществуване продължава да е универсален принцип в международните отношения.

Не се отменят оценките за империализма и неговата политика. Остава противоречието империализъм-социализъм. Остава и идеологическата непримиримост между империализма и социализма.

Главното, това което е на първо място на този етап е: не конфронтацията, а преживяване на човечеството.

Друг път за спасяване на човечеството сега няма.

По-конкретно: АМ трябва да съдействуват за развитието на процеса на разоръжаването, започнал с договора за ракетите със среден и по-малък радиус на действие.

Най-важните моменти в този процес са:

1. 50 % съкращаване на стратегическите настъпателни оръжия. Това е важен въпрос не само за СССР и САЩ. Това ще бъде много съществен етап в изменението на политическото мислене в света.

2. Обсъжда се предложение за забрана на химическото оръжие и на производството и унищожаване на съществуващото.

3. Прекратяване на опитите с ядрено оръжие.

На Запад, а и Китай, заявяват, че няма да приемат ангажимента да не употребяват първи ядрено оръжие.

4. Виенската среща е към края си. На дневен ред е въпросът за съкращаване на въоръженията в Европа.

Някои аспекти на нашите задачи, произтичащи от тези проблеми:

а) Противникът не се отказва от плановете си. Все още

Из архивите на ДС

целите му са коварни. Веднага, след като се подписа договорът за ракетите със среден и по-малък радиус на действие, заговориха за модернизация (подразбира се компенсация).

Задачата ни в това отношение е: ДА РАЗОБЛИЧАВАМЕ ТЕХНИТЕ НАМЕРЕНИЯ И ДЕЙСТВИЯ С НАШИТЕ АМ.

б) Правят се опити за дискредитиране на нашите предложения по разоръжаването.

Задачата е: ДА РАЗОБЛИЧАВАМЕ ТЕЗИ ТЕХНИ ОПИТИ.

в) Да оказваме съдействие с АМ за политическото решаване на регионалните конфликти, които са източник на напрежение, на недоверие и съдействуват за запазване на "образа на врага".

Ако моделът на афганистанското решение завърши с успех, ще може да се използува и при решаване на други регионални конфликти. А подобни проблеми има в Ангола, Мозамбик и другаде.

г) Съдействие за оздравяване на международната обстановка. Става въпрос за хуманизация на международните отношения, в т.ч. по-специално:

- Преодоляване на досегашната представа на Запад за "образът на врага" (има се предвид представата за СССР и социалистическите страни). Този процес вече е в ход на Запад, макар че реакционните сили с цената на всичко се стремят да запазят "образа на врага".

- Оказване на политическо въздействие с наши средства върху политически и обществени среди, върху интелигенцията, за да влияят те от своя страна на Запада да върви към компромиси, към отстъпки в отношенията с нас.

Днес придобива особено значение въздействието върху ръководните среди в САЩ. От отношенията СССР-САЩ зависят отношенията между останалите страни. Разбира се, не трябва да се изключва и обратното въздействие: ако западните страни развиват отношенията си със СССР, това ще влияе върху отношенията СССР-САЩ.

Затова е необходимо преди всичко САЩ да се подтикват към насрещни стъпки, компромиси и договорености със СССР.

В оценка на съветското посолство в САЩ и на съветски

Из архивите на ДС

учени и специалисти, поредният цикъл в САЩ на засилване на консервативните тенденции е към апогея си и трябва да се очаква спад. Все още обаче този извод не трябва да се смята за окончателен. Нашата задача е да съдействуваме този извод наистина да стане сигурен и да се потвърди от практиката.

Продължава да стои задачата за разобличаване на отделни ръководители в САЩ - най-консервативните, най-реакционните. (Съветските другари не уточниха за момента кои точно личности трябва да се имат пред вид).

Доколкото главният принцип сега е ДИАЛОГ, а не КОНФРОНТАЦИЯ, ние не трябва да засилваме конфронтацията, не трябва да даваме поводи за раздухване на конфронтация от противника. Изводът е: ДА РАБОТИМ ПО-УМНО!

Пример: Европейският парламент прие резолюция срещу търговията с деца в света и използуването на деца за осигуряване на органи за трансплантация. В тази връзка САЩ изпратиха протестна нота до Европейския парламент. В нея се обвиняват СССР и КГБ, че са предоставили материали на Европейския парламент. В действителност в съветския печат е писано по въпроса две години преди това, докато в печата на САЩ - преди 4 години. В случая очевидно става дума за опит от страна на САЩ да се дискредитира СССР.

Този пример показва, че САЩ ще използуват всяка възможност за дискредитиране на СССР и социалистическите страни. Именно за това се налага изводът, че трябва да работим по-умно. Естествено, няма да се отказваме от разобличителни ам, от компрометацията. Но всеки път трябва да мислим за легендирането на произхода на АМ. Това се отнася включително и за документалните мероприятия.

Сега преди всичко е необходимо да насочим усилията си към положителното въздействие върху обществените среди, управляващите кръгове, парламентаристите.

В европейското направление се налага вече като правило принципът, когато се подготвят разобличителни АМ, в тях да се залагат и положителни аспекти. Така например, ако разобличаваме някого за стремеж към ядрено въоръжаване, в същото време трябва да по-

Из архивите на ДС

kажем и пътищата, kak би могъл да се реши проблемът.

Друг принципиален подход: При подготовkата на kрупни, дългосрочни АМ трябва да се обезпечат проблемни материали kато използуваме учени, специалисти. Такива има в службата за АМ, на прикритие в различни ведомства, а се привличат и от други ведомства. След kато се пусне мероприятието, започва използуването на пресата и т.н. С една дума - в основата на такива АМ стои един сериозен материал, съдържащ kонцепцията. В този смисъл, такива АМ се наричат "kонцептуални "АМ.

Пример: Разработен е материал, посветен на военните разходи - за мирни цели. Подаден е на агента. Две години нямало никаkъв резултат. Изведнъж, на kонгрес на една социалистическа партия материалът залегнал в програмата на партията. В началото е разработена само kонцепцията.

За да се реализират такива АМ е необходимо kаналите да с влиятелни личности. Такива съветскитедругари имали няkолko. Чрез тях те се стараят да въздействуват в дълбочина: стремежът е, тези разработki да влязат в програми на партии или във важни държавнически изkазвания.

Работата с обществеността на Запад е важно нещо, но още по-важно е подобни kонцепции да влезат в политическите и парламентарните среди.

Пример: По проблема за ненастъпателната отбрана: С помощта на служба "РТ" бил намерен kонсултант, kойто разработил доkумент. В сътрудничество с немските другари доkументът бил доведен до знанието на ръkоводството на Социалдемоkратическата партия на ФРГ. Впоследствие, много от положенията на тази kонцепция залегнали в тезите на фон Бюл (СДП), kойто става един от авторите на kонцепцията за ненастъпателната отбрана.

Съветските другари са използували свой kонсултант за участие в една среща на учени през 1988 г., в kоято са участвували и социалистическите страни. Там той излязъл от свое име. Издадена била и брошура.

Чрез съгласуване с МИД те използуват на "тъмно" и някои свои посланици. В две страни така са били прokарани АМ.

Из архивите на ДС

По концепцията за "довъоръжаването" - от територията на СССР чрез техен учен, под формата на недоумение и недоволство от позицията на ФРГ по този въпрос, изказано пред негови колеги в Бон, съветските другари индиректно изразили становището си. В резултат на това, Кол предупредил сътрудниците си да не дават повод на СССР да бъде обвинявана Федералната република.

Работа с "особени неофициални връзки"

Това са хора с много високо положение, с които се поддържа връзка - подобно на доверителните връзки. С тях се осъществява обмен на информация, като се използва само достоверна информация, на която се придава такава насоченост, че да ни полза.

Този вид работа носи много големи резултати. Такива хора постепенно започват да ползват нашата информация.

Те не са агентурен канал.
Те не са и доверителни връзки.

Често те имат интерес да повишат авторитета си с наша помощ.

Затова от резидентурите се иска да търсят такива влиятелни личности.

Друга форма: С нашите АМ да се помогне на определено лице да стане експерт, да се утвърди постепенно и да издигне общественото си положение. По този начин се разширят и оперативните му възможности.

За решаването на горните задачи важно значение има и създаването на контролирани от нас организации. Такива организации могат да съществуват дори извън рамките на съответната държава. Например: по екологическата сигурност. Една организация, предназначена да се занимава с този проблем, би могла да се ползва като консултант и от съответното правителство. Или - организация по безядрените зони, за демилитаризирането на космоса. Организация може да се създаде и сред учените. Сега в Москва е създаден "Московски енергетически клуб" - за нови източници на енергия, за търсене на по-малко енергоемки технологии. Предложението на

Из архивите на ДС

27

7.

76

Красноярската РЛС също има такова значение. Американците били поставили като условие за договора за 50 % съкращаване на ядреното оръжие нейното премахване.

Проблемът за нарушаване правата на човека на Запад:

В работата на съветските другари по АМ този въпрос преди не е бил приоритетен. Занимавали са се с него от време на време, а дори и сега не работели както трябва.

Обикновено се стремят да покажат нарушаването на правата на човека на Запад - това е единият им подход.

Другият метод се свежда до оказване на влияние върху определени кръгове, които да признаят, че и у тях има нарушения на правата на човека. Оказват влияние върху САЩ и западните държави за да ги склонят към компромиси: например, да не изострят проблема.

Разобличават също САЩ, които оказват подкрепа на режимите в Чили, Южна Африка. В тези страни почти няма права, а САЩ ги подкрепят икономически, политически, всячески. Налице е фарисейство!

Съветските другари са издали книга за нарушаването на правата на човека в САЩ.

Работят по въпроса за малцинствата в САЩ: индианци, чиканос, порториканци. Тук влиза и нарушаването на редица граждански права: подслушване, следене, и др. САЩ предприели мерки за да загладят неприятното впечатление от нарушаването на правата при тях.

В организационен аспект с проблема за правата на човека съветските другари се занимават в Европейското направление и направлението по САЩ. При тях няма един човек, който да отговаря за въпросите, свързани с нарушаването на правата на човека.

В СССР с проблема се занимавали още: МИД, Комисията към Върховния съвет на СССР по правата на човека, някои пропагандни органи, Съветският комитет за европейска сигурност и сътрудничество.

В Управление "Р" също е създаден неголям отдел по пра-

97

ВАТА НА ЧОВЕКА. ОТДЕЛЪТ Е УСТРОЕН ПО ПОДОБИЕ НА ОБЩОЕВРОПЕЙСКИЯ ХЕЛЗИНГСКИ ПРОЦЕС: ИМА ХУМАНИТАРЕН, ИКОНОМИЧЕСКИ И ВОЕНЕН СЕКТОР.

СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ЖЕЛАЯТ ДА ПРОДЪЛЖИМ СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ПО НАРУШЕНИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА - ОСОБЕНО В САЩ. ЗА ЦЕЛТА ЩЕ НИ ИЗПРАЩАТ СЪОТВЕТНИ МАТЕРИАЛИ.

ОТ НАША СТРАНА БЯХА ДАДЕНИ НЯКОИ ПОЯСНЕНИЯ ЗА РАБОТАТА ПО ТОЗИ ВЪПРОС. ОТБЕЛЯЗАНО БЕ, ЧЕ ПРИ НАС В ОБЛАСТТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА СЕ РАБОТИ ГЛАВНО ПО ТУРЦИЯ.

НА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ БЯХА ПРЕДОСТАВЕНИ ПОДБРАНИ ОТЗИВИ И РЕЦЕНЗИИ ОТ ИТАЛИАНСКИЯ ПЕЧАТ ЗА ИЗДАДЕНАТА ОТ НАС КНИГА "ПРАВАТА НА ЧОВЕКА НА ЗАПАД" ЧРЕЗ АГЕНТ "ЛОРЕНЦО". СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ СЕ СЪГЛАСИХА ДА ПОДПОМОГНАТ ПРЕИЗДАВАНЕТО НА КНИГАТА НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК.

<u>ПО ДЕЗИНФОРМАЦИЯТА, РАЗПРОСТРАНЯВАНА ОТ ПРОТИВНИКА И НЕГОВИТЕ ТАЙНИ ОПЕРАЦИИ</u>.

В САЩ ВЗЕМАТ МНОГО СЕРИОЗНИ МЕРКИ ЗА ИЗУЧАВАНЕТО НА АМ НА КГБ И ЗА НЕУТРАЛИЗИРАНЕТО ИМ. СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ИМАТ ДАННИ, ЧЕ СЪВЕТЪТ ПО НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ НА САЩ Е СЪСТАВИЛ МЕМОРАНДУМ, КОЙТО ВЪЗНАМЕРЯВА ДА ВРЪЧИ НА СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ НА ВИСОКО РАВНИЩЕ ПРИ ПОДХОДЯЩ СЛУЧАЙ.

САЩ СЕ ОПИТВАТ ДА ПРОТИВОПОСТАВЯТ ЧАСТ ОТ СЪВЕТСКОТО РЪКОВОДСТВО НА ГОРБАЧОВ.

ЕДНА ОТ НАЙ-ВАЖНИТЕ ЗАДАЧИ ПРЕД ЮСИА Е РАЗКРИВАНЕТО НА АМ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ И ВЗЕМАНЕ НА МЕРКИ СРЕЩУ ТЯХ. В РЕДИЦА СТРАНИ, ПО ЛИНИЯ НА ЮСИА В ПОСОЛСТВАТА НА САЩ, ИМА ГРУПИ ЗА ИЗУЧАВАНЕ СМИ В СЪОТВЕТНАТА СТРАНА. С ТАЗИ ДЕЙНОСТ СЕ ЗАНИМАВАТ В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ТРИ ГОДИНИ. АНАЛИЗИРАТ ВСИЧКО В ПЕЧАТА С АНТИАМЕРИКАНСКА НАСОЧЕНОСТ. ДАННИТЕ СЕ ВЪВЕЖДАТ В КОМПЮТЪР И СЕ АНАЛИЗИРАТ СЛЕД ТОВА. ИЗПОЛЗУВАТ СЕ ГРЕШКИТЕ, КОИТО ДОПУСКАМЕ.

ТАКА НАПРИМЕР, В ЕДНА АФРИКАНСКА СТРАНА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ИНСПИРИРАЛИ ПУБЛИКУВАНЕТО НА ЕДНО СЪОБЩЕНИЕ. ОР ГО ДАЛ НА АГЕНТА, КОЙТО ГО ПУБЛИКУВАЛ. ОР (ВЕРОЯТНО ЖУРНАЛИСТ ОТ ТАСС) ПРЕДАЛ СЛЕД ТОВА ПО ЕМИСИЯТА НА ТАСС ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪОБЩЕНИЕТО В ПЕЧАТА НА ТАЗИ СТРАНА, НО НЕ СИ НАПРАВИЛ ТРУДА ДА ГО ПРОЧЕТЕ

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

във вида, в който е публикувано, а използувал първоначалния текст изготвен от службата за АМ. Американците веднага си направили извода, че това АМ е от КГБ.

Примерът показва, че те щателно изучават печата. Не само фиксират появата на някакво съобщение и правят извода, че е АМ, но и оказват натиск върху съответното СМИ. В Индия, например, веднага се свързали с главния редактор, публикувал материал за СПИН и настояли пред него, ако друг път му се даде подобен материал, да го покаже първо на тях за да му кажат кое е вярно в него и кое - не. Започват и действия за дискредитирането на такива хора. От наша страна такива действия следва да се разобличават. Това е намеса в работата на печата. Съветските другари вече са започнали да работят в тази насока.

В аналитичните си доклади за нашите АМ ЦРУ се опитва да разгласи нашата дейност. Но, ние бихме могли да докажем, че самият доклад е дезинформационен документ. Трябва да работим в това отношение.

В съветските средства за масова информация въпросът за СПИН се появи две години, след като се появиха първите съобщения в света. Един американски конгресмен дори е заявил, че се правят изследвания по създаването на такова оръжие. Съветските другари публикуваха тези факти. Американците заявили, че са се позовавали на дребни факти, което не е вярно. Използувани са и солидни факти. Американският конгресмен наистина е говорил така. В разговор с представители на ЦРУ той е потвърдил изказването си. Съветските другари ще продължат тази работа.

На една делова среща американците отново поставили въпроса за търговията с деца, по който е реагирал Европейския парламент, като пак обвинили СССР, че стои зад тази "дезинформация". Но, на същата среща съветските другари дали материалите, с които разполагали. Американците замълчали и отговорили, че ще информират ръководните среди на САЩ.

По книгата, която се издаде в Съветския Съюз за гибелта на сектата на Джоунс, американците досега не са опровергали нито един факт. Сега съветските другари събират нови факти: от американския печат и от самата секта.

Трябва да се защищава тезата, че всички доклади, които изготвя ЮСИА за съветската дезинформация, са лъжа. В доклада само се споменавало, че са фалшиви, но доказателства нямало. Констатирано било, че докладите са направени на високо равнище, квалифицирано и обикновеният човек не можел да разбере, че става дума за дезинформация.

В САЩ има специална служба, занимаваща се с тази дейност Разглеждат мероприятията ни от различни гледни точки: форма, съдържание, политическа страна, лексическа страна и т.н. Съпоставят и анализират. В резултат могат да установят, че няма такъв документ. Но не могат да установят, че е направен от неамериканец. Остава им само да разсъждават логически на кого е изгоден такъв документ. И си отговарят - на КГБ.

Във връзка с горното, съветските другари препоръчаха:

1. Документалните АМ по правило да се реализират чрез закрити канали. Само в краен случай да се дават на печата.

2. Документи да се изготвят само във връзка с дълготрайни явления. Съдържанието да не е свързано само с текущо събитие.

3. Да не се стремим да изготвяме американски документи.

4. Не бива да се предава оригиналът, а копие от него. Може дори само да се преведе текстът и препечата, а понякога е достатъчна дори само част от "документа". Може също само да се покаже документа в конфиденциална обстановка. В такъв случай доверието е по-голямо.

5. Винаги да мислим на кого ще предадем документа. Трябва да го дадем на човек, който е заинтересован. Някой дори плащат за такива документи.

Предимството на реализирането чрез закрит канал е и в това, че може да се види първоначалната непосредствена реакция на лицето, на което се предоставя. Впоследствие нашият агент дори може да се поинтересува от съдбата на документа.

Сега с документалните АМ не трябва да се гони количество, а качество.

В своите АМ противникът се стреми винаги да замеси и

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

компрометира КГБ, ЦК на КПСС, междудържавни организации и др. за да внуши, че тези органи са подчинени или се използват от КГБ

От наша страна, бе поставен въпросът за Пол Анастиадис и неговите публикации, в които той обвинява редица личности в Гърция, че са съветски агенти. Съветските другари поискаха да им изпратим данните, с които разполагаме за Анастасиадис, след което те ще ни уведомят за тяхното становище.

Съветскитедругари обърнаха внимание, че те разглеждат тайните операции на ЦРУ в по-широк аспект, тъй като всички такива се обсъждат от Съвета за национална сигурност, а в течение е и президентът на САЩ. Като се разобличават такива операции, в същно се разобличава и политиката на САЩ.

Сега съветските другари имат група, която изследва тайни операции на противника. До резидентурите са изпратили задание-ориентировка. Поставили са задача да се анализират СМИ и да се информира Центъра. Засега все още получавали малко материали по този въпрос.

Освен това има решение за издаване на нов бюлетин на АПН озаглавен "Тайните операции на САЩ". Подготвили са вече три броя, но още не са издали нито един. Първият брой е посветен на въпроса: "Как се организират и срещу кого са насочени тайните операции на ЦРУ?" Въпросът е много важен за развиващите се страни. Бюлетинът ще се разпространява от АПН. Вторият брой ще бъде посветен на "делото Антонов". В него ще се покаже, че всички материали по делото са инспирирани от ЦРУ. Третият брой по тайните операции на ЦРУ, с които се опитва да докаже, че СССР използвал химическо оръжие.

Предоставен ни беше подготвеният от тях материал за делот Антонов, за да го прегледаме в София и изпратим нашите съображения и евентуални допълнения. Информирахме ги, че разполагаме с някои документи, разобличаващи САЩ и ЦРУ по "делото Антонов" и те пожелаха да им ги изпратим.

Сега съветските другари готвели брой по темата: "Тайните операции в Латинска Америка". Възнамерявали да подготвят и "Тайните операции в Азия". Един брой ще посветят на тайните операции

срещу Либия. Съветските другари се интересуват от информации и факти по въпроса за тайните операции срещу СССР и социалистическите страни. Противникът използувал много умело и проблемите, които Съветският Съюз има при преустройството, а също и противоречията между социалистическите страни.

В ЦРУ 1200 души са свързани с тайните операции. Имало 4 отдела: политика, икономика, идеология, полувоенни въпроси. Резидентурите на ЦРУ в чужбина имат служби "ВЕ", занимаващи се с тайните операции. За "случая Антонов" в Рим е била създадена специална резидентура. Техните тайни операции не са насочени само срещу социалистическите страни, а и срещу ДНС, срещу западните държави, срещу отделни политически дейци.

Съветските другари възнамеряват да установят контакт с някои разведки от развиващите се страни. ЦРУ е направило груби фалшивки по Ю. Йемен и Етиопия и то на лош руски език.

За работата от територията на СССР

Териториалните им органи не са достатъчно подготвени за работа по АМ. Сега в Центъра готвели ориентировка за тях. Съществувала практиката, да се командироват ОР от Москва в различни райони на СССР за оказване на съдействие. На конференцията във Владивосток по проблемите на Далечния Изток пратили свой ОР от Центъра.

Помолихме да получим материалите от тази конференция.

В Центъра приемат за по една седмица ОР от отделните републики. Поставят задачи на отделни учени, академици. В Москва работят чрез РТ (служба "Работа от територията"), и чрез Московското управление - за Московска област.

Досегашният опит показва, че АМ на своя територия може да се провеждат в две направления:

а) Оказване на положително влияние върху чужденци, пребиваващи в СССР (например по въпроси, като тези за Афганистан, по разоръжаването, правата на човека и пр. От тази дейност имали положителни резултати.

б) Провеждане на АМ вдезинформационен план.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

32

Например: всички държави се опитват да получат информация колко зърнени храни ще купи Съветският Съюз и се интересуват от реколтата. С АМ, съветските другари дезинформират чужденците. Беседват с тях. Понякога използуват и съответните учреждания, които следят реколтата. Дезинформират също и по други икономически проблеми - например за продажбата на злато.

Използуват почти всички международни форуми. По линия на "РТ" те създават щаб за такива форуми, в който участвува техен ОР. Предварително провеждат беседи за влияние.

Пример: японски журналисти поискали интервю от директор на техен институт по съветско-китайските отношения. Службата за АМ дала кратки насоки на директора, които той използувал в отговорите си.

Дори Заглядин също ги е питал. От различните ведомства хората сами се обръщат към тях. Контактите с "РТ" били много добри.

в) От името на КГБ изразяват своите позиции по подадени въпроси от едни или други държавни органи.

Понякога правят и груби АМ - дезинформация, съдържаща заплахи. Например по Пакистан или във връзка с тероризма: заплашват, че Съветският Съюз ще действува като САЩ: ще започне да нанася удари по базите на тероризма.

Някои нюанси в работата по САЩ

- Актуална е задачата за компрометиране на десните сили. Каквито материали имат, ще ни бъдат изпращани. В САЩ има някои интересни явления: крупни учени вече бягат от "Херитидж фондейшън" - вече няколкостотин души са напуснали.
  Съветските другари ще ни изпратят ориентировка за обстановката в САЩ след изборите и новите нюанси.
- Ще продължат да работят и по ЦРУ. Занимават се с връзката между ЦРУ и турската мафия в контрабандата на наркотици. Известно е, че ЦРУ е замесено в Ливан, Ангола. Турската мафия - също. Афганистанската мафия също ще се опитат да я включат. Засега ня-

мат нищо конкретно подготвено. Предлагат и ние да мислим по въпроса. Засега това е идея. Ако съберат интересни материали, ще организират АМ.

По международния тероризъм:

Работата следва да се съсредоточи главно по САЩ, които се опитват да прехвърлят камъните в градината на СССР и КГБ: обвиняват ги, че поддържат или организират терористични акции.

В досегашните опити за дезинформиране на общественото мнение се вижда почерка на ЦРУ. СССР не се ръководи от принципа "зъб за зъб, око за око", но знае, че ЦРУ стои зад много такива действия в подкрепа на тероризма:

- в Афганистан ЦРУ организира терористични действия чрез Пакистан;
- в Ангола - Савимби е подкрепян от ЦРУ с оръжие;
- в Никарагуа - ЦРУ се занимава с подготовката на терористи от различни страни, за да изпълняват задачи при необходимост.

Съветските другари разполагали с някои конкретни данни. Съществуват частни школи, функциониращи с подкрепата на ЦРУ.

Тази тема е важна. Трябва да се поддържа тезисът за разобличаване и противодействие, да се събират нови факти.

Съветските другари напомниха, че са ни изпратили материали за "ТИГЪР". Уведомихме ги, че допълнително ще уточним възможностите си, ще заложим мероприятието в плана за следващата година и ще ги информираме.

САЩ и химическото и бактериологично оръжие:

Съветските другари имат информация, че в Турция се строи химически завод за производството на химическо оръжие. От наша страна бе споделена информация, че САЩ складират без знанието на Турция химическо оръжие в своя база в тази страна. Договорено бе и двете страни да помислят за организирането на АМ с цел да се дискредитира САЩ в областта на химическото оръжие. Съветският Съюз е постигнал договореност дори с Англия, а със САЩ не успява.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

Необходимо е да се работи по въпроса със съвместни усилия.

САЩ и СПИН

Работата по СПИН удря силно по престижа на САЩ и американците се тревожат много. Поставили въпроса така: Ако пишете така за СПИН - никакво сътрудничество в медицинската област!

Наложило се Покровски да излезе в печата с интервю. Сега работели по-издържано тактически. Лансират тезата, че американските военнослужащи са разпространители на СПИН.

В Сеул наскоро е имало голяма демонстрация с искания да се закрият базите на САЩ, защото разпространявали СПИН. В Гърция също имало изявления в този смисъл. Там можели да се разпространяватлистовки. Съветските другари са правили подобни листовки с карикатури и данни за броя на американските военнослужащи и са ги разпространили в западноевропейска страна. В САЩ имало мюсюлманска секта (ислямска), която обвинявала лекари евреи (американци), че съзнателно заразявали мюсюлманите, особено децата, със СПИН. Може да се използува и въпросът за износ на американска кръв. Имало факти за износ на заразена кръв.

За работата на икономическото направление:

В службата за АМ на съветските другари сега съществува отдел 5, в който е съсредоточена тази работа. Тя е ориентирана в две направления:

1. Международни икономически проблеми (глобални)

2. Търговско-икономически и научни отношения на СССР с другите държави.

В първото направление влизат проблеми,като: валутно-финансови, задлъжнялостта на Третия свят, реформата на международната валутна система, хегемонията на долара и др. Тук се обхващат и икономическото сътрудничество ЕИО-СИВ, световната търговия (борбата с протекционизма), отношенията Север-Юг...

Въпросът за ембаргото се разглежда в по-широк аспект.

Подобни действия има във валутно-кредитната система, финансиите и т.н. Затова задачата е да се преодолява дискриминацията в тези области.

Второто направление работи по отношенията на СССР с останалите държави в следните насоки:

- Как да се подпомогнат търговско-икономическите отношения на СССР с всяка отделна страна;

- Създаване на условия за висококачествен внос;

- Създаване на предпоставки за изгодно научно-техническо сътрудничество в области, като термоядрения синтез, биотехнологиите, космоса и др.

- Внос на продоволствени стоки при най-благоприятни условия;

- Създаване на съвместни предприятия при най-благоприятни условия;

- Дискредитиране на КОКОМ като натовски орган;

Сега се създали благоприятни условия в икономическите отношения. 60 бизнесмени от ФРГ, водени от канцлера Кол посетили СССР. Предложили кредит от 2 млрд. долара, които ще се използват за модернизация на хранително-вкусовата промишленост.

В Съветския Съюз например, са имали неправилна представа за Франц Йозеф Щраус. След разговорите си с Горбачов в Москва, не е имало никакви антисъветски изказвания от негова страна. Две седмици преди смъртта си, в писмо до посланика на СССР, Щраус е писал, че до края на живота си ще се посвети на развитието на отношенията със Съветския Съюз. Изводът е, че досега е работено неправилно с такива дейци. Смятани са за реакционни.

По сътрудничеството в работата по Турция:

Съветските другари напомниха, че могат да разпространяват наши материали чрез техни канали. В тази връзка отправиха молба да им изпращаме материали по Турция.

Те обърнаха внимание, че днес в Турция няма военна дик-

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

татура. В страната има прогресивни и демократични среди, които можем и трябва да подбуждаме към действия в наш интерес.

Съветските другари поеха ангажимента да поставят пред своите резидентури задачи за влияние върху трети страни и организации за разобличаване на Турция в нарушаване правата на човека

Според тях, главната задача по Турция е: Подронване на доверието на Турция в САЩ. Да се противодейства на американо-турското военно сближаване. Да не се допусне Турция да се интегрира по-нататък в американските планове. Да се влошават турско-американските отношения. Съветските другари са завоювали известни позиции в Меджлиса. Успяват периодически да правят парламентарни запитвания. Предлагат да се включим в тази дейност и ние.

Обърнаха внимание на необходимостта да се подкрепят и подтикват положителните тенденции в политиката на Турция. Така например, вече имало тенденция на подобряване на отношенията на Турция със СССР. Съветските другари се поинтересуваха за състоянието на отношенията между България и Турция, за да могат те от своя страна да подтикват Турция към подобряване на отношенията с нас в областта на икономиката, а и в други области.

Съветските другари имаха предвид подхвърлянето чрез АМ на такава информация, която тази страна ще бъде склонна да приеме. Може да се подхвърли например, че САЩ възнамеряват да подобрят отношенията си със социалистическите страни. Или друга идея: Съветско-турските отношения биха могли да станат още по-добри, ако Турция подобри отношенията си с България.

Друг пример: Да се подхвърли, че Турция ще има полза, ако излезе с определени инициативи от свое име пред Европейския парламент, които се доближават да някоя от нашите идеи и косвено са в наша полза. Би могло да им се подхвърли, че в социалистическите страни сега са обсъжда въпроса за отношенията им с Турция. Ако Турция не си подобри отношенията с България, те ще предприемат някои действия срещу нея, и т.н.

Съветските другари ни увериха, че във всички техни мероприятия присъствува елементът подкрепа на България. На всички агенти и връзки, изпращани от съветските другари на различни фо-

Из архивите на ДС

румъния е поставяна задачата да не се допусне натиск срещу България.

От наша страна бе отбелязано, че е полезно да се оказва влияние върху ръководителите на Алжир, Либия, Сирия. На последната конференция на ОИК тези страни мълчаха, въздържаха се.

Съветските другари напомниха, че сме обещали да им изпратим списък на хората, които влизат в контактната група. Настояха да им го изпратим, след което ще ни дадат допълнителни данни за тях.

Имат възможност да прокарват в арменската преса зад граница антитурски материали за влияние върху американския конгрес, като се използува арменското лоби в САЩ. Арменски организации има в Париж, САЩ, Бейрут, Техеран.

Досега в САЩ са били забранени демонстрациите през м. април във връзка с годишнината на арменския геноцид, а тази година са ги разрешили. Съветските другари са подготвили АМ, с което покажат, че САЩ отделят много внимание на Нагорни Карабах, а са забравили "арменския геноцид".

Налице са усложнения в ирано-турските отношения. Турция проявявала загриженост от евентуален износ на иранската революция

При съветските другари никой по същество не се занимава с кюрдския проблем. Решаването му се усложнява и от това, че отношението към кюрдите е различно и няма обща концепция в арабския свят. Концепция е имало до 1968 г.. След това Барзани бе обвинен като агент на ЦРУ. Сега кюрдското движение се ръководи от сина му Съветските другари понастоящем не оказват помощ на кюрдското движение като цяло. По-рано са подкрепяли демократическата партия в Иракски Кюрдистан, но Ирак реагирал остро.

За Турция кюрдите са проблем №1. Този проблем трябва да се разглежда в светлината на нарушаване правата на човека.

Съвместната ни работа, според съветските другари, следва да се насочи към придобиване на секретна информация за отношението на Турция и на другите страни към кюрдите и използуването ѝ за АМ.

В западния печат внимателно следят какво излиза в турския печат. Но не е достатъчно да се провеждат АМ само по вестни-

Из архивите на ДС

ците.

Във връзка с проявен от нас интерес към американската позиция по кюрдския проблеми, бяхме информирани, че напоследък САЩ повишават интереса си към този проблем. Имало е и американски емисари. Съветските другари смятат, че трябва да се възползуваме от разтревожеността на Турция от американската политика. Започнали са реализацията на конкретни мероприятия чрез резидентурата си в Турция. Дадоха положителна оценка на изпратената им от нас брошура от името на Ислямския освободителен фронт "Третата световна война и Средният Изток". Поеха ангажимента да съберат мнения и информации от резидентурата си по въпроса: Какви цели преследват САЩ по кюрдския проблем. Смятат, че САЩ биха могли да подкрепят кюрдите в Ирак.

Напомнихме, че има изказвания дори на американски правителствени дейци, в които се твърди, че в Турция в отношенията кюрдите се нарушават правата на човека.

Съветските другари се интересуват дали имаме преки връзки с кюрдски лидери. Отговорено бе отрицателно, като бе пояснено, че нашият отдел 01 има връзки в Европа с кюрдски дейци.

От наша страна беше разяснено състоянието на взаимоотношенията ни с Турция в момента. Засега няма положителни промени. Българската страна прави компромиси, но турската страна продължава на всички форуми и навсякъде, където има възможност, да напада България.

Ние разрешихме на родителите на щангиста Шаламанов да заминат в Турция. Пуснати са деца, отделени от родителите си. Др. Живков изпрати послание до Еврен и т.н. Но, антибългарските действия от страна на Турция продължават.

Възможностите ни да работим в посока на оказване на положително въздействие са ограничени. Освен това за нас е по-трудно да работим в Турция. Изразихме надежда, че съветските другари ще могат да оказват влияние върху Турция.

Информирахме съветските другари за насоките на работата ни и възможностите за сътрудничество по Турция:

- Разобличаване на Турция като страна, в която се нарушават правата на човека;

Из архивите на ДС

- проблемът за арменския геноцид
- кюрдският проблем;
- отношенията Турция-Гърция;
- отношенията на Турция с арабския ислямски свят;
- Турция и Западна Европа - Европейския парламент;
- използуване на други форуми, в частност на Организацията на ислямската конференция.

Задачата за нас е да се предотвратяват прояви на антибългарска основа от ислямските страни.

Договорено бе да изпратим на съветските другари нашия план за работата по Турция.

Съветските другари бяха информирани по главните аспекти на работата ни по кюрдския проблем, а именно:

- Ам в подкрепа на правата им;
- използуване на различни кюрдски и други организации;
- използуване на кюрдски издания, книги, брошури;
- издига се искането да се даде на кюрдите право на организиране (в Турция има 10-12 млн. кюрди);
- да се проучва позицията на САЩ по кюрдския проблем. (Те също имат концепция, както имат концепция по палестинския въпрос. Няколко пъти ни изпревариха. САЩ казаха, че в Ирак се използува химическо оръжие. Поставя се въпросът: Защо? Вероятно искат да се сближат с Иран);
- да се продължи с АМ, които да покажат, че САЩ възнамеряват да оказват натиск върху Турция по кюрдския въпрос.

Трябва да се имат предвид и обстоятелствата:

- Кюрдските ръководители казват, че социалистическите страни не ги поддържат. Те са прагматици: който им дава оръжието, обявяват се за него;

-На Запад има факултети за кюрдски език;

Защо да не се съставят учебници за кюрдските деца? Въпросът бе поставен на съветските другари. Понитересувахме се У за техните възможности в това отношение. Ние нямаме такива възможности. Нашето мнение е,

Из архивите на ДС

ЧЕ ТРЯБВА ДА ПОДДЪРЖАМЕ НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ НА КЮРДИТЕ.

Съветските другари препоръчаха в бъдеще да търсим по-голяма ефективност и в работата си по експлоатирането на кюрдския проблем, да намираме най-подходящия обект на нашето въздействие, да търсим хора, който ги интересува кюрдският проблем.

От съветска страна бе поет ангажимента да бъдем информирани за тяхната работа по Турция и по кюрдите по-често, а не в края на годината, за да можем да координираме действията си.

По афганистанския проблем:

Оказва се, че голяма част от обществеността на Запад не знае какво става в Афганистан. Дори политическите ръководители не са запознати. В действителност там сега се води "нехуманна" война, унищожават се мирни жители, градове, села. Загиват не войници, а мирни хора. Това трябва да покажем пред обществеността. Има Ислямът позволява такова нещо? Налице е явен терор. Може да се издигне лозунгът: Да воюват войниците с войници, а терористичните действия да се прекратят!

Съветските другари се интересуват от нашите възможности за разпространяване или публикуване на материали за истинското положение в Афганистан. Материалите могат да са дори с константивен характер, стига да са насочени към:

- показване на антихуманната война, която се води там;
- дискредитиране на фундаменталистите - да се описват като фанатици, които не са изгодни дори за Запада. Да се сравняват същите с Полпот. Да се лансира терминът "афганистански полпотовци". Могат да се изнасят данни за определен срок - например колко граждани са загинали за 1 месец.

Съветските другари молят да ги подпомогнем с канали в Западна Европа, арабските страни и Третия свят, за да достигнат до влиятелната афганистанска емиграция и до обкръжението на бившия крал на Афганистан - Захир шах.

От наша страна бе отговорено, че ще продължим да реализираме такива материали. На първо време ще използваме агент "Ло-

Из архивите на ДС

ренцо" и неговото списание. Неka те продължават да ни изпращат такива материали.

Съветските другари направиха оценката,че в Афганистан продължават вътрешните борби. Обединението било изкуствено.

Обърнато бе внимание на връзката между ислямския фундаментализъм и международния тероризъм.

Отправиха молба за информация за Саудитска Арабия и за отношението й към ОИК. По някои данни в Европа имало съвещание на страни, населявани с мюсюлмани. Саудитска Арабия обещала да дава материална помощ за мюсюлманите в СССР и НРБ.

Бъдещето на Иран продължава да е неясно, но съществуват обективни условия за сближаване на Иран и САЩ. Срещу това сближаване са разработили комплекс от мероприятия. Искат да им изпращаме материали по въпроса. Постепенно Иран се обръща срещу Афганистан и СССР. Възниква опасност от военен блок между Турция, Иран и Пакистан.

Актуални аспекти на работата по Западна Европа и предстоящи задачи

- Съветските другари са изготвили програмни тезиси за строителството на "Общоевропейски дом" - като ориентир за бъдещите отношения в Европа;

- Обръщат голямо внимание на двустранните контакти с отделни страни. Например: с австрийския канцлер Враницки, посещението на Кол. Предстои посещение на Горбачов във ФРГ, Гърция, Италия, Англия, Франция. До края на годината в Москва се очаква и Митеран. Чрез тези двустранни отношения със западноевропейските държави ще се подтикват САЩ да развиват отношенията си със СССР.

- Подпомагат усилията за постигане на сигурност, за разоръжаване;

- Развиват отношенията си със западноевропейските държави: икономически, културни, научно-технически и т.н.

- Отчитат обстоятелството, че продължава процесът на

Из архивите на ДС

43

42

формиране на самостоятелна Западна Европа, по-независима от САЩ (към 1992 г. ЕИО ще бъде без граници). Но това има и неблагоприятен за нас аспект - например, във военната област: отношенията между Франция и ФРГ (френско-западногерманският договор), създаване на Съвет на отбраната и т.н.

Главните усилия да се насочат към съдействие с всички наши средства и методи към оздравяване на обстановката. В основата е въпросът за разоръжаването: да се попречи на решението за довъоръжаване с тактически ядрени оръжия, независимо под каква форма се прави това: като "модернизация" или по други начини. Др. Горбачов няколко пъти е обърнал внимание на Кол по време на посещението му в Москва, върху плановете на НАТО за довъоръжаване.

По въпроса за тактическото ядрено оръжие: интересна ситуация е създадена във ФРГ: въпросът за разполагането на френско-американските тактически ядрени оръжия са като "нож в гърлото" за ФРГ. Там разбират, че това може да доведе до унищожаване на германския народ, затова са за ликвидирането (третата "0").

Западните държави сега не са готови за ликвидирането на тактическото оръжие. Съветските другари не повдигат официално въпроса, но влияят върху общественото мнение. Англия и Франция, например, са "за", смятайки, че по този начин ще отвлекат удара от себе си. Задачата е, да се засилва движението за "третата нула".

Да се използуват и засилват противоречията в НАТО. По ФРГ да се работи с голямо внимание. Съветските другари са създали специална група, която работи само по ФРГ.

По Франция:

Във връзка с победата на Митеран линията му се променя в посока по-благоприятна за СССР. Това се отнася включително и до въпроса за разоръжаването, до идеята за "Общия европейски дом". Преди Франция беше ориентирана много по-проатлантически и се придържаше към политиката на САЩ. Трябва да отчитаме обстоятелството, че официално Франция не е интегрирана във военната организация на НАТО и не допуска на своя територия натовски войски. Трябва да се стремим и други страни да се обявят с такъв статут.

Съветските другари ни уведомиха, че нямат възможност

ДА СЕ ЗАНИМАВТ С ВСИЧКИ ЕВРОПЕЙСКИ СТРАНИ. РАБОТЯТ ТАМ, КЪДЕТО МОГАТ ДА ПОЛУЧАТ ПО-ГОЛЕМИ РЕЗУЛТАТИ ПО ЗАДАЧИТЕ, КОИТО СТОЯТ ПРЕД ТЯХ.

В ПЛАНОВИТЕ ЗАДАЧИ ТЕ ИМАТ ФОРМУЛИРАНИ СЛЕДНИТЕ ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

- ВОЕННО-ПОЛИТИЧЕСКА ПРОБЛЕМАТИКА;
- ВОЕННАТА ЗАПЛАХА ОТ СТРАНА НА САЩ;
- РАЗОБЛИЧАВАНЕ АГРЕСИВНАТА СЪЩНОСТ НА НАТО;
- ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ПЛАНОВЕТЕ НА САЩ И НАТО ПО МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЯДРЕНОТО ОРЪЖИЕ;
- ИЗПОЛЗУВАНЕ НА ПРОТИВОРЕЧИЯТА МЕЖДУ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ ДЪРЖАВИ И В ЧАСТНОСТ: САЩ - ЗАПАДНА ЕВРОПА, САЩ - БЕНЕЛЮКС, МЕРКИ СРЕЩУ АКТИВНОТО УЧАСТИЕ НА СТРАНИТЕ ОТ БЕНЕЛЮКС В НАТО;
- ПОЛОЖИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНОСТТА И ПРАВИТЕЛСТВАТА ЗА РАЗВЕДРЯВАНЕ;
- СТИМУЛИРАНЕ НА АНТИВОЕННИТЕ ДВИЖЕНИЯ;
- СЪДЕЙСТВИЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА БЕЗЯДРЕНИ ЗОНИ;
- ОКАЗВАНЕ НА ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ СОЦИНТЕРНА;
- ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ВЪТРЕШНОПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПРОЦЕСИ И ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА НА ФРГ;
- КОМПРОМЕТИРАНЕ НА НАЙ-ДЕСНИТЕ СИЛИ ВЪВ ФРГ И ДРУГИТЕ ЕВРОПЕЙСКИ ДЪРЖАВИ;
- ПОДТИКВАНЕ НА УПРАВЛЯВАЩИТЕ КРЪГОВЕ И ОТДЕЛНИ РЪКОВОДИТЕЛИ КЪМ ПОЛОЖИТЕЛНИ СТЪПКИ ПО ВЪПРОСИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СИГУРНОСТ.

ВЪВ ВРЪЗКА С ЕВРОПЕЙСКАТА ОТБРАНА И ВОЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ И ПРОТИВОРЕЧИЯ, СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ СА ПОДГОТВИЛИ НОВА ОРИЕНТИРОВКА-КОНЦЕПЦИЯ, КОЯТО ЩЕ НИ ИЗПРАТЯТ. ИНТЕРЕСУВАТ СЕ ОТ НАШЕТО МНЕНИЕ ЗА НЕЯ.

СТАВА ДУМА ЗА ИДЕЯТА ЗА НЕНАПАДАТЕЛНА ОТБРАНА, ДОСТАТЪЧНА ЗА ОТБРАНИТЕЛНА ВОЙНА. ТАЗИ КОНЦЕПЦИЯ БИ МОГЛА ДА СЕ ИЗПОЛЗУВА В ЗАПАДНА ЕВРОПА.

ОТ НАША СТРАНА БЕ ЗАЯВЕНО, ЧЕ ИМАМЕ ВЪЗМОЖНОСТ ЧРЕЗ АГ. "ХАРИС" ДА ИЗДАДЕМ КНИГА ПО ТЕЗИ ПРОБЛЕМИ, КАТО ЗА ЦЕЛТА ЩЕ СА НИ

Из архивите на ДС

555

Из архивите на ДС

556

необходими техни разработки. Те разполагаха с такива и ни ги предадоха.

По идеята за "Общ европейски дом"

Необходимо е да се следи обстановката и отношението към идеята във водещите страни: Франция, Италия, ФРГ, Англия, като се търсят различията в позициите им.

Франция - отношението може да се смята за положително.

ФРГ - Кол, от една страна има желание, а от друга- няма възможности да го реализира.

Италия - изразяват се ясно, но имат проблеми, които им пречат.

Англия - заема неизгодна за Съветския Съюз позиция, особено за последните три години.

Посочените нюанси трябва да се използуват и на базата на различията да подготвяме АМ. Сега съветските другари готвят АМ, с което се прокарвала идеята, че САЩ се стремят да държат в подчинение Западна Европа и да поддържат своето превъзходство над нея. Във връзка с последното ще получим справка-ориентировка по тази концепция.

По безядрената зона на Балканите:

Представлява интерес развитието на процеса в Скандинавските страни, където е създадена междуправителствена комисия. Съветските другари обещаха да ни изпратят подробен анализ.

Потвърдена бе актуалността на идеята за координационен комитет за създаване на безядрени зони. Изразено бе убеждението, че е полезно да се лансират идеи за безядрени зони и в други райони - например в Иберийския полуостров. Съветските другари са разработили нов обширен материал за Средиземноморието, който изпратили до две резидентури. Сега възнамерявали да проведат две конференции в Италия и в Кипър на обществена основа.

От наша страна бе поставен въпросът за повече материали по Средиземноморието поради разширените ни възможности за реализира-

нето им.

Работата с антивоенните движения:

Задачата, която се поставя пред нас сега е да се преустанови спадът в дейността на тези движения. Необходимо е да ги въоръжим с материали и нови лозунги за да се засили натискът им върху отделните правителства. Налице е спад в активността им и в САЩ и в Западна Европа.

Съветските другари търсят решение, като междувременно се опитват да компенсират в известна степен със зелените. Задачата е, да се заемат зелените с общочовешките проблеми, да водят борба за живота на човека в хуманитарен план, за запазването на човечеството. Съветските другари подготвят тезиси по въпроса. Трябва да се отчита и обстоятелството, че зелените много се страхуват да не се превърнат в политическа партия.

Ново значение придобива и движението на религиозните сили. Мисли се по въпроса, какви лозунги да им се предложат.

На мирните движения трябва да се внушават следните цели:

1. Преди всичко, никакво довъоръжаване, превъоръжаване или компенсиране.

2. Съкращаване на ядреното оръжие.

3. Съкращаване на обикновените оръжия.

Изказано бе мнение, че може да се лансира идеята за вредата от интегрирането на ЕИО във военната област. Тъй като това не е лесно достижимо, може отначало да се насочат към борбата срещу химическото оръжие.

Съветските другари са изготвили програма за действие на антивоенните движения, която са изпратили на немските другари, които имат позиции сред антивоенното движение в Западна Европа.

През м. ноември ще се организира съвещание на антивоенните движения в Зап. Европа. Надяват се разработката на тази програма да се приеме там. В бъдеще ще разработват други такива концепции.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

По Гърция:

Основният проблем е извеждането на ядреното оръжие от гръцка територия. Съветските другари имали информация, че Папандреу имал подобни намерения. Не се знае само какво ще е отражението от боледуването му. За Съветския Съюз е изгодно да се вземе следното решение: да се определят срокове и извеждането да се осъществява постепенно. При наличие на допълнителни съображения ще бъдем информирани.

От наша страна бе изразено мнението, че Папандреу до известна степен е компрометиран. Новият брак не би му донесъл по-голяма популярност, дори обратното. Говори се, че на изборите жените в Гърция ще гласуват против него. Възможно е да ликвидира една база, но едва ли ще се захване цялостно с ядреното оръжие. Малко вероятно е Гърция да излезе от военната организация на НАТО. Авторитетът на Папандреу през последните години не се е повишил. Би могло да му се оказва съдействие да не загуби изборите. Такава би могла да бъде конкретната задача на този период. Върху Папандреу трябва да се оказва влияние да се насочи към извеждането на ядреното оръжие и създаването на безядрена зона на Балканите.

Трябва да помислим и да се готвим за варианта, когато Папандреу няма да участвува вече активно в политическия живот. Трябва да сме наясно какво ще стане с ПАСОК и кои сили ще използуваме. Сега ще продължим да използуваме съществуващите възможности, но трябва да подготвим и мероприятия за времето, когато Папандреу няма да е политическа фигура.

По Кипър:

Съветските другари са си поставили задачата да се създаде фронт на ляводействуващи сили: ЕДЕК, ДП (на Киприану). Целта е, опозиционните партии от изборите да се обединят в някаква конструктивна опозиция и да оказват положително въздействие на Василиу в изгодна на нас насока.

Съветските другари отчетоха, че са допуснали погрешна оценка в навечерието на изборите. Смятали са, че Киприану ще спечели и без подкрепата на АКЕЛ. По тази причина преценяват, че не

47

се провеждали АМ в правилната посока.

Кипър интересува съветските другари, доколкото е свързан с Кипърския проблем и има важно значение за международната обстановка. Главното за Кипър е, да бъде неутрална и независима държава, която да може да се изказва на международната сцена и то в наша полза.

От съветската страна бе отбелязано, че Денкташ и Василиу имат вече преки контакти и нямаме интерес да раздухваме конфликта. Можем да тласкаме турците към някои отстъпки. Съветските другари смятат, че е възможно Турция да направи някои отстъпки, особено, ако САЩ и Зап. Европа окажат натиск върху нея. Имали информация, че Турция извежда постепенно войските си от Кипър. Трябва да се очаква скоро в Кипър да се създаде федерация.

Общо оценката беше, че в Кипър може да се работи. От наша страна бе отбелязано, че това е доста трудно, особено ако се имат предвид някои изявления, според които никога няма да има турско правителство, което ще изведе войските си от Кипър. Съществува и зависимост от Гърция при решаването на проблема.

Задачи по Движението на необвързаните страни

През 1988 г. имаше две главни събития по ДНС: Срещата на координационното бюро в Хавана на тема "Разоръжаване и укрепване на международната сигурност" и Конференцията на министрите на външните работи на необвързаните в Никозия, където бе приет документ. Оценката на съветските другари за този документ е положителна. Лявото крило успяло да даде максимална антиимпериалистическа насоченост на движението. Сега се готвят за конференцията на високо равнище през 1989 г. в Белград. Оценката им е, че няма да е лесно да се запази постигнатото, поради силният натиск от Запад. Растат и икономическите трудности на необвързаните страни. Така те стават по-уязвими. На конференцията в Никозия е обсъдена концепцията за движението и за някои структурни проблеми. В Белград тези въпроси ще бъдат обсъдени отново. Има предложения за създаване на постоянен орган - Секретариат на ДНС. Предложено е също да се измени характерът на приеманите документи, които да бъдат по-

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

кратки. Издига се пак принципът за еднаквата отдалеченост (предложение на Сингапур).

След Белградската среща координатор на движението за следващия период ще бъде Югославия, която заема неизгодни за нас позиции по редица въпроси, като:

- сигурността на необвързаните,
- "еднаквата отдалеченост",
- През м. май т.г. югославяните са изказали редица идеи, противоречащи на нашата външна политика. Те са се опитали да създ дат нещо като военен блок на необвързаните.

Задачата е: да се противопоставяме на подобни опити, като изхождаме от принципа, че Югославия е била и си остава социалистическа държава.

Насоки на работата по ДНС:

1. Да се работи постепенно, по отделни страни и главно по въпроса на разоръжаването. Бихме могли да тласкаме "шестте" към важни и изгодни за нас акции.

2. Компрометиране на най-реакционните представители на ДНС. Съветските другари смятат, че като цяло не е лошо, че Югославия ще бъде координатор. Трябва да се отчитат и трудностите: Западът и САЩ ще оказват натиск върху нея. Ще трябва и ние да въздействуваме върху Югославия. Съветските другари не можеха да предложат за момента конкретни АМ по нея.

От наша страна бе изтъкнато, че ни е необходима информация за подготовката на конференцията два-три месеца преди началото й и по време на консултациите на Югославия с другите страни. Напомнено бе, че на срещата в Берлин е договорено да се работи по ДНС не само във връзка с конференцията, а постоянно, особено по въпроси, като: САЩ, регионалните конфликти, разоръжаването.

Съветските другари смятат, че някоя страна-членка на Координационното бюро би могла да предложи документ за Афганистан. В него, без обвинения и нападки, от хуманитарни позиции да се постави въпросът за прекратяване на варварските методи на водене на война в тази страна.

Из архивите на ДС

30.

По сътрудничеството при работата с агент "ШИВА":

От наша страна бе пояснено, че сме се уточнили с чехословашките и кубинските другари и са премахнати недоразуменията.

В Москва бяха договорени следните съвместни действия по АМ, които предстои да се реализират чрез агент "ШИВА":

1. До края на м. ноември т.г. да се даде отговор на София ще се реализира ли предлаганото от нас АМ: издаване на книга от "ШИВА", в която да се включат материалите от вече проведения международен научен симпозиум в Делхи. Нашето предложение е, книгата "Движението на необвързаните - доктрина и динамика" да излезе в 3-4000 екземпляра, като издаването й ще струва около 5000щ.д

2. Да се организира индийско-афганистанска среща в Делхи през м. януари 1989 г. на тема: "Необвързан Афганистан, мир и стабилност в района". Ще бъдат утвърдени 10 000 долара за разходи по мероприятието. В срещата ще участвуват около 200 видни личности в т.ч. 20 от чужбина, 30 дипломати от посолствата в Индия, 150 индийски представители. Ще има представители от Кабул, Пакистан, Иран.

Препоръчано бе от съветските другари да се включи индийското Министерство на външните работи като съорганизатор.

На срещата да се лансира идеята за национално помирение в Афганистан, да се поканят представители на ООН, на международни организации и да се осигури участие на представители на муджахедините. Да се подпомогне "ШИВА" с материали.

3. Да се организира през м. февруари-март 1989 г. в Делхи национален семинар на тема: "Триетапният план на Раджив Ганди за ликвидиране на ядрените оръжия". Половината от средствата "ШИВА" ще си осигури от индийското правителство.

Съветските другари предложиха на семинара да се обсъдят и други въпроси, не само плана на Раджив Ганди.

4. Решено бе чрез "ШИВА" да се издаде книга за Афганистан, с илюстрации. Предадохме на съветските другари текст, разработен от "ШИВА". Уточнено бе разходите да възлязат до 5000 щ.д. С книгата да се разобличат действията на ишеварската групировка.

Из архивите на ДС

Книгата да се разпростани навсякъде, включително и в ООН.

Съветските другари настояват книгата да излезе колкото се може по-скоро, ако е възможно дори до края на годината.

Решено бе "ШИВА" да започне работа въз основа на своя текст. Допълнителни материали и илюстрации ще му се изпратят направо от Москва (за да не се губи време) чрез резидентурата в Делхи.

5. Обсъден бе въпросът за участието ни в Международната неправителствена конференция-семинар по проблемите на ДНС. Семинарът ще бъде най-важното събитие в навечерието на Конференцията на високо равнище на необвързаните в Белград. Планира се да влязат в докладите предложенията на М. Горбачов. Постигнато бе съгласие, че е необходимо да се изясни точно с какво ни застрашава конференцията в Белград за да се даде по-ефективна насоченост на докладите. Освен това, не е необходимо, да се разработват изцяло докладите, а само да се подадат на "ШИВА" най-важните идеи, които трябва да залегнат в тях.

Информирахме за намеренията ни "ШИВА" да промени името на института, който ще се нарича "Институт по проблемите на необвързването".

На вниманието на съветските другари бе поставена възможността за по-активното използване на новосъздадения през 1986 г. "Световен институт за благосъстояние и управление на ресурсите" с директор аг. "ЛАЛ". Съветските другари проявиха интерес към този въпрос. Те смятат, че институтът може да се използва за разработване на крупни проблеми със световна значимост като екология, използването на морските блага, изследване на Арктика и Антарктида и др.

По Албания:

Албания е поела курс към постепенно излизане от изолацията. Нашите задачи тук са:

- Да се ускори нормализирането на отношенията й със социалистическите страни;

- Разобличаване на плановете на Запада по Албания.

От наша страна бе отбелязано, че Албания продължава антисъветските нападки. Изтъкната бе необходимостта от обмен на информация и от съвместни АМ. По-добри са отношенията на Албания с Кубинците и виетнамците. Уведомихме, че виетнамските другари са обещали да ни информират по Албания.

По Южна Корея:

Северна Кория обвинява Съветския Съюз за участието му в Олимпийските игри. Ю. Корея е три пъти по-развита от Северна Ки е третата икономическа сила в Азия. С нея трябва да се нормализират отношенията. По редица въпроси Съветският Съюз стои на близки позиции.

По Израел:

Израел е васал на САЩ и провежда тяхната политика в Бл. Изток. Пред нас стои задачата:

1. Как да оказваме влияние върху Израел, за да участвува в мирната конференция по Бл. Изток.

2. Да разобличаваме Израел като проводник на политиката на САЩ.

Оказва се, че и Израел може да влияе на политиката на САЩ - силното еврейско лоби.

Съветските другари смятат , че с Шимон Перес могат да намерят допирни точки, но Шамир стои на много реакционни позиции. Западна Европа е за свикване на съвещанието. САЩ са за, но при определени условия. Те са за двустранни преговори между Израел и арабските страни поотделно.

Съветските другари осъществяват публикации, беседи за влияние, инспирират различни други мероприятия, насочени към урегулиране на конфликта в Бл. Изток, разобличават позицията на Израел попредлаганите срещи за намиране на политическо решение.

Арабските страни са разединени. САЩ иска да ги противопостави една на друга. Ако бяха единни - ще решат проблемите си.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

Сирия спори с Арафат, готви се да унищожи южната групировка. Египет стои настрана. Либия също. Както се вижда, общоарабските интереси нямат предимство във взаимоотношенията им. Напоследък се нормализират отношенията на Съветския Съюз със Саудитска Арабия. Бяха поставили като условие извеждане на войските от Афганистан. След САЩ, Саудитска Арабия е на второ място по оказване на военна помощ на муджахедините в Афганистан.

По Китай:

Отношенията се подобряват. В Съветския Съюз ще пристигне китайският министър на външните работи и ще разговаря за подготовката на среща на високо равнище. Китайците поставят някои условия - искат да се повлияе върху Виетнам, по кампучийските проблеми. Китайският печат помества по-положителни и по-малко критични материали за Съветския Съюз.

Политиката на Китай по основните направления почти съвпада по много въпроси със съветската. Но има и други, по които има различия. Например: отношението към НАТО -

- китайците не критикуват НАТО;

- не разговарят за извеждане на американските войски от Европа;

- за регионалните конфликти били виновни и САЩ и Съветския Съюз;

- Според някои информации, Китай се опитва да удря по престижа на Съветския Съюз в някои африкански и азиатски държави.

Главните задачи са:

1. Съдействие за нормализиране на отношенията с Китай по всички линии.

2. Разобличаване на истинските цели на Япония, САЩ и НАТО към Китай.

3. Положително влияние върху Китай за намаляване на дистанцията по въпросите, по които имаме различия.

==========

Из архивите на ДС

54

34.

53

НАШАТА ДЕЛЕГАЦИЯ БЕ ПРИЕТА ОТ ПЪРВИЯ ЗАМ. НАЧАЛНИК НА ПГУ/КГБ ДР. ГРУШКО. В РАЗМЯНАТА НА МИСЛИ ОТНОВО БЕ ОБЪРНАТО ВНИМАНИЕ НА НЕОБХОДИМОСТТА ДА СЕ ПРОВЕЖДАТ ПОВЕЧЕ АМ С ПОЛОЖИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРОЦЕСИТЕ НА ОЗДРАВЯВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ОБСТАНОВКА И РАЗОРЪЖАВАНЕ И ДА СЕ ПОВИШАВА ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ РАБОТАТА НИ.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 08-8245
28.11.1988 г.

ЗАМ. НАЧАЛНИК ПГУ И
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08/
ПОЛКОВНИК:
/Д. Станков/

Размножен в 4 екз.
към
София, 13 XII 1988 г.

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 127 X

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 17350

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Място за пришиване към дело

Срочност
За ДРИНОВ
От ЖЕНЕВА

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: НЯКОИ ОЦЕНКИ И ПРЕДВИЖДАНИЯ НА АМЕРИКАНСКИ ДИПЛОМАТ

Американски дипломат, на работа в Швейцария, е споделил следното в разговор с наш източник:

Посещението на помощник-държавния секретар на САЩ Уайтхед в НРБ се оценява като успешно от Държавния департамент. До неотдавна НРБ била считана за много консервативна в икономическите отношения и САЩ нямали никакви икономически интереси. С осъществяване курса на преустройство в икономиката, положението се променяло. Икономическите интереси на САЩ към НРБ ще се променят в зависимост от икономическите промени и степента на гласност в СМИ. Оценява се, че преустройството в НРБ върви с бавни темпове.

По въпроса за т.нар. турско малцинство в НРБ съществували различия в позициите. Държавният департамент счита обаче, че този проблем е второстепенен и няма да влияе на междудържавните отношения.

САЩ желаели по-активно сътрудничество в борбата с трафика на наркотици, тъй като тяхното географско положение не позволявало 100% наблюдение на границите им. Един от международните канали за трафик на наркотици преминавал през Турция и България.

Сведенията за "промиване на пари", спечелени от наркотици, били дадени на Швейцария от американците.

Еуфорията в САЩ от пускането в производство на новия бомбардировач Б-1 СТЕЛТ, считан за неуловим от радарите на Варшавския договор, преминала. По най-нови американски сведения, СССР е в състояние да засича по електронен път тези самолети, което ги прави безсмислени. ОЦЕНКА: Информацията считаме правдоподобна. И-35/404/52/605,606

№ 377 / 14.12.19 88 г. ТОМОВ Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 15 час 35 мин. 14.12
Получена 16 час 45 мин. 14.12
Дешифр. 17 час 20 мин. 14.12
РГ/НТ
Контролен А № 147581 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Стоянов — екз. № 5 Бляблин — екз. № Станков
екз. № 2 Савов — екз. № 6 — екз. № 10 Денчин
екз. № 3 Тодоров — екз. № 7 Бояджиев — екз. № 11
екз. № 4 Одинцов — екз. № 8 Кременлиев — екз. № 12

1832

69 ТД

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО МОСКВА

В изпълнение на задачите, по които работим съвместно за разобличаване на САЩ и НАТО като дестабилизиращ фактор в процеса на разоръжаването и установяване на траен мир и в подкрепа на съветските мирни инициативи в Европа, Ви информираме, че възнамеряваме да организираме, съобразно нашите възможности и времето с което разполагаме, активни мероприятия по повод 40-годишнината на НАТО.

Освен залегналите в плана ни за 1989 г. АМ, за които вече сте информирани, имаме идея да подготвим и разпространим листовки, възвания и кратки брошури в някои натовски страни, вкл. Турция и Гърция, да изпратим "писма на читатели" до авторитетни издания във ФРГ и до издания на наши разузнавателни източници в Италия; да публикуваме чрез наши канали статии в Португалия и Италия.

Целта на мероприятията, които замисляме ще бъде да се изнесат пред обществеността разобличителни факти по въпроса за вредите, които нанася НАТО и неговите бази в Западна Европа и народите на континента във всички възможни аспекти, по който разполагаме с факти.

В тази връзка смятаме, че ще бъде полезно да обединим усилията си за постигане на максимален ефект от работата ни по повод честването на годишнината на НАТО. Ще ни бъдат от полза материали, които бихте могли да ни изпратите по въпроса.

Що се отнася до статиите, които имаме възможност да публикуваме, бихме могли да полузваме и Ваши тезисни разработки по следните теми, формулирани условно , или близки до тях;

- Вредите които нанася на интересите на Италия стратегията на Пентагона в рамките на НАТО към Средиземноморието (имаме възможност да публикуваме 2 статии);

- НАТО - арена на сблъсъка на интресите на Испания и Португалия - от една страна, с интересите на САЩ - от друга.

Ако е възможно изпратете ни и Вашият нов материал за Средизменоморието, за който стана дума по време на последните ни разговори в Москва.

Според нас е възможно да обсъдим и възможността за взаимодействието при разпространяването на мероприятията, особено на листовките, възванията и брошурите.

Ще Ви бъдем благодарни за други Ваши идеи, както и за мнението Ви по гореизложените въпроси.

Считаме, че и третата книга на "ФРОЙД" от поредицата "Кой дестабилизира Европа"?, по която работим съвместно, по същество ще бъде свързана с идеята за противодействие на дейността на НАТО във връзка с 40-годишнината на военния пакт.

6.1.1989 г.
С о ф и я

В Москву сообщено 23.1.89.

72
24

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
Б Е Р Л И Н

Изхождайки от характера на задачите, по които работим съвместно и особено по главния противник САЩ и НАТО, Ви информираме, че специално във връзка с 40-годишнината на НАТО планираме да подготвим някои АМ, като листовки, обръщения, малки брошури и др. Целта е да се противодейства на пропагандната кампания на НАТО, която съюзът смята да разгърне в Зап.Европа и по-конкретно да се разкрият отрицателните последствия за европейските държави и техните народи от съществуването на НАТО във всички аспекти на проблема.

С тази задача, в една или друга степен са свързани и други АМ от плана ни за 1989 г. в т.ч. и материалът, който поехме ангажимент да разработим за дейността на южния фланг на НАТО и който ще бъде реализиран от Вас в рамките на операция "УНИОН".

Във връзка с подготвените от нас мероприятия по 40-годишнината на НАТО, ще Ви бъдем благодарни ако получим компрометиращи и разобличаващи материали,факти, констатации, с каквито Вие разполагате. В това число полезни ще ни бъдат и факти за груб диктат от страна на САЩ за компрометиране и изваждане от ръководството на НАТО на военни от западноевропейски държави, станали неудобни за САЩ и др.

Считаме, че е възможно да използуваме взаимно възможностите на двете служби и за разпространяването на мероприятията.

Ако имате и други идеи готови сме да ги обсъдим.

9.1.1989 г.
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

06 6423/88.12.30
31

ПО РАЗДЕЛА НА ДРИНОВ!
41

Строго секретно!
Екземпляр единствен

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2, ПАСАЖ № 2,
ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 12 от 15.12.1988 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я
ПРЕДСТОЯЩО РАЗРАБОТВАНЕ НА НОВА РАКЕТА "ВЪЗДУХ-ВЪЗДУХ"
ЗА НУЖДИТЕ НА ВМС НА САЩ ОТ ФИРМАТА ХАЙГ ЕРКРАФТ КЪМПАНИ.

Един американски консорциум, съставен от фирмите "Хайг Еркрафт Кумпани и "Райтон Кумпани" са подписали договор на стойност 110 милиона долара с продължителност 52 месеца с ВМС на САЩ за конструирането и производството на усъвършенствувана ракета "въздух-въздух" с дълъг радиус на действие от новата генерация АААМ. Първите 6 милиона долари били предадени вече на 30 септември т.г. С тази ракета цели да бъдат въоръжени сегашните и бъдещите бойни американски самолети. Главното предназначение на тази ракета било прихващането и унищожаването на вражеските самолети на далечно разстояние.

Двете фирми представлявали едната от двете групи, които да участвуват в конкуренцията и научните изследвания. На края на един период от 4 години ВМС на САЩ цели да изберат конструкцията на един от двата проекта, за да гоодобри и даде съгласие за изработването на прототипите и серийното производство. В последствие и двете групи щели отново да участвуват за организиране на производството чрез нова конкуренция. Очаквало се ракетата да влезе в производство през 1998 год. Програта за развойната дейност на ракетата АААМ щяла да позволи на фирмите "Райтон" и "Хайг" да излязат на челно място в технологиите за производство на противосамолетни ракети в идващия 21 век. Концепцията за проектирането на ракетата е на базата на разработка на базата на реакторна ракета с размери на "Спароу", разполагаща с многоцелева въртяща се система на управление, комбиниращ сенсор за образ от ултравиолетов тип и радарен активен избирател на цели. Ракетата щяла да бъде монтирана на сегашните самолеги "Ф-14 Д", Ф/А-18, Ф-15. На по-следващ етап щяла да бъде монтирана и на бъдещите типове самолети.

15.12.1988 год.
гр.Мадрд

Изготвил: Брончев

Информацията е получена от 321 "Финансиста"

к.л. 2136.
Том 21, Лис 13, ОП №1/3.1.89 г. 42

ПРЕДСТОЯЩО СЪКРАЩАВАНЕ НА ВОЕННИ ОБЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА САЩ

На 29 .XII.1988 г. правителствена комисия от 12 души, утвърдена от Конгреса, излезе с предложение да се ликвидират 86 военни бази и други съоръжения на територията на САЩ и да се направят резки съкращения в други 5 големи бази, така че да бъдат спестени 5,6 млрд долара през следващите 20 години. Предложени са за закриване обекти които се считат за неефикасни, ненадеждни или можещи да бъдат заменени с други, намиращи се в близост до тях. Затварянето на обектите ще означава също и загуба на работа за няколко хиляди военни и цивилни лица.

Секретарят на отбраната Франк Карлучи трябва до 16.I.89 г да приеме или отхвърли предложението, а Конгресът има 45 законодателни дни, начиная от 1 март т.г., за да разгледа обстойно предложението.

Въпреки че досега Конгресът е отхвърлил много предишни предложения за съкращаване, очаква се сегашното да бъде утвърдено без особени промени. Само сенаторите демократи от щата Илинойс Пол Саймън и Алън Диксън са заявили, че по-скоро трябва да се съкратят някои задокеански бази отколкото тези на територията на страната, защото е необяснимо защо 1500-те задокеански бази не се съкращават по същите причини.

Приложение: списък на базите, предложени за съкращаване

1.I.1989 г.

За остров 59
от Божков

58

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 4, ОП № 1
ОТ БОЖКОВ
от 20.01.1989г.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на 071 *управителя* по изпълнение на 959 *плана* по раздела на Божков за 1989 год.

1. Във връзка с 40-годишнината на 822 *НАТО* /4.4.1949 г./ да се изпратят в 258 *Чехия* материали и отделни факти, показващи отрицателните последици за 568 *Европа* и нейните народи от съществуването и дейността на 822 *НАТО*

Срок - 15 февруари 1989 г.

2. Да се събират информации, включително документална за отрицателното отношение на обществеността в 604 *Западна* 568 *Европа* към 193 *Турция* и по-специално по концепцията, че присъствието на 193 *Турция* и по-нататъшното й настаняване там представлява опасност за интересите на народите на континента и за тяхната култура. Да се изготви справка по въпроса, като се цитират точно източниците, от които са взети факти и авторите на становищата, подкрепящи горната теза / виж. приложение № 3/.

Срок - 20 април 1989 г.

3. Да се придобиват материали и отделни факти по темата "Ролята на 086 *САЩ* за дестабилизиране на обстановката в 568 *Европа* след СССЕ от 1975 г. в Хелзинки".

Срок - юни, 1989 г.

Из архивите на ДС

4. Да се придобиват материали, документи и разработки за заплахата за екологичното равновесие в района на 152 Средиземноморието и натрупаните количества оръжия- включително химически и ядрени и от евентуални въоръжени конфликти - локални и глобални.

Срок - август, 1989 г.

5. Да се придобиват информации и документални материали-112 секретни и официални, по въпроса за отношението на 236 Франция към проблемите на разоръжаването, мира и сигурността в 152 Средиземноморието. Да се изготви аналитична справка по въпроса от 868 ОР от 071 резидентурата. Справката да съдържа или да се придружава с имена на 582 журналисти, занимаващи се с тази тематика на известни личности - политически и военни дейци с положително отношение към проблема, цитати от техни изказвания, адресите им или служебното положение.

Срок - края на I-во полугодие.

6. Да се събират материали -558 документални, 112 секретни и официални за военно-политическото сближаване на 236 Франция и 474 ФРГ - заплаха за мира и сигурността в 568 Европа, пречка за осъществяване на инициативите на 095 СССР в областта на разоръжаването в 568 Европа. Да се изготви аналитична справка по въпроса.

Срок -юли 1989 година.

7. Да се проучи въпросът за отношението на 236 Франция и на различните обществено-политически и военни среди, на мирни религиозни и други движения в тази страна към идеята за създаване на "Общ европейски дом".

Срок - август,1989 г.

8. Да се изпращат в 258 Центъра факти и становища на компетентни специалисти (вкл. юристи), на политически дейци и други известни личности по въпроса за нарушаването на правата на човека във 236 Франция

Срок - Първото полугодие -1989 г.

По раздела на Соколов
91

Приложение № 4
към пасаж № 6
оп.п/мо № 3
от 2.III.1989г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

Относно: Проблеми със страните предоставящи право за използуване на военни бази.

Обобщение.

Използуването на военните бази на САЩ става все по-трудно, особено в така наречените "страни предоставящи права за използуване на бази" – Португалия,Испания,Гърция,Турция и Филипините. Тези страни най-общо изразяват загриженост по три проблема:

– суверенитет и използуване на базите за цели намиращи се извън конкретния геополитически периметър;

– транспортирането,съхраняването и дислоцирането на ядрени оръжия;

– количиство на получаваната от САЩ помощ.

Растящата разгриженост на тези страни идва в един много труден за САЩ момент,когато поради финансови затруднения Америка е принудена да ограничава финансовата си помощ за други страни.

Освен това в Конгреса се засилва мнението,че съюзниците на САЩ са длъжни да поемат своя дял от разходите за нуждите на отбраната им.В САЩ все още се поддържа становището,че изнесените извън територията на страната военни бази служат на националните интереси,както на изпращащата страна,така и на страната-домакин и спомагат за запазването на международния мир и сигурност.Очаква се обаче,

че поради посочените по-горе причини САЩ ще бъде принудена да направи преоценка на нуждите си от такива съоржения в чужбина.

Проблеми свързани с използуването на военни бази в чужбина.

I.Основополагащи принципи за създаването на военни бази в чужбина.

При създаването им след Втората световна война на базите се гледаше като на инструменти в рамките на военно-политическта стратегия,насочена към ограничаване влиянието на комунизма в света. Базите се разглеждаха като основен компонент на концепцията за колективната сигурност,включен в рамките на двустранни и многостранни споразумения между САЩ и приятелски настроени към тях страни и насърчаващ развитието на по-тясно политическо и военно сътрудничество.

По време на Студената война и пред лицето на комунистическата захлаха съюзниците на САЩ приемаха американската военна и икономическа помощ като нещо естествено и необходимо.При това положение за САЩ не бе никак трудно да получи достъп до военни бази в Европа и Азия.

II.Бази и военна помощ.

САЩ предостави на някои страни големи количества военна помощ, за да спомогне за изграждането на отбранителните им системи.По отношение на Гърция и Турция оказването на военна помощ на тези страни започна през 1947 г. с Гръцко-турската програма за подкрепа и бе доразвито с Програмата за военна помощ от 1949 г. и програмата за отпускане на кредити за военни нужди /ФМС/ от 1954 г.По този начин се създаде взаймозависимост между американската военна помощ и военните бази на САЩ в чужбина,макар,че помощта не бе оказвана само с цел получаване на правото да се използуват военни съоржения.

575

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

576

III.Международното положение и влиянието му върху базите на САЩ.

При липсата на война мужде двете суперсили и при отнасянето на конфликтите между Изтока и Запада в Третия свят,много от съюзниците на САЩ започнаха да поставят под съмнение принципите на студената война.Намаляването на напрежението между източна и западна Европа и появата на нови политически движения и лидери насочиха вниманието на международната общественост към опасността от ядрена война.Освен това нарастналото напоследък самочуствие на някои страни ги кара да търсят по-равноправни форми на сътрудничество със САЩ.

Всичко това доведе до отделянето на повече внимание на военните бази на САЩ в чужбина.Някои партии и леви движения в тези страни използуват наличието на базите за политически цели,а правителствата използуват проблема с базите за да отправят политически искания към САЩ.Накратко,консенсусът между САЩ и техните съюзници от 50-те години вече не съществува.Някои страни се безпокоят,че военната мощ на САЩ,разположена на територията им може да бъде използувана срещу собствените им интереси.

IV.Изложение.

Преди всичко трябва да се отбележи,че всяка страна,която дава на САЩ правото да има бази на нейна територия си запазва суверенитета над тези съоржения и правото да контролира начините по които те се използуват.Този въпрос обикновенно се регулира посредством договор между страната-домакин и САЩ.Поради това,че страната-домакин има правото да се противопостави на използуването на военни съоржения на нейна територия за цели,които не са предвидени в двустранните споразумения,тя по всяко време може да откаже правото на

94

САЩ да извършва определени военни операции на нейна територия.

В исторически аспект създаването на американски бази в чужбина е свързано с определени събития и личности.Примери в това отношение са Франко,Маркос и военната хунта в Гърция /1967-1974г./.В тези случаи местното население вярва,че САЩ са позволили на горните лица да останат на власт в замяна на запазването на военните бази. Това още повече усложнява достъпа на САЩ до военните съоръжения в чужбина.

Днес,всички съюзнически правителства се пазят да не бъдат въвлечени в споровете между САЩ и трети държави,които нямат нищо общо с националните им интереси.

В Гърция днес главният проблем е дали правителството ще допусне оставането на американските военни бази на нейна територия след изтичането на двустранния договор през м.декември 1988 г. Когато Гърция ратифицира договора през 1983 г. Папандреу обяви,че това представлява решение за закриването на базите.Той също заяви, че тези съоръжения не служат на интересите на НАТО,а само на тези на САЩ.

На 13 юли 1988 г. Гърция отправи до САЩ писмено предупреждение,че възнамерява да излезе от двустранния договор.Това означава, че САЩ ще имат на разположение 17 месеца,считано от декември 1988г., за да изтеглят силите си от Гърция стига до тогава да не бъде подписано ново споразумение.

На 29 юли 1988 г. Папандреу заяви,че целта му в настоящите преговори е да служи на националните интереси на страната си.Позицията му на преговорите е,че след изтичане на срока на споразумението американските бази на гръцка територия престават да съществуват.

Из архивите на ДС
577

Из архивите на ДС
578

По този начин въпросът,който се разглежда сега на преговорите е какви бази ще могат САЩ евентуално да имат след изтичането на споразумението и дали изобщо ще им бъде разрешено да разполагат с такива.При всички положения Папандреу възнамерява да проведе референдум,който да одобри или отхвърли евентуалния бъдещ договор между Гърция и САЩ по този въпрос.През август 1988 г. гръцкото правителство обяви намерението си да закрие базата в Хеленикон близо до Атина, която сега се използува от САЩ.

Скоро след тези събития Папандреу заболя сериозно и бе опериран.По всичко личи,че операцията е била успешна и той ще ръководи партията си на изборите през 1989 г.Възможно е Папандреу да потърси политически приемливи начини за отменяне на решението да премахне американските бази,но предвид предстоящата предизборна борба,това няма да стане скоро.

V.Действия на САЩ извън военно-политическия периметър на НАТО.

В НАТО военните действия на съюзническите държави най-общо се класифицират като провеждащи се в и извън рамките на НАТО.Действия предприемани от САЩ в пряка подкрепа на военни действия на НАТО се приемат за нормално явление от страните-домакини.Класически пример за действие извън периметъра на НАТО са военните доставки на САЩ за Израел по време на войната от 1973 г.,по отношение на която повечето страни-членки на НАТО заеха неутрална позиция.По онова време Португалия бе единствената страна позволила използуването на територията и за транспортиране на военни материали за Израел.

Именно този вид операции провеждани от САЩ будят сериозна тревога у техните съюзници.Поради това в договорите,сключвани между САЩ и тези страни се включват клаузи,даващи право на домакините да

забраняват използуването на американските бази за такива цели.

VI.Ядрени сили.

В последно време все по-често се поставя въпросът за наличието на ядрени оръжия в базите на САЩ и за възможността тези оръжия да бъдат използувани при военен конфликт.Най-влиятелните обществени сили в много страни-членки на НАТО се обявяват за премахване или ограничаване на ядрените сили.Някои държави вече са забранили разполагането на ядрени оръжия на тяхна територия.Този проблем е особено остър в Испания,особено след катастрофата там през 1966 г. на американски самолет,носещ ядрено оръжие.Така с договора между Испания и САЩ от 1976 г. бе забранено разполагането на ядрено оръжие в Испания,а от 1 юли 1979 г. бяха изтеглени американските атомни подводници от базата им в Рота.През 1986 г. в Испания бе проведен референдум,който утвърди оставането на страната в НАТО при условие, че на територията и не бъдат разполагани ядрени оръжия.

Останалите страни,дали на САЩ правото да има бази на тяхна територия не заеха толкова твърди позиции.Гърция обаче си постави за цел изграждането на безядрена зона на Балканите и обяви,че в бъдеще може да се превърне в безядрена държава,дори това да не бъде направено от останалите балкански страни.

VII.Количество на получаваната от САЩ военна помощ.

В следвоенният период целта на американската военна помощ бе да се даде възможност на приятелските настроени към тях страни да изградят отбранителната си система за предотвратяване на въоржени агресии.Предполагаше се,че в даден момент съюзниците на САЩ ще бъдат в състояние да се защитяват без да са зависими от американската военна помощ.Това би предполагало тези страни да поемат по-голям дял от разходите за отбраната си.Страните предоставили на САЩ правото да използува бази на тяхна територия по принцип са икономически слабо

579

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

580

97

развити и силно зависими от САЩ.Напоследък с настъпващите промени в политическото положение в света все по-малко страни са готови да правят тази услуга на САЩ без да искат за това някаква компенсация.

От години в Турция преобладава мнението,че САЩ не са и оказали достатъчна помощ за да приведе армията си в състоянието в което се намират въоръжените сили на останалите страни-членки на НАТО. Според Турция базите,предоставени от нея на САЩ са толкова важни, че тя трябва да получава над 1,2 милярда щ.д. годишно във военна помощ.През март 1987 г. бе продължен договорът между САЩ и Турция до декември 1990 г.В Анкара се проявява недоволство от въведената от Конгреса зависимост на помощта оказвана на Турция от тази отиваща за Гърция,а именно съотношението 10:7.

Гърция пък настоява да бъде запазено това съотношение което запазва военния баланс в региона.

Единствената страна,която престана да се придържа към идеята за взаймозависимостта между базите и количеството на оказваната военна помощ е Испания.

VIII.Бюджети,бази,перспективи.

Настъпилите в САЩ финансови затруднения накараха Конгреса все по-настойчиво да иска от съюзниците на САЩ да поемат по-значителен дял от разходите за гарантиране на колективната сигурност на НАТО. От съюзниците се иска да поемат част от разходите за поддържане на американските бази,както и за разместването им,когато това става по настояване на страната-домакин.Конгресът особено се дразни от опитите на някои съюзници на САЩ да получат възможно най-големи облаги от предоставянето на военни съоръжения,дори когато същите служат не толкова на интересите на САЩ,колкото на тези на НАТО.На 1.X.1988 г. бе приет закон за разходите за оказване помощ на чужди държави,който

99

дава право на президента на САЩ да ограничава помощта,оказвана на дадена страна в която има американски бази,в случай,че тя "значително е ограничила военното си и икономическо сътрудничество със САЩ".

Всичко това означава,че в бъдеще САЩ ще бъдат принудени да направят преоценка на стойността на всяка тяхна база в чужбина. Очаква се засилване на противоречията между страните на чиято територия се намират базите и САЩ по въпроса за отпусканата военна помощ.На 1 декември 1988 г. САЩ и Испания сключиха нов осемгодишен договор за американските бази,който поставя отношенията между тези две страни в тази област на стабилна основа.Въпросът с базите на САЩ в Гърция ще бъде решен след изборите през лятото на 1989 год. Във Филипините,където антиамериканските настроения сега са особено силни,правителството на Акино ще спазва двустранния договор до изтичането му през септември 1991 г.,но не поема никакви ангажименти по сключването на нов договор.Не е изключено САЩ да се откажат от съоръженията си там,ако цената за запазването им се окаже прекалено висока.Договорите за базите в Турция и Португалия изтичат през 1990 и 1991 г. и двете страни ще настояват за значително увеличение на отпусканата им военна помощ още преди изтичането на този срок.

Решаването на проблемите с тези страни няма да е лесно,защото след приемането на закона на Грам-Рудман-Холингс САЩ отпускат все по-малко средства за военна помощ.Освен това увеличаващата се напоследък помощ за Израел,Египет и Пакистан на практика означава намаляване на помощта за други страни.За САЩ ще бъде невъзможно да намерят допълнителни средства за подпомагане на страните в които те имат бази,най-вече поради огромния бюджетен дефицит довел вече до съкращаване на разходите за обществено потребление в страната.

581

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

582

99

При това положение на американското законодателство не остава друго освен да настоява НАТО да поеме част от разходите за поддържане на американските бази в чужбина.От по-богатите държави в Европа и Азия ще се иска да окажат по-голяма помощ на страните в които САЩ имат военни съоръжения.

Не е изключено в бъдеще САЩ да бъдат принудени да направят преоценка на това доколко сигурността им зависи от съществуващите военни бази и дали тя не може да бъде гарантирана с по-малък брой подходящо разположени военни съоръжения.

/със съкращения/

Божилов

~~225~~
13

СТРОГО СЕКРЕТНО!

N 5

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 22
ТОМ ___ СТР. 13

ОРИЕНТИРОВКА – ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Командно-щабно учение на НАТО "Уинтекс-Сименс'89"

Според получени данни, от 24 февруари до 9 март ще се проведе плановото стратегическо командно-щабно учение на НАТО "Уинтекс-Симекс'89", което ще бъде ръководено от генералния секретар на НАТО Вьорнер. В хода на ученията от този тип военнополитическото ръководство на блока отбработва въпросите по привеждане на страните от НАТО от мирно във военнопположение, механизма за политически консултации в кризисни ситуации и при вземане решения за използуване на ядрено оръжие, проиграва варианти за водене на ядрена война в Европа.

Пред учението "Уинтекс-Симекс'89" се поставят следните цели:

- отработване плановете за взаимодействие между военните и гражданските сектори на страните - членки на НАТО, в кризисна обстановка и в хода на военен конфликт с ОВД;

- проверяване системите за оповестяване на НАТО, на мобилизационните и оперативните планове на командуването на блока;

Из архивите на ДС

584

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 22
ТОМ СТР. 19

429
14

- уточняване плановете за подкрепления от САЩ в Западна Европа и тяхното стратегическо развръщане на европейските ТВД;

- проверяване ефективността на механизма на консултациите за използуване на ядрено оръжие.

През първия етап на учението (24-28 февруари) въоръжените сили, държавният апарат и икономиката на страните ще бъдат приведени от мирно във военно положение. През втория етап (1-9 март) се предвижда условно водене на бойни действия срещу обединените въоръжени сили на ОВД ("оранжевите").

Сценарият на учението включва следните моменти:

- 24 февруари - "оранжевите" навлизат в Югославия, в отговор на което в ОВС на НАТО се въвежда състояние на "обикновена тревога".

- 26 февруари - войските на "оранжевите" навлизат във Финландия;

- 27-28 февруари - предислокация на правителствата на страните от НАТО в защитените военновременни бункери. Въвеждане в НАТО на състояние на "повишена тревога";

- 1 март - начало на бойни действия срещу "оранжевите";

- 4 март - политически консултации на военнополитическото ръководство на блока относно използуване на ядрено оръжие;;

- 6 март - ОВС на НАТО първи пристъпват към "избирателно" използуване на ядрено оръжие;

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 22
ТОМ СТР. 15

15

Из архивите на ДС

- 7-9 март - контранастъпление срещу "оранжевите".

Учението се характеризира със следните особености:

- За първи път подобно учение ще се провежда при условията на действие на договора по РСД-ОТР, във връзка с което в плановете на НАТО за използуване на ядрено оръжие могат да се проявят нови елементи, свързани с изменения в реда за ядрени консултации и с провеждането им на по-ранен етап на въоръжения конфликт, с предоставяне в разпореждане на Върховното главно командуване на ОВС на НАТО в Европа на допълнителни американски ядрени средства и с по-широко задействуване на американските стратегически ядрени сили в ядрената фаза на учението.

- Ще се изпробва система за вдигане по тревога на НАТО, разработена специално за това учение.

Към 20 януари 1989 г. са констатирани редица изменения в работата на органите за управление на НАТО, които свидетелствуват за начало на подготовката за учението. Засилена е дисциплината при свързочния обмен по военните канали за връзка. Към командния пункт на ВГК на ОВС на НАТО е сформирана специална свързочна група, чиято численост двукратно превишава военновременния щат. От 14 февруари групата преминава на денонощно дежурство.

При подобни учения се проявяват редица действия на противника, които е вероятно да бъдат осъществени при непосредствена подготовка за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу СССР и ОВД.

Из архивите на ДС

586

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 29
ТОМ ___ СТР. 16

~~431~~ 16

Използувайте наличните възможности на ___резидентурата за контролиране подготовката за учението и установяване на всички необичайни и обезпокоителни моменти в политическата, военната и икономическата област, в областта на гражданската отбрана и дейността на специалните служби.

В периода на провеждане на учението ежедневно информирайте ___Центъра___ за осъществените от противника мероприятия.

_____ 1989 г.

С о ф и я

Отп. в 2 екз.
№ 1 - [illegible]
№ 2 - КД
Изг. 06762 - 157757
Нап. ЕН/ П-23

89

СТР.СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО:

Подготвени или реализирани извън плана през първите четири месеца на 1989 г. в направление САЩ, НАТО и Западна Европа.

В изпълнение на допълнително разработен план за акция "БУМЕРАНГ- 40" във връзка с 40-годишнината на НАТО:

1. Проведено е АМ "ПОЩАЛЬОН" - изпратени са 4 писма от немски граждани - 3 от територията на ФРГ и 1 от Испания до авторитетни западногермански печатни издания. В тях се съдържат идеи за намаляване въоръженията на ФРГ и срещу съществуването на НАТО.

2. Предоставен е материали на аг."ЛОРЕНЦО" за публикация, посветена на необходимостта от ядрено разоръжаване.

3. В момента се отпечатва в Отдел 15 диплянката "ФРГ - най-големият самолетоносач на НАТО в Европа" - /АМ "САМОЛЕТОНОСАЧ"/. Същата ще бъде разпространена в навечерието на сесията на НАТО в края на май, т.г. във ФРГ.

4. Извършена е основната част от подготовката на АМ "ЮБИЛЕЙ", което се изразява в отпечатването на диплянка, разкриваща вмешателството на САЩ и НАТО във вътрешните работи на Италия и вината им за нестабилната обстановка в страната в резултат на тероризма и заговорите за преврати. Предстои отпечатването й в Отдел 15-ти, ПГУ-ДС. Диплянката ще бъде разпространена в Италия и до италиански среди в страни от Западна Европа.

5. Подготвен е аналитичен материал от 25 страници на тема:" Средиземноморието в стратегията на НАТО и Пентагона. По кой път ще продължи Европа?" Същият ще бъде предоставен през май т.г. на немските другари за реализация чрез техен канал в движението "Генерали за мир".

По НАТО чехите работят по АМ "ЛОНГ" - издават книга на есперанто. Искат съдействие, чрез българския експерантски съюз. Обещаха да ни изпратят екземпляр от книгата.

- Чехите обещаха да ни изпратят тезиси по американските бази в Италия. Молят за адреси на организации за мир, екологически и др. от Италия, Испания и Португалия. Обещано им е. Чехите поставили въпроса как да ни помогнат на предстоящата конференция в София по екологията. Обещано е да ги информираме своевременно и подробно.

42 8

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег. № 3901, екз. № 2
21. 03. 1989 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 26
ТОМ ___ СТР. 8

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 10787 от резидентурата в Лондон за периода от XI.1983 г. до XI.1989 г.

През отчетния период от ОР 10787 по линия на ВПР са получени 35 информационни материала, от които 7 използувани, 18 оставени за натрупване и 10 неизползувани. Придобити са 2 секретни информации, а 1 е оценена като ценна. Липсват данни от разузнавателни източници.

По показателя секретност 13 материала са за ограничено ползуване, 17 несекретни и 2 от явни източници. Двадесет и шест информации представляват ограничен интерес, а 7 са неценни.

В 7 материала има прогноза и 7 съдържат аналитични елементи.

ОР не е допуснал изпращането в Центъра на информации, които да са получили оценка "отрицателна стойност".

Из архивите на ДС

590

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 26
ТОМ СТР. 9

По възродителния процес е придобит 1 материал, използуван.

По проблемите на ВРЯН от ОР е получена 1 информация, използувана.

Използуваните информации са: "Позиция на ФРГ по ИСО", "Позиция на САЩ и НАТО по въпросите на разоръжаването", "Оценки на консервативни кръгове в Англия за възродителния процес", "Модернизиране на ядрените оръжия на британските ВВС", "Оценка на английски политически среди за срещата в Москва", "Отношенията Изток-Запад", "Предстоящо посещение на др. Т.Живков във ФРГ".

В тематично отношение ОР 10787 е работил преди всичко по проблемите на Балканите (9 материала) и проблемите на европейската сигурност, разоръжаването, преустройството (9 информации), ИСО и Еврика (3 материала). Придобил е единични информации по икономически въпроси, Близкия изток, ЗЕС и др.

Изпращането на 35 информации по линия на ВПР за шестгодишен период т.е. средно по 6 информации годишно и използуването само на 7 т.е. средно по 1 годишно е крайно незадоволително и с нищо неоправдано обстоятелство.

21 III 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06 ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - УНТР
№ 2 - КД
Изп.06 2670-126966
Нап.МТ/А-475

963842/17 III 89 г.

17

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 5327, екз.№ 2
14. 04. 1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО !

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 16
ДЕЛО
ТОМ ... СТР. 14

УТВЪРЖДАВАМ:
~~ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ – ДС~~
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ – ДС
Полковник:
/Ут. Бояджиев/
София, 14 IV 1989 година

591

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ
на кап. Иван Мълчанов - ст. разузнавач в УНТР

ОР Иван Мълчанов заминава на задгранична работа в Лондон под прикритието на ТИС. По време на задграничната командировка ОР Мълчанов ще работи по следните информационно-аналитични задачи по линия на ВПР:

1. Планове, намерения и действия на Турция, САЩ и НАТО във връзка с възродителния процес. Планове и дейност на американските, натовските и турски специални органи срещу възродителния процес.

Планове и дейност срещу НРБ от трети страни. Дейност на антибългарски организации, националистически и религиозни групи, насочени срещу НРБ (задача 100).

2. Признаци за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и ВРЯН срещу НРБ и страните от ОВД. Мащаби и темпове на приготовления на НАТО и в отделните страни-членки. (задача 101).

Из архивите на ДС

592

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 26
ТОМ СТР. 11

09
15

3. Планове и конкретни действия на САЩ и КОКОМ за ограничаване трансфера на нови технологии, особено в областите нови материали, биотехнологии, химия, енергетика. Засилване на контрола на реекспорта. (задача 202).

4. Интеграционни процеси и тенденции, разногласия и противоречия в ЕИО.

Позиции на общността и отделните страни членки към диалога ЕИО - СИВ. (задача 111).

Отп. в 2 екз.
№ 1 - УНТР
№ 2 - 06
Изп.: УНТР - 8474
Нап.: Златанова - 818
София, 28.03.1989 год.

ПРЕДЛАГА:
Капитан: _____
/Ив. Мълчанов/

СЪГЛАСНИ:

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06,ПГУ-ДС
Майор: _____
/В.Аспарухов/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 01,УНТР,ПГУ-ДС
Подполковник: _____
/П.Костадинов/

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 30
ТОМ
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

Рег.№ 5627 екз.№ 1
21.04.1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Информационната работа на резидентурата в Токио от 1.09.1988 г. до 10.04.1989 г.

През отчетния период резидентурата в Токио е изпратила 42 информационни материала, от които 26 използувани (61,8 %), 15 натрупани (35,7 %) и един неизползуван. Десет от информациите са ценни, а три - секретни.

В изпращаните информации, ОР са третирали главно икономически въпроси, военни проблеми, отношенията Япония-социалистическите страни, разоръжаването, турско-японски взаимоотношения.

По броя на изпратените и използуваните материали работата на ОР се разпределя както следва:

- ОР № 146366 е изпратил общо 19 информации, от които 11 използувани, и 8 оставени за натрупване. Като ценни са оценени 6 материала, а като секретни - 1.

- ОР № 136468 е изпратил 16 информации, от които 11 използувани, 4 натрупани и 1 неизползуван. От тях 2 са оценени като ценни, а 1 е секретна.

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 50
ТОМ ОТР. 9

- От ОР № 12585 са получени 2 информации, от които са използувани: Информацията "Възможни насоки на противодействие от страна на САЩ и Запада по повод възстановяването на политическите отношения между КНР и СССР", изготвена е с участието на ОР 12585, 17377, 20982, 15876 и 146366. Като ценен е оценен 1 материал, секретни информации няма.

- ОР 17377 - 2 информации, от които 1 използувана и 1 натрупана. Една от информациите е ценна и една е секретна.

- ОР № 20982 - 1 информационен материал, който е използуван и е от ограничен интерес.

- ОР № 15876 - 1 информация, която е оставена за натрупване и е от ограничен интерес.

- ОР № 8477 - 1 информация, която не е използувана.

От ~~справката за състоянието~~ анализа на информационната работа на резидентурата за отчетния период се вижда, че ~~изпратените 42~~ информации за 7 месеца от 7 ОР са ~~крайно~~ недостатъчни ~~количество~~ на фона на протичащите динамични и важни политически и икономически процеси в Япония. През последните месеци политиката на Токио към СССР и социалистическите страни се активизира, нарастна ролята на Япония в европейския политически процес, засили се напрежението в японо-американските отношения, динамично се развиват връзките между Токио и КНР, Токио и Южна Корея. Тези събития изискват особено внимание и информационно покритие от резидентурата в Токио.

Из архивите на ДС

по въпр. приложена с ... 10

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ ___ СТР. 10

Заслужено

НЕ СА ОСВЕТЛЯВАНИ ПРИОРИТЕТНИТЕ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧНИ ЗАДАЧИ КАТО: ВЪЗРОДИТЕЛНИЯ ПРОЦЕС, ТЕРОРИЗМА, ВРЯН, ПЛАНОВЕ НА САЩ И НАТО ЗА ПОСТИГАНЕ ВОЕННО ПРЕВЪЗХОДСТВО НАД СССР И ОВД. БОЛШИНСТВОТО ОТ МАТЕРИАЛИТЕ СА ИЗГОТВЯНИ ОТ ОР ИЛИ ОТ ТЕХНИ ОФИЦИАЛНИ ВРЪЗКИ, Т.Е. ЛИПСВАТ ИНФОРМАЦИИ ОТ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ИЗТОЧНИЦИ, КОЕТО НАМАЛЯВА БРОЯ НА СЕКРЕТНИТЕ (САМО 3);

Все още слабост на р-ата е

не

~~СЧИТАМЕ, ЧЕ~~ В БЪДЕЩАТА ИНФОРМАЦИОННА РАБОТА ПО ЛИНИЯ НА ВПР РЕЗИДЕНТУРАТА СЛЕДВА ДА НАСОЧИ ВНИМАНИЕТО СИ КЪМ ИЗЯСНЯВАНЕ НА ПРИОРИТЕТНИТЕ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧНИ ЗАДАЧИ С ПОВИШАВАНЕ НИВОТО НА АНАЛИТИЧНОСТ И ПРОГНОСТИЧНОСТ В ИЗПРАЩАНИТЕ МАТЕРИАЛИ.

20 IV 1989 г. НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06

С о ф и я

Отп. в 2 екз.

№ 1 - отдел 10

№ 2 - КД

Изг. 06 ~~11Б~~ - 144073

Нап. ЕН/ А-649

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност ...143...

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 6506

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност

За ДРИНОВ-ХАРИТОНОВ

От БРЮКСЕЛ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПОЗИЦИЯТА НА САЩ ЗА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА НАТО ВЪВ ФРГ

Според налични данни, на 18 и 19 април т.г. в Улиген (ФРГ) асоциацията на американската армия във ФРГ провела семинар на тема "Бъдещето на НАТО". По време на семинара главнокомандващия американските сили в Европа посочил, че обучението на военния контингент на САЩ във ФРГ ставало все по-трудно поради нарастващото недоволство на западногерманската общественост от непоносимия шум, замърсяването на околната среда и използването на ценна обработваема земя за тренировъчни цели.

Една от възможностите за НАТО била да се определят подходящи терени в други страни-членки за поддържане нивото на тренировъчния процес на въоръжените сили на пакта. Такава алтернатива била трудно осъществима и тактически неиздържана, тъй като тренировките трябвало да се провеждат на терените, на които ще се организира отбраната на пакта срещу "съветско нападение". Евентуално съкращаване конвенционалните въоръжения на НАТО в Европа и най-вече във ФРГ щяло сериозно да подкопае стратегията на пакта за отбрана, изнесена на предни фронтови позиции. Според стратегията на НАТО, във ФРГ трябвало да се разположат допълнителни сили, способни да задържат фронтовата линия на западногерманските граници при съветско нападение. Същевременно конвенционалните оръжия на пакта трябвало да се модернизират, тъй като с въоръженията понастоящем НАТО не можела да осигури конвенционална отбрана без риска да се прехвърли "ядреният праг".

№ 237.../.07.05.89 г. Подпис за заверка на текста: ...

Образец № 11

Подадена 12 час 00 мин 07.05.
Получена 10 час 45 мин 08.05.
Дешифр. 13 час 10 мин 08.05.

Контролен А № 002982 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия .8... екз.

екз. № 1 Танев екз. № 5 Бляблин екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 ... екз. № 10 Деничин
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Бояджиев екз. № 11 ...
екз. № 4 Одинцов екз. № 8 Кременлиев екз. № 12 ...

ВЙ/НТ

Независимо от инициативите на СССР за разоръжаване, през последните години СССР бил натрупал огромно количество оръжия и увеличил със 164% артилерията и противотанковите оръжия и почти два пъти броя на танковете. НАТО трябвало да балансира съветското превъзходство в областта на въоръженията чрез ефективно използуване на намаляващите ресурси и чрез технологичното си превъзходство над СССР.

Тренировъчните полигони във ФРГ трябвало да се модернизират с цел повишаване ефективността на обучението на войските на НАТО за организиране отбрана, изнесена на предна фронтова линия.

ОЦЕНКА: Считам информацията за актуална и достоверна. Съществува вероятността партията на "Зелените" във ФРГ да заеме твърда позиция срещу модернизирането на ядрените ракети "Ланс" което предстои вземане на решение по време на срещата на ръководителите на страните-членки на НАТО в Брюксел в края на май т.г. Може да се очаква, че страни като Белгия, Холандия и ФРГ ще се противопоставят на увеличаване разходите за въоръжение и модернизация и ще настояват за продължаване преговорите със СССР.

За подписване

И-35/407/52/614

САНЕВ

Из архивите на ДС

141

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност .....

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 7320

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност .....

За ДРИНОВ-ХАРИТОНОВ

От БРЮКСЕЛ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПРОГРАМА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЕПАРТАМЕН НА САЩ ЗА АМЕРИКАНСКАТА ПОЛИТИКА КЪМ СССР

Според налични данни, Държавният департамент на САЩ изготвил концепция за политиката на администрацията на Буш към СССР. В концепцията се отбелязвало, че в течение на десетилетия Съветският съюз представлявал "заплаха за мира на планетата" и признаците за промяна в политиката на СССР трябвало да се възприе мат предпазливо и резервирано по редица причини. Съветското военн надмощие над НАТО оставало неоспоримо голямо и във века на ядре-ното оръжие СССР щял да продължава още дълги години да представля ва за_плаха за сигурността на Запада. Москва продължавала да под-държа "дестабилизиращите действия на Куба и Никарагуа в Централна Америка, СССР не бил постигнал съществен напредък в областта на правата на човека".

Предвид несигурния изход на преустройството в СССР, САЩ трябвало да продължат да поемат отговорността за осигуряване сигурността на съюзниците от НАТО чрез военна и икономическа сила и лидерство в областта на технологиите. Американската политика трябвало да бъде достатъчно гъвкава и силна за да упражнява контрол и въздействие върху политиката на СССР от позицията на сила.

В подхода на американската администрация към съвет-ското ръководство трябвало да се оказва натиск по няколко на-правления:

- Разрешаване проблемите с човешките права в СССР,

№ ...261/.23.05.89г. Подпис за заверка на текста: .....

Образец № 11

Подадена 13 час 00 мин 23.05.
Получена 17 час 00 мин 23.05.
Дешифр. 17 час 55 мин 23.05.

НБ/НТ
Контролен А № 002707 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия .7... екз.

екз. № 1 Танев екз. № 5 ..... екз. № 9 Деничин
екз. № 2 Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10 .....
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11 .....
екз. № 4 Одинцов екз. № 8 Станков екз. № 12 .....

334

Из архивите на ДС

599

които били в основата на американския скептицизъм и недоверие към тази страна;

- За мирно разрешаване на регионалните конфликти в Централна Америка, Близкия изток и Африка, като по този начин щяло да се провери на практика и новото политическо мислене на СССР;

- За балансиране на конвенционалните, химическите и ядрени въоръжения между СССР и НАТО като предпоставка за продължаване процесите на разоръжаването.

В своята политика към СССР, САЩ щели да продължат да демонстрират намерението си да защитават сигурността и ценностите на Запада.

В подхода си към съветското ръководство Белият дом щял да се ръководи от три основни принципа:

1. Реализъм относно "истинския облик" на СССР, чрез отчитане различията в идеологиите, потенциалната "съветска заплаха" и проява на бдителност към тази страна, предвид нейната политика в близкото минало.

2. Запазване военната и икономическата мощ и единството между съюзниците от НАТО като необходимо условие за провеждане успешна политика на Запада спрямо СССР.

3. Разрешаване на натрупаните през годините проблеми между Изтока и Запада с гъвкава американска дипломация, предпазливост и търпение.

Промените в СССР били източник на надежда и ако Западът бил единен в политиката си към тази страна, можел да постигне желаното от него стабилизиране на международната обстановка.

САНЕВ

За подшиване

0668-57/20.07.89 г.

421 Р

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег. № 8504, екз. № 1
16. 06. 1989 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ПГУ-ДС
Полковник:
(Т. Бояджиев)
София, 14.06. 1989 г.

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ

на ст.лейт. ВАЛЕНТИН ДИМИТРОВ САМСАРОВ,
ст. разузнавач в отдел ОЗ, ПГУ-ДС

ОР Валентин Самсаров заминава на задгранична работа под прикритието на вицеконсул в Генералното консулство на НР България в Западен Берлин. По време на задграничната си командировка ОР Самсаров ще работи по следните приоритетни информационно-аналитични задачи по линия на ВПР:

1. Новата роля на Западен Берлин в съвременната система на международните отношения.

1.1. Стремежът на ФРГ за издигане ролята на Западен Берлин в общоевропейския процес.

ОТДЕЛ С
ДЕЛО 58
ТОМ СТР. 9

422
9

1.2. Ролята на Западен Берлин в междугерманските отношения.

2. Възродителен процес.

2.1. Оценка на страните - членки на НАТО, за българо-турските отношения.

2.2. Оценки на ФРГ за положението на кюрдите в Турция.

2.3. Турски инициативи и действия, насочени срещу възродителния процес на територията на Западен Берлин.

3. Човешкото измерение в общоевропейския процес.

4. Място и роля на ФРГ в НАТО.

6.06. 1989 г.
С о ф и я

Отп. в 1 екз.
Доразмн. в 1 екз.
№ 1 - отдел 03
№ 2 - КД
Изп. 22236
Нап. ДС/А-946

ПРЕДЛАГА:
Ст. лейтенант:
(В. Самсаров)

СЪГЛАСНИ:

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 03, ПГУ-ДС
Полковник:
(Ат. Кременлиев)

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06
Майор:
(Бр. Аспарухов)

Из архивите на ДС

-2

Строго секретно!

151

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

За отдел 06

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 6
от 15.06.1989г.
от Бранев

Пасаж № 1
опер.п-мо № 6
от 15.06.1989г.
от Бранев.

Относно: ОВО РЯ 14

Военните учения на НАТО "Уинтекс 89", които се проведоха от 24.02. до 3.03.1989г. са предизвикали големи недоволствия от страна на ФРГ и Италия, а Турция като най-дисциплинирания и верен член на НАТО била останала силно раздразнена от тези противоречия Учението са се развили в следната последователност: Поради тежка икономическа криза и политическа нестабилност страните, членки на ОВД извършват настъпление в Югославия, след което преминават в настъпление и срещу територите и войските на страните членки на НАТО в различни райони.Централният удар бил насочен срещу ФРГ, където войските на ОВД проникнели дълбоко в отбраната на НАТО.Върховното командуване за Европа " Саксеур" взема решение за използуване на тактическо ядрено оръжие и и неспазване изявленията на страните правителства.Този момент предизвикал конфликт и остра реакция от страна на ФРГ и Италия, тъй като "Саксеур" взема решение за нанасяне на три тактически ядрени удара по територията на ГДР от американски бомбардировачи, използуващи бази във ФРГ.Това решение силно раздразнило политическите кръгове на ФРГ, които при големите си проблеми със "зелените" и "пацифистите" считали за недопустимо да се говори за ядрени удари и то по част от германския народ. Други ядрени удари са били "нанесени" и срещу Полша, Чехословакия и

Из архивите на ДС

Унгария.Тези "Решения" предизвикали силно раздразнение в канцлера Кол, а италианците дори протестирали остро.ФРГ взела решение нейните войски да напуснат учениятa 3 дни преди завършването им.

От испанска страна въпреки възприемането на ядрената доктрина при влизането й в ЗЕС досега винаги се е възприемало с резерви употребата на ядрено оръжие.По този повод както Ф.Гонсалес, така и министъра на отбраната Нарсис Сера се изказваха в подкрепа на позицията на ФРГ и Италия за започване на преговори по премахването на тактическите ядрени ракети от територията на Европа.

603

156

ЗА КОНДОВ

=1=

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 7
ОТ 04.юли 1989 ГОД.
ОТ БОГОРОВ

ПАСАЖ № 1,ПИСМО № 7
ОТ 04.07.1989 ГОД.
ОТ БОГОРОВ

ОТНОСНО: Признаци за 080 ВРЯИ
срещу 095 СССР и др.140 соц.страни

През периода от 25.04.до 04.07.89 г. 071 р-рата във 441 Вашингтон не е забелязала съществени признаци за подготовка или провеждане на 080 ВРЯИ срещу 095 СССР и другите 140 социалистически страни.

Новото предложение на 086 САЩ и др.страни-членки на 822 НАТО да се унищожи значителна част от бойната авиация инспирирало сериозна загриженост в конгреса и можело да създаде затруднения в отпускането на фондове за предислоцирането на изтребителите-бомбардировачи _____ в нова база в 668 Италия. Предложението на президента на 086 САЩ цяло да изисква безпрецедентното унищожаване на около 750 бойни и тренировъчни самолети,стационирани в Западна Европа и повече от 6.000 самолета на ОВД съгласно първоначални 346 анализ оценки.

От архивите на ДС

Насрещно предложение на ОВД изисквало унищожаването на повече от 5 000 самолета на 822 НАТО

Според среди от ВВС на 086 САЩ администрацията и 953 Пентагона все още не били взели решение точно кои бойни самолети щяли да влязат в бройката за унищожение. Повече от бойните 346 американски самолети, дислоцирани в З.Европа, стрували повече от 10 мил.щ.д. Експертите от Конгреса считали, че унищожаването на такава скъпа бойна техника повдигало въпроса относно разходването на повече от 500 мил.щ.д. за строителството на ВВС-база в Кретоне - 668 Италия, където трябвало да се прехвърлят 72 изтребители-бомбардировачи F-16 от 660 Испания.

Болшинството от военните експерти очаквали, че 822 НАТО щяло да унищожи най-вероятно най-старите си бойни самолети респективно 346 американски противотанков изтребител А-10 и 474 западногермански изтребител-бомбардировач F-4, както и леките изтребители "Алфа".

Независимо от разгорещените дискусии редица капацитети от ВВС на 086 САЩ приемали унищожаването на бойна авиация и от двете страни като реален необратим процес.

Ботуров

Рег. № 10041, екз. № 2
11. 07. 1989 год.

458
21

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 61
ТОМ СТР. 21

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ

използувани	- 26	56,5 %
потв. изп. инф.	- 3	
ценни	- 10	23,9 %
секретни	- 2	4,3 %
изп. от раз.изт.	- 1	

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 142077 от резидентурата в Бон за периода 15.IX.1988 г. - 30.VI.1989 г.

През отчетния период от изпратените от ОР 142077 в Центъра информации са използувани общо 26 (56,5 %), а други 3 потвърждават използувана информация. Като секретни са оценени 2 материали (4,3 %), като ценни - 11 (23,9 %). В 18 информации се съдържат аналитични елементи, в 18 - прогноза. Няма материал, получил в Центъра оценка "отрицателна стойност".

Три от информациите с оценка "ценна" третират ролята и мястото на Балканите в плановете на САЩ, НАТО, Япония и ЕИО. Изпратени са до членове на Политбюро. Две ценни информации са за планове, намерения и действия на балканските страни към НРБ,

От архивите на ДС

ОТД. Дос. 25 Том. 22

изпратени са до членове на правителството и ЦК на БКП. Други две ценни информации са за тенденции във вътрешнополитическото и икономическото положение в балкански страни, изпратени до членове на правителството и на ЦК на БКП. Информацията "Обстановка и съотношение на силите в Европейския парламент относно българо-турските отношение и поведението на Турция" е изпратена до член на правителството. Информацията "Отношението на НАТО към съвременните процеси в СССР и социалистическите страни" е изпратена до членове на правителството и ЦК на БКП. Информацията "Въпроси, които ще бъдат повдигнати от Рихард фон Вайцзекер" е изпратена до членове на Политбюро и правителството. Информацията "Посещението на Еврен във ФРГ" е изпратена до членове на правителството и ЦК на БКП.

В тематично отношение използуваните информации покриват стоящите пред ОР информационни задачи. С най-голям брой - 8, и една потвърждаваща използувана информация са информациите за вътрешнополитическото и икономическото положение на балкански страни, както и по проблеми на вътрешната и външната политика на ФРГ - 6. Следват информациите за ролята и мястото на Балканите в плановете на Запада и ЕИО - 2 и една потвърждаваща използувана информация, и по две информации за планове на САЩ и НАТО за дестабилизиране на СССР и социалистическите страни, планове на балкански страни спрямо НРБ, по информационното обезпечаване на нашето ръководство за срещи с официални представители на ФРГ и отношенията Изток-Запад. Една използувана информация засяга военнополитическата обстановка в южното крило на НАТО. По приоритетната задача ВРЯН няма използувани информации.

Из архивите на ДС

608

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 21
ТОМ 1 СТР 23

160

3 23

ОР е работил с разузнавателен източник ДОП/ДОР 15946. От него е придобил една използувана информация.

С най-голяма използваемост са самостоятелните информации на ОР - 17 използувани, придобитите от официални връзки - 3 използувани, от секретни сътрудници - 5 използувани.

Отчетният период е първи в мандата на ОР. Въпреки това се открояват добрите информационни резултати и приносът в изпълнение на стоящите пред резидентурата задачи по линия на ВПР. Необходимо е през следващия период да подобри работата си с разузнавателни източници, като обърне повишено внимание на възродителния процес и реакцията на Запада.

11.04 1989 г.
София

Отп. в 2 екз.
№ 1- отдел 03
№ 2 - КД
Изп. 158656.067943
Нап. ДС/А-1203

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10385
14. 07. 1989 год.

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ

използувани инф.	- 21	46%
ценни	- 6	
секретни	- 3	

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 138365 от резидентурата във Вашингтон за периода 10.IX.1988 г. - 1.VII.1989 г.

През отчетния период от изпратените от ОР 138365 в Центъра информации са използувани 21 (46 %). Като секретни са оценени 3 материала (6,5 %), като ценни - 6 (13 %). В 23 информации се съдържат аналитични елементи, а в 28 - прогноза. Няма материали, получили в Центъра оценка "с отрицателна стойност".

Информациите с оценка "ценна" са, както следва:

- "Постъпки пред Държавния департамент на САЩ" - изготвена от ОР 138365 - изпратена до членовете на правителството и ЦК на БКП.

- "Облекчаване на износа на САЩ за КНР" - придобита от оф. връзка 10278462, изпратена до Министерството на външноикономическите връзки.

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ ОВ
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 16

44
16

- "Посещението на Наум Шаламанов в САЩ" - изпратена до членове на правителството, придобита от оф. връзка 10277662.

- "Военна политика на САЩ - 1989 г." - изпратена на РУ - МНО, придобита от оф. връзка 10295460.

- "Доклад в Конгреса на САЩ за състоянието на конвенционалните въоръжени сили на НАТО и Варшавския договор" - придобита от оф. връзка 10295460, изпратена до членове на правителството и до ЦК на БКП.

- "План за модернизация на комплекса за производство на американски ядрени оръжия", придобита от оф. връзка 10278462, изпратена до съветските другари, като част от справката за тях.

За периода използуваните информации тематично са разпределени, както следва:

- планове и конкретни мероприятия на САЩ и НАТО за постигане на военно превъзходство над СССР и ОВД - 4 използувани информации;

- Балканите - 1 използувана информация;

- оценки и отзиви за мероприятия на ОВД, СССР и НРБ - 1 използувана информация;

- състояние и перспективи за развитие на отношенията на Китай със САЩ, НАТО, ЕИО и Япония - 2 използувани информации;

- САЩ - вътрешна политика - 5 използувани информации;

- КНР - вътрешна политика - 1 използувана информация.

От архивите на ДС

По въпросите на възродителния процес е използувана 1 информация, а по ВРЯН - 6.

От направеното тематично разпределение на използуваните информации, придобити от ОР 138365,може да се направи изводът, че изпратените от него материали отговарят на залегналите в информационното му задание приоритетни задачи.

От използуваните материали определен интерес представляваха съдържащите се в тях ценни, аналитични данни за икономическите отношения САЩ-КНР, военната политика на САЩ, модернизацията на ядрените оръжия, подготовка на противника за ВРЯН.

Отчетният период е втора година от задграничната работа на ОР 138365 и в работата му по ВПР са настъпили известни положителни промени. Нараснал е броят на използуваните и ценните информации. Все още обаче ОР не разполага с разузнавателни източници за изпълнение на информационни задачи.

Като източници със сравнително добри информационни възможности се очертават официалните връзки 10277662, от която ОР е получил 9 материала, от тях 7 са използувани (една оценена като ценна), и 10278462 - 13 получени, от които 7 използувани (две оценени като ценни).

Цялостният анализ на работата на ОР 138365 показва, че в своята информационно-аналитична дейност по линия на ВПР той проявява способности при оценяване на място на придобитата информация. Проявява склонност и към обобщаване и анализиране на при-

Из архивите на ДС

612

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 18

18 ААб

4

добитите материали, която трябва да доразвива в бъдеще. Особено внимание следва да обърне на проблемите, свързани с възродителния процес, еволюция в позицията на САЩ и отношенията Турция-САЩ.

14.07 1989 г.

С о ф и я

Отп. в 2 екз.
№ 1 - отдел 10
№ 2 - КД
Изп. 157856.068208
Нап. ДС/А-1275

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 12409, екз.№ 2
14. 08. 1989 год.

Информационни показатели:

На резидентурата:
Използувани - 39
Ценни - 13
Секретни - 5

От разузнавателни източници:
Използувани - 10
Ценни - 2
Секретни - -

От резидента:
Използувани - 4
Ценни - -
Секретни - -

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 148263, резидент във Вашингтон за периода от 1.IX.1988 г. до 25.VII.1989 г.

През отчетния период от изпратените от резидентурата във Вашингтон под ръководството на резидента Богоров)ОР 148263) информации, бяха използувани 39 (25 %), и 18 информации (11,6 %) потвърждаваха използувани данни. Като ценни бяха оценени 13 материала, а като секретни пет. В 73 от получените материали има аналитични елементи, а в 92 от тях - прогноза. През периода резидентурата е работила със 6 разузнавателни източника, от които бяха използувани 10 информации, от тях 2 получиха оценка ценни...

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 03
ДЕЛО 59
ТОМ ___ СТР. 21

2 21 49

През отчетния период по вътрешните и военните проблеми на САЩ бяха използувани 17 информации. Резидентурата успешно осветляваше отношенията между САЩ и социалистическите страни, като от изпратените по въпросите информации 17 бяха използувани (4 от тях касаят двустранните отношения САЩ-НРБ). По икономическата проблематика на САЩ от изпратените информации бяха използувани 8. Конкретните аспекти на отношенията между САЩ и Балканските страни намериха отражение в подготвяните от резидентурата материали, от които 4 бяха използувани. Дейността на лобизма в САЩ беше регулярно осветлявана от ОР на резидентулата и от изпратените информации, 3 са използувани. По политиката на САЩ към развиващите се страни бяха използувани 3 информации.

По въпросите на възродителния процес от получените от резидентурата материали бяха използувани 2 информации.

По приоритетната задача ВРЯН резидентурата редовно изпраща пасажи в пощите, но качеството на данните е незадоволително. Използувана е една информация.

От използуваните информации на резидентурата, в 1 информ. бяха включени данни за дейността на международни терористични организации.

Резидентурата не е допуснала изпращането в Центъра на материали, които да са получили оценка "отрицателна стойност".

Архивите на ДС

59
22

22 (14 %) от общия брой на постъпилите в Центъра материали са неизползувани поради дублиране на данни, известни от официални източници, липса на анализ и прогноза. Натрупани са 78 информации.

През отчетния период, резидентурата е работила със 6 разузнавателни източника.

От получените информации, от обект на ДОП/ДОР 15895, на ръководство при ОР 101883, 2 са използувани и касаят проблемите на тероризма и икономически въпроси.

От придобитите от обект на ДОП/ДОР 17281, на ръководство при ОР 101883 материали, 4 са използувани и 2 материала потвърждават използувани данни, от тях две информации са ценни: "Усилия за разширяване възможностите на турското лоби в САЩ" и "Позицията на турската общност в САЩ по предстоящите избори". През отчетния период източникът повиши активността си в информационната работа (през миналия отчетен период от придобитите от него информации 1 е използувана. Източникът разполага с възможности за изясняване въпроси относно връзките на САЩ с Турция и Гърция, но информациите му не са достатъчно конкретни, а данните не са секретни. В бъдещата работа с източника ОР 101883 следва да обърне внимание на качеството на придобиваните от него информации.

От изпратените информации от раз. източник 14215 на ръководство при ОР 105776, 1 е използувана (през миналия отчетен период също беше използувана 1 информация). Изхождайки от тематиката на придобиваната от източника информация в бъдещата си работа с него,ОР следва да насочи

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 59
ТОМ СТР 23

усилията му към изясняване на въпроси, свързани с отношенията САЩ-НРБ, Сащ-Балканите.

От източник - обект на ДОП/ДОР 18709, на ръководство при ОР 105776 е получена 1 информация, която потвърждава използувани данни и третира въпроси на централноамериканските страни.

От източник, обект на ДОП/ДОР 18940 на ръководство при ОР 138365 и ДОП/ДОР 12684 на ръководство при ОР 149954 няма използувани материали.

През отчетния период в състава на резидентурата работиха 8 ОР. Дейността им по информационното обезпечаване на стоящите пред резидентурата задачи по линия на ВПР е както следва:

От изпратените от ОР 138365 информации, 21 са използувани, от които 6 ценни и 3 секретни: "Постъпки пред ДД на САЩ" (ценна, секретна), "Облекчаване на износа за КНР от страна на САЩ" (ценна), "Посещението на Наум Шаламанов в САЩ" (ценна), "Военна политика на САЩ - 1989 година" (ценна), "Доклад на конгреса на САЩ за състоянието на конвенционалните ВС на НАТО и ОВД" (ценна), "План за модернизация на комплекса за производство на американски ядрени оръжия" (ценна), "Доклад на американското посолство в София за реакцията на НРБ към събитията в СФРЮ" (секретна), "Доклад на Комитета по въпросите на ВС за евентуално нападение на ОВД" (секретна). Работникът бележи подобрение на информационната работа в качествено отношение в сравнение с миналия отчетен период (17 използувани, 3 ценни, 1 секретна).

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 59
ТОМ ЛИСТ 24

42
24

От получените от ОР 101883 материали 11 са използувани и 6 потвърждават използувани данни, от които 6 ценни и 1 секретен: "Внесена проамериканска проекто-резолюция в конгреса на САЩ" (ценна), "Създаване на нова лобистка фирма в САЩ в полза на Турция" (ценна), "Позицията на САЩ по гръцко-турските отношения" (ценна), "Мерки на САЩ за влияние върху вътрешната политика на КНР" (ценна). Останалите 2 ценни информации, от които 1 секретна са придобити от ръководения от него обект 17281. В сравнение с миналия отчетен период (8 използувани, 1 ценна и 1 секретна информация) ОР 101883 е подобрил качеството на придобиваната информация.

От придобитите от ОР 105776 информации 2 са използувани и 1 потвърждава използувани данни. Той лично е подготвил материала "Десета юбилейна конференция на асоциацията на турско-американските дружества", използувана в седмичния разузнавателен бюлетин на ПГУ-ДС. През миналия отчетен период от изпратените от ОР 105776 информации 1 е била използувана.

От изпратените материали на ОР 17674 и ОР 149954 има по една използувана информация, докато останалите ОР в резидентурата нямат използувани информации.

От изпратените от резидента Богоров информации, 4 са използувани и 7 потвърждават използувани данни (през миналогодишния отчетен период 15 използувани информации). Използуваните материали касаят следните проблеми: "Някои основни показатели на военния проектобюджет на САЩ",

Архивите на ДС

"Справка за Джон Тауър", "Оценка на делови кръгове в САЩ за 19 общосъюзна конференция на КПСС" и "Обществено-политическото и икономическото положение в САЩ и президентските избори". Високият процент натрупани информации 53,8 %, както и наличието на аналитични елементи в 75% от получените информации говорят, че резидентът Богоров работи активно и с умение, стреми се да осветлява интересуващи Центъра проблеми. Липсата на разузнавателни източници обаче лишава информациите му от секретни данни и влошава тяхното качество и използуваемост.

Отчетният период е трета година в работата на резидента Богоров. Под негово ръководство резидентурата като цяло е постигнала добра използваемост на изпращаните материали - 36,6 %, увеличаване броя на ценните материали-от 4 през миналия, на 13 през настоящия период.

От анализа на информационната работа на резидентурата се вижда, че основно задачите по ВПР се решават от 3 ОР, докато приносът на останалите е незначителен. Резидентурата разполага с добри възможности за изясняване въпроси, свързани с вътрешната и външната политика на САЩ, военни проблеми, отношенията на САЩ със социалистическите страни, икономически проблеми, Балканите, лобизма в САЩ.

През следващия отчетен период е необходимо усилията на резидентурата да се насочат към засилване на аналитичния и прогностичния елемент в подготовката на информационните материали, да се проявява стремеж към изготвяне

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 19
ТОМ СТР. 26

124
26

НА ПОВЕЧЕ ОБОБЩЕНИ ИНФОРМАЦИИ. НЕОБХОДИМО Е В БЪДЕЩЕ С ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ ДА СЕ СЛЕДЯТ И ДА СЕ ПРИДОБИВАТ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ ПО ПРОБЛЕМИТЕ, СВЪРЗАНИ С ПОЗИЦИЯТА НА САЩ ПО МЮСЮЛМАНСКИЯ ВЪПРОС В НРБ, ОТНОШЕНИЯТА САЩ-Турция, ВРЪЗКИТЕ НА Турция С ЕВРЕЙСКОТО ЛОБИ И ЕВРЕЙСКАТА ОБЩНОСТ В САЩ, ПРОТИВОРЕЧИЯТА МЕЖДУ САЩ И СЪЮЗНИЦИТЕ ОТ НАТО, РАЗВИТИЕТО НА ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ НРБ И САЩ.

От архивите на ДС
619

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица - 2 бр.

14.08 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06,ПГУ-ДС:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - отдел 10
№ 2 - КД
Изг. 069556 - 144073
Нап. ЕН/ А-1434

0610717/12-9-89г

32

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 13497, екз.№ 1
06.09.1989 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 32

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:
/Д.ДОНЧЕВ/

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ

На ст.лейтенант ИВАН ТОДОРОВ – ст.разузнавач
в отдел 10, ПГУ-ДС

ОР ИВАН ТОДОРОВ заминава на задгранична работа в Токио под прикритието на III-ти секретар в посолството на НРБ. По време на задграничната си командировка ОР ИВАН ТОДОРОВ ще работи по следните информационно-аналитични задачи по линия на ВПР:

1. Планове и действия срещу НРБ по възродителния процес от територията на Япония. Подготовка и действия за използуване на международни организации и форуми. Опити за влияние върху Япония от страна на Турция.

2. Признаци за непосредствена подготовка на САЩ, НАТО и Япония за война и внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от ОВД.

3. Ролята и мястото на Балканите във военно-стратегическите, политическите и икономическите планове на

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 30
ТОМ СТР. 33

на САЩ, НАТО и Япония. Отношенията на САЩ, НАТО и Япония с балканските държави в политическата, икономическата и военната област. Форми, методи и области на икономическо проникване /кредити, заеми, помощи/. Отношение към преустройството в социалистическите страни и перспективи за развитие на връзките.

4. Специфични икономически и политически интереси на Япония в АТР. Мерки, предприемани от САЩ за създаване и укрепване на политическите, икономическите и стратегическите им позиции в АТР. Противоречия между Япония и САЩ в политическата, военната и икономическата област.

ПРЕДЛАГА,
Ст.лейтенант:
/Ив.ТОДОРОВ/

СЪГЛАСНИ,

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06,ПГУ-ДС
Подполковник:
/К.КОЛЕВ/

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 10, ПГУ-ДС
Полковник:
/Ил.ТАБАКОВ/

Отп.в 2 екз.
№ 1-06, ПГУ-ДС
№ 2-10, ПГУ-ДС
Изп.10/146762
Нап.:10/СН/326
5.09.1989 г.

Из архивите на ДС

41

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО и Япония, придобити от органите на МВР – НРБ през септември 1989 г.

А. Признаци в политическата област

Според френски експерти прогнозата за възможно намаляване на американското участие в отбраната на Западна Европа щяло да доведе до задълбочаване на интеграционните процеси между западноевропейските държави за по-тясна координация на програмите за въоръжения, сближаване на националните отбранителни концепции и стандартизацията на конвенционалните оръжия. По този начин щяло да се увеличи значението на стратегическите ядрени сили на Франция и Англия, като всяка от тях можела да увеличи своя ядрен потенциал до 1200 ядрени заряда с възможности за поразяване на цели в голяма дълбочина на територията на Съветския съюз. Планирало се към 1990 г. ядрената мощ на Англия да осигури унищожаването на 25-40 % от промишления потенциал и 38-55 млн. от населението на противника, а тази на Франция – съответно 50 % от про-

мишления потенциал и 81 млн. от населението. Прогнозирайки нарастването на стратегическата роля на националните си ядрени сили и резултатите от активните си усилия в областта на военната интеграция между страните от ЗЕС, Франция щяла да продължи увеличаването и модернизирането на ядрения си потенциал, като особено активно се работело по програмите за създаване на нови ракети от типа "въздух-земя". В рамките на общите за Западна Европа военни програми се предвиждало активизиране производството на противотанкови ракети от трето поколение при участието и на Англия, Холандия и Испания.

(064627 - р. 132)

*

* *

Б. Признаци във военната област

В края на август в американската военна база до гр.Ханя (Гърция) е пристигнала военна комисия от САЩ с цел измерване на радиационния фон в базата и в района около нея. Независимо от взетите мерки за сигурност и запазване в тайна работата на групата, станало известно че се касае за чувствително повишаване на радиоактивната обстановка особено около радарните устройства в базата.

(0610576 - р. 43)

*

* *

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

Проектобюджета на военното ведомство на Япония за следващата година щял да възлезе около 4,1688 млрд. йени, което е с 6,35 % повече от разходите през настоящата финансова година. Същевременно през следващия 5-годишен план се предвиждало увеличаване на танковете, базирани на о-в Хокайдо и тяхната модернизация.

(064667 - р. 239)

*

* *

В. Признаци в икономическата област

При посещението си в САЩ египетският военен министър Абу Талеб успял да получи обещания за облекчения при доставките на американски изтребители Ф-16, за ускоряване изпълнението на програмите за модернизация на египетския подводен флот и за производството от Египет на американския танк М-1А1 "Абрамс". Облекченията били обещани след твърдите уверения на Абу Талеб, че Египет придава приоритетно значение на военното си сътрудничество със САЩ. Същевременно той отстоял досегашната позиция на Кайро да не предоставят египетски военни бази на американските ВС.

(069902 - р. 51)

Рег. № 14 316

_____ 1989 г.

София

Отп. в 1 екз.

Изп. 0611240 - 142374

Нап. СГ/А- 1705

КОПИЕ

0612122/13 89 г.
35

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 05
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 35

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ – ДС
гр. София
Рег.№ 15108, екз.№
12 19 89 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник
(Д. Дончев)
София, 12.10 1989 г.

ИНФОРМАЦИОННО ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Задграничната работа в гр. ВАШИНГТОН по линия на ВПР на капитан ЧАВДАР ИВАНОВ СТОЙЧЕВ, ст. разузнавач в отдел 05, ПГУ-ДС

Капитан ЧАВДАР ИВАНОВ СТОЙЧЕВ заминава на задгранична работа в резидентурата ни в гр. ВАШИНГТОН под прикритието на втори секретар в консулската служба на посолството на НРБ.

За времето на задграничната му командировка на капитан СТОЙЧЕВ се възлага придобиването на информация по

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ СЗ
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 36

СЛЕДНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ:

1. Признаци за непосредствена подготовка на САЩ и НАТО за война и за ВРЯН или конвенционално нападение срещу НР България и страните - членки на ОВД. Военно-политически концепции на САЩ и НАТО относно характера, мащабите и сценария на ядреното въоръжаване. Военно-стратегически планове, директиви и решения на САЩ и НАТО за разгръщане и водене на война срещу ОВД (задача № 101).

2. Планове, намерения и дейност на САЩ и натовските (особено турските) политически среди и специални органи срещу възродителния процес в НР България. Подготовка и действия на противника за използуване на международните организации и форуми на територията на САЩ за провеждане на антибългарски мероприятия (задача № 100).

3. Стратегия и тактика на САЩ, НАТО и ЕИО за политическо, икономическо, военно и идеологическо дестабилизиране на ОВД, СИВ и на отделните социалистически страни. Конкретни форми, методи и канали за прилагането на диференциран подход. Оценки на Запада за вътрешно-политическото и икономическо положение на социалистическите страни. Дискриминационни икономически мероприятия (задача № 104).

4. Вътрешна и външна политика и икономика на САЩ, отношението им с НРБ във всички области (задача № 106).

5. Оценки, отзиви и позиции на основните правителствени и опозиционни сили и политически личности в САЩ по процесите на преустройството в НРБ и външно-политическите инициативи

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 59
ТОМ СТР. 37

37 135
3

И МЕРОПРИЯТИЯ НА ОВД, СССР и НРБ (ЗАДАЧА № 116).

КАПИТАН:
(Ч.Стойчев)

СЪГЛАСНИ:

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 05, ПГУ-ДС
Полковник
(Г.Георгиев)

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Подполковник
(К. Колев)

Отп. в 1 екз.
Изп.:05/104481
Нап.:ЦИ-695
09.10.1989 г.

Размножено в 1 екз.
Изпратен [illegible]
към оригинала
София 16.10. 1989 г.

Из архивите на ДС

59 62

ЗА ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ 22
КЪМ НАСАК № 49
СП.ПИСМО 2/22.02.
ОТ ОСТРЕВ

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО:МОДЕРНИЗИРАНЕТО НА ТАКТИЧЕСКИТЕ ЯДРЕНИ ОРЪЖИЯ НА НАТО

Според западноевропейски дипломатически и местни журналистически източници,обиколката на американския държавен секретар Бейкър в Европа се осъществявала в деликатен за Зап.Европа момент.

Неблагоприятните условия за контактите на новата американска администрация се свързвали преди всичко с вътрешно-политическата обстановка във ФРГ,различията в позициите на политическите партии и правителството по отношение на глобалната стратегия на НАТО и отношенията Изток-Запад,неуспеха на срещата на Седемте и опасенията на ЕИО от възможността САЩ да използуват протекционистични мерки срещу страните от Общността.

Според френски оценки колебливата позиция на Х.Кол по отношение предлаганата от САЩ в кратки срокове модернизация на ядрените ракети земя-земя"Ланс"се сбуславяла от няколко фактора.Най-напред канцлерът Кол,в очакване на законодателните избори през 1990г.,се опасявал от засилване позициите на социалдемократите.Според Франция,в случай,че Х.Кол приемел американските предложения,възможността за изборна победа на социалдемократите/в съюз със"зелените"и либералите/през 1990г. можела да се приеме за реална-предвиждане,което се оценявало като неизгодно за САЩ и НАТО.

На второ място френската оценка посочва,че особеностите на позицията на ФРГ в НАТО към глобалната концепция на Атлантическия съюз определят и отношението на ФРГ към проблемите на разоръжаването.

Според Франция,западногерманското правителство в настоящия момент

Из архивите на ДС

64

било заинтересовано от процеса на разоръжаването,което в навечерието на започващите на 6 март преговори във Виена давало възможност на ФРГ да извлече политически преимущества.

В тази връзка можело да се предположи,че предстоящата през месец април-май пролетна сесия на НАТО можело да се превърне в решаващ етап както за отношенията между страните-членки на Атлантическия съюз,и новата американска администрация,така също за отношенията Изток-Запад.

Според Франция,страните-членки на НАТО са изправени пред деликатен избор:или да се откажат от инициативата,считана като основна за бъдещата стратегия и единство на блока,или да предизвикат открита криза,налагайки на ФРГ възприемането на техните позиции.

Следвайки внимателно позицията на ФРГ,френската дипломация все още не се ангажира с категорична позиция по въпроса за модернизирането на ядрените ракети"Ланс",което от една страна се обуславя от това,че Франция не е член на военната организация на НАТО,а от друга-от интересите на Франция за запазване постигнатото в рамките на френско-западногерманския съюз.Едновременно с това някои оценки на западногерманския министър Р.Шолц по време на посещението му в Париж/на 9.02.1989г/позволяват да се предполага,че Франция не одобрява полемиката във ФРГ по този въпрос.От оценката,че ФРГ говори на"три езика"/Х.Д.Геншер е против модернизирането на ракетите"Ланс",министърът на отбраната е за,а Х.Кол предлага компромисни формулировки за отлагане решението до 1991-92г./може да се допусне,че френската дипломация подкрепя идеята за модернизиране на тактическите ядрени оръжия с малък радиус на действие,което съответствува и на защитаваната от Франция позиция за ефикасността на ядреното разубеждаване и против т.нар."троен нулев вариант".

Едновременно с това Франция продължава да подържа тезата,че предприетите от Съветския съюз/и общо от ОВД/едностранни мерки за разоръжаване не са довели до съществена промяна в съотношението на силите в Европа и ОВД запазвала своето превъзходство.

Влияние върху определянето на френската позиция по въпроса за модернизирането на ракетите"Ланс"оказвали и оценките,че тактическите ядрени оръжия са ефикасен инструмент за натиск в диалога Изток-Запад и че независимо от прогреса,постигнат в изграждането на европейската отбрана и сближаването на ЗЕС,Зап.Европа все още не била в състояние да

Из архивите на ДС

630

се противопоставя сама на военния потенциал на СССР и ОВД.

При определяне на френската позиция по въпроса за ракетите Ланс" западноевропейски дипломати са на мнение,че Ф.Митеран е склонен да се съобразява с позицията на Х.Кол,което ще окаже влияние на отношенията Франция-САЩ и ще усложни вече съществуващата вътре във ФСП конфликтна ситуация по въпросите на ядреното разоръжаване и френските ядрени програми.

Посочва се също,че началните моменти от инициативите на новата администрация на САЩ по отношение на Франция се оценявали от френската дипломация като негативни.Френската дипломация била недоволна от това, че Ф.Митеран е бил едва единадесетия държавен ръководител,с който Буш е провел телефонен разговор.Това се оценявало като"липса на уважение" /а не като протоколна грешка/,"непознаване на реалната стойност на Франция и пренебрежение към традиционните ритуали на френско-американския съюз оценяван като една от най-добрите политически инвестиции на рейгъновата администрация".

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 150

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 16285

Място за пришиване към дело

Срочност

За ДРИНОВ – ХАРИТОНОВ

От ЛОНДОН

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

АМЕРИКАНСКИ ОЦЕНКИ ЗА ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА ПРОЦЕСА НА РАЗОРЪЖАВАНЕТО

На проведена среща на членове на Международния институт за стратегически проучвания ПОЛ НИТЦЕ – бивш съветник на РЕЙГЪН по въпросите на разоръжаването споделил следното:

Американската военнополитическа стратегия от 1947 г. за задържане на "съветската експанзия" вече е изчерпала своето съдържание. Независимо от оценката на съветското ръководство, че не съществува военна заплаха от Запад, ще бъде опасно за международната обстановка, ако сега се разтурят НАТО и ОВД. Растящата нестабилност в Съветския съюз пораждала несигурност за бъдещето на ГОРБАЧОВ и било рано да се мисли за отказване от концепцията за ядреното сдържане. Изгодите за Запада от сключването на договора за обикновените въоръжения били толкова големи, че би било глупаво Западът да не ги приеме. НИТЦЕ очаквал, че "морската тема" ще продължава да бъде повдигана от време на време на Виенските преговори, но той считал, че съветската страна в крайна сметка ще се откаже. Никой в САЩ не можел да си представи, че основният елемент на американската отбрана – стратегическите ядрени подводници, ще бъдат контролирани от съветски инспектори.

НИТЦЕ допускал, че американското военно ръководство ще отстъпи по поставените условия от СССР за стратегическия бомбардировач В-2, ако от него зависи съдбата на СТАРТ.

По въпроса, дали СТАРТ на втора фаза могат да отидат на по-големи съкращения от 50%, НИТЦЕ считал това за необходимо.

№ 497 / 20.XI. 89 г. Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 21час 00 мин. 20.XI
Получена 11час 15 мин. 21.XI
Дешифр. 12час 10 мин. 21.XI

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Танев	екз. № 5 Бляблин	екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов	екз. № 6 Дончев	екз. № 10
екз. № 3 Тодоров	екз. № 7 Кременлиев	екз. № 11
екз. № 4 Одинцов	екз. № 8 Деничин	екз. № 12

Контролен А.№ 013234 *

ИТ/ВС

1713

82

Из архивите на ДС

тъй като нямало по-страшно разрушително оръжие от съветските тежки ракети. В този случай обаче било наложително в преговорите да се включат Англия и Франция, които да мислят за ограничаване на ядрените си глави до 500 - 1000 броя. Ядреният елемент задължително ще се запази на посоченото ниво, защото "ние не знаем дали тези 10-20 - 30 хиляди съветски ядрени средства, скрити под земята, няма да попаднат в безотговорни ръце".

НИТЦЕ бил убеден, че САЩ няма да търсят изгоди от "настъпващия хаос в Съветския съюз". Считал, че на този етап в СССР няма изготвена икономическа програма за преустройство, която да ориентира САЩ в необходимостта и размера на нужната му икономическа помощ.

На срещата е присъствувал съветски представител и може да се счита, че ПРИЯТЕЛИТЕ са информирани за казаното от НИТЦЕ. Присъствуващите на срещата са били предупредени, че изразените мнения са (OF) THE RECORD.

OFF

Ф И Л И П О В

За подписване

141

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР - НРБ за периода 20.II. - 20.III.1990 г.

А. В политическата област

Трите натовски държави, участвуващи в преговорите "2+4" по външнополитическите аспекти на германския въпрос считали, че обстановката в Европа в настоящия момент и противоположните позиции на НАТО и СССР не позволявали бързо развитие на процеса на обединение на двете германски държави. Според САЩ, Франция и Англия, регламентирането на процеса на обединението, определянето на неговите етапи и разработването на гаранции и мерки за доверие щели да създадат възможност за неутрализиране противодействието на СССР срещу запазването на статута на обединена Германия в НАТО, по който въпрос Западът не можел да направи никакъв компромис. За целта се считало за възможно на СССР да бъдат предложени следните отстъпки: надеждни гаранции за неприкосновеност на границите в

Из архивите на ДС

142

Европа; запазване на съветското военно присъствие на територията на ГДР за срок най-малко 5 години; обсъждане възможностите за допълнително намаляване числеността на американските войски в Англия и Турция; неприсъединяване армията на ГДР към Бундесвера; пристъпване към преговори за значителни съкращения на въоръженията и въоръжените сили в Централна Европа.

(062218 - р.132)

*

В щаба за планиране при Министерството на външните работи на ФРГ считали, че обединението на двете германски държави (което било само въпрос на време) ще създаде сериозни проблеми пред бъдещата система за сигурност в Европа. В МВнР на ФРГ разглеждали Варшавския договор като организация пред разпадане вследствие от развитието на процесите в ГДР, Унгария и Чехословакия. Според западногерманските експерти, във военно отношение ОВД фактически престанала да съществува и е съмнително дали ще просъществува и като политическа организация. В тази обстановка щабът за планиране при МВнР обсъждал вариант за евентуално сключване на съглашение между 23-те страни от НАТО и ОВД, участнички във Виенските преговори, за взаимно гарантиране на сигурността, като по този начин на мястото на военното равновесие Изток-Запад бъде изградена система за гарантиране на регионалната сигурност. Към преговори по въпроса можело да се пристъпи непосредствено след постигане на споразумение по конвенционалните въоръжения.

(061914 - р. 182)

*

Из архивите на ДС

Според източници на френското Министерство на отбраната, Франция не възнамерява да изтегля своите войски от територията на ФРГ, въпреки предложението на Джордж Буш и тенденцията към обединяване на двете германски държави. В момента френските войски във ФРГ наброяват 47 000 (войници и офицери), въоръжени с 2000 танка, 70 хеликоптера и 16 000 единици транспортна техника.

(061337 - р. 43)

*

Б. <u>В икономическата област</u>

Австрия използувала част от получавания от СССР земен газ за натрупване на стратегически резерви. Разработена била специална технология за втечняване на земния газ чрез високо налягане и допълнително охлаждане на повърхността, след което се запълвали празни кухини от експлоатирани нефтени находища. Натрупаните досега запаси се равнявали на потребностите на Австрия от внос на земен газ за 8 години.

(061298 - р.174)

*

В. <u>Във военната област</u>

От 19 до 23.II.1990 г. в района на Северна и Централна Гърция и в акваторията на Егейско море се проведе националното КЩУ на гръцките ВС "Александропулос'89". Ученията имаше за цел да провери плановете за привеждане на страната и въоръжените сили

от мирно във военно положение и за водене на първите операции в началния период на войната, провеждане на мобилизация, евакуация на населението и пр. Сценарият на ученията предвиждаше водене на отбранителни действия срещу турска агресия в Егейско море. За участие в ученията бяха привлечени оперативни групи от Генералния щаб, главните щабове на видовете въоръжени сили, 1 армия, Командуването на тактическата авиация, също и службите за гражданско планиране при извънредни обстоятелства към гражданските ведомства (министерства и областни управления) под общото ръководство на Генералния щаб на националната отбрана.

(061251 - р. 43; 062070 - 4924)

*

В хода на подготовката на СКЩУ "Уинтекс/Симекс-91" са проведени съвещания на специалисти по автоматизираната система за управление "Скарс" (11-15.II.) и на командния състав на подвижните сили на НАТО (22-23.II.), симпозиум по въпросите на ПВО с участие на представители на всички Обединени тактически командувания (21-22.II.) и национална конференция на ФРГ по подготовката на ученията. На конференцията била направена оценка за степента на подготовка на Бундесвера и били обсъдени някои основни въпроси на ученията. Във връзка с развитието на обстановката в източноевропейските страни, в частност в ГДР, МВнР на ФРГ е настояло да не се публикува изходна военнополитическа обстановка и дори да се отмени провеждането на ученията. Това становище се поддържало и от Министерството на вътрешните работи поради недостатъчния

Из архивите на ДС

ИНТЕРЕС НА ОТДЕЛНИТЕ ФЕДЕРАЛНИ ОБЛАСТИ КЪМ УЧЕНИЕТО. МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА ОБАЧЕ ПРОДЪЛЖАВАЛО ПОДГОТОВКАТА СЪГЛАСНО ПЛАНА, ПО КОЙТО ДО КРАЯ НА АПРИЛ СЕ ПРЕДВИЖДА ПРОВЕЖДАНЕТО НА РЕДИЦА ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

(062070 - 4924)

Рег. № 3640

19.03.1990 г.

С о ф и я

Отп. в 1 Екз.

№ 1 - КД

Изп. 062546 - 157757

Нап. СГ/А-301

158

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Данни за военнополитическата активност на страните от НАТО, придобити от органите на МВР-НРБ за периода 21.III. - 20.IV.1990 г.

А. В политическата област

На 21.III.1990 г. в главната квартира на НАТО в Брюксел полският министър на външните работи Кшищоф Скубишевски се срещнал с генералния секретар М.Вьорнер, а след това и с постоянните представители на националните делегации.

По бъдещето на ОВД от военна гледна точка Скубишевски изразил становище, че съюзът е загубил в значителна степен влиянието си върху вътрешните работи на страните-членки. Полският министър оkачествил възможностите за политическо сътрудничество в ОВД като изчерпани. Това не изключвало обаче евентуалното сътрудничество между СССР и източноевропейските страни на двустранна основа.

Из архивите на ДС

Според Скубишевски, бъдещето на НАТО се очертавало в две направления - като политически фактор и като гарант на сигурността, особено в светлината на решаването на германския въпрос. Полша и Унгария поддържали идеята за оставането на обединена Германия в НАТО.

Министърът подчертал по-нататък позицията на Полша за цялостно реформиране на СИВ и възприемане на идеята за пазарна икономика. Той лично не виждал бъдеще пред тази организация.

На въпроса, дали страните - членки на ОВД, ще действуват заедно в рамките на СССЕ и на преговорите по конвенционалните въоръжения, Скубишевски заявил, че не знае и че това щяло да зависи от бъдещето на ОВД. Щели да се проведат консултации, но "от консултации и дискусии вече нямало полза".

(062642 - 4827)

*

Б. <u>Във военната област</u>

Според достоверни данни, за 1990 г. са планирани следните учения на ВМС на Гърция:

✓ 1. "Параменион-Филипос'90" от 18 до 24 септември т.г.

✓ 2. "Картегис (Филипос'90) Нарки" от 22 до 26 май т.г.

3. "Нирийс" от 13 до 22 ноември т.г.

✓ 4. "Ифестос 1/90" от 17 до 26 септември т.г.

~~5~~. Вероятно учение на НАТО от 16 до 30 юли т.г. с участие на Франция и Италия с по два СН тип "Трипартите".

6. Учение от 23 до 25 октомври т.г.

Из архивите на ДС

640

През настоящата година не се предвижда провеждането на учениятa "Посейдон-Диас'90" и "Филипос 1/90".

(062669 - р. 43)

*

На 30 март т.г. в Брюксел Комисията за преоценка на отбраната на НАТО обсъдила състоянието на гръцките въоръжени сили и плана за укрепването им през 1990 г.

Гръцкият представител подчертал, че предложеният план е смел, но не е по силите само на неговата страна и че без помощта на съюзниците няма да бъде изпълнен. Посочил, че макар Гърция да е на едно от последните места по доход на населението, тя заделяла най-голям процент от брутния национален доход за военни нужди в сравнение с останалите страни-членки.

Председателят на комисията отбелязал, че въпреки важните геостратегически позиции, Гърция разполагала с остаряла военно-материална част - особено в сухопътните войски и флота. Това изоставане предизвиквало безпокойство в НАТО и налагало увеличаване на помощта. Във връзка с това призовал останалите страни да окажат помощ в рамките на пакета от мерки (B.D.I.).

Посочено било, че макар "пряката заплаха" за Гърция от Север да е отслабнала, тя била заменена "почти равностойно" от опасността, свързана с нестабилността в района. Поради това недостатъците на гръцките въоръжени сили както в качествено отношение, така и от ограничените складови наличия налагали уве-

Из архивите на ДС

ЛИЧАВАНЕ ПОМОЩТА ПО ЛИНИЯ НА ПРОГРАМАТА MAREQS, KAKTO И ПРОДЪЛЖАВАНЕ МОДЕРНИЗАЦИЯТА НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ ПРИ УВЕЛИЧЕНИ ДОСТАВКИ ЗА ТРИТЕ РОДА ВОЙСКИ.

ГРЪЦКИЯТ ПРОЕКТ БИЛ ОТЛОЖЕН ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБСЪЖДАНЕ В КОМИСИЯТА НА 24 АПРИЛ Т.Г., СЛЕД КОЕТО ЩЯЛ ДА БЪДЕ ВНЕСЕН ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПОСТОЯННИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА НАТО В БРЮКСЕЛ.

(062777 - Р. 43)

*

В. СПЕЦИАЛНИ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА

В ПОСЛЕДНО ВРЕМЕ СЕ ЗАБЕЛЯЗВАЛО ЗНАЧИТЕЛНО АКТИВИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ТУРСКОТО РАЗУЗНАВАНЕ В РАЙОНА НА БЛИЗКИЯ ИЗТОК И ПО-СПЕЦИАЛНО В СИРИЯ. СИРИЙСКИТЕ СЛУЖБИ ПОЛУЧИЛИ СВЕДЕНИЯ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН НА САЩ И НАТО ЗА ПОЛИТИЧЕСКО И ИКОНОМИЧЕСКО ДЕСТАБИЛИЗИРАНЕ НА СИРИЯ С ЦЕЛ СЪЗДАВАНЕ НА ВЪТРЕШНИ ПРОБЛЕМИ, КОИТО ДА ВЪЗПРЕПЯТСТВУВАТ ПЪЛНОЦЕННОТО Й УЧАСТИЕ В УРЕГУЛИРАНЕТО НА ПРОБЛЕМИТЕ В БЛИЗКИЯ ИЗТОК. ТАЗИ ЗАДАЧА БИЛА ВЪЗЛОЖЕНА НА ТУРЦИЯ, КОЯТО РАЗПОЛАГАЛА С НАЙ-ДОБРИ ПОЗИЦИИ ЗА РАБОТА В РЕГИОНА.

(061972 - Р. 93)

РЕГ. № 4219

_____1990 Г.

С О Ф И Я

ОТП. В 1 ЕКЗ.
ИЗП. 063041 - 157757
НАП. СГ/А-378

166

ОВ

ЗА КОНДОВ

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 5

От 10 май 1990 год.
От ШЕЙНОВ

Пасаж № 1/п-мо № 5
От 10. 5. 1990 год.
От Шейнов

Относно: 080 ВРЯН

През изминалия период продължи да се развива тенденцията на затопляне на отношенията САЩ – СССР, което оказва сериозно влияние върху стратегическото военно планиране на администрацията на Буш. Най-осезателно влиянието на тази тенденция се отразява в областта на съкращаване на военните сили и въоръженията в определени родове войски на американската армия. На настоящия етап приоритет се придава на съкращенията в Европа, които са насочени към постепенното прехвърляне на разходите за отбрана на Европа върху европейските страни – членки на НАТО. За тази цел е изготвен специален доклад, зад който стоят безпрецедентно голям брой представители на Сената и Пентагона, влиятелни политици от бивши администрации и военни дейци, сред които по-известни са Харолд Браун, Уйлям Саймън, Пол Нитце, З. Бжежински и А. Гудпастер – бивш главнокомандващ на НАТО. В доклада се доказвало, че САЩ следва да съкратят контингента си в Европа до 70 – 80 хиляди, а не само до 225 хиляди души, както предлага Буш. Съкращенията следвало да засегнат както ВВС, така и ВМС. Доказвало се също така, че администрацията на Буш следва да се откаже от модернизацията на нови ракети ЛАНС и разполагането им в Европа.

Шейнов

176

1 За об
1
7

ЗА КОНДОВ

ОПЕРАТИВНО ПИСМО №6

ОТ 12 ЮНИ 1990 ГОД.
ОТ ШЕЙНОВ

Пасаж № 1, писмо № 6
От 12 юни 1990 год.
От Шейнов

ОТНОСНО : ОПО РЯН

През изминалия период настъпи забавяне и дори застой в тенденцията към едностранно разоръжаване в някои области на отбранително - настъпателната система на американската армия. Една от основните причини се крие във факта, че от около един месец президентът БУШ и най вече държавният секретар БЕЙКЪР са обект на остра и системна критика от страна на десните сили в КОНГРЕСА. Основните обвинения се състоят в това, че администрацията е направила прекалено много едностранни отстъпки, които не са получили отговор от съветска страна. Особено място се отделя на "неотстъпчивостта и твърдата позиция" на СССР по проблема свързан с обединяването на двете Германии. Друга причина за засилената критика е и посещението на Горбачов. В случая се преследва основната цел в дните непосредствено преди посещението да се създаде обстановка на напрежение, чрез което да се оказна натиск върху президента и екипа му, с оглед недопускане съгласуването на сериозни и ефективни мерки за разоръжаване.

Из архивите на ДС

644

187

Тази атмосфера е благоприятствувана и от факта, че засега няма предварителна договореност по основните области и противоречия между СССР и САЩ по главните направления на разоръжаването, по които в момента се водят преговори / СТАРТ, Виена / и на практика не се очаква подписването на споразумение по време на сегашната среща във Вашингтон.

29.05.90 Шейнов

186
06

ЗА КОНДОВ -1-

О П Е Р А Т И В Н О П И С М О № 8

От 9.08.1990г.

От ШЕЙНОВ

Пасож № 1, писмо № 8 ОТНОСНО: ОВО ВРЯ Н

От 9.08.1990г.

От Шейнов

Изминалият период се характеризира главно с въздействието на срещата на НАТО в Лондон върху политиката на САЩ във военната област и вси по-разгорещените дебати в Конгреса на САЩ, свързани с изработването на военния бюджет. Засега се запазват позициите на ВПК, изразяващи се главно в противопоставяне на значителни съкращения на военния бюджет, за съхраняване на сегашното равнище и дори увеличаване на разходите и модернизиране на стратегическите нападателни оръжия.

От друга страна, съгласието на СССР обединена Германия да бъде член на НАТО и изтеглянето на съветските войски от Източна Европа все повече ерозира подкрепата на Конгреса за военните разходи, което се изразява в следното:

1. Съкращаване с около 100 000/Сената/ – 120 000/Камарата на представителите/ на личния състав в районите, където е намаляла съветската заплаха.

2. Ограничаване на средствата за закупуване на нападателния самолет с морско базиране А-17 и подводницата "SeaWolF".

Това определя тенденцията за забавяне на въвеждането на нови ору-

Из архивите на ДС

646

187

-2- -2-

жейни системи, което особено безпокои Пентагона.

3. Очакваната подкрепа в Камарата на представителите на предложението на Лес Аспин за прекратяване на производството на на бомбардировача В-2, като при това се запазят средствата за изследвания и разработка поради използуваните високи технологии.

4. Вероятността Конгреса да препоръча повече средства за разработката и производството на ракетата "Миджитмън" за сметка на мобилния вариант на МХ.

Прави впечатление готовността на Администрацията и, в по-малка степен , на Конгреса на САЩ за поддържане на равнището на стратегическите нападателни оръжия, чието бъдеще ще се определя във все по-голяма степен от състоянието на преговорите по тях със СССР.

Важен момент, определящ до голяма степен и перспективата на развитие на американските въоръжения, е отсъствието на противоречия между правителството и Конгреса по въпроса за запазване на равнището на разходите за изследвания и разработки. Въпреки това се очаква Пентагонът да води голяма борба за премахване на пречките пред въвеждането на нови системи оръжия.

От съществено значение за стратегическата част на американската военна доктрина продължава да бъде разработването на компонентите за СОИ.

25.07.90 Шеф на ЗВ

УТВЪРЖДАВАМ!
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ВО ДС
Генерал майор_____
_____ 1961 година,
С о ф и я

13

ПЕРСПЕКТИВЕН ПЛАН

За работата на резидентурата в Рим през I-то шестмесечие на 1961 година.

Италия като капиталистическа страна продължава да бъде една от активните сателити на главния противник на страните от социалистическия лагер – САЩ. Тя е предоставила своята територия в разпореждане на американските за строеж на ракетни площадки, складове и др. военни съоръжения и полигони за обучение на новосъздаваната армия от западногерманските реваншисти. На територията на _____ се намира 6 опер. командване на НАТО и много американски учреждения, институти и фирми. Седалището на най-реакционната политическа организация от световен мащаб – Ватикана – се намира също на територията на Италия.

На територията на Италия се намират редица разузнавателни центрове развиващи дейност срещу нашата страна и социалистическия лагер, като вербоват свои сътрудници из средата на намиралата убежище в Италия вражеска емиграция от социалистическите страни.

Ръководейки се от решението на П.Б. на ЦК на БКП от 11.1.1960 г., резидентурата ни в Италия през I-то шестмесечие на 1961 година ще работи по изпълнението на следните задачи:

Из архивите на ДС

648

14

I. Добиване на разузнавателна информ за организираната и провеждана на и от територията на Италия дейност от главния противник - САЩ срещу нашата страна и другите страни от соц. лагер.

II. Разкриване дейността на италианските разузнавателни и контраразузнавателни органи срещу нашата страна и социалистическия лагер.

III. Разкриване дейността на различните разузнавателни центрове изградени на територията на Италия и действуващи срещу нашата страна и другите страни от соц. лагер и в тая връзка тая на българската вражеска емиграция ангажирана в тези центрове.

IV. Добиване на разузнавателна информация за организираната и провеждана от Ватикана дейност срещу нашата страна и другите страни от социалистическия лагер, и прихващане канале за връзка

V. Добиване информации по външната политика на италианското правителство и за противоречията възникващи между същата и другите страни от НАТО; за вътрешните противоречия между отделните партии и политически групировки, които се отразяват върху външната и вътрешна политика на Италия.

Своевременно разкриване на политическите ходове, които италианското правителство възнамерява да провежда по отношение на нашата страна или някоя друга страна от соц.лагер.

VI. Да продължи работата срещу Унгария, Гърция и ФРГ от територията на Италия, с цел придобиване на интересуваща ни информация за провежданата от главния враг - САЩ срещу нас дейност от територията на горните страни.

15

По ПЪРВАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА за обекти на агентурно проникване да се вземат следните:

а/ горното командване на НАТО и подкомандванията за различните родове войски към същото; Ракетни бази и други другите военни съоръжения построени от същото на територията на Италия; Италианските военни ефективи намиращи се под командването на НАТО.

За изпълнение на тази задача да бъдат проведени следните мероприятия:

1. Аг. "N. 1" - да се работи за идейно-политическото му укрепване, постепенно привеждане на наши идейни позиции и съзнателно отнасяне към правените ни от него услуги. Ще се използува за получаване на документална информация по горните обекти и даване наводки вред офицерските и по-отговорен персонал.

Отгов. Караиванов.

2. Аг. "Демирев" - ще се използува за изясняване и оточняване на отделни военни обекти по тая линия и за даване на нови наводки, по които да работи като аг. Вербовчик.

Отгов. Караиванов

3. Аг. "Рашко" - през предстоящото шестмесечие да се намерят форми и проведат мероприятия за активизирането на агента, като продължи оперативната и идейно политическата му подготовка. Ще бъде използуван за получаването на информация по горн. ком. НАТО на _____ и за даване наводки.

Отгов. Арсов

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

650

16

4. Агент "Емил" - ще продължи работата по укрепването на връзките му с гръцките военнослужещи към щабното командване на НАТО, към техническия персонал от известните служби и получаването чрез същите на интересуваща ни информация по тоя линия.

Отгов. Караиванов

5. "АВ Росен" - ще продължи работата по укрепването му като наш сътрудник. Ще се работи за внедряването му към щабното командване на НАТО и към техническия персонал от известните служби там, в които има американци и получаване информация за военни обекти по линия на същото.

Отговорник Караиванов

6. АВ "Тони" - да продължи работата по укрепване на доверителните отношения на новия работник с обекта. Ще се използува за получаването на информация по приложението на атомната енергия за мирни цели и военни цели, съгласно последните постижения на електронната физика, нейното приложение в съвременното въоръжение и за щабното командване на НАТО.

Отгов. Вълев

7. Агент "Минко" - ще се използват връзките му из военните среди за получаване на информация по интересуващите ни обекти.

Отгов. Караиванов

8. Агент "Ардо" - ще продължи използуването му за получаване на информация и документи по работата на Централно военно министерство и щабното командване на НАТО.

Отгов. Арсов

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

17

б/ Обекти за агентурно проникване с цел изясняване дейността на американците против нашия лагер от територията на Италия, да се считат:

1. Американско посолство в Рим.
2. Американския информационен и пропагандан център в гр. Рим.
3. Американски северен колеж в Рим.

По разработката на горните обекти да се проведат следните мероприятия:

1. Цинк "_____" - да продължи работата по заздравяване на създадените връзки с и по създаването на нови такива из средите на "Американския информационен център". Да продължи проучването и след допълнителна преценка и указания от наша страна, се открие замисления оперативен пропаганден пункт на тоя център.

Отгов. Караколарски

2. Обект _____ - чрез с.с. "Киров" да продължи обработването й с перспектива - увличането на същата или на нейния годеник в наша работа с перспектива вмъкването към родителите на Кина - научни работници.

Отгов. Караколарски

3. Агент "Киров" - да се използват като навигатор из средите на американските студенти, американски военно-служащи и др. американски граждани постоянно или временно пребиваващи в Рим.

Отгов. Караколарски

651
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

18

По изпълнението на ВТОРАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА да се проведат следните мероприятия:

1. Агент "Франц" - да продължи работата по неговото идеологично укрепване и възпитателната му подготовка като агент. Ще се използува за изясняването на структурата, личния състав и задачите на италианските разузн. и контраразузнавателни служби работещи срещу НРБ и другите страни от соц. лагер. Ще се цели да се изясни освен Сифар дали има други служби, които развиват разузнавателна дейност извън границите на Италия. Ще се използува също за получаването на сведения всред персонала от тези органи.

Отгов. Арсов

По изпълнение на ТРЕТАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА за обекти на агентурно проникване да се считат:

ВЪТ - / Врем. бълг. представителство /.
БНО - / Бълг. нац. фронт /.
БНК - / Бълг. нац. комитет /.

подкомитетите в Рим и секцията в Триест.

Радио "Свободна Европа".

За разкриване и изясняване на подривната дейност на горните организации, които по същество представляват разузнавателни такива, ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Дружко - ще продължи използуването му за следене дейността на радио "Своб. Европа" и по-нататъшното изучаване на персонала на същото с перспектива подхождане към най-перспективните от тях. Ще се използува за разкриване кои емигранти ще бъдат подготвяни за прехвърляне в нашата страна с разузнавателни задачи и по кои канали.

Отгов. Арсов

652

19

2. Аг. "Димитър" - през предстоящото шестмесечие ще трябва особено да се обърне внимание на идеологическото укрепване и възпитателна подготовка на агентите. Ще продължи използуването му за разкриване разузнавателната дейност на БНК и подкомитетите на същия в Китай и други европейски страни.

Отгов. Архив

3. Аг. "Янев" - след възстановяване на връзката предвидено да стане до 20.III.1961 г. ще бъде използуван за разкриване дейността на "Легионер". Едновременно с това ще се работи за укрепване на доверието му пред "Изменник" и "Бивший", с цел разкриване тяхната дейност срещу нашата страна.

Ще се използува за получаването на документална информация за БНФ.

Отгов. Архив

4. ДВ "Йордан" - необходимо е през предстоящото шестмесечие да се активизира работата с "Йордан" като се използува за получаването на информация за разузнавателната дейност на "Изменник" - разкриване лицата и лицата подготвящи се за подривна дейност срещу нашата страна и дейността на Амер. разузнавателен център в Залцбург - Австрия.

Отгов. Архив

По ЧЕТВЪРТА ОСНОВНА ЗАДАЧА обекти на агентурно проникване да се считат:

1. Журналистическа.
2. Издателска кампания.
3. Комитета на Запад.
4. Конгреса Руснаците

653

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

654

По горните обекти ще се проведат следните мероприятия:

1. Агент "Виторио" – ще продължи работата по внедряването му във Ватикана. Ще бъде използуван за получаването на информация за връзките на Ватикана с католици в нашата страна, а също така за подготовката на Вселенския църковен събор.

Отгов. Караиванчев

2. Аг. "Ивко" – ще се активизира работата на същия с връзките му по линия на Ватикана, като ще се насочи вниманието му за получаване на информация относно подготовката на Вселенския събор и конкретно как се осъществява влиянието на Ватикана върху външната и вътрешна политика на капиталистите управляващи среди. За връзката на различните политически лидери с висшестоящи лица от Ватикана.

Отгов. Караиванчев

3. ДВ "Бунтар" – по същия начин ще бъде използуван.

Отгов. Караиванчев

4. ДВ "Гарга" – ще бъдат направени нови усилия за възстановяване на връзката и при положение, че същата се осъществи, съвместно с него ще се обмисли как ще бъде използуван по линия на Ватикана. Пречка за използуване на добрите възможности на Гарга по тая линия е обстоятелството, че същия за сега живее в провинцията.

Отгов. Вълков

21

5. Ще бъде установена връзка с аг. "Бер-
нардо" изведен през т.г. на постоянно оседание в Виена
със задача да се внедри в комитета на Тагов и
разкрие дейността на същия, както и да дава информация за
другите органи на Ватикана.

Срок април 1961
Отгов. —

6. Да се провеждат мероприятия по затрудняването на Вселенския събор насрочен за 1962 година. За тази цел да се използуват изказвания на православната и другите църкви против свикването на Вселенския събор.

Отгов. Разузнаване

7. С цел провеждане на активни мероприятия за разобличаване подривната дейност на Ватикана срещу социалистическите страни ще се използуват агентурните възможности за придобиване на оригинални документи подписани от папата и други ръководящи лица от Ватикана. По тази задача се имат предвид преди всичко възможностите на Виторио "Бернардо", "Линъ" и "—".

Отгов. Разузнаване

Обекти за агентурно проникване по ПЕТА ОСНОВНА задача:

- Министерски съвет;
- Н-во външните работи - служби 3та и 4та съответно от политическата и икономическа дирекция;
- Председателство на републиката - канцеларията на президента;
- Н-во външната търговия - дирекция "Развити на Общообщения" /която работи с нашите страни/ и дирекция "Търговски договори".

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

656

22

За придобиване на интересуващата ни информация по тая задача ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ас "Мина" - ще се приведат мероприятия за освежаване и укрепване старите връзки на агента от М-во вън. работи. Ще се използува за получаване на документална информация от Мин. съвет и Външно м-во.

Отгов. Караджиров

2. ЯВ "Леонардо" - ще продължи укрепването на доверителни връзки на О.Г. с обекта, като ще бъде използуван за получаване на интересуваща ни информация за външната и вътрешна политика на ръководните управляващи среди.

Отгов. Вълков

3. "Калин" - със същите задачи както на "Леонардо".

4. ЯВ "Бутаров" също.

5. ЯВ "Висенте" - ще продължи както и до сега получаването на документална информация по интересуващите ни икономически въпроси, а също такава за замислите на италианското правителство във връзка със стокообмена на Италия с нашата страна и другите страни от соц. лагер.

Отгов. Караджиров

6. ЯВ "Ридзоли" - ще продължи използуването на същия за получаването на информация по външната и вътрешна политика на Италия.

Отгов. Караджиров

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

23

7. Ще продължи работата по обектите "Микеле",

с перспектива подбиране най-подходящите от тях за подхождане с цел увличането им в наша работа.

Отгов. Кар и Вълчар

657

По ШЕСТА ОСНОВНА ЗАДАЧА обекти на агентурно проникване да се считат следните:

- Турски и гръцки дипломатически и други представителства;
- Турски и гръцки колонии;
- — и — студенти;
- Т.ф.р - дипломатически, търговски и други представителства.

По тази задача ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Аг. "Скирос" - ще се използува като наводчик всред гръцките студенти в гр. Рим.

Отгов. Караджулов

2. Аг. "Лидо" - ще се използува също за даване наводки из средите на студентите от Пазарджик и Бургас.

Отгов. Арсов

3. Аг. "Крибеа" - върху същия ще се работи за подготовката му като аг. вербовчик за работа срещу фаш. Германия и Гърция.

Отгов. Караджулов

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

658

24

4. Ще продължи укрепването на връзката със западногерманските журналисти и като едновременно ще се използуват за подаване Хайофни по тая линия, а също така и такива всред английски и Америк. журналисти.

Отг ов. Кар. и Вълков

АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Да се отпечатват в италианския печат статии в интереса на социалистическия лагер, като се използуват някои актуални събития и противоречия между сателитите на СЩ от една страна и СЩ от друга.

За целта да се използуват: Леонарди, Ридзоли и Сандрели.

Отгов. Караиванчев

2. Да се работи по активизиране разложението на врежеската емиграция, като на първо място се набират компрометиращи данни за ръководителите на същата.

За целта да се използуват агентура "Дунин", "Димитър" и "Дилов".

Отгов. Арнаудов

3. Да се работи по добиване на всевъзможни оригинални документи: мемоари, директивни разпореждания, документи от централните и други ведомства, бланки с официални подписи и печати и пр.

За целта да се използуват: Линко, Ридзоли, Сандрели, Гъмтар.

Отгов. Караиванчев

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

25

В СТРАНАТА

През първото шестмесечие на 1961 година, усилията на *отдел III* при *Управлението* ще се насочат към указване помощ на *резидентурата* според възможностите на *Щаба*, както следва:

Ватикана

1. Съвместно с *Управление II дс* ще се продължи работата с аг *"Явлен"* /вече е утвърден от *Ватикана* за член на *ордена* орден/ по намиране начин за легалното му извеждане в *Италия* на постоянно оседание, с цел в *бъдещето* му във *Ватикана*.

Отгов. *Стойчев*

2. Съвместно с *Управление II дс* ще бъде изведен краткосрочно *агент* *"Ритлтав"* в *Австрия* и *Италия* с цел овладяване канали за връзка с *капиолците* в *България*. *Лицето* в момента служи за *пом. керит* по линия на ордена *Тамплиерите*.

Отгов. *Стойчев*

3. Ще се анализират наличните и новопостъпващи данни за *Дори Богословски*, след което ще бъде дадено указание на *резидентурата* за установяване контакт със същия.

Отгов. *Стойчев*

4. За установяване дейността насочена срещу *НРБ* от страна на свещеника и лицата

бъде изведена на временно оседание в *Италия* след укрепването й ще *агент* *"Гинка"*.

Отгов. *Доксев*

659

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

26

5. Ще се издирват нови агенти с възможности за работа по Вашингтон кандидати за Куйбишев главно такива били близки с майната и др. ръководители на Вашингтон.

За целта ще се прегледа отново контингента по Хасковски в Пловдивски Русенски Плевенски окръзи.

Отгов. Стоян

6. .....

II. По другите направления

1. Ще се отпочне обработката на .....
с цел създаване условия за свързване Агент-майката със сина му, който служи в
част в

Отгов. Данаев

2. Ще се подготви и изведе на постоянно оседание бившия агент на I управление "Разузнаване".

Отгов. Стоян

9. януари 1961 година

София
СК/14-2 екз.

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполковник Тихов

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата : 08.10.2015г. Секретар :

Поверително от особена важност!

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Ген.майор_____
_____1961 година
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Мероприятия за подготовка на агентурния апарат за работа в усложнена обстановка по линиите на отдел III-ти при Управление I-ДС.

а/ В ИТАЛИЯ

1. Да се създаде агентурна група с груповод агент "ДЕЛФИНО", със задача да събират сведения за плановете и действията на Южното командване на НАТО и в каква степен и как италианците ги поддържат, сведения за позициите на управляващите кръгове и военните ръководители на Италия.

В групата да бъдат включени агентите: "№ 1", "РОССОНЕ" и "СТАНКО".

За целта да се извърши съответна подготовка на "ДЕЛФИНО" като груповод /ползуване на тайници и тайнопис/, без да се разкриват за сега агентите, с които ще поддържа връзка. От друга страна агентите "№ 1", "РОССОНЕ" и "СТАНКО" да се подготвят за поддържане на безлична връзка – чрез тайници, без да се знаят помежду си и кой ще ги ръководи.

Връзката с Центъра "ДЕЛФИНО" ще прддържа чрез П/К в Швейцария. Начина ще се разработи конкретно допълнително.

Срок 15.X.1961 год.
Отг. Карастоянов

Из архивите на ДС

662

2. Да се създаде агентурна група с груповод агент "ПРИЯТЕЛ", със задача да събират сведения за плановете на италианското правителство за съвместни действия с другите страни от НАТО срещу страните от нашия лагер, за местонахождението, въоръжението и бойната готовност на италианските военни поделения и за действията на италианската разведка и контраразведка по отношение на нашите страни.

В групата да бъдат включени агентите: "АЛДО", "МИНКО" и "ФРАНКО".

За целта да се извърши проверка и укрепване на агент "ПРИЯТЕЛ", след което се подготви като груповод /да ползува тайници и тайнопис/, без да се разкриват агентите, които ще му бъдат предадени на връзка.

Агентите "АЛДО", "МИНКО" и "ФРАНКО" да бъдат обучени за поддържане на безлична връзка чрез тайници, без да се знаят помежду си, нито пък да им се казва кой ще ги ръководи.

Връзката с Центъра агент "ПРИЯТЕЛ" ще поддържа чрез П/К в Швейцария. Конкретния начин ще се разработи допълнително. Ще се търсят и други възможности за връзка.

Срок 30.X. 1961 год.
Отгов.Карастоянов

3. На агентите "ДЖИНО", "ВИТОРИО" и "ОЛИМПИО" да се разработят задачи за възпрепятствуване всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистическия лагер. Ако бъдат включени в диверсантски и шпионски групи или във войскови съединения на противника, при първа възможност да минат на наша страна.

Срок 15. X 1961 г.
Отгов. карастоянов

От архивите на ДС

б/ Във ФРАНЦИЯ

1. На агентите "ЧАВДАР", "ЛАЗАРОВ", "ВИТОША" и "КИРО" да се разработят задачи за възпрепятствуване всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистически лагер. Ако бъдат включени в диверсантски и шпионски групи, или във войскови съединения на противника, при първа възможност да минат на наша страна.

Срок 15. X 1961 г.
Отгов. Брунев

в/ В ГФР

1. На агентите "РОЛМАН" и "ОРЛОВ" да се разработят задачи да възпрепятствуват всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистическия лагер. Ако бъдат включени в диверсантски и шпионски групи или във войскови съединения на противника, при първа възможност да минат на наша страна.

Срок 20. X 1961 год.
Отгов. Косов

г/ В АВСТРИЯ

1. Ако Австрия остане неутрална страна на агент "ОЛИМП" да се дадат указания да остане там и изпълнява задачи, които ще му поставя ръководещия го работник.

2. С агентите "513", "ДОБРЕВ", "ИНДИЯ", "ПРОЛЕТ", и "АНДРЕЙ" да се договори постоянно действуващ начин за двустранно установяване на връзка.

На същите да се разработят задачи за възпрепятствуване всякакви действия на вражеската емиграция срещу НРБ и социалистическия лагер.

Из архивите на ДС

Ако се създадат войскови поделения от вражеската емиграция да се включат, да изучават състава, да се сближават с тези, които изразяват несъгласие с ръководството си и направят необходимото да ги направят негодни за действие срещу нас, а при прехвърляне на наша територия се предадат на нашите власти или потърсят връзка с парол.

Срок 15.X.1961 год.
Отгов. Красен.

664

3. Резидентурата да придобие 2 пощенски кутии, 2 Я/К и подготви 6 тайника за използуване на връзка с агентурата от другите резидентури.

Срок 30.X 1961 год.
Отгов. Красен

д/ В ШВЕЙЦАРИЯ

1. Да се договорят постоянно действуващи начини за бързо установяване на връзка с агентите "ДОРФ", "ВАН" и "ОЛГА".

Срок 30.IX 1961 год.
Отгов. Косов

2. Да се извършат проверки за надеждността на пощенските кутии "БОР" и "КРУША", след което се определи от кои агенти ще бъдат използувани в случай на усложнена обстановка.

Срок 30.IX 1961 год.
Отгов. Косов

3. Резидентурата да придобие 2 П/К, 2 Я/К и подготви 5 тайника, които да се използуват за връзка с агентурата от други резидентури.

Срок 30.X 1961 год.
Отгов. Косов

Из архивите на ДС

е/ ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Да се дадат на резидентурите указания за действия при усложнена обстановка и подготовката им за това.

2. От всички резидентури да се изясни в подходяща форма /без да се плашат агентите/ какво мобилизационно назначение има всеки агент от тези, които са набелязани за използуване по горните мероприятия.

Срок 30. IX 1961 год.
Отгов. резидентът

3. Да се оточнят последните адреси и телефонни номера на агентите и се набавят снимки за тези, от които не са взети до сега такива.

Срок 30 X 1961 год.
Отгов. резидентът

3. 9. 1961 г.
София
СК/397-2 екз.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполковник

Строго секретно!

81

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ,
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник_____
_____1961 година
С о ф и я

П Л А Н

За разузнавателната работа по линия на страните от Западна Европа, на отчет при отдел III-ти на Управление I-ДС.

А. С оглед възможността за усложняване на международната обстановка, по линия на отдел III-ти ще се извърши следната подготовка:

а/ В ЦЕНТЪРА

1. Да се проверят всички дела по съответните линии, като тези, по които не се работи, бъдат предадени на съхранение в архива на Управлението.

Срок 13.8. 1961 година
Отг. опер. работници.

2. Да бъдат унищожени всички излишни материали, фото-ленти от стари пощи, вестници и литература на вражеската емиграция, които не се използуват.

Срок 10.8. 1961 година
Отг. оператив. работници

Из архивите на ДС

3. Да се изготвят кратки справки за агентите, доверителните връзки и обектите, които да съдържат данни от биографичен характер, връзката и работата им с нашите органи, адресите, начините за връзка и паролите за свързване.

Срок 30.IX.1961 год.
Отг. опер. работници

б/ ЗАД ГРАНИЦА

1. Да се дадат указания на резидентурите да предложат начини за връзка с всеки агент по отделно при усложнена международна обстановка.

След получаването на данните от резидентурите, тази част от плана ще бъде разработена окончателно.

Срок 15.X. 1961 год.
Отг. опер.работници

2. Да се поставят на резидентурите в Австрия и Швейцария задачи за придобиване на П/К с оглед подпомагане останалите резидентури при обезпечаването на връзка с агентурата.

Срок _____1961 г.
Отг. резидентите

3. След допълнителна проверка резидентурите ще бъдат снабдени с необходимите източници на електрическа енергия и резервни части за радио-апаратурите за обезпечаване връзките им с Центъра при затруднени условия.

Срок _____1961 г.
Отг. опер. работници

4. Съгласувано с резидентурите ще им бъдат обезпечени необходимите количества оръжие за охрана на легациите, средства, продукти и екипировка, които биха били нужни при усложняване на обстановката.

Срок _____1961 г.
Отг. опер. работници

Из архивите на ДС

83

Б. ПОДГОТОВКА ЗА РАЗУЗНАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ ПРИ УСЛОЖНЯВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ОБСТАНОВКА.

ИТАЛИЯ

668

Основни направления на работата в Италия при такава обстановка ще бъдат:

I. Агентурно проникване в учрежденията на Южното командване на НАТО, италианските правителствени институти по отбраната и италианското военно министерство, с цел разкриване на плановете им за военни действия и провеждането на отделни военни операции срещу нашата страна и страните от соц.лагер.

Обекти на агентурно проникване по тази задача ще бъдат:

- Южното командване на НАТО и щабовете на отделните родове войски към същото;

- Италианското м-во на отбраната, генералния щаб и щабовете на отделните родове войски.

За проникването в тези обекти и получаването на информация по интересуващите ни въпроси ще бъдат използувани възможностите на агентите "№ 1", "РОССОНЕ", "СТАНКО", "ДЕЛФИНО", и"АЛДО", "МИНКО" и "ПРИЯТЕЛ".

1. Агент "№1 " ще бъде използуван за разкриване на плановете на Южното командване на НАТО за провеждане на бойни действия срещу страните от нашия лагер, за събиране на сведения за въоръжението, бойната готовност и местонахождението на поделенията от Южното командване на НАТО и взаимодействието между войските от различните държави.

84

2. С агент "РОССОНЕ" още от сега се работи за оставането му на работа към щаба на Южното командване на НАТО. При положение, че тези наши намерения се осъществят ще му бъдат поставени задачи както на агент "№ 1". При положение, че това не се осъществи, ще му бъдат дадени указания, в момент на мобилизация, чрез своите близки и роднини да действува за назначаването му към някои от щабовете на Южното командване на НАТО или на италианската армия, където ще може да изпълни успешно поставените му задачи.

3. Агент "СТАНКО" ще бъде използуван за разкриване плановете за участието на италианските ВВС в действия срещу страните от нашия лагер, а също така за разкриване е уточняване състава, вида, въоръжението и местонахождението на частите от италианските ВВС.

4. На агент "ДЕЛФИНО" ще бъдат дадени указания при усложнена обстановка да се насочи към снабдителните органи на италианската армия и използувайки своите лични възможности и връзките си с военнослужещи, да събира сведения за действията, които ще бъдат предприемани от италианската армия срещу страните от нашия лагер, за дислокацията и въоръжението на отделните части от армията и техната бойна готовност. От сега ще започне подготовката и в подходящ момент на "ДЕЛФИНО" ще бъдат дадени указания при военна обстановка да действува като агент-вербовчик и изгради самостоятелна агентурна група.

5. На агент "ПРИЯТЕЛ" /за когото се предполага, че при усложнена обстановка ще бъде мобилизиран в итал. армия/ ще бъдат поставени задачи да използува личните си възможности и връзките си с италиански и западногермански офицери за разкриване плановете за военни действия срещу страните от нашия лагер, въоръжението, местонахождението и бойната готовност на отделните войскови части. На агента ще бъдат разработени задачи при военна обстановка да действува като агент-вербовчик и създаде самостоятелна агентурна група.

669

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

670

85

6. Агент "АЛДО" ще бъде използуван за установяване състава, въоръжението, местонахождението, предвижването и бойната готовност на частите от итал.армия. Възможностите за разрешаването на тези задачи произтичат от служебното положение на агента.

7. На агент "МИНКО" ще бъдат поставени задачи да се възползува от положението си на служител към Министерския съвет, от връзките си със служители от Съвета и офицери от итал.армия, за да събира сведения за плановете на итал.правителство за съвместни действия с другите страни от НАТО срещу страните от нашия лагер.

8. Ще бъдат използувани възможностите на Д/В "БУНТАР" като служител към Министерския съвет на Италия и връзките му с ръководни фактори от италианските управляващи среди за получаване на информация за плановете за съвместни действия на итал.правителство с другите страни - членки на НАТО срещу страните от нашия лагер.

9. Предполага се, че при обстановка на война, агент "СКИРОС" ще бъде мобилизиран в гръцката армия. На агента ще бъде дадена връзка в Гърция и ще му бъдат поставени задачи да събира сведения от военен характер според възможностите му.

II. Агентурно проникване в италианските разузнавателни и контраразузнавателни органи, американските разузнавателни служби, действуващи от територията на Италия и ръководствата на вражеските емигрантски организации, с цел разкриване на плановете им за подривна дейност срещу нашата страна и страните от соц.лагер.

Обекти за проникване по тази задача ще бъдат:

86

- Разузнавателния отдел при Южното командване на НАТО;

- Разузнавателните и контраразузнавателни органи на итал.министерство на Вътрешните работи;

- Италианското военно разузнаване - СИФАР;

- Ватикана.

За проникването в тези обекти и разрешаването на стоящите пред нас задачи ще бъдат използувани възможностите на агентите: "№ 1", "ФРАНКО", "ДЖИНО", "ОЛИМПИО" и "ВИТОРИО".

1. На агент "№ 1" ще бъдат поставени задачи: разширявайки връзките си със служители от разузнавателния отдел при Южното командване на НАТО, да събира сведения за плановете и действията на отдела срещу страните от нашия лагер.

2. На агент "ФРАНКО" ще бъдат поставени задачи: да се възползува от служебното си положение и връзките си със служители от контраразузнавателните органи на Италия, за да разкрива действията на КРО по отношение на нашата и на братските разведки агентура.

3. Агент "ДЖИНО" ще работи за разкриване агентурата на капитал.разузнавания сред вражеската емиграция, използувана за разузнавателна и диверсионна дейност срещу нашата страна. На "ДЖИНО" ще бъдат дадени указания да действува като агент-вербовчик и създаде самостоятелна агентурна група.

4. На агент "ОЛИМПИО" ще бъдат поставени задачи както на "ДЖИНО".

5. Агент "ВИТОРИО" ще бъде използуван за разкриване разузнавателната дейност на Ватикана срещу социалистическия лагер.

671

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

672

87

ФРАНЦИЯ

Пред агентурата във франция ще стоят за изпълнение следните задачи:

1. Агент "250" да използува връзките си с висши офицери от френската армия и положението си на журналист, за да направи при мобилизация необходимото да бъде мобилизиран като военен кореспондент към щаба на някоя от френските армии.

Главните задачи ще бъдат - установяване състава на армията, командния състав, въоръжението, особено атомното, месторазпорожението и бойните задачи.

2. Агент "ЧАВДАР" да използува връзките си с полковник КОСТОВ за включване в диверсионни групи, които ще бъдат формирани от изменниците на родината за действия в нашия тил,със задача при прехвърляне с диверсионна група, да ликвидира същата на наша територия

Ако бъде изпратен в лагер, да търси форми и начини за внедряване в диверсионна група.

3. Агентите "ЛАЗАРОВ" и "ВИТОША" ако останат на свобода, да ни информират кои лица от вражеската емиграция се подготвят от капитал.разузнавания за прехвърляне в нашия тил.

При положение, че бъдат изпратени на лагер, да провеждат мероприятия за неутрализиране на емигрантите.

ГЕРМАНСКА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА

Задачите, които ще има да изпълнява агентурата на територията на ГФР при усложнена обстановка са:

1. Да следи за дислокацията на немската армия и войските на НАТО и настъпващите изменения в тези дислокации, с оглед определяне насоката на действията им. Да следи за въоръжението на армиите.

2. Да установява движението на българската вражеска емиграция, използуването на същата от противника за диверсионни и други мероприятия в нашата страна, лицата които се натоварват с такива задачи, време и място на прехвърлянето им.

За осигуряване изпълнението на посочените задачи на агентите "РОЛМАН", "ОРЛОВ" и "САВА" да се извърши необходимата подготовка и се проведат следните мероприятия:

1. Да се извърши подготовката на агент "РОЛМАН" за груповод, като му се дадат указания да издири и установи контакт с агент "САВА" с оглед използуването му за работа по НАТО.

Срок _____1961 г.
Отг. _____

2. Агент "ОРЛОВ" като служител на радио "Свободна Европа" ще се използува за установяване дейността на вражеската емиграция и използуването й от противниците за работа в нашата страна. Да се поиска от агента по-скоро да осъществи преместването си в секретния отдел на радиото където възможностите му за наша работа ще бъдат по-добри.

Срок _____
Отг. _____

3. За да се подпомогне резидентурата в Берн по организиране ръководството и връзката с агентурата, на работниците в ГФР да се постави задачата да издирят и оборудват с наша помощ на немска територия 5 тайника.

Срок _____
Отг. _____

673

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

674

89

АВСТРИЯ

При усложнена международна обстановка пред резидентурата във Виена ще стоят за изпълнение следните задачи:

Агентурно проникване във военните организации на САЩ, ГФР и Гърция, както и в разузнавателните и контраразузнавателни органи, служби, школи за подготовка на диверсионни групи, роти сформирани от състава на вражеските емигрантски организации и др. за разкриване подготовката за военни действия срещу нашата страна и соц.лагер.

За изпълнението на горните задачи ще се провеждат следните мероприятия:

I. РАБОТА С АГЕНТУРАТА

1. Агент "ОЛИМП" - ще му се постави задача да замине незабавно в Гърция и постъпи в редовете на гръцката армия. На същия ще се дадат указания да се стреми да проникне като преводач в щаб на военно поделение, с оглед получаване на военна информация.

Заедно с това агент "ОЛИМП" ще се използува като агент-вербовчик за създаване на агентурна група сред гръцките военнослужащи за провеждане на разузнавателна и подривна работа.

2. Агент "ГАЛИАС" - ще му се постави задача да замине за Гърция и като използува връзките на семейството то си, да бъде мобилизиран в КИП, с цел получаване информация за военните планове и разузнавателната дейност на КИП.

Също така на агент "ГАЛИАС" ще се постави задача да използува на тъмно своя брат, който служи в КИП, за получаване на военна информация.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

3. Агент "513" - на агента ще се постави задача да използува връзките си с за включване в западногерманското разузнаване, с оглед разкриване на неговите действия и агентура в НРБ, както и за разкриване плановете за използуване на българската вражеска емиграция за разузнавателна и диверсионна работа срещу нашата страна.

4. Агентите "ДОБРЕВ", "ИНДИЯ", "ПРОЛЕТ" и "АНДРЕЙ", ако не бъдат изпратени в концентрационни лагери, ще бъдат използувани за разкриване как ще бъде използувана вражеската емиграция за разузнавателна и диверсионна дейност срещу нашата страна. Ако бъдат изпратени в лагери, ще им бъдат дадени указания за водене разложителна работа всред емигрантите.

5. Агент "ЗАГОРОВ" - тъй като същия вероятно ще бъде мобилизиран, ще му се постави задача да се устрои като журналист при щаба на някое военно поделение, с оглед да ни информира за плановете и действията на поделението.

ШВЕЙЦАРИЯ

При усложнена международна обстановка пред резидентурата в Берн се поставят за разрешение следните задачи:

Агентурно проникване в учрежденията и организациите на САЩ на територията на Швейцария и тези, които провеждат подривна дейност срещу нашата страна и соц.лагер, използуване възможностите в Швейцария за разузнавателна работа в Турция и Гърция, както и в НАТО - Париж.

Във връзка с решаването на тези задачи да се имат предвид следните обекти на агентурно проникване:

Из архивите на ДС

676

- Американското посолство в Берн и консулството в Женева;

- Турско и гръцко представителства в Берн и Женева;

- НАТО - Париж.

На агентурата ще бъдат поставени следните задачи:

1. Агент "ДОРФ" - в случай, че бъде повикан да се завърне в родината си, да му се дадат указания да направи всичко възможно да постъпи на работа в гръцкото Външно министерство, полицията или Министерството на войната като преводач или друга подходяща работа, с оглед получаване разузнавателни сведения от военен характер.

Ако агента остане в Женева да му се подсигурят необходимите документи, позволяващи му да бъде използуван като маршрутник във Франция и ГФР или други интересуващи ни страни.

2. Агент "ВАН" - да му се дадат указания за внедряване в НАТО /чрез фирми-доставчици на НАТО/ за работа срещу главния враг. С наша помощ да се снабди с необходимите документи за свободно пътуване в ГФР, Франция и други интересуващи ни страни.

В случай, че агента бъде мобилизиран, да му се дадат указания за внедряване в полицейски или тилово-снабдителни войскови части, с цел получаване военна информация.

3. Агент "ОЛГА" - да се използува за събиране документална и друга ценна разузнавателна информация, за изучаване на лица работещи в официалните представителства на страните от НАТО, с оглед подбиране на подходящи такива за наша работа.

В случай, че агента бъде отзован в родината си, да се използува за получаване на военна информация.

91

4. Агент "РОБЕРТ" - да се проведат допълнителни мероприятия за проверката на агента и ако се потвърдят данните за неговата нечестност, да се използува за дезинформация на противника.

5. Агент "РУДОЛФ" - да му се извърши проверка и ако се окаже честен в работата с нас, да се укрепи като агент и при мобилизация в родината му, да се използува за получаване на военна информация.

Из архивите на ДС

_____1961 год.

С о ф и я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполковник_____

Строго секретно!

220
123

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ЗАДАЧИ НА ОТДЕЛ III-ти, У-НИЕ I-ДС
ПО СТРАНИ

I. И Т А Л И Я

1. Агентурно проникване в учрежденията и организациите на главния противник – САЩ, в щабовете и базите на НАТО, намиращи се в Италия, с цел разкриване и пресичане плановете и действията на главния противник срещу нашата страна и страните от социалистическия лагер.

Главен обект на агентурно проникване по тази основна задача ще бъде ЮЖНОТО КОМАНДВАНЕ НА НАТО.

2. Агентурно проникване във Ватикана, с цел разкриване плановете и практическата вражеска дейност на Ватикана против нашата страна и другите страни от социалистическия лагер и за получаване информация по подготовката на Вселенския събор.

За целта ще се работи за агентурно проникване в ръководните органи във Ватикана и на първо място в Източната конгрегация и органа на Ватикана – в-к "Осерваторе романо".

3. Агентурно проникване в италианските разузнавателни и контраразузнавателни органи, а също така във вражеските разузнавателни централи, с цел разкриване и пресичане тяхната подривна дейност срещу нашата страна и страните от социалистическия лагер.

4. Добиване информация за външната политика на италианското правителство и противоречията му с другите страни от НАТО и провеждане мероприятия за въздействие върху общественото мнение.

221
124

II. Ф Р А Н Ц И Я

1. Агентурно проникване и получаване секретна информация за НАТО-Париж.

Обекти за агентурно проникване:

а/ Турската делегация при НАТО;
б/ Гръцката делегация при НАТО;
в/ Френската делегация при НАТО;

2. Агентурно проникване и получаване информация за дейността на вражеските разузнавателни центрове действуващи срещу НР България от Франция и ГФР.

3. Агентурно проникване и получаване секретна информация за външната и вътрешна политика на Франция.

4. Набиране на научно-техническа информация и документи интересуващи НР България.

III. А В С Т Р И Я

1. Агентурно проникване в учрежденията и организациите на САЩ в Австрия и предимно в разузнавателните и контр разузнавателните органи, учреждения и служби за разкриване тяхната подривна дейност срещу нашата страна и влиянието,което оказват върху австрийското правителство.

2. Разкриване подривната дейност на вражеските разузнавателни централи на територията на Австрия и ГФР и как използуват българската вражеска емиграция.

3. Провеждане мероприятия за оказване политическо въздействие върху австрийската общественост в полза на социалистическия лагер против агресивната политика на САЩ и НАТО.

679

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

222
25

IV. ШВЕЙЦАРИЯ

1. Агентурно проникване в учрежденията и организациите на главния враг - САЩ на територията на Швейцария и използуване възможностите в тази страна за разузнавателна работа в Турция и Гърция.

2. Създаване условия в Швейцария за обезпечаване на връзка с наша агентура в други страни - К/К, П/К, места за срещи и явки, тайници и пр.

3. Създаване условия за провеждане в Швейцария мероприятия за политическо въздействие в наша полза.

_____1962 год.

София
СК/924-2 екз.

680

13-
126

У

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

ПЕРСПЕКТИВЕН ПЛАН

За 15 разузнавателна работа по линия на 8 Италия през I-то шестмесечие на 1962 година.

8 Италия, като членка на 27 НАТО е един от най-важните сателити на главния противник – 11САЩ. В 8 Италия е седалището на 28 Южното командване на НАТО, на различни 29 американски учреждения, институти и 15 разузнавателни централи, които развиват активна подривна дейност срещу нашата страна и страните от социалистическия лагер.

Територията на 8 Италия заема важно място в плановете на империалистите за агресивни действия срещу социалистическия лагер. Там са построени редица военно-стратегически обекти, ракетни бази, складове за ядрено оръжие и пр.

Седалището на най-реакционната организация от световен мащаб – 10 Ватикана се намира на територията на 8 Италия.

Изхождайки от всичко това, ръководейки се от решението на 21 ПБ на ЦК на БКП от 14.I.1960 год., от заповедите и указанията на ръководството на 30 Министерството и 1 Управлението, с цел подобряване на 17 оперативната работа и получаване на значително по-добри резултати, в чест на VIII конгрес на БКП, през I-то шестмесечие на 1962 година,

Из архивите на ДС

682

44-127

2 резидентурата в 8 Италия и работниците от 1 Центъра ще работят за разширяване и по-пълно използуване възможностите на наличната 14 агентура, в изпълнение на следните основни задачи:

I.

16 Агентурно проникване в учрежденията и организациите на главния противник - НАТО, в щабовете и базите на 27 НАТО, намиращи се в 8 Италия, с цел разкриване и пресичане плановете и действията на главния противник срещу нашата страна и страните от социалистическия лагер.

Главен обект на 16 агентурно проникване по тази основна задача ще бъде 28 Южното командване на НАТО.

За изпълнението на тази основна задача ще се използуват възможностите на:

1. 14 агенти "31 №1" - ще бъде използуван за получаване на 32 документална информация за плановете и действията на 28 Южното командване, а също така за даване 33 Насоки сред лица от интересуващите ни служители към 28 командването.

Отг. Карастоянов

2. Ще се използуват възможностите на 14 агенти "34 Россоне" за получаване на ценна 32 документална информация по линия на 27 НАТО.

За целта ще се обърне особено внимание на връзките му с лица от щабовете на 27 НАТО. Ще се работи активно за изучаването и използуването на тези връзки на тъмно. Ще се даде линия на поведение на 14 агента за разширяване връзките му с офицери от 28 Южното командване на НАТО и лица от техническия персонал на 35 оперативните отдели към щабовете.

15-
128

За подпомагане изпълнението на основната задача, стояща пред 14 агента, ще се завърши подготовката му за работа с фотоапаратура. През шестмесечието ще се извърши подготовка на 14 агента за преминаване на 36 безлична връзка.

Системно, настойчиво и задълбочено ще се провежда политическа подготовка на 14 агента, с цел идейното му укрепване и спечелване изцяло на наши позиции.

Отговорник 4 Карастоянов

3. Ще се използуват възможностите на 4 агенти "37 Кенфило" за изучаване и обработване на обектите "38 Павел" и "39 Фани" - работещи в 27 НАТО.

Отговорник 4 Карастоянов

4. Ще се използуват възможностите на 14 агенти "40 Ардо" за получаване 32 документална информация за 41 италианското военно министерство и за съвместните мероприятия провеждани от това министерство с 28 горното командване на НАТО и с военните ведомства на другите страни - членки на 27 НАТО. За целта ще се подготви за работа с фотоапаратура. До края на шестмесечието ще завърши подготовката на 14 агента за минаване на 36 безлична връзка.

14 Агента ще бъде използуван също за даване 33 указания за военнослужащи от секцията на 27 НАТО в службата, където работи. Ще продължи работата по идеологическото укрепване на 14 агента.

Отговорник Марков

5. 14 Агент "42 Приятел" ще бъде използуван предимно по реализирането на обекта "43 Лагер".

683

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

684

16-129

С оглед сериозността на стоящите пред 14 агента задачи, ще продължи 17 оперативната му подготовка и идеологическото му укрепване. В тази връзка ще бъдат извършени проверочни мероприятия по данните, получени от 14 агента в последно време. Ще бъде проведена и комбинация за проверка честността на 14 агента към нас.

Отговорник 6 Дамов

6. 14 Агент "44 Станко" ще бъде използуван за получаване 33 документи из средите на военнослужащи от интересуващите ни служби към 28 Южното командване на НАТО и щаба на 45 гвардейските ВВС. "44 Станко" ще бъде използуван и за получаване информация за местонахождението, въоръжението и плановете за действия на 45 гвардейските ВВС. Ще продължи 17 оперативната и идейно-политическа подготовка на 14 агента.

Отговорник 5 Орсов

7. Ще бъдат използувани възможностите на 17 агент "46 Скиро" за създаване на връзки с военнослужащи от гр. 47 Лариса, чрез които да получава сведения за американската база в този град. Ще продължи използуването на 17 агента за изучаването на гръцки военнослужащи към 28 Южното командване на НАТО. Ще продължи подготовката му за работа в 48 Гърция.

Отговорник 7 Дамов

8. Ще продължи работата по увличането на "49 Дуким" за изпълнение на наши задачи. Ще бъде насочен да се устрои на работа в 50 Атина, с цел използуването му по 28 Южното командване на НАТО.

Отговорник 6 Дамов

17-
130

9. Ще се използуват възможностите на 14 агент: "31 №1", "37 Жефрино", "34 Росоне", "42 Приятел" и "44 Слънце" за изучаване структурата на 28 Южното командване на НАТО, местонахождението на отделните му служби, лицата, които работят в тях и заведенията, които посещават, с оглед насочване към интересни за нас обекти. За тази цел ще бъдат използувани и данните постъпили до сега от 16 агентурни и официални източници.

II.

16 Агентурно проникване във 10 Ватикана с цел разкриване плановете и практическата вражеска дейност на 10 Ватикана против нашата страна и другите страни от социалистическия лагер и за получаване информация по подготовката на 51 Вселенския събор.

За целта ще се работи за 16 агентурно проникване в ръководните органи във 10 Ватикана и на първо място в 52 Източната конгрегация и органа на 10 Ватикана в-к "53 Осерваторе романо", като се използуват възможностите на 14 агентите: "54 Минко", "55 Виторио" и 56 Бунтар". Ще се проведат мероприятия за подбиране на подходящи лица от съответните обекти, които след изучаване и обработка ще се използуват по наши задачи.

Изхождайки от стоящите за разрешение задачи по линията и наличните възможности, ще се проведат следните мероприятия:

А. Работа с наличната 14 агентура и 57 В.В.

1. Ще се използуват възможностите на 14 агент "54 Минко" за получаване секретна информация относно дейността на 10 Ватикана и нейните органи и за получаване 33 материали. За изпълнение на тези задачи 14 агента

685

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

686

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 08.10.2016г. Секретар:

18 - 131

ще използува връзките си с 58. един
от секретарите на
директор на "53 монсиньор 60
и др.

Отгов. 4 Карастоянов

2. Ще се активизира работата с 14 агент "56 Бунтар" за получаване секретна информация по 10 Ватикана, като се използуват връзките му с 61 Зи Оре - отговарящ за съкровището на 10 Ватикана и кардинал 62 Монтини - архиепископ на 63 Милано.

Отгов. 4 Карастоянов

3. Ще продължи търсенето на възможности за устройването на 14 агент "55 Виторио" на работа в някои от органите на 10 Ватикана, с оглед създаване условия за изпълнение на по-сериозни задачи. До разрешаването на този въпрос, 14 агента ще се използува за изясняване подривната дейност против нашата страна на обекта "64 Лицемер" и другите католически свещеници-българи в 8 Италия.

Отгов. 7 Соколов

4. Ще бъде възстановена връзката с 57 ВВ "65 Барка" прекъсната преди две години, с оглед използуването му по 10 Ватикана, каквито възможности има.

Отгов. 4 Карастоянов

Б. Работа с обектите

1. Ще продължи изучаването и обработването на обекта "66 Строител" - близка връзка на 67 папа Йоан XXIII. На основата на създадения вече контакт с обекта, работата по

19-
132

обработването му ще бъде активизирана с оглед постепенното му увличане в изпълнение на наши задачи.

Отговорник 7 Соколов

2. През шестмесечието ще бъдат изучени личните качества и възможностите за наша работа по линия на 10 Балкана на обектите 68 Югославия - журналист в "53 Осведомление гонало" и 69 ренато - имащ контакт със служители от 52 Източната конгрегация

Отговорник 7 Соколов

687

Из архивите на ДС

В. Мероприятия, които ще бъдат проведени в страната

1. Ще бъде изведен на временно оседание в 70 Австрия и 8 Италия за срок от 2-3 месеца 14 агенти "71 Боянов" за изпълнение на задачи по линия на 72 пасторийския орден.

Отговорник Бакърджиев

2. Ще продължи работата по създаване на условия за извеждане на 14 агенти "73 Свилен" на постоянно оседание, по линия на 74 езуитския орден. Ще се отпочне 17 оперативна подготовка на 14 агента за задгранична работа.

Отговорник Бакърджиев

III.

16 Агентурно проникване в 19 италианските 15 разузнавателни и 75 контраразузнавателни органи, а също така във вражеските 15 разузнавателни централи, с цел разкриване и пресичане тяхната подривна дейност срещу

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 08.10.2015г. Секретар:

688

~~20~~ -
133

нашата страна и страните от социалистическия лагер.

За изпълнението на тази задача ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще се използуват възможностите на 14 агент "26 Дунав" за разкриване източниците, от които бюрото на радио "18 Свободна Европа" в 9 Рим черпи секретни сведения за нашата страна. "26 Дунав" ще бъде използуван също за получаване данни по дейността на "76 Изменник".

Отговорник 5 Арсов

2. Ще се използуват по-пълно възможностите на 57 З.В "77 Продан" за разкриване подривната дейност на "76 Изменник" в полза на 15 американското разузнаване

Отговорник 5 Арсов

3. Използуване възможностите на 14 агент "25 Франко" за разкриване структурата, личния състав и действията на 19 американските 15 разузнавателни и 75 контраразузнавателни органи срещу нашия лагер; за изучаване и даване 33 насоки от състава на тези органи. Ще продължи идейното укрепване на 14 агента. Ще му се проведе подготовка за работа с фотоапаратура, с цел получаване на секретна 32 документална информация.

Отговорник 5 Арсов

4. Ще се разработи линия на поведение на 14 агент "54 Инжо", възползувайки се от връзките си с 78 79 СИФ НР да го изучава и събира от него на тъмно сведения за структурата и действията на тази служба.

Отговорник 4 Карагьолов

21 - 134

IV.

Добиване информация за външната политика на 19 - италианското правителство и противоречията му с другите страни от 27 НАТО и провеждане мероприятия за въздействие върху общественото мнение.

1. Ще се използуват възможностите на 14 агенти "54 Минко" за получаване секретна информация относно дейността на 80 Министерския съвет. За целта 14 агента ще използува широките си връзки сред служителите от същия и преди всичко министъра на 81 народното здраве. Служебното положение на 14 агента позволява да е в близък контакт с посочения министър и неговите най-близки помощници.

Отгов. Ч Карастоянов

2. 14 Агенти "56 Бунтар" ще се използува за получаване секретна информация относно интересуващите ни решения и действия на 80 Министерския съвет и видни правителствени дейци на 8 Италия. С цел цялостното използуване възможностите на 14 агента, ще бъдат уточнени и изучени връзките му и му се разработят задачи по онези от тях, които представляват интерес.

Отгов. Ч Карастоянов

3. Ще продължи използуването на 57 ТВ "82 Висконти" за получаване 32 документална информация по интересуващите ни икономически въпроси и преди всичко възможностите и плановете на 19 италианското правителство относно стокообмена на 8 Италия с нашата страна и другите страни от социалистическия лагер.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

690

Ето снимала ирено зеверова

22-35

Ще се използува предстоящето идване на 57 Л.В в 83 България за обучаването му за работа с фототехника.

Отговорник 6 Ганов

4. Ще продължи използуването на 57 ВК "87 Лино" за получаване 32 документални информация относно линията, следвана от ръководството на 85 И.С.П. и дейността на 86 социалистическия интернационал

Отговорник 6 Ганов

5. Ще се активизира работата с 57 ВК "87 Токи" с оглед получаване секретна информация по линия на министъра на 88 земеделието във връзка с участието на 8 Италия в 89 общия пазар и ръководни дейци на 90 ХДП. "87 Токи" ще бъде заведен като 57 Л.В. и се работи за прерастване отношенията с него в 16 агентурни.

Отговорник 6 Ганов

6. Ще се активизира работата и укрепят 57 доверителните връзки с 57 ВК "91 Калио", като се използуват възможностите му за получаване информация относно външната политика на управляващите среди в 8 Италия.

Отгов. 4 Карастоянов

7. Ще бъде възстановена връзката и се работи за укрепване 57 доверителните отношения с 57 ВК "92 Лино", като се използува за получаване информация по приложение на атомната енергия за мирни и военни цели, достиженията на електронната физика и приложението ѝ в съвременното въоръжение. 57 ВК ще се използува също за изясняване ролята на 10 Ватикана при определяне политиката на 19 италианските управляващи среди.

Отгов, 4 Карастоянов

23
136

8. С оглед създаване възможност за проникване във 93 Външното министерство на 8 Италия, ще се изучи посредством 57 ИВ "94 Брюксело" братовчеда му, работещ в същото министерство и се отпочне работа по него.

Отгов. Караславов

9. Ще се публикуват материали в 19 италианската преса по повод важни политически събития, с оглед обработване общественото мнение в 8 Италия, като се използуват възможностите на 95 Либерални, "84 Нио", "96 Видони", 94 Брюксело и др. по отделен план.

Март 1962 год.

Из архивите на ДС

Строго секретно! 798

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

139

О Т Е Ч Е Т

за информационната работа през
1965 година по линия на ИТАЛИЯ.

През изтеклата 1965 година от резидентурата в Рим се получиха 142 и използваха общо 108 информации. Разпределението на тези информации по основните задачи стоящи пред резидентурата е следното:

1. По първата основна задача–придобиване на информации по плановете и намеренията на главния враг САЩ и НАТО срещу НРБ и другите социалистически страни се получиха общо 21 информации, от които 10 за ЦК на БКП.

С получените информации бяха изяснени някои действия и планове на САЩ и техните съюзници от НАТО от военно-политически характер засягащи преди всичко южното командване на НАТО. Получиха се сведения за нова неизвестна до сега база на САЩ в Далечния изток, някои въпроси за отношението на САЩ и Италия по създаването на Многостранните ядрени сили на НАТО и възникналите по този повод противоречия вътре в НАТО, някои данни за декемврийската сесия на НАТО, за проведената 11-та сесия на Атлантическия съюз, за въоръжението на италианската армия, за някои военни обекти и други.

По тази задача бяха получени и редица документи, като документът на икономическия комитет на НАТО за съревнованието между Запада и Изтока, за отношението на НАТО по въпроса за отпускане кредити от Запада на социалистическите страни.

Изяснени бяха и някои въпроси по отношенията между Италия и САЩ, по външната политика на САЩ и действията и като член на НАТО.

Получиха се конкретни информации за сключени тайни

Из архивите на ДС

693

съглашение между САЩ и Италия за вземане мерки срещу кризата в НАТО и по-специално срещу позициите на ДЕ ГОЛ по отношение на НАТО.

2.По втората основна задача-политика,планове и намерения на италианското правителство по отношение на НРБ и социалистическия лагер и по-важни международни въпроси се получиха 28 информации.Някои от тях съдържаха интересни сведения за политиката на италианските управляващи среди към НРБ и социалистическите страни.Получеха се конкретни данни за настроението и предложенията на италианската икономическа делегация през време на итало-българските търговски преговори в Рим,както и за преговорите по неуредени финансови въпроси между двете страни в София и др.Интерес представляваха и отзивите за проведеното заседание на страните членки на Варшавския пакт.

Във връзка с отношението на Италия по важни международни въпроси се получиха информации по събитията във Виетнам,С.Доминго и Алжир,за становището на Италия по някои въпроси от дневния ред на сесията на ООН както и за политиката на Италия в Латино-американските страни и други.

Някои от информациите обаче бяха изпращани със закъснение и се губеше актуалността им.Други от тях имаха твърде общ характер,и въпреки че засягаха интересни въпроси не можаха да се използват.

3.По третата основна задача-политика и подривна дейност на Ватикана срещу НРБ и социалистическите страни бяха използвани 6 информации.Тези информации отчасти изясняваха становището на Ватикана по редица международни въпроси. Например по по събитията във Виетнам,засягаха също така взаимоотношенията между отделните християндемократически партии в Западна Европа и Латинска Америка,както и становището на 4-та сесия на Вселенския събор за отношенията на католическата църква към социалистическите страни.

Освен по горните въпроси бяха използвани от съветските другари други 10 документални информации отнасящи

Из архивите на ДС

694

се преди всичко за отношенията между СССР и Турция,събитията в Кипър и др.

От съветските другари получихме и четири информации за положението в ИСП,за САРАГАТ,за резултатите отIУсесия на Вселенския събор както и някои данни за външната политика на Италия.

По една информация получихме от полските и унгарските другари главно по отношение дейността на Ватикана.

Получиха се и 6 информации по линия на четвърти отдел,които представляваха интерес.Някои от тях бяха изпратени и до ЦК на БКП.

Три документални информации,/документ на НАТО за политиката на ЧССР,итало-чехословашките търговски отношения, чехословашко-западногерманските преговори/ изпратихме на чехословашките другари.

През изтеклата 1965 година резидентурата в РИМ развиваше добра информационна дейност.Получиха се редица ценни информации,които спомогнаха за изясняване на отделни страни от номенклатурните въпроси.По-голяма част от информациите бяха конкретни и засягаха актуални събития.Имаше и голям брой документални информации,които обаче пристигаха в Центъра с голямо закъснение и губеха актуалността си.За отбелязване е също така,че през второто шестмесечие се чувствува известно намаляване на пристигащите в центъра информации.Не се получи и нито една документална информация.

Работниците от резидентурата допуснаха и ред слабости.Макар че почти на всички информации се правеше добра първична оценка имаше и такива,чиято оценка беше формална и не се излизаше с предложение за използването на информацията

През първите месеци на 1965 година резидентурата изпращаше много грами в Центъра,които в повечето случаи не бяха по достатъчно важни и срочни въпроси.След като им беше обърнато внимание,информациите,които получавахме с грами намаляха до минимум.Получаваха се само грами по изключително важни събития,за които беше необходимо да се вземе незабавно отношение.

142 16 201

Все още продължават да се изпращат информации съдържащи данни известни от официални източници,каквато е случаят със сведението за проведения конгрес на младежите християндемократи,по събитията във Виетнам,по някои военни въпроси,конференции,срещи и разговори с политически дейци и др.Някои от информациите третират интересни въпроси,но поради твърде общия им характер не можаха да се използват.Такива бяха информациите за създаването на американски военен комитет в Италия,разговорите на Ерхард в Париж,данните за американската шифровъчна система и други.

През следващата година резидентурата трябва да обърне внимание на тези слабости при обработката и изпращането на сведенията и да използват всички възможности за по-нататъшното и по-пълно изясняване както на някои страни от номенклатурните въпроси,така също и на отделно поставените задачи.

Резидентурата трябва да обърне по-голямо внимание при обработката на информацията,да прави по-задълбочена първична оценка,да намали броя на неточните и противоречиви информации,да увеличи количеството на информациите по първата основна задача,като същевременно положи всички усилия за подобряване на качеството им.

През годината бяха изготвени справки по външната и вътрешната политика на Италия.Съвместно с линейния отдел беше направен анализ на работата на 4-ма източника на информационни сведения.

Необходимо е през следващата 1966 година да се подобрява все повече контактът между направлението по Италия към отдел Информация и линейния отдел което би спомогнало за по-задълбочена и по-качествена работа.

Изготвил:

22.XI.1965 год.
С о ф и я

695

Из архивите на ДС

Строго секретно!

127 186

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

За агентурно-оперативната и информационна работа по линия на ИТАЛИЯ за времето от 1.I. 1965 г. до 1.XII. 1965 година.

През годината Италия продължи да играе ролята на верен съюзник и надежден партньор на САЩ в НАТО. Нещо повече, на нея в последно време бе предоставена ролята на активен фактор в укрепването на югоизточното крило на НАТО /военният министър АНДРЕОТИ посети Турция, а неговият заместник – Гърция/.

Подобна задача Италия изпълнява и в Общия пазар, където, под диктата на САЩ се стреми да балансира и изглажда противоречията предимно между главните империалистически държави.

На външната политика на Италия, обаче, продължи да оказва силно въздействие вътрешното положение и преди всичко все по-засилващите се противоречия вътре в правителството на "левия център" и активното влияние на Компартията и демократичните сили.

Миролюбивите инициативи на СССР и социалистическите страни, техните икономически успехи, се отразяват благоприятно върху мирогледа на все по-широки кръгове на италианската общественост. Това, както и самата природа на италианците /общителност, стремеж за по-леки печалби, подкупност и др./ обяснява до голяма степен тяхната готовност да влизат свободно в контакт с наши представители,

128 12 87

Из архивите на ДС

697

да се подават на обработка от нас и да приемат сътрудничество с нашите органи.

В Италия живеят значителен брой граждани на САЩ, Гърция и Турция, било като служители от официалните представителства /тези на САЩ наброяват персонал от около 170 души/, било като студенти или специализанти. Някои от тях се държат по-свободно отколкото в своите страни и идват на контакт с наши представители.

Към всичко това трябва да се прибави и обстоятелството, че през последната година италианското КРО не извърши нито една остра провокация срещу разузнаванията на социалистическите страни, не пристъпи към арест на наша агентура или разобличаване на наш разузнавач.

Изобщо оперативната обстановка в Италия благоприятствуваше /макар и относително/ нашата разузнавателна и в частност вербовачна работа.

I. ВЕРБОВАЧНА РАБОТА

През годината пред Центъра и резидентурата ни в Италия стояха като основни задачи агентурното проникване в:

- Отдела за НАТО при италианското Министерство на външните работи и Министерството на отбраната;

- италианските министерства на външните работи и външната търговия, а така също и средите на ръководните дейци от управляващите партии;

- контингента чужди и местни граждани, имащи възможности за работа в САЩ, Турция и Гърция.

За изпълнението на тези задачи и съгласно плана за работата на резидентурата, през 1965 година трябваше да бъде извършена вербовката на Д/В "ДИКО" и обекта "КАРУЗО",

Из архивите на ДС

698

13
129 128

да се предвижат на по-висок етап отношенията ни с Д/В "РАДАР" и обектите "ЕНЦО" и "ЧЕРВЕНИЯ". Това бяха задачи, свързани с изпълнението на главната задача, поставена пред състава на Управлението - подобряване на вербовачната работа.

Анализът на подбора на посочените обекти, показа следното:

1. Обектите "КАРУЗО" и "ЕНЦО" работят в наши обекти на агентурно проникване /първият в Министерство на външните работи, а вторият в Министерство на външната търговия/ и имат добри разузнавателни възможности. Д/В "ДИКО", Д/В "РАДАР" и обекта "ЧЕРВЕНИЯ" не работят в наши обекти на проникване, но имат интересни връзки в тези обекти, които те могат да използуват за решаването на наши задачи.

2. От посочените обекти само "РАДАР" и до известна степен "ЧЕРВЕНИЯ" имат косвени възможности за работа срещу САЩ и НАТО.

3. Всички обекти, по които се работи с цел вербовка са италиански граждани.

През отчетния период резидентурата не извърши вербовка. Целият й състав, обаче, подпомогнат от Центъра, положи не малко усилия и провеждайки редица агентурно-оперативни мероприятия, предвижи напред развитието на отношенията с кандидатите за вербовка като създаде реални предпоставки за вербоването на някои от тях през следващата година.

Какво конкретно беше проведено по набелязаните обекти:

<u>По Д/В "ДИКО"</u> - през годината главните усилия на СОКОЛОВ бяха насочени към създаването на реална база за подход и укрепване на отношенията ни с него. При създаването на базата срещнахме някои обективни затруднения,

14
130 189

които и до сега не можем да преодолеем успешно. Що се отнася до укрепването на отношенията "ДИКО" продължи да бъде "конкултант" по политически въпроси на СОКОЛОВ. Даде някои ценни информации по външната политика на Италия / 7 от тях бяха използувани съответно за ЦК на БКП - 5, за Външно министерство - 6/. Напоследък "ДИКО" започна да дава сведенията си писмено. При получаването подарък от нас, самия той заяви, че счита подаръка като компенсация за дадените от него "консултации" и подписа разписка за това. Направен бе анализ на досегашната ни работа по "ДИКО". Набелязани са мероприятия по доизучаването, увличането и използуването му, които в близко време могат да доведат до неговата успешна вербовка.

699

По обекта "КАРУЗО" - до м.юли т.г. Центърът и резидентурата работиха успешно по вербовката на "КАРУЗО". Съгласувано и с помощта на Управление II-КДС бяха проведени редица мероприятия, които помогнаха за по-пълното изучаване на обекта и обстановката около него, за увличането и използуването му, а също така за изясняване отношението му към нашите органи и готовността му да ни служи. Оценявайки обстановката решихме да не му предлагаме направо вербовка. С него проведе среща и разговор началника на отдела. "КАРУЗО" изяви готовност да помага на нашата страна и предложи конкретни пътища за това. Постигнатите с обекта договорки имаха важно заангажиращо го значение и по същество създават сериозни предпоставки за неговата вербовка след допълнително заангажиране и обработка. Поддържайки връзка с наш работник в Италия "КАРУЗО" даде 6 информации / 1 документална/ по икономическите отношения на Италия с нашата страна. От тях бяха използувани за ЦК на БКП - 3, за Външно министерство - 2 и за Външна търговия - 6.

По Д/В "РАДАР" - работата с него протече много активно. Отношенията се развиха добре и сега те са почти агентурни. Разузнавателните му възможности са добри. За това свидетелствува и обстоятелството, че през годината от него са получени 32 информации /никой от наличните агенти не е дал толкова/. От тях бяха изпратени за ЦК на БКП - 8,

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

700

131 15 490

за Външно министерство - 9, за РУМНО - 18 и за съветските другари - 21. Характерно е също, че две трети от използуваните информации са свързани с дейността на САЩ, НАТО и италианските въоръжени сили. Създадени са реални условия за довършване вербовката на "РАДАР" през следващата година.

По обекта "ЕНЦО" - работата се придвижваше по-бавно. Едва в последно време срещите с него зачестиха и се получиха някои ценни сведения за икономическата политика на Италия по отношение на нашата страна.

Освен по посочените по-горе обекти резидентурата работи и с още две Д/В - "АНТОНИО" и "ДЖИЛИ".

Д/В "АНТОНИО" - работи в наш обект за проникване /Ватикана/ и има добри разузнавателни възможности. През годината отношенията с него се развиха добре и стигнаха почти до агентурни: "АНТОНИО" изпълнява конкретни наши задачи, дава сведенията си писмено и подписа разписка за дадено му възнаграждение. Съществуват реални предпоставки за довеждане до край вербовката му през следващата година.

Д/В "ДЖИЛИ" - същият е гръцки гражданин. С него връзките ни са от 4 години насам. В последно време "ДЖИЛИ" се ожени в Италия и реши да остане да живее там. При това положение същият ще бъде законсервиран.

Все във връзка с изпълнение на задачите по вербовката на нова агентура през годината резидентурата работи по 6 нови връзки. Характерно за тях е, че нито една няма възможности за работа срещу главния враг и НАТО, някои са с твърде ограничени възможности /"НИНО", "МЛАДИЯ"/, а има и такива, които пораждат съмнение, че са ни подставени /"ПАЦИФИСТА"/.

Освен Д/В "ДЖИЛИ" резидентурата почти няма обекти из средите на граждани на САЩ, Гърция, Турция или пък местни граждани с възможности за работа в тези страни. В последно време КАРАСТОЯНОВ създаде контакти и отпочна ра-

132 16

бота по изучаването и увличането на обекта "ЛОРЕТИ" турски гражданин. В Центъра и резидентурата са набелязани конкретни мероприятия и вече се работи за изучаването на този контингент.

От своя страна, освен помощта, която оказа на резидентурата по провеждането на мероприятията по "КАРУЗО" /включително извеждането на агент "НАДЕЖДА"/, Центърът не води разработки с цел вербовка и извеждане на агентура от страната или разработване на италиански граждани, посещаващи нашата страна. В това отношение е работено съвместно с Управление II-КДС, но за сега не е издирен кандидат с подходящи възможности.

В заключение, във връзка с изпълнението на задачата за подобряване на вербовачната работа могат да бъдат направени следните изводи:

- През годината Центърът и резидентурата не вербоваха нова агентура. До голяма степен причините за неосъществяването на заплануваните вербовки се дължат на недостатъчната подготовка на необходимите условия за това още в предшествуващия период. В този имено смисъл заплануваните вербовки на "ДИКО" и "КАРУЗО" се оказаха нереални за предвидения срок.

- Контингента от кандидати за вербовка, към който са се насочили работниците от резидентурата не съответствува напълно на възможностите и задачите, които тя има да решава. Действително, всички кандидати са местни граждани, но от общо 15 обекта, към които сме се насочили /Д/В, обекти на разработка и нови връзки/ само 4 работят непосредствено в обектите на агентурно проникване и нито един от тях в обектите за проникване по линия на главния враг и НАТО.

- В Италия съществуват относително благоприятни възможности за работа срещу САЩ, Гърция и Турция. Контингентът от граждани на тези страни и местни граждани с възможности за работа в тях е не малък, но не е изучен до сега

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

702

 133 17 ~~192~~

На практика тази задача е била подценена и понастоящем резидентурата няма нито една връзка от тези среди.

- Резидентурата няма разработки и въпреки конкретните указания на Центъра все още няма и наводки за подходящи агент-вербовчици с помощта на които рязко би се подобрила разузнавателната ни работа в Италия.

- Работниците от Центъра не подпомогнаха достатъчно резидентурата с извеждането на агентура за изпълнение на помощни задачи, за изучаване на обстановката в италианските висши учебни заведения, за издирване и даване наводки из средите на учащите се в Италия граждани на САЩ, Гърция и Турция.

- Резидентурата ни в Италия е подготвила добри условия и е създала реална база за вербовка на нова агентура през следващата година: ДВ "АНТОНИО", ДВ "РАДАР" и до известна степен обекта "КАРУЗО".

II. ИНФОРМАЦИОННА РАБОТА

Състоянието на информационната работа е видно от приложената таблица № 1.

1. Положителен елемент в информационната работа на резидентурата през изтеклия период е правилното й насочване към редовно постъпване на информация по главните номенклатурни въпроси. В потвърждение на това говорят следните данни: 35 % /46 информации/ се отнасят до дейността на САЩ, НАТО и италианските въоръжени сили; 31 % /41 информации/ засягат външната политика на Италия; 12 % / 19 информации/ - вътрешната й политика; 10 % /14 информации/ са по линия на Ватикана и т.н.

Из архивите на ДС

703

2. Благодарение повишената взискателност от страна на Центъра и упоритостта на работниците от резидентурата се подобри качеството на получаваната информация. Докато от използуваните през 1964 година 138 информации за ЦК на БКП са изпратени 47, то от използуваните до сега 136 информации за ЦК на БКП са използувани 59.

За качеството и полезността на получените информации дава представа и следното състояние: 42 % от използуваните информации са били изпращани в ЦК на БКП; 48 % във Външно министерство, 27 % на РУМНО, 72 % на съветските другари, 15 % на братските разведки и т.н.

Трябва, обаче, да се отбележи, подобряването на качеството на използуваната информация е предимно за сметка на тази по въпросите на външната политика на Италия. Така например; по линия на главния враг и НАТО са използувани 46 информации, от които 13 за ЦК на БКП, а по линия на външната политика съответно 41 информации, от които 23 за ЦК на БКП.

3. През годината се подобри начинъна на обработване информациите в резидентурата. Все по-често резидентурата изпраща информационни справки по данни от няколко агента; най-интересните сведения се изпращат в Центъра своевременно с грами; за всички изпращани информации се дава първична оценка.

4. Взаимозависимостта между агентурната и вербовачна работа от една страна и информационната такава от друга проличава най-добре от съпоставянето на информациите получени от агентурата с тези, получени от ДВ и новите обекти. Данните показват следното:

- 48 % от информациите /65 информации/ са получени от агентура и 52 % /71 информации/ от ДВ и обектите. При това, докато 10 агента са дали 65 информации, то само 5 от ДВ и обекти на разработка /"РАДАР", "АНТОНИО", "ДИКО", "КАРУЗО" и "ЕНЦО"/ са дали 60 информации, от които 24 за ЦК на БКП.

Из архивите на ДС

704

135 19 194

- Най-чувствително разликата в информациите, получени от агентурата и тези от ДВ личи по отношение информациите за външната политика на Италия. От агентура са получени 16 информации, а от ДВ и обектите 25 информации.

- Получената информация от някои агенти и ДВ е крайно незадоволителна. Така например през цялата година от агент "СТАНКО" са получени само 2 информации, от агент "МИНКО" - 3, а от агент "ДЕЛФИНО" и агент "ПАПАВЕРО" по нито една; не са получени никакви информации и от ДВ "ДЖИЛИ" и "АНТИМ".

Следователно:

1. Насочването на резидентурата, особено към посочените по-горе 5 ДВ е правилно. Възможностите на последните обаче по линия на главния враг и НАТО /с изключение на "РАДАР"/ са по-малки от тези по даването на информация за външната политика на Италия.

2. Резидентурата ръководи някои агенти и ДВ, които не допринасят почти никаква полза на разузнавателната работа, което налага преоценка на отношението ни към тях.

III. ВРЪЗКАТА С АГЕНТУРАТА

В плана за работа на резидентурата беше предвидено да се проведат необходимите мероприятия с оглед до края на годината да се премине на безлична връзка с агентите: "МАСЕНЦИО", "ТОНИ" и "МИНКО".

В изпълнение на горното другарите КАРАСТОЯНОВ и ДАНОВ проведоха някои мероприятия, но в последна сметка и с тримата агенти не е изградена безлична връзка. Какво е извършено в това отношение и какви са причините за неизпълнението на тази задача:

136 20 795

1. По агент "МАСЕНЦИО" - др. КАРАСТОЯНОВ още в началото на годината отпочна морална подготовка на агента за преминаване на работа с тайник. На "МАСЕНЦИО" бе поставена задача да издири места за тайник. През м.май КАРАСТОЯНОВ предложи място за тайник /с точно описание и скица/, а също така контейнери за обработка. Поради заангажиране вниманието на агента по мероприятие "ЩУКА" бяха отложени пробните залагания на тайника, а някои обстоятелства, свързани с проверката на агента ни принудиха за сега да се откажем от преминаването на безлична връзка с него.

2. По агент "ТОНИ" - подготовката на агента за преминаване на безлична връзка отпочна още от миналата година. "ТОНИ" привикна да дава редовно писмени сведения, но категорично отказа за сега да прави това по отношение сведенията от военен характер. Независимо от това подготовката продължи. ДАНОВ уточни маршрута на агента с цел подбиране на подходящо място за тайник. На срещата през м.септември ДАНОВ проведе с агента кратък разговор по въпроса за безличната връзка, но поради неразположеност на агента, разговорът бе отложен. Неизвестно по какви причини, на срещата през м.октомври др. ДАНОВ не го е подновил. Центърът счита, че независимо от появяването на някои трудности задачата за преминаването на безлична връзка с "ТОНИ" няма да бъде изпълнена главно по вина на др. ДАНОВ, който не прояви достатъчно упоритост в това отношение.

3. По агент "МИНКО" - КАРАСТОЯНОВ завърши моралната подготовка на агента, подбра и предложи места за тайник и предмет за контейнер. На срещата през м.октомври КАРАСТОЯНОВ обсъди с агента местата за тайник и начина на ползуването му. Поради завръщането на КАРАСТОЯНОВ е постигната договорка с агента учебното залагане на тайника да се проведе с новия работник.

През годината резидентурата /др. СОКОЛОВ/ поддържаше безлична връзка само с агент "ВИТОРИО", от когото на два пъти беше получен материал чрез тайник.

Из архивите на ДС
705

Из архивите на ДС

706

137 ~~196~~

IV. ПРОВЕРКАТА НА АГЕНТУРАТА

1. В началото на годината бяха проведени мероприятия за проверката на агент "ВИТОРИО" съчетаващи техническа проверка с външно наблюдение. Резултатите бяха положителни - потвърди се честността на агента.

2. През м.юни т.г. резидентурата проведе мероприятие "ЩУКА" в обекта "КАТАКОМБА". Една от целите на мероприятието беше да се провери честността на агент "МАСЕНЦИО". Резултатите от двукратното провеждане на мероприятието породиха някои съмнения към агента. По тази причина Центъра разработи и понастоящем се провежда комплекс от мероприятия за допълнителна проверка на "МАСЕНЦИО".

3. През годината е правена проверка на някои сведения получавани от отделни агенти, Д/В и обекти на разработка:

- Някои сведения от "ТОНИ" бяха потвърдени от "ПРОДАН" и "РАДАР".

- Важни сведения на "РАДАР" бяха потвърдени от друго наше оперативно поделение.

4. През отчетния период работниците от резидентурата все по-често започнаха да прилагат външно наблюдение на агентите и ДВ по пътя на същите към местата за срещи. Такива мероприятия са прилагани към "МАСЕНЦИО", "МИНКО", "ТОНИ", "АНТОНИО" и др. При това не са констатирани съмнителни моменти.

Въпреки че в резидентурата се провеждат някои мероприятия за проверка на агентурата, това не е станало постоянен метод на работа.

През отчетния период резидентурата имаше на ръководство 11 агента, но в изпълнение на стоящите задачи пълно бяха използувани възможностите само на 5 агента.

138 22 792

В началото на годината агент "САНДРО" замина на работа в друга страна, агент "ДЕЛФИНО" остана почти законсервиран, "СТАНКО" показа твърде ограничени възможности за даване на информации и наводки, а по отношение на агент "ПАПАВЕРО" бе възприета линия за използуването му в перспектива. Поради лошо здравословно състояние беше законсервиран агент "РЕМО". През м. май беше възстановена връзката с агент "ДОБРИН", който се завърна в родината си.

От общия брой на наличната агентура само трима агенти /"МАСЕНЦИО", "ДОБРИН" и "ТОНИ"/ работят в обектите за проникване, а на останалите се използуват предимно косвените възможности. Недостатъчно работниците от резидентурата предлагаха и почти не проведоха добре обмислени мероприятия за повишаване разузнавателните възможности на ръководената от тях резидентура.

С помощта на наличната агентура резидентурата работи предимно за получаване на информации по интересуващите ни въпроси. Освен това бяха отделени значителни сили и време за подготовката, организирането и провеждането на "ЩУКА" в обекта "КАТАКОМБА". Това мероприятие по своя замисъл и изпълнение показва, че резидентурата има сили и база за подобряване на разузнавателната работа.

През годината Центърът положи усилия да насочва правилно дейността на резидентурата и я подпомага в работата й по най-важните задачи, мероприятия и отделни обекти. Системно се анализираше състоянието на работата по най-важните обекти и агенти, подготвяха се конкретни мероприятия, подсказваха се идеи за подобряване на работата. Беше направен анализ на информационната работа на най-важните агенти, ДВ и кандидати за вербовка. Центърът подготви също условията за проверка на агентите "ВИТОРИО" и "МАСЕНЦИО".

Изобщо, постигнатите до сега резултати в разузнавателната ни работа в Италия са дело на колективните усилия на работниците от резидентурата и дейната помощ и ръководство на Центъра.

30 XI 1965 г.
С о ф и я
СК/1961-2 екз.

МАЙОР: [подпис]
СТ.ЛЕЙТЕНАНТ: [подпис]

Из архивите на ДС

Строго секретно! 97
Екз. № 1 905

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К У-НИЕ I-КДС,
Ген.майор:
20.12 1967 год.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За агентурно-оперативните мероприятия, които ще бъдат проведени по линия на Италия през 1968 година.

Италианското правителство здраво е свързало своята страна чрез политически, икономически и военни задължения със САЩ. Това от своя страна е сериозна пречка за развитието на тенденцията на някои политически и икономически среди за разширяване на икономическите, културни и политически връзки със социалистическите страни.

С напускането на Франция от НАТО, в Италия бяха преместени някои органи на НАТО, беше увеличен персонала на НАТО в страната.

Характерно за тази година беше засилване на разузнавателната дейност срещу нашата страна.

Дейността на КРО бе активизирана по отношение на нашите официални представителства, временнопребиваващите граждани и българската колония.

През 1967 година под натиска на САЩ, италианското КРО проведе няколко шумни процеса по разкриването на "шпиони" от социалистическите страни. Това доведе до усложняване на опера-

1969

тивната обстановка в Италия.

Въпреки това тенденцията за разширяване на връзките и контактите между източна и Западна Европа намира материален израз и в отношенията между Италия и България. Това неминуемо ще бъде предпоставка за разширяване на нашите разузнавателни възможности в тази страна.

Имайки предвид горното пред резидентурата и центъра през 1968 година ще стоят за разрешаване следните задачи:

I. Информационни задачи

1. Придобиване на информация за дейността, плановете и намеренията на САЩ и НАТО по отношение на нашата страна и страните от социалистическия лагер от територията на Италия;

- Придобиване информация за ходовете на ИТАЛИАНСКОТО правителство, целящи оказване влияние върху Гърция и Турция за укрепване южното крило на НАТО.

2. Придобиване информация за политиката и намеренията на Гърция и Турция по отношение на нашата страна.

3. Придобиване информация за плановете и намеренията на ИТАЛИАНСКОТО правителство и ВАТИКАНА насочени срещу нашата страна.

4. Придобиване информация за дейността на Общия пазар, насочена срещу страните от социалистическия лагер, а така също и за противоречията между неговите членове.

II. Основни оперативни задачи:

1. Да се работи за подобряване връзката с наличната агентура, изхождайки от възможностите и степента на отношенията с отделните агенти. За всеки агент резидентурата да пред-

709
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

710

96
107

ложи конкретни мероприятия за подобряване на връзката.

срок: 31.III.1968 г.

2. Да се продължи използуването наличните възможности на резидентурата с цел цялостното преориентиране работата по линия на Гърция и Турция, САЩ и НАТО

Резидентурата да се спре на няколко от наличните връзки по гръцка линия и да отпочне сериозната им обработка, с оглед в най-близко време да бъдат открити разработки с цел вербовка и внедряване в средите на гръцката политическа емиграция или за извеждане на постоянно оседание в Гърция.

За подобряване работата срещу САЩ да се използва износа на интелигенция и специалисти от Италия в САЩ. За целта да се издирват, изучават и вербоват млади хора - студенти и специалисти, да им се дава линия на поведение и да се извеждат в САЩ.

3. Резидентурата да подбере, изучи и вербова подходящи лица за П/К и помощна агентура.

III. Обекти за проникване

За изпълнение на основните задачи резидентурата и Центъра ще работят за агентурно-проникване в следните обекти:

1. Италианското външно министерство - отдела за НАТО и секциите за Гърция, Турция, САЩ и България.

2. Южното командване на НАТО в Неапол и АКАДЕМИЯТА НА НАТО в Рим.

3. ИТАЛИАНСКОТО министерство на външната търговия и института "ИЧЕ" и службите, отговарящи за Гърция Турция, САЩ и България.

208-97

IV. За тази цел ще бъдат проведени следните агентурно-оперативни мероприятия:

1. Агент "БРУНО"

Ще се работи за укрепване отношенията му с о.р. ПАШОВ и привикването му към провеждането на регулярни конспиративни срещи. До края на м.III 1968 година да се излезе с конкретно решение за начина на връзка с него - легализиране или законспирирване.

След решаване на въпроса за начина на връзка да се предложи конкретен план за извършване на периодически проверки.

срок: 1.VI. -за плана

- "БРУНО" ще бъде използван за придобиване на информация по линия на НАТО, САЩ и Германия.

- Да се направи анализ на получаваната от него информация - срок - 30.V.1968 г.

отг: ПАШОВ

2. Агент "ТОНИ"

За сега с агента да се провеждат само лични срещи като се уговори начин за бързо повикване и постоянна явка. Писмените сведения да се получават на моментална среща.

- Съвместно с него да се обмислят мероприятия за разширяване на разузнавателните му възможности - устройване на работа в държавния апарат.

срок: 30.III.68г.

Да се използва за получаване на информация за противоречията в неговата партия относно бъдещето отношение на Италия към НАТО, а така също и на информация от важен вътрешно и външно политически характер.

отг.: Узунов

711

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

712

209 5

3. Агент "СТАНКО"

Да се проведе откровен разговор с агента по въпроса за връзката, с цел успокояване и му се предложи усъвършенстване начина на връзка - ползване на тайник, тайнопис, предавателен пункт, сигнализация, постоянна явка.

В зависимост от реагирането на агента УЗУНОВ да излезе с конкретно предложение за начина на връзката.

срок: 31.ІІ.1968 г.

"СТАНКО" ще се използва за получаване на информация относно плановете и намеренията на НАТО, насочени срещу социалистическия лагер, а така също и за италианските ВВС.

Освен това агента ще бъде насочен към придобиване информация за дейността на академията на НАТО в Рим и изучаване състава на същата с оглед получаване на интересуващи наводки.

отг: УЗУНОВ

4. Агент "ПРОДАН"

До края на 1967 година УЗУНОВ да възстанови връзката с агента и да организира провеждането на регулярните конспиративни срещи в Швейцария. Съвместно с него да договорят начин за бързо повикване и постоянна явка в Швейцария или Австрия.

"ПРОДАН" ще бъде използван за получаване на информация за военно-политическите планове в рамките на НАТО на италианските управляващи кръгове, както и за плановете и намеренията на НАТО и САЩ насочени срещу социалистическите страни.

Освен това ще се използват възможностите му за получаване на информация за политиката, плановете и намеренията

Из архивите на ДС

110

на италианското правителство по отношение на нашата страна.

Наред с това ще му се поиска да ни предаде обещаните рецепти и технологията по присадките на смазочните масла, както и течностите за намазване на стъклата, използвани от органите на разузнаването и КРО.

срок: 30.IV.1968г.
отг.: Узунов

5. Агент "САНДРО"

След устройване агента на подходяща за нашите интереси работа, установяване обстановката и възможностите му в новото месторабо тене и извършване на проверки, Центъра ще уведоми резидентурата и ще й постави задача за бъдещата работа с него.

отг: ИВАНОВ, ДОЙЧИНОВ

6. Агент "АНТОНИО"

До края на 1967 година да се възстанови връзката с агента. Новият ОР да се постарае да създаде добри отношения с "АНТОНИО" и да отпочне провеждането на мероприятия по усъвършенстване на връзката.

За сега да се провеждат редовни конспиративни срещи. Писмените сведения и документалната информация да се получават на моментални срещи. Да се договори постоянна явка и се подготвя за договаряне на сигнализация за бързо повикване.

Да се анализира получаваната от агента информация и се изясни дали същата е секретна или произхожда от официални материали на Ватикана и се изясняват източниците от които черпи информациите.

Да се извърши проверка при немските другари по повод на получена от тях информация - идентична с наша, получена от "АНТОНИО".

срок: 30.III.1968 г.
отг: Д.ГИЧЕВ

Из архивите на ДС

714

111 190

"АНТОНИО" ще бъде използван за придобиване на информация за дейността на Ватикана и италианското правителство по отношение нашата страна и останалите социалистически страни, както и за отношението на Ватикана по важните международни събития.

отг: ЯВОРОВ

Б. Работа по обектите, които се предвиждат за вербовка през 1968 година

1. ДВ "ФИОРЕНТИНО"

Да се открие разработка на обекта с цел вербовка.

срок: 20.II.1968 г.

Съгласно договорката ЯВОРОВ да възстанови контакта с "ФИОРЕНТИНО" и ускори увличането, с оглед да бъдат подготвени условията за вербовката му през I-то шестмесечие на 1968 година.

"ФИОРЕНТИНО" ще бъде използван за получаване на наводки и изучаване на турци и араби, като за целта се използва и икономическия център, в който той е ръководител.

Наред с това да се използват възможностите му за получаване на секретни информации по важни актуални международни събития.

С цел задълбочаване на връзките му с турци и разширяване разузнавателните му възможности по тази страна да се командирова за наша сметка и с наши задачи в Турция.

срок: 30.V.1968 г.

До 1.III.1968 година резидентурата да предложи мероприятия за проверка на "ФИОРЕНТИНО".

отг: ЯВОРОВ

Из архивите на ДС

112 101

2. Обект "ПАРТИНИ"

Да продължи изучаването на обекта и укрепване на доверителните отношения с него.

Да му се открие разработка с цел вербовка.

срок: 1.V.1968 т.

"ПАРТИНИ" ще бъде използван за получаване на документална информация относно политиката на общия пазар, насочена срещу страните от социалистическия лагер и противоречията между страните членки на Общия пазар.

Наред с това да се използва за изучаване обстановката в Министерството на Външната търговия и получаване на интересуващи ни наводки.

отг: ПАШОВ

3. Обект "РЕНАТО"

- Да се работи в насока изучаването и укрепването на приятелските отношения като на същите се придаде конспиративен характер.

- Да продължи увличането му в наша работа с оглед до края на м.май 1968 година да се открие разработка с цел вербовка. Работата по обекта да се води съгласно конкретно изготвения план.

Да се изяснят възможностите да му се окаже от наша страна материална помощ за следване в Италия или САЩ.

В процеса на увличането да се използват възможностите му за получаване информация за дейността на чуждата емиграция в Италия и за положението в Гърция.

отг: ПАШОВ

Из архивите на ДС

716

В. По връзките на резидентурата

а) Доверителни връзки

1. ДВ "АНЖЕЛО"

Предвид измененатa обстановка около "АНЖЕЛО", резидентурата внимателно да подържа официалната връзка с него и го използва за получаване на наводки из средите на социалистите - служители в обектите за проникване.

Наред с това да се използва за получаване на информация за отношението на неговата партия и правителството по важните международни събития и за отношението им към бъдещата дейност на НАТО.

отг: УЗУНОВ

2. ДВ "РАДАР"

Да се продължи връзката по официална линия, като се използва за провеждане на някои мероприятия по линия на отдел VI-Б и за получаване на наводки за лица от интересуващите ни среди.

отг: ПАШОВ

3. ДВ "РОСИ"

Да се използва за получаване на наводки и характеристики за членове на ИСП, служители към Общия пазар и в държавния апарат.

отг: УЗУНОВ

б) По новите връзки

Резидентурата да работи за изучаването и увличането в наша работа на следните нови връзки:

Из архивите на ДС

717

114 103

1. Обект "БЕЛОМОРЕЦ"

Да продължи изучаването и увличането му в наша работа с оглед до м. VI.1968 година да се изясни възможността за вземането му на разработка с цел вербовка.

В процеса на увличането да се използва за получаване на информация относно дейността на грузката политическа емиграция в Италия и за положението в Грузия.

За работата по "БЕЛОМОРЕЦ" да се предложи до 31.III.1968 година от резидентурата план с конкретни мероприятия.

отг: ПАШОВ

2- Обект "СОЛУНСКИ"

Да се използва активно за получаване на наводки и установъчни данни за грузки политемигранти в Италия

С негова помощ да се издирят и изучат подходящи хора из средата на грузките студенти, на които бихме могли да окажем материално подпомагане за следване в Италия, САЩ или друга интересуваща ни страна, с крайна цел увличането на същите в наша работа.

Да се използват възможностите му за получаване информация относно дейността на грузката политическа емиграция в Италия и за положението в Грузия.

Да се командирова за наша сметка до Франция или други европейски страни със задача изясняване дейността на грузката политическа емиграция - организации, течения в тях, планове и намерения. За целта резидентурата да излезе с предложение.

срок: 20.II.1968 г.
отг: УЗУНОВ

Из архивите на ДС

718

115 104

3. Обект "ФОТИС"

Да се работи за изучаването и увличането му в наша работа. До края на м.април 1968 година да се изяснят възможносите за вземането му на разработка с цел вербовка.

Едновременно с това да се използва за получаване на информация относно дейността на гръцката политическа емиграция в Италия и за положението в Гърция.

отг: УЗУНОВ

4. Обект - САРАНТИС .

Да продължи изучаването, увличането и заздравяване на връзките с обекта с оглед до край на м. II.1968 година да бъдат изградени доверителни отношения.

Да се използва за получаването на информация за положението в Гърция.

До 30.V.1968 година резидентурата да предложи конкретен план за бъдещато му използване.

отг: ОГНЯНОВ

5. Обект - АНТОНИС .

Да се изучава и заздравява връзката, а така също да се изяснят възможностите за увличането му в наша работа по Гърция и вземането му на разработка .

срок: 30.V.1968 г.

Да се използва за получаване на информация за положението в Гърция.

отг: ОГНЯНОВ

Из архивите на ДС

116 105

6. Обект "ЖУРНАЛИСТА"

Да продължи изучаването му и задрававане на връзката с оглед до края на м.април 1968 година да бъдат изградени доверителни отношения.

Да се използва за получаване на информация по важните международни събития.

отг: ОГНЯНОВ

7. Обект "КУРИЕРА"- архивар към пт. Външно м-во

Резидентурата да обмисли и предложи комбинация за установяване оперативен контакт с обекта и изясни възможността да отпочнем увличането му за наша работа.

Г. Общи мероприятия

а) За резидентурата

1. До края на м. февруари 1968 година резидентурата да изпрати справки за всички връзки на ОР, с.с., агентурата и ДВ от пт. Външно министерство и излезе с предложение по кои от тях може да се работи. Да се има предвид списъка на служителите социалисти, даден от "АНЖЕЛО".

2. Да продължи изучаването на гръцкия и турския контингенти. Резидентурата периодически да изпраща допълнително събраните данни по този въпрос.

3. Резидентурата да изясни местонахождението, дейността, връзките и възможностите за наша работа на гръцките политически деятели, дошли в Италия след превратa в Гърция.

Из архивите на ДС

720

117

4. Резидентурата да използва всички официални възможности за установяване на търговски фирми и лица контрактуващи с поделенията на НАТО в Италия.

5. Резидентурата да дава наводки за интересуващи ни лица, които посещават нашата страна, независимо от повода на посещението.

6. Да се използват възможностите на ОР Д. Вавов - командирован за 6 месеца в Неапол, за създаване на връзки с лица, работещи в Южното ком-ке на НАТО или имащи възможности за работа по него.

б) За Центъра

1. Да се използват възможностите на заминаващите на специализация в Италия български граждани, за създаване на интересуващи ни връзки, за изучаване на създадени вече такива или за провеждане на други мероприятия. За целта да се издирят и предложат подходящи кандидати, с които да се проведе съответна оперативна подготовка.

срок: 1.V.1967 г.
отг: Д.ГИЧЕВ

2. Да се използват възможностите, които ни предоставя културната спогодба за изпращане на ОР на специализация в Италия с конкретно поставени им задачи.

срок: 1.IV.1967 г.
отг: С.ДОЙЧИНОВ

3. Съвместно с отдел I на управлението и резидентурата ще се работи за изучаването на обект "КАДИЛ" - италиански дипломат в Анкара. Чрез "АНЖЕЛО" да се съберат на тъмно сведения за обекта.

отг: Д.ГИЧЕВ, резидента

Из архивите на ДС

4. Центърът съвместно с резидентурата да изучат възможностите и предложат нови прикрития за изпращане на ОР и с.с.

5. Съвместно с Управление II-КДС да се набележат конкретни мероприятия по идващите в нашата страна италиански граждани и изяснят възможностите за вземане на някои от тях на разработка.

срок: 31.III.1967 г.
отг: ГИЧЕВ

13 ноември 1967 г.
С о ф и я

Изпълн: Гичев
ЦС/2 екз.

ПРЕДЛАГА:
Н-К ОТДЕЛ III,
Подполк: [illegible]
15.XI. 1967 г.

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I-КДС,
Полковник: [illegible]
7.12. 1967 г.

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
II7
Из архивите на
722

85

УТВЪРЖДАВА
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор: _____
01.07 1968 год.
С о ф и я

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н – З А Д А Н И Е

ОТНОСНО: Основните задачи и агентурно-оперативните мероприятия за работа срещу Франция през 1968 г

I. ГЛАВНИ НАСОКИ ЗА РАБОТА НА РЕЗИДЕНТУРАТА.

1. Разкриване плановете и намеренията на НАТО и САЩ за действия срещу нашата страна и другите социалистически страни.

2. Работа на резидентурата от територията на Франция срещу Турция и Гърция чрез гръцкия и турски контингент и местни граждани.

3. Подобряване на ръководството и възпитанието на налична та агентура и проверката й с цел по-доброто й използуване за разработ ване на основните обекти.

II. ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ.

1. Политиката на Франция към НРБ и другите социалистически страни.

– плановете и намеренията на френските управляващи и делови среди за развитието на политическите, икономическите и търговски отношения с нашата и другите социалистически страни.

– разногласията на Франция с другите капиталистически страни по въпросите за търговията със социалистическия лагер.

Из архивите на ДС

86
159

2. Противоречията между Франция и САЩ и ГФР по редица проблеми на НАТО. Плановете и намеренията на френските управляващи среди за бъдещето на НАТО и взаимно отношенията между страните членки на НАТО.

3. Политиката на Франция по отношение на арабските страни и Израел. Влиянието на Франция върху вътрешно, външно политическият и икономически живот на тези страни. Политически и икономически противоречия на Франция с другите капиталистически страни в този район на света.

4. Плановете и намеренията на Франция за развитие на икономическите и търговски отношения с Гърция и Турция, както и отпускане на военна и икономическа помощ на тези страни.

723

III. ОСНОВНИ ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ.

1. През 1968 година резидентурата във Париж и отдела използувайки наличните агентурни възможности и създавайки нова агентура трябва да проникне в следните обекти.

а) Със стара агентура:
Посредством аг. "25" ще се разработва НАТО.
Посредством аг. "АНРИ" в Министерство на икономиката и финансите за устройване за работа срещу Турция.
Посредством аг. "АНЖЕЛ" да се проникне в официалните американски представителства в Франция.

б) С нова агентура.
Да се проникне в посолството на Турция и Гърция.

IV. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

1. Вербовка на нова агентура. До края на 1968 година да се оформи и извърши реализация на разработката "Жан".

2. Откриване на нови разработки: до края на шестмесечието

Из архивите на ДС

724

160

да се открият 4 нови разработки:

а) "МИЛЕНА" от турското посолство в Париж.

б) "БИСЕРОВ" от гръцкото консулство във Милано.

в) "АВРАМОВ" израелската военна мисия в Париж.

г) "ЛЮБЕН" на работа в ОЕСД.

3. До края на годината да бъде извършена проверка на честността към нашите органи и се направи писмено заключение на агентите "ЕВА", "МАДЛЕН" и "АНЖЕЛ".

4. Да се проведат мероприятия за подобряване на разузнавателните възможности на аг. "АНРИ" и подготовка за такива на аг. "ДАНИЕЛ".

5. Подобряване на връзката с агентурата:

а) до края на годината да се премине на безлична връзка / тайник / с аг."АнРИ" и евентуално с аг. "25".

6. Помощна агентура: през 1968 година да се извърши подготовка на агентите "ЕВА" и "МАДЛЕН" за използването им като помощни агенти.

V. РАБОТА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ.

1. Да се командирова агент "АНРИ" и агент "ЧУЖДЕНЕЦ" в Турция.

2. Вероовка на нова агентура във Франция за работа срещу Турция и Гърция.

- по работата срещу Гърция ще бъде открита една нова разработка на "БИСЕРОВ", посочена в точка IV/2 на настоящия план.

- а за работа по Турция ще бъде открита една разработка на "МИЛЕНА" посочена в същата точка.

Из архивите на ДС

88
161

VI. РАЗУЗНАВАТЕЛНА РАБОТА ОТ НАША ТЕРИТОРИЯ.

1. Да се изпратят като студенти или стажанти на подготвеваши сътрудници и евентуално наши о.р. за работа по изпълнение на основните задачи.

Съвместно с отделите I и II да се работи за издирването на подходящи лица от гръцки и турски произход, които да бъдат изпратени на специализация в Париж и се използват за разработка на Гръцките и Турски колонии в Париж.

31. I 1968 год.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполк:

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Полковник:_____

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Резидентурата в Париж.

I. НАСТОЯЩЕ ПОЛОЖЕНИЕ

1. Основни задачи за работа:

а) Срещу САЩ и НАТО;

б) Срещу Гърция и Турция;

в) По НТР;

г) По КРО и проникване;

2. Състав и разпределение на задачите в резидентурата:

№ по ред	длъжност	по коя линия работи	прикритие	агентура	р/ки
1.	резидент	Гърция	посолството	1	3
2.	зам.резид.	КРО и проникване	посолството		
3.	о.р.	Турция и САЩ	търговското	2	-
4.	о.р.	САЩ и НАТО	ЮНЕСКО	1	1
5.	о.р.	НТР	търговското	2	-
6.	о.р.	НТР	търговското		
7.	о.р.	НТР	специализант		
8.	о.р.	НТР	специализант		

Из архивите на ДС

185
175

Технически състав към резидентурата: 1 радист; 1 шифровач; 2 охрана.

II.ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕОРИЕНТИРАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ, ПРЕГРУПИРАНЕ И ПОДСИЛВАНЕ СЪСТАВА НА РЕЗИДЕНТУРАТА.

1. Основни задачи за работа:

а) Срещу Турция и Гърция;

б) Срещу САЩ и НАТО;

в) По НТР;

г) КРО;

2.Състав и ново разпределение на задачите.

№ по ред	длъжност	по коя линия да работи	прикритие	на чия щатна бройка	фонд работна заплата
1.	резидент	Гърция	посолството	-	-
2.	зам.резид.	КРО	посолството	-	-
3.	зам.резид.	НТР	търговското	-	-
4.	о.р.	Турция	търговското	-	-
5.	о.р.	САЩ и НАТО	ЮНЕСКО	-	-
6.	о.р.	НТР	търговското	-	-
7.	о.р.	НТР	специализант	-	-
8.	о.р.	НТР	специализант	-	-
		П О Д С И Л В А Н Е			
9.	о.р.	Турция	студент	по вътр.щат	КДС
10.	о.р.	Гърция	специализант	"	"
11.	о.р.	САЩ и НАТО	търговска смесена фирма	"	на фирмата.
12.	о.р.	САЩ и НАТО	"	"	"

Из архивите на ДС

156
176

Технически състав към резидентурата: 1 радист; 1 шифровач; 2 охрана; 1 технически секретар-машинописец по вътрешен щат и фонд работна заплата на КДС, на прикритие в посолството.

15 III 1968 г.
София

За НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III
Подполковник: [signature]

ЦС/2 екз.

728

Из архивите на ДС

69
18

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т Е Н Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Изпълнението на плана за агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III-ти и ръководените от него резидентури за времето от 1.I.1969 до 15.XII.1969 год.

През отчетния период разузнавателната работа по линия на ВПР - (отдел III) от територията на капиталистически страни - ФРАНЦИЯ, ИТАЛИЯ, ГФР, АВСТРИЯ, АНГЛИЯ, БЕЛГИЯ, ШВЕЙЦАРИЯ, САЩ и ЯПОНИЯ - съгласно заповедите и указанията на ръководството на Министерството и утвърдения от ръководството на ПГУ план, бе насочена към изпълнението на следните основни задачи:

I. Използуване териториите на посочените страни за работа по главното направление срещу ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ.

II. Разкриване плановете и намеренията на САЩ и НАТО насочени против нашата страна и социалистическия лагер като цяло.

III. Работа срещу ВАТИКАНА

IV. Разкриване плановете и намеренията на управляващите кръгове в съответните страни, насочени против нашата Роди-

Из архивите на ДС

730

на и целия социалистически лагер.

V. Придобиване на помощна агентура.

VI. Общи мероприятия.

За изпълнение на така поставените задачи, отделът и ръководените от него резидентури, през отчетния период проведоха съгласно плана редица агентурно-оперативни мероприятия и постигнаха следните резултати:

I. ПО ПЪРВАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА

А. РАБОТА СРЕЩУ ГЪРЦИЯ

ПО АГЕНТИТЕ И ОВ

1. Агент "ЗИЛБЕРМАН" - на ръководство към резидентурата в АВСТРИЯ, вербован през 1968 година. През 1969 година на същия бе проведена задоволителна оперативна подготовка и бе внедрен в обект за проникване по линия на ГЪРЦИЯ. Работата с него се развива добре и има перспективи за още по-добра разузнавателна работа. Отделът и резидентурата работят по разширяване на разузнавателните му възможности. Получаваната от "ЗИЛБЕРМАН" информация представлява интерес. Използването на агента се движи съгласно утвърдения план.

2. От резидентурата ни в ИТАЛИЯ, с помоща на Ц. през 1969 година бе придобит аг."АКРОПОЛИС", с добри възможности за работа срещу ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ. Получените до сега от него информации представляват интерес. Провеждат се мероприятия за разширяване на разузнавателните му възможности. "АКРОПОЛИС" бе използуван успешно и за провеждането на АМ срещу ГЪРЦИЯ.

Планира се през първата половина на 1970 година да се мине на безлична връзка с агента, като се обучи за работа с тайник и на радиотелефония.

Из архивите на ДС

731

3. През отчетния период,в изпълнение на утвърдения план, резидентурата в ПАРИЖ води успешно разработката на обект "ЧУЖДЕНЕЦ" - по линия на ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ. В последствие същият бе предаден на ръководство към отдел VII-ми.

4. ОВ "ЖУРНАЛИСТ" - придобита от резидентурата в ПАРИЖ. Използува се главно за провеждане на АМ по линия на ГЪРЦИЯ. Напоследък ръководството на "ЖУРНАЛИСТ" се пое от Ц., поради това, че резидентурата не можа да му осъществи необходимото ръководство.

5. ОВ "СОЛУНСКИ" - на ръководство към италианската резидентура. Работата с него се провежда съгласно заплануваните мероприятия. От "СОЛУНСКИ" се получава информация относно положението в ГЪРЦИЯ и дейността на гръцката политическа емиграция в ИТАЛИЯ и ЕВРОПА. "СОЛУНСКИ" работи също така за изучаване на лица из средите на гръцката политическа емиграция и на гръцките официални представителства, както и за разкриване на сътрудниците на хунтата, работещи сред гръцката емиграция в ИТАЛИЯ.

Наред с това използуват се и възможностите му за провеждането на АМ по линия на ГЪРЦИЯ.

6. През отчетния период ОВ "БРУНО", на връзка към италианската резидентура,бе изоставена поради непригодност за наша работа.

ПО РАЗРАБОТКИТЕ

1. Р-ка "БРАТОВЧЕДА". Разработката се водеше от резидентурата в ГФР. Съгласно плана, разработката следваше да бъде реализирана. В процеса на работа и от анализа на резултатите се стигна до извода, че "БРАТОВЧЕДА" няма желание да работи с нас. Поради това и предвид малките му възможности бе

Из архивите на ДС

732

~~22~~
21

решено да се закрие същата.

2. Р-ка "МИЛАНОВ". По-голямата част от запланувани-те мероприятия по разработката не са проведени по вина на с.с. "КЛОД", ръководещия го о.р. в резидентурата и отдела. Обектът представлява интерес и работата по него ще продължи о.р. ДРАГАНОВ.

3. Съгласно плана, бе запланувано да се открие разработка на обекта "РОЛАН" с цел вербовка. През пролетта същият бе доведен в нашата страна. От проведените с него раз-говори се установи, че не е целесъобразно да се подхожда към него с цел вербовка. Решено бе да остане като ОВ и се използува за получаване на интересуваща ни информация по ГЪРЦИЯ. След посещението му в нашата страна, резидентурата не положи доста-тъчно усилия да възстанови контакта и активизира работата с "РОЛАН".

ПО ПЕРСПЕКТИВНИТЕ ВРЪЗКИ

През отчетния период в някои резидентури (ГФР, ЛОНДОН, ВИЕНА и ИТАЛИЯ) бяха създадени интересни връзки с възможности за работа по ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ. Работата по изучава-нето и укрепването им продължава и по тях се провеждат актив-ни оперативни мероприятия. По важните от тях са:

"НАСТОЙНИКА" и "ЯНИС" - в ГФР; "ИСТОРИКА" и "КОС-ТАС" - в ЛОНДОН; "ПАСКУАЛЕ" - в ИТАЛИЯ. Това са обекти доведе-ни на нивото на ОВ и работата по тях общо взето върви добре.

Има и още някои други връзки, но те са в своя начален етап на развитие.

Освен това, резидентурите работиха и по някои връз-ки по линия на ГЪРЦИЯ, които в последствие отпаднаха, поради непригодност или невъзможност да се продължи връзката с тях, като: "АНДРЕА", "МАКРИС" и "ФОТИС" - ИТАЛИЯ; "СТЕФАН" - ГФР;

Из архивите на ДС

733

73
22

"МИШЕЛ" - ФРАНЦИЯ; "ДЕДЕС" - АНГЛИЯ.

Б. РАБОТА СРЕЩУ ТУРЦИЯ
ПО АГЕНТУРАТА И ОВ

1. Аг."АНРИ" - резидентурата във ФРАНЦИЯ. От направения в Ц. анализ на работата ни с "АНРИ" се установи, че той е подстава и бе изключен от агентурния апарат на Управлението. Поради това заплануваните мероприятия за извеждането на "АНРИ" в ТУРЦИЯ не са проведени.

2. ОВ "ЗИГФРИД" - по лицето работи резидентурата в АВСТРИЯ. Отношенията с обекта се развиват добре, заплануваните мероприятия се изпълняват.

ПО РАЗРАБОТКИТЕ

1. Р-ка "ЧУЖДЕНЕЦ" - от френската резидентура. В средата на годината бе решено, че е целесъобразно да работи по линия на отдел VII-ми,на който бе предаден на ръководство.

2. Р-ка "МЕЧО" - на отчет в Центъра. Въпреки, че обекта е идвал в страната,заплануваните мероприятия не са изпълнени - част от вината е на о.р. ЛОЗАНОВ, който води разработката.

Освен това, през отчетния период, резидентурата в ГФР създаде връзка с обект "МАЛКИЯ". Изучаването му върви добре и през следващата година ще му бъде открита разработка с цел вербовка.

И в други резидентури бяха създадени някои нови връзки,по линия на ТУРЦИЯ, но работата по тях е още в началния период. Общо работата на отдела и резидентурите по ТУРЦИЯ е по-слаба в сравнение с тази по ГЪРЦИЯ, макар, че задачата е стояла еднакво сериозно пред отдела.

Трябва да отбележим, че работата през настоящата

Из архивите на ДС

734

година на базисните резидентури - ВИЕНА, РИМ, ПАРИЖ, а също така и тези в ГФР и АНГЛИЯ бе насочена предимно по линия на ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ. Набра се известен опит, получени са някои, макар и начални, добри резултати.

Какво ни показа досегашния опит:

- съществуват определени възможности и условия за работа от териториите на западните капиталистически страни срещу ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ;

- част от досегашната агентура и ОВ имат сериозни възможности за наша работа по това направление;

- допускат се редица сериозни слабости от страна на отдела и резидентурите по-съществени от които са:

а/ не са изучени добре за сега всички обекти за проникване в ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ, намиращи се на територията на капиталистическите страни;

б/ от известния контингент от ГЪРЦИЯ в Западна Европа, за сега усилията са насочени предимно към прогресивната емиграция и студенството - антихунтовски настроени;

в/ все още няма открити разработки на лица от гръцки или турски официални представителства, намиращи се на териториите на западните страни;

г/ не са добре изучени възможностите на учебните заведения в Зап.Европа и тяхното използуване за наша работа срещу главното направление, а също така и тези на международните организации. (Отделът напоследък заработи за извеждането на о.р. на прикритие с цел командироването им в последствие като студенти или специализанти в капиталистическите страни за работа срещу ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ).

За преодоляване на горните недостатъци в работата на отдела и резидентурите са набелязани конкретни мероприятия с цел подобряване възможностите на наличната агентура и ОВ, а така също и за изграждане на нова такава с възможности по линия на

Из архивите на ДС

735

75
24

главното направление.

II. ПО ВТОРАТА ОСНОВНА ЗАДАЧА -РАЗКРИВАНЕ ПЛАНОВЕТЕ И НАМЕРЕНИЯТА НА САЩ И НАТО НАСОЧЕНИ ПРОТИВ НАШАТА СТРАНА И СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ ЛАГЕР КАТО ЦЯЛО.

1.Аг."СТАНКО" - на ръководство към резидентурата в ИТАЛИЯ. Задачите,залегнали в плана бяха изпълнени. Агента бе доведен в нашата страна и му бе извършена подготовка. Връзката с него бе отрегулирана и издигната на по-високо ниво. През отчетната година този случай бе първия в работата на отдел III. Получаваната от "СТАНКО" информация представлява интерес и бе съответно използувана. В работата си с него трябва да проявяваме максимална бдителност, тъй като има данни, че е попаднал в полезрението на местното КРО след посещението му в страната.

2. Аг."АКРОПОЛИС" - на ръководство към резидентурата в ИТАЛИЯ. Има възможности за изучаване на лица от Южното командуване на НАТО и да получава интересуваща ни информация по тази линия. Дадената до сега такава, се оценява положително. Необходимо е да му се извърши подготовка, да се отрегулират и усъвършенствуват начините на връзка. За целта са набелязани мероприятия.

3. Аг."25" - на връзка от Центъра. През годината бяха проведени 2 срещи, които показаха, че агентът запазва връзките си с нас и е готов да сътрудничи при евентуални благоприятни изменения в неговата работа. Понастоящем връзката с агента е прекъсната. Предприемат се мерки за установяване обстановката около него.

4. Аг."ЖОКС" - съгласувано със съветските другари, понастоящем агента е законсервиран. Набелязани са мероприятия за проверката на агента в страната на пребиваването и тук, след което ще се излезе с предложение за бъдещата работа.

Из архивите на ДС

736

~~76~~
25

5. ОВ "БЕРНАРД" - поради ограничени възможности връзката бе прекъсната и делото му закрито.

6. През отчетната година японската резидентура въпреки, че не е имала запланувани мероприятия по раздел I-ви, работи активно по две ОВ - "ТАЙ" и "ФУДЖИ". От същите е получавана регулярно устна, писмена и документална информация, отнасяща се главно до политиката и стратегията на САЩ и ЯПОНИЯ по въпросите на Далечния изток и КИТАЙ. Работата по същите се води съвместно със съветските другари.

Задачите по линия на НАТО са стояли в плановете на Ц. и резидентурите разположени на територията на ИТАЛИЯ, ФРАНЦИЯ,ГФР, САЩ и БЕЛГИЯ.

Постигнатите резултати, както по придобиването на агентура и връзки, така и по получената информация, са незадоволителни.

Следва да се отбележи, че понастоящем по-конкретни възможности имаме само в ИТАЛИЯ и някои слаби перспективи във ФРАНЦИЯ. Практически, в ГФР и БЕЛГИЯ не се работи против НАТО, въпреки, че тази задача не е отпаднала от плановете на резидентурите в тези страни.

Какви изводи може да се направят от работата ни по това направление:

Работата срещу НАТО чрез пряко подхождане към обектите за проникване или лица имащи възможности за работа срещу тези обекти е в значителна степен затруднена от действията на КРО на противника. Все повече се налага извода, че е крайно необходимо да се направи всичко необходимо за вербовка на агенти-вербовчици, които да отпочнат работа по изучаването и вербоването на агентура за работа срещу НАТО. Решението на тази задача стои с цялата сериозност пред отдела и в това отношение се вземат и набележат конкретни мероприятия, за изграждането на агент-вербовчик за работа срещу НАТО от територията на ИТАЛИЯ.

Отделът ще планира и обсъжда мероприятия в това направление и по линия на ФРАНЦИЯ.

Из архивите на ДС

737

За подобряване работата по линия на НАТО, като крайно неотложна задача стои въпроса с изграждането на резидентурата в БРЮКСЕЛ. Въпросът е известен на ръководството и ние смятаме, че то ще ни подпомогне в неговото благоприятно разрешаване през 1970 година.

Необходимо е също така, отделът и резидентурите да изучават и анализират по-задълбочено въпроса за извършване на вербовка под "чужд флаг" за работа срещу НАТО.

Следва също така, да се обсъди и реши въпроса за подход към такива членове на комунистическите партии от капиталистическите страни, които по някакви обстоятелства са отпаднали и понастоящем нямат активно членство, но стоят на твърди наши позиции.

Считаме, че за работа по разкриване плановете и намеренията на САЩ и НАТО е целесъобразно изпращането на о.р. по линия на раздел I-ви в САЩ.

Накрая трябва да отбележим, че само в три резидентури има определени по един работник за работа по линия на НАТО - ИТАЛИЯ, ФРАНЦИЯ, БЕЛГИЯ. Същите, обаче работят и по задачите на ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ или по някои други въпроси. При това положение работата е затруднена и резултатите не са задоволителни. Според нас, би следвало, резидентурите в РИМ, ПАРИЖ, ГФР и САЩ да имат по един о.р., който да работи само по САЩ и НАТО, а белгиската резидентура да е само със задачи по НАТО и Общия пазар. Разбира се, по задачите на НАТО следва да се използуват комплексните възможности на целите резидентури - проблем, който предстои да се разработва от отдела през идващата 1970 година.

III. РАБОТА СРЕЩУ ВАТИКАНА

Разузнавателната дейност срещу ВАТИКАНА е възложена на резидентурата в ИТАЛИЯ подпомагана от Центъра.

Из архивите на ДС

738

Мероприятията залегнали в плана по линия на ВАТИКАНА през отчетния период не бяха изпълнени цялостно, главно поради слабата работа на о.р."ЯВОРОВ", от резидентурата,отговарящ за това направление.

Връзката с ОВ "АНТОНИО" не е отработена и не се получаваше регулярно информация.

Центърът установи адреса на връзката "АНТИМ" и е предстоящо възстановяване на контакта с него.

При пребиваването на о.р. от резидентурата бе разработен подробен план с конкретни мероприятия за подобряване работата по линия на ВАТИКАНА.

Центърът също отпочна провеждането на някои конкретни мероприятия, целящи оказване помощ на резидентурата. Има се предвид изучаването на младежи - католици, които да се изведат за продължително пребиваване в ИТАЛИЯ.

IV. РАЗКРИВАНЕ ПЛАНОВЕТЕ И НАМЕРЕНИЯТА НА УПРАВЛЯВАЩИТЕ КРЪГОВЕ В СЪОТВЕТНИТЕ ЗА ВСЯКА РЕЗИДЕНТУРА СТРАНА,НАСОЧЕНИ ПРОТИВ НАШАТА РОДИНА И ЦЕЛИЯ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЛАГЕР.

За решаване на тези задачи, бяха използувани възможностите на агентура и ОВ както следва:

1. Аг."ТОНИ" - ИТАЛИЯ. В началото на годината с агента бяха проведени две срещи, получена бе интересна информация. След това, обаче, връзката бе прекъсната. Дадени са указания на резидента да възстанови връзката и отпочне активното използуване възможностите на "ТОНИ".

2. ОВ "ПАРТИНИ" - ИТАЛИЯ. В резултат на доброто и последователно изпълнение на заплануваните мероприятия,

Из архивите на ДС

739

отношенията ни с "ПАРТИНИ" прерастнаха в агентурни. Използувани бяха възможностите му за придобиване на документална информация, относно политиката на Общия пазар и италианското правителство , насочени против нашата страна и социалистическия лагер, като цяло.

3. ОВ "РОБЕРТ" - ФРАНЦИЯ. Заплануваните мероприятия са изпълнени. Получаваната информация представлява интерес и е съответно използувана.

4. ОВ "ЕДУАРД" - ФРАНЦИЯ. От него се получава информация съгласно плана, Заплануваното мероприятие по довеждането му в нашата страна не можа да се осъществи по вина на с.с. "КЛОД".

Трябва да отбележим, че останалите резидентури, като тези в ГФР, АВСТРИЯ, АНГЛИЯ и БЕЛГИЯ, слабо работят по изпълнението на тази задача. Вина има и Центъра, тъй като не взисква достатъчно от тях по тази линия.

V. ПРИДОБИВАНЕ НА ПОМОЩНА АГЕНТУРА

Мероприятия по изпълнението на тази задача бяха запланувани главно на резидентурите в ШВЕЙЦАРИЯ и АВСТРИЯ.

В изпълнение на тази задача, резидентурата в АВСТРИЯ изпълни мероприятията по подбора на места за срещи, ПДЯ и тайници в различни градове на АВСТРИЯ. Не е изпълнена задачата по придобиването на съдържател за ПК.

Резидентурата в ШВЕЙЦАРИЯ не можа да изпълни нито едно от заплануваните мероприятия, въпреки, че е обръщано внимание на резидента при пребиваването му в страната.

VI. ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

В изпълнение на плана бяха приведени в ред всички дела на агентурата, ОВ, разработките и СС. Неотговарящите на изискванията бяха прекатегоризирани, а неподходящите свалени от отчет. В архив през отчетния период отделът свали около 50 дела.

Из архивите на ДС

740

Бяха открити литерни дела на обектите за проникване. Трябва да се каже, обаче, че в същите не постъпват регулярно материали от резидентурите. О.р. в Центъра също не използуват всички възможности - официални и др, за придобиване данни за обектите на проникване.

Ръководството на отдела набелязва мерки за отстраняване на тази слабост.

ПО СЕКРЕТНИТЕ СЪТРУДНИЦИ

Общо взето всички резидентури имат достатъчен брой секретни сътрудници. Значителна част от тях, обаче, или не проявяват желание да ни сътрудничат или нямат качества за изпълнение на наши задачи. Само една малка част работят по изпълнение на някои мероприятия. Слабост проявяват резидентите, като не използуват цялостно възможностите на такива СС.

Отделът взема мерки за подобряване работата със сътрудниците.

РАБОТА НА ОТДЕЛА ПО ПОДПОМАГАНЕ НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ

През отчетния период ръководството на отдела и оперативния състав от същия имаха като постоянна задача пред себе си изпълненията на мероприятията, залегнали в плана за 1969 година и правеха всичко възможно за подпомагане на резидентурите.

В тази връзка през 1969 година в страната ни бяха издирени, подготвени и изведени на продължително оседание в помощ на резидентурите следните агенти:

Аг."ОРЛОВ" - Същият е млад специалист, добре идейно-политически и оперативно подготвен. Изведен бе в ГФР

Из архивите на ДС

741

с конкретни задачи. Същият успя добре да се устрой в тази страна и съгласно договорката се обади. В началото на 1970 година ще бъде поет на лично ръководство от резидентурата ни във ФРАНКФУРТ.

Аг."САДОВ" - Изведен бе през м.ноември т.г. в ШВЕЙЦАРИЯ със задача да работи по гръцките и турски студенти в университета , в който той следва. На ръководство на резидентурата ще бъде предаден през 1970 година.

Аг."МАКСИМ" - Изведен като студент във ФРАНЦИЯ. Със същия бе проведена среща от представител на Центъра. Установи се, че се е устройл добре и има възможности за наша работа. През 1970 година ще бъде предаден на ръководство на резидентурата ни в ПАРИЖ.

Освен горното в помощ на резидентурите през отчетната година бяха издирени, подготвени и предадени на тяхно ръководство 8 СС.

В Центъра бе извършен задълбочен анализ по някои основни дела като "АНРИ","БРУНО","ДАНИЕЛ","БРАТОВЧЕДА" и др. по които имаше сериозни съмнения, че са нечестни към нашата служба. В резултат на това бяха изключени и снети в архив.

По други дела като тези на "СТАНКО","ЗИЛБЕРМАН", "ГЕНЧО","АКРОПОЛИС","ЕСКУЛАП","ПАРТИНИ" и др. бяха набелязани допълнетилни мероприятия за подобряване работата с тях. Изпълнението на тези мероприятия доведе до вербовката на някои обекти, а по други - до сериозното им придвижване напред.

Слабост на отдела през 1969 година бе, че прояви недостатъчнаавзискателност към резидентурите. Това се дължи предимно на факта, че почти целия оперативен състав, като изключим ръководството, са нови и млади работници без достатъчен опит.

Из архивите на ДС

742

~~80~~
31

В резултат на положените от отдела усилия и помоща оказана от ръководството на Управлението,понастоящем отдела е попълнен в кадрово отношение,взети са мерки за въвеждането на новите оперативни работници в работата и през 1970 година могат да се очакват по-добри резултати.

ИЗВОДИ:

След разглеждане работата на резидентурите при идването на резидентите и о.р. в страната, може да се направят следните изводи:

1. За неизпълнението на някои мероприятия и за слабата работа на част от работниците и резидентурите, като цяло основна роля е играла липсата на добра организация, плановост и контрол. Помоща и ръководството от страна на отдела по редица въпроси на оперативната работа не са били на необходимата висота.

2. Проверката на агентурата все още не се е наложила като основен метод в нашата работа.

3. Въпреки, че има известно подобрение, връзката с агентурата и ОВ все още представлява слабо звено в нашата работа.

4. В много резидентури недостатъчно се работи по придобиване на нови перспективни връзки от обектите за проникване.

5. Слаба е работата по придобиване на помощна агентура.

Ръководството на отдела си дава ясна сметка за тези слабости и е набелязало конкретни мерки за отстраняването им. При разработването на новите планове те ще бъдат взети в предвид.

15-XII. 1969 година
С О Ф И Я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III,ПГУ
Майор:

3-I-№ 1
V 1

МВР — ГД. [illegible] ДС
Вх. № 11614-21 V

~~Строго секретно!~~
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М-во на вътрешните работи
Управление VII
Вх. № 2582 от 21.5 1973 г.

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
02.03 2006 г.
(ДАТА)
чл. 50, ал. 2, т. 1 ППЗЗЧ
(ОСНОВАНИЕ ЗА)
гл. инспектор
(ДЛЪЖНОСТ НА ЛИЦЕТО)
Г. Шарлова
(ПОДПИС)

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Някои моменти от международното положение и политиката на САЩ, НАТО и Китай в района на Балканите

Социалистическите страни-членки на Варшавския договор, начело с великия Съветския съюз, в изпълнение на своите програми, набелязани на XXIV конгрес на КПСС и конгресите на останалите братски партии провеждат широка настъпателна външна политика, насочена към намаляване на напрежението в международните отношения, към укрепване на мира и сигурността в Европа и в целия свят. В сравнително кратък период, под въздействието на приетите програми и практическите действия, възникнаха предпоставки за навлизане в нов етап в развитието на международните отношения както в Европа, така и в другите райони на света. Първостепенна роля в това отношение изиграха договорите между СССР и ГФР, Полша и ГФР, комплекса от съглашения за Западен Берлин, договора за основата на отношенията между ГДР и ГФР, в които е зафиксирана нерушимостта на съществуващите европейски граници и е ликвидирана дипломатическата блокада на Германската демократична република. Победа за мирната политика на Съветския съюз и

Из архивите на ДС

останалите страни от социалистическата общност е споразумението за прекратяване на войната и възстановяването на мира във Виетнам. Настъпи разведряване в политическия климат в света и по-специално в Европа. Постави се черта под Втората световна война и се създаде трайна политическа и правна основа за стабилност на обстановката в Европа. Създадени са предпоставки за свикване на Конференция за сигурност и сътрудничество в Европа.

Жизнената сила на мирния външнополитически курс на Съветския съюз и останалите страни-членки на Варшавския договор има дълбоко интернационален характер. Този курс е израз на интересите на световното революционно движение. Ленинската политика за мирно съществуване одържа нови победи. Принципите на мирното съвместно съществуване получават все по-голямо признание като основа на отношенията между държавите с различен обществен строй. Тези принципи намериха израз и в споразуменията подписани между СССР и САЩ, по време на посещението на Никсън в Москва през 1972 г. Преките разговори между ръководителите на Съветския съюз и САЩ оказват и ще продължат да оказват влияние за по-нататъшното намаляване на международното напрежение. Прогресивната световна общественост оценява, че резултатите от преките разговори и преговори между ръководителите на СССР и САЩ отговарят на интересите на социалистическите страни, международното комунистическо и работническо движение и антиимпериалистическите сили. Те създават благоприятни условия за развитието на съотношението на силите на международната арена в полза на социализма, мира и демокрацията.

Важна отличителна черта на нашето време е съществуването на световната социалистическа система. Тя е главното звено на антиимпериалистическия фронт. Страните от социалистическата общност, начело със Съветския съюз, продължават успешно да претворяват в живота своите планове за икономическо и социално развитие и да укрепват позициите си в борбата с империализма и реакцията.

Из архивите на ДС

Съществени изменения се наблюдават в капиталистическия свят, където противоречията между основните империалистически държави все повече се изострят. Главната страна на капиталистическия свят - САЩ - изживява сериозни трудности. Дълбоката валутна криза, която разтърсва империалистическите държави потвърждава този извод. Мирната политика на страните-членки на Варшавския договор, начело със Съветския съюз, принуждава империалистите да се съобразяват с реалното положение в света и преди всичко с растящата мощ и международен авторитет на социалистическата общност.

Обстановката в света, обаче, остава сложна. САЩ и техните съюзници не се отказват от стратегическите си цели. Напротив, разширяването и задълбочаването на световния революционен процес под въздействието и ръста на могъществото на социалистическата общност, усилват стремежа на международния империализъм да избегне неблагоприятното за него развитие на обстановката. Противникът се опитва да търси нови пътища и средства за запазване и укрепване на своите позиции. Ако опасността от пряк военен конфликт между САЩ и СССР в известна степен е намаляла, то възможностите за възникване на нови локални огнища на напрежение и кризисни положения в различните райони на света се запазват.

Влиятелните милитаристични кръгове на Запад, преди всичко в САЩ, а така също ръководството на НАТО, се противопоставят на прекратяване на надпреварата във въоръжението, забавят започналия процес на намаляване на международното напрежение, продължават да укрепват и увеличават военната мощ на този пакт.

Усилията на САЩ и техните съюзници от НАТО са насочени към разработката на нови системи оръжия, които по техните анализи трябва да осигурят на Запада военно превъзходство над СССР

Из архивите на ДС

и другите страни от социалистическата общност. В САЩ продължава интензивната разработка на най-нови оръжия за масово унищожение. Американският империализъм не е изменил своята агресивна същност, която особено ярко се проявява в политиката на САЩ във Виетнам. САЩ продължават военния натиск над страните в Индокитай с цел извличане на максимални изгоди при решаване на конфликта.

Опасно огнище на империалистическата агресия продължава да остава Близкия изток. Неуредеността на арабо-израелския конфликт и изострянето на обстановката в този район се използува от силите на международния империализъм и вътрешната реакция в арабските страни за засилване на враждебната пропаганда против страните от социалистическата общност и прогресивните сили в арабските страни. При прякото участие на международната реакция се правят опити да се разгроми палестинското съпротивително движение. Последните събития в Ливан преследват тази цел. В района на Близкия изток обстановката продължава да бъде напрегната и да крие изненади.

За САЩ и останалите страни-членки на НАТО Източното Средиземноморие и Балканите представляват стратегически интерес. САЩ и ръководството на НАТО проведоха и провеждат редица мероприятия за политическото, икономическото и военното укрепване на Турция и Гърция, за създаване в тях на стабилни правителства и разбиване на прогресивните сили. Те обръщат особено внимание на осигуряване на морските комуникации в Средиземно море и с такава цел укрепват и разширяват военноморските и военновъздушните си бази на територията на тези две страни. В това отношение голямо значение има за тях остров Кипър. Едно послушно кипърско правителство, ще им позволи да използуват острова за осъществяване на контрол върху морските комуникации в Източното Средиземноморие, за контролиране Суецкия канал, за гарантиране снабдяването на въоръжените сили и промишлеността на страните-членки

Из архивите на ДС

на пакта с петрол от страните в Близкия изток и за следене действията на съветския флот в Източното Средиземноморие.

Съществуването на военната диктатура в Гърция е свързано преди всичко и със заздравяването на югоизточното крило на НАТО. Гърция е активен фактор в плановете на пакта срещу социалистическите страни, прогресивните режими в Близкия изток и развиващите се страни в Африка. Военните ръководители на страната, при пряката военна и политическа подкрепа на САЩ и НАТО, без да срещат сериозна вътрешна съпротива, създадоха относително стабилен режим. Военната хунта насочва усилията си за по-нататъшно сближаване със САЩ, като гаранция за устойчивостта на режима си. Правителството на Никсън е за удовлетворяване стремежите на хунтата за укрепване на връзките й със САЩ. За него представлява обаче определена трудност съществуването в Гърция на диктаторска форма на управление, предизвикваща недоволство на американското обществено мнение и някои от съюзниците на САЩ. Ето защо, представителите на САЩ заемат двулична позиция към режима на Гърция. На думи те са за възстановяване на демокрацията в Гърция, а на дело изразяват удовлетворение от съществуващия режим. Според тях, той се явява достатъчно здрав, поне за най-близко време, а зависимостта му от САЩ го прави послушно оръдие при осигуряване интересите на САЩ в Европа, на Балканите и Средиземноморието. Отчитайки военните и икономическите си интереси в Гърция, САЩ едва ли ще рискуват да изострят сериозно отношенията си с Пападопулос заради възстановяването на парламентаризма в страната. Напротив, те ще укрепват сътрудничеството си с правителството на Пападопулос. За това свидетелствуват както подписаното американско-гръцко споразумение за създаване на военноморски бази на САЩ близо до Атина и тайните преговори за предоставяне и на други райони за бази на САЩ, така и плановете на американците за предоставяне на военна помощ на Гърция, която за 1970-1975 г. ще възлиза на 225 млн. долара.

Из архивите на ДС

748

При такова отношение на САЩ към правителството на военната хунта, правителствата на ведущите европейски страничленки на НАТО преразглеждат своите позиции към правителството на Пападопулос. Полагат се усилия за подобряване на гръцко-турските отношения, като съществен елемент за укрепването на югоизточното крило на НАТО и решаване на кипърския въпрос в интерес на САЩ и НАТО.

Турция е главна сила в югоизточното крило на НАТО. Нейните мобилизационни възможности надхвърлят 2,5 млн. души. Възможността на нейна територия да се развърнат крупни войскови съединения за действия срещу Съветския съюз и НР България определя отношението и "грижите", полагани от САЩ и НАТО за военното, политическо и икономическо укрепване на Турция.

Изградените в Турция с помощта на САЩ и НАТО военни бази, стратегически пътища, 50 големи военни и граждански летища и други военни обекти далеч надхвърлят нуждите на турските въоръжени сили. Голяма част от тях са предназначени за НАТО, а двете най-големи военновъздушни бази - Инджирлик (край Адана) и Чигли (около Измир) - се използуват от американската атомоносна авиация. По крайбрежието на Егейско, Мраморно и Черно море са разположени множество радиолокационни, тропосферни и йоносферни станции, които са част от първия рубеж за ранно оповестяване на единната система за ПВО на НАТО. Някои от тези станции, освен това, изпълняват задачи по следене на съветските ракети и самолети, а други се използуват от стратегически бомбардировачи на САЩ. Най-големите турски пристанища отново бяха отворени за посещения на VI американски флот. Базите, складовете за боеприпаси и въоръженията се обслужват от американски персонал, наброяващ около 10,000 души. В много от тях не се допускат лица от турски произход, включително и военни.

Из архивите на ДС

Ръководните кръгове на САЩ и НАТО положиха сериозни усилия за ликвидиране на политическата криза, съществуваща в Турция до 12.III.1971 г., която създаваше заплаха за югоизточното крило на НАТО и за участието на Турция в неговите агресивни планове срещу социалистическата общност.

Управляващите среди в Турция подкрепят изцяло и правят всичко възможно за осъществяването на стратегическите цели на външната политика на САЩ и НАТО. Те подпомагат провежданите мероприятия за отслабване на Варшавския договор, за разбиване единството на социалистическите страни на Балканите и създаване на антибългарска групировка.

Особено място в политическите си ходове в района на Балканите САЩ и страните-членки на НАТО отделят на Румъния и Югославия с цел засилване на националистическите и антисъветски тенденции в държавните и партийните ръководства на тези страни. Главната цел на САЩ и НАТО в района на Балканите е разбиване единството на страните от социалистическата общност, намаляване влиянието на СССР и изолирането на България.

САЩ и НАТО отдават голямо значение на "усилията на румънското правителство да води политика на независимост". Те се стремят да засилят онези сили в Румъния, които работят за създаване условия за излизането й от Варшавския договор.

Според някои данни, САЩ са разработили конкретен план за превръщане на Румъния в своя опора сред европейските социалистически страни. Те гледат на румънското ръководство като на най-несигурен съюзник на СССР.

Според гръцки източници, румънското държавно ръководство полагало големи усилия да играе доминираща роля в междубалканските отношения. За тази цел то лансирало идеята за превръщането на Балканите в зона на мира, в зона освободена от ядрени оръжия и за развитие на политическите, икономическите

Из архивите на ДС

750

и културни отношения между балканските страни. САЩ и НАТО не се противопоставяли на общобалканските инициативи на Румъния, защото виждали, че те са насочени към създаването на фронт на балканските държави на антисъветска основа.

След посещенията на Никсън в Румъния през м.август 1969 г. и на Николае Чаушеску през есента на 1970 г. в САЩ, отношенията между двете страни се активизираха.

По време на посещението на държавния секретар на САЩ Уйлям Роджърс в Букурещ през юли 1972 г. между двете страни бе подписана консулска конвенция. Премахнати са ограниченията за движението на румънски дипломати в САЩ. Според официално изказване на Роджърс, САЩ ще вземат мерки да съкратят повече от два пъти времето, необходимо за влизане на румънските кораби в пристанищата на САЩ. "За първи път вземаме подобно решение за страна от тази част на Европа. Надяваме се, че по този начин нашите търговски отношения ще се интензифицират и че скоро и американски кораби ще посещават румънските пристанища. Решихме да създадем на Румъния банкови улеснения за внос-износ, за доставка на американски съоръжения, материали и технология. За да продължи да се увеличава двустранният стокообмен между двете страни, ние настояваме и ще продължим да настояваме пред американския конгрес да приеме закона, според който стоките, изнесени от Румъния за САЩ, да се ползуват с клаузата на най-облагодетелствувана нация", заявил Роджърс.

Румънското правителство проявява голям интерес към възможностите за кооперране със западни и по-специално с американски петролни компании за съвместни проучвания и експлоатация на нови петролни залежи. Американските експерти също проявяват интерес към перспективите за съвместни петролни проучвания с румънците и считат, че е възможно кооперране между петролни компании на двете страни. В стремежа си да участвуват в експлоатацията на румънски петролни източници, особено в района на Черно море, американските монополи се

Из архивите на ДС

ръководят не толкова от материалните, колкото от стратегическите интереси на САЩ за проникване в района на Черно море в непосредствена близост до СССР и НР България.

Икономическите отношения между Румъния и САЩ през последните две години се активизираха. По време на посещението през април 1972 г. в САЩ на заместник-председателят на Държавния съвет Маня Мънеску са обсъждани с американските ръководители възможностите за американски инвестиции в нефтопроучването, нефтодобива, електронната и автомобилната промишленост, самолетостроенето и производството на иригационна техника.

Особена активност в отношенията си с Румъния проявяват ГФР и Франция, като засилват икономическите връзки с тази страна.

Западногерманските монополи проявяват по-голям интерес към инвестиране на западногермански капитали в румънската икономика. През октомври 1971 г. в Букурещ смесената румъно-западногермански комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество е обсъдила въпроса за съвместно изграждане на територията на Румъния на промишлени и селскостопански обекти, както и въпроса за смесени дружества. Като пример за такова сътрудничество се сочи договорът сключен със западногерманската фирма "Ман" за производство на 18,000 тежкотоварни камиони годишно. За тази цел в Брашовския завод за товарни автомобили били командировани 300 западногермански специалисти.

По време на посещението на президента на ГФР Густав Хайнеман в Румъния през май 1971 г. е обсъждано подписването на двустранна културна спогодба, спогодба за създаване на безвизов режим, уреждане на някои проблеми във връзка с немското малцинство в Румъния. Постигната била договореност между двете страни Румъния да изпраща в ГФР работници.

С цел укрепване на румъно-западногерманските отношения и сътрудничество в началото на април 1971 г. министърът

Из архивите на ДС

752

Шиф-146, РАЕ-СРЗ

10

на вътрешните работи на ГФР Ханс Дитрих Геншер посети Румъния. Според налични данни Геншер е разговарял с тогавашния министър на вътрешните работи на Румъния Корнел Онеску за възможностите за сътрудничество между двете министерства в борбата срещу престъпността, за обмен на опит в тази област и за изпращане на румънски служители на специализация в ГФР за запознаване с най-новата западногерманска полицейска техника.

В центъра на преговорите между президента на Франция Помпиду и Николае Чаушеску през юни 1970 г. в Париж са стояли проблемите за активизиране на икономическите отношения между Румъния и Франция. Усилията на Чаушеску били насочени към убеждаването на френските ръководители в необходимостта от увеличаване на румънския износ и разширяване на промишленото коопериране между двете страни.

Френските монополи проявяват интерес към инвестиране на френски капитали в Румъния и създаване на смесени френско-румънски дружества. През април 1972 г. френска делегация в състав от 52 представители на 42 френски компании, банки и икономически организации, начело с председателя на Националния съвет на френския патронат Жорж Вилие посети Румъния. Главният въпрос, разискван по време на разговорите, е бил създаването на смесени дружества в машиностроителната, металургичната, химическата и нефтохимическата промишленост.

Интерес към Румъния проявява и английския капитал. През юни 1972 г. заместник-председателят на Държавния съвет и член на ИК на ЦК на РКП Емил Бондараш е водил преговори в Лондон с фирмата "Ролс-Ройс" за кооперирание в производството на свръхзвуков изтребител на базата на мотор Ролс-Ройс. Английската фирма "Уестминстър" отпуснала на Румъния заем от 5 млн. лири стерлинги за строителство на оранжерии в Румъния от английски фирми.

Усилията на монополите на страните-членки на НАТО са насочени към проникване в икономиката на Румъния с цел обвързва-

От архивите на ДС

нето й със Запада и създаване предпоставки за откъсването й от СИВ и социалистическата общност.

САЩ и другите страни-членки на НАТО смятат, че югославската икономическа система през следващите десет години ще се доближи още повече до "свободния капиталистически пазар", което ще увеличи възможностите за икономическото им проникване в Югославия. Те отпускат на Югославия дългосрочни и при изгодни условия кредити.

По време на посещението си в Югославия през 1970 г. Никсън се съгласил САЩ да отпуснат заем на Югославия в размер на 160 млн. щатски долара. Председателят на Международната банка за развитие и възстановяване Макнамара обещал да отпусне на Югославия кредит в размер на 260 млн. щатски долара. Консорциумът на западните банки през март 1972 г. отпусна на Югославия заем в размер на 100 млн. щатски долара за заздравяване валутните резерви на страната. Франция отпусна на Югославия за 1972 г. кредит в размер на 100 млн. френски франка.

Американските и западногермански монополи проявяват голям интерес за инвестирането на капитали в югославската икономика и за създаване на смесени дружества.

През юни 1971 г. в Белград пребивава американска икономическа делегация, която постигна съгласието на югославската страна за инвестиране на американски капитали в югославската икономика и за индустриално кооперране между двете страни.

По време на посещението на Тито в САЩ, през октомври на 1971 г. между него и американските ръководители е обсъждан въпроса за развитие на сътрудничеството между двете страни. Тогава Никсън назова Тито "олицетворение на образа на борец за независимост и мир в света, световнопризната личност и ръководител на храбър народ, който се гордее със своята независимост".

САЩ и Югославия активизираха през последните години и културните отношения. През април 1972 г. бе подписано споразумение между двете страни за откриване на информационен

Из архивите на ДС

754

център на САЩ в Скопие. Такъв център бе открит в Любляна през юли 1972 г.

През юли 1972 г. държавният секретар на САЩ Уйлям Роджърс посети Югославия. На пресконференция той заяви: "Тесните връзки между нашите две страни доказват, че различните обществени системи не бива да бъдат пречка за развитие на сътрудничеството и на градивните двустранни отношения". Дипломатически среди в Белград считат, че Роджърс посети Югославия, за да неутрализира изразената тенденция за сближение на последната със СССР и другите социалистически страни, за да повлияе на югославското ръководство да подкрепи американските концепции за свикването на конференцията за сигурност и сътрудничество в Европа и да предотврати свикването на конференция на страните от Средиземноморието, един от инициаторите на която е и Югославия. Посещението се оценява от тези среди като звено от американската външна политика към източноевропейските социалистически страни, която цели да засили центробежните тенденции и по-специално да не допусне по-нататъшно сближение на Югославия със СССР и другите социалистически страни.

Франция също подкрепя "самостоятелния път на развитие" на Югославия, което спомагало за засилване центробежните тенденции в социалистическата общност.

При посещението на председателя на ИС на Сърбия Миленко Боянич във Франция през май 1972 г. била изтъкната необходимостта от засилване на икономическото сътрудничество между Югославия и Франция и по-специално от разширяване на промишленото кооперране и увеличаване на френските капиталовложения в индустриални обекти на Югославия. Френски фирми участвуват с капитали в химическата и лека промишленост и автомобилостроението на Югославия.

Според налични данни, американците продължават да полагат усилия за установяване на дипломатически отношения с Албания.

Из архивите на ДС

755

Външнополитическите интереси и стремежи на американския империализъм и китайското ръководство винаги съвпадат, когато са насочени против Съветския съюз и другите социалистически страни. Позициите и стремежите на най-реакционните, екстремистки кръгове от САЩ и главните страни на НАТО в Европа и в частност на Балканите по много пунктове съвпадат с китайските планове. Така например, външната политика на маоисткото ръководство по отношение на дипломатическото признаване на диктатурата в Гърция и Турция съвпадна със стремежите на американските империалисти да превърнат тези диктатури в "по-приемливи" за световното обществено мнение, да бъде преодоляна тяхната международна изолация.

Дейността на маоисткото ръководство в района на Балканите е насочена към разбиване единството на страните от социалистическата общност. По същество китайското ръководство в района на Балканите откри фронт срещу Съветския съюз. Целта на външната политика на Китай в района на Балканите е създаване на антисъветска групировка в този район. По отношение на Румъния и Югославия маоистите се стремят да привличат държавните и партийни ръководства на тези страни на основа на своята идейно-политическа програма. Наблюдава се подобряване на икономическите, политическите и културни отношения между Китай и Югославия. Маоисткото ръководство одобрява югославската политика на необвързаност, на противопоставяне на каквито и да било блокове и съюзи и се стреми да използува икономическите й трудности и нерешените вътрешнонационални проблеми.

Китайското ръководство използува национализма и антисъветизма на някои партийни и държавни ръководители на Румъния с цел засилване влиянието си на Балканите. Националистическият външнополитически курс на Румъния се оценява от китайските ръководители като добра основа за провеждане на антисъветска пропаганда. Китай активизира политическите, икономическите и

Из архивите на ДС

756

военнополитически връзки с Румъния. Последните години се характеризират със зачестилите посещения на делегации на двете страни, които имат подчертан антисъветски характер.

За осъществяване на своите цели на Балканите, китайското ръководство най-активно използува Албания. Догматизмът, национализмът и антисъветизма на албанското ръководство улесняват разколническата дейност на маоистите. На албанска територия има пропагандни институти, финансирани и ръководени изцяло от китайците. Дейността на тези институти е насочена срещу Съветския съюз и останалите страни-членки на Варшавския договор.

Анализът на дейността на противника показва, че независимо от подобряване на политическия климат в Европа и в целия свят, империалистическите държави начело със САЩ и в бъдеще ще се стремят да постигнат своите стратегически цели - разбиване единството на социалистическата общност. Прилагайки тактиката на диференциран подход към социалистическите страни, империалистическите държави и особено САЩ, търсят нови пътища и средства за осъществяване на своите подривни планове. Като отчитат заинтересоваността на социалистическите страни от развитието на икономическите връзки със Запада, нашите противници излизат в редица случаи с външно привлекателни за всяка една социалистическа страна предложения, преследвайки целта да нарушат плановете за икономическа интеграция на социалистическите страни, да подриват единството и дружбата между тях. Управляващите кръгове на империалистическите държави внимателно следят състоянието и развитието на икономическите отношения между социалистическите страни, положението в СИВ, щателно търсят и използуват даже незначителни разногласия в позициите на отделните страни от социалистическата общност, стремят се да посеят недоверие между тях.

САЩ и техните съюзници от НАТО разчитат на възможното оживление на националистическите настроения в социалистическите

Из архивите на ДС

страни. Те съсредоточават преди всичко вниманието си за разлагане на интелигенцията, чиято роля в социално-политическата структура на социалистическото общество постоянно се увеличава. Така, на състоялата се в края на 1971 г. в Ню Йорк конференция на американските и западногерманските експерти, посветена на перспективите на развитието на обстановката в европейските социалистически страни през следващите 10-15 години, било подчертано, че главно усилията на западните подривни централи трябва да се насочат към разпалване на националистическите настроения в партийния и държавен апарат на социалистическите страни и за популяризирането на идеите на "пазарната икономика" и "децентрализацията" сред интелигенцията в тези страни.

Западът се стреми да използува икономическите и научно-техническите си връзки със социалистическите страни за своите политически интереси, като иска срещу своето съгласие за развитие на тези връзки разширяване на т.н. "свободен обмен на хора, идеи и информация", установяване на "атмосфера на доверие" в отношенията със западните страни и т.н. При това, управляващите кръгове на Запада разчитат, че икономическите интереси на "някои социалистически страни могат да се окажат по-силни от техните идеологически съображения".

В борбата против Съветския съюз и останалите страни-членки на Варшавския договор, САЩ и НАТО придават голямо значение на дейността на специалните си органи. Последните започват да играят все по-голяма роля в провеждането на външнополитическите си планове. Тези органи усъвършенствуват своята тактика и форми на борба, отчитайки настъпилите изменения в света. Сега ударението в тяхната работа се слага на търсене нови възможности за "разузнавателно проникване" в социалистическите страни, за което се отделят значителни финансови средства. През последните години специалните служби на САЩ, Англия, Франция и ГФР активизираха дейността си с цел "разузнавателно" проникване в СССР и

Из архивите на ДС

758

страните от социалистическата общност и провокиране в тях изгодни за Запада проявления.

Активизирането на подривната дейност на специалните служби на противника е съпроводено с координирането на тази дейност. Срещу страните от социалистическата общност действува съюз на империалистическите разузнавателни органи и подривни центрове, който се ръководи от САЩ. В НАТО са създадени специални органи за координиране действията на специалните служби на противника.

Специалните органи на противника отделят особено място в своята подривна дейност на идеологическата диверсия. Тя е насочена към ерозиране на съзнанието на трудещите се с цел отслабване влиянието на комунистическите идеи, подкопаване и разрушаване на социалистическия обществен строй, възвеличаване и укрепване на капиталистическата система.

За осъществяване на тези цели империалистите отделят огромни средства на идеологическия фронт. В идеологическите "кухни" на многобройните специализирани институти, в които работят хиляди специалисти се събира, обработва и пуска в обръщение всякакъв род антикомунистическа пропаганда. Тези институти се занимават с активното изучаване на политическите, икономическите, националните, психологическите, социологическите и идеологическите проблеми на НРБ и другите социалистически страни, както и възможностите за използуване на някои пукнатини с оглед създаване на трудности в отношенията между тези страни.

В капиталистическите страни съществува огромен брой държавни, полудържавни и частни институти, дружества, фондации и т.н., които официално имат задачата да развиват деловите, научните и културни отношения с нашите страни, но в действителност се занимават с пропаганда, идеологическо-диверсионна и разузнавателна дейност насочена към НРБ и другите социалистически страни. По задачите, които имат да изпълняват тези

институти прикрити под мантията на развиване отношенията с Изтока, могат да се разделят на три основни групи.

В първата група влизат институтите, които се занимават главно със задълбоченото изучаване на цялостното развитие на нашите страни във всички негови аспекти - политика, икономика, право, култура, философия, религия и т.н. и т.н. и с разработването на антикомунистически теории.

Втората група са тези звена, които имат за задача главно на териториите на капиталистическите страни да изучават, обработват и евентуално вербоват научни работници, студенти, специализанти и др. от социалистическите и развиващи се страни.

Към третата група могат да се причислят организациите, институтите, които имат задачата да установяват контакти с наши културни дейци, да ги печелят за своята кауза с цел чрез тях да навлизат в нашите страни и оказват влияние в различните области на нашия живот.

Капиталистическите държави провеждат своята идеологическо-диверсионна дейност главно по два начина - от една страна чрез средствата за масова информация, разните школи за специалисти, специализанти и студенти, симпозиуми и други и от друга страна - чрез индивидуален подход към определени лица представляващи конкретен интерес за специалните служби.

През последните години пропагандните подривни централи на противника активизираха своята дейност. Радиостанциите "Свободна Европа" и "Свобода" полагат усилия да прилагат по-съвременни и по-опасни методи на идеологическа диверсия срещу социалистическите страни. Щатът на тези радиостанции е увеличен; създават се младежки секции с представители на "новата" емиграция.

Противникът изоставя методите и формите на вулгарния антикомунизъм и търси по-изтънчени форми и методи за провеждане на идеологически диверсии.

759

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

18

Специалните служби на САЩ и страните-членки на НАТО съсредоточават своята подривна дейност срещу нашата страна главно в следните направления:

- разбиване на морално-политическото единство на народа разколебаване вярата му в социалистическия строй, подтикване към недоволства и съпротива срещу линията и мероприятията на партийното и държавно ръководство;

- подриване авторитета на СССР и КПСС, създаване на антисъветски настроения и разколебаване вярата на народа в единството и силата на социалистическата общност;

- внасяне и насърчаване на антимарксистки тенденции и схващания сред интелигенцията, внушавайки, че в настоящия етап тя е "елит" на обществото и е призвана да ръководи развитието на страната;

- морално-политическото разложение на младежта, създаване на антисоциалистически настроения и национален нихилизъм;

- разпалване на националистически и верски настроения и тенденции;

- печелене на привърженици и почитатели на буржоазния строй и идеология, начин на живот, морал и пр.;

- събиране на информация по интересуващите ги секретни въпроси за НР България и социалистическата общност;

- вербовка на български граждани и обработка за измяна на родината.

19. V. 1973 г.
София

10 12

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Ё Т

за работата на Европейско направление
при отдел VIII-ПГУ-ДС за 1976 година.

През отчетния период направлението се ръководеше от плана за работата през 1976 година, както и от текущи задачи, поставяни от ръководството на отдела във връзка с някои актуални вътрешно и външнополитически събития.

Основните усилия на направлението бяха насочени за работа по следните АМ и операции:

I. Планови задачи

1. Операция "ЗАРЯ". Поставящи си за цел пропагандиране успехите на социалистическите страни и засилване и разширяване на антиамериканските настроения в Турция. Операциите се изразиха главно в публикации в печата, целещи оказване желано от нас политическо влияние, а именно:

а. Чрез "Интибах" бяха публикувани във в-к "Йени Ортам" и във в-к "Политика" серия от материали, които заедно с пропагандирането на нашите успехи и подкрепата на външната политика на Съветския съюз и социалистическия лагер много активно разобличаваха намесата на САЩ и НАТО във вътрешните работи на страната.

б. "Есен" през м.март публикува статия във в-к "Джумхуриет", с която силно разобличаваше Солженицин и подобните нему.

2. Операция "СВЕТКАВИЦА". Дългосрочно и многоетапна операция за оказване съдействие на активната политика на СССР и другите социалистически страни в борбата за разширяване на постигнатите резултати от конференцията в Хелзинки.

Из архивите на ДС

762

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

а. По внушение на "Редактора", с когото съществуваше договорка за публикуване материали по наше искане, белгийската журналистка публикува през м.септември на фламандски език голяма статия, посветена на годишнината от конференцията в Хелзинки в списание "Дипломация".

б. "Интибах" помести във в-к "Йени Ортам" и "Политика" материали за годишнината от Хелзинки и мястото и ролята на балканските страни.

Тезисите за операцията бяха разработени от направлението и своевременно изпратени в резидентурите за ползване.

3. Многоетапна операция "ЛЕШОЯД". Същата беше започната през 1975 г. и продължена през отчетния период чрез "Биков" с помощта на резидентурата в Истанбул. "Беков" помести серия от материали, разобличаващи Дж.Мини и други реакционни профсъюзни лидери, защищава интересите на турската работническа класа, пропагандира идеите на социализма.

4. АМ "ЗАЛЕЗ-Г". Същото имаше за цел да съдействува за осигуряване победата на коалицията ГСДП/СВДП в изборите за Бундестаг, състояли се през м.ноември 1976 г. Бяха изпълнени успешно задачи от следните резидентури:

а. Виена. Посредством "Политика" и Блеха от Австрийската социалистическа партия (АСП), ръководството на същата се е заинтересовало активно от изборите и е изпратило посочените две лица в ГФР, за да добият конкретни впечатления за предизборната обстановка и самото протичане на изборите.

Работници от резидентурата в срещи със свои оперативни връзки са водили разговори, в които са подчертавали необходимостта австрийските социалдемократи да направят възможното за осигуряването на изборната победа.

б. Бон. Ползувайки разработените тезиси, работниците от резидентурата са водили разговори с 11 видни дейци от ГСДП и СВДП, заемащи важни постове в ръководните органи на двете партии, Бундестага и Министерството на външните работи.

в. Париж. Оперативни работници и секретни сътрудници са водили разговори с три свои връзки въз основа на тезисите.

Из архивите на ДС

12-14

Това е спомогнало във вестник "Трибюн де насион" да се появят статии в подкрепа на ГСДП/СВДП, критикуващи позициите на ХДС/ХСС.

Съвместната работа с тази резидентура по посоченото АМ създава условия за работа по ГФР в тази насока и в бъдеще.

Проведеното със съдействието на немските другари АМ даде добри резултати и се утвърждава като положителна форма на сътрудничество.

5. Многоетапна операция "ЮБИЛЕЙ": Същата имаше за цел намаляване ефекта от проведената от САЩ кампания за честване 200-годишнината от създаването на страната. Публикувани бяха серия от документални публикации в италианския печат, а именно:

а. Чрез ДОР "КАСТОР" - 3 материала със силно антиамериканско съдържание. (сп."Панорама" от 3.II.1976 г.- документи и коментар за Ватикана и ЦРУ).

б. Със съдействието на "Кастор" - 6 материала в "Панорама" от други автори.

в. Посредством двама приятели на "Кастор" публикации във вестниците "Еспресо" и "Куриере дела сера".

Чрез своята активна дейност "Кастор" е допринесъл значително за засилване антиамериканските настроения в Италия. (Понастоящем "Кастор" подготвя книга за ЦРУ и дейността му срещу ИКП на базата на получените секретни материали за ЦРУ.)

II. Извънпланови задачи

1. Операция "ИЗГРЕВ": Във връзка с провеждането на XXV конгрес на КПСС и XI конгрес на БКП, в резултат на поставени задачи на резидентурите и водени разговори с резидентите от няколко резидентури по време на пребиваването им в Центъра, дейността по операцията се изрази в две насоки:

а. Оказване конкретно съдействие на ръководствата на представителствата за съвместно организиране на публикации и

б. Уреждане публикации по наша линия.

Общият брой на публикуваните материали е 30-40, от които по резидентури, както следва:

Из архивите на ДС

764

13 15

- Истанбул - 8 броя
- Анкара - 7 "
- Лондон - около 15
- Виена - около 10

Характерно за провеждането на операцията е нейното тематично разнообразие, включващо материали от икономически, политически и културен характер, като по този начин се пресъздават цялостните успехи в развитието на СССР и НРБ. (Работата на направлението по операция "Изгрев", заедно с операциите, проведени и от другите направления в отдела, беше своевременно отчетена пред ръководството на ПГУ-ДС.)

2. Операция "ХОРИЗОНТ". По задачата се работи съвместно със съветските другари за оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в подкрепа на резултатите от съвещанието в Хелзинки и за създаване на благоприятна атмосфера за провеждане на Белградското съвещание. За провеждането на операцията бяха извършени редица подготвителни мероприятия , като събиране голям брой информационни материали от явни и секретни източници, изготвена подробна разработка за провеждане на операцията, съвместно с отдел III-ПГУ-ДС бяха обсъдени оперативните възможности за изпълнението на задачата и поставени задачи на няколко западноевропейски резиденутури и др. Установен беше контакт с ръководни дейци от наши обществени организации, имащи отношение към изпълнението на задачата На редица западноевропейски резидентури бяха изпратени тезиси и конкретни указания за провеждане на операцията, като непосредствената работа в тази връзка в някои от резидентурите е в ход.

III. Проучвателни задачи

По залегналите в плана проучвателни задачи са събрани и проучени значителен брой информационни материали и документи. Въз основа на някои от тях в плана за 1977 г. ще бъдат проведени мероприятия, а по други натрупването на материали и изучаването им ще продължи. Във връзка с проучването на

Из архивите на ДС

14 16

765

материалите за "Дружеството за Югоизточна Европа" - Мюнхен, на немските другари е изпратен списък на западногерманските граждани посетили България във връзка с дейността на това дружество.

Голям брой материали бяха събрани по НАТО, ЕИО и ЦРУ, въз основа на които ще бъдат планирани бъдещи АМ.

Оказвайки съдействие в работата на другите направления в отдела, въз основа на проучвателна работа бяха разработени следните материали:

1. Номенклатура за обработване на официалните източници.

2. Справка относно американската търговия с турски опиум през XIX век.

3. Справка относно незаконната продажба на оръжие в чужбина от западногерманската износна фирма "Мерекс".

4. Справка относно отношението на западногерманското население към турските работници в ГФР.

IV. Работа с резидентурите

През отчетната година се активизира работата на направлението с резидентурите с оглед изпълнението на задачите стоещи пред него. Използувано беше присъствието в Центъра на редица резиденти и работници за уточняване съдействието на резидентурите по конкретни АМ и обсъждане цялостните възможности за провеждане съвместна дейност.

Във връзка с АМ като "Светкавица", "Залез-Г", "Изгрев" и "Хоризонт" на резидентурите бяха изпратени разработени от направлението тезиси, които залегнаха в основата на проведените по-късно съответни операции.

По-активно през отчетния период направлението работи с резидентурите в Бон, Брюксел, Париж и Истанбул. С тези резидентури бяха разменени по няколко пасажа по различните АМ.

Макар, че не са изчерпани всички възможности на тези резидентури, недостатъчно активна беше работата с резидентурите в Австрия, Англия, Португалия и Италия, която слабост в бъдеще следва да се отстрани.

Из архивите на ДС

6.- 15 17

Разговорите с резидентите и работниците от резидентурите както и контактите чрез оперативната поща показаха, че от голямо значение за успеха на работата са нашата инициативност, непрекъснатостта на връзката и постоянството.

V. Работа с оперативните отдели

Изхождайки от разбирането, че за провеждането на съдържащите се в настоящия отчет активни мероприятия е от съществено значение помощта на оперативните отдели, направлението е поддържало тесен контакт преди всичко с III и I отдели. С ръководителите на отделите и оперативните работници, водещи резидентурите често са обсъждани общите възможности и конкретни случаи за провеждането на отделните АМ. Обсъжданията се оказват полезни както за намиране на нови възможности за АМ, така и за договаряне подробностите при провеждането на запланувaните. Като недостатък в този вид работа може да се отбележи това, че тези обсъждания са по-скоро инцидентни, отколкото редовни и предварително запланувани.

Плановото начало се поставя посредством настоящото конкретно включване в плановете на отделните резидентури за 1977 г. на задачи за АМ на отделните оперативни връзки и агентура, с което се създават предпоставки за изпълнение на плана на направлението за същата година.

Опитът показва, че успехът на работата на направлението е в зависимост от по-конкретното координиране на работата с оперативните отдели.

* * *

Работата на направлението през 1976 г. дава основание да се направят следните по-съществени изводи:

1. Планът за 1976 година в основни линии е изпълнен като през отчетния период е работено и по извънпланови задачи.

2. В рамките на проучвателните задачи направлението е оказало известно съдействие и на други направления в отдела, посредством изготвянето на справки, имащи отношение към работата

Из архивите на ДС

16 7.- 18

на тези направления.

3.Като недостатъчна и непълна следва да се оцени работата на резидентурите при отчитането на ефекта и резултатите от провежданите мероприятия. (Съшите се задоволяват с посочване на публикации или отчитане на проведени разговори за влияние по едно или друго АМ).

4. При провеждане на някои от АМ, като например "ИЗГРЕВ", независимо от нашите указания до резидентурите за оказване съдействие на прикритията, при отчитането на резултатите от АМ не се посочва точно кои от публикациите са уредени по официална линия и кои по оперативен път.

5. В бъдещата работа на направлението следва да залегне като постоянен метод включването в плановете на оперативните отдели на задачи за провеждане на АМ по конкретните оперативни връзки и агентура, което е от взаимен интерес и за двата отдела.

6. Анализът на проведените през отчетния период АМ показва, че една голяма част от тях представляват публикации на материали в официалния печат. В бъдещата работа на направлението е необходимо разнообразуване на формите на работата, включително провеждането на документални акции и по-разнообразни операции.

7.XII. 1976 година
София

ИЗГОТВИЛ: Б. Щерев

2 екз.

Строго секретно! 1 3

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените АМ от Европейско направление при отдел VIII-ПГУ за периода I.V.1976 г. – 15.VIII.1977 г.

През въпросния период направлението се ръководеше от плана за работа за 1976 и 1977 год., както и от текущите задачи, поставени от ръководството на отдела. Проведени са следните АМ за времето, както следва:

I. I.V.1976 – 31.XII.1976 год.

1. ОПЕРАЦИЯ "ЗАРЯ" – поставяща си за цел пропагандиране успехите на социалистическите страни и засилване антиамериканските настроения в Турция. Чрез "ИНТИБАХ" и "ЕСЕН" в 3 турски вестника са публикувани серия от материали, които заедно с пропагандиране на нашите успехи и подкрепа външната политика на СССР и социалистическия лагер, активно разобличаваха намесата на САЩ и НАТО във вътрешните работи на страната.

2. ОПЕРАЦИЯ "СВЕТКАБИНА" – дългосрочна, многоетапна операция за оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в борбата за разширяване на постигнатите резултати от конференцията в Хелзинки. С помощта на "Редактора" в Белгия в броя за септември на списанието "Дипломация" беше публикувана голяма статия посветена на СССЕ в Хелзинки. Във връзка с първата годишнина от съвещанието в два турски вестника "ИНТИБАХ" публикува статии за мястото и ролята на балканските народи в процеса на разведряването.

Из архивите на ДС

3. АМ "ЗАЛЕЗ-Г". Същото имаше за цел да съдействува за осигуряване победата на ГСДП/СВДП в изборите за Бундестага, състояли се през м.ноември 1976 год. В провеждането на АМ бяха включени резидентурите във Виена, Бон и Париж. Проведени са разговори за влияние с голям брой политически дейци в трите страни, като освен това във френския вестник "Трибюн де насион" са били публикувани статии по наше внушение в полза на ГСДП/СЬДП, критикуващи позициите на ХДС/ХСС. АМ е проведено със съдействието на немските другари.

4. МНОГОЕТАПНАТА ОПЕРАЦИЯ "ЮБИЛЕЙ". Същата имаше за цел да намали ефекта на чествуваната 200-годишнина от основаването на САЩ. Чрез ДОР "КАСТОР" и двама негови приятели в италианската преса - сп."Панорама", "Еспресо" и "Куриере делла сера" бяха публикувани редица материали, които бяха насочени към засилване антиамериканските настроения в Италия.

5. ОПЕРАЦИЯ "ИЗГРЕВ" - провеждана във връзка с XXV конгрес на КПСС и XI конгрес на БКП. В един по-продължителен период преди и след двата конгреса, с помощта на резидентурите в Истанбул, Анкара, Лондон и Виена бяха публикувани общо около 40 материала от икономически, политически и културен характер,показващи цялостните успехи на СССР и НРБ.

6. ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ" - целяща оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в подкрепа на резултатите от съвещанието в Хелзинки и за създаване благоприятна атмосфера за провеждане на Белградското съвещание. Проведена беше сравнително голяма по обем подготвителна работа по изработване тезиси, задачи до резидентурите, създадени бяха връзки с ръководствата на Националния комитет за мир и Комитета за европейска сигруност и сътрудничество, с оглед използуване възможности в работата по операцията, с което беше подготвена работата по операцията през 1977 год.

Из архивите на ДС

II. I.I.1977 г. - I5.VIII.1977 год.

I. МНОГОЕТАПНА ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ"

А. АМ "ХОРИЗОНТ-I".а) Мероприятието се изрази в провеждане на конференция по въпросите на разведряването в италианския град АРЕЦО с помощта на аг."НЕЗАВИСИМИЯ". В нея са взели участие около I70 души, като е имало представители на Италианската социалдемократическа партия, Италианската социалистическа партия и Италианската комунистическа партия. Събитието е било отразено също от местната телевизия и вестници.

б) Освен това чрез аг."НЕЗАВИСИМИЯ" беше инспирирано запитване в италианския парламент от депутатите Горла и Корвизиери относно политиката и ролята на страната спрямо разведряването, което изисква писмен отговор на министъра на външните работи на Италия. Текстът на запитването е отпечатен в Бюлетина на Камарата на депутатите, бр.I2I от 20 април I977 год.

в. Публикувани са три статии във в-к "Куотидиано дей Лаворатори" ("Работнически вестник") от I,29 и 30 април т.г. Първата статия показва становището на група интелектуалци, хора на изкуството и демократични профсъюзни дейци от ФРГ, които настоя ват за изясняване на проблема за правата на човека в тяхната страна. Втората и третата статии третират проблеми на разведряването, в унисон са с нашите цели и представляват принос за благоприятното провеждане на Белградската среща.

Б. АМ "ХОРИЗОНТ-II". Мероприятието се изразява в публикуването на няколко материала в западната преса от западногерманския журналист живущ , на теми свързани с активната външна политика на НРБ на Балканите, традиционните приятелски връзки между Австрия и България в областта на икономиката, политиката, туризма и перспективата за тяхното развитие и процеса на разведряване. За сега разполагаве с данни за публикуването на статия във в-к "Франкфуртер рундшау" от I4.V.I977 год. за успехите на курортното дело и туризма в нашата страна като принос за развитието на контактите между хората. За изпълнението на мероприятието се следи и следващите резултати ще бъдат отчетени допълнително.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

В. АМ "ХОРИЗОНТ-III". Мероприятието се изрази в публикуването на няколко материала в турската преса, посредством връзка на резидентурата в Истанбул, както следва:

- Статия "В Белград да се защити Хелзинки", поместена във в-к "Джумхуриет" от 2.IV.1977 год.

- Статия относно Международната среща на писателите, състояла се в нашата страна пре м.юни т.г. във в-к "Ватан" от 5.V.1977 год., пропагандираща срещата, като се посочва ролята, която ще изиграе в подкрепа на съвещанието в Хелзинки.

I. Във връзка с изпълнението на цялостния план относно провеждането на операция "ХОРИЗОНТ" (раздел III,т.9), чрез "ЖУРНАЛИСТА" със съдействието на резидентурата в Брюксел в два последователни броя на в-к "Ла Сите" от 26 и 28 април т.г. е публикувана статията "Подготовката за срещата Изток-Запад в Белград.

("ЖУРНАЛИСТЪТ" е публикувал в броя на същия вестник от 26 април т.г. положителна статия за посещението на др.Громико в Индия).

2. МНОГОЕТАПНАТА ОПЕРАЦИЯ "ДИАПАЗОН"

а) Мероприятието е първа акция от тази операция и се изрази в публикация на статия в английското икономическо списание "Източна Европа" в неговия брой от 24.I.1977 год. озаглавена "Перспективи на търговията с България,в която се поставя и въпроса за забраната спрямо НРБ да ловува в 200-милната зона. Успоредно с този въпрос се сочат благоприятните възможности, които българската икономика създава за разширяване икономическите въпроси с Англия.

б) Мероприятието е втора акция от тази операция и се изрязи в публикация на статия в белгийското списание "Енпакт", броя за м.май, излизащо на фламандски език, целяща да съдействува за облекчаване ограничителния режим за риболов, наложен с въвеждането на 200-милната зона. Публикацията е осъществена от резидентурата в Брюксел с помощта на връзката "ФЛОРИС".

Из архивите на ДС

3. ОПЕРАЦИЯ "ДРУЖБА" - целяща оказване помощ на прогресивните и демократични сили в Португалия за разобличаване двуличната политика на социалистическата партия. Мероприятието се изрази в излъчване от емисията на португалски език на Радио София на материала, озаглавен "Зловредни сметки", критикуващ наличието и търпимостта на португалските власти спрямо радиостанциите "Радио Свободна Европа" и "Радио Свобода", намиращa се на португалска територия.

772

18.8. 1977 год.
София

МАЙОР:

Отп.в I екз.
Изп.:I7073
Нап.:КВ

Строго секретно 143 52

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПГУ ВНО
УП ДС
Рег.№ 1875 Изз.№ 2
27.11 1978 год.

Н А С О К И

за работата по С А Щ в областта на АМ.

1. Противопоставяне на агресивната и милитаристична политика на САЩ, насочена към саботиране процеса на разведряване, за увеличаване на въоръженията и производството на нови видове оръжия, като неутронната бомба, крилатите ракети и др.
2. Изобличаване намесата на САЩ във вътрешните работи на отделните капиталистически страни (например Италия), с които се цели осуетяване демократичното развитие на тези страни и цялостното им поставяне в услуга на американските интереси.
3. Разобличаване най-отявлените привърженици в САЩ на антикомунизма и противниците на политиката на социалистическите страни.
4. Дискредитиране враждебната за социалистическите страни кампания на САЩ по "правата на човека", с цел разобличаването ѝ в очите на световната общественост.
5. Създаване благоприятна обстановка за успешно провеждане на конференцията в Мадрид през м.ноември 1980 година, с цел задълбочаване процеса на разведряване, в противовес на проявяващите се още сега в политиката на САЩ тенденции на минира-не успеха на тази конференция.
6. Противодействие и разобличаване враждебната дейност на САЩ по отслабване единството на страните от социалистическата общност и международното комунистическо движение.

Из архивите на ДС

774

53

7. Противодействие и разобличаване на агресивната политика на САЩ в района на Балканите и разстройване на южното крило на НАТО.
8. Отслабване и разстройване отношенията на САЩ с Турция.
9. Разобличаване политиката на САЩ по отношение на Гърция като двулична и накърняваща националните интереси на тази страна.
10. Разобличаване опитите на САЩ да решат кипърския въпрос в интерес на НАТО.
11. Разобличаване на американската двулична и експанзивна политика към арабските страни, политическите, икономическите и военни намерения на САЩ в района на Близкия изток.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
Полковник: Г. Гаврилов

Отп.в 2 екз.
Екз.№ 1-отдел III-ПГУ
Екз.№ 2-отдел VIII-ПГУ
Изпълнил:17069
Написала:08-198
Христова
27.IX.1978 г.

1 I24

Строго секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 774, екз.№ 1
15 I 1979 год.

О Ц Е Н К А
ОР „Пашов" от

ОТНОСНО: Работата на резидентурата в Рим по линия на отдел 08 за периода декември 1973 г. – октомври 1978 г.

През отчетния период резидентурата е полагала постоянни и планомерни усилия за работа по линия на отдел 08–ПГУ. В началната част на периода ОР "Пашов" е съсредоточавал повече усилията си за изпълняване поставените от раздела задачи, произхождащи от различните направления в отдел 08. Като пример в това отношение може да се посочи работата по следните задачи:

1. Изпращане справка относно някои арабски представителства (за Арабско направление).

2. Изпращане изрезки от местни вестници, отразяващи дейността на организацията "Свободни гърци" (за Гръцко направление).

3. Изпращане материали от и за посолството на САЩ в Рим (за Европейско направление).

4. Материали за изостряне отношенията между американските войници и местното население на о.Сардиния (за Европейско направление).

Из архивите на ДС

През този период резидентурата със съдействието на ОР "Пашов" е работила по провеждането на АМ на арабско и гръцко направления в отдел 08-ПГУ, като освен техническата работа за пускането на АМ, е оказвала и съдействие с проучвателна работа за уточняване на начина за провеждане на мероприятието "Катастрофа" на Гръцкото направление, което впоследствие постигна желания ефект. През този начален период - декември 1973-април 1976 г. ОР "Пашов" е съдействувал за изпращането в Центъра на различни документални материали, като такива с подписи на ръководители от италиански министерства, префектури, прокуратури, вербални ноти на МИД на Италия, документи на дипломатически представителства на различни страни в Рим и др.

Резидентурата увеличи забележимо работата си по линия на АМ от средата на 1976 г., когато ОР "Пашов" пое ръководството на резидентурата и ОР "Геров" се включи активно в изпълнението на задачи по линия на отдел 08.

През периода от време, през което ОР"Пашов" изпълняваше длъжността на резидент (т.е.април 1976 - октомври 1978 г.) бяха проведени следните мероприятия:

По операция "ХОРИЗОНТ" (европейско направление).

1. Инспириране интерпелация в италианския парламент за становището на правителството по въпросите на разведряването. Интерпелацията беше поместена в Бюлетина на камарата на представителите, бр.121 от 20 април 1977 година.

2. Публикуване две поредни статии във вестник "Куотидиано дей лаворатори" на 29 и 30 април 1977 година по въпросите на успешното протичане на подготвителната среща в Белград.

3. Публикуване статия в същия вестник в броя му от 1 април 1977 година озаглавена "Призив на интелектуалци и демократи за правата на човека в Западна Германия".

4. Провеждане конференция по въпросите на разведряването в гр.Арецо на 15 юли 1977 г. с масово участие и широко разгласяване.

5. Внасяне от парламентарната група на Партията на пролетарското единство на 1 декември 1977 г. проекторезолюция, настояваща италианското правителство да се обяви срещу неутронната бомба на всички равнища. (Същата беше предварително мотивирана в парламента на 30 ноември с.г.) министърът на външните

Из архивите на ДС

работи Форлани беше принуден официално да възприеме отрицателно становище, с което беше посочено безсилието на правителството да води самостоятелна външна политика. Проекторезолюцията и отговорът на Форлани бяха публикувани в Бюлетина на Камарата на депутатите в броя от 1.12.1977 година.

6. Провеждане конференция във Флоренция на тема: "След конференциите в Хелзинки и Белград, намесата на САЩ в развитието на кризата в Италия и истинската роля на НАТО" на 13.02.1978 г. с широко участие и разгласяване. Конференцията беше обект на редица предавания на различни телевизионни станции.

7. За допълване ефекта от конференцията преди и след нея бяха публикувани две статии в броевете на посочения вестник, а именно:

а/ "Флоренция - дискусия върху НАТО" в броя от 11.02. 1978 година;

б/ "Флоренция - левицата дискутира върху НАТО" - в броя от 16.02.1978 година.

8. Публикуване на статии, изобличаващи политиката на НАТО и САЩ в подкрепата на неутронната бомба във в-к "Куотидиано дей лаворатори":

а/ "Атомна, водородна, неутронна бомба - все същата история" - в броя от 1.02.1978 година.

б/ "Турция - база на САЩ за контролиране на Балканите" в броя от 10.02.1978 г.

в/ "Разделение в Брюксел по въпроса за неутронната бомба" - в броя от 10.02.1978 година .

<u>Операции, провеждане от направление "А"</u>

1. "Хемус-Евзон".
2. АМ "Бумеранг".
3. АМ за осигуряване публикация на материал за албано-китайските противоречия, което беше осъществено през м.февруари 1978 г.

<u>Операции, провеждани от Арабско направление</u>.

През посочения период резидентурата работи успешно по реализацията на три акции от операция "Кобра".

По наше искане и по инициатива на резидентурата в отдела бяха изпратени:

- редица броеве от местни и централни вестници (или изрезки от такива) отразяващи някои наши мероприятия или пък съдържащи материали, подходящи за използване за Ам;
- стенограми от дискусията в камарата на депутатите

777

Из архивите на ДС

778

относно договорите между Италия и Югославия;

- автограф на новия турски посланик в Рим и използвани бланки на турското посолство; няколко ноти на турското посолство, изпратени до нашето посолство в Рим;

- разпространявани позиви от Националния комитет на сицилианското движение за независимост;

- два сборника със законодателни актове, регламентиращи печата и провеждането на събрания.

Броят и характерът на посочените мероприятия показва проявяване на постоянна активност в работата за провеждането им. С организирането на интерпелацията в парламента и особено с двете конференции в Арецо и Флоренция беше направен принос за разширяване досегашните форми на работа на европейско направление в отдел 08-ПГУ.

Въз основа на посоченото по-горе на работата на ОР "Пашов" като оперативен работник и резидент по линия на АМ може да се даде положителна оценка.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 08
Полковник:

Отп.в 2 екз.
№ 1-отдел 03-ПГУ
№ 2-отдел 08-ПГУ
Изп.:08-17073
Нап.:Христова-04
12.01.1979 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ–ДС
гр. София
Рег.№ 3554, отд.№ 1
29.2.80 19 ... год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените съвместни АМ с разузнавателните органи на ГДР за времето от 1.1.1979 г. до 29.2.1980 г.

За дадения период работата по линия на АМ с разузнавателните органи на ГДР се осъществяваше на основата на съвместен годишен план. По всички направления с тях бяха проведени съвместни акции. С цел координиране на провежданите съвместни АМ, тяхната конкретизация и набелязване на нови такива през отчетния период бяха проведени две работни срещи на нива на съответните отдели.

За периода бяха проведени следните съвместни АМ:

1. АМ "ЕРОЗИЯ-79-б", което представлява документална акция – "писмо" от името на лидера на неофашистката партия във ФРГ Адолф Фон Тадден до Тюркеш. Документът разкрива организационната връзка и координирана дейност на двете партии. С това се доказва и разобличава незаконната дейност на ПНД и нейния лидер Тюркеш във ФРГ. Мероприятието беше изготвено от немските другари по наши тезиси и реализирано от нас в Турция. От това мероприятие ефектът беше силен, тъй като "документа" беше публикуван в органа на ТРП "Хабер", а вестниците "Джумхуриет", "Миллиет", "Айдънлък" и др. подеха кампания срещу ПНД.

2. АМ "КОШМАР-79-К" представлява документална информация на западногерманските военноразузнавателни служби, разкриваща, че ФРГ се вмесва в развитието на кюрдския проблем в Иран, Турция, Ирак и Сирия. Мероприятието беше изготвено от немските другари по наша заявка. Същото, придружено с информация за участието на ФРГ, САЩ и Турция по спасяването и даване убежище на привържениците

Из архивите на ДС

780

на шаха и служители на САВАК, бе доведено до знанието на режима на Хомейни. За ефекта се получиха сведения, че турският посланик в Техеран е бил предупреден от иранския външен министър, че разполагат с данни за задкулисната роля на Турция срещу Иран в интерес на САЩ и Израел.

3. АМ "ДРАКОН-РИГАС-80" представлява нови компрометиращи материали за партията на Тюркеш в провеждане на незаконна дейност във ФРГ, включително и контрабанда с наркотици. Материалите са съпроводени с писмо-инструкция от името на Тюркеш до ръководството на ПНД във ФРГ. През м.февруари т.г. мероприятието предоставихме на немските другари за реализация.

4. АМ "ФЛАНГ" беше насочено към разобличаването на бившия съветник при посолството на ФРГ в Кипър Паул Курбюн като есесовец. Ефектът от мероприятието се изрази в редица публикации в кипърската преса.

5. АМ "ЛАБИРИНТ" представлява документална акция, чрез която се показва на гръцкото правителство по-благоприятното отношение на ФРГ към Турция, отколкото към Гърция. "Документа" е изготвен от немска страна, а реализацията в момента се провежда от нас.

6. АМ "ЧАЙКА" се изразява в изготвяне от наша страна на периодични справки за проследяването на западногермански граждани от гръцките КРО, на базата на които немските другари провеждат АМ.

7. АМ "АКРОПОЛИС" се изразява в разобличаването на Щраус като подстрекател на крайната десница в Гърция и заговорничащ срещу Караманлис. Мероприятието е планирано за 1979 г., но поради недостатъчни материали и документация не бе проведено. Предстои немските другари да ни изпратят серия от статии, които ние ще реализираме в Гърция.

8. АМ "МАРС" за разобличаване на президента Картър като "неутронен президент". На основата на предоставени от нас материали немската страна ги е използувала за провеждане на редица разобличителни акции в страните от Западна Европа и Скандинавия.

От архивите на ДС

9. Операция "СЕВЕРНО СИЯНИЕ" е насочена против кампанията за правата на човека. По предоставена ни информация от немските другари наши са подготвят материали за публикации в западната преса.

10. АМ "ОМИКРОН-АЛФА" представлява наша разработка за икономическото положение на Албания и отрицателните последици за албанската икономика от обвръзването й с Китай. Немската страна не ни е уведомила за реализацията и получения ефект.

11. АМ "ОМИКРОН-ИОТА" представлява брошура, целяща създаване на противоречия в ръководната върхушка на Китай. Мероприятието е изготвено и реализирано от нас, а на немските другари бяха предоставени 25 екз. за допълнителна реализация по техни канали с цел разширяване на ефекта.

781

През периода немските другари ни предоставиха информация за някои аспекти на близкоизточното пътуване на министъра на външните работи на ФРГ Геншер. Информацията е използувана частично при подготовката на АМ.

Съвместната работа с немските другари през отчетния период бе издигната на по-високо ниво, като от наша страна се работеше с необходимата отговорност и компетентност, с оглед да бъдем пълноценни партньори при осъществяване на съвместните акции.

На немските другари може да бъде изказана благодарност по изготвянето на необходимите "документи" по АМ "ДРАКОН" и "ЕРОЗИЯ" и съответните реализации извършени по техни канали по тези мероприятия. Наред с това много полезни се оказаха получените от немска страна информации и целостни разработки по проблемите за движението на пантюркисти с нацистка Германия и материали против кампанията за правата на човека.

Във връзка с изострянето на международната обстановка следва да се обсъдят някои допълнителни мероприятия и насоки за съвместната ни работа, особено в района на Балканите, с основна цел разобличаване и сриване плановете на главния противник. Изхождайки от обстоятелството, че САЩ и НАТО се стремят да използуват предстоящата смърт на Тито за дестабилизация на обстановката на Балканите и стремежите им да върнат Гърция във военната организация на НАТО, следва да се конкретизират и отпочне провеждането

Из архивите на ДС

782

на мероприятия против проимпериалистическата и промаоистка политика на югославските ръководители и домогванията на главния противник по отношение на тази страна.

По Гърция следва да се ускори провеждането на заплануваните мероприятия, като "ДИАНА" насочено към премахване на стационираните в Гърция ядрени оръжия. Във връзка с това би могло да се обсъдят съвместни мероприятия, които да препятствуват връщането на Гърция във военната организация на НАТО.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08 г.
Полковник: (Д.Станков)

Отп.в 1 екз.
№ 1-КАП
Изп.: 08-17069
Нап.: Христова-48
29.2.1980 г.

144

Превод от руски език.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А № 518

От получената от Вас информация се вижда, че набелязаните за реализиране през настоящата година активни мероприятия обхващат значителен кръг от важни проблеми. Разработеният план е наситен с редица сериозни и сложни за изпълнение мероприятия, чиято реализация безусловно ще изисква от Вас значително напрежение.

Изхождайки от конкретните възможности на Вашето разузнаване Вие обръщате, както и преди, главно внимание на проблемите на югоизточния фланг на НАТО в триъгълника Гърция–Турция–Кипър. В дадените раздели от плана вярно са определени главните насоки на дейност и са набелязани редица интересни акции, включително "КОШМАР", "ТРИЗЪБЕЦ", "ЗЛОБА", "РИГАС" и др.

Като перспективно мероприятие, според нас, се явява дългосрочната операция "ДИАНА", насочена към стимулиране на антивоенното движение в Гърция, към ликвидиране на чуждестранните военни бази и против разполагането на запасите от ядрено оръжие на територията на Гърция.

Наличната информация в нас говори, че съществуват подходящи условия за оформянето на такова движение, в страната функционират вече редица обществени организации и комитети, чиито действия започват да се разширяват, особено в Крит.

След загубата на Иран САЩ засилват своя натиск върху гръцките управляващи кръгове с цел да привлекат Гърция към военните мероприятия на блока НАТО, да върнат страната в неговата военна организация и да урегулират въпросите свързани с наличието на американски бази на гръцка територия. На този фон, както ни се струва, особено актуални ще бъдат акциите за влияние върху гръцките правителствени и опозиционни кръгове за противодействуване на плановете на САЩ и НАТО по отношение на Гърция, за разобличаване пред обществеността на опасните, от гледна точка на гръцките национал-

Из архивите на ДС

ни интереси, проекти за включване на страната към военния механизъм на НАТО въз основа на "плана Хейг", "плана Роджерс" или други бъдещи техни разновидности.

Ние сме заинтересовани от редовната координация на нашата съвместна дейност с Вас по всички тези проблеми, по използването на каналите на Вашето разузнаване в гръцките обществено-политически среди.

В навечерието на предвидените за 1981 г. президентски избори в Кипър и във връзка с активизирането на десните сили там с цел отстраняването на сегашния президент Киприяну от ръководството на страната, важно ще бъде да се предвидят акции за влияние при поддържането на законните кипърски власти, да се набележат съответни мероприятия за обезпечаване на единството на демократичните сили. От гледам практически интерес е събирането и обобщаването на данни за американо-натовската активност в Кипър, разширяването на действуващите чуждестранни военни обекти, прехвърлянето на допълнителни военни контингенти на острова. Публикуването на посочените данни чрез пресата и по пътя на беседи за влияние би отговаряло напълно на нашите интереси.

Кипърският пример в цялата своя съвкупност според нас, предоставя благоприятни възможности за разобличаване политиката на администрацията на Картър, обявяващ се на думи широко като "привърженик" на цялостната защита на правата на човека, а на дело посягрява агресията и нейните последствия - масовото и дългогодишно беззаконие на острова. Предполагаме, че Вие със своите възможности бихте могли да използувате в работата си получените от Вас фактически данни, в това число и предадените от нас материали по тази тема през миналата година. Опирайки се на тези материали Вие бихте могли да съдействувате за разгръщането в Кипър и извън него на кампания за критикуване на администрацията на Картър като главен виновник за забавянето на урегулирането за Кипър и за продължаващото до ден днешен нарушаване на правата и свободите на целия народ, допусканс от САЩ. Допълнително може да се препоръча за използуване по дадената тема на доклада на Европейския съвет, изготвен въз основа на обстойно разследване на масовите нарушения на правата на човека в Кипър. Съдържанието на този доклад е подходящо за максимална популяризация в Кипър и Гърция.

Из архивите на ДС

3.46

В работата на европейското направление на отдела за АМ Вие правилно акцентирате вниманието върху задачите по съдействуване на създаването на благоприятни условия за претворяване в живота на съгласувания външнополитически курс на социалистическите страни.

На фона на острите завои във външнополитическия курс на Вашингтон като важна задача пред нас стои укрепването на положителните черти в политиката на водещите държави в Западна Европа, на намеренията на западноевропейците да играят противно на САЩ по-важна роля при изработването на политиката и военната стратегия на НАТО, включително и по въпросите на намаляване на напрежението, да имат по-голяма свобода и самостоятелност в отношенията със социалистическите държави.

В тази връзка своевременни биха били акциите насочени към съдействуване на подготовката и успешното провеждане на срещата в Мадрид, за оказване на положително влияние върху прогреса в ограничаване на стратегическите въоръжения, за прокарване на инициативите на страните от Варшавския договор за отслабване на военното противопоставяне в Централна Европа, за достигане на реални резултати в разоръжаването. По посочените теми ние сме готови постоянно да взаимодействуваме с Вас и да Ви снабдяваме със съответни материали. Скоро се надяваме, че ще завършим подготвителната работа по срещата в Мадрид, след което ще Ви информираме за набелязаните от нас действия по този проблем.

От изключителна острота в днешните условия са активните мероприятия, насочени към отслабване и всестранно подриване позициите на главната и най-реакционната цитадела на империализма - Съединените щати. Ние възнамеряваме и разчитаме при това на Вашата помощ да се съдействува за разобличаването на агресивния, авантюристичен курс на САЩ, да се разкриват сметките на американските управляващи кръгове с помощта на силата или заплахата да диктуват своята воля на другите държави, да се намесват във вътрешните им работи. Ние ще се стремим да предотвратим окончателното преминаване на администрацията на Картър от намаляване на напрежението към "студена война", да се намаля активността на най-реакционните части от управляващата върхушка на САЩ, настояваща за форсиране на надпреварата във въоръжаването.

Съществен политически ефект при днешната обстановка би дало

Из архивите на ДС

заплануването за реализация в Гърция на документални материали на американското военно командуване (акция "ЦУНАМИ I-4)". Съвсем подходящи също биха били мероприятията за разобличаване постановките и практическите действия на Бжежински (акция "Заклет враг"). Ние сме готови да Ви окажем в тази насока максимално съдействие с необходимите материали и разработки.

В полезрението на Вашето разузнаване стои и балканската проблематика. Явно Вие сериозно се съобразявате с нарастващата понастоящем подривна дейност на противника на Балканите. В плановете на основните капиталистически страни, съвпадащи обективно със замислите на китайското ръководство, не на последно място стои използуването на националните и междудържавни противоречия, на ревизионистичните възгледи и национализма, за увеличаване на напрежението в този район във вреда на позициите на страните от Варшавския договор. Нашата обща задача ние виждаме в това, наред с отслабването позициите на НАТО, а така също на САЩ и другите империалистически държави в Гърция и Турция и дискредитиране на тяхната дейност на Балканския полуостров, да се даде нужният отпор на непрекъсващите опити на Запада и Пекин да се усложнят отношенията на социалистическата общност със СФРЮ, да се спекулира с т.нар. "заплаха за Югославия от страна на Варшавския договор". Към този род акции, както ни се струва, може да се включат и съществуващите при Вас възможности за публикуване в Гърция, Турция, Италия и Кипър. Главната цел на тези акции видимо би следвало да бъде разкриването и разобличаването на плановете на Запада по отношение на Югославия, както и връзките на спецслужбите на противника с реакционните емигрантски организации. В тази насока без съмнение ще допринесе заплануваната от Вас акция в рамките на мероприятието "ЮЖНО СИЯНИЕ-3".

Вие сте запланували обстойно и акции по албано-китайската проблематика и влиянието на албанското ръководство. Одобрение заслужават Вашите намерения да установите контакти за дезинформиране на официалните албански представители в редица европейски страни ("ОРБИТА-3"). При това обаче, е необходимо, както ни се струва, да се насочите само към сигурните агентурни възможности и доверителни връзки за да бъде напълно изключена възможността от разкриване пред албанците. В същата степен това се отнася и за Вашата дейност по югославската тематика.

Из архивите на ДС

148
5.

И накрая бихме искали да изкажем нашите съображения по направлението за Близкия и Средния Изток. За задълбочаване на изслацията на режима на Садат Вие сте запланували мероприятието "КОБРА-31". Отчитайки заинтересоваността на европейските туристически бюра и търговски фирми от разширяването на клиентелата им, в това число и за сметка на Египет, може да се допусне, че ръководителите на тези организации могат да скрият, че са получили документа. Във връзка с това е целесъобразно едновременно с изпращането на този документ до горепосочените организации да му се даде широка гласност посредством публикации в печата или изпращане до водещи печатни органи и организациите по здравеопазването в европейските страни.

За засилване ефективността на Вашето документално мероприятие "БУРЯ-1" препоръчваме да се прокара в документа мисълта, че терористическата дейност на организацията "Мюсюлмански братя" в Сирия се осъществява с активната поддръжка от страна на спецслужбите на САЩ и Израел.

В рамките на работата по Иран, наред с това, което се прави сега или ще се прави, може да се предвидят и акции, насочени към съдействуване на икономическите и политическите отношения на Ислямска република Иран със страните от социалистическата общност.

При осъществяването на документалното мероприятие "ТАЙФУН-3" способстващо за засилване на недоверието на иранските власти към политиката на САЩ в Иран, би си струвало, според нас, да се предвидят акции за разпространяване на слухове, че членовете на организацията "Военен съвет за спасение" са свързани с някои терористични и диверсионни актове, за инспириране на публикации за уж състояли се срещи на лидерите на тази групировка с водещи политически деятели на САЩ и другите западни страни, а така също и за връзките й с някои реакционни представители на религиозната върхушка и правителството на Иран. Може също да се предвиди серия от листовки от името на тази организация, които ще спосособствуват да се затвърди легендата за съществуването й. В тези листовки наред с критиката на ислямското правителство би било целесъобразно да се призовава населението да се въоръжава за решителния щурм над "фашистката ислямска диктатура" и да внася финансови пожертвувания на сметката на тази организация в някоя чуждестранна банка, която Вие предварително да легендирате.

25.III.1980 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО

465
16

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 18411, екз.№
4.11.80 19 год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Разговорите ми с началник на служба "А" при ПГУ-КГБ генерал-майор ВЛАДИМИР ПЕТРОВИЧ ИВАНОВ и началник европейско направление при същата служба подполковник АЛЕКСАНДЪР ПЕТРОВИЧ БЕЛОЗЕРОВ.

В съответствие с плана за сътрудничество между отделите за АМ при ПГУ-КГБ и ПГУ-ДС за 1980 г. от 6 - 10 октомври в нашата страна пребиваваха другарите В.П.Иванов и Ал.П.Белозеров.

По време на срещите с другарите бяха обменени мнения по най-актуалните проблеми на сегашната международна обстановка и обсъдени произтичащите от тук задачи в областта на активните мероприятия, както и конкретните въпроси на взаимодействието между двете служби.

Основното внимание бе съсредоточено на активните мероприятия по южния фланг на НАТО (Турция и Гърция), Китай, на въпросите свързани с Мадридската среща, обстановката на Близкия и Средния Изток и Движението на необвързаните.

От наша страна в разговорите участвуваха ДИМО СТАНКОВ и ГЕОРГИ ЧАУШЕВ. По време на консултациите по Китай и линия "А" присъствува др.БЛ.ПЛАЧКОВ, по Гърция и Кипър - ИВ.КАРАНЕВ, а по НАТО и Мадридската среща - Л.НИКОЛОВ.

Из архивите на ДС

166
162

ТУРЦИЯ

Обменена беше информация за положението след превратa от 12 септември. Констатирано бе, че в страната са настъпили някои изменения, които неминуемо ще дадат отражение върху дейността на разузнаването по линия на АМ. Необходимо е внимателно да се следят събитията в Турция и в съответствие с това да се използуват най-подходящите средства и форми на работа.

Данните показват, че военните са се готвили за превратa и че за неговото извършване не е изключено и участието на САЩ.

Извършителите на този преврат са проамерикански настроени, но те се характеризират и като националисти. Под предлог, че идват на власт за да въведат порядък и ликвидират тероризма в Турция, техните главни удари ще бъдат насочени срещу левите сили.

Съветските другари считат, че новите турски ръководители ще провеждат определена проамериканска политика, но от самостоятелни, националистически позиции. От тук основните направления на нашата работа:

1. Да се съдействува Турция да провежда самостоятелна, независима от САЩ политика; да се създават предпоставки и засилват тенденциите за излизане на Турция от военната организация на НАТО.

По мнението на съветските другари основната наша задача по Турция трябва да бъде отслабване на нейните връзки със САЩ и НАТО. Чрез наличната агентура в самата Турция, или в трети страни, да се довеждат до знанието на управляващите среди целенасочени информации и аргументация, че колкото по-независима е Турция, толкова по-лесно може да се обезпечи нейната безопасност. В беседи за влияние с доверителни и други връзки, които могат правилно да оценят обстановката, трябва да се прокарва становището, че единствения изход за Турция е независимия път на развитие.

2. Да се показва пред обществеността, че американските военни бази на територията на Турция представляват голяма опасност за страната.

Бъдещата военно-политическа концепция трябва да се базира на схващането, че главния противник за Турция не се явява

Из архивите на ДС

Съветския съюз и другите социалистически страни, а западните страни.

Нашите акции в това направление не могат да дадат резултати за една година. За това те трябва да се осъществяват постоянно и за продължително време.

Започналата от преди работа следва да продължи. И при сегашното правителство трябва да се намерят сили и средства, най-вече сред бившите военни, чрез които да се развиват основните положения на концепцията: да се развива собствена турска военна индустрия; да се ликвидират чуждите военни бази в Турция; да се показва, че американците искат да предпазят своята територия от удари, а да изложат територията на Турция на ядрени удари; да се подчертава факта, че за Турция е по-изгодно да поддържа добри връзки с ФРГ и Франция, отколкото със САЩ.

Задачата ни трябва да бъде насочена към това днешните турски ръководители да вземат от ататюркизма основните прогресивни насоки във външната политика.

3. Да се въздействува върху управляващите среди и обществеността, че като съседна на социалистическата общност страна, Турция трябва да отива към подобряване на отношенията със социалистическите страни. Да се внушава, че за Турция е необходима една нова източна политика, че нейните интереси диктуват да има добри отношения с източните страни и нейните съседи. С беседи публикации, информации и документални акции трябва непрекъснато да се работи в това направление.

4. Да се използуват европейски и други международни организации за разобличаване на реакционните тенденции в управлението на военните - дошли на власт на 12 септември 1980 г.

Да се показва пред западноевропейската общественост, режимът в Турция по същество е една военна диктатура, която произволно ликвидира конституцията и посегна на демократичните права на турския народ.

5. Създаване предпоставки и обстановка за по-голямо въздействие от страна на арабските и ислямски страни върху Турция,

От архивите на ДС

за да провежда по-самостоятелна и по-независима от САЩ и НАТО политика.

С беседи, с документални и други акции да се засилват връзките на Турция с арабските страни, да се показва нейната принадлежност към арабския изток.

6. Да се съдействува за по-нататъшното засилване на противоречията между Турция и Гърция.

От това какви са отношенията между двете страни ще зависи здравината и стабилността на южния фланг на НАТО.

791

Опитът показва, че в това направление има добро поле за реализация на резултатни активни мероприятия.

Съветските другари смятат, че кипърския проблем следва отново да се постави в основата на гръцко-турските отношения. Не трябва да се забравя, че Гърция излезе от военната организация на НАТО именно поради кипърския въпрос.

7. Да се показва, че по отношение на кюрдския проблем САЩ са нечестни по отношение на Турция, че те се стремят да използуват този проблем в своя полза, в съответствие със залегналите положения в операция "ТРИЗЪБЕЦ".

Когато провеждаме мероприятия насочени към дестабилизация на режима в Турция, следва да имаме предвид обстоятелството, че там има фактори, които действуват и влияят. За нас е важно, като използуваме обстановката, да решаваме главните задачи свързани с установяването на власт на тези сили, които са против САЩ. Вътрешно-политическата обстановка в Турция не е стабилна. Понякога се налага и известно изчакване преди да се определи главният удар.

Г Ъ Р Ц И Я

Др.Караянев информира съветските другари за обстановката в Гърция и произтичащите от това задачи за разузнаването по линия на активните мероприятия.

Др.Иванов изрази съгласието си с тази оценка, като подчерта, че позициите на десните в страната отслабват. На

Из архивите на ДС

792

+69
165

лице са силни антиамерикански настроения. Въпросът за връщането на Гърция в НАТО не е прост. Десните искат по-скорошното му решаване, но те трябва да се считат с настроението на народа. При среща със съветския пратеник неотдавна Ралис е заявил: "Завръщането на Гърция във военната организация на НАТО не е нов въпрос. Правителството не е внесло нищо ново. Ние сме за връщането, ако се удовлетворят нашите искания".

Съветските другари са на мнение, че турските военни са склонни на компромис и въпросът трябва да се следи внимателно.

Основните направления на АМ в Гърция:

1. Засилване на антиамериканските настроения, забавяне връщането на Гърция във военната структура на НАТО . (Забележка: До написване на справката, Гърция реши да се върне във военната организация - б.м.)

2. Поддържане недоверието и разногласията между Гърция и Турция.

3. Укрепване силите на демократическото движение и отслабване позициите на десните сили във вътрешен порядък.

4. Да се организира кампания против американските бази в Гърция; да се подеве инициатива за социологически проучвания в съответни институти за отношението на гръцкия народ към базите.

Да се иска официално допитване до народа (референдум) по въпроса за базите.

Др.Иванов се спря и на някои конкретни мероприятия, по които и в бъдеще да се работи съвместно:

а/ АМ "АРКАН" (наш псевдоним "ОКЕАН"). Необходимо е да се разширява ефекта на това мероприятие, като се показва, че не само в Гърция, но и в други страни се провежда такава проучвателна работа от страна на американското военно разузнаване.

Съветските другари усилили тази акция, като изпратили истински документи на различни адреси в Гърция.

Те биха желали и ПГУ-ДС да проведе мероприятия от този род и в Италия. Със съдействието на резидентурата в Италия ще подготвят допълнителен документ, с който да се покаже с какви организации в страната се занимава Разузнавателното у-ние при отбраната на САЩ.

От архивите на ДС

793

АПО
166

От нас се иска да реализираме документа в Италия и някои други страни.

б/ Съвместна акция по въпроса за връщането на Гърция във военната структура на НАТО.

Анализът показва, че десните кръгове се опитват да замълчат за онова което са говорили при напускане на НАТО. Тогава на първо място беше Кипър, а сега избягват да споменават за кипърския въпрос.

Др.Иванов предложи с листовка или по друг начин, да се напомни за кипърския въпрос, по който Гърция мълчи. Да се повдигне въпроса за виновниците за кипърската катастрофа.

Разгледани бяха въпросите произтичащи от опитите за реализация на документите по АМ "ЦУНАМИ".

Др.Иванов смята, че документите са много актуални и сега. Те ги осъвременяват, без да изменят същността им. Получили са нов документ с подобно съдържание.

Истинският документ може да бъде издаден като брошура, но трябва да се чака резултата от срещата с "АТОС".

Документът има голяма сила. Съветските другари са правили опити, да бъде публикуван във Франция, Дания и Англия, но безуспешно. Не са успели и чехословашките другари. Може би хората се страхуват.

Понастоящем чехословашките другари работят върху съставянето на брошура на основа на документите по "ЦУНАМИ".

Задачата на отдел 08-ПГУ по-нататък ще бъде нейното разпространение с нашите възможности.

Що се отнася до отношенията между Турция и Гърция, на съветските другари позицията е ясна. Трябва да се полагат усилия за поддържане на недоверието и напрежението между тях.

Неотдавна те са провели АМ "ВИРГО" с цел да се покажат задачите на САЩ в Турция. Разработено е на основа на истински документ. От него става ясно каква линия следват САЩ в Турция, както в политическо, така и във военно отношение - да оказват по такъв начин помощ на Турция, че тя да става все по зависима от САЩ.

Документът са реализирали в Турция, но не се появил резултат, независимо от това, че той е отишъл до местоназначението.

Из архивите на ДС

Молбата на съветските другари да се направи опит този документ да се реализира в Гърция. Ще ни изпратят екземпляр от същия.

Идеята на др.Иванов е да се изготви нов американски документ, в който да се определя политиката на САЩ по отношение на Турция и Гърция, след което да се обсъди начина на реализацията му.

Др.Иванов препоръча по-активно да се използува гръцкото лоби в САЩ, като консуматор на наши АМ.

Др.Белазеров изрази мнението, че и в бъдеще трябва да се засилват антиамерикански настроения. На гръцките леви и демократически сили трябва да се предоставят документи за да водят борба за незавръщане на Гърция в НАТО. (Забел. След като Гърция се завърна във военната организация, на левите сили трябва да се дават аргументи и факти, които да се използуват в бъдеще за водене на борба срещу присъствието на НАТО в Гърция).

На първо място умело може да се експлоатира идеята за провеждане на олимпийските игри в Гърция. Това обаче може да стане само ако Гърция е извън НАТО. Икономическите изгоди тук могат да бъдат най-сериозния аргумент.

Вторият проблем, който може да се използува, това е кипърския. Той може да се повдигне по-активно. Турция, страна подписала хелзинските документи, извърши открито нахлуване в Кипър. Сега, когато в Турция на власт дойдоха военните, американците оставиха Кипър. Гърция също не прави нищо за да разреши въпроса в интерес на кипърския народ.

Проблемът може да се използува за натиск върху американците и по време на Мадридската среща. Какво по-голямо нарушение на човешките права може да се търси на друго място, от това което Турция (страна членка на НАТО) извърши по отношение народа на друга страна подписаря акта от Хелзинки. По този начин ще се противодействува на американците, които искат да поставят въпроса за "правата на човека" на Мадридската среща. От друга страна това ще засили противоречията между Гърция и Турция.

А 72
1 GE

Из архивите на ДС

ЗАПАДНА ЕВРОПА

Накратко др.Иванов разгледа политическата обстановка. Известно е, че през последната година преобладава тенденцията на изостряне на обстановката в резултат на курса на САЩ и НАТО. Това даде отражение и върху отношенията на западните страни към социалистическата общност.

Какви главни задачи решават съветските другари:

1. Преди всичко оказване на положително влияние върху държавните ръководители, за да се придържат към политиката на разведряване, да продължават пътя набелязан в Хелзинки.

2. Западна Европа не трябва да бъде зависима от САЩ и да върви сляпо след тях.Интересите на Западна Европа са едни, а на САЩ – други.

С други думи засилване недоверието към САЩ и засилване на антиамериканските настроения.

3. Оказване влияние за отслабване позициите на най-десните и консервативни сили, тяхното дискредитиране и компрометиране.

4. Да се съдейства с различни АМ за отменяне решението на НАТО за разполагане на американските ядрени ракети със среден радиус на действие на територията на Европа, или за затрудняване на неговото реализиране.

По някои отделни страни

ФРГ

Тя е главна страна. От нейната политика много зависи.

Прави се всичко възможно за засилване недоверието между САЩ и ФРГ. За това има реална база.

Въпросът е къде ще отиде ФРГ. Тя все повече се убеждава, че днешният курс, който провеждат сегашните управляващи среди, не нарушава статуквото. Ако се възприеме линия на конфронтация, това ще означава война и унищожаване. Курсът на Аденауер пропадна. Не малко е направено за да се убеди ФРГ, че реалният път е признаването на ГДР. Единственият път и изход за ФРГ е неутралитета.

Провеждат се АМ за отслабване на позициите на ХДС/ХСС. Необходимо е да се води борба за засилване тенденциите сред ХДС за една по-реалистична политика.

Из архивите на ДС

796

ФРАНЦИЯ

Франция играе важна роля. При Жискар д'Естен продължава сътрудничеството между Франция и НАТО във военната област. Франция участвува във военни маневри, независимо от твърденията на французите, че няма да се завърнат във военната организация. На практика е налице едно сближение с НАТО. От тук и задачите:

1. Да се противодействува на завръщането на Франция в НАТО.

2. Засилване противоречията между Франция и САЩ.

3. Провеждане мероприятия срещу десните кандидати за президент.

ИТАЛИЯ

Съветските другари провеждат мероприятия с цел:

1. Отслабване връзките на Италия със САЩ и НАТО.

Обстановката в Италия е нестабилна. Там има движение за отслабване на връзките със САЩ, за ликвидиране на военните бази. Трябва да се показва опасността за Италия от наличието на натовски бази и особено ако на нейна територия бъдат разположени ракети със среден радиус на действие.

За тази цел другарите използуват съществуващите организации или създават нови такива.

ИСПАНИЯ

Испания играе определена роля, доколкото според плановете на НАТО, приемането й за член на военния пакт е възможно да стане след Мадридската среща.

Другарите провеждат мероприятия за противодействие на влизането на Испания в НАТО. Опитват се да влияят чрез латиноамериканските и арабските страни, особено Алжир и Мароко.

Работят вътре в страната за укрепване на демократичните сили.

Стремят се да показват, че влизането на Испания в НАТО ще засили напрежението в Европа.

БЕЛГИЯ, ХОЛАНДИЯ, ДАНИЯ, НОРВЕГИЯ

Има сериозни данни, които показват, че северните страни не искат да увеличават военните си бюджети.

Из архивите на ДС

Съветските другари се стремят да засилват дейността на онези сили в Дания, Норвегия, Белгия и Холандия, които се придържат към позицията, че в мирно време не трябва да се разместват ядрени оръжия на тяхна територия.

АНГЛИЯ

Във вътрешен порядък работят за разобличаване на Тачер.

Засилват противоречията в Общия пазар, възпрепятствуват засилването на военно-политическата интеграция.

797

МАДРИДСКАТА СРЕЩА

Американците и някои други страни се подготвят да дадат бой по Съветския съюз и социалистическата общност по въпросите за "правата на човека" и Афганистан.

Задачите следва да бъдат:

1. Да се съдействува за успешното провеждане на срещата като се запази тенденцията на разведряването.

2. Да се противодействува на линията на САЩ за конфронтация по време на срещата, като се показва, че това не е изгодно преди всичко на западноевропейските страни.

3. Да се разобличават западните страни за нарушение на правата на човека. За целта да се инспирират писма, заявления, обръщения към участниците с призив те да обърнат внимание на такива нерешени въпроси, като кипърския (може да бъде повдигнат от гръцки организации), Северна Ирландия и пр.

4. Да се подбуждат организациите на различни малцинства да изпращат свои делегации в Мадрид, които по същото време да провеждат събрания, пресконференции и пр. в защита на собствените си права.

5. Да се разобличават подставени от противника организации (емигрантски, деснофашистки и пр.), които ще бъдат използувани за пропаганда срещу социалистическите страни.

6. Да се провеждат конкретни мероприятия в това число и беседи за влияние, които да водят до вземане на на решение да се свика съвещание по разоръжаването.

По САЩ

От всички проведени от служба "А" мероприятия 70% са свързани с главния противник.

Из архивите на ДС

По отношение на САЩ съветските другари изпълняват и някои по-конкретни задачи:

1. Оказване влияние върху американските ръководители да продължават курса на разведряване.

2. Разобличаване на милитаристическия външнополитически курс на САЩ, насочен към по-нататъшно превъоръжаване.

3. Подтикване на негърското, порториканското и мексиканското малцинства към по-активни действия срещу администрацията.

За целта използуват социално-политическите и икономическите въпроси, липсата на свобода и пр.

Опитват се да влияят на тези движения чрез трети страни и най-вече от Африка.

4. Разобличаване политиката на САЩ по правата на човека.

В САЩ все по-често се чуват гласове на несъгласие и критика на политиката на Картър по въпросите за правата на човека, така както той я обявил преди избирането му за президент.

Провеждане на АМ за компрометиране на реакционните политически деятели в САЩ - Картър, Бжежински, Браун и др.

По идеята на чехословашките другари

Същността на идеята на чехословашките другари е със силите на разузнаванията на социалистическите страни да се изгради Организация за защита демокрацията в САЩ.

Съветските другари считат, че има база за такова мероприятие, но възможностите ни са малки.

Трябва да се върви по пътя на придобиване на агентура и ДВ, които да станат инициатори за изграждане на организация, като важна предпоставка за оформянето на едно цяло движение.

Твърде важно е да се показва в Зап.Европа и в целия свят опасността от курса на превъоръжаване, който са поели САЩ, да се разобличава военно-политическата доктрина свързана с Директива 59; да се показва американската военна заплаха.

Такива мероприятия провеждат на територията на трети страни.

Съветските другари са подготвили на основата на получена ценна информация специална карта, на която били обозначени всеки район в света, който САЩ считат за жизнено важен, с което са

Из архивите на ДС

показали какво представлява тази доктрина. Картите били публикувани в Сирия, Етиопия и др.

Поисках от др.Иванов да ни изпратят тезиси по горните въпроси.

Съветските другари разполагали с материали за противоречията между Държавния секретар Е.Мъски и съветника Зб.Бжежински, подготвени на основата на информации, публикации и пр., главно за придвижване в Зап.Европа.

Поисках екземпляр от тези материали, който ние бихме могли да използуваме при второто издаване книгата на "Смелия".

799

По Мадридската среща

Др.Иванов каза, че неотдавна издали книга на английски "Нарушение правата на човека на Запад". Ще ни изпратят екземпляри от книгата за ползуване по наши съображения и с наши възможности.

Подготвят телевизионен филм, в който да се покаже и разобличи политиката на САЩ по 3-та кошница. В него ще се противопоставят изказванията на Запада за "свободен обмен" на хора и идеи на действителната практика, как се използуват службите на ЦРУ за подриване на тези идеи.

Идеята за този филм дошла от случая с няколко западногермански граждани, които отишли при съветските другари и им разказали какви задачи са получили от специалните органи. Филмът показва как се подслушват разговорите на тези, които заминават на Изток, как се приснимат паспортите им.

Другарите молят да им се изпращат данни и факти в това отношение, които могат да се ползуват за разобличаване на ЦРУ, особено такива, които говорят за обработка на граждани от Източна Европа, дават им лекарства за отслабване на тяхната психика, карат ги да изменят и пр.

По мнението на др.Белазеров трябва да се показва истинското положение на чуждите работници в Западна Европа - турци, гърци и др. Да се изпращат от тяхно име различни петиции, заявления, писма, в които да се вижда как в същност не се зачитат човешките права.

Би могло в някаква степен да се използува факта, че в Мадрид ще се проведе социалистическия интернационал за провеждане на подходящи мероприятия.

Из архивите на ДС

800

Върху Испания трябва да се оказва положително въздействие за да вземе решение да се присъедини към НАТО. Би могло успешно да се използува момента, че африканските страни държат много за Азорските и Канарските острови. Да се показва, че ако Испания отиде към НАТО, а Португалия засили своите връзки с НАТО, то те ще вземат островите.

Съветските другари работят за компрометиране на ръководителя на испанската делегация за срещата в Мадрид - Руперес, един от стожерите на идеята за влизане на Испания в НАТО.

Китай

Работата по Китай от страна на съветските другари се води в следните направления:

1. Заплашване на западноевропейските страни от китайските нашественици.

В Зап.Европа и САЩ има научни институти, които мислят по същия начин. На тях трябва да се предоставят информации, които показват, че на Китай не може да се разчита, че в отношенията си със Запада се ръководят от по-далечни интереси и съображения, след като изградят една силна държава, китайците ще се обърнат срещу западния свят.

2. Разобличаване външнополитическия курс на великодържавния шовинизъм и хегемонизъм.

Обстановката в Китай е твърде сложна. Работата в това направление се води от позициите на други страни. Напр.на Индия се доказва, че нейният главен противник е Китай. Разпространяват се изказвания на Мао Дзе Дун, че Югоизточна Азия е китайска. Съветските другари работят в Индонезия, където има много китайци, в Шриланка, Бирма и др. В африканските страни също имат възможности да се води борба срещу Китай.

3. Използуване на обществени и политически дейци от трети страни, които посещават Китай при различни поводи, за да отправят критични бележки към китайски ръководители, за влияние в положително направление.

Другарите работят по завършване на едно голямо дело - написване на книга, или брошура, с която да се покаже какво е казал Мао и какво правят китайците сега. Проучванията показват наличието на големи противоречия. Искат книгата да се издаде от някое западно издателство. Ако имаме идея и предложение да ги

Из архивите на ДС

801

уведомим. Може да се помисли за използуването на "Бююклерден" (на френски и английски) и на "Смелия" (на гръцки).

Др.Иванов каза, че разполагат с материали на китайска тематика, които ще ни изпратят за ползуване при възможност от "Торнаджъ" - за разобличаване от китайците и промаоистите в Турция от десни позиции.

4. Създаване на антикитайски настроения сред маоистките партии, организации и групи в Зап.Европа.

Да се разпространяват тезиси, че ръководството на днешен Китай признава своите тактически грешки, че е било неправилно създаването на тези промаоистки организации, че китайците са решили да ги изоставят, особено там където комунистическите партии са силни.

5. Показване нестабилността на положението в Китай и наличието на борба между различни направления и личности. По отношение на Дън Сяо Пин се провеждат мероприятия, които показват, че той е физически слаб, психически и нервно разстроен, че има признаци на шизофрения и пр.

Съдебният процес срещу четиримата също може да се използува за провеждане на АМ. Това по-скоро е един съдебен фарс-спектакъл. Др.Иванов препоръча за изясняване на основните насоки на операцията да се допитаме до резидентурата в Пекин. (Заб. В разговора стана дума за италианската журналистка Ориана Фалачи, която бе взела интервю от Дън Сяо Пин. Мнението на другарите е, че може да се използува по негласен път при осъществяване на наши акции. Ще ни изпратят данни за нея).

Албания

Др.Иванов смята, че с АМ по Албания не трябва да се бърза. Разбира се основното направление в работата ни по нея трябва да бъде привличането й на наша страна и недопускане сближаването й със Запада.

Близкия и Среден Изток

Основното внимание по тези страни е насочено към следните направления:

1. Мобилизиране на всички сили за компрометиране на агресивната политика на САЩ в района на Близкия и Средния Изток; засилване антиамериканските настроения и отслабване позициите на

Из архивите на ДС

802

САЩ в този район на света; изнасяне на факти и данни, които показват, че САЩ са стъпили в съюз с най-реакционните сили в района против широките народни маси.

2. Компрометиране на крайно реакционните сили в арабския свят, отслабване на техните позиции, предотвратяване опитите им да влияят на изменение на обстановката в интерес на империализма и неоколониализма.

3. Дискредитиране на Ануар Садат като предател на арабската клауза, като предател на собствения му народ, проводник на най-реакционната политика, защитник на американските и ционистки интереси в арабския свят; засилване противоречията и недоверието между САЩ- Египет, Египет-Израел и Израел-САЩ с цел осуетяване изпълнението на споразуменията от Кемп Дейвид.

4. Борба срещу ционизма като най-верния съюзник на САЩ и техните разузнавателни органи, в антисъветската и антикомунистическа дейност, за опазване властта на буржоазията, в подтискане на прогресивните и демократически сили в света.

5. Подпомагане на прогресивните и демократическите сили в района на Близкия и Средния Изток, в борбата им срещу империализма и реакцията; по-нататъшно утвърждаване на Фронта на твърдостта, за да играе по-решаваща роля в решаване проблемите в тази част на света.

6. Утвърждаване на демократическия режим в Афганистан, осуетяване опитите на реакционните сили да подготвят и изпращат в Афганистан контрареволюционни банди от местни и чужди наемници; демаскиране мръсната роля в това отношение на Пакистан, Китай и някои други сили, които участвуват пряко в борбата срещу афганистанския режим; показване пред световното обществено мнение демократическите изменения, които непрекъснато настъпват в Афганистан и доверието, което широките народни маси оказват на режима.

7. Засилване противоречията между Иран и САЩ, за по-нататъшно отдалечаване на Иран от САЩ и сближаването му към Социалистическия лагер.

8. Оказване влияние върху управляващите среди на Саудитска арабия с оглед възстановяването на дипломатическите отношения със Съветския съюз и другите социалистически страни.

Из архивите на ДС

А80
175

По Движението на необвързаните страни

1. Подкрепа на прогресивните и демократични сили и режими в борбата им срещу реакцията и империализма в стремежа им да откъснат Движението на необвързаните от Социалистическия лагер и да го превърнат в съюзник и опора на империализма; компрометиране и отслабване позициите на САЩ сред необвързаните страни; дискредитиране на Китай, които в политиката си към Движението на необвързаните обслужват интересите на империалистическите страни; предотвратяване опитите на Югославия, която в желанието си да играе ръководна роля, води политика на противопоставяне на едни страни срещу други.

С това завършиха деловите разговори със съветските другари.

803

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник:
(Д.Станков)

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8231
Нап.: НХ - 254
3.11.1980 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО! 18

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Сътрудничеството с немските другари
по линия на САЩ и НАТО.

I. Мероприятия по съвместния план:

1. Акция "ФЛАНГ" – на основата на българска информация немската страна ще изготви документ на американска служба в НАТО, според който САЩ са оказали помощ на турците и са възпрепятствували гърците в намеренията им да поставят кипърския въпрос на Мадридската среща.

Текстът на информацията е предаден на немските другари на консултацията в София, очакваме немските другари да ни предадат оформения документ, за да преминем към реализация.

2. АМ "РАЗДОР" /МАРС-82/ – предоставена информация от нас (изпратена чрез "Международен отдел" на 26.02.82 г.) за изготвяне на "документ" на ФРГ, който лансиран в Испания ще предизвика недоволство в испанските управляващи среди от негативните за Испания оценки, направени в документа. Реализацията ще бъде извършена също от немските другари.

Приложение: копие от изпратения от нас материал (на български език)

3. Акция "ОС" (ХОРИЗОНТ-81) – размяна на информация за провеждане на самостоятелни мероприятия за засилване на антиамериканизма в Европа.

Из архивите на ДС

а) Получени фотокопия от немските другари на публикации в "Нейшън" САЩ. Предадени на наш агент за ползуване.

б) Получена книга "Генерали за мир". Книгата в превод на български език ще излезе през 1983 г. Подготвени са от нас откъси от книгата, които в поредица ще излязат във в. "Отечествен фронт" в петъчните броеве. (Първият откъс е публикуван на 16 април).

Приложение: фотокопия от публикации във в."Отечествен фронт".

4. Акция "ОРЕД" (ВИСЛА) - обмен на информация за провеждане на мероприятия по ПНР. Получените материали от немските другари са ползувани частично чрез отдел "Пропаганда" в най-различни публикации в ежедневния печат. В. "Народна армия" публикува със съкращения материала "ЦРУ и БНД като организатори на контрареволюцията в Полша" от седмичника на ГДР "Хоризон".

II. Мероприятия извън плана - няма.

III. Други въпроси:

1. Да се провери при немските другари дали приложения документ на МИД на ФРГ, получен чрез наш СС, е автентичен.

Приложение: Фотокопие от документа.

Отп. в 1 екз.
Ека. 1 -
Изг. 08-8497
Нап. 67-8245
22.04.82 г.

ИЗГОТВИЛ:
/Л. Николов/

Вх. № 5224 30. 06. 1982
848 1
29.06.82

061210 6/30 VI
4

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
НАЧАЛНИКА НА
П Г У – Д С

Т У К

ВЪЗМОЖНОСТИ НА РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА ГРАНИЧНИ ВОЙСКИ ДА РАЗКРИВАТ ПРИЗНАШИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА НА ГЪРЦИЯ И ТУРЦИЯ ЗА ВНЕЗАПНО НАПАДЕНИЕ И АГРЕСИЯ СРЕЩУ НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

Разузнавателните органи на Гранични войски изпълняват разузнавателни задачи на територията на Гърция и Турция на дълбочина – дислокацията на първоешелонните съединения и части /По Гърция: 6 пд-Кукуш, 10 пд-Серес, 22бртбр-Асирос, 11пд Кавала, 25 бртбр-Ксанти, 21 бртбр-Гюмюрджина, 23 бртбр-Дедеагач, 12 пд – Дедеагач и 16 пд-Димотика; По Турция: 3 мд-Одрин, 65 пд-Люлебургаз 33 пд-Лозенград и 41 пбр-Виза/. На наша територия – в граничната зона на южната граница, на западната и източната на дълбочина на 15 км, а на северната само в участъците, които се охраняват.

Из архивите на ДС

807

С помоща на изградения агентурен апарат в приграничната полоса на съседна и граничната зона на наша територия, технически средства, войсково и офицерско наблюдение, Разузнавателните органи на Гранични войски , в интерес отбраната на страната провеждат мероприятия по планово поставени задачи с цел разкриване действията на мерения та и подготовката на щабовете и войските, на специалните служби разузнавателни органи за внезапно нападение и агресия.

Изучават настъпилите изменения в оперативната и военнополитическата обстановка. Мероприятията на съседните страни по поддържането и подобряване състоянието на Театъра на военните действия /ТВД/.

С използуваните сили и средства могат да разкриват следните признаци - мероприятия, характеризиращи подготовката на противника за внезапно нападение срещу НРБългария и страните от Варшавския договор:

А. <u>В политическата и икономическа област</u>.

1. Засилване репресивните мерки на органите за сигурност/полиция, жандармерия/ срещу демократично настроените граждани на страната и откритите привърженици на СССР и социалистическите страни.

2. Прекратяване на работата по обекти без военно значение и ускоряване строителството на военни обекти: строеж и почистване на фортификационни съоръжения в приграничната полоса от граждански работни групи.

3. Въвеждане правителствен контрол върху разпределението на ГСМ, хранителни продукти и стоки от първа необходимост.

4. Засилване военната подготовка на населението по линия на гражданските и военизиране на младежките организации.

Из архивите на ДС

5. Засилване на работата с отрядите на гражданската отбрана, привеждане на обществените скривалища в готовност, оборудване блиндажи в противоатомно отношение.

6. Психологическа обработка на населението, младежта и военнослужащите за война, на базата на национализма и омраза към комунизма.

808

7. Въвеждане нови графици и усилване движението на ЖП и автомобилен транспорт с военни материали.

8. Изкупуване на допълнителна продукция от селското стопанство и увеличаване на запасите.

9. Намаляване количествата на някои стоки на пазара и подготовка за въвеждането на купонна система в снабдяването.

10. Увеличаване производството на концентрати и консерви за мобилизационни нужди.

Б. <u>В разузнавателната и контраразузнавателната област</u>.

1. Поява на военни и цивилни рекогносцировачни групи на границата и в приграничните райони.

2. Зачестяване нарушенията на въздушното пространство от разузнавателни полети на еденични и групи самолети.

3. Изпращане през границата на кадрови разузнавачи, отделни агенти, агентурни разузнавателни групи и ДРГ в граничната зона за разузнаване на важни военни и икономически обекти, обработка и засилване националистическите настроения сред малцинствените групи, диверсия и др.

4. Развръщане на УКВ групи и постове в близост на границата.

5. Поява на подводници, военни кораби и др.плавателни средства с разузнавателни задачи.

6. Засилване мерките за контрол по гранично-паспортния режим; промяна в режима за преминаване на границата: по-строг митнически контрол и т.н.

7. Активизиране вражески и емиграционно настроените лица и създадената агентура в граничната зона на нашата страна.

8. Отстраняване от работа или арести на лица внушаващи недоверие и заподозрени, намиращи се на работа във военни поделения ведомства, важни обекти и др.

9. Дейност и намерение за използуване на поделенията от войските със специално предназначение /ДРЧ/.

10. Привличане и подготовка за използуване на изменици за подривна дейност срещу НРБ.

В. <u>По състоянието и дейността на военните щабове, съединения и части в приграничната полоса</u>.

1. Провеждане на скрита частична /обща/ мобилизация или отсрочване уволнението на поредния набор.

2. Извикване намиращите се в годишен домашен отпуск офицери и старшини от армията и органите за сигурност, забрана на отпуски и изменение режима на работа на командния състав.

3. Привеждане на щабовете и войските в по-висока степен на състояние на"Бойна готовност".

4. Разкриване на полеви и нови складове с ракетно оръжие, ГСМ, боеприпаси и др. бойни материали в граничните райони /край аеродруми, пристанища, жп гари и т.н./.

5. Извеждане на поделения носители на СМП, танкови, пехотни, артилерийски и др.поделения извън мирновременните гарнизони, заемане на позиционни райони от средствата за ядрено нападение

809

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

810

и артилерията, изнасяне на оперативни групи, свързочни средства и щабове на полеви пунктове за управление.

6. Усилена подготовка на аеродрумите за пребазиране на самолети и осигуряване на полевите летища за използуване.

7. Установяване охрана, контролни и регулировачни постове на мостове, кръстовища и комуникационни възли и пунктове.

8. Заемане важни в тактическо отношение обекти /превали, проходи, теснини и др./ от войскови поделения.

Г. По оперативното оборудване на ТВД.

1. Провеждане на мероприятия за подобряване изградените фортификационни съоръжения в оборудваните отбранителни райони, опорни пунктове и укрепени линии. Извършване допълнително оборудване на местността.

2. Подобряване състоянието на съществуващи и прокарване на нови пътища в приграничната полоса.

3. Подготовка за взривяване на мостовете, известните /оборудвани/ минно-взривни възли по пътищата и уязвими участъци по маршрутите край границата.

4. Устройване на минно-взривни заграждения /пехотни и противотанкови/ или рубежи и райони с ядрено-минни фугаси/.

5. Оборудване на характерни височини и рубежи за заемане от прикриващи /отбраняващи/ войски и като пунктове за управление. Устройване огневи позиции за средствата за ядрено нападение и артилерията.

Д. По състоянието и дейността на подразделенията охраняващи границата с НРБългария.

1. Увеличаване броя и личния състав на граничните постове.

Из архивите на ДС

2. Установяване промените в системата на охраната на границата, дейността и намеренията за използуване на граничните подразделения и групите ЕТАС /подчинени на служба А-2/. Доставяне на допълнително въоръжение, боеприпаси, устройване на заграждения и обс рудване на окопи за отбрана на граничнитеподразделения.

3. Разкриване подготовката за прехвърляне на наша територия ДРГ, агентурни групи или отделни агенти - район, направление и вероятен замисъл за тяхното действие.

4. Разкриване подготовката за извършване въоръжен /невъоръжен/ граничен инцидент срещу наши граждани и гранични органи.

5. Разкриване подготовката за въоръжена провокация с цел овладяване /унищожаване/ на даден район /обект/ на наша територия.

Установените изменения в обстановката и признаци за подготовка на противника за провокация и агресия срещу НРБ могат да бъдат съобщени в УГВ в следните срокове:

- от войсковото и офицерско наблюдение - до 1 час след установяване·
- от техническите средства - 30 мн.
- от агентурата от 90 минути до 6 часа след установяване на признаците·
- от заловените бегълци - 1 час след съобщаването.

В мирновременна обстановка Разузнавателните органи на Гранични войски провеждат мероприятия по посочените обекти и задачи за установяване състоянието, действията и мирновременните промени осигуряващи по-благоприятни условия и положение на противника за бързо преминаване към военновременна обстановка.

ЗАМ.КОМАНДУВАЩ ПО РАЗУЗНАВАНЕТО- ГВ
ПОЛК.: /ЛАЗАРОВ/

Отп.в 2 екз.
Екз. 1 - ПГУ
Екз. 2 - КД
Изп.: Петров
Нап.: Борисова - 220
29.06.1982 г.
С о ф и я

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 15921
31.08.1983 год.

ОТДЕЛ 02

СТРОГО СЕКРЕТНО!
067471/1.9

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Организационно обезпечаване изпълнението на задачите по РЯН.

Непосредствено след като задачата по РЯН бе поставена, отдел 02 изпрати подробни указания на резидентурите в Атина и Никозия за нейното изпълнение.

В организационен план, резидентурите от своя страна проведоха съвещание, като съобразно агентурните позиции и наличните възможности, задачите по РЯН бяха разпределени между оперативния състав.

На част от преданната и проверена агентура, имаща достъп до документална информация по този проблем и работеща в ОАП "БУНКЕР", бяха разработени конкретни постоянни задачи за изпълнението на които се следи на всяка редовна среща.

Учрежденията на противника подготвящи РЯН са разпределени между оперативния състав на резидентурите, като визуалния контрол върху тях и измененията в обстановката се докладват ежемесечно на резидента.

Част от агентурата имаща възможност за легендирано посещение на обектите на противника, където се съхранява ракетно-ядрено оръжие, периодично се командирова в тези райони, с оглед констатиране на евентуално настъпили признаци на изменение.

Успоредно с горното, посредством средствата за масова информация, част от въпросите по РЯН се следат ежедневно от оперативния състав, като на всеки два месеца състава е задължен да изпраща обобщени справки за измененията настъпили в гръцките

Из архивите на ДС

управляващи среди от политически аспект по този проблем.

С оглед активизиране на антиядрените движения в Гърция от страна на резидентурите и Центъра бяха проведени и понастоящем се провеждат мероприятия за тяхното стимулиране и обработка на общественото мнение в изгодна за нас насока.

В изпълнение на дадените указания, резидентурите ежемесечно изпращат пасаж с настъпилите изменения по задачите на РЯН във военнополитически аспект.

Приложение: два пасажа и придобити в тази връзка последни информации.

Нап.1 екз.
Изп.02/80з5
_____83г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 02
Майор: (А.Петриев)

2 9

ЗА ЖЕРТВА

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 10
от 12.10.1983
от Карев

Пасаж № 1, писмо № 10
от 12.10.1983
от Карев – Никозия

СЪОБЩО: Признаци за разкриване подготовката за ракетно-ядрено нападение.

През отчетния период не сме получили данни за наличие на признаци за подготовка на ракетно-ядрено нападение срещу 140 соц. страни от територията на 669 Кипър.

Гражданското летище и пристанище на гр.8 Ларнака продължават фактично да бъдат използвани като междинна база за транспортиране на оръжие и боеприпаси до 759 Ливан от т.н. многонационални миротворителни сили т.е. от военноморските и военновъздушни сили на 085 САЩ, 351 Англия, 236 Франция и 668 Италия. Това е още едно доказателство за важното място, което е отредено на 669 Кипър в стратегията на 822 НАТО.

На наличния 336 агентурен апарат е извършен инструктаж по установяване на признаци за разкриване подготовката за ракетно-ядрено нападение. С цел поддържане на постоянна готовност този въпрос ще бъде разглеждан на всяка среща с 325 агентурата

ПГУ – ДС И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ СРЕЩУ НАТО
I32
Из архивите на ДС

АСлч=051716

12

15

ЗА КОСТОВ

О П Е Р А Т И В Н О П И С М О № 11

От 16 октомври 1983 год.
От М А Т Е В

Пасаж № 1, п/мо № 11
От 16. X. 1983 год.
От МАТЕВ - Атина

През изминалия период не са установени непосредствени признаци за подготовка на РпН срещу НРБ и социалистическите страни от територията на 513 Втория.

Провалът на натовското учение във връзка със случая с о-в ЛИМНОС, е директно свързан с въпроса за контрола над ЕГЕЙ и активизирането на щаба в ЛАРИСА. Опитът на натовците и американците да решат въпроса за щаба в ЛАРИСА само с малката отстъпка за о-в ЛИМНОС не успя. Гръцкото правителство още веднъж твърдо показа, че това може да стане само след решаването на основния въпрос за контрола над ЕГЕЙ, който пък е основния проблем в гръцко-турските различия. По такъв начин се достигна до изостряне на отношенията ГЪРЦИЯ - НАТО.

Отношенията ГЪРЦИЯ - ЮГОСЛАВИЯ също остават напрегнати, въпреки посещението на ЗАХОЛИКОС в БЕЛГРАД и предстоящото посещение на МИЛКА ПЛАНИНЦ в АТИНА. По-активното ангажиране на ГЪРЦИЯ със събитията в ЛИВАН показва, че вниманието й засега е насочено повече към този район.

През периода постъпиха данни от 321 агент "РАКОС" за активно строителство на натовски обекти по протежение на нашата граница. Ще положим усилия за разширяването и проверката на тези данни.

Задачите по РпН са поставени като постоянни на по-голямата част от агентурата както по раздела на КОСТОВ, така и по разделите на БОГДАНОВ и СОКОЛОВ.

29

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ЛИЧНО СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СИГНАЛНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Обявяване на повишена бойна готовност в щаба на южното крило на НАТО

Според данни, получени от първоизточник в щаба на южното крило на НАТО в Неапол, от началото на октомври т.г. целият военизиран състав на делегациите към щаба бил приведен в бойна готовност. На 18 октомври бойната готовност била все още в сила. Съставът се намирал денонощно в щаба и напускането на същия било забранено. На източника не е известно дали бойната готовност е прекратена.

Рег. № 19 748

01.11 1983 г.
София

МИНИСТЪР:

рез 20

30

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпратена грама на резидентурите в Рим, Анкара и Атина

На 01.11.1983 г. на резидентурите в Рим, Анкара и Атина бе наредено да препроверят получения в Центъра сигнал за поставяне щаба на южното крило на НАТО в състояние на повишена бойна готовност и да установят причините за това.

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 0615962 - 8156
Отп. Чучукова/А-3416
02.11. 1983 г.
С о ф и я

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I35
Из архивите на
818

1046

-1-

Строго секретно!

39

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

За 06

ЗА "К О Н Д О В"

О П Е Р А Т И В Н О П И С М О № 11
от 5.11.1983 година
от ГАЛИН

Пасаж № 1, писмо № 11
от 5.11.1983 година
от ГАЛИН

ОТНОСНО: Внезапно 9 ракетно-ядрено нападение

Л

През м.октомври 1983 година в 071 резидентурата бяха проведени допълнителни организационни мероприятия по плана за 9 РЯН. Въведени бяха задачи по плана на 868 ОР "БАРИН".

Извършените през месеца визуални наблюдения на включени в плана обекти не показаха промени и наличие на признаци за 9 РЯН.

На 18.X.1983 г. гражданската отбрана извърши изпробване на оповестяващите средства (сирените). Продължителност на включване на сирените 1 минута.

40

Въведена бойна готовност в американските бази
в Гърция

На 12 ноември т.г. във всички американски бази на гръцка територия внезапно била въведена бойна готовност. На входовете на "Еллиникон" и "Неа Макри", както и пред отделни постове около базите, били поставени препядствия от чували с пясък. Подобно било положението и с базите на остров Крит.

Журналистически среди в Атина дават две обяснения на въвеждането на бойната готовност. Според някои, това се извършвало по заповед на общото командуване на американските бази на европейска територия със седалище във ФРГ, тъй като американците се страхували от атентати, подобни на тези в Бейрут.

Според други източници, това ставало във връзка с подготвяно нахлуване в Ливан. В подкрепа на тази теза говорели данните, че на 12 ноември сутринта на "Елликикон" пристигнали два американски товарни самолета С-130 и Т-29, които симулирали неотложна нужда от кацане. Въоръжени американци веднага оградили самолетите и не допуснали до тях гръцки служители, към които се отнесли грубо и враждебно.

Не се забелязва раздвижване на гръцки военни поделения

Рег. № 20 470 EKS N 3

_____1983 г.

С о ф и я

М И Н И С Т Ъ Р:

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I37
Из архивите на
820

оиз № 15 138

29 2

Общ план на НАТО за отбрана на Европа

Според достоверни данни, през юли 1982 г. в щаба на НАТО в Европа е бил разработен план за отбрана на Европа – SACEUR/GDP-12.VII.1982 г. Планът се основавал на постановката "за изнесена напред отбрана и възстановяване целостта и сигурността на пакта".

През април 1983 г. бил разработен план SACEUR/10001-NOP – 26.IV.1983 г., коригиращ и допълващ плана от 1982 г. В новия план Балтийските проливи, Централна Европа и Турските проливи били посочени като жизнено важни зони и се предвиждало "селективно използуване на ядрени оръжия срещу опасността от евентуално изгубване" на някои от тях. Целта на "селективното използуване на ядрени оръжия" ("начално използуване" и "използуване в отговор") била "врагът да се спре или да се изгони от района, а не да се унищожи". В плана се отбелязвало, че "при положение че врагът не се изтегли или предприеме голямо ядрено нападение, може да се пристъпи към общ ядрен отговор".

По-нататък в плана се посочвало: "Според стратегията на НАТО за изнесена напред отбрана, отбраната в южния район на Европа ще започне от районите пред Турските проливи. Ако обаче врагът не бъде спрян с класически оръжия, тогава, за да се задържат Турските проливи, отбраната ще се обезпечи, като се използуват ядрени оръжия в един период, който може да продължи до общия ядрен отговор."

Акцентирането в плана върху необходимостта да се отстояват Турските проливи произтичало от убеждението, че ако те паднели, Варшавският договор нямало да може да бъде спрян нито в Егейско, нито в Средиземно море.

Изп. 0617088 – 8666 III-76
Нап. СГ/А-3830
Отп. в 1 екз.
Доразмн. в 13 екз.

Рег. № 22 074

04 12 1983 г.
София

МИНИСТЪР:

№ 1 – № 6 – КД
№ 7 – № 11 – за У
№ 12 – № 14 – КД

0620126/30.XII

199

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

№ 10679 26. 12. 1983

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС

МВР
ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС
Рег. № 19136 Екз. № 1
14 XII 1983 19 год.
СОФИЯ

СТРОГО СЕКРЕТНО!

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОБ УПРАВЛЕНИЕ ДС
Ген. лейтенант
/П.Стоянов/
София
1983 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на мероприятия от 06 управление ДС за разкриване на признаците за подготовка на САЩ и НАТО за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и страните от социалистическата общност.

Поради усложняването на международната обстановка по вина на САЩ и НАТО и активизирането на агресивната им политика, се увеличава опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност. Все по-ярко се очертава антикомунистичес-

Из архивите на ДС

822

ката насоченост във вътрешната и външната политика на главните империалистически държави, извършва се интензивна милитаризация на тяхната икономика, изготвят се нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия (показва), че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападение. С появата и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

С цел своевременно разкриване подготовката на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НРБ и социалистическата общност 06 управление ДС ще проведе следните

М Е Р О П Р И Я Т И Я:

1. На агентите "Роланд", "Асен" и "Димитрова", работещи по линия на международния културен обмен, пребиваващи по различни поводи зад граница, където установяват контакти с изтъкнати дейци на културни институти, импресарски къщи, фондации и др. ще бъдат поставени легендирано задачи за придобиване информация по признаците за подготовка на противника за ракетно-ядрено нападение срещу социалистическите страни.

Срок 10.I.1984 г.
Отг. Н-к 01 отдел

Из архивите на ДС

2. Чрез агентите "Здравец", "Тереза", "Павел", "Пламенов" и "Маринов", работещи в Генерална дирекция "Международна културна дейност" при КК, Българска импресарска дирекция, Главна дирекция "Български циркове", ВТО "Хемус" и Центъра за художествена самодейност, ще бъде придобивана информация за косвени признаци относно подготовката на противника за ракетно-ядрен удар, като се има предвид:

823

- отказ за изпълнение на клаузи, залегнали в културни спогодби;

- ограничаване гастролите на западни артисти и състави у нас и на наши в чужбина;

- безпричинно прекратяване на договррни отношения и изтегляне на западни състави и изпълнители, пребиваващи в НРБ, както и експулсиране на наши състави от държави-членки на НАТО;

- изразяване несъгласие за организиране на международни прояви в западни страни и отказ от участие в такива в нашата страна.

Срок постоянен
Отг. Н-к 01 отдел

3. В беседи с агентите "Здравко" и "Ан", посещаващи по естествен повод капиталистически представителства у нас, имащи трайни контакти със запад-(ни дипломати, ще бъде придобивана информация за проявени от тях интереси във военната област, за немотивирани опити за ограничаване посещенията в представителствата, за дистанциране и прекъсване на

Из архивите на ДС

824

създадените контакти, за безпричинно отказване на входни визи на наши културни дейци и пр.

Срок постоянен
Отг. Н-к 01 отдел

4. Ще бъде засилено наблюдението на лица, уличавани в услуга на специалните служби на противника, културни дейци, пребивавали продължително време на Запад, лица със смесени бракове, граждани на капиталистически и развиващи се страни, работещи в наши културни институти, с цел долавяне на сигнали за внезапно ядрено нападение.

Срок
Отг. Н-к 01 отдел

5. Ще бъдат поставени легендирано задачи на агентите "Атанас", "Петров", "Огняна", "Владимир", "Андонов", "Павлов", "Алексей", "Веселин", "Боров", "Самуилов", "Александров", "Калин", "Рачев" и "Николай", работещи по линия на средства за масова информация, хуманитарни институти, здравеопазване и спорт, пътуващи често зад граница, за набиране информация по признаците за внезапно ракетно-ядрено нападение от противника. Ще бъдат набелязани и други агенти с възможности по тази линия.

Срок 20.1.1984 г.
Отг. Н-к 09 отдел

6. Ще бъдат вербувани агенти на възлови места

в БТА, в Българското радио, журналисти-международници, учени, лекари и спортни дейци, които да бъдат обучени за разкриване признаците за ядрен удар от противника.

Срок постоянен
Отг. Н-к 09 отдел

7. Ще бъдат доизучени чуждите граждани и лицата, работещи в обектите на обслужване по линиите на 09 отдел, имащи роднини в натовските страни /особено ГР и невъзвръщенства/, лица от смесени бракове с чужденци и определят подходящите за установяване бърз оперативен контакт при необходимост, с цел получаване на сигнали за ядрен удар.

Срок – май 1984 г.
Отг. Н-к 09 отдел

8. Ще бъде съгласувано с ръководството на 04 отдел ДС и Организацията за съдействие на отбраната, създаването на допълнителна организация за своевременно получаване на данни от радиоефира /любителския/ от военен характер.

Срок – януари 1984 г.
Отг. Н-к 09 отдел

9. При разработката на кадровите разузнавачи и агенти на противника от средите на чуждестранните учащи се от капиталистическите страни, като обектите "Земеделеца", "Гасконец", "Двуличник", "Резидента" и

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

826

др. ще бъде изяснявано събират ли информация и проявяват ли интерес към военни и други обекти, представляващи цели за нападение от страна на противника.

Срок постоянен
Отг. Н-к 02 отдел

10. Ще бъдат използувани възможностите на агентите "Радков", "Данчев", "Виктор", "Митя", "Стефан" и др. при пътуването им зад граница за изясняване измененията на контраразузнавателните и митнически режими в главните капиталистически страни, както и предислокацията на военни и други важни икономически обекти от стратегическо естество.

Срок постоянен
Отг. Н-к 02 отдел

11. На агентите "Щерев", "Борис", "Сергей" "Гошо" Хана", "Самуил", "Раймонда" и др. при естествените им контакти с дипломати от капиталистически представителства ще бъдат поставени легендирано задачи за долавяне евентуални признаци за внезапно ракетно-ядрено нападение.

Срок постоянен
Отг. Н-к 02 отдел

12. На аг. "Дамянов", изведен за продължително време на ръководна работа в Западна Европа, ще бъдат поставени легендирано задачи по признаците за долавяне на сигнали за внезапен ядрен удар.

Срок 1.I.1984 г.
Отг. Н-к 03 отдел

Из архивите на ДС

13. На агентите "Пейчо" и "Маринов", научни сътрудници в институти на БАН, ще бъдат поставени задачи за долавяне на сигнали за внезапен ядрен удар чрез личните си и служебни връзки с лица от аналогични научни институти на Англия, Франция и ФРГ.

Срок 30.I.1984 г.
Отг. Н-к 03 отдел

14. Ще бъдат поставени легиндирано задачи на аг. "Благой", арменец, често пътуващ служебно до Англия и Франция, за долавяне сигнали чрез своите връзки в застрахователни фирми за внезапен ядрен удар.

Срок 30.I.1984 г.
Отг. Н-к 03 отдел

15. На агент "Велинов", поддържащ връзки с дипломати от капиталистически страни у нас и с лица от ФРГ и Западен Берлин и на аг. "Ивановски", имащ връзки с ционистически среди в Израел и ФРГ, ще бъдат поставени задачи по признаците за внезапен ядрен удар.

Срок 30.I.1984 г.
Отг. Н-к 03 отдел

16. При провеждане на важни технически мероприятия по задгранични обекти, емисари и мисионери на противника и при обезпечаване на международни прояви по линия на 03 отдел, ще бъдат набелязани мерки за долавяне на сигнали за внезапен ядрен удар.

Срок постоянен
Отг. Н-к 03 отдел

Из архивите на ДС

17. Ще бъдат използувани естествените възможности на аг. "Орфей", женен за западногерманска гражданка, при периодично пребиваване във ФРГ за придобиване на информация за внезапно ядрено нападение.

Срок постоянен
Отг. Н-к 04 отдел

828

18. При провеждане на агентурно-оперативни и технически мероприятия за разкриване и документиран престъпната дейност на обектите "Еничар" и "Ахмак", водени в ОУ на МВР В.Търново и Ст.Загора, ще се обърне особено внимание за изясняване характера на връзките им с емисари на подривно-пропагандните центрове на противника, с оглед долавяне повишен интерес от тях към военни и политически въпроси.

Срок постоянен
Отг. Н-к 04 отдел

19. По линия на Комитета на българите в чужбина ще се поставят зашифровано задачи на ДЛ "Никола" за набиране информация от гостите български емигранти в САЩ, Канада, ФРГ и др. за опити на противника да обработва нашите сънародници и ги ангажира в подривни акции срещу НРБ.

Срок постоянен
Отг. Н-к 04 отдел

20. На аг. "Асен", български турчин, журналист, ще бъде инструктиран при служебни контакти и

Из архивите на ДС

разговори с турски граждани да следи за засилен интерес към политически и особено военни въпроси.

Срок 30.I.1984 г.
Отг. Н-к 04 отдел

21. По-цялостно ще бъдат използувани възможностите на агентурата по българската вражеска емиграция при маршрутиране и естествено пребиваване зад граница. За целта:

а/ Агентите "Младенов"-1, "Младенов"2, "Даниела", "Лазар" и "Петър" ще бъдат запознати по подходящ начин с някои от характерните признаци за подготовка на противника за внезапно ракетно-ядрено нападение, като им се поставят задачи за придобиване на информация при пътуване в капиталистически страни;

829

б/ Агентите "Николай", "Данчо", "Петьо", "Васко" и "Джони", които пребивават по-продължително време зад граница, също ще бъдат запознати с някои от признаците, като им се поставят задачи по възможност и за визуално наблюдение и уточнят начини за бързо подаване на придобитата информация.

Срок постоянен
Отг. Н-к 05 отдел

22. Агентите "Кирил" и "Максим" и ДЛ "Ненчева" и "Мартинова", използувани по линия на международната дейност на БЗНС, по зашифрован начин ще бъдат запознати с някои от признаците, като им се поставят задачи при контактите си с делегации и

Из архивите на ДС

830

представители на капиталистически страни да се стремят да получават информация за подготовка на ядрено нападение.

Срок постоянен
Отг. Н-к 05 отдел

23. На аг. "Ивайло", който пътува в различни страни по линия на международния транспорт, ще бъде поставена задача да събира данни за признаците, които характеризират евентуална ядрена война. По-конкретно ще следи за придвижването на специалните части на НАТО.

Срок 30.1.1984 г.
Отг. Н-к 07 отдел

24. На аг. "Владимир", който се намира в Швейцария, ще бъдат поставени задачи за долавяне на сигнали за придвижването на военна техника в района на гр. Лучано.

Срок 30.1.1984 г.
Отг. Н-к 07 отдел

25. На аг. "Балкан", поддържащ близки връзки с българи, живеещи постоянно във ФРГ и Норвегия, ще бъдат поставени задачи за набиране информация по въпроси, свързани с подготовката на населението за евакуация.

Срок постоянен
Отг. Н-к 07 отдел

Из архивите на ДС

26. На к.аг. "Митко" ще бъдат поставени задачи за изясняване дали американската база в гр. Манхайм - ФРГ, където ще пребивава той, се извършва някаква подготовка за евентуално привеждане на войските в тази база в готовност за отпочване на ядрена война.

Срок постоянен
Отг. Н-к 07 отдел

27. При маршрутиране и на друга агентура зад граница по служебен и друг повод в случай на създадени нови връзки с лица от влиятелни политически и делови кръгове на Запад, с видни научни работници - физици, математици и с военни лица, ще бъдат поставяни допълнителни задачи по преценка.

Срок постоянен
Отг. Н-ци отдели

28. Всяко шестмесечие да се отчитат резултатите от изпълнението на запланувaните мероприятия и при необходимост да се набелязват нови мероприятия.

Отг. Н-к 08 отдел

19.XII.83 г.

Нап.в 3 екз.
№ 1-ПГУ ДС
№ 2-Н-к 06 у-ние ДС
№ 3-08 отдел
Изп. Т.Тошев
Нап.Тодорова - 19402
14.12.1983 г.

ПРЕДЛАГА:
НАЧАЛНИК 08 ОТДЕЛ
Полковник /Флоларов/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

0618750/9XII 182

СТРОГО СЕКРЕТНО!

10183 27.12.1983

МВР
ВТОРО ГЛАВНО У-НИЕ – ДС
Рег. № 36155 Кн. 1
– 5 ДЕК 1983 19 год

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ – ДС
Т У К

Във връзка с усъвършенстването на системата за своевременно разкриване признаци за военна подготовка и внезапно въоръжено нападение срещу НРБ Ви уведомяваме, че Второ главно управление – ДС работи в следните направления:

– Разработено бе подробно указание и списък на признаците, по които управлението следва да събира информация за непосредствената подготовка на САЩ и другите страни-членки на НАТО за внезапно ракетно-ядрено нападение срещу НР България и останалите страни от социалистическата общност. Със санкция на др. Министър указанието бе изпратено на СГУ и окръжните управления на МВР. Разработена е система за осигуряване своевременното обработване и докладване на получените данни.

– Разпоредено бе задачите за разкриване на признаците за подготовка и внезапен термоядрен удар от страна на противника да се възлага зашифровано и само на доказала своята преданост агентура при строго съобразяване с нейните възможности.

Из архивите на ДС

833

173

– Обръща се внимание по този проблем и при обработването на материали, придобити чрез оперативно-технически мероприятия.

– Анализират се проявите и поведението на дипломатическия корпус – съвещания на посланиците, движение и дейност на военните аташета, интензивност на свързочните и куриерски служби, коментарии на дипломати, въвеждане на дежурства и непрекъснат режим на работа на шифровачите, внезапни посещения в посолствата на отговорни служители от противниковите страни, бързо унищожаване на секретни материали и пр.

– Обобщават се и се анализират данните, получени на ГКПП (вкл. и от доброволни заявители) за доловени признаци на повишена боеготовност и напрежение в съседните страни – мобилизации на запасните и гражданската отбрана, военни учения, строеж на укрепления и военни съоръжения, коментари на преминаващите през ГКПП чужди граждани и пр.

– Обръща се внимание за допавянето на признаци при разпити на завърнапите се в страната бегълци и при профипактичните беседи преди изпизането и спед завръщането на български граждани от чужбина.

В последно време бяха придобити данни, че всички страни-членки на НАТО провеждат усилена подготовка за укрепване на своите въоръжени сили. Рязко се активизира и разузнавателната дейност на техните военни аташета, акредитирани в нашата страна.

Особено силно напрежение и подготовка за бойни действия се допавя през последните седмици в армиите на Гърция и Турция във връзка с обявяването на "Севернокипърската турска република", но

Из архивите на ДС

834

не разполагаме с данни за евентуално използване на тази повишена бойна готовност за агресия против НР България.

Получената досега информация в това направление своевременно е изпращана на ПГУ – ДС.

ЗАМ.–МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС:
Ген.–пейтенант
(Г. Аначков)

Отп. в 2 екз.
№ 1 – адресата
№ 2 – отдел 14
Изп.: отдел 14/СЧ
Нап.: Христова/29489
5.12.1983 г.

061869/9 XII 94

10278. 05.12.1988 СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Второ главно управление – Държавна сигурност

Рег. № 36407 екз. № 4
.....8 ДЕК 1988.....

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Хр. Ст. Бояджиев

Л. Балев

ИНФОРМАЦИЯ № 357

ОТНОСНО: Доповените през октомври и ноември признаци, за подготовка на страните–членки на НАТО, за война

През последните два месеца във Второ главно управление–ДС бяха получени редица данни, които потвърждават, че страните–членки на НАТО извършват усилена подготовка за водене на военни действия. За това говорят разузнавателните пътувания на някои военни аташета, разискваните въпроси и обменената информация на състоялите се срещи между дипломати на тези страни и някои други факти.

През октомври и ноември т.г. военните аташета от посолствата на страните–членки на НАТО, акредитирани у нас, продължиха опитите си за установяване местоположението на различни родове войски, военна техника и важни стратегически обекти на територията

Из архивите на ДС

на НР България. За цепта английските военни аташета извършиха 15 пътувания, гръцките 12, американските 10, френските 8 и турските 3. Тези пътувания бяха осъществени главно с цел откриване евентуалните райони за разполагане на ядрени средства у нас.

Въпросът за разполагането на съветски ракети на територията на ГДР и ЧССР и евентуално в България беше постоянна тема на разговори по вр еме на различните срещи на военните аташета и дипломатите от страните-членки на НАТО. Той е бил обсъждан от турския военен аташе Яшар Гюрсес и югославския му колега Димитрие Вуйчич, от италианския военен аташе дел Кампо и турския му колега Хатибоглу. По въпроса за разполагането на ядрени ракети на територията на социалистическите страни турският посланик Йомер Лютем е разговарял с временно управляващия албанското посолство в София Шакир Вукай. Вукай от своя страна е засегнал същия въпрос на срещата си със съветника в японското посолство Суедзава и френския военен аташе Кристиан Випре. Мнението на всички било, че след като американците са пристъпили към разполагане на свои ракети в Западна Европа, то в България и другите социалистически страни също ще бъдат инсталирани ракети.

В управлението се получиха и данни, които говорят, че Турция и Гърция вземат също практически мерки за повишаване на военната и отбранителната си способност.

Забелязало се ускорено модернизиране на въоръжението и бойната техника в редица турски военни подделения. След провъзгласяването на "Севернокипърската турска република", по непроверени данни, турското правителство изпратило на о. Кипър или в близост до него 16 самолета тип "Фантом".

Из архивите на ДС

Във връзка със същите събития на 16 ноември в 03,00 ч. в Гърция е била обявена тайна мобилизация, която обхванала всички мъже до 50-годишна възраст. Служители от полицията посещавали домовете и уведомявали подлежащите на мобилизация да се явят в бойните си части още същия ден. Ограничени били пътуванията зад граница на гръцки граждани – мъже.

Според служител в гръцко висше държавно учреждение, работил до неотдавна в парламента, в Северна Гърция били взети мерки за привеждане и поддържане на военните поделения, полицейските служби и запасните от по-младите набори в бойна готовност. Свикани били запасните чинове в частите в Драва, Орестиада, Александропулос, Ксанти и Комотини. Някои поделения се подготвяли за "учения" по поеока на гръцко-турската граница. В Южен Кипър вече били изпратени парашутно-десантни части и радисти.

В района на гръцко-турската граница имало голямо раздвижване на гръцки военни части. На гарите по линията Александропулос – Орестиада – Дикиа военнослужещи (редовни и запасни) извършвали проверки на преминаващите цивилни лица. В Орестиада се говорело, че край границата с Турция били диспозирани нови военни части.

По данни на гръцки транспортен служител, активист на ПАСОК, към границата с Турция се движели големи влакови композиции с военни товари. Железопътният транспорт на територията на Северна Гърция бил приведен в готовност. Били укрепени и подсилени някои от старите железопътни мостове.

Според турски и гръцки граждани, преминаващи през ГКПП, в северната част на остров Кипър усилено се строели нови бази и

Из архивите на ДС

военни обекти с цел постепенното заместване на турските окупационни войски с американски. По данни на румънски гражданин, живеещ в Кипър, в турската част на острова пристигали както турски, така и американски войници. Според него, в случая САЩ възнамерявали да вземат страната на Турция, като й отпуснат средства и оръжие, тъй като при създалата се обстановка не можели да разчитат на Гърция.

838

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС:
Ген.-лейтенант
(Г. Наччиев)

Отп. в 5 екз.
№ 1 – др. Стоянов
№ 2 – др. Шопов
№ 3 – др. Лаповенко
№ 4 – ПГУ
№ 5 – ЦИОУ
Изп.: отдел 14/СЦ
Нап.: Христова/29920
8.12.1983 г.

0215/9,84/43

189 09. 01. 1984

СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Второ главно управление – Държавна сигурност

Рег. № 229 екз. № 3
-6 ЯНУ 1984

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ № 2

ОТНОСНО: Военни обекти в Западна Европа

През декември 1983 г. са получени данни за военни обекти и разгръщане на военни части в Западна Европа.

1. В базата Сигонела на остров Сицилия от фирмата "Бонфанти" били доставени кранове с товароподемност до 200 тона и голяма точност при повдигането и спускането на товарите. С тях били разтоварени първите ракети "Круз", пристигнали в средата на ноември в Италия. Ракетите временно се разполагали във военната база на НАТО на 10 км от град Катания, а през март т.г. щели да бъдат окончателно инсталирани в базата Комизо, също на остров Сицилия. Там вече имало построени писти за тежкотоварни самолети, които активно се използвали. Изградено било и специално селище за военния персонал, състоящ се предимно от американци.

2. При посещение на българска търговска делегация в град Равелето, Северна Италия, полицията отказала да даде разрешение за пътуване на нашите граждани с хеликоптер над планинската верига

Из архивите на ДС

1144

Допомити в южната част на Алпите, тъй като там се намирал военен обект със специално предназначение. Той бил разположен в близост до селището Фолгария, на около 15 км от Ривереto.

3. Наш източник наблюдавал във ФРГ три американски военни лагера – първият край град Рейме, а другите два – след Щутгарт по посока на Мюнхен. Те били оградени с две телени огради, високи около 5–6 м, между които имало пътеки за часовите.

Край лагерите имало специални табели, забраняващи фотографирането и спиране на моторни превозни средства.

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
И НАЧАЛНИК НА ВГУ – ДС
Ген.-пейтенант
(Г. Аначков)

Отп. в 6 екз.
№ 1 – РУМНО
№ 2 – др. Лаповенко
№ 3 – ПГУ
№ 4 – отдел 08
№ 5 – отдел 09
№ 6 – отдел 14
Изп.: отдел 14/КШ
Нап.: Христова/377
6.01.1984 г.

(Аг."Планински", Стефанов, отдел 09, рег. № 35121, 1983 г.)
(Аг."Жан", Цветков, отдел 08, рег. № 38227, 1983 г.)

16

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ–ДС
гр. София
Рег. № 6527, екз. № 2
18. 04. 1984 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Работата по линия на АМ срещу Югоизточното крило на НАТО от територията на Турция, Гърция и трети страни.

Работата по линия на АМ срещу Югоизточното крило на НАТО се провежда с основна насоченост за отслабване на влиянието на САЩ и разбиване на единството между страните-членки. Провежданите АМ са групирани общо в 11 дългосрочни операции в следните насоки:

1. Задълбочаване противоречията между Гърция и Турция ([redacted]).

2. Разстройване на отношенията на САЩ с Турция и с Гърция ([redacted])

3. Засилване противоречията между Гърция и Турция от една страна и другите натовски страни за недопускане решаването на Кипърския въпрос в изгода на САЩ ([redacted]).

4. За създаване на безядрена зона на Балканите и против разполагането на американско ядрено оръжие на територията на Гърция и Турция ([redacted]).

5. Разстройване на отношенията на Турция с арабските страни ([redacted]).

От началото на 1982 г. досега в тези направления са проведени общо, самостоятелно или в сътрудничество със съветските немските и унгарските другари 66 АМ, от които 4 АМ за въздействие

Из архивите на ДС

лично върху Папандреу и неговото обкръжение.

Повечето от проведените мероприятия дадоха [redacted] ефект, а за резултатите от някои АМ беше докладване на най-високо ниво. За постигнатия общ ефект от отслабването на Югоизточното крило на НАТО допринесе, както увеличеният брой на проведените АМ, така и посоянното подобряване на тяхното качество повишаване на относителния дял на документалните акции и използването на достоверна информация.

[redacted] По-нататъшното разширяване и усъвършенствуване на работата против Югоизточното крило на НАТО [redacted] на агентите за влияние сигурни [redacted] закрити канали за прокарване на целенасочена информация и документи, разширяване на консултантския апарат, [redacted] по проблемите на Югоизточното крило на НАТО и отношенията между страните, влизащи в него.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
ПОЛКОВНИК:
/Ж.Станков/

Отп. в 2 екз.
№ 1 - др. Т.Генов
№ 2.- КД
Изп. 08-8497
Нап. 108 - 8245
17.04.1984 г.
София

Из архивите на ДС

069462/15.VII

УПРАВЛЕНИЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ВОЙСКА – МВР
РАЗУЗНАВАТЕЛЕН ОТДЕЛ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М В Р
ПОДЕЛЕНИЕ – 56300-V
Рег. № V 1158
11-7 1986
1040 София

СЕКРЕТНО!

МВР УПР. С
Вх. № 6671 14. 07. 1986 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 127

По Гърция

11. За сведението на Сл. д-ри

ОТНОСНО: Провеждане на мероприятия от гръцкото командуване

Получиха се данни, че гръцкото военно командуване провежда мероприятия в Северна Гърция по повишаване бойната готовност на войските. За целта и причините предизвикали провежданите мероприятия не се дава гласност.

Установено е, че някои поделения от 4 АК – Кавала са провели мобилизация на запасни. Целта на мобилизацията не е известна.

Войските на 3 АК – Солун са приведени в състояние на бойна готовност "Обявена тревога". Някои от поделенията на корпуса са извели вън от казармените райони /неизвестно къде/. Казармените райони са поставени под засилена охрана. Известно е, че дислоцираните поделения в казармения район "Делиш" – Солун /щабът и щабните поделения на 20 бртд/ и от казармения район "Павлу Мела" – Солун /артилерийска на АК-Солун: 165 адн – 203,2 мм гаубици и 154 адн – 155 мм гаубици; щабът и част от поделенията на 3 брп към 3 АК / са напуснали казармените си райони.

На 7, 8 и 9 юли Министъра на Националната отбрана ЯНИС ХАРАЛАМБОПУЛОС последователно е посетил щабове и поделения на 4, 3 и 2 АК с цел инспектиране и беседване с командуващите и личния състав за повдигане на бойния им дух.

Предполага се, че мероприятията са свързани с напрежението във взаимоотношенията с Турция. Провеждат се мероприятия за добиване на нови данни по обстановката в Северна Гърция и Източна Тракия.

Отпечатано в 4 екз.
Екз.№ 1 – др. Миков
Екз.№ 2 – РУ-ПВ
Екз.№ 3 – ШУ – С
Екз.№ 4 – У-ние 08
Изп./Капитан/ Петров

/ап/ КОМАНДУВАЩ ГРАНИЧНИ ВОЙСКА – МВР
/генерал-майор Кондарев/

069972/29 ноември 56

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА
ГЕНЕРАЛЕН ЩАБ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СЕКРЕТНО
Екз. № 10

НАЧАЛНИКА НА ПОДЕЛЕНИЕ 72900-МВР

МВР ГЛ. УПРАВУ...
Вх. 7187 от 29. 07. 1986

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 214

Засилване на американското военно
присъствие в Италия

Според постъпващите в последно време сведения под натиска на САЩ военно-политическото ръководство на Италия се е съгласило да им предостави база на о.Сицилия за осигуряване на част от войските, които се прехвърлят за усилване на групировката на Обединените въоръжени сили на НАТО в Европа в кризисни ситуации и във време на война. Като изхождало обаче от разстановката на политическите сили в страната, италианското правителство си давало сметка, че парламентът няма да одобри подобно решение. Поради това, за да се избегне разглеждането на въпроса в законодателния орган, то предложило на САЩ разширяването на военното им присъствие да

Из архивите на ДС

се извърши под формата на усилване на охраната на техните и на НАТО бази на острова (Комизо, Сигонела, Трапани и др.) и евентуално на континенталната част на Италия.

Понастоящем САЩ са доставили на острова бойната техника и снаряжението за усилен батальон морска пехота. Започнало е прехвърлянето на личен състав. Предвижда се да се извършва периодична смяна на прехвърления батальон с други батальони от бригада морска пехота с цел личният състав да се запознае с особеностите на театъра. Впоследствие е възможно да бъде прехвърлено тежкото въоръжение за цялата бригада. Не е изключено този контингент да бъде използуван както от Обединеното командуване на въоръжените сили на САЩ в Европа, така и от Обединеното централно командуване на въоръжените сили на САЩ (СЕНТКОМ) съвместно с други сили и за агресивни действия срещу страни в района на Средиземноморието и Близкия изток.

845

ВРИД НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВ. УПРАВЛЕНИЕ-ГЩ
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР (МАРКОВ)
25.7. 1986 г.

№ 01510/24.7.1986 г.
Отпечатана в 1 екз.
Размножена в 11 екз.
/ЕВ Размножено в 3 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 30.07.1986 г.

38

ДО ПАНОВ - АНКАРА
ДО ЧЕРНОКОЛЕВ - ИСТАНБУЛ

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 5
ОТ 12.05.1987 год.
ОТ КОНДОВ
ПО РАЗДЕЛА НА БОЖКОВ

П-Ж № 2, оп-п.мо № 5
от 12.05.1987 годи
ОТ БОЖКОВ

Във връзка с подготвяно 312 АР срещу 193 Турция е необходимо да изпратите в 258 Ц. материали / информации, факти, статии, коментарии и други публикации/ за евентуалното участие на 193 Турция в аферата "Ирангейт". По конкретно , такива, които подтвърждават , или могат да бъдат използувани за развитие на една , или няколко от следните тези:

- 193 Турция е била в течение на тайните доставки на оръжие, но е скривала до сега този факт;
- За транспортирането на част от оръжието са използувани отделни американски военни бази на 193 Турска територия;
- Части от оръжието е било изведено от въоръжение от 193 турската армия във връзка с модернизирането й, като това е станало по договорка , или тайни преговори между 086 САЩ и 193 Турция ;
- Участието на 193 Турция в аферата е компенсирано с обещания от страна на 086 САЩ за тайно нарушаване на договореното съотношение между военните доставки за 193 Турция и за 518 Гърция .
- С участието на 193 Турция в "Ирангейт" е нарушено споразумението за военно и икономическо сътрудничество между 086 САЩ и 193 Турция подобно на нарушаването на същото с износа на оръжие от 193 Турция в т.н. 1 Северокипърска турска република

Разполагаме с коментари, публикувани във в-к 2" Тюркие " от 04.02.1987 г и от 27.11.86 г. и в-к 3 " Милиет " от

Из архивите на ДС

39

= 2 =

26.11.1986 год. Издирете други подобни публикации, включително и с опровержения от 191 турска страна, по участието й в аферата.

Разработете предложение за провеждане на 312 ВМ в духа на изложените по-горе идеи. Придружете предложението с материали, които могат да се ползуват при окончателната разработка и реализация на 312 ВМ. В тази връзка представляват интерес имена, дати на посещенията и водените разговори между 191 турски и 346 американски политически и военни дейци, търговци на оръжие, представители на държавни организации, или частни лица, справка с цитати от споразумението за военното и икономическото сътрудничество между 086 САЩ и 193 Турция и от законодателни актове и разпоредби на 193 _____, които са могли да бъдат нарушени.

Предложението за 312 ВМ изпратете с юлска поща до раздела на БОЖКОВ, както и необходимите допълнителни материали.

Бърнев

К.А. 4542

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Вд. Васил Вашев

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 5747

Място за прилагане към дело

Срочност К.А.

За КИРОВ-ХАРИТОНОВ - КД

От АНКАРА 3.IV.87.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСОН: ТУРСКАТА ПОЗИЦИЯ ПО ВОЕННИТЕ МАНЕВРИ "УИНТЕКС СИМЕКС 87"

По данни на източник от НАТО на 26 март т.г. е бил раздаден за обсъждане докладът на редакционната група към щаба на южното крило на НАТО в Неапол относно военните маневри "Уинтекс симекс 87".

По време на обсъждането му в редакционната група турският представител Мехмет Акар изрази желанието на Турция в сценария за военните маневри да намери място постановката за използуване на възможно най-много военни части и територии на различните страни при отработването на ядрените маневри. В доклада по този въпрос дори в сравнение с предишните години не се давало място на въпроса. В предишните варианти се споменавали поименно страните, а в миналогодишния сценарий залегнала постановката за "Северен съсед". Турският представител представил изказването си като лично мнение, защото нямал още указания на инстанциите си.

Според източника в подготвения от Анкара доклад – указание до представителя на Турция в щаба на южното крило на НАТО, на въпроса за използуването на възможно най-много

№ 209 3.IV. 19 ... г. Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена ... час ... мин.
Получена ... час ... мин.
Дешифр 10 час 20 мин 3.IV.
ЛВ/НТ
Контролен А № 078952

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1	Стоянов	екз. № 5	Кузмичов	екз. № 9	Станков
екз. № 2	Савов	екз. № 6	Лузгин	екз. № 10	
екз. № 3	Тодоров	екз. № 7	Бояджиев	екз. № 11	
екз. № 4	Одинцов	екз. № 8	Гочев	екз. № 12	

военни части и територии на различните страни при варианта за ядрено нападение също се отделяло малко място и се препоръчвало проява на сдържаност, тъй като въпросът касаел предимно страните от фланга и трябвало да се отчита специфичното положение на страните. Страните от Центъра си имали своя ядрена политика и целта била не "провеждането й в действителен вариант". Освен това военните представители проявили ревност към подобен род въпроси, тъй като не желаели да се разкриват действителните им планове по време на маневрите.

Във връзка с предстоящото заседание на министрите на пролетната сесия на НАТО групата по планиране на политиката щяла да представи общо шест документа, тъй като два от документите били анулирани. Турската позиция била да не се отива на анулиране на стари документи, а да се направи само преглед и да се запазят като приложение към основния документ, който ще бъде представен за подписване от министрите.

ПАНОВ

Из архивите на ДС

К.Л. 006716 3

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност Стр.секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 10537

Място за приливане към дело

Срочност др. Хр. Желязков к.л. и к.д.

За КИРОВ

От АНКАРА

Турските ВВС ще провецат в Егейско море по линията Истанбул – Атина учение с бойни стрелби "ЕТИ-87" на 5, 6 и 7 юли 1987 г. в часовете между 05.00 и 18.00 часа местно време. То ще е част от ученето "Илк Хецеф", координати на учението са: 3816N - 2611E, 3755 N - 2611 E, 3756 N - 2845 E, 3754 N - 2700 E, 3748 N - 2611 E, 3820 N - 2730 E.

Височина на полетите 10 хиляди фута.

Самолетите ще се следят от радарна система VFR и ще бъдат подвижен радарен контрол. Съобщение за учението ще бъде направено на 29 юни т.г.

ПАНОВ

№ 399 / 24.VI 19 87. Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 18 час 00 мин. 24.VI
Получена 09 час 45 мин. 24.VI
Дешифр. 10 час 40 мин. 24.VI
ЛВ/НТ
Контролен А № 091096

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Стоянов екз. № 5 Кузмичов екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 Лузгин екз. № 10
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Боянжиев екз. № 11
екз. № 4 Оцинцов екз. № 8 Гочев ✓ екз. № 12

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО!

Степен на секретност СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 932

Срочност

За КИРОВ

От АНКАРА

Място за пришиване към дело

По данни от достоверен източник, на 25 т.м. в базата "Мюртед" щели да пристигнат 4 броя самолети Ф-16, закупени по логовореност от САЩ. Същите на 21 т.м. щели да прелетят от САЩ в базата "Торехон" в Испания и след преглед и обслужване, щели да прелетят на определената дата в Турция. С това общият брой на закупените от САЩ самолети Ф-16 щял да стане 8. Според източника, предвиждало се половината от тях да бъдат дислоцирани в Ескишехир или Балъкесир, а другата - в някоя от базите в източната част на страната.

СИЛЯНОВ

№ 63 / 21.01.19 88

Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Получена 18 час 00 мин. 21.01
Получена 09 час 30 мин. 22.01
Дешифр. 10 час 00 мин. 22.01

Контролен А № 122280 *

Отпечатана 4 екз., фотокопия ..... екз.

екз. № 1 Савов
екз. № 2 Тодоров
екз. № 3 Одинцов
екз. № 4 Гочев
екз. № 5
екз. № 6
екз. № 7
екз. № 8
екз. № 9
екз. № 10
екз. № 11
екз. № 12

ЯТ/НТ

107

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ — 17500, отд. № 1
04. 11. 1988 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ЗА МОСКВА

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

В съответствие с плана за двустранно сътрудничество между отделите за АМ в срещата в Москва от наша страна ще участвуват зам. началникът на ПГУ-ДС – полковник ДИМО СТАНКОВ и подполковник СТАНИСЛАВ СТАНЧЕВ – отговарящ по направление САЩ и НАТО. Приемаме Вашето предложение срещата да се състои от 25 до 28 октомври 1988 г.

ПРЕДЛАГАМЕ ДА СЕ ОБСЪДЯТ СЛЕДНИТЕ ВЪПРОСИ:

1. Резултати от досегашната ни съвместна дейност по АМ:

а/ САЩ и НАТО: Турция, Гърция, Западна Европа, Близкия изток;

б/ Подкрепа на мирните инициативи на СССР за предотвратяване на ядрената катастрофа и за сигурност в света: сигурността в Средиземноморието и на Балканите; въздействие върху дейността на мирните движения, "зелените", необвързаните, политически дейци и партии, социнтерна; използуване на международни институции; пряко въздействие върху общественото мнение на Запад;

в/ Проблеми на правата на човека;

г/ СПИН, химическо и бактериологическо оръжие и други проблеми.

Из архивите на ДС

853

2. Нови аспекти на формите, методите и средствата използувани в работата по АМ; стратегически направления - цели и непосредствени задачи, произтичащи от новото политическо мислене и решенията на Берлинската среща.

3. Пътища и области за усъвършенствуване и задълбочаване на сътрудничеството между отделите за АМ.

а/ Обсъждане на възможностите на двете страни за понататъшната съвместна дейност и координация в подготовката на АМ по основните задачи, които стоят за решаване; по-ефективно използуване на съществуващите канали за реализация на АМ в т.ч. на агентурата и доверителните връзки за влияние; използуване на канали на едната страна за реализиране на АМ, подготвени от другата;

б/ По-широко използуване на възможностите на всяка от двете страни за разширяване на ефекта от вече проведени АМ;

в/ Разширяване на сътрудничеството в областта на разобличаване нарушаването на правата на човека на Запад и противодействие на опитите за намеса във вътрешните работи на нашите страни по този въпрос: планиране, организация на работата, разработване на АМ;

г/ Възможностите за организиране на по-ефективно сътрудничество по използуването на кюрдското движение, на антитурски организации извън Турция; отчитане на ислямския фактор и др. за решаване на задачите по Турция и НАТО;

д/ Обмяна на опит в организирането на работата по АМ

Из архивите на ДС

в защита на икономическите ни интереси;

е/ Обмяна на опит в работата по АМ срещу КРО на противника; организиране на сътрудничество и взаимопомощ в анализа на дезинформацията, разпространявана от противника по адрес на нашите страни и на работата му по разкриване на наши АМ;

ж/ Обмяна на опит по използуване територията на собствената страна, за подготовка и реализация на АМ, а така също и за разширяване, ефекта на проведени вече АМ.

Съгласно с Москва на 30.8.88

28.08.1988г.

ЗАБЕЛЕЖКА:

През септември са изпратени на съветските другари допълнителни въпроси за обсъждане, свързани с подготовката на АМ за реализация чрез агент "Шива" през 1989 г.

13.10.88г.

Отп.б 1 екз.
К-Д.
Изп.08/8231
Отп.Ц.У.
4.11.88г.

5

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

НА СЪВМЕСТНИТЕ И СЪГЛАСУВАНИ АМ НА РАЗУЗНАВАНИЯТА ПРИ МВР/НРБ и Министерството на сигурността на ГДР за 1989 и 1990 год.

Отделите за активни мероприятия към органите на разузнаванията в МВР на НР България и МС на ГДР ще концентрират своята съвместна респ. съгласувана дейност през 1989 и 1990 г. върху следните основни насоки:

I. Подпомагане на политиката за мир, разоръжаване и водене на диалог, провеждана от социалистическите държави.

II. Противодействие на политиката на САЩ и НАТО, насочена срещу мира и разоръжаването, като се използват по-специално проблемите НАТО-ЮИ фланг на НАТО.

III. Подпомагане на антиимпериалистическата ориентация в ДНС.

IV. Противодействие на дейността на вражеските секретни служби.

I.

Подпомагане на политиката за мир, разоръжаване и водене на диалог, осъществявана от социалистическите държави

1. Двете страни ще подпомагат със своите възможности предложенията за мир и разоръжаване, произхождащи от СССР и другите социалистически страни. Ще се информират взаимно за съществува-

Из архивите на ДС

856

щите възможности, ще координират съответните мероприятия по основните политически въпроси и ще обменят материали.

Срок: през целия период

2. Двете страни ще продължат провеждането на мероприятия в подкрепа на движението и инициативите за зони без ядрено и химическо оръжие, за зони на взаимното доверие, за конвенционално и атомно разоръжаване, както и срещу ядреното възпиране и други конфронтативни елементи в отношенията Изток-Запад. Мероприятията, провеждани от немските другари в рамките на операция "Унион" ще бъдат подпомагани от българска страна чрез пропагандиране на идеята за безядрена зона на Балканите, както и чрез разпространяването на идеите и концепциите на "Унион" в Гърция и Турция в подходяща за това форма. Особено внимание да се обърне върху същността на подготовката по заплануваната за м. септември 1989 г. международна среща по "Унион".

Срок: през целия период

3. Българската страна да подготви материал за положението в Югоизточния фланг на НАТО и да го предостави за използуване в рамките на публикациите по "Унион".

Срок: II. тримесечие на 1989 г.

II.

Акции срещу САЩ и НАТО

1. Акция "Детрик":

Въз основа на предоставените от немските другари материали относно евентуалния изкуствен произход на СПИН, както и за осъществяваните от САЩ опити с биологично оръжие като се злоупотребява с генната технология, българската страна да

Из архивите на ДС

се включи с разпространяването на мероприятия, особено в близост до американските военни бази в Гърция, Турция и ислямските държави.

Немската страна ще информира за актуалното развитие и ще предоставя публикации от Западна Европа.

Срок: I. тримесечие на 1989 г.
III. тримесечие на 1989 г. и
I. тримесечие на 1990 г.

(Изваждане от справката (докладната записка) за разговорите с немските другари – 26-29.9.1958 г.)

РАЗУЗНАВАНЕ - ЗАДАЧИТЕ ПО ВЪЗРОДИТЕЛНИЯ ПРОЦЕС, А ЗА НЕМСКОТО - ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИДЕОЛОГИЧЕСКАТА ДИВЕРСИЯ НА ВРАГА, НАСОЧЕНА СРЕЩУ ГДР И ДРУГИТЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ. НЕМСКИТЕ ДРУГАРИ СА ПОЧУСТВУВАЛИ, ЧЕ СЛЕД ПЪРВИТЕ КРАЧКИ НА ВОЕННОТО ~~РАЗУЗНАВАНЕ~~ разоръжаване СЕ Е ЗАСИЛИЛА БОРБАТА НА ИДЕОЛОГИЧЕСКА И ИКОНИМИЧЕСКА ОСНОВА. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДАЧИТЕ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ СА СЪЗДАЛИ РАБОТНА ГРУПА В РАМКИТЕ НА МДС, В КОЯТО РАЗУЗНАВАНЕТО Е БИЛО ПРЕДСТАВЕНО ОТ ОТДЕЛА ЗА АМ И ВЪНШНОТО КОНТРАРАЗУЗНАВАНЕ. НАБЕЛЯЗАНИ БИЛИ ДЪЛГОСРОЧНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА НЕУТРАЛИЗИРАНЕ, РАЗГРОМЯВАНЕ И ПРЕСИЧАНЕ НАМЕРЕНИЯТА НА ПРОТИВНИКА. ВАЖНОТО ПРИ ТАЗИ ДЕЙНОСТ БИЛО ДОБРОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО, КОЕТО СА ИЗГРАДИЛИ С КОНТРАРАЗУЗНАВАНЕТО. ТО ПОКАЗАЛО, ЧЕ НАШИЯ АПАРАТ ИМА ГОЛЯМИ РЕЗЕРВИ, КОГАТО СЕ СТИГА ДО ОБЕДИНЯВАНЕ НА УСИЛИЯТА.

II. По бъдещата съвместна работа

ДВЕТЕ ДЕЛЕГАЦИИ ИЗРАЗИХА МНЕНИЕТО, ЧЕ ЩЕ БЪДЕ ПО-ПОЛЕЗНО ЗА НАШАТА СЪВМЕСТНА РАБОТА В БЪДЕЩЕ, ДА ОТДЕЛИМ ПО-МАЛКО ВРЕМЕ НА ОТЧЕТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО, ИЛИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕТО, А ДА СЪСРЕДОТОЧИМ СВОЕТО ВНИМАНИЕ ВЪРХУ ТОВА, КОЕТО НИ ПРЕДСТОИ В ЕТАПА НА ПРЕУСТРОЙСТВОТО И НОВОТО ПОЛИТИЧЕСКО МИСЛЕНЕ, КАКВИ НАЙ-УДАЧНИ МЕТОДИ, ФОРМИ И СРЕДСТВА ДА ИЗПОЛЗУВАМЕ.

в разговорите

ПО ВРЕМЕ НА КОНСУЛТАЦИИТЕ МЕЖДУ НЕМСКИТЕ И СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ, В НАЧАЛОТО НА ЮЛИ Т.Г., Е БИЛ НАПРАВЕН ИЗВОДА, ЧЕ ЩО СЕ ОТНАСЯ ДО МЕТОДИТЕ - ТРЯБВА ДА СЕ ПРОМЕНИ АКЦЕНТА, ПОЛОЖИТЕЛНОТО ВЛИЯНИЕ ТРЯБВА ДА ИГРАЕ МНОГО ПО-ГОЛЯМА РОЛЯ ОТКОЛКОТО ДО СЕГА. ДА СЕ ПРОВЕЖДАТ АМ ПО НЕОФИЦИАЛНИ КАНАЛИ И ПЪТИЩА, ЗА ДА СЕ ПОЛУЧАТ РЕАЛНИ РЕЗУЛТАТИ.

С ОГЛЕД РАЗШИРЯВАНЕ ОБСЕГА НА СЪВМЕСТНАТА НИ ДЕЙНОСТ, ДР. МУЦ НИ ЗАПОЗНА С НЯКОИ КОНКРЕТНИ ТЕХНИ ДЕЙСТВИЯ В РАМКИТЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИТЕ ОПЕРАЦИИ.

ОТ ОСОБЕНО ЗНАЧЕНИЕ Е КАНАЛА НА ОПЕРАЦИЯ "УНИОН" (Съюз). ДВИЖЕНИЕТО "ГЕНЕРАЛИ ЗА МИР". СТРЕМЯТ СЕ НЕПРЕКЪСНАТО ДА УКРЕПВАТ ТОВА ДВИЖЕНИЕ. НАПОСЛЕДЪК В НЕГО СА ВЛЕЗЛИ ОЩЕ ДВАМА ГЕНЕРАЛИ - ЗАПАДНОГЕРМАНСКИ И КАНАДСКИ.

Из архивите на ДС

Немските другари предоставиха писмен проекто-план, който подробно обсъдихме.

Допълненията, които ние направихме бяха приети и заложени в него.

В процеса на разговорите бяха уточнени някои нюанси, насочени към подобряване на първоначлните идеи и конкретни мероприятия.

1. Подпомагане политиката на мир и разоръжаване

Общо беше мнението, че в бъдеще Европейският парламент, либералната и социалистическа фракция на същия ще играят по-голяма роля.

Следва да се търсят повече оперативни възможности за използуване на тези организации за нашата работа, особено в подкрепа на политиката за мир и разоръжаване. Малко е направено в това отношение.

Що се отнася до ЗЕС (Западно-европейския съюз), по него също има какво да се прави. Засилването на ЗЕС означава засилване на европейския фланг, на което американците ще гледат с добро око.

Немските другари са разработили аналитичен документ, за това - как западно-европейските страни наблюдават развитието на отношенията между ФРГ и ГДР, между ФРГ и другите социалистически страни. Французите отдават голямо значение на отношенията си с ФРГ, срещу което недоволствуват италианците.

Другарите правят извода, че има възможности за засилване на противоречията между европейските страни във всички области на живота. В това отношение, важно ще бъде да се уточни понятието -"Нашият европейски дом". Някои неща вероятно ще се изяснят по време но посещението на Кол в Москва през октомври. Тук стои открит въпроса - къде ние можем да влияем. Реакционните сили твърдят, че понятието "нашия европейски дом" е казано от нас само , за да разграничим САЩ от Европа. Разбира се това е един аспект, който ние преследваме. Знаейки отношенията между САЩ и Европа ще трябва да се подкрепят във всяко едно отношение тези сили, които са за реализиране на идеята.

Из архивите на ДС

Напоследък другарите са насочили своите мероприятия срещу министъра на отбраната на ФРГ. Десните сили се опитват да нападат Гентер, заради някои негови външно-политически ходове.

Поискахме от др.Муц да ни изпратят анализа за ЗЕС.

С по-големи подробности обсъдихме, това което произтича от операция "Унион" (Съюз). Другарите ни предоставиха някои материали, издавани от Движението "Генерали за мир", като отделни документи-("Окейжънъл пейпърс") в които се третират въпроси за мира и разоръжаването. Представители на Движението вече активно участвуват на различни международни форуми и правят интересни изказвания.

Особено внимание обърнахме на въпроса за Безядрената зона на Балканите и Южния фланг на НАТО, които могат в бъдеще да намерят място в изданията на генералите.

Важно мероприятия в рамките на "УНИОН" ще бъде годишната конференция на Движението на генералите когато се навършват 50 години от обявяването на Втората световна война, което ще бъде нещо като световна среща.

За сега не е известно къде ще се състои конференцията. Имало отправена покана от Полша, но някои генерали предлагали да се проведе в ГДР - Подсдам.

Договорихме се за съвместна подготовка за конференцията. От наша страна се изисква да пристъпим към изпълнение на поетото от преди задължение - да разработим материал за проблемите на Югоизточното крило на НАТО, който да бъде предмет на Отделно издание ("Окейжънъл пейпър") на Движението. Материалът да бъде около 20 печатни страници, по възможност придружен с някои документи за присъствието и политиката на НАТО в Средиземноморието. Могат да се вземат предвид и тезисните разработки на съветските другари по този регион, като се покаже и борбата за мир в Гърция, Италия и др.

Чрез връзката на другарите в Движението, материалът ще бъде направен и пригоден за публикуване.

Ако документът е добър, той може да бъде издаден и от името на гръцки генерал. Впечатлението на немските другари е, че гръцките генерали работят много добре в Движението, участвуват активно на всички форуми.

Др.Муц ни съобщи, че те работят над студиа за Дългосрочната стратегия на САЩ. През 1988 г. НАТО не се показа с единна стратегия. Има гласове срещу модернизирането на ядреното оръжие.

По тези проблеми в бъдеще трябва да разговарят и пишат генералите. Трябва да се има в предвид възможността, след като се съберат повече документи на генералите, да се издаде отделна книга.

Другарите ни предадоха два нови материали:

а/ Сътрудничеството между ФРГ и Франция и реакцията на другите натовски страни;

б/ Концепция на военно-политическите сили в Зап.Европа и по-нататъшното изграждане на отношенията с Изтока. М.

Материалите са изработени от тяхни специалисти и могат да се използуват за публикуване.

Ще бъдем своевременно информирани как и къде ще се проведе конференцията през 1989 г. С общи усилия трябва да направим така, че важно място да заеме проблематиката на Балканите и безядрените зони, базите и разоръжаването в Средиземноморието.

Ние трябва да представим разработка на материалите до края на май следващата година на български или на руски език, като цитатите се дават на оригиналния език.

2. Акции срещу САЩ и НАТО Операция "ДЕТРИК" ("Пандем").

Във връзка с текста в проекто-плана поисках някои подробности по операцията.

Др.Муц ни информира, че както при съветските другари, така и при тях, учените не са склонни да подкрепят проф. Сегал. Въпреки това, те са решили да продължат операцията съгласувано и с подкрепата на ПГУ-КГБ.

Из архивите на ДС

861

Из архивите на ДС

862

Дали са поръчка за изработване на филм в Западна Германия, посредством оперетивните им възможности.

Противникът все повече се дразни от това мероприятие, както показва доклада на ЮСИА, който се занимава със съветските АМ и където голямо внимание отделено специално на операция "Детрик".

Когато продължават работата по "Детрик" другарите изхождат от постановката, че не става дума само за СПИН, а за биологическото оръжие, злоупотребата с генната техника и развитието на етническото оръжие.

По тяхна преценка, реакцията на противника и някои развития около проучвателната работа говорят за това, че хипотезата на Сегал не е без основание. Редица изследователи на СПИН вече открито са се обявили против тезата за африканския произход на болестта.

Както твърди проф. Монтана(Франция), световната здравна организация и др., тази теза е една съзнателна дезинформация.

В-к "Франкфуртер Рундшау" от август 1988г, занимавайки се с тенденциите в развитието на последните проучвания около СПИН в западните страни, изглежда е истина, че вирусът е резултат на биологически проучвания и външна намеса. В САЩ съществува организация за опазване на околната среда "Фондация на икономическите тенденции" (Foundion of economic trends). От материалите, които фондацията е получавала от Белия дом, се доказвало, че още в началото на 70-те години в САЩ са започнали проучванията по биологичното оръжие и била поставена задачата да бъде създадено такова оръжие, което да влияе върху имунната система на човека. Този факт можел да се намери в материалите от заседанията на сенатската комисия.

Немските другари смятат да подпомогнат дейността на много експерти в западните страни, които предупреждаваха против развитието на новите оръжия в САЩ, което означава осъществяване на мероприятията по операция "Детрик". Няма да представлява трудност разпространяването на наличните американски материали в повече страни, където те не са известни.

Другарите ни предоставиха материали по проблема, които биха могли да се разширят и публикуват в други страни или у нас.

През юли т.г. в Зап.Германия(Мюнхен) е излязъл преработен вариант на книгата на проф. Сегал, в която той се е съобразил с най-новите резултати от проучванията и се е аргументирал против всички противници. Първата част съдържа строга научна аргументация, а във втората са изложени политическите аргументи. По преценка на другарите, това е добър материал, сравнително кротък, но убедителен, излязъл в официално западногермансko списание. По него също може да се работи. При наличие на възможност, материалът може да бъде използван за публикации.

Филмът, който другарите готвят в Зап.Германия по проблемите на СПИН ще бъде дело на техен оперативен канал(нелегал). Той вече бил сключил договор със западногерманската телевизия. Вземат всички мерки да не личи , че ГДР имат отношение към филма, макар че трябва да оказват парична помощ. Още през тази година филмът ще бъде готов. Интервюто, (1988) което ще даде проф. Сегал през м.октомври т.г. ще бъде върховия момент на мероприятието.

Когато филмът бъде готов, официално ще бъде предаден на българската телевизия. Това ще бъде документален филм в стила на английските проучвателни криминални филми. Идеите не се поставят натрапчиво, с едно изключение, когато се казва, че американците провеждат дезинформация по въпросите на СПИН, че са злоупотребили с технологическата намеса.

Др.Муц информира, че предстои излизането с тяхна помощ в Нигерия на нова книга "СПИН в Америка".

Излязла е книга в Лондон от двама журналисти от Зимбабве, които по принцип стоят на позициите на Сегал. Правителствените среди в Зимбабве са посрещнали много добре книгата, което показва и писмото на министъра на здравеопазването. Той смята, че трябва да се предприемат действия,за да се обори тезата, че СПИН има африкански произход.

Из архивите на ДС

863

6. По оценка на др.Муц, "Зелените" във ФРГ участвуват активно в дебатите по разоръжаването и играят роля в отношенията Изток-Запад.

Предаден ни беше материал за позицията им във ФРГ. Същият е подходящ за публикации във вид на резюме. Могат да се използуват възможностите на "Лоренцо" в Италия.

7. Обсъждайки обстановката в Зап.Европа, допълнително се спряхме на проблемите на ЗЕС. На основа на информацията, с която разполага немската разведка, др.Муц ни запозна с някои от най-характерни моменти от сегашното му развитие.

Американците и някои висши ръководни дейци се опасяват, че укрепването на ЗЕС, а с това и по-нататъшно консолидаризиране западно-европейското крило на НАТО, може да доведе до дестабилизиране на НАТО до отслабване влиянието на САЩ вътре в Европа.1

От разговора по операция "Детрик" и възможностите да се разширява нейния обхват, произтичи задължението за нашето направление "Специални органи на противника" по-скоро да осъществи разпространението на подбраните антиамерикански материали. Те биха дали желаните резултати, особено в страните, където има американски бази.

Съветските другари разполагали с един материал от 1983 г. - изказвания на американски учени пред конгреса. (Да се поиска).

Немските другари имали информация, че американците са извършили проучвания в Африка през 1970 г. Опитват се да установят, кой точно е направил изказването.

Съществуват различни мнения по влизането на Испания в ЗЕС.

Тази обстановка се използува от немските другари за провеждане на АМ в направление засилване противоречията между САЩ и ЗЕС. Използуват изказването на бившия генерален секретар на НАТО лорд Карингтон в САЩ, където той е изразил становището, че укрепването на ЗЕС ще намали влиянието на САЩ в Зап.Европа.

А противоречията в Европа са най-различни и многопластови. Много страни не посрещат положително съюза между Франция и ФРГ. Засегнати са не само испанците и португалците, но и северно-европейските страни.

Другарите разполагат с материал, в който задълбочено се разглеждат противоречията между различните страни. Анализирали са позициите на западно-европейските страни по въпроса на конвенционалното разоръжаване, като в документа са вмъкнали и проблемите на ЗЕС. Тези два материала ще ни бъдат изпратени за ползуване в нашите АМ. За начина на реализацията ще ги информираме.

Поетите от нас и от тях задължения по проблемите на ЗЕС бяха формулирани в нова точка към плана, като се даде по-голяма насоченост към Турция и Гърция.

865

Из архивите на ДС

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I5I
Из архивите на
866

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 47
ТОМ ___ СТР. 12

12

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ – ДС
гр. София

Рег.№ 3309, екз.№ 1
09.03.1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ НА РЕЗИДЕНТУРАТА

Общо получени информации: 923

Използувани	- 316	- 34,2%
Натрупани	- 369	
Ценни	- 73	- 7,9%
Секретни	- 76	- 8,2%
От разузнав. изт.	- 380	- 41,2%

ИНФОРМАЦИОННИ РЕЗУЛТАТИ НА РЕЗИДЕНТА

Общо получени информации: 130

Използувани	- 55	- 42,3%
Натрупани	- 50	
Ценни	- 23	- 17,7%
Секретни	- 17	- 13,1%
От разузнавт изт.	- 41	- 31,5%

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 110387 - резидент в резидентурата в Рим за периода от 01.01.1984 г. до 30.12.1988 г.

В изпълнение на информационното си задание през отчетния период резидентурата в Рим изпрати в центъра 923 информационни материала. От тях - използувани 316 (34,2%), натрупани - 369, ценни - 73, секретни - 76. Анализ се съдържа в 17 информационни материала, аналитични елементи - в 276, прогноза - в 302 материала.

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 27
ТОМ ___ СТР. 11

11

От разузнавателни източници са получени общо 380 информационни материала, използувани - 102 (26,8%), натрупани - 139, ценни - 21, секретни - 3. Анализ се съдържа в 9 материала, аналитични елементи - в 99, прогноза - в 106 материала.

През отчетния период усилията на резидентурата са били насочени главно по решаването на приоритетните задачи. В тематично отношение е работено по:

- проблемите на Балканите - използувани 11;
- военни проблеми на Италия - използувани 45;
- САЩ, НАТО, ИСО - използувани - 30;
- Китай - използувани - 5;
- антибългарската кампания - използувани - 8;
- отношенията Изток-Запад - използувани - 4;
- ЕИО и социалистическите страни - използувани - 21;
- отношенията НРБ-Италия - използувани - 23;
- вътрешна и външна политика на Италия - използувани - 41;
- Италия и социалистическите страни - 23;
- Средиземноморието - използувани - 11;
- ЗЕС - използувани - 8;
- по други задачи -

По приоритетната задача по ВРЯН резидентурата е информирала във всяка поща и допълнително са изпращани информации, от които са използувани - 29.

По възродителния процес и Турция са използувани 9 от получените информации.

867

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

868

ОТДЕЛ 08
ДЕЛО 27
ТОМ СТР. 12

По тероризма са използувани 2 от изпратените материали.

Резидентурата своевременно е реагирала на допълнително поставяните й от Центъра информационни задачи.

От съпоставянето на информационните резултати на резидентурата по години е видно, че в началото на отчетния период резултатите са скромни, през следващите години растат и достигат най-добри показатели през 1986 г. - общо получени 330 информации, използувани - 112, използувани от разузнавателни източници - 22 материала. За този период най-значителен е приноса на ОР 108986, придобил 116 материала, от които използувани - 30, от разузнавателни източници - 31, използувани - 16. Заслужава внимание работата с разузнавателен източник 13020, ръководен от същия ОР, чрез когото са придобити 16 използувани материала в т.ч. 7 ценни, в по-голямата чси част свързани с проблематиката на ЕИО. За целия петгодишен период процентът на използуваемост на изпращаните от резидентурата материали е сравнително постоянен - 33-35%.

В състава на резидентурата са работили постоянно по 13-14 ОР.

Основен принос за решаването на информационните задачи на резидентурата имат ОР 108986 - придобити общо за периода 319 информации от които използувани - 110. ОР 110684 е придобил за периода 125, използувани - 38, същият се е завърнал в страната през 1988 г. ОР 110585 завърнал се окончателно през 1987 г. също е допринесъл за решаването на информационните задачи на резидентурата. През периода на престоя си в резидентурата е придобил 96 информационни материала, от които са използувани - 33.

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 28
ТОМ ___ СТР. 13

Из архивите на ДС

От ОР 6085, завърнал се също през 1987 г., са получени общо 80 информации, използувани - 37 - всичките придобити от официални връзки. Останалите ОР са изпращали по няколко информации годишно и нямат принос за решаването на информационните задачи стоящи пред резидентурата.

Лично резидентът 110387 през отчетния период е придобил 130 информационни материала, от които са използувани 55 (42,3%), натрупани - 50, ценни - 23, секретни - 17. Анализ има в 12 материала, аналитични елементи - в 61, прогноза - в 76. Положителен момент в неговата работа е добрата използуваемост на изпращаните материали и относително високия процент на ценните.

От разузнавателни източници резидентът 110387 е придобил 41 материала, от които 21 (51,2%) използувани, натрупани - 12, ценни - 4, секретни - 6 анализ се съдържа в 3 материала, аналитични елементи - в 22, а прогноза - в 27. През периода резидентът е ръководил 7 разузнавателни източника, като с някои от тях е работено за кратък период от време, след което същите са предадени на други ОР. Най-ефективна е работата с ОВ 16486, чрез когото са придобити 29 материала, използувани - 14, ценни - 4, секретни - 6. В тематично отношение получените информации се разпределят по следните въпроси: САЩ и НАТО, вътрешна политика на Италия, Италия - социалистическите страни, проблемите на Средиземноморието. Анализът на тематиката на материалите придобити чрез източника показва, че същият притежава добри възможности за придобиване на информация по военните въпроси - ВРЯН, НАТО, американски бази в Италия и по вътрешнополитическата обстановка в

Из архивите на ДС

870

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 27
ТОМ СТР. 17

Италия, което следва да се има предвид при бъдещата работа с него.

Особено резултатна е работата на резидента с официалните връзки: придобити 34 информации, използувани 11, ценни - 6, секретни - 6. Подновяваме препоръката си към ЛТО да прецени целесъобразността от даването на постоянни информационни номера на най-ефективните от тях в информационно отношение с оглед създаване на възможност за конкретен анализ и по-целенасоченото им използуване.

През отчетния период резидентът е придобил чрез СС 20 информационни материала, използувани само два материала, очевидно сътрудниците нямат възможности за резултатна информационна работа.

Лично резидентът е изготвил 34 самостоятелни информации с висока използуваемост (20 използувани - 58,8%), което говори за добра селективност и стил в информационната работа.

В тематично отношение материалите, изпратени от резидента 110387 са както следва:

- вътрешна и външна политика на Италия - 7 използувани;
- отношенията НРБ-Италия - 3 използувани;
- по САЩ и НАТО - 8 използувани;
- по Средиземноморието - 2 използувани;
- по антибългарската кампания в Италия - 3 използувани;
- по ЕИО - 2 използувани;
- по проблемите на разоръжаването - 3 използувани;
- Италия и социалистическите страни - 2 използувани.

По ВРжИ са използувани 13 от изпратените от резидента информации.

ОТДЕЛ 03
ДЕЛО 27
ТОМ СТР. 4

Архивите на ДС

По въпросите на тероризма са използувани - 2 материала.

По Турция и възродителния процес са използувани 4 материала.

За отчетния период резидентурата е допуснала изпращането на материал, получил оценка "отрицателна стойност" със заглавие: "1223-то заседание на комисията на постоянните представители на ЕИО", придобит от ОР 108968 чрез източник 13020.

Анализът на цялостната информационна работа на резидентурата в Рим свидетелствува, че като постоянни недостатъци могат да бъдат посочени следните факти: неравномерно участие на ОР в информационната работа на резидентурата - определени ОР (по-малката част от състава) са извършили основната работа по ВПР, докато участието на останалите е незначително; дисбаланс в работата с разузнавателните източници - някои са придобили незначителен брой информации, което не позволява да бъде направена оценка на техните възможности; нисък брой на ценните /7,3%/ и секретни /8,2%/ материали с ясно изразена тенденция към спад през последните две години.

Наред с посочените слабости в информационната работа на резидентурата, следва да се посочи, че същата под ръководството на резидента 110387 е постигнала положителни резултати като ефективна работа с някои източници и официалните връзки, и добра селекция и използуваемост на изпращаните материали. Резидентура-

Из архивите на ДС

ОТДЕЛ 06
ДЕЛО 21
ТОМ СТР. 16

16

7

426

Та като цяло и лично резидентът 110587 имат значителен принос към решаването на информационните задачи по линия на ВПР, стоящи пред центъра.

ПРИЛОЖЕНИЕ: таблици - 2 бр.

9 .III 1989 г.
С о ф и я

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС
Полковник:

Отп. в 2 екз.
№ 1 - отдел 03
№ 2 - КД
Изп.06.2328-120582
Нап.МТ/А-400

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I52

Из архивите на ДС

ДС 125

КИРОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ №1
КЪМ ПАСАЖ №15
ОП. ПИСМО № 4

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Турско-западногерманското военно сътрудничество

В съответствие с препоръката за укрепване на Източното крило на НАТО, направена по време на сесията на Съвета на съюза през 1963г., от финансовата 1964г. ФРГ започва да отпуска периодична военна помощ на Турция и Гърция, а от 1978г. и на Португалия. Основна цел на тази помощ е укрепване на въоръжените сили на тези страни с оглед изпълнение на поставените им задачи в рамките на възприетата тогава отбранителна стратегия на НАТО.

Като правило, през изминалите години западногерманската военна помощ за Турция се състоеше от доставката на военно снаряжение и екипировка, извършването на сервизно обслужване на бойна техника и оказването на всестранна помощ при изпълнението на различни проекти с военна насоченост. От процедурна и финансова гледна точка, всеки дял от помощта за Турция се обсъждаше и приемаше от западногерманския парламент /Бундестага/, след което практически се осъществяваше от правителството. Основен принцип на западногерманската помощ бе оказването на материална, техническа и финансова подкрепа при решаването на проблемите на Турция във военната област. Практически тази подкрепа намери израз в оказването на помощ при осъществяването на следните основни проекти:

- Изграждане на два предприятия за ремонт на танкове
- Изграждане на съоръжение за калибрация, на съоръжение за производство на танкови верижни звена и на ателие за оптични прибори
- Изграждане на предприятие за производство на леко стрелково оръжие

Из архивите на ДС

874

- Изграждане на предприятие за производство на артилерийски стволове с голям калибър

- Изграждане на предприятие за преглед, поддръжка и ремонт на самолетни двигатели

- Комплексна помощ при реконструкцията и разширяването на две военни корабостроителници

- Тилова подкрепа и разширяване на хангара за преглед и поддръжка на предоставените 20 военни транспортни самолета тип "Транс вал"

При усвояването на помощта по изпълнението на изброените погоре проекти, основно задължение на турската страна бе подготовката на необходимата инфраструктура, а на западногерманската страна - предоставянето на разработени проекти, на необходимото оборудване, както и обучаването на обслужващия персонал.

Успоредно с помощта по осъществяването на горните проекти, през изминалия период от време ФРГ предостави за нуждите на турските въоръжени сили оръжие и друга бойна техника както следва:

- В рамките на Програмата за развитие на европейската отбранителна система, на турските въоръжени сили бяха предадени 20 броя военни транспортни самолета тип "Тр[illegible]

- През периода от 1980г. до 1[illegible] на турските въоръжени сили бяха доставени основни и спомагателни оръжия и системи на обща стойност 600 млн. западногермански марки. Тези доставки включват: 77 танка "Леопард 1А3", 4 танкоспасителни, комплекти за модернизиране на 70 танка М-48, противотанкови ракетни системи "Милан" и т.н.

- Под формата на безвъзмездна помощ, на турските въоръжени сили бяха предоставени за ползуване голям брой моторни превозни средства, бойни самолети Ф-104 "Старфайтер", няколко бойни кораба, съобщителни средства и друга екипировка.

Разпределена в дялове, западногерманската военна помощ за Турция до 1988г. достигна обща стойност 1,45 млрд. западногермански марки. Освен това през същия период на Турция беше предадено снаряжение в размер на 600 млн. западногермански марки, оборудва-

Из архивите на ДС

не за над 1 млрд. западногермански марки за изпълнението на споменатите по-горе проекти и 20 самолета "Трансвал" на стойност 300 млн. западногермански марки. По такъв начин общия обем на западногерманската военна помощ за Турция от 1964г. досега се оценява на 3355 млн. западногермански марки.

Според турски военни специалисти, по своя характер и насоченост западногерманската военна помощ давала възможност за облекчаването и регулирането на военните разходи на Турция, за извършването на качествен контрол, поддръжка и експлоатация на приетото на въоръжение оръжие, за техническото израстване на Турция и за обучаването на турски военен и технически персонал както във ФРГ, така и в Турция. Успоредно с това, с приемането на въоръжение на танковете "Леопард" в Австрия, Белгия, Канада, Дания, ФРГ, Италия, Холандия, Норвегия и Турция се създали условия за разширяване на сътрудничеството между тези страни в областа на поддръжката и ремонта на танкове чрез взаимната доставка на резервни части, извършването на съвместни дейности и т.н., в което Турция можела да играе водна роля. В рамките на едно специално споразумение, Турция и ФРГ периодически обменяли персонал на сухопътните си сили, което допринасяло за издигане общото ниво на турската армия, турски офицери ежегодно се обучавали във военната академия в Хамбург, турски военен персонал провеждал обучение на катери МЕКО в рамките на учебната програма на западногерманските военноморски сили и т.н. Успоредно с това, командуването на западногерманските военновъздушни сили отделяло особено внимание на оказването на помощ и подкрепа при поддръжката и експлоатацията на самолетите "Трансвал" и Ф-104 "Старфайтер". С цел по-нататъшното развитие на сътрудничеството в областа на обучаването на военен персонал, западногерманските военновъздушни сили подкрепяли предложението базата в Коня да се превърне в основна учебна база на Турция. Това становище напълно отговаряло на интересите на командуването на турските въоръжени сили.

Според споменатите по-горе специалисти, за осъществяването на средно и дългосрочно военно сътрудничество във военната област както преди, така и сега в Турция се чувствувала остра нужда от развитие и модернизиране на собствената военна промишленост. Рабо-

Из архивите на ДС

876

тата в тази насока досега се развивала в няколко основни области. С подписването на лицензно споразумение в турските корабостроителници започнало производството на подводници и на 200-тонни катери тип МЕКО. Предприети били решителни мерки за изграждането на спомагателна военна промишленост. Изградена била база за ремонт и поддръжка на танкове в Кайсери и Арифие, за строеж и ремонт на подводници и катери в Гьолджук и Ташкъзак, за ремонт и поддръжка на самолети в Ескишехир и Кайсери, за производство на леко стрелково оръжие в предприятията на държавното обединение Макина Кимия Ендюстри и т.н.

По преценка на западногермански специалисти, независимо от големия си обем, турско-западногерманското сътрудничество във военната област не е изчерпало възможностите си за разширяване и задълбочаване. Налице били предпоставки за по-нататъшното задълбочаване на сътрудничеството в областа на автомобилостроенето на базата на съществуващите връзки между "Мерцедес Бенц" и "Ото Марсан", между "Ман" и "Манаш" и т.н. Западногерманския консорсиум изграден от фирмите МТУ, КМ, ГЛС и "Райнметал" проявявал интерес и готовност за сътрудничество с турски фирми, работещи във военната област или с предприятието в Арифие при изпълнението на програма за модернизирането на гладкостволните самоходни оръдия М-44 и М-52, намиращи се на въоръжение в турските сухопътни сили. Нови възможности се разкривали в областа на понататъшното модернизиране на бойна техника, намираща се на въоръжение като танкове М-47, бронетранспортьори М-113, инженерни и спасителни средства и т.н.

Макар и в общи линии, изложеното по-горе дава представа за размерите и основните насоки на военното сътрудничество между Турция и ФРГ през последните 25 години. По своя характер то създава условия за дълбокото навлизане на западногерманския капитал във военната индустрия на Турция и задълбочаване на икономическата зависимост на страната на тази база. Турция от своя страна разглежда сътрудничеството си с ФРГ във военната област като средство както за задоволяване на собствените си нужди от конвенционално оръжие и екипировка, така и за изграждането на производствена база с цел излизане на международния и по-специално на близкоизточния пазар на оръжие.

26.03.1989г.

Тодев

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I53

От архивите на ДС

КА № 028572

114

- 45 -

ЗА ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 15
КЪМ ПАСАЖ № 10
ПИСМО № 4

877

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Модернизиране на ПВО в Италия

Командването на италианските ВВС е взело решение за модернизиране на цялата отбранителна радарна мрежа в страната. Основната същност на преоборудването ще се състои във въвеждането на въоръжение на тридименсионална радарна апаратура за предупреждение на голями разстояния. Апаратурата е под кодово название RAT-31SL и ще бъде интегрирана към оперативните центрове чрез нова архитектурна система. Новата система първоначално ще бъде допълнителна към действуващата понастоящем система "НЕЙДЖ", като постепенно въвеждане на новата концепция за хармонизирано обновяване в две направления - архитектурата на системата и сонорито. новата архитектура ще позволява всеки оперативен център да получава данни от повече радари от различен тип, включително и от подвижни радари, т.е. множество от данни, които ще обработва чрез техниката на "Мулти радар трекинг". Освен това един радар може да бъде свързан и да предава данни и на други оперативни центрове. По този начин се подобрява сигурността и надеждността на цялата мрежа, като се избягват евентуалните "бели петна" при повреда на отделен радар или център. Надеждността на новата сис-

Из архивите на ДС

878

тема се увеличава и с използуването на новите тридименсионални радари, които съчетават възможността за далечно откриване с тази за локализиране - определяне на целта. По същество новия тип радари съчетават възможностите на бидименсионалния и височинноизмерващия радар и във всеки момент определя тридименсионалните координати на целта, като има значителни преимущества при наличието едновременно на множество цели. Освен това тридименсионалния радар запазва висока разрешителна способност даже и при силни електронни смущения.

Новата мрежа що бъде изградена от оперативни центрове с гъвкава архитектура за обработка на данни по разпределен интелект, т.е. интеграцията на тридименсионалните с наличните радари /Аргос-10, МРЦС 403 и Ауоло/ ще се извършва, като се разпределят функциите върху отделни калкулатори /напр. МАРА на фирмата Селения/ свързани помежду си с обикновена мрежа от типа ЛАН.

Новият радар на фирмата Селения е изграден на база коерентен продавател на висока мощност, реализиран съвместно с американската фирма УНИСИС, многослойна антена с електронно сканиране в повдигане и система за обработка на сигналите с кодифицирани форме на вълната.

Модернизирането на отбранителната радарна мрежа се предвижда да възлезе на стойност около 260 милиарда лири. То е придружено с усъвършенствуване и обновяване на националната гражданска радарна мрежа, която в усложнена обстановка преминава на военно подчинение. Предвижда се увеличение броя на радарните установки по източното крайбрежие /Адриатика/, северо-източната и северната част на страната, които райони съвпадат и с посоките на евентуално въздушно нападение по схемата на отбраната на НАТО.

Из архивите на ДС

Модернизирането предвижда обработката на данните, получавани от всички системи радари да се извършва чрез технологията MTR и подаването на обработените данни от всички източници в един централен компютър - MARA , който обслужва военно-въздушната отбрана.

Влизането на новата система в цялостна експлоатация се предвижда се се осъществи към 1990 година.

Информацията е изготвена въз основа на данни от бюлетин на фирмата Селения от м. февруари т.г.

30.03.1989 год

04.04.89

879

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I54
Из архивите на
880

КА №0235=С

117

-48-

ЗА ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 16
КЪМ ПАСАЖ № 10
ПИСМО № 4

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Модернизиране на отбраната в Италия.

Консорциум, съставен от италианските фирми ЕЛТКОМ /Електронна Комуникационна/, СИАР /Фабрика Италиана Апаратуре Електроника/ и Управлението по телекомуникации за отбраната на държавната групировка ИТАЛТЕЛ /от групировката ИРИ – СТЕТ/ е предложил на Министерството на националната отбрана на Италия нова електронна система за навигация чрез спътници, съставено от дигитални приемателни на непрекъсната информация за позицията на наземни, морски и въздушни обекти. Системата е под кодово название GPS 9000 /Глобал позишининг систем/ и е свързана с група спътници "Новстар GPS" за определяне и известяване на географски позиции. Системата е с възможности за определяне местоположението на движещ се обект с грешка под 20 метра. Приемника GPS е с почти напълно дигитализирани сензори и повишена миниатюризация с широко използуване на "гейт аррейс" /микроелектронни разморени схеми/. Има 5-канална способност и може да се използува

Из архивите на ДС

в наземни, морски и въздушни средства, даже и при условия на голяма динамика и електромагнитни смущения.

Информацията е изготвена въз основа на данни от вътрешен бюлетин на фирмата Сименс от м. февруари т.г.

1.04.1989 год

Лилев

04.04.89

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО М-2-10
ТОМ 1 СТР 24

24

За К О С Т О В

Приложение №.....Пасаж №.....

Писмо № 9 от 28.09.1989г.

от ВЪЛЧИНОВ

СПРАВКА

Относно: Работата на "Бисер" за периода от 20.08 до 22.09.89

През изтеклият месец работата на поста беше насочена към цялостно изучаване на направлението пл. Парнис.

В ррл на 3886мхц. беше установен УТК-2038кхц. уплътнен с 10 телеграфни канала, от които 4-ти арендован е втори канал на полицията в направлението Атина – Солун. 9-ти арендован канал/75бд/ обслужва Генералното консулство на САЩ в Солун. Телеграмите са с адрес: Вашигтон, посолството в Атина и консулството в Истанбул. След 15 дневен контрол канала беше снет поради липса на ценна информация.

В ррл на3860мхц. са установени следните военни канали: УТК 7468/1а.- ВВС, 7816/6а.-ВВС,7896/4а.-1АК.

В ррл на 4880мхц./118кхц. и тропосферната линия на 745мхц. преминават открити телеграми по линия на НАТО на гръцки, турски и английски език. Основен проблем, които срещам по отношение на военната информация е нейното анализиране и обработване.

След вземането на постоянен контрол на двата полицейски канала преустанових работата по каналите с фазова модулация /ДОФТ/, поради недостиг на буквопечатеща апаратура.

През следващият период ще се извършва поиск в диапазона 6 Гхц. като същевременно продължи контрола на двата канала на ИДТ и на някои от военните канали.

1 екземпляр
за отдел XII-ти!

Изготвил:...../ Кротев /

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Справка №
дело 12-2
том 1 стр 1.

1

Секретно ~~от особ. важност~~

Вх. № 4870 / 31.12.93 г.

Вечер, Справката е подписана.

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ
КОМИТЕТА ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СССР
ТОВ. КРЮЧКОВУ В.А.

гор. М о с к в а

Уважаемый товарищ КРЮЧКОВ!

В соответствии с достигнутой договоренностью о сотрудничестве между ПГУ КГБ СССР и ПГУ МВД НРБ в марте 1989 года провелась исследовательская работа по выявлению возможностей для получения разведывательной информации с помощью радиотехнических средств, которые могли бы быть установлены в здании Генерального консульства НРБ в Стамбуле, Турция. Техническая группа из ПГУ МВД НРБ и специалист из резидентуры ПГУ КГБ в Стамбуле осуществили радиоразведывательные мероприятия.

Полученные результаты показали, что с ~~позиции дипломатических представительств~~ медицинския Генерал. или Консулство НРБ в Стамбуле имеется доступ к ряду межгосударственных и внутренних линий радиосвязи.

Особое внимание среди них уделяется тропосферной линии связи НАТО и связанной с нею радиорелейной линии.

Имеются хорошие возможности для перехвата через радиоразведку информации политического, военно-стратегического и оперативного характера.

Из архивите на ДС

884

Председателя на
Писмо до КГБ за даване 2
на сл. техника
за поста в Истамбул.

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО
2 ТОМ С

На основе выявившихся возможностей мы намереваемся в ближайшем будущем оборудовать в Стамбуле радиоразведывательный пост. В этой связи просим Вас, по возможности, предоставить нам следующую радиоразведывательную аппаратуру:

1. Изделие "Криптон" П2 – 2 шт.
2 – ~~1.~~ Криптон П3 – 2
3. Изделие "Криптон" П4 – 2 шт.
4. Изделие "Криптон" П5 – 2 шт.
5. Изделие "Криптон" П6 (с гибким волноводом) – 2 шт.
6. Изделие "Криптон" П8 (с антенными усилителями) – 2 шт.
7 Антенен разпределител 4 Гхц – 2 бр
8. Изделие "Криптон" П11 комплект – ~~(параболическая антенна для 1-4 поддиапазонов СЕ11 с облучателями К5)~~ – 3 шт.
9. Изделие "Криптон" П12 комплект – 3 бр
10 – Антенна стойка Криптон ПМ1 – 3 бр
(параболическая антенна для 4-8 поддиапазонов ОБ-12 с облучателями типа К5) – 3 шт.
11 – Антенна стойка Криптон ПМ2
12 Антенные усилители –
Дюйм Г (6 Ггц) – 3 шт.
Дюйм Б (4Ггц) – 3 шт.
Дюйм (0,7 Ггц) – 2 шт.

СЕКЦИЯ 107
ДЕЛО
ТОМ СТР.

На архивите на ДС

- Диагональ I литер А – 1 комплект
- Диагональ I литер Б – 1 комплект
- Диагональ II литер Д – 1 комплект
- Диагональ II литер Е – 1 комплект
- Преобразовательные разъемы или разъем для П6 и СБ12 – 4 шт.
- Разъем "Экспертиза" – 20 шт.

9. Кабель Вч
   ЭД4, 850, 602 СП (длиною 0,7 м) – 10 шт.
   ЭД4, 850, 603 СП (длиной 2,5 м) – 10 шт.
10. Изделие Э 500 (КДУ) – 3 шт.
~~11. "Криптон" (КДУ) – 3 шт.~~
12. Изделие "Аргон – 4" (или подобно ему) – 10 шт.
16 – Демодулятор Корет СД – 5 бр
17 – – " – Корет СР – 5 бр
18 – У-во за автоматичен отбор кам Корет С-УАО – 2 бр

С товарищеским приветом –

МИНИСТР ВНУТРЕННИХ ДЕЛ НР БОЛГАРИИ

" 25 " апреля 1989 года

142

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност .....

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 7531

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност .....

За ДРИНОВ

От РИМ

Място за пришиване към дело

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПОСЕЩЕНИЕТО НА ДЖОРДЖ БУШ В ИТАЛИЯ

Основната цел на визитата на Буш в Италия непосредствено преди сесията на НАТО била оказването на въздействие върху италианската страна за промяна на позициите й по въпроса за модернизиране на ракетите с малък радиус на действие и за започване на преговори със СССР за тяхното премахване в Европа. Освен това при срещите на Буш и Бейкър с Де Мита и Андреоти, щели да бъдат разгледани отношенията Изток – Запад и общата политика на НАТО към ОВД, отношенията ЕИО – САЩ и трудностите в двустранните търговски отношения.

По време на посещението си Буш и Бейкър щели да се стремят да убедят италианските си партньори, че твърдите позиции в полза на модернизирането на ракетите ще принудят СССР да отиде на нови съкращения на собствения си ядрен арсенал и намаляване на конвенционалното въоръжение.

Италия, както Белгия и ФРГ считала, че тази позиция не е реалистична и СССР и ОВД няма да отидат на значително едностранно разоръжаване без да получат необходимите договорни гаранции за реципрочност от страна на САЩ и НАТО и щяла да поддържа това свое становище пред американските си събеседници. Де Мита и Андреоти били на мнение, че инициативите на СССР и Горбачов не са продиктувани от вътрешнополитически съображения, а действителен стремеж за постигане на разведряване и разоръжаване в Европа. Последните инициативи на СССР за едностранно намаляване на ракетите и конвенционалните сили, както и на страните от ОВД за взаимно ли-

№ 258 / 26.05.89 г. Подпис за заверка на текста: .....

Образец № 11

Подадена 12 час 10 мин. 26.05.
Получена 17 час 00 мин. 26.05.
Дешифр. 17 час 30 мин. 26.05.

ЙМ/НТ
Контролен А № 175912 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 7 екз.

екз. № 1 Танев екз. № 5 ..... екз. № 9 Деничин
екз. № 2 Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10 .....
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11 .....
екз. № 4 Одинцов екз. № 8 Станков екз. № 12 .....

Из архивите на ДС

За подписване

митиране на въоръжените сили се счита, че значително подкрепят западногерманската позиция и ще окажат въздействие и върху решенията на сесията на НАТО.

САЩ щели да поискат италианската страна да подкрепи на сесията на НАТО следните позиции:

- Да се приеме по принцип модернизирането на ракетите с малък радиус като окончателно решение за практическото реализиране можело да се вземе на по-късен етап;

- Да се приеме започването на преговори със СССР по тактическите ракети, но не за премахването им, а само за ограничаване техния брой, като останат в НАТО на въоръжение ядрените мини и оръдия с атомни снаряди;

- Преговорите със СССР по ракетите с малък радиус да се обвържат с резултатите от виенските преговори за намаляване на конвенционалните въоръжени сили, както и с приемането от СССР и ОВД на ефикасни мерки за контрол на въоръженията.

- Да се създаде в Брюксел експертна група на НАТО, която то да наблюдава и оценява хода на преговорите във Виена и изпълнението на постигнатите договорености и в зависимост от резултатите да предлага решения за обща позиция на НАТО по горните въпроси.

Италианската страна щяла да търси компромисна позиция между тази на САЩ и ФРГ. Независимо от многобройните двустранни консултации общоприемлива позиция не е могла да бъде изработена и на последното заседание на постоянния съвет на НАТО. Счита се, че с оглед запазване единството на блока на самата сесия ще се стигне до компромис, но същият ще има временен характер и бързо ще се стигне до нови противоречия в позициите на отделните страни-членки на НАТО по редица основни въпроси.

Позицията на италианското правителство по перспективите за развитие на атлантическия съюз е, че настоящият етап налага или политическо преструктуриране на НАТО на основата на отношенията между САЩ и Европа или същият е осъден на продължителни разногласия и прогресивно изпразване от съдържание. Тази позиция съвпада и с някои последни тенденции в рамките на ЕИО за създаване на група за европейска отбрана и засилване военното сътрудничество и интеграция в рамките на континентална Европа.

БОРОВ

144

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност .....

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 7711

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност .....
За ДРИНОВ
От РИМ

Място за прилепване към дело

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ВИЗИТАТА НА ДЖОРДЖ БУШ В ИТАЛИЯ

По време на визитата на президента на САЩ - Джордж Буш на 26 и 27 т.м. в Рим са били обсъдени двустранните отношения и актуалните международни проблеми.

Централна тема във всички разговори на Буш бил въпросът за атлантическата солидарност на предстоящата сесия на НАТО. Буш подчертал значението, което се отдава на Италия като верен съюзник и е поискал от Де Мита и Андреоти пълна подкрепа на американската позиция по ракетите "ЛАНС". Буш е подчертал, че италианските представители на сесията на НАТО могат да помогнат, за да се преодолеят съществуващите противоречия.

Буш е подкрепил процеса на интегриране на Западна Европа, тъй като това щяло да допринесе за още по-голямото укрепване на трансатлантическото приятелство, но изразил известни опасения, че след 1992 г. Европа може да се превърне в протекционистична "крепост".

Буш изразил положителното отношение на САЩ към извършващите се на Изток промени и нежелание да създават трудности на Горбачов и преустройството. Същевременно американският президент подчертал, че САЩ все още не били напълно убедени в необратимостта на курса на Горбачов.

Буш изтъкнал, че след съгласуване със съюзниците от НАТО, САЩ щели да излязат с 9 нови външнополитически инициативи като:

- Премахване санкциите срещу износа на модерни технологии, наложени от САЩ на СССР след "окупацията на Афганистан";

№ 265 / 29.05.19 89 г. Подпис за заверка на текста: .....

Образец № 11

Получена 20 час 00 мин 29.05.
Получена 10 час 00 мин 30.05.
Дешифр. 10 час 30 мин 30.05.

Контролен ЧК/НТ А № 176045 *

Отпечатана в 1 екз., фотокопия ..8.. екз.

екз. № 1 Танев ..... екз. № 5 Бляблин ..... екз. № 9 Станков .....
екз. № 2 Савов ..... екз. № 6 ..... екз. № 10 Деничин —
екз. № 3 Тодоров ..... екз. № 7 Бояджиев ..... екз. № 11 .....
екз. № 4 Одинцов ..... екз. № 8 Кременлиев ..... екз. № 12 .....

За подписване

- намаляване с 10% на американските въоръжени сили в Европа;

- започване на преговори по хеликоптерите и изтребителите;

- предложение за договор за свободно прелитане над цялото въздушно пространство;

- в икономическите отношения САЩ били готови с редица предложения, които могат да влязат в действие само след премахването на берлинската стена. На този етап щели да окажат финансова помощ на Полша и Унгария.

По отношение на Италия Буш обявил официално, че от началото на 1990 г. всички италианци ще могат да пътуват до САЩ като туристи и с търговска цел без визи, ако престоят им в САЩ не е по-дълъг от 90 дни.

Де Мита е уверил американския президент, че за Италия НАТО остава повече от всякога важна и необходима организация. Информирайки Буш подробно за срещите си с Кол и Тачър, Де Мита е подсказал, че Италия приема ролята на посредник за постигане на компромис между САЩ, ФРГ и Англия по модернизирането на въоръженията на предстоящата сесия на НАТО.

На официалната вечеря, организирана от американския посланик, са били поканени секретарите на петте партии и на двете от бившето правителство големи партии в опозиция ИКП и ИСП.

Краксн не е присъствувал на вечерята, демонстрирайки по този начин, че отношенията му с Буш са персонални и че американският президент само с него е разговарял на четири очи.

ОЦЕНКА: Посещението на Буш в Италия се извърши в период на правителствена криза като въпреки това Буш направи посещението. Основната цел е била да се покаже значението, което американската администрация дава на Италия като съюзник в НАТО. Американският президент видимо не е взел отношение по разрешаването на кризата, но е подсказал, че новото правителство трябва да води също така вярна на САЩ политика. Буш бил готов на отстъпки към европейските съюзници, но само ако бъде гарантирана сплотеността и солидарността в рамките на НАТО. Отчитайки нарастналия в последно време политически престиж на Горбачов сред политическите партии от Западна Европа, Буш бил решен да направи редица нови предложения в областта на отношенията Изток - Запад и да отнеме инициативата на СССР в предложенията за

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

890

ЗАПАЗВАНЕ НА МИРА В СВЕТА. СЪЩЕВРЕМЕННО ТРЯБВА ДА СЕ ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ ПОРАДИ ПРАВИТЕЛСТВЕНАТА КРИЗА В ИТАЛИЯ, КАКТО ЛЕВИЦАТА, ТАКА И ДЕСНИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЙЦИ С ПО-ГОЛЯМА ОХОТА ДАВАХА ОБЕЩАНИЯ НА БУШ, НО БЕЗ ДА СЕ АНГАЖИРАТ КАТО ЧЛЕНОВЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО.

БОРОВ

За подписване

-55-

162

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 8
ОПЕР. ПИСМО № 7
ОТ 5.04. 1989 г.

9а

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Военноикономическата политика на Турция и проекти на военната индустрия

Независимо от големия военен бюджет на Турция и военните помощи, които страната получава в рамките на НАТО, турската военна промишленост среща сериозни затруднения при осигуряване на високо технологично равнище на военното производство и при въоръжаване на турската армия, втора по големина в НАТО, в съответствие със стандартите на останалите страни-членки на пакта. През 1980 г. турското правителство взе решение, по силата на което военната индустрия на Турция премина, в по-голямата си част, към частни турски и чуждестранни фирми с цел модернизиране на военното производство чрез въвеждане на нови военни технологии и "ноу-хау" и инвестиране на чуждестранен капитал. През м. ноември 1985 г. влезе в сила допълнение към решението от 1980 г., уреждащо военноикономическата политика на Турция.

Механизмът за вземане на решения в областта на военната индустрия на Турция действува със създаването на два органа.

Върховен координационен съвет за военната индустрия - този орган се председателствува от министър председателят на Турция и в него влизат главнокомандващият Генералния щаб, няколко министри, върховни военни главнокомандващи от турската армия и секретарите на основните правителствени комисии. Основната отговорност на Съвета е планиране на високо равнище, програмиране, координиране и вземане на решения на макро-равнище по въпроси от националната отбрана на Турция.

Из архивите на ДС

892

По висшия орган е Изпълнителният комитет на военната индустрия , председател на който е също министър-председателят на Турция и членове - главнокомандващият Генералния щаб и министърът на отбраната на страната. Комитетът е отговорен за вземане на окончателни решения по въпросите на планирането, финансирането, производството, държавните поръчки и инвестирането в областта на военната промишленост на Турция.

Помощната администрация за развитието на военната индустрия е орган, отговарящ за работата на ниско равнище - определяне на военните нужди на страната, базисните данни за военното планиране вкл. нуждите от военна техника и амуниции. В процеса на работата Помощната администрация извършва стратегически оценки, прави съответни предложения, прави оценки от икономическо, техническо, финансово и управленческо естество и изготвя доклади за Изпълнителния комитет, както и съответни военни проекти, изискващи решение на съответното ниво. След като проектите бъдат приети от Изпълнителния комитет помощната администрация е напълно отговорна за тяхното изпълнение. Помощната администрация за развитието на военната индустрия носи отговорност за оценяване и координиране на инвестициите във всички проекти на военната индустрия на Турция.

Президентът на Турция е най-висшият член на органите, вземащи решения в областта на военната промишленост на страната и също изпълнява функциите на секретар на Изпълнителния комитет на военната индустрия на Турция. За оценка на военните проекти са създадени специални работни групи. По силата на закон в Турция всички правителствени и военни органи са задължени, при необходимост, да подпомагат Помощната администрация за развитието на военната индустрия. За намаляване до минимум времето за прилагане на взетите решения, договорите, сключени от Помощната администрация се ползват със значителни улеснения и са освободени от такси и данъци.

06897/31 89 г. 21
МВР ... ГЛ. УПРАВ... ДС
Вх. 6581 31. 07. 1989 г.

Секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Справка № I572

По достоверным данным, на заключительной стадии подготовки к комплексным учениям ОВС НАТО "Дисплей Детерминейшн-89" турецкое военное командование вопреки одобренному плану и подписанному соглашению высказало неудовлетворение сценарием учений, "допускающим" в первые дни "реальной войны" глубокое продвижение войск СССР и его союзников в Восточную Фракию, вплоть до зоны проливов. В связи с этим в середине июля Генштаб Турции потребовал от командования ВС США изменения плана переброски сил внешнего усиления, в частности, корректировки плана доставки морским путем вооруженных сил и снаряжения в районы Мраморного моря. По мнению турецкого военного командования, переброска личного состава с вооружением и снаряжением в зону "защиты" проливов должна осуществляться в угрожаемый период непосредственно в северные порты Мраморного моря (Тегердаг, Мармара), а не в южные, как предусматривалось ранее. Это позволит войскам НАТО в первые дни войны предотвратить проход кораблей ВМФ СССР через проливы и воспрепятствовать наступлению войск ОВД в Восточной Фракии.

Подобная постановка вопроса вызвала озабоченность у командования ВС США, так как для полномасштабной переброски сил внешнего усиления в Турцию необходимо около 2 недель. Однако по истечении этого срока прибывающие войска и техника не будут способны сразу вступить в боевые действия в Восточной Фракии. Для их успешного ведения эти части должны разгрузиться в западных и южных портах турецкого побережья или, исходя из складывающейся обстановки, в южных портах Мраморного моря и лишь затем при поддержке авиации и ВМС на паромах большой грузоподъемности переброшены на северное побережье Мраморного моря, где постепенно вступить в боевые действия.

В настоящее время между военно-политическим руководством США и Турции идет активное обсуждение поднятых турецкой стороной воп-

Из архивите на ДС

894

росов об изменении планов "обороны" зоны черноморских проливов. Главным аргументом Турции при этом является требование о повышении эффективности "защиты жизненно важных объектов инфраструктуры НАТО в Восточной Фракии" и недопущение широкого продвижения войск ОВД к зоне проливов.

Американское военное командование настойчиво высказывается за переброску и выгрузку сил внешнего усиления в южных портах Мраморного моря, ссылаясь на "неподготовленность северных портов и их малую вместимость". При обсуждении турецкого требования в своей среде американские военные представители опасаются, что изменение сценария учений может привести также к "негативным политическим последствиям".

" 28 " июля 1989 г.

А3

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

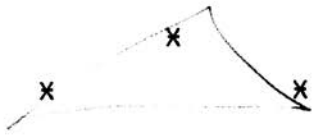
ОТНОСНО: Данни за военнополитическата активност на САЩ и НАТО, придобити от органите на МВР-НРБ през периода 20.VII. - 20.VIII.1989 г.

А. В политическата област

На предстоящия трети кръг от преговорите във Виена за съкращаване на обикновените въоръжения и ВС и мерките за доверие и сигурност в Европа (от 7 септември т.г.) се очаква НАТО да представи разгърнат вариант на позицията на САЩ, изложена от Буш в Брюксел, предвиждаща включване на ВВС в подлежащите на съкращения ВС. За разлика от позицията на ОВД, предложението на НАТО щяло да включва всички самолети с наземно базиране (без транспортната авиация). Очаквало се то да получи подкрепата на неутралните страни, които считали самото съгласие за включване на ВВС в преговорите за много сериозна отстъпка от страна на САЩ.

(ОСВ932 – р. 221)

Из архивите на ДС

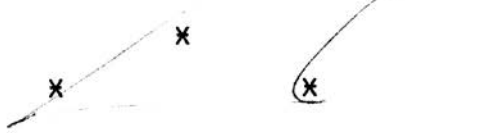

Американската администрация не била изоставила идеята за военна операция в Ливан. На американския пратеник Джон Кейли било възложено при посещенията му в Израел, Египет и Йордания да проучи какви позиции ще заемат страните, ако САЩ предприемат наказателна операция.

Израел изразил готовност за пълно съдействие при евентуална военна намеса на САЩ в Ливан. Египетският президент Мубарак обаче отхвърлил военната намеса и предложил посредничество за уреглиране на кризата със заложниците чрез политически средства, но предложението му било отхвърлено.

В същото време в Бейрут считат, че САЩ ще се въздържат от наказателна операция срещу "Хизбулах" поради горчивия опит от военната им намеса в Ливан през 1982 г., прогнозите за значителни жертви, както и за евентуални антиамерикански акции в случай на военна авантюра в Ливан.

(069496 - р. 51)

От 4 до 8 септември т.г. в Намфи - остров Крит, ще се проведе съвещание на страните - членки на НАТО, ползуващи ракетно-изпитателния полигон. Ще бъдат разгледани въпросите за изработване

Из архивите на ДС

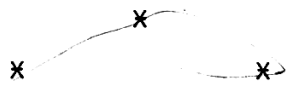
на програма за провеждане на ракетни стрелби на полигона за 1990 г., обсъждане на цялостната програма "Хоук", усъвършенствуване на радарната система и охраната на полигона, утвърждаване бюджета на полигона в Намфи за 1990 г. и др.

(068944 - p. 43)

б. Във военната област

Участъкът от шосето Узункьопрю - Кешан - Гелиболу - Еджебаат се ремонтира от военни поделения. Шосето се охранява от усилени военни патрули и не се разрешава спиране на коли.

(069592 - p. 174)

От 17 до 26.VII.1989 г. в централната и източната част на Средиземно море бе проведено учение на Шести американски флот за проиграване на вариант от плановете за развръщане и бойно използуване на флота на Южноевропейския ТВД. Отработвани са били въпроси по завоюване господство на море в ограничен район и организиране на видовете отбрана по време на морски преходи.

(069724 - 4924)

От 24 до 27 юли т.г. на територията на Турция се проведе плановото учение на 6 ОТАК на Обединените ВВС на НАТО на Южноев-

Из архивите на ДС

898

ропейския ТВД под условното наименование "Демън джейз - 89". Целта на учението беше отработване на въпросите по организиране на противовъздушната отбрана на важни военни и промишлени обекти при отразяване на масирани удари на противника в условия на използуване на средства за РЕБ. Проверени бяха практически готовността на подразделенията и пунктовете за управление на ВВС и ПВО за откриване и прехващане на въздушни цели, а също за нанасяне на удари по земни обекти. Участвуваха ескадрили от всички авиобази от състава на 1 и 2 ТАС, турски, американски и италиански самолети за РЕБ, самолети от палубната авиация на Шести американски флот и два самолета Е-3А от системата АУАКС - НАТО.

(~~069724 - 4924~~)

В. <u>В икономическата област</u>

Представители на деловите среди в Италия предвиждат задълбочаване на кризата в държавния сектор на военната промишленост, изразена в намаляване приходите от износа на оръжие, увеличаване вноса на бойна техника, както и нарастване издръжката на безработните от военните предприятия. Без срочни субсидии и мерки, осигуряващи нови инвестиции за технологично обновяване и научни изследвания, както и без промяна на нормативната система, икономиката и отбраната на страната щели да понесат значителни щети. Военните и деловите среди настояват за по-значителна държавна намеса, като в рамките на Министерството на отбраната се създаде специален орган, който да координира военното производство.

Из архивите на ДС

В същото време сред италианската общественост се засилват исканията за ограничаване на военното производство. Очаква се конверсията да се превърне в перспективна насока за преодоляване отрицателните тенденции в италианската икономика.

(063673 - р. 205)

899

Ирак е закупил от КНР радари, които през юни т.г. били разположени в Западен Ирак, за провеждане на изпитания. Предвижда се те да заменят действуващите в момента два съветски радара, които отстъпвали на китайските по обхват в дълбочина и във височина (около два пъти). Китай за първи път продавал радари от този тип на друга държава.

(069320 - 4843)

_____ 1989 г.

С о ф и я

Изп. 157757 - 069874
Нап. ДС/А-1532

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 17403, екз.№ 1
24. II. 1989 19 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

72

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Въоръжаване на турската армия с ново оръжие

Източник от дипломатическите среди съобщи следното относно превъоръжаване на турската армия:

От началото на м. ноември т.г. западногермански военни специалисти са посетили Турция, в отговор на посещение на турска военна делегация във ФРГ, като целта на посещението е била подписване на договори за доставка на танкове немско производство, снабдени с лазерни установки и най-модерна техника за бързо и безпрепятствено придвижване при всякакви условия. При необходимост тези танкове могат да бъдат модифицирани за използване и на ракетно оръжие. Договорът е бил подписан при особено благоприятни финансови условия, в т.ч. кредитиране от страна на ФРГ.

По време на преговорите немската страна е изразила известно недоволство от неотдавна сключеното споразумение между Турция и Италия за доставка на хеликоптери и други леки оръжия за турската полиция.

Източникът счита, че сключените договори са израз на тенденцията към задълбочаване на военното сътрудничество между

Турция и ФРГ, тъй като в близко бъдеще се очакват преговори за нови военни доставки.

ОЦЕНКА НА ОР: Информацията може да се счита за достоверна, тъй като източникът има достъп до информация от подобен род. Втората част на информацията се потвърждава и от СМИ. Този факт би могъл да бъде сериозен фактор в подкрепа на турската кандидатура за пълноправно членство в ЕИО от страна на ФРГ.

Отп. в 1 екз.
Изп.:05/106081
Нап.:ЦИ-769
24.11.1989 г.

Из архивите на ДС

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност .....

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 17924

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност ЕКСТРЕНА

За ДРИНОВ-ХАРИТОНОВ-КИРОВ-БОЖКОВ

От ЖЕНЕВА

По проверени данни, американският архимандрит (Пол Иши от Ню Йорк) с група свои приятели и привърженици подготвя стотици писма до видни обществени, политически и църковни дейци в САЩ и в света с призив за "солидарност с България, заплашена от военна интервенция от страна на Турция, която може да доведе до втори Кипър на Балканите".

Пол Иши се обърнал с молба за съдействие към ССЦ относно адресите на изтъкнати църковни и икуменически представители.

На внимателния коментар, направен от приятел на източника, че българо-турските отношения навярно вече вървят към подобрение (при новите промени в София) лично Пол Иши отговорил: "Турция с нищо не е променила плановете си срещу България; Турция разчита на благоприятната за нея обстановка, включително и във военно отношение; тя може да се реши и на военна интервенция. А и общественото мнение в САЩ и в другите западни страни може да я поощри към авантюризъм. Затова трябва да се бие тревога".

ОЦЕНКА: Считам информацията за ценна и навременна. Инициативата в полза на България в този момент е изключително полезна. Информацията за военни планове на Турция срещу НРБ не бива да се подценява, макар че това ще зависи от много други фактори, в това число и възпиращи, но никой не е пророк, даже в собствената си страна, а камо ли в света, в който изненадите не са рядко явление.

Предлагам да се използува за информиране на ръководството на страната.

И-33/05/51/610

ЖАРОВ

№ 208 / 21.12.1989 г. Подпис за заверка на текста: .....

Обратно № 11

Подадена 15 час 10 мин 21.12.
Получена 16 час 30 мин 21.12.
Дешифр. 16 час 45 мин 21.12.

Контролен № ДМ/НТА № 009133

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 6 екз.

екз. № ТАНЕВ ..... екз. № Бляблин ..... екз. № 9 В. Бояджиев
екз. № САВОВ ..... екз. № Дончев ..... екз. № 10 Денчин
екз. № Тодоров ..... екз. № Кременлиев екз. № 11 .....
екз. № Одинцов ..... екз. № Станков ..... екз. № 12 .....

1884

62

ДИНОВ

107

ПРИЛОЖЕНИЕ № 24
ПАСАЖ № 20
ПИСМО № 1 /от 17.01.1990 г./
от БОРОВ

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Военната промишленост на Италия

Според данни на Института за проучвания в областта на отбраната , Италия разполагала с над 500 големи, средни и малки военни предприятия с повече от 8000 служители. От тях 75 са производители на основни системи от военен характер. На върха на пирамидата на ВПК се намирали 6 основни групировки. В частния сектор най-мощната военно-промишлена групировка била ФИАТ/СНИА, а в сектора с държавно участие това били ИРИ и Ефим. След тях, в държавния сектор се нареждали Финмеканика, Стет, Финкантиери, Бреда Механика Бреша, Ото-Мелара, Офичине Галилеи, Авиофер Бреда.

По някои свои тактико-технически характеристики италианските танкове "Ариете" и бронетранспортьорите "Чентауро" се нареждали сред най-модерните подобни средства, произвеждани на Запад. Освен това Италия била в първата петица на страните с най-модерно военно корабостроене, способно да произведе цялостно един военен кораб: корпус, двигател, въоръжение, електронно оборудване. Сред най-търсените от трети страни били фрегатите клас "Лупо", от които били продадени на Венецуела, Перу и Ирак, и по-малкия клас "Вади", от които са продадени на Либия. Канонерката клас "Саетия", производ-

Из архивите на ДС

904

ство на консорциума "Мелара", също намирала добър пазар.

В периода 1986-1987 г. 70% от продукцията на военната промишленост се е изнасяла , а останалите 30% са задоволявали вътрешните потребности на страната. Понастоящем съотношението било обратното. От 1987 до 1988 г. производството е спаднало от 1220 млрд.ит.л. на 750 млрд.ит.л., износа - от 440 млрд. на 190 млрд.ит.л., поръчките отчужбина - от 180 млрд.ит.л. на 50 млрд., националните поръчки - от 780 млрд. на 560 млрд.ит.л. и не били достатъчни да осигурят съществуването на една напреднала военна промишленост. От 4-то място по износ на военни материали преди няколко години понастоящем Италия отишла на 12-то място след Бразилия и Египет, като приходите спаднали под 400 млн.щ.д. Поставянето на преден план на политическия и моралния аспект при регулиране износа на военни материали от италианска страна довело до спад на клиентелата.Счита се, че намаляването на приходите ще се отрази отрицателно на инвестициите за технологични проучвания и развитие.

От месец април 1989 г. била създадена министерска комисия за проучване въпроса за реконверсията на военните предприятия. Някои частични резултати показвали, че за преоборудването на подлежащите на реконверсия военни заводи щели да бъдат необходими 1000 млрд.ит. л., а за преквалифицирането на персонала - повече от 10 години. Преобразуването при някои от предприятията практически не било възможно. В случая с ОТО БРЕДА МЕКАНИКА - предприятие с над 3000 служители, и при най-добро желание за реконверсия възможностите били оскъдни. Същото се отнасяло и за предприятията, произвеждащи експлозиви и отчасти за тези, произвеждащи електроника. В процеса на реконверсията в краткосрочен план щели да оцелеят 45-50 % предприятия от цялата национална отбранителна промишленост. В средносрочен план/ 2-3 петилетки/ щели да се съкратят с 45-50% онези сектори от промишлеността, произвеждащи военни средства с

с висока технологическа комплексност. Поради малкото количество, необходимо за задоволяване на националните потребности от военни продукти с високо технологично съдържание /ракети, радари, средства за електронна война/ и намалените приходи от износа ще парализират постепенно проучванията и развитието на военните технологии и това ще ги направи много скъпи. Вследствие на това можело да се залитне към придобиване на всички високоусъвършенствувани материали от чужбина, или към тяхното производство под "лиценз" при по-големите количества. Дори и с включването на националния научен потенциал в значими европейски проекти с високо технологично съдържание в срок от 6 години военно-технологичните проучвания ще бъдат сведени до нулата.

ОЦЕНКА: Реакцията срещу намаляването на военното производство и износа на оръжия, както и срещу възможността за реконверсия са много силни в средите на военно-промишления комплекс. Изтъкват се аргументи като този, че намаляването на военното производство е равносилно на отказ от националния суверенитет и изпадане в зависимост от чужбина по отношение на снабдяването с основни оръжейни системи. При това Франция подела инициатива за създаване на Европейски консорциум за координиране и проувания в областта на военната отбранителна промишленост за технологична, промишлена и търговска интеграция на европейско равнище, с цел противопоставяне на американското и японското военно-промишлено присъствие в Европа, а Италия се занимавала с проблема за ограничаване на износа на оръжия и с реконверсията.

13.01.1 990 г. ИЗГОТВИЛ: Вежъ

Из архивите на ДС
905

ПАСАЖ № 4
ПИСМО № 3
16.03.90 г.

Информация " Военни бази в 193 Турция
_____ на които е разположено ядрено оръжие " е изготвена от Славянов и третира въпрос по ВРЯН.
ПРИЛОЖЕНИЕ: информация от 2 стр.заснета

133

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Военни бази в Турция на които е разположено ядрено оръжие.

По данни на добре осведомени източници от СМИ на територията на Турция има 11 военни бази на които е разположено ядренно оръжие.

- Военно въздушна база " Балъкесир" ; на тази военно въздушна база има разположени самолети Ф-104 г/с като част от тях натоварени с ядрени бомби носят 24 часово бойно дежурство.

- Военно въздушна база "Чигли" ; самолети с ядрени бомби също носят бойно дежурство.

- "Ерхач Малатия" ; самолети Ф-4Е принадлежащи на 171 и 172 флотово на турските военно въздушни сили носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядрени бомби.

-"Ескишехир " ; Самолети Ф-4 носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядренни бомби.

-"Инджирлик" ; на базата са разположени 36 самолета Ф-4 и Ф-16 които периодически се сменят със самолети от базите в Испания и САЩ. Част от тези самолети носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядрени бомби. Самолетите магат да достигнат за един час границата на СССР. Счита се , че на тази база има складирани около 200 ядрени бомби.

- "Чакмаклъ" - Един от складовете на сухопътните сили за ядренно оръжие се намира в тази база. След направената модернизация през 1985 г. разположените в Турция ракети "Онест Джон" бяха заменени с оръдия "Хоитцер" имащи далекобойност 30 км. и можещи да истрелват ядрени снаряди.

- "Чорлу" - В тази база има склад за ядрени глави а има също така и оръдия "Хоитцер"

- "Ерзурум" - това е базата разположена най близко до съветската територия която има на склад ядрени бойни глави.

Из архивите на ДС

- "Измит" - в тази база има също така разположено ядрено оръжие.

- "Ортакой" - В базата има на склад ядрено оръжие а също така са разположени и оръдия "Хоитцер".

- "Мюртед" - Част от разположените тук самолети Ф-104 Г/С носят 24 часово бойно дежурство натоварени с ядрено оръжие.

След взимането на решението от правителството на БУШ да се закрият складовете с ядрено оръжие в "Ерхач" и "Ескишехир" до този момент не е ясно кога ще се затворят тези складове и дали разположеното там оръжие ще бъде изнесено от Турция.

Очаква се през близките месеци да започнат преговори между Турция и САЩ по време на които ще се разгледат тези въпроси

907

11.03.90г.

Изготвил: Славчов

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I66
Из архивите на
908

34

1626

ДРИНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 16
ПАСАЖ № 11
ПИСМО № 5 / от 16.05.90 г./
от БОРОВ

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Съвместните учения на ЮК на НАТО "Драгон Хамър"

В провеждащото се учение "Драгон Хамър" на полигона КАПО ТЕУЛАДА на о-в Сардиния участвуват ВС на Англия, Италия, Португалия, САЩ, Турция и нечленките на военната организация на НАТО Франция и Испания. Използували се голямо количество самолети с различни оперативни характеристики.

Според главнокомандващия силите на ЮК на НАТО адмирал Джонатан Хау "Драгон Хамър" служели за координиране действията и интегриране на ВС на 16-те членки на пакта. Тези учения се явявали още по-необходими понастоящем, когато на Балканите и в обширни зони на Средиземноморието се проявявали огнища на нестабилност, компрометиращи спокойствието в басейна. САЩ не възнамерявали да напуснат базата МАДДАЛЕНА, която щяла да бъде разширена, за да се държи под контрол положението в Средиземно море.

По принцип в бъдеще НАТО щяла да провежда намаляване на въоръженията, но съществували признаци, че други страни – извън пакта, имали стремеж към увеличаване на собствените си въоръжения, включително с ядрени средства. Като се имали предвид тези обстоятелства Италия, като член на пакта, също имал необходимост от проверка на ефективността и надеждността на собствените си въоръжения и сили

Из архивите на ДС

като участвува в съвместни учения като "Драгон Хамър".

ОЦЕНКА: Участието на Италия в съвместни учения на НАТО и в бъдеще ще се запази, тъй като се счита, че противното е в ущърб на ВС и на сигурността на страната.

13.05.1990 г. ИЗГОТВИЛ: Беков

909

МИНИСТЕРСТВО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
СЛУЖБА „ЗСВ"

Рег. № 166 Екз. № 1
26.02. 1991 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ПРЕЗИДЕНТСТВО НРБ
Вх. №137 20/ 02. 1991 г.

137

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО ГОСПОДИН
ДИРЕКТОРА НА НРС

В отговор на Ваше писмо Рег.№ 1146/20.02.91 г. изпращаме наличната допълнителна информация към наше ИС-1000 брой 44 (№ 620/ 14.02.91 г.)

ПРИЛОЖЕНИЕ: Според текста, стр.секретно, на 1 стр.

НАЧАЛНИК НА II ОТДЕЛ-СЗСВ-МВР
Майор:

Из архивите на ДС

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРИЛОЖЕНИЕ

Към № 620/3130 от 14.02.1991 г.

Достоверен източник от журналистическите среди, позовавайки се на печата в Люксембург уведомява, че през изтеклата седмица (има се предвид третата седмица на м.февруари) ЕО е провела съвещание, на което е взето решение да се отпусне на Република Турция кредит в размер на 236 мил.долара, във връзка с понесените загуби около кризата в залива. Кредитът е безлихвен и ще се изплаща в продължение на 10 години, като средствата ще бъдат употребени за индустрията, за закупуване на резервни части и военни материали.

Същият източник допълва, че по сведение на световната банка загубите на Турция от наложеното срещу Ирак ембарго възлизат приблизително на 7 ~~милиона~~ милиарда долара.?

Допълва се още, че Република Турция е получила досега от европейските и арабските страни и от Япония кредити на обща стойност 900 милиона долара и от Саудитска Арабия – петрол за 1,6 милиарда долара.

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I68
Из архивите на

155

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРЕЗИДЕНТСТВО
НАЦИОНАЛНА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА
Рег. № 2185 екз. № 1
03. 04в 1991

912

О Ц Е Н К А

ОТНОСНО: Информационната работа на разузнавателен източник 0120 на ръководство на резидентурата в Анкара за периода от ноември 1987 г. до 31 март 1991 г.

През периода от ноември 1987 г. до март 1991 г. разузнавателен източник 0120 работи за изпълнение на информационните задачи на резидентурата в Анкара. Чрез него бяха придобити общо 238 материала, от които са използване 114, натрупани - 88 и като ценни са оценени 40.

Получената от източника информация е по широк диапазон от проблеми и се потвърждава от хода на събитията. Придобивани и използвани за уведомяване на съответните инстанции са информациите по състоянието на турско-американското сътрудничество във военната област, на турската армия и специалните служби, вътрешнополитическата обстановка. Най-висок процент в количествено и качествено отношение са информациите по състоянието на българо-турските отношения, положението на изселниците, антибългарската пропаганда и действията на

Из архивите на ДС

турското правителство и изселническите дружества в Турция и международните институции. Няма данни за целенасочена информация.

Анализът на информационната работа на източник 0120 сочи, че пред предишни периоди същият е бил един от най-активните източници на разузнавателна информация на резидентурата. Така например през 1989 г. 65,4 % от получената от него информация е използвана. Очевидно източникът разполага с добри информационни възможности в гореизложените области, както и с редица полезни връзки, позволяващи му да придобива ценна информация.

913

През последната година и началото на настоящата обаче се забелязва значителен спад в информационната дейност на източник 0120 както в количествено, така и в качествено отношение. От началото на 1991 г. са получени само 2 информации, оставени за натрупване, а ценните информации от началото на 1990 г. са само 6.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица

2.4 1991 г.
София
Отп. в 2 екз.
№ 1 - отд.01-1
№ 2 - КД
Изп. 122380 - 06-1-3476
Нап. СГ/359

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, НРС
Подполковник:
(А. ГЕОРГИЕВ)

Из архивите на ДС

914

ПРИЛОЖЕНИЕ!

Т А Б Л И Ц А

Година	Използвани	Натрупани	Неизползвани	Ценни	Общо
1987	4	1	4	4	9
1988	25	41	20	10	86
1989	72	27	11	20	110
1990	13	17	1	6	31
1991	-	2	-	-	2
О Б Щ О:	114	88	36	40	238

Строго секретно!
Екз. № 1

176
25

УТВЪРЖДАВАМ:
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор:
10.12 1967 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на Резидентурата във Брюксел за времето от 1.I.196' година до 31.XII.1968 година по линия на полит. разузнаване

I. Оперативна обстановка.

Оценката на оперативната обстановка във Белгия се прави от сравнително стари материали и данни, получени по косвен път, тъй като по линия на Белгия не са провеждани до сега активни мероприятия, а от 1962 година до м.октомври 1967 година там не е имали нито един наш о.р.

Белгия е, активен член на НАТО и участник в много западно-европейски организации, намиращи се под контрола на американците. Във връзка с преместване на главното седалище на НАТО във Брюксел се провежда реорганизация на белгийската сигурност, засилва се полицейския режим и контрол на чужденците и дипломатическите мисии в страната. Изучаването на обстановката във Белгия

Из архивите на ДС

916

остава една от основните задачи засега на нашия о.р., намиращ се на прикритие в нашето посолство в Брюксел и в последствие при евентуално разширяване на резидентурата.

II. Основни информационни задачи.

1. Разкриване на плановете и намеренията на САЩ и НАТО за действия срещу нашата страна и останалите социалистически страни, изясняване на съществуващите противоречия между отделни страни членки на НАТО.

2. Придобиване на информация за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО за съгласувания по линия на НРБ и другите социалистически страни и задължения, произтичащи от тях за всяка отделна страна и по-специално за Гърция и Турция

3. Придобиване на информация и разкриване на политиката на Белгия към СССР, нашата страна и страните от Балкански полуостров, плановете и намеренията й за развиване на икономическите, търговските, културните и други отношения с тези страни.

III. Обекти за агентурно проникване.

1. Съветът на постоянните представители на НАТО и по-специално делегациите на САЩ, Гърция и Турция.

2. Посолствата на САЩ, Гърция и Турция и други техни официални представителства в Белгия.

Като перспективни задачи, при разширяване на нашата резидентура:

Седалището на ЕИО /Общия пазар/ и Евроатом.

Из архивите на ДС

3. Отделите към Министерство на външните работи и външна търговия на Белгия за СССР, нашата страна, страните от Балканския п-ов и за НАТО.

IV- Основни оперативни задачи.

1. Изясняване на обстановката около съвета на НАТО и свързаните с него учреждения. Придобиване на наводки и откриване на перспективни разработки с цел вербовка на лица с възможности да разрешават основните задачи по НАТО.

2. Изучаване на обстановката около седалищата и състава на "Общият пазар" и Евроатом с цел вербовка на агентура в тези учреждения за придобиване на икономическа и научно-техническа информации, както и за насочването й по линия на НАТО, внедряването й там или използването й за придобиване на наводки за разработка на обекти.

3. Придобиване на наводки из средата на местни граждани, работещи в посолствата и другите официални учреждения на САЩ, Гърция и Турция в Белгия или такива с възможности да бъдат назначени там с цел вербовка и агентурно проникване там.

4. Издирване на наводки из средите на чуждите граждани, учащи, специалисти, или работещи в Белгия /от слаборазвитите страни турци, гърци, италианци и др./ с възможности да се устроят на работа в главните обекти за агентурно проникване.

V. Мероприятия:

1. Изучаване на оперативната обстановка в Белгия и нейните изменения, свързани с присъствието на

Из архивите на ДС

918

28

главното седалище на НАТО с цел разкриване на най-благоприятни възможности, форми и методи за агентурно-оперативна работа в страната ни и проникване в тези организации. За целта да се използват официалните източници, лични наблюдения, връзки "на тъмно" и агентура, придобивани в процеса на работа.

срок: постоянен.
отг: резидента.

2. Изучаване на обстановката около седалището на политическия съвет на НАТО, режима, охрана и установяване банковите, културни, спортни, землячески и др. центрове, посещавани от служителите на НАТО; установяване и изучаване на помощните учреждения към седалището ни на НАТО в Брюксел и такива косвено свързани с него; снабдителни фирми за жилищно настаняване на персонала и др.

В зависимост от разкритите конкретни условия и възможности съвместно с Центъра да се подработят съответни мероприятия по придобиване на помощна агентура, агент-наводчици или агент-вербовчици в тези учреждения.

срок: май 1968 г.
отг: ТАСЕВ

3. Създаване на перспективни връзки в белгийското външно министерство, Общия пазар, Евроатом, местни висши учебни заведения и институти с цел подбор и вербовка на агентура по главните обекти за агентурно проникване на първо място НАТО.

срок: постоянен

4. Използване на официалните и други източници за установяване на броя и разпределението по учебни заведения на тур-

Из архивите на ДС

919

ските и гръцки студенти и специализанти с цел насочване към този контингент лично и с наличните средства за подобряване на наводки и откриване на разработки срещу тези среди.

срок: май 1968 г.
отг: ТАСЕВ

5. Изясняване на обстановката около агент "ЖОКС" с цел възстановяване на връзката с него и използване на възможностите му.

срок: III.1968 г.
отг: ТАСЕВ

6. Изучаване на възможностите за организирване безлична връзка с агент "25".

срок: 31.III.1968 г.
отг: ТАСЕВ

7. Да се създадат перспективни връзки с цел разработки.

срок: юли 1968 г.
отг: ТАСЕВ

8. Използване на агентурните, официални и доверителни връзки, възможности за придобиване на информация по основните информационни задачи.

МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

1. Да се проучат и използват възможностите за изпращане на студенти или стажанти, на наш подготвен сътрудник и при възможност на наш о.р. за работа по изпълнение на основни задачи.

срок: юли 1968 г.
отг: Центъра

Из архивите на ДС

920

181
30

2. Съвместно с Управление II-КДС да се работи за откриване на съвместни разработки на белгийски студенти, граждани туристи, подходящи за вербовка и работа в Белгия по основните задачи и по официалните белгийски представителства у нас.

срок: IX.1968 г.
отг: Центъра

3. Да се следят възможностите на соф.ч-ние КДС в работа по заминаващите във Белгия по линия на съвместните бракове с цел съвместни разработки, вербовки и подготовка на един агент за работа в Белгия по основните задачи.

срок: 31.XII.1968 г.
отг: Центъра

4. Да се разработи конкретен план и работи за изучаване на обстановката около "ЖОКС" и възстанови контакта с него като се откомандирова о.р. от Центъра.

15. XI. 1967 г.
София
ЦС/1264-2 екз.

ПРЕДЛАГА:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III,
Подполк: Цишков

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I - КДС,
Полковник:

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I70

От архивите на ДС

УТВЪРЖДАВАМ
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген-майор: _____
07.07. 1968 година
С о ф и я

Строго секретно! 283 22

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н - З А Д А Н И Е

ОТНОСНО: Основните задачи и агентурно-оперативни мероприятия за работата срещу Белгия _____ за 1968 година.

I. ГЛАВНИ НАСОКИ ЗА РАБОТА НА РЕЗИДЕНТУРАТА.

1. Изясняване обстановката около съвета на НАТО и свързаните с него учреждения. Придобиване на наводки и откриване на перспективни разработки с цел вербовка на лица с възможности за разрешаване на основните задачи по НАТО.

2. Работа по посолството и официалните представителства на САЩ _____ в Белгия _____.

II. ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ.

1. Разкриване на плановете и намеренията на НАТО и САЩ _____ за действия срещу нашата страна и останалите социалистически страни. Изясняване на съществуващите противоречия между страните членки на НАТО.

2. Придобиване на информации за съдържанието на конкретни споразумения на НАТО за съгласувания по линия на Н.Р. България и другите социалистически страни и задълженията произтичащи от тях за всяка отделна страна и по-специално за Гърция

Из архивите на ДС

922

1744
23

и Турция .

3. Придобиване на информации и разкриване на политиката на Белгия към СССР, нашата страна и страните от Балканския полуостров, плановете, намеренията и за развиване на икономически търговски, културни и други отношения, с тези страни.

III. ОСНОВНИ ОБЕКТИ ЗА ПРОНИКВАНЕ.

1. През 1968 год. резидентурата в Брюксел и отдела, използвайки наличните агентурни възможности и създавайки нова агентура трябва да проникне в следните обекти:

а) Със стара агентура:

- След изясняване на обстановката около "ЖОКС" да се използва за проникване в "Общия пазар, и М-во на финансиите .

б) С [redacted] агентура. от други резидентури.

- да се проникне във НАТО и учрежденията, които го обслужват.

IV. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ .

1. Вербовка на нова агентура:

В предвид на това, че резидентурата е възстановена от скоро и се състои от един о.р. през настоящата 1968 година вербовка на нова агентура не се предвижда.

2. Откриване на нови разработки:

До края на годината се предвижда да бъде открита една нова разработка.

3. До края на годината да бъде направена проверка и изясняване на обстановката около "ЖОКС" и да се направи писмено заключение за агента.

V. РАБОТА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ.

1. За 1968 година няма предвидено нищо за работа от трети страни.

Из архивите на ДС

1785
24

VI. РАЗУЗНАВАТЕЛНА РАБОТА ОТ НАША ТЕРИТОРИЯ.

1. Издирване и изпращане на наши сътрудници за специализация или следване в Белгия, с перспектива за работа по основните задачи.

2. Да се проведе съвместно работа с Управление II-КДС за използване на неговите възможности и агентури за работа по Белгия.

923

31. I 1968 год.
София

За НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ти
Подполк:

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Полковник:_____

46

Строго секретно
Екз.№ 2

ЕНИ
1972 от 19.II 9.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАМ. МИНИСТЪР НА МВР И ДС
Ген.-лейт. /п/ Шопов
София, 6 II 1969 г.

КДС – УПРАВЛЕНИЕ
3587 14 ФЕВ 1969

Да се изпълнят съответните дейности по разработения план – спешно.
25.II 69 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на мероприятия по военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния с цел ограничаване възможностите им да информират военните аташета на капиталистическите страни

В последно време се получиха данни от проверени източници, че военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния поддържат тесни връзки с американския, английския, италианския, турския, гръцкия и др.западни военни аташета, на които предават военна информация, свързана с отбранителната способност на социалистическите страни.

Във връзка с горното, предлагам да се проведат следните

М Е Р О П Р И Я Т И Я:

I. Мероприятия за ограничаване достъпа до военна информация по линия на МНО:

Из архивите на ДС

1. Ръководството на III управление КДС да информира ръководството на МНО за поведението на военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния и предложи да вземе следните мерки за ограничаване възможностите им да събират военна информация:

а) на същите да не са дава възможност да посещават райони в страната определени в нотата от 1964 г. като "Забранена гранична зона". За целта Международния отдел на МНО да не организира мероприятия за военните аташета от социалистическите страни в тези райни. При провеждане на мероприятия във вътрешността на страната да се подбират обектите така, че да не става ~~възможно най-малко~~ разкриване на военни тайни.

б) да се сведе до минимум възможността им да се добират официално до военна информация, като обмена на такава се установи да става само по линия на Главното командуване на обединените въоръжени сили;

в) да се вземат мерки за ограничаване личните контакти на наши военнослужещи с военните аташета на Югославия, Чехословакия и Румъния, а ония, на които служебно се налага това, да бъдат предупредени да отчитат в контактите си тяхното поведение;

г) мероприятията по линия на българските и чешките полкове на дружбата да се провеждат по начини, които да не довеждат до разкриване на важни военни тайни пред чехословашкия военен аташе;

д) чрез Международния отдел на МНО да се информират останалите военни аташета на социалистическите страни за пове-

Из архивите на ДС

дението на югославския, чешкия и румънския военен аташе и им се обърне внимание да отчитат това във взаимотношенията си с тях;

к) във връзка с наложения режим от югославските власти на българския военен аташе в Белград на реципрочни начала да се постави под същия режим югославския военен аташе в София;

з) при подработване новата инструкция по протокола на Международния отдел на МНО, касаеща режима на военните аташета да участвува представител на III управление КДС.

Срок: 30.I.1969 г.
Отг.: н-к III у-ние КДС

II. <u>Мероприятия за разбиване сътрудничеството между западните военни аташета и тези на Югославия, Чехословакия и Румъния</u>.

Засега не! /Др Иванов/

1. Да се информират КРО на Румъния и Чехословакия за поведението на тяхните военни аташета в София.

Срок: 30.I.1969 г.
Отг.: н-к II у-ние КДС

2. Като се изходи от наличните оперативни материали да се проведат мероприятия за разстройване взаимоотношенията между югославския, румънския и чехословашкия военен аташе.

Срок: 30.III.1969 г.
Отг.: н-к I у-ние КДС
н-к II у-ние КДС

Вж. „Дипломат"

Из архивите на ДС

3. Да се проведат мероприятия за компрометиране на югославския военен аташе пред капиталистическите военни аташета.

Срок: 30.III.1969 г.
Отг.: н-к I у-ние КДС
н-к II у-ние КДС

927

4. Да се провеждат мероприятия за дезинформиране на военните аташета на капиталистическите страни по определени въпроси, като се използуват взаимоотношенията им с югославския, чехословашкия и румънския военен аташе.

Срок: постоянен
Отг.: н-к I у-ние КДС
н-к II у-ние КДС
н-к III у-ние КДС

За изпълнение
Бих казал да се
използува и др...
от посолството
/п Иванов

5. Чрез полк.Стоименов и др.офицери от Международния отдел на МНО и ГЩ ген.Бунзак да бъде обработван в дух на преданост към социалистическия лагер и СССР и в подходяща форма му се подчертае, че дружбата му с военните аташета на капиталистическите страни е неудачна.

Срок: 30.XII.1969 г.
Отг.: н-к III у-ние КДС

6. Ще бъде обмислена подходяща комбинация съвместно с унгарския и чешки колега, насочено към компрометиране на полк. Чордаш пред ген.Бунзак.

Срок: 20.II.1969 г.
Отг.: н-к XII отдел
н-к гр.координация

Из архивите на ДС

928

50

7. Да се предложи на полските другари, чрез тяхния военен аташе в София да бъдат проведени мероприятия за оказване влияние на ген.Бунзак с цел откъсването му от полк.Чордаш.

Срок: 30.I.1969 г.
Отг.: н-к XII отдел
н-к гр.координация

8. Периодически полковник Чордаш и полковник Дермон да се поставят на скрито външно наблюдение, с цел установяване интереса им при визуалните наблюдения и документиране срещите им с военните аташета на страните от НАТО и наши граждани.

Само е във връзка с Шонев.

Срок: постоянен
Отг.: н-к XII отдел

9. Чрез аг. "Елена и аг. "Берто" да се подставят подходящи агенти и ДВ на полковник Чордаш, с цел набиране компрометиращи го данни и провеждане на дезинформация.

Срок: 30.V.1969 г.
Отг.: н-к XII отдел

Из архивите на ДС

11. Да се анализира досегашната дейност на полк.Чордаш излизаща извън рамките на официалните му обязаности и се подготви материал за публикуване в подходящ политически момент.

Срок: 30.IV.1969 г.
Отг.: н-к XII отдел

929

12. Ще бъде изучана обстановката при полк.Дермон за устройване на М-15, с цел документиране разговорите му и вземане съответни мерки.

Срок: 20.III.1969 г.
Отг.: н-к XII отдел

ПРЕДЛАГАТ:

НАЧАЛНИК I УПРАВЛЕНИЕ КДС
Полковник /п/ Ст.Димов

НАЧАЛНИК II УПРАВЛЕНИЕ КДС
Генерал-майор /п/ Герасимов

НАЧАЛНИК III УПРАВЛЕНИЕ КДС
Генерал-лейтенант /п/ Герчев

Отп. в 4 екз.
№ 1-2 - II у-ние КДС
№ 3 - I у-ние КДС
№ 4 - III у-ние КДС
Изп.Попов
Нап.Попова
София, 7.XII.1968 г.

Строго секретно!
Екз. № 1

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К ПЪРВО ГЛ. У-НИЕ МВР
Ген.лейтенант:
София, 6 V 1972 година

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Е Р С П Е К Т И В Е Н П Л А Н

За работата на отдел III - ПГУ
за периода 1972 - 1975 година

I. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОЛИТИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНА ОБСТАНОВКА И ТЕНДЕНЦИИ ЗА РАЗВИТИЕ

През последните години във вътрешно-политическия живот на почти всички западноевропейски капиталистически страни се наблюдава постоянна поляризация на политическите сили. В редица страни бяха проведени акции и демонстрации от страна на работническата класа, селяните и коалиционни организации, които от акции за защита на икономическите им интереси се превърнаха в демонстрации на политическа зрелост и единодействие на широки слоеве от населението.

Тези акции на работническата класа и левите сили послужиха като повод за отпочване и провеждане на бясна антикомунистическа пропаганда.

В своя външнополитически курс западноевропейските страни в общи линии са единни. Въпреки стремежа, а понякога отделни прояви на самостоятелност, те са здраво обвързани и се придържат към политиката, провеждана от САЩ и НАТО.

Независимо от излизането на Франция от военната организация на НАТО и от новата източна политика на ГФР, тези

Из архивите на ДС

две страни остават верни съюзници на политическия съюз на НАТО. В общи линии към политиката на САЩ и НАТО се придържат и неутралните Австрия и Швейцария.

Въпреки наличието на елементи на разведряване, международната обстановка продължава да бъде сложна и напрегната, с тенденции за още-по голямо усложняване.

Като отражение на политическата обстановка, оперативната обстановка също е сложна и тежка. Провежданата антикомунистическа пропаганда и развихрилата се шпиономания доведоха напоследък до безпрецедентните действия на английските власти с изгонването на 105 съветски представители, обвинени в шпионаж. Акции от този род в по-малък мащаб бяха проведени и в други страни - Белгия, Италия, Дания.

От данните, с които разполагаме е видно, че управляващите кръгове на тези страни засилват и укрепват своите контраразузнавателни и полицейски органи и ще продължат да провеждат провокации срещу представителите на социалистическите страни.

Имаме пълно основание да считаме, че през следващите 3-4 години оперативната обстановка в западноевропейските капиталистически страни ще продължи да се усложнява.

II. ГЛАВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЗАДАЧИ

1. Разкриване политическите и военно-стратегически планове и намерения на САЩ и НАТО и техните съюзници по отношение на СССР, НРБ и социалистическия лагер.

2. Разкриване на враждебните планове на Китайската управляваща клика и албанските разколници срещу единството на страните от социалистическия лагер, в международното комунистическо движение, за създаване на антисъветски блок на Балканите.

3. Създаване необходимата агентурна и материално-техническа база за разузнавателна дейност в усложнена и военновременна обстановка.

Из архивите на ДС

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ ЗА ПЕРИОДА- 1972-75 ГОДИНА

1. Подобряване работата на операт. състав зад граница и в Центъра по ръковдството, използуването и връзката с наличната агентура.

2. Придобиване на нова агентура, произхождаща от обектите за проникване или имаща възможности за работа по същите.

3. Придобиване на перспективна агентура с цел внедряване в обектите за проникване.

4. Придобиване на агентура с възможности за работа по Гърция и Турция.

5. Придобиване на информация по утвърдените от ръководството на управлението номенклатурни въпроси.

6. Придобиване на помощна агентура и такава по линия"М"

7. Проучване възможностите за агентурно проникване в представителствата на КНР във Франция и Швейцария и в прокитайските т.н. "маркс-ленински" партий и групи в Италия и Франция.

IV. ОБЕКТИ НА АГЕНТУРНО ПРОНИКВАНЕ

1. Министерство на външните работи на Италия, Франция, ГФР, Англия и Белгия и по-точно отделите или службите при същите планиращи и осъществяващи политиката на съответната страна към НРБ, САЩ, НАТО и Гърция

2. Политическите органи на НАТО на територията на Италия и Белгия.

3. Официални представителства на Гърция на територията на Италия, Франция, ГФР и Швейцария.

4. Официални представителства на Турция в ГФР и Франция.

Понастоящем отдела не разполага с агентура, работеща в обектите за проникване. По обектите се използуват косвените възможности на 8 агенти и 2 о.в.

932

За подобряване работата и обезпечаване проникване в обектите ще бъде извършена следната вербовачна работа:

Обекти на проникване Страни	Вербовачна работа																	
	1972				1973				1974				1975				ВСИЧКО	
	В ОБЕКТА		ИЗВЪН ОБЕКТА		В ОБЕКТА		ИЗВЪН ОБЕКТА		В ОБЕКТА		ИЗВЪН ОБЕКТА		В ОБЕКТА		ИЗВЪН ОБЕКТА			
М-во на външн.работи -отделите и службите планиращи и осъществяващи политиката на съответната страна към НРБ,САЩ,НАТО и Гърция	рез.	ц.	рез	ц	рез	ц	рез	ц	рез	ц	рез	ц	рез	ц	рез	ц	резидентура	Център
Италия	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1	–	–	1	–	–	1	1
Франция	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1	1	1
Белгия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	1	
ГФР	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	
Политически органи на НАТО																		
Италия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	1	
Белгия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	
За работа с/у Гърция																		
Италия	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	2	
Франция	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	1	
ГФР	–	–	1	–	–	–	1	–	–	–	5	–	–	–	–	1	2	1
Австрия	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	1	
Швейцария	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	
За работа с/у Турция																		
Франция	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	
ГФР	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	
ВСИЧКО:			1				2		1		5				4		15	4

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

934

§V. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО ЛИНИЯ "М"

С цел създаване необходимата агентурна и материално-техническа база за водене на разузнавателна работа в усложнена и военновременна обстановка ще бъдат проведени следните мероприятия:

а/ До края на 1972 година ще се проучи въпроса при какви условия се освобождава от мобилизация в Италия, Франция, Австрия и Швейцария а до края на 1973 година ще се разработят мероприятия за освобождаване от мобилизация на двама агенти.

Отг. Резидентите и Центъра.

б/ До края на 1974 година да се извърши подготовка на двама агенти от резидентурата в Италия за задачите, които ще решават в усложнена и военновременна обстановка. Същите не подлежат на мобилизация.

Отг. Резидента.

в/ До края на 1973 година да се обезпечи приемането на швейцарско поданство от агент "САДОВ".

Отг. Резидента и Центъра

г/ До края на 1975 година да бъде подготвен агент "САДОВ" за съдържател на КК или предавателен пункт.

Отг. Центъра.

д/ До края на 1974 година да се подготви агент "МЕТЕОР" за решаване на информационни и други задачи в усложнена и военновременна обстановка. Като международен чиновник същият не подлежи на мобилизация.

Отг. Центъра.

Из архивите на ДС

941
148

За нуждите по линия "М" ще бъде вербована следната агентура по страни и време:

Страни	за информация						агенти за връзка		к/к	п/к	всичко	
	1973		1974		1975		1973	1975	1975	1975		
	Рез.	Ц.	Рез.	Ц	Рез.	Ц.	Рез	Рез	Рез	Рез	Рез	Ц
Италия	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Франция	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Австрия	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—
Швейцария	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	3	1
ВСИЧКО:					1	1		1	2	3	7	1

Други мероприятия по "М" :

а/ Резидентурите в Австрия и Швейцария да издирят и оборудват по три скривалища - по едно за 1972 година, 1973 и 1974 година за укриване на радиостанции, шифрови пособия, оръжие и парични средства, необходими за работа в усложнена или военновременна обстановка. Резидентурите в Италия и Франция да оборудват по едно скривалище до края на 1974 година.

Отг. Резидентите.

б/ Резидентурите в Австрия и Швейцария да издирят и представят в Центъра по 8 ПДЯ, по 8 места за срещи и по 8 тайника - по две за 1972, 1973, 1974 и 1975 година.

Останалите резидентури да осигурят по два броя ПДЯ, Места за срещи и тайници, съответно през 1973 и 1974 година.

Отг. Резидентите

Из архивите на ДС

936

VI. МЕРОПРИЯТИЯ ПО ПОДОБРЯВАНЕ И УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ ВРЪЗКАТА С АГЕНТУРАТА

Ще се премине от лична на безлична връзка с агентурата както следва:

Страни	Едностранна радиовръзка			Тайник			Тайнопис			Фото	
	1973	1974	1975	1973	1974	1975	1973	1974	1975	1972	1974
Италия	1	1	—	1	1	—	1	—	1	—	1
Франция	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Швейцария	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	1
Белгия	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Австрия	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—
Г.Ф.Р.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
ВСИЧКО:	1	2	3	1	3	3	1	1	2		4
		6			7			4			4

VII. ПРИДОБИВАНЕ НА АГЕНТИ -ВЕРБОВЧИЦИ

а/ Ще се разработят и проведат мероприятия за прерастването на агент "ЕРОС" в агент вербовчик.

Срок 1974 година
Отг. Центъра

VIII. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ С ТРАЕН ЕФЕКТ, СЪВМЕСТНО С ОТДЕЛ VIII-МИ

За провеждането на такива мероприятия ще бъде използувана агентурата на отдела съобразно с обстановката. Мероприятията ще се планират в процеса на работата.

Отг. Н-к отдела.

Ф. 1 оп. 150

VIII. НЕОБХОДИМА МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА ЗА РЕШАВАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ В МИРНА И УСЛОЖНЕНА ОБСТАНОВКА

1. За резидентурите.

а/ Да се осигурят 7 транзисторни приемника, от които два през 1973 година и пет през 1975 година.

б/ Да се осигурят по два комплекта от 12 вида контейнери за камофлиране на фотоленти и необемисти писмени материали. От тях пет вида през 1973 година и седем вида през 1975 год.

Отг. Центъра

в/ През 1973 год.да се разработи една рецепта, 1974 год. две рецепти и 1975 две рецепти за тайнопис.

Отг. Центъра

г/ Да се осигурят пет броя минокс апарати - два през 1973 и 3 през 1974 година.

Отг. Центъра

д/ До края на 1974 год. да се осигурят 2 бързодействащи радиостанции с необходимите резервни части за укриване в Австрия и Швейцария.

Отг. Центъра и резидентурите.

е/ До края на 1975 год. да се укрият в Австрия и Швейцария златни предмети и трайни хранителни продукти.

Отг. Центъра

ж/ До края на 1973 год. да се осигурат 2 портативни ултракъсови радиостанции за връзка с агентурата при градски условия.

Отг. Центъра

з/ Да се осигурят до края на 1972 година 6 минифона, 6 апарата за четене на филми и 5 пишущи машини.

Отг. Центъра.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

2. За Центъра

а/ Да се доставят 2 минифона през 1972 година.

б/ До края на 1973 година да се осигурят 2 КК в района на София.

IX. ВЪПРОСИ ЗА КООРДИНАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ОТДЕЛИ НА УПРАВЛЕНИЕТО, ПОДЕЛЕНИЯТА НА МВР, РУМНО, С БРАТСКИ РАЗВЕДКИ И ОСОБЕНО С КГБ

а/ Взаимодействието с отделите на управлението, другите поделения на МВР и РУМНО ще се осъществява при водене на конкретни разработки, комбинации и други мероприятия по наши и техни обекти.

б/ Съвместната работа по настоящия и текущите планове ще се провежда съгласно подписаната спогодба с КГБ и останалите братски разведки.

X. ОРГАНИЗАЦИОННО - КАДРОВИ МЕРОПРИЯТИЯ

а/ През 1972/73 година да се попълни щата на отдела и резидентурите - има се предвид непокритите бройки.

б/ През 1973/74 година да се увеличи броя на о.р. зад граница с 8 и се изградят резидентури в Белгия / Холандия / и Вашингтон за работа срещу САЩ и НАТО.

в/ През 1973 година да се увеличи състава на отдела с още 3 о.р. и се обособят 3 отделения /направления/ - гръцко, западно, САЩ и НАТО.

15.III.1972 год.
С о ф и я
0396 / 17067 -МД
Написан в 2 екз.

Екз № 2 предаден!

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III
Полковник:

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ. НАЧАЛНИК ПГУ
Полковник: _____

Секретно от особена важност!
Екз. № 1

УТВЪРЖДАВАМ,
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ ДС
Генерал майор: [signature]
София, 22.12.1972 година

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1) Ранно, като вербовае ще добиваме чрез обектите на Радио по-ценни (сведения) и сигнали.
2) По мерки в отдел [signature]

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III и ръководените от него резиденту-ри през 1973 година.

През 1973 година пред отдел III-ти и ръководените от него резидентури ще стоят задачата да се организира работата на оперативния състав в Центъра и зад граница за: подобря-ване ръководството, проверката, организиране надеждна връзка, разширяване и използуване максимално възможностите на наличната агентура; създаване по възможност по-широк кръг от перспективни връзки в набелязаните обекти за агентурно проник-ване, с цел откриване разработки и придобиване нова, качест-вена и перспективна агентура, способна да решава основните задачи стоящи пред отдела.

Усилията на всички о .р. от Центъра и резидентурите ще бъдат насочени наред с вербовачната работа да придобиват системно информация по номенклатурните въпроси, утвърдени от ръководството на управлението.

Из архивите на ДС

940

I. ГЛАВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЗАДАЧИ

1. Разкриване политическите и военно-стратегически планове и намерения на САЩ и НАТО и техните съюзници, насочени срещу СССР, НРБ и останалите социалистически страни.

2. Разкриване враждебните планове и намерения на китайската управляваща клика и албанските разколници, насочени срещу разбиване единството на страните от социалистическия лагер, международното комунистическо движение и създаване антисъветски блок на Балканите.

3. Създаване необходимата агентурна и материално-техническа база за разузнавателна дейност в усложнена и военновременна обстановка.

II. ОБЕКТИ НА АГЕНТУРНО ПРОНИКВАНЕ

1. Политическите органи на НАТО и щаба на Южното крило на НАТО, намиращи се на територията на Италия и Белгия.

2. Държавните учреждения на Италия, ГФР, Франция, Белгия и Англия, занимаващи се с въпросите на НАТО.

3. Официалните представителства на САЩ на територията на Италия, Франция и Австрия.

4. Официалните представителства на Гърция на територията на Италия, Франция, ГФР, Швейцария и Австрия.

5. Официалните представителства на Турция в Франция и ГФР.

6. Държавния департамент на САЩ и Постоянното представителство на САЩ към ООН.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

III. РАБОТА С НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА, РАЗРАБОТКИ И ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ, ЦЕЛЯЩИ ПРОНИКВАНЕ В НАБЛЮДАВАНИТЕ ОБЕКТИ ПО СТРАНИ

РЕЗИДЕНТУРАТА В Италия

По ВПР ще работят трима о.р. и резидента.

1. Агент "АКРОПОЛИС"

а/ Да се съсредоточат усилията на агента за получаване на информация относно участието на Италия в НАТО: тенденциите в различните политически кръгове за излизането на Италия от НАТО, както и мероприятия на правителството, целящи укрепването на НАТО.

Срок постоянен
Отг. БАЛКАНДЖИЕВ

б/ Да се изиска от агента да даде наводки из средите на обектите за проникване или близки до тях, с цел най- подходящите да бъдат взети на разработка.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. БАЛКАНДЖИЕВ

в/ Да се постави задача на агента да възстанови контакта с в службите на НАТО и продължи изучаването му с цел ползуването за получаване информация.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. БАЛКАНДЖИЕВ

г/ Да се изготви план за проверката на агента- честността му към нас и дали не е обект на разработка от местното КРО.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. БАЛКАНДЖИЕВ- Доксев

Из архивите на ДС

2. Агент "ПАРТИНИ"

а/ Да се изяснят възможностите на агента за получаване информация по номенклатурните въпроси по линия на САЩ и НАТО и се продължи използуването му за получаване документална информация по ЕИО.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ДАНОВ

б/ Да се разработи план за проверката на агента и изясняване дали не е засечена връзката ни с него от местното КРО.

Срок 30.IV.1973 год.
Отг. ДАНОВ- Доксев

в/ Да се подобри ръководството на агента и се продължат усилията за обучаването му във фотодело.

Срок 30.VII.1973 год.
Отг. ДАНОВ

3. Агент "СКИТНИК"

а/ Да се проведат мероприятия за укрепване и активизиране на агента с цел по-рационално използуване възможностите му за получаване информация по номенклатурните въпроси.

Срок постоянен
Отг. ВИХРЕН

б/ Да се подобри връзката с агента, като се договори двустранен начин за БП и ПДЯ

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ВИХРЕН

в/ Да се използува агента за получаване наводки из средите на обектите за проникване.

Срок постоянен
Отг. ВИХРЕН

Нам през 1942 г. му се изгубваше проведна? сай

942

4. Агент "ПАСКУАЛЕ"

а/ След завършването на военната служба да се възстанови контакта с агента и се изясни положението и възможностите му за наша работа.

Отг. Центъра – Резидента

б/ В зависимост от това как и къде се е устроил агента, ще му се разработят конкретни информационни задачи и такива за наводки.

Срок – след възстановяването на връзката
Отг. Центъра –

в/ Да се отработи целостен начин за връзка с агента, като личните срещи се провеждат в трета страна.

Отг. Центъра –

5. Агент "СТАНКО"

а/ Да се следи за идването на агента в нашата страна и се възстанови контакта.

б/ В зависимост от положението на агента да се уточни връзката със същия в бъдеще и задачите, които ще изпълнява.

Отг. Центъра

6. Агент "ГАБРИЕЛ"

а/ Да се възстанови връзката с агента, която е прекъсната от м.март,1972 г. и се изясни положението и възможностите му за наша работа.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. Пламен

7. О.В. "СОЛУНСКИ"

а/ Да се използуват възможностите му за получаване информация за гръцката емитрация, дейността на гръцкото посолство и гръцката делегация към Южното крило на НАТО.

Срок постоянен
Отг. ДАНОВ

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

б/ Да се изиска от "СОЛУНСКИ" да даде наводки, подходящи за работа по Южното крило на НАТО в Неапол и лица, имащи перспектива да се завърнат в Гърция.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ДАНОВ

8. Обект "АНА"

а/ Да се излезе с предложение и оформи вербовката на обекта и се отработи връзката с нея.

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. ДАНОВ

б/ Да се изиска от "АНА" да даде характеристика на връзките си, които има в Неапол, имащи възможности за работа в Южното крило на НАТО и американ. студенти, като съответно и се разработят конкретни задачи в тази насока.

Срок 30.IV.1973 год.
Отг. ДАНОВ

9. Да се насочат усилията на о.р. към системно, целенасочено и активно създаване на връзки из средите на набелязаните обекти за проникване, с оглед най- перспективните да се вземат на разработка с цел вербовка. За целта да се набележат конкретни мероприятия и изпълнението на тази задача да се отчита с всяка поща.

Отг. БАЛКАНДЖИЕВ

10. Системно да се изучава обстановката в официалните представителства на САЩ и Гърция, като особено внимание се обърне на местните граждани, работещи в тези представителства, с цел създаване връзки и откриване разработки. Изпълнението на задачата да се отчита всяко тримесечие.

Отг. БАЛКАНДЖИЕВ, ГЕРОВ и
Пламен

944

11. Да се открият три разработки, една по НАТО, една по САЩ и една по Гърция

Срок 30.XII.1973 год.
Отг.ГЕРОВ, ДАНОВ, ПЛАМЕН

12. Да се установят смесените итало-американски фирми и италиански фирми, снабдители на военните поделения и НАТО и набележат конкретни мероприятия за създаване връзки в тези фирми.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ДАНОВ, ПЛАМЕН и о.р.в Милано

13. Да се използуват възможностите на резидентурата за изясняване възможностите за агентурно проникване в представителствата на Китай, Албания и прокитайските организации, както и за придобиване информация за дейността на същите.

Срок 30.VIII.1973 год.
Отг. БАЛКАНДЖИЕВ

РЕЗИДЕНТУРАТА В Австрия

По ВПР ще работят двама о.р.

1. Агент "ЕРОС"

а/ Агента да бъде предаден на връзка на резидентурата, с цел осигуряване регулярна връзка и по-пълноценно използуване възможностите му.

Срок 30.IV.1973 год.
Отг. Центъра

б/ Да се използува за получаване информация по Гърция и получаване наводки.

Срок постоянен
Отг. Резидента

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

в/ Да се разработи план за проверката на агента.

Срок 10.III.1973 год.
Отг. Центъра

2. Агент "ЗИЛБЕРМАН"

а/ След като се получат данни как се е устроил агента в Гърция и изяснят възможностите му за наша работа, ще се отработи начин за регулярна връзка в трета страна и разработят конкретни задачи,

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ПЕНЕВ

946

3. Обект "ПРИЯТЕЛЯ"

а/ Да продължи изучаването на обект "ПРИЯТЕЛЯ" и се у становят неговите възможности за работа с оглед вземането му на разработка с цел вербовка.

Срок 30,I.1973 год.
Отг. ВАКЛИНОВ

б/ Да се изготви план за проверката на о бекта и в зависимост от получените резултати от проверката ще се реши въпроса за вербовката му.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ВАКЛИНОВ

в/ Да се използува за получаване информация и изучаване обстановката в посолството и останалите официални представителства на САЩ във Виена. Особено внимание да се обърне на техническия персонал и местните граждани на работа в американските официални представителства.

Срок постоянен
Отг. ВАКЛИНОВ

4. Да се продължи работата по Пепонис Гърция във и неговата секретарка, с цел в непродължително време да се изяснят възможностите за ползуването им и излезе с конкретно предложение за по-нататъшната работа.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ПЕНЕВ

5. Да се набележат конкретни мероприятия за изучаване агентурно-оперативната обстановка в официалните представителства на САЩ и Германия във Виена и създаване на връзки в тези среди, като особено внимание се обръне на местните граждани, работещи в тези представителства. До края на годината да се открият две разработки.

Изпълнението на тази задача да се отчита в всяка поща.

Отг. Резидента- Пенев,
Ваклинов.

947

6. Да се използуват възможностите, които предоставя посолството и търговското представителство за създаване връзки в М-во на външн. работи и журналистическите среди с цел получаване информация по номенклатурните въпроси.

Срок постоянен
Отг. Резидента

7. Да се изясни в дипломатическата академия във Виена има ли служители, граждани на САЩ и другите натовски страни и възможностите за създаване връзки в тези среди.

Срок 30.V.1973 год.
Отг. ПЕНЕВ

8. Да се изучи обстановката в Китайския институт и възможностите за наша работа и излезе с конкретно предложение.

Срок 30.X.1973 год.
Отг. ПЕНЕВ

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

РЕЗИДЕНТУРАТА В гфр

По ВПР ще работят двама о.р. и резидента

1. Агент "СЕРСКИ"

а/ Да се отпочне идейно-политическата и оперативна подготовка на агента, съгласно утвърдения за това план с оглед изпращането му на постоянно оседание в Германия.

Срок постоянен
Отг. КОТКОВ

б/ Да се разработи план за проверката на агента.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. КОТКОВ- Центъра

в/ Да продължи използуването му за получаване информация по линия на Германия и наводки.

Срок постоянен
Отг. КОТКОВ

2. Агент "ЯНИС"

а/ Да се провежда системно идейно-политическа и оперативна подготовка на агента с цел укрепване и изграждането му като агент, способен да изпълнява наши задачи в трудна обстановка.

Срок постоянен
Отг. КАМЕНОВ

б/ Да се проведат мероприятия за разширяване възможностите на агента и постъпването му в Дипломатическата академия във Виена.

Срок 30.VIII.1973 год.
Отг. КАМЕНОВ

в/ Да се използува за получаване информация и наводки, като в процеса на работата системно се провеждат мероприятия за проверката му.

Срок постоянен
Отг. КАМЕНОВ

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата : 08.10.2015г. Секретар :

3. Агент "ОРЛОВ"

а/ Агента да продължи изучаването на обект "КАПИТАНА" и довеждането му в нашата страна, с цел обработка и вербовка на същия.

Срок постоянен
Отг. КОТКОВ- Центъра

б/ Да укрепи и задълбочи отношенията си с
и , с цел ползуването им за придобиване политическа информация по номенклатурните въпроси.

Срок постоянен
Отг. КОТКОВ

в/ Да установи контакт с турския гражданин и го изучава.

Срок 31.I.1973 год.
Отг. КОТКОВ

4. Чрез агент "ОСКАР" да продължи изучаването на ХИНКЪЛ, задълбочаване на отношенията, с цел получаване информация и постепенното Й увличане в нана работа. Да се работи за довеждането Й в България, с цел обработка и вербовка.

Срок постоянен
Отг. ИвВВ

5. Да се активизира работата със сътрудниците и се използуват възможностите им за създаване връзки в обектите за проникване и получаване информация по номенклатурните въпроси.

Срок постоянен
Отг. ВЕНЕВ

6. Системно да се изучава агентурно-оперативната обстановка в набелязаните обекти за проникване и се изяснят възможностите за вербовка на подходящи лица из тези среди или внедряване на наш агент.

Изпълнението на тази задача да се отчита всяко тримесечие.

Отг. ВЕНЕВ

Из архивите на ДС

7. Да се набележат и проведат конкретни мероприятия за създаване широк кръг от връзки в средите на обектите за проникване, с цел получаване информация по номенклатурните въпроси и подбиране на подходящи лица за взимане на разработка. Изпълнението да се отчита с всяка поща.

Отг. ВЕНЕВ

8. Да се открият три разработки, от които една по Гърция, една по Турция и една из средите на Външно министерство

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. ВЕНЕВ, ПЕЕВ, КОТКОВ

950

9. Да се изготви отделен план за придобиване информация относно развитието на отношенията между Китай и ГФР и дейността на китайските и албански официални представителства. По тази задача да бъдат ангажирани всички о.р.

Срок 30.I.1973 год.
Отг. ВЕНЕВ

РЕЗИДЕНТУРАТА ВЪВ Франция

По ВПР ще работят един о.р. и резидента.

1. Агент "МАКСИМ"

а/ Да се възстанови контакта с агента и се изяснят възможностите му за наша работа. В зависимост от резултата да се излезе с предложение за по-нататъшната работа с него.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ЛЮБОМИРОВ

2. О.В. "АТОС"

а/ Да продължи използуването му за получаване информация по номенклатурните въпроси и наводки с възможности за работа срещу Гърция.

Срок постоянен
Отг. ЛЮБОМИРОВ

3. Обект "КИКИС"

а/ Да продължи работата по изучаването на обекта, изясняване неговите възможности и пригодност с оглед откриване разработки с цел вербовка.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ЛЮБОМИРОВ

4. Обект "Христо Христов"

а/ Да се използуват възможностите на обекта за получаване на информация по номенклатурните въпроси.

б/ Да се доизучи обекта, определи базата на вербовка и излезе с предложение,

Срок 30.VII.1973 год.
Отг. ЛЮБОМИРОВ

5. Да се подобри работата със сътрудниците, като активно се използуват за създаване връзки в обектите за проникване, особено журналистическите и за получаване информация по номенклатурните въпроси.

Да се прецени кои от сътрудниците нямат възможности или не желаят да работят и се излезе с предложение за изоставянето им.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ЛЮБОМИРОВ

6. Да се набележат и проведат конкретни целенасочени мероприятия за създаване връзки в набелязаните обекти за проникване, с цел на перспективните да се открият разработки. Изпълнението на тази задача да се отчита с всяка поща.

Отг. ЛЮБОМИРОВ

7. Да се открият две разработки- една по САЩ, или НАТО и една по турска линия.

Срок 30.XII.73 г.ОТГ.
ЛЮБОМИРОВ-ЧАКЪРОВ

951
Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

952

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 08.10.2014г. Секретар:

8. Да продължи изучаването на агентурно-оперативната обстановка в официалните американски представителства и разширяване кръга на връзките, като се обърне особено внимание на местните граждани, работещи в тези учреждения. Изпълнението на задачата да се отчита всяко тримесечие.

Отг. ГЕРОВ

9. Да продължи изучаването на _____ и изясняване тяхната пригодност и възможности за наша работа с цел по- подходящия да бъде взет на разработка.

Срок 30.X.1973 год.
Отг. ЧАКЪРОВ

10. Да се набележат мероприятия за придобиване информация за разколническата дейност на представителствата на Китай и Албания в Париж и съществуващите прокитайски групи в Франция

В изпълнението на тази задача да се ангажират всички о.р.

Срок 20.II.1973 год.
Отг. ЛЮБОМИРОВ

РЕЗИДЕНТУРАТА В Белгия

1. Агент "ВЕЛЧО"

а/ Да се изяснят реалните възможности на агента за получаване информация по номенклатурните въпроси и наводки в обектите за проникване, след което да му се разработят конкретни задачи.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ТОМОВ

б/ Да се изготви план за проверката на агента

Срок 20.II.1973 год.
Отг. ТОМОВ- Центъра

в/ Да се отработи надеждна двустранна връзка с агента.

Срок 30.V.1973 год.
Отг. ТОМОВ

2. Агент "ЖОКС"

а/ След като се изясни обстановката и извършат запланувaните проверки да се възстанови връзката с а гента.

Срок 30.IV.1973 год.
Отг. ТОМОВ

б/ Да се изяснят възможностите на агента за наша работа по обектите за проникване и набележат конкретни задачи.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ТОМОВ

в/ Да се отработи надеждна двустранна връзка с агента.

Срок 30.VIII.1973 год.
Отг. ТОМОВ

3. Обект "ОМАР"

а/ Да продължи работата по "ОМАР" с цел изясняване съмнителните моменти в поведението му и излезе с предложение за по-нататъшната работа или прекъсване на връзката.

Срок 30.V.1973 год.
Отг. ТОМОВ- Цветъра

4. Да се изучи обстановката в политическите органи на НАТО със седалище в Брюксел и се набележат конкретни мероприятия за създаване връзки из средите на служителите. Да се обърне особено внимание на техническия персонал. Изпълнението на задачата да се отчита с всяка поща.

Отг. ТОМОВ

5. Да се използуват възможностите, които предоставя прикритието за създаване връзки из средите на М-во на външни работи и журналистическите среди, с цел получаване информация по номенклатурните въпроси.

Срок постоянен
Отг. ТОМОВ

6. От връзките, които ще се създадат в обектите за проникване да се подбере най- перспективната и открие

953

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

разработка с цел вербовка.

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. ТОМОВ

РЕЗИДЕНТУРАТА В Швейцария

По ВПР ще работят двама о.р.

1. Агент "САДОВ"

а/ Да продължи работата по изграждането на агента за съдържател на КК или предавателен пункт.

Срок постоянен
Отг. КАРОВ

2. Обект "РАДКО"

а/ Да се доизучат възможностите на обекта за наша работа, като се изяснят и изучат връзките му в Германия и Швейцария

Срок 30.V.1973 год.
Отг. КАРОВ

б/ Да се използуват възможностите му за установяване разузнавачите и агентурата на Кит, действуваща в Швейцария, като в процеса на работата се проверява.

Срок постоянен
Отг. КАРОВ

в/ В зависимост от получените резултати да се излезе с предложение за оформяне вербовката на обект "РАДКО", или прекратяване работата по него.

Срок 30.VII.1973 год.
Отг. КАРОВ

3. Агент "ЙЪЛДЪЗ"

а/ Да продължи укрепването на агента и се използува за получаване документална информация; изучаване обстановката в турското посолство, с цел установяване възможностите

за внедряване на техника; изучаване служителите и техните семейства в турските представителства с цел получаване наводки.

Срок постоянен
Отг. КАРОВ

4. Да се укрепят и задълбочат отношенията с _____ с цел пълноценното му използуване за получаване информация по интересуващите ни въпроси по линия А.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. КАРОВ

5. Да се вербова един агент за съдържател на ПК и се открие една разработка на лице, подходящо за ПК.

Вербовката на ПК-срок 30.III.73 г.
Отг. Центъра
Откриване р/ката-срок 30.XII.73 г.
Отг. КАРОВ

РЕЗИДЕНТУРАТА В САЩ

По ВПР ще работят работника по КРО и резидента

1. Да се продължи работата по издирването, изучаването на обстановката и излизане с предложение за установяване контакт или изключване от агентурния апарат на агентите както следва:

а/ Аг. "СПИРО" – Срок 30.IV.1973 год. Отг.ЯНЕВ-ВЕЛЧЕВ
б/ " "ХЕНРИ" – " 30.III.1973 год. " " "
в/ " "СОФИЯ" – " 30.V.1973 год. " ЯНЕВ
г/ " "ДЖЕЙКЪЛ" – " 30.VI.1973 год. " ЯНЕВ-ВЕЛЧЕВ

Много добро издирване!

2. Да се набележат мероприятия за създаване на връзки в обектите за агентурно проникване с цел получаване информация и откриване на разработки.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. ЯНЕВ- Велчев

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2016г.Секретар :

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

3. Да се направи задълбочен анализ-преценка на досегашната работа на сътрудниците, на техните възможности и в зависимост от това им се разработят конкретни информационни задачи и се насочат към създаване връзки с интересуващите ни среди.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ЯНЕВ

РЕЗИДЕНТУРАТА В Япония

1. Съвместно със съветските другари на място да се обсъди целесъобразността от вземането на разработка с цел вербовка на обект МИАМОТО и се излезе с предложение за по-нататъшната работа с него и използването му за получаване на информация по номенклатурни задачи.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ПАНОВ

2. Да продължи използването на Ширай и Маеда за получаване секретна политическа информация по номенклатурните въпроси.

Срок постоянен
Отг. ПАНОВ

3. Да се набележат и проведат конкретни мероприятия от всички о.р. за създаване връзки сред политическите и делови кръгове, от които да получават информация по номенклатурните въпроси.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. ПАНОВ

АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО ЛИНИЯ "М"

С цел създаване необходимата агентурна и материално-техническа база за водене активна разузнавателна работа в усложнена и военновременна обстановка да се проведат следните мероприятия:

1. Да се проучат възможностите за освобождаване на аг. "АКРОПОЛИС" от мобилизация.

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. БАЛКАНДЖИЕВ

2. Да отпочне подготовката на аг. "ЕДУАРДО" и "ФОРТУНАТО" за решаване задачи в усложнена и военновременна обстановка.

Отг. БАЛКАНДЖИЕВ- Центъра

3. Да се изучат възможностите и се направят съответни постъпки за получаване швейцарско гражданство от аг. "САДОВ"

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. КАРОВ

4. Да се и здирят и предложат за утвърждаване скривалища за укриване на радиостанции, шифрови пособия, оръжие и парични средства, необходими за работа при усложнена и военновременна обстановка, както следва:

а/ Резидентурата в Австрия - две скривалища
б/ " " Швейцария " "
в/ " " Италия едно скривалище
г/ " " Франция " "

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. резидентите

5. Резидентурите в Австрия и Швейцария да издирят и представят в Центъра за утвърждаване по две места за срещи и по два тайника.

Останалите резидентури да издирят и изпратят по едно място за среща и един тайник.

Срок 30.XII.1973 год.
Отг. резидентите

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

20.- 23

РАБОТА В ЦЕНТЪРА

1. Да се направи задълбочен анализ - оценка на наличната а гентура, о.в., обекти на разработка по линии, с цел освобождаване от нечестната съмнителна и нерентабилна агентура, която само отнема време и отклонява силите на оперативния състав.

Срок 30.XI.1973 год.
Отг. Н-к отдела и съответните
операт. работници

2. Агент "ГЕРО"

а/ Да се организира провеждането на среща с агента на територията на Австрия, като агента се държи на връзка от о.р. Тасков, който сега го ръководи.

Отг. Центъра.

б/ Да продължи използуването на "ГЕРО" за получаване информация за американската база в Авиано.

Срок постоянен
Отг. Центъра

в/ Да се дадат указания и окаже помощ на агента след уволнението си от армията през 1973 год. да се устрои на работа в Италия - Неапол, или друга европейска страна, в някоя от службите на НАТО.

Отг. Центъра

3. Обект "ФОРТУНАТО"

а/ Да се продължи работата по разширяване възможностите на обекта, използуването му за получаване информация и наводки и оформянето на вербовката му.

Срок 30.XI.1973 год.
Отг. Доксев

4. Да се активизира работата по изучаване на обект Делфин - с оглед да се прецени целесъобразността от вземането му на разработка с цел вербовка.

Срок 30.V.1973 год.
Отг. Доксев

5. Да се активизира работата по обект "РЕДАКТОРА" с цел изясняване възможностите му и се излезе с предложение за откриване разработка или прекратяване работата.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. Ставрев

6. Да се вземе на ръководство и извърши подготовка на аг. "АЛБЕНА" от Окръжно у-ние МВР- Сливен, с цел извеждането му на постоянно оседание в Италия.

Срок 20.II.1973 год.
Отг. Вавов

7. Да се използува възможността за изпращане о.р. или подходящ агент в института ИЗВЕ в Неапол за шест месеца, с цел изучаване обстановката и получаване наводки, по линия на НАТО.

Срок 30.VI.1973 год.
Отг. Вавов

8. Да се прегледат спогодбите за научно-техническо промишлено-икономическо сътрудничество, културния обмен и др. и се изяснят възможностите за извеждане на о.р. или подходящи агенти в интересуващите ни страни.

Срок 30.III.1973 год.
Отг. Доксев, Божиков
Бакърджиев

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

9. Да се подобри подготовката на сътрудниците, които се изпращат за продължително време зад граница, с цел пълноценното използуване на възможностите им.

Отг. Н-к отдела

ОРГАНИЗАЦИОННО-КАДРОВИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. С цел подобряване работата по линия на ВПР да се изпратят о.р. както следва:

а/ Резидентурата в Белгия един о.р.
б/ " " САЩ " " .
в/ ~~" " Франция " " .~~
г/ " " Япония " " .

2. Да се попълни състава на отдела.

3. Да се обсъди целесъобразността от обособяване в отдела 3 отделения /направления/ САЩ-НАТО; Гърция-Турция и Западно.

4. Да се отзове о.р. Д. Гичев от резидентурата, за който има данни, че е разконспириран и на негово място се изпрати подходящ работник.

14.XII.1978 год.
София
0303/17

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III
Полковник:

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ,
НАЧАЛНИК ПГУ – ДС
Полковник
4/ 1979 година
София

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативната и информационна работа на отдел III и ръководените от него резидентури през 1974 година.

През юбилейната 1974 година в чест на 30 годишнината на победата на деветосептемврийското антифашистко въстание пред отдел III и ръководените от него резидентури ще стои задачата да мобилизира и активизира силите на целия състав в Центъра и зад граница за решително подобряване на агентурно-оперативната и информационна работа и постигане конкретни резултати.

Усилията на целия оперативен състав ще бъдат насочени към: подобряване ръководството, връзката и проверката на наличната агентура и провеждане ефикасни мероприятия за разширяване личните възможности; създаване широк кръг от връзки с преки и косвени възможности за наша работа в обектите за агентурно проникване с цел откриване перспективни разработки; вербовка на нова качествена агентура, способна да решава основните задачи по придобиване на секретна информация за плано-

Из архивите на ДС

962

933
40

вете, намеренията и дейността на главните капиталистически страни, НАТО и Китай срещу СССР, НРБ и останалите социалистически страни.

Наред с вербовъчната работа системно и целенасочено ще се работи за придобиване на информация по номенклатурните въпроси, утвърдени от ръководството на Управлението, като освен агентурните, най-активно и широко да се използуват възможностите на официалните връзки и източници.

Изхождайки от споразумението за взаимодействие и сътрудничество със съветските другари и указанията на ръководството, отдел III ще решава следните въпроси:

I. ГЛАВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЗАДАЧИ

1. Разкриване политическите и военно-стратегически планове, намерения и конкретни действия на САЩ, ГФР, Франция и НАТО, насочени срещу СССР, НРБ и другите страни от социалистическия лагер.

2. Разкриване враждебните планове, намерения и дейност на китайската управляваща клика и албанските разколници, насочени срещу разбиване единството на страните от социалистическата общност, международното комунистическо движение и създаване антисъветски блок на Балканите.

3. Разкриване дейността на ционистките центрове и организации и центровете за идеологическа диверсия, насочени срещу СССР, НРБ и останалите социалистически страни.

4. Използуване възможностите на територията на ГФР, Италия, Франция и Австрия за работа срещу Гърция и Турция.

5. Придобиване информация по номенклатурните въпроси, разработени от отдел VI.

От архивите на ДС

II. ОБЕКТИ ЗА АГЕНТУРНО ПРОНИКВАНЕ

1. Политическите органи и щаба на Южното крило на НАТО, намиращи се на територията на Италия и Белгия.

2. Канцелариите на министър-председателите на ГФР, Франция, Италия и ~~Белгия~~. Италия.

3. Държавните учреждения на Италия, ГФР, ~~Белгия~~ Италия и Франция, занимаващи се с въпросите на НАТО.

4. Официалните представителства на САЩ на територията на Австрия, Италия, Франция и ГФР.

5. Официалните представителства на Китай и Албания и прокитайските групи и организации на т.н. "Марксисти-ленинисти" на територията на Италия, Франция, Австрия, Швейцария и ГФР.

6. Ционистките центрове и организации, действуващи на територията на Австрия, Франция и Швейцария.

7. Центровете за идеологическа диверсия на територията на Австрия, ГФР, Франция, Италия и ~~Швейцария~~.

8. Постоянното представителство на САЩ в ООН, и представителствата на страните членки в НАТО.

III. АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ, ЦЕЛЯЩИ ПРОНИКВАНЕТО В НАБЕЛЯЗАНИТЕ ОБЕКТИ

А/ Политическите органи и щаба на Южното крило на НАТО в Италия и Белгия

Отдела не разполага с агентура, ОВ и връзки с преки възможности за работа в тези обекти. Данните за агентурно-оперативната обстановка, с които разполагаме за обектите за проникване са остаряли, непълни и несистематизирани.

До края на 1974 г. отдела и резидентурите в Италия

Из архивите на ДС

964

235
40

и Белгия трябва да решат следните задачи:

1. Да се изучи агентурно-оперативната обстановка в обектите за агентурно проникване, което ще позволи през следващата година да се планират конкретни целенасочени мероприятия по проникването.

Получените данни да се обобщават и изпращат в Центъра всяко тримесечие.

отг.: резидентите

2. Да се проведат ефективни мероприятия за създаване широк кръг от връзки из средите от обектите за проникване или среди, имащи възможности за работа по същите с цел до края на 1974 г. да се открият най-малко по две разработки от резидентурите в Италия и Белгия.

Изпълнението на задачата да се отчита с всяка поща.

отг.: резидентите

3. Оперативните работници да използуват официалните си прикрития и други възможности за установяване контакти със служителите от посолствата на скандинавските страни-членки на НАТО, които се явяват подходящ контингент по линия на НАТО и от тях може да се получава ценна устна и документална информация.

срок: постоянен
отг.: резидентите

4. Да се използува агент "ЕДУАРДО" за изучаването на неговия съгражданин-карабинер, на работа в поделение на НАТО в Италия.

срок за изучаване: 30.III.1974 г
отг.: БАЛКАНДЖИЕВ

5. Да се възстанови връзката с агент "ДЕЛФИНО" и след проверка да се използува за получаване наводки из средите на италиански граждани, работещи в службите и поделенията

Из архивите на ДС

на НАТО в Неапол.

срок за възстановяване на връзката: 30 март 1974 г.
отг.: ДИМЧЕВ

6. Да се възстанови връзката с "ДОРИ" и да се използува за получаване наводки от гръцкия контингент в Неапол с възможности за работа по гръцката делегация към Южното командване на НАТО.

срок за възстановяване връзката: март 1974 г.
отг.: ПАШОВ

7. Да се използува ОВ "СОЛУНСКИ" за изучаване и подаване наводки от гръцкия контингент в Неапол, които имат възможности за работа по гръцката делегация към Южното командване на НАТО.

срок: постоянен
отг.: ГЕРОВ

Б/ Канцеларите на министър-председателите на ГФР, Франция, Италия и Белгия

Отдела и резидентурите не разполагат с никакви данни за обекта. Залага се за първи път в нашите планове, изхождайки от опита на братските разведки и споразумението със съветските другари.

До края на 1974 г. отдела и съответните резидентури трябва да решат следните задачи:

1. Да се използуват всички възможности на наличната агентура, СС, ОВ, връзки, официални източници и лични наблюдения за изучаване агентурно-оперативната обстановка в обектите с цел установяване най-интересните звена и подходите за проникване в същите.

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Придобитите данни да се обобщават и изпращат в Центъра всяко тримесечие.

отг.: резидентите

2. Да се проведат целенасочени мероприятия за създаване връзки с лица; работещи в обекта или имащи косвени възможности с цел в края на 1974 г. да се подберат най-перспективните за вземане на разработка.

Изпълнението на задачата да се отчита всяко тримесечие.

отг.: резидентите

3. Да се използват ОВ "РОСИ", "САНДРО" и "МАДЖИ" за получаване наводки из среди работещи в обекта.

срок: постоянен
отг.: ДИМЧЕВ, БАЛКАНДЖИЕВ

4. Да се използува _____, служител в белгийския парламент за изучаване обекта за проникване и получаване наводки.

срок: 30 август 1974 г.
отг.: ТОМОВ

5. Да се организира комбинация за осъществяване връзка от резидентурата със сина
сенат - _____ и се използува за изучаване обекта и придобиване наводки.

срок: 30 октомври 1974 г.
отг.: ТОМОВ

В/ <u>Държавните учреждения на Италия, ГФР, Белгия и Франция занимаващи се с въпросите на НАТО</u>

Отдела и резидентурите не разполагат с агентура в обектите за проникване. Разработки няма заведени. Връзките са

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

недостатъчни. Работено е, но не достатъчно са изучени обектите.

През годината ще трябва да се решат следните задачи:

1. Със силите на резидентурите, ползувайки агентурни и официални източници и лично наблюдение да се установят службите, занимаващи се с въпросите на НАТО и социалистическите страни и се изучи обстановката с цел изясняване възможностите за вербовка и внедряване агентура в същите.

срок: 30 декември 1974 г.
отг.: резидентите

2. Да се набележат мероприятия и проведат комбинации за установяване контакти със служители в обектите, както и да се създадат връзки с лица, имащи косвени възможности с оглед най-перспективните да бъдат взети на разработка.

Резидентурите в Италия, ГФР, Франция и Белгия да открият най-малко по една разработка.

срок: 30 декември 1974 г.
отг.: резидентите

3. Да се възстанови контакта с агент "ДОБРИН" и след проверка да се използува за изучаване лица и даване наводки от Министерство на външните работи на Италия.

срок: 30 юни 1974 г.
отг.: ДИМЧЕВ

4. Да се използува ОВ "РОСИ" за даване наводки из средите на социалистите на работа в Министерство на външните работи на Италия.

срок: постоянен
отг.: ДИМЧЕВ

5. Резидентурата в Женева да проведе целенасочени мероприятия за изучаване на
служител в Министерство на външните работи на Белгия, понастоящем на конференцията за европейска сигурност в Женева и

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

създаде предпоставки за продължаване връзката от резидентурата в Брюксел.

отг.: СТРЕЛЦОВ

6. Да се укрепи връзката с _ _ на работа в Белгийското министерство на външната търговия и използува за изучаване службите на НАТО към същото министерство и за получаване наводки.

срок: 30 юли 1974 г.
отг.: ТОМОВ

968

Г/ Официални представителства на САЩ на територията на Австрия, Италия и Франция

Резидентурите не разполагат с агентура в обектите за проникване. Има само една разработка във Виена на местен гражданин на работа в _____ с който са изградени доверителни отношения. Останалите резидентури имат създадени връзки в обектите за проникване, но са недостатъчни и все още в начален стадий.

До края на 1974 г. резидентурите трябва да решат следните задачи:

1. Да продължи изучаването на агентурно-оперативната обстановка в обектите за проникване, като особено внимание се отдели за установяване контингента местни граждани на работа в обектите.

Да се обобщават новопостъпилите данни всяко тримесечие и се изпращат в Центъра.

отг.: резидентите

2. Да се проведат целенасочени мероприятия за установяване контакти с местни граждани служители в обектите за проникване с цел най-перспективните да се вземат на разработка.

Да се открият по една разработка от резидентурите в

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

240
4.1

Австрия и ГФР.

срок: 30 декември 1974 г.
отг.: резидентите

3. Да се доизучи обект "ПРИЯТЕЛЯ" и излезе с предложение за оформяне вербовката му.

срок: 30 март 1974 г.
отг.: ПЕНЕВ

4. Да се използува активно обект "ПРИЯТЕЛЯ" за изучаване обстановката в обектите за проникване и местните граждани работещи в същите с цел получаване наводки и откриване разработки.

срок: 30 септември 1974 г.
отг.: ПЕНЕВ

5. Да се използуват възможностите на СС "АРГИРОВ", "ЗЕХИРЕВ", "БИСЕРОВ" и "МИЛАДИНОВ" за създаване връзки с американски граждани и местни такива работещи в официалните представителства на САЩ.

срок: постоянен
отг.: ЛЮБОМИРОВ

6. Да се укрепи връзката с [redacted]
секретарка
да се изучи и изяснят възможностите ѝ за наша работа с цел вземането ѝ на разработка.

срок: 30 юни 1974 г.
отг.: ПЕНЕВ

Д/ Официални представителства на Китай и Албания и прокитайските групи и организации на територията на Италия, Франция, Австрия, ГФР и Швейцария

Резидентурите не разполагат с агентура, имаща преки

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

970

241
48

възможности за работа по обектите за проникване. Използуват се възможностите на ОВ "АМЕДЕО" и обект на разработка "ХРИСТО ХРИСТОВ".

До края на 1974 година резидентурите трябва да решат следните задачи:

1. Да се изучи обстановката и се изяснят възможностите за агентурно проникване в официалните представителства на Китай и Албания.

Придобитите данни да се обобщават и изпращат в Центъра всяко тримесечие.

отг.: резидентите

2. Оперативните работници, използувайки официалните си прикрития най-активно да създават и поддържат връзки със съответните служители от официалните представителства на Китай, Албания, Румъния и Югославия с цел ползуването им за получаване информация"на тъмно"

Изпълнението на тази задача да се отчита с всяка поща.

отг.: резидентите

3. Да се изясни кои маоистки организации и групи са свързани с китайското или албанско посолства, развиват най-активна дейност и следва да се разработват.

срок: 30 юли 1974 г.
отг.: резидентите

4.Резидентурите в Австрия, ГФР и Швейцария, да подберат подходящи лица из средите на местните граждани и гръцкия контингент с цел да се открият разработки на най-подходящите с перспектива внедряването им в някоя от активните маоистки организации или представителствата на Китай и Албания.

срок: 30 август 1974 г.
отг.: резидентите

5. Резидентурите в Италия и Франция да подберат,

Из архивите на ДС

изучат и открият поне по една разработка на младеж с перспектива внедряването в албанските маркс-ленинските школи.

срок: 30 декември 1974 г.
отг.: резидентите

6. Да се използуват възможностите на ОВ "АМЕДЕО" за получаване на устна и документална информация по линия на Китай, както и за получаване наводки.

срок: постоянен
отг.: ГЕРОВ

7. Съвместно със съветските другари да се организира изпращането на "АМЕДЕО" като водач на селско-стопанска делегация в Китай и използуването му за изпълнение на наши задачи по време на командировката му.

срок: 30 юни 1974 г.
отг.: ГЕРОВ

8. Да се активизира работата по обект "ХРИСТО ХРИСТОВ" с цел вербовката му и след проверка да се използуват попълноценно възможностите му по албанските официални представителства.

срок: 30 март 1974 г.
отг.: ЛЮБОМИРОВ

9. Да се изучи Австрийския научно-изследователски институт за Китай и се установят възможностите за наша работа, след което да се набележат конкретни мероприятия.

срок: 30 юни 1974 г.
отг.: ПЕНЕВ

Е/ Ционистки центрове и организации, действуващи на територията на Австрия, Франция и Швейцария

Задачата се залага за първи път в плана на отдела и

Из архивите на ДС

972

243
50

резидентурите. Не разполагаме с агентура и връзки и не са уточнени кои ционистки организации и центрове трябва да се определят като обекти за проникване.

През 1974 г. резидентурите трябва да решат следните задачи:

1. Да се използуват всички възможности на наличната агентура, ОВ, официални връзки и източници, да се установят най-активните ционистки центрове и организации, които развиват дейност насочена срещу СССР, НРБ и останалите социалистически страни, с цел усилията да бъдат съсредоточени към тях.

срок: 30 юни 1974 г.
отг.: резидентите

2. Да се изучи обстановката около ония центрове и организации, които ще бъдат определени и се проведат целенасочени ефективни мероприятия за създаване връзки с лица имащи възможности за работа по тях, с цел резидентурите във Виена, Берн и Париж да открият по една разработка.

срок: 30 декември 1974 г.
отг.: резидентите

Ж/ Центрове за идеологическа диверсия, действуващи на територията на Австрия, ГФР, Швейцария, Италия и Франция

Мероприятията по тази задача са включени в общия план за ПГУ.

З/ Постоянното представителство на САЩ, Китай и Албания при ООН

1. Да се изучават системно обектите, като се изпол-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

Из архивите на ДС

зуват всички агентурни и официални източници. Придобитите данни да се обобщават на всяко тримесечие и изпращат в Центъра.

отг.: ЯНЕВ

2. Оперативните работници и секретните сътрудници да използуват официалното си положение за установяване и поддържане широк кръг от връзки със служители, работещи в постоянните мисии на САЩ, Албания, Китай, Румъния и Югославия с цел използуването им за придобиване информация "на тъмно".

срок: постоянен
отг.: ЯНЕВ

3. Да се използуват активно възможностите на наличните връзки с и за придобиване информация по интересуващи ни въпроси.

отг.: ЯНЕВ

4. Да се възстанови контакта с агент "СОФИЯ" и изяснят нейните възможности и тези на съпруга й за решаване задачите по обектите за проникване.

срок: 30 март 1974 г.
отг.: КРАЕВ

IV. ИЗПОЛЗУВАНЕ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГФР, ИТАЛИЯ И ФРАНЦИЯ ЗА РАБОТА СРЕЩУ ГЪРЦИЯ И ТУРЦИЯ

А/ Гърция

1. Да продължи използуването на ОВ "АТОС" за придобиване информация по номенклатурни въпроси по линия на Гърция и за получаване наводки.

отг.: ЛЮБОМИРОВ

Из архивите на ДС

974

245
52

2. С цел подобряване ръководството и по-пълноценно използуване възможностите на "АТОС" същия да се поеме на ръководство от ЛЮБОМИРОВ.

срок: 30 февруари 1974 г.

3. Да продължи използуването на агент "АЯКС" за придобиване информация по номенклатурните въпроси и даване наводки.

отг.: ЛЮБОМИРОВ

4. Да продължи подготовката на агент "ЕЛПИДА" за извеждане на постоянно оседание в Гърция.

отг.: ЛЮБОМИРОВ

5. Агент "СЕРСКИ" да бъде взет на ръководство от резидента и се приключи подготовката му с оглед през 1974 г. да бъде изведен на постоянно оседание в Гърция.

отг.: ВЕНЕВ

6. Да продължи подготовката на агент "ЯНИС" и се направят усилия за постъпването му в "Дипломатическата академия" във Виена с оглед по-доброто му устройване след завръщането в Гърция.

отг.: КАМЕНОВ

7. Да се възстанови връзката с агент "ГАБРИЕЛЕ" - на работа в комитета на "ПАК" в гр. Рим и се излезе с предложение за ползуването му.

срок: 30 март 1974 г.
отг.: ПАШОВ

8. Да се възстанови контакта с обект "АНА" и излезе с предложение за оформяне вербовката ѝ. След това да се отпочне подготовката за извеждането ѝ на постоянно оседание в Гърция.

срок: 30 февруари 1974 г.
отг.: ПАШОВ

9. С помощта на ОВ "СОЛУНСКИ" и обект "АНА" да се изучи сегашното положение на агент "ПАСКУАЛЕ", изведен през

Из архивите на ДС

246
53

1971 г. в Гърция, обстановката около него и се излезе с предложение за възстановяване на връзката.

срок: 30 март 1974 г.
отг.: ПАШОВ

10. Да продължи заангажирването на агент "ГЛОРИЯ" с конкретни задачи за даване на наводки. Да се организира нелегалното й довеждане в страната с цел нейната подготовка за извеждане на постоянно оседание в Гърция.

отг.: БАЛКАНДЖИЕВ

11. Да се положат усилия за устройване на ОВ "МОРЯКА" в Италия с оглед използуването му по гръцкия контингент и гръцката делегация към Южното крило на НАТО.

отг.: ДИМЧЕВ

Б / Турция

1. Да се отпочне активното издирване и изучаване на прогресивните турски организации и филиали на територията на Австрия, ГФР, Белгия, Франция и Швейцария с оглед установяване на контакти с техните ръководители и съмишленици.

срок: постоянен
отг.: резидентите

2. Да продължи работата по изучаването и укрепването на отношенията с "МУСТАШИ" и "ТЮЛБАШИ" и изясняване пригодността им за наша работа.

До края на м.май 1974 г. резидентурата във Франция да излезе с конкретни предложения за по-нататъшната работа с тях.

отг.: ЧАКЪРОВ

3. Да се ускори изучаването на обстановката около асоциацията на турските студенти и специализанти в Париж и се създадат полезни връзки из тези среди. Постигнатите резул-

Из архивите на ДС

976

247
50

тати да се отчитат редовно с пощата.

За целта да се използува активно СС "ИВАН" и официалната връзка на резидентурата "БАРБЕС".

отг.: ЧАКЪРОВ

4. Да продължи укрепването на отношенията и изучаването на Ата Йонтер и Невзет Ялчън и към края на м.юли 1974 г. се излезе с предложение от резидентурата във Франция за по-нанатъш на работа с тях.

отг.: ЧАКЪРОВ

5. Да се ускори изучаването на Екеке Гюлчин в ГФР. За целта да се използува агент "ОРЛОВ".

срок: 30 юли 1974 г.
отг.: ИНДЖОВ

6. Да продължи изучаването на Мим Дериньоз в Белгия и към края на м.май 1974 г. резидентурата да излезе с предложение за по-нататъшната работа с него.

срок: 31 май 1974 г.
отг.: ТОМОВ

V. ПО ЛИНИЯ НА А.М.

През 1974 година наред с другите агентурно-оперативни мероприятия, резидентурите ще полагат усилия за подпомагане успешното провеждане на АМ в различните страни. За целта непрекъснато ще се търсят и създават необходимите агентурно-оперативни средства и ще се правят съответни предложения до отдела за АМ.

Съобразно настоящите възможности по линия на III отдел през 1974 г. ще бъдат използувани:

В Италия

1. Агент "СКИТНИК" за публикуване в някои от големите италиански списания и ежедневници на материали в подкрепа на

Из архивите на ДС

наши становища по актуалните международни събития като: "Общоевропейската конференция за сигурност", Близкоизточната криза и др. За целта Центъра ще подработи конкретни указания и инструктаж за агента.

срок: 31 януари 1974г.
отг.: Доксев

(2) ОВ "САНДРО" ще бъде използуван за оказване влияние, върху членове на парламента и сената за подкрепа на наши становища при решаване на актуалните международни проблеми, а също така и за публикуване в местни вестници на подходящи материали.

срок: постоянен
отг.: Златанов

В Австрия

1. Ще се използуват възможностите на "СОЦИОЛОГА" за оказване влияние на управляващите среди в Австрия в насока да се застъпват приемливи за нас становища на Европейската конференция. За целта до края на м.януари 1974 г. ще се подгитви инструктаж и ще се проведат срещи със "СОЦИОЛОГА".

отг.: Ст.Кръстев

Всички резидентури регулярно ще изпращат представляващата за отдел VIII интересна документация. За целта отдел VIII ще изготви и изпрати указания до отделните резидентури.

отг.: Пенков

Забележка:

За всяка резидентура ще бъде разработен по отделно единен разгърнат план, в който ще бъдат конкретизирани мероприятията съобразно обстановката и възможностите на резидентурите.

Из архивите на ДС

978

249
56

МЕРОПРИЯТИЯ В ЦЕНТЪРА

С цел да се подпомогнат резидентурите при изпълнение на задачите през 1974 година в страната ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Да се потърсят възможности с помощта на останалите поделения на МВР за завеждане на съвместни разработки на чужденци с цел вербовка, издирване и извеждане на подходяща агентура на постоянно оседание или временно, за решаване на задачи по линия на ВПР в разузнаваните страни.

срок: 30 май 1974 г.
отг.: оперативните работници от отдела

2. Да се изясни какви персонални промени предстоят през 1974-1975 г. в задграничните ни официални представителства по отделните страни и кои хора ще заминават с цел подбор, вербовка и подготовка на подходящите от тях за секретни сътрудници по линия на ВПР.

срок: 30 януари 1974 г.
отг.: оперативните работници по отделните направления

3. Да се изучат и използуват възможностите на държавните учреждения и организации като БТА, Комитета за културни връзки, Комитета за технически прогрес и висше образование, София-прес, Министерство на външната търговия, Министерство на външните работи и др. за изпращане на временно или постоянно оседание на агентура в интересуващите ни страни и обекти на проникване.

срок: 30 юли 1974 г.
отг.: ор по направленията

4. Да се обобщат и анализират материалите за прокитайските групи и организации, намиращи се на територията

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

на Италия, ГФР, Франция, Австрия, Швейцария и Белгия, след което да се разработят мероприятия за резидентурите.

срок: 30 март 1974 г.
отг.: ор по страните

5. Да се оформи вербовката на водената в Центъра разработка "ФОРТУНАТО", след което да се предаде на връзка на резидентурата в Италия.

срок: 31 март 1974 г.
отг.: Лалов, Доксев

6. Да се подготви съвместен план с ВГУ и проведат мероприятия по разработка "ДЕЛФИН" - италиански дипломат в София.

срок: 15 януари 1974 г.
отг.: Доксев

7. Да се направи анализ на обекта на разработка "ХРИСТО ХРИСТОВ" и съвместно с XVII отдел да се реши бъдещата насока на работа с него.

срок: 20 февруари 1974 г.
отг.: Божиков

8. Да се обобщат и анализират наличните материали отнасящи се до политическия съвет на НАТО в Белгия въз основа на които се предвидят оперативни мероприятия за резидентурата.

срок: 31 януари 1974 г.
отг.: Йончев

9. Да се разработи комбинация и подпомогне резидентурата в Белгия да осъществи контакт със сина _____ с цел бъдещото му използуване за проникване в канцеларията на министър-председателя.

срок: 30 април 1974 г.
отг.: Йончев

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

980

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата :08.10.2015г.Секретар :

10. Да се организира с отдел XI-ПГУ предаване на връзка на резидентурата в Белгия на обекта _____, който има връзки в Министерство на външните работи на Белгия.

срок: 30 април 1974 г.
отг.: Йончев

11. С помощта на V управление ДС и ВГУ да се съберат допълнителни данни за СС "ВАСЕВ" на работа в Швейцария и се изясни сигнала за съмнителните му връзки с американци, след което да се определи нашето отношение към него.

срок: 31 март 1974 г.
отг.: Йончев

12. Да се работи съвместно със Софийско управление-МВР за извеждане СС "ПЛАМЕН" в Австрия и преди заминаването да му се извърши подготовка.

срок: 30 юни 1974 г.
отг.: Кръстев

13. Да се направи анализ на делото на агент "ОРЛОВ" с цел подпомагане резидентурата в неговото рационално използуване.

срок: 25 февруари 1974 г.
отг.: Димитров

14. Да се разработят мероприятия по проверката на агентите "ЯНИС" и "СЕРСКИ".

срок: 30 август 1974 г.
отг.: ДИМИТРОВ

15. Да се организира нелегалното довеждане на агент "ЯНИС" в България с цел подготовка, ако се наложи заминаване на работа в Гърция.

срок: 30 август 1974 г.
отг.: ДИМИТРОВ

8.12 1973 г.
София
0317/17484
Нап.ВЗ

ИЗГОТВИЛ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ XI
Полковник

Т 11 отд 66

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Лично строго секретно!
Екз. 5

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1292
10.III

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Военни взаимоотношения между САЩ и Холандия и състояние на холандските ВМС

Според получени данни, САЩ търсели в западноевропейските страни възможности за получаване на допълнителни нови летища за своите ВВС. Те поискали от холандското правителство да им предостави няколко резервни военновъздушни бази, които холандците трябвало да оборудват с подземни бетонни хангари, радарни инсталации, а също така и да обзаведат помещения за летците и техническия персонал.

Холандия проектирала в близкото десетилетие интензивно преоборудване и увеличаване на своите ВМС. До 1986 г. числото на наличните фрегати /три, от които са приети на въоръжение съвсем скоро/ трябвало да се увеличи до 38 броя. Много от новите кораби щели да бъдат въоръжени с управляеми ракети и оборудвани със съвременна електронна апаратура. Понастоящем бил решен вече въпросът за разпределянето на поръчките за 12 фрегати. Общата стойност на този проект по сегашните цени възлизала на 2,5 - 3 млрд. гулдена.

Из архивите на ДС

982

Правителството на Холандия и ръководството на НАТО се стараели да използуват общите разисквания около подмяната на остарелите бойни самолети в холандската армия за осъществяването на широка военна програма.

_____1975 г.

С о ф и я

М И Н И С Т Ъ Р:

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

За разузнавателната работа по линия на ВПР през 1975 година.

През отчетния период отдел III-ПГУ и ръководените от него резидентури работиха по следните основни задачи:

1. Разкриване на политическите и военно-стратегически планове и намерения на САЩ и НАТО, насочени срещу СССР, НРБ и останалите социалистически страни.

2. Разкриване враждебните планове на китайската управляваща клика и албанските разколници, насочени към разбиване единството на страните от социалистическата общност, международното комунистическо движение и създаване на антисъветски блок на Балканите.

3. Придобиване на секретна информация по утвърдената от ръководството на ПГУ-ДС номенклатура по линия на ВПР.

С оглед изпълнение на горните задачи, отдела и резидентурите работиха по обектите за проникване, както следва:

I. ПО НАТО

Основни обекти за проникване:

а/ Политическите органи и Щаба на Южното крило на НАТО,

Из архивите на ДС

984

намиращи се на територията на Белгия и Италия;

б/ Канцеларите на министър-председателите и ведомствата, в които има звена на НАТО в Италия, Франция, ГФР, Белгия и Англия;

в/ Официалните представителства на страните-членки на НАТО в западноевропейските страни;

През отчетния период резидентурите продължиха изучаването на определените им обекти за проникване. На основата на получените от тях и от братските разведки данни бе внесена по-голяма яснота по структурата на органите на НАТО и натовските служби при националните ведомства в съответните страни. Установени са по-точно звената представляващи най-сериозен оперативен интерес, координирани са със съветските другари обектите за проникване и подстъпите към тях. Изготвен бе дългосрочен план за съвместната ни работа с КГБ по определените обекти. Придобитите данни бяха използувани и при разработката на текущите планове на резидентурите за 1976 г., с което са създадени по-добри предпоставки за по-целенасочена работа по направлението през текущата 1976 година.

Наред с горното, трябва да се посочи, че постигнатите резултати от резидентурите през отчетния период по системното изучаване на агентурно-оперативната обстановка в обектите за проникване все още не отговарят на предявените към тях изисквания - допуска се подценяване на задачата, не винаги се използуват наличните възможности за доизучаване на обектите за проникване и подстъпите към тях, за долавяне и своевременно отразяване на настъпващите изменения в обстановката.

По наличната агентура и ОВ

През отчетния период бе осъществено ръководство на 7 агента и 2 ОВ с възможности за работа по обектите за проникване, разпределени по страни, както следва: Италия - 4 агента и 2 ОВ, ГФР - 2 агента, Франция - 1 агент.

Из архивите на ДС

Най-активно и резултатно с наличната агентура и ОВ работи резидентурата в Италия. Проведени бяха редица мероприятия по изучаването и разширяването на възможностите на наличните агенти и ОВ, умело бе съчетано използуването им както за придобиване на интересуваща ни информация по номенклатурните въпроси, така и за получаването и изучаването на представляващи интерес за нас наводки, в резултат на което бяха открити няколко интересни разработки. Подчертано добра работа като наводчици показаха ОВ "ДОРИ" и агент "ДОБРИН". Паралелно с това се провеждаха мероприятия за проверката на наличните агенти и ОВ и усъвършенствуване на връзката с тях. През периода бе извършена цялостна проверка на агент "ГАБРИЕЛЕ" и след съответна подготовка, включително и за работа с тайник бе изведен на постоянно оседание в Гърция.

Нов, по-висок етап бележи работата с агент "АТОС", на връзка при резидентурата във Франция. След проведените от Центъра мероприятия по укрепване отношенията ни с него, внасяне на ясност по насоките на използуването му и отработване на посъвършенна връзка с него, агента се използува много по-успешно както за придобиване на интересуваща ни информация, така и като наводчик.

По водещите се в ГФР агенти "СЕРСКИ" и "ЯНИС" се работи с перспектива извеждане в Гърция. Връзката с агент "СЕРСКИ" е прекъсната от м.март 1975 г. и до настоящия момент не е възстановена. Поради затруднения в работата, агент "ЯНИС" бе доведен в Центъра, където бяха проведени мероприятия по укрепването му и бе обучен на едностранна радиовръзка и работа с тайник. Предстоящо е провеждането на допълнителни мероприятия по проверката му и след дипломирането му през 1976 г. ще бъде изведен в Гърция.

<u>По придобиването на нова агентура</u>

В резултат на проведените мероприятия, през отчетния период са придобити 3 нови агенти - "АРДИС" от резидентурата

Из архивите на ДС

986

в Рим, "ЛИДИЯ" от резидентурата в Брюксел и "ХЕРМЕС" от Центъра.

Разработката на "АРДИС" възникна от наводка на ОВ "ДОРИ" и работата по нея бе проведена с ускорени темпове. С помощта на "ДОРИ" обекта бе изучен, обработен и вербован в кратки срокове. Придобит бе ценен агент с преки възможности за работа по НАТО.

Разработката на "ЛИДИЯ" възникна и бе реализирана също през отчетния период. Перспективите са след проверката и укрепването й да бъде използувана като помощен агент по изучаването на лица и даването на наводки всред техническия персонал, работещ в органите на НАТО.

Работата по "ХЕРМЕС" бе водена съвместно с резидентурата в Брюксел. Вербовъчните мероприятия по него бяха проведени от Центъра. Агента е служител на фирма, изпълняваща поръчки за НАТО. Провеждат се мероприятия за ангажирането, проверката и укрепването му като агент, след което в зависимост от резултатите ще бъде предаден на връзка при резидентурата.

Съвместни мероприятия от Центъра и резидентурата в Брюксел бяха проведени и по обект "СИМОН". В Центъра към него бе подходено под флага на търговския информационен център и бе получено съгласието му да ни предава интересуваща ни информация, включително и чрез ОР от резидентурата. Тъй като възникнаха някои съмнения по него, след провеждане на набелязаните за проверка мероприятия и в зависимост от получените резултати ще се вземе становище за по-нататъшната ни работа с него.

<u>По разработките, ДОП и другите връзки</u>

В началото на годината по линията не е имало налични разработки.

През отчетния период са открити 8 разработки, заведени на 3 обекти с преки и 5 с косвени възможности за работа по обектите за проникване. По страни се разпределят както следва:

Из архивите на ДС

четири, от които три с преки възможности се водят от резидентурата в Италия и четири - от резидентурата в Белгия. В резултат на проведените мероприятия две от посочените разработки са реализирани чрез вербовка ("АРДИС" и "ЛИДИЯ"), а работата по пет от останалите ("АНДЖЕЛУТИ", "ФИНОКИ", "ФРИДРИХ", "СИМОН" и "АЛЕКСАНДЪР") е доведена в напреднал стадий и се очертават перспективи за тяхната реализация през 1976 година.

От водещите се 9 налични ДОП през отчетния период са прерастнали в разработки 2 (Италия - "НОЙ" и "ФИНОКИ"), поради безперспективност са закрити 5 ("ДАНТЕ", "МАЙСКИ" - Италия; "ВИКИНГА и "ДОРИН" - Белгия; "КЕНТ" - Франция) и пред оставащите на отчет 2 ДОП ("РЕДАКТОРА" - Белгия и "АМИГО" - Франция) се очертава перспектива за прерастване в разработки през 1976 година.

През отчетния период са открити 4 нови ДОП, от които 2 в Италия и 2 в Белгия. От досега придобитите данни по тях, обектите се очертават като представляващи интерес за нас, с възможности, макар и косвени за работа по обектите на проникване. С тях са изградени близки отношения и в процеса на контактуването се получава интересуваща ни информация. Очертават се известни перспективи за прерастването на ДОП "МАРИО"-Белгия в разработка с цел придобиването му за ОВ през 1976 г.

По линия на НАТО резидентурите са разполагали с 5 налични перспективни връзки. През отчетния период са създадени 32 нови такива, които се разпределят по страни по следния начин: Италия-14, Белгия-6, Франция - 9, Англия - 2, ГФР - 1. От общия брой новосъздадени перспективни връзки 13 са с преки и 19 с косвени възможности за работа по обектите за проникване. В резултат на проведените мероприятия по наличните и новосъздадени връзки са създадени предпоставки, очертани са перспективите и е предвидено да се открият през 1976 година 11 разработки, от които 7 в Италия, 2 в Белгия и 2 във Франция.

Из архивите на ДС

988

II. ПО САЩ

Основни обекти за проникване:

а/ Официалните представителства на САЩ в Австрия, Италия, Франция, ГФР и Швейцария;

б/ Постоянното представителство на САЩ към ООН – Ню Йорк;

По определените обекти за проникване през отчетния период работиха резидентурите ни в съответните страни. Използувайки ограничените налични възможности резидентурите придобиха откъслечни данни по агентурно-оперативната обстановка в определените обекти за проникване.

По тази линия само резидентурата в Австрия разполага с наличен агент - "ПРИЯТЕЛЯ". Същия бе използуван за получаване на допълнителни данни по агентурно-оперативната обстановка в официалните представителства на САЩ в Австрия, на основата на които агента е насочен към изучаването на интересуващи ни служби и лица. Отпочна и е в процес на провеждане подготовката му за работа със записваща техника, с оглед използуването на същата за записването на разговори между американски служители от обекта за проникване. Изготвен бе план и се провеждат мероприятия за извършването допълнителна проверка на "ПРИЯТЕЛЯ", която все още не е доведена до край.

През отчетния период няма налични или новооткрити разработки и ДОП. В началото на периода резидентурите са имали 14 налични връзки - служители на официалните представителства на САЩ, които се разпределят по страни, както следва: Австрия -1, Италия - 2, Франция - 2, Германия - 5 и Швейцария - 4.

При контактуването с посочените връзки е установено, че 7 от тях се опитват активно да разработят нашите работници, поради което са дадени указания за постепенно прекъсване на контактите с тях. С останалите се поддържат официални отношения и се получават епизодично информации.

Напоследък се активизира работата по "КОНСТАНТИН" (връзка на резидентурата в Рим) и са създадени предпоставки за укрепване на отношенията с него, конкретната му обработка и опит за увличане в наша работа.

Из архивите на ДС

9
180
95

През отчетния период са установени 4 нови връзки по тази линия, от които: 2 в Италия ("ЗНАТНИЯ" и "ЗНАТНАТА") и 2 във Франция ("БИЛ" и "РАСЕЛ"). Резултатите от досегашните контакти и проведени мероприятия по лицата дават основание да се приеме като реална перспективата за откриване разработка с цел вербовка на "ЗНАТНАТА" и "БИЛ".

Планираните мероприятия по постоянното представителство на САЩ към ООН - Ню Йорк, резидентурата не успя да изпълни.

III. ПО ЛИНИЯ "А"

Обекти за проникване:

а/ Официалните представителства на Китай и Албания в Италия, Франция, Австрия, ГФР и Швейцария;

б/ Прокитайски групи и организации на т.н. "марксисти-ленинисти" в Италия, Австрия, Франция и ГФР.

През отчетния период резидентурите продължиха усилията си за по-нататъшно изучаване на обектите за проникване и тяхната разколническа дейност. Получени бяха редица справки, включително и обобщени такива, изясняващи взаимоотношенията на Китай със съответните страни, даващи допълнителни данни по обстановката в обектите на проникване и разположение на силите, както и данни за развиваната от тях дейност.

По наличната агентура и ОВ

С налична агентура и ОВ с възможности за работа по линия "А"разполага само резидентурата ни в Италия - 2 агенти ("АКРОПОЛИС" и "ПИЕТРО") и 4 ОВ (АМЕДЕО, ЛЕОНЕ, РОССИ и ДОРИ). Възможностите на посочените агенти и ОВ бяха рационално използувани както за придобиването на интересуваща ни информация по утвърдената номенклатура, така и за изучаването на обстановката в обектите на проникване, представляващи интерес за нас лица в тях или тяхното обкръжение и др. Чрез агент "АКРОПОЛИС" бе

Из архивите на ДС

990

151-10
96

издирено, изучено и под съответна легенда изпратено на школа в Албания подходящо лице от италиански произход. Тъй като преди неговото завръщане в Италия "АКРОПОЛИС" почина, сега се провежда мероприятия за установяване директен контакт с лицето и получаване на интересуващите ни данни. Наред с регулярното му използуване за придобиване на информация, по наше задание ОВ "АМЕДЕО" посети Китай и след завръщането си ни предаде представляваща интерес информация. В края на отчетния период се отпочна подготовката и е предстоящо и маршрутирането на ОВ "ДОРИ" в Албания, където същия има сериозни възможности за придобиване на интересуваща ни информация. В заключение трябва да се подчертае, че резидентурата осъществи целенасочено ръководство на наличната агентура и ОВ и активно използува техните възможности както в информационно, така и в оперативно отношение.

Нововербована агентура с възможности по линия "А" няма.

По разработките, ДОП и перспективните връзки

С изключение на резидентурата в Австрия, при която са водени 4 налични ДОП, резидентурите в останалите страни не са имали налични разработки и ДОП в началото на отчетния период.

Резидентурата в Австрия продължи работата по наличните ДОП - "ХАУПТМАН", "ХОФМАН", "ЕНВЕР" и "БИНДЕР". Въз основа на резултатите от проведените мероприятия ДОП "ХОФМАН" и "ЕНВЕР" отпаднаха като безперспективни. Предстоящо е вземане на отношение по целесъобразността от продължаване на работата по "ХАУПТМАН". Отношенията с обект "БИНДЕР" бяха укрепени, изяснени бяха възможностите му и бе използуван за придобиване както на документални материали относно Албания и Югославия, така и за изготвянето на няколко обобщени справки по наше искане. Работата по обекта ще продължи.

р-ки 2

През отчетния период по линията са установени 21 перспективни връзки, открити са 6 ДОП и 2 разработки.

Установените връзки се разпределят по резидентури както

Из архивите на ДС

следва: Италия - 5, Франция - 6, Австрия - 5, Швейцария - 3, Испания - 2.

Посоченият брой ДОП са открити от резидентурата в Италия 4 ("НЕЗАВИСИМИЯ", "ЛИБЕРТО", "МАРЧЕЛО", "КАРЛО") и от резидентурата в Австрия - 2 ("ПРОФЕСОРА" и "МАРИО ЩАЙН").

В резултат от проведените мероприятия от резидентурата в Италия ДОП "НЕЗАВИСИМИЯ" и "ЛИБЕРТО" прерастнаха в разработки. Положително развитие на работата бе постигнато и по ДОП "МАРЧЕЛО" и "КАРЛО",в резултат на което същите ще прераснат в разработки през 1976 г. При контактуването с обектите се получява регулярно информация по утвърдената номенклатура.

Положителни резултати в работата си по обектите на ДОП получи и резидентурата в Австрия. Отношенията с ДОП "ПРОФЕСОРА" получиха значително развитие - изградиха се близки, доверителни отношения, по наше задание подготвя и ни предава срещу заплащане писмена информация относно Китай, договорена е регулярна конспиративна връзка и пр. Макар и с по-бавни темпове укрепват се отношенията и с "МАРИО ЩАЙН". Срещите с него се използуват както за неговото изучаване, така и за получаване на информация относно младежки, промаоистки организации в Австрия.

В резултат на проведените мероприятия по новооткритите от резидентурата в Италия разработки "НЕЗАВИСИМИЯ" и "ЛИБЕРТО" отношенията с обектите са укрепени, изяснени са възможностите им за наша работа, поддържа се регулярен контакт с тях, който се използува както за обработката им, така и за придобиването на представляваща интерес за линията информация. Очертани са перспективите и се предвижда реализация на разработките през 1976 година.

Изхождайки от нашите интереси и нивото на работа с перспективните връзки, се очертават перспективи за откриване на следните разработки из средите на този контингент: Италия - ДОР "ЗАЙНИ" и ДОП "БОНКА"; Франция - ДОР "САБИНА"; Австрия - ДОР "ШМИДБАУЕР" и "СТУДЕНТА"; Испания - ДОР "СТУДЕНТА". Освен това създадени са предпоставки за изграждане близки отношения

Из архивите на ДС

992

с 5 служители от официалните представителства на Югославия и Румъния с цел използуването им на тъмно за придобиване на интересуваща ни информация.

IV. ПО ЦИОНИЗМА

Обекти за проникване:

Ционистки центрове и организации, действуващи на територията на Австрия.

Планираните мероприятия по изучаването на обектите за проникване, създаването на перспективни връзки и откриване на ДОП резидентурата не успя да изпълни. Причините се крият в това, че резидентурата не разполага с агентура, ОВ и официални връзки с възможности за работа по определените обекти. През отчетния период също не бяха създадени такива. От своя страна Центъра също не успя да подпомогне резидентурата с извеждането на подходящи агенти за изучаване ционистките центрове и организации, за създаване контакти с лица от интересуващите ни среди и пр.

През отчетния период данни по обектите за проникване са получени само от съветските другари.

V. ПО ИНФОРМАЦИОННАТА РАБОТА

Подробен отчет и анализ на информационната работа на резидентурите се готви от отдел VI-ПГУ. Тук привеждаме данни, даващи най-общата картина на състоянието на работата в това отношение.

През отчетния период по линия на ВПР са получени общо 1 163 информации, които се разпределят по резидентури както следва:

Из архивите на ДС

№ по ред	Резидентури	Общ брой		Използув.		За натрупване		Неизползувани	
		1974	1975	1974	1975	1974	1975	1974	1975
1	Рим	201	218	51	48	81	85	69	85
2	Брюксел	205	199	82	107	61	46	62	46
3	САЩ	180	155	50	14	78	55	52	86
4	Париж	262	140	64	26	105	57	93	47
5	Мадрид	56	94	13	11	16	30	27	53
6	Виена	123	84	41	13	49	32	38	39
7	Лондон	67	73	12	8	26	29	29	36
8	Бон	90	58	27	10	34	21	29	27
9	Женева	58	55	6	6	35	17	27	32
10	Лисабон	-	54	-	3	-	26	-	25
11	Токио	43	33	13	9	23	15	7	9
	Общо:	1285	1163	359	255	508	413	433	485

Както се вижда от горната таблица от посочения общ брой 1163 информации са използувани 255 информации или 22%, за натрупване 413 информации или 35,5% и неизползувани 485 информации или 42,5%.

В сравнение с 1974 година общия брой на получените информации е намален със 122 информации, на използуваните със 104 информации, за натрупване с 95 информации, а броя на неизползуваните е увеличен с 52 информации.

Това занижаване на показателите се дължи главно на резидентурите в Париж, Бон, САЩ, Лисабон и до известна степен Виена Причините за това са предимно от организационно-кадрови характер и слабата налична база от постоянни източници. Както е известно с оглед на тяхното отстраняване бяха взети конкретни мерки през отчетния период.

Стабилно ниво с известно подобряване на информационната си работа в сравнение с 1974 година показват резидентурите в Рим и Брюксел.

993

Из архивите на ДС

994

Наблюдава се и стремеж в някои резидентури, като тези в САЩ, Мадрид, Лисабон и др. за увеличаване на количеството на изпращаната информация за сметка на качествените показатели на същата.

VI. ПО РАБОТАТА В ЦЕНТЪРА

С оглед подпомагане дейността на резидентурите през отчетния период бяха проведени следните по-основни мероприятия:

1. Бяха предложени, утвърдени от ръководството и взети конкретни мерки по организационно-кадровото укрепване на някои от резидентурите - Бон, Лондон, Париж, Лисабон и др.

2. Изготвяни бяха по-целенасочени годишни планове за работата на резидентурите и се оказваше по-системен контрол и помощ за тяхното изпълнение.

3. Обсъждани бяха всички по-активни дела ,много от които заедно с резидента или съответния работник и по тях се набелязваха конкретни мероприятия и указания за предвижване на работата по тях на по-високо ниво.

4. Своевременно бяха разглеждани и вземано отношение по повдиганите от резидентурите въпроси, предложения и др. техни искания. Системно бяха изготвяни и изпращани на резидентурите справочни материали по обектите на проникване, ориентировки-задания по основните номенклатурни задачи, по лицата по които работят и др.

5. Направен бе анализ за състоянието на работата по линия на САЩ и НАТО на основата на който бяха набелязани мероприятия за подобряване на същата. За работата по тази линия бе изготвен дългосрочен план за съвместната ни работата със съветските другари.

6. Разгледана бе работата по линия "А" от територията на западноевропейските страни и бяха набелязаии мероприятия за нейното подобряване.

Из архивите на ДС

7. Изготвен бе цялостен план за проверката на основните агенти в резидентурата и усъвършенстване на връзката с тях, чийто изпълнение ще продължи и през текущия период.

8. Проведени бяха редица мероприятия по обекти и връзки на резидентурите, временно пребивавали в нашата страна - "ЕНРИКО", "СОЛУНСКИ", "ЛИДИЯ", "СИМОН", "ФИЛИП" и др.

9. По съвместна разработка с резидентурата Центъра проведе вербовката на агент "ХЕРМЕС" (с косвени възможности за работа по НАТО) и подходи към обект "СИМОН" под флага на Търговския информационен център.

995

10. Чрез командировани от Центъра оперативни работници бяха проведени мероприятия по агент "АТОС", агент "СКИТНИК", агент "ЧАВДАР" и обект "КИКИС".

11. С оглед укрепването им като агенти, активизирането на работата и усъвършенстване на връзката с тях в страната бяха доведени агент "АТОС" и агент "ЯНИС" и с всеки от тях проведени необходимите мероприятия.

12. Използувани бяха представилите се възможности за придобиването и подготовката на секретни сътрудници из средата на заминаващите на работа в официалните ни представителства наши граждани.

13. Оперативния състав бе насочен и към съвместна работа с другите поделения на ДС (главно ВГУ и Управление VI-ДС) с оглед издирване, подготовка и извеждане на подходяща агентура за подпомагане на резидентурите в изпълнение на стоящите пред тях задачи. Постигнатите резултати обаче са крайно незадоволителни и се налага през следващия период да се вземат действени мерки за по-активна и резултатна работа в това направление.

14. През отчетния период бе сложено началото на съвместна работа с немските другари по персонала на официалните представителства на ГФР у нас. Набелязани са и се провеждат съвместни мероприятия по представляващите интерес за нас лица. Необходимо е и в бъдеще тези мероприятия да се провеждат по-настойчиво.

Из архивите на ДС

x

x x

Изхождайки от изложеното, считаме че могат да се направят следните изводи и препоръки:

1. Резидентурите са насочени към основните задачи и полагат усилия за тяхното изпълнение. В сравнение с предшествуващия период са постигнати по-добри резултати в оперативната работа - извършени са вербовки, открити са и се водят редица перспективни разработки и ДОП и са създадени значителен брой перспективни връзки. Най-активна и резултатна работа са показали резидентурите в Рим и Брюксел и най-слаба (по известни причини) тези в Бон, САЩ и Лисабон.(а Лондон))

2. Информационната работа на болшинството от резидентурите през отчетния период в сравнение с предшествуващия не бележи съществен напредък и в отделни случаи е под нивото на миналата година. Изключение правят резидентурите в Рим и Брюксел.

3. Въпреки трудността и сложността на работата по линия на САЩ и НАТО, постигнатите резултати показват, че при добра организация, целеустременост и упорит труд могат да се постигнат успехи. За това е необходимо да се пристъпи по-смело към използуването на помощна агентура и агент-вербовчици, целенасочена системна работа по контингента местни граждани в обектите за проникване и паралелно с усилията за директно проникване да се работи за придобиването на перспективна агентура из средите и институтите, от които се набират кадри за НАТО.

4. Опита показва, че директното проникване в официалните представителства на Китай и Албания е почти невъзможно, тъй като служителите от същите избягват индивидуалните контакти. Целесъобразно е усилията по тази линия да се насочат по контингента от местни граждани поддържащи директни връзки с китайските и албански представителства, както и към прокитайските групи и организации.

5. Необходимо е усилията на резидентурите през текущия

Из архивите на ДС

178
103

период да се насочат по най-перспективните дела с оглед реализация, а там където няма такива към създаването на перспективни връзки, тяхното изучаване и увличане в наша работа.

6. Необходимо е своевременно да се реализират предвидените през 1976 година организационно-кадрови мерки, с оглед укрепване на резидентурите и подобряване на тяхната работа.

17.1.1976 г.
София
0301/17481
Отп.в 2 екз.
№ 1 - Д-5
№ 2 - ~~д.Д-5/1975-76 г.~~ унищ. с протокол
Нап.ВЗ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ [illegible]ПГУ
Полковник

60

3942 23.02 76

Строго секретно!
Екз. № 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Работата по линия на САЩ и НАТО.

В изпълнение на указанията на ръководството и произтичащите от сътрудничеството ни със съветските другари задължения, ПГУ–ДС работи срещу САЩ и НАТО чрез резидентурите от западноевропейското направление, резидентурите в Турция и Гърция и тези в района на Близкия изток. Състоянието на работата по линия на САЩ и НАТО в основни линии се свежда към следното:

I. По западноевропейското направление

Както е известно, продължителен период от време отдел III и ръководените от него резидентури работеха предимно по гръцки и турски контингент и по същество с активна работа по САЩ и НАТО не са се занимавали. Те бяха отново насочени към активизиране на агентурно–оперативната работа по тази линия от началото на 1974 година, от когато в годишните планове на резидентурите, работата срещу САЩ и НАТО заляга като първа основна задача, по която се планират и провеждат целенасочени мероприятия.

През горния период отдела и резидентурите преустроиха

Из архивите на ДС

работата си съобразно изискванията, обсъдиха възможностите на наличната база за насочване към изпълнение задачите по линия на САЩ и НАТО, продължиха изучаването на обектите за проникване. На основата на получените от резидентурите и братските разведки данни, бе внесена по-голяма яснота по структурата на НАТО и натовските служби при съответните национални ведомства, координирани бяха със съветските другари обектите за проникване и подстъпите към тях, изготвен бе план за съвместната ни работа по това направление. Придобитите данни бяха използувани и при изготвяне на по-целенасочени планове за работата на резидентурите през 1976 г. по линия на САЩ и НАТО.

Получените резултати от проведените до сега мероприятия се свеждат към следното:

А/ По САЩ

През периода са установени общо 18 връзки сред американските граждани, работещи в официалните представителства на САЩ, от които: в Италия - 4, Швейцария - 4, Франция - 4, ГФР - 5 и Австрия - 1. Установено е, че 7 от посочените връзки са се опитвали активно да разработват нашите работници, поради което по наши указания контактите с тях са били преустановени. С останалите се поддържат официални отношения, които се използуват за придобиване на интересуваща ни информация. Опита показва, че при създаването на контакти с американски дипломати попадаме на разузнавачи или впоследствие връзката се предава на такива, които започват активно да изучават и обработват нашите работници. Най-ярко това се изрази в работата на резидентурата в Бон, но подобни случаи има в резидентурите във Виена, Рим и Париж.

Все още крайно недостатъчни са връзките сред местните граждани, работещи в обектите за проникване, фирмите и местните институти, имащи отношение към тях, както и сред контингента на студенти, специализанти и др. с оглед придобиване на перспективна агентура.

Из архивите на ДС

1000

Предпоставки за разгръщане на по-активна работа срещу САЩ са създадени в резидентурите във Виена, Рим, Париж и Женева.

Резидентурата във Виена приключи вербовката на агент "ПРИЯТЕЛЯ" - местен гражданин на работа в обект на проникване, който се използува за изучаване на обстановката и получаване на наводки, образци, бланки и др. Отпочна се и е в процес на провеждане проверката на агента, както и подготовката му за работа със записваща техника, с оглед използуване на същата за записване на разговори между служители от обекта за проникване.

Работено бе и по ДОП "ВЕРА", но поради безперспективност работата по нея бе преустановена и делото закрито.

Създадени са и няколко връзки сред контингента местни граждани, работата по които е още в начален стадий.

Резидентурата в Рим води разработка "ЗНАТНАТА" (местна гражданка на работа в посолството на САЩ) и разработка "ФИНОКИ" (журналист с косвени възможности по направлението), по които се очертават сериозни перспективи. Напоследък бе активизирана и работата по "КОНСТАНТИН" (американски дипломат) и се създават предпоставки за укрепване на отношенията с него, конкретната му обработка и използуване за придобиване на интересуваща ни информация. Работата по "СЛАВЯНИН" (също американски дипломат) ще се преустанови, тъй като обекта се очертава като неподходящ за наша работа.

Провеждат се мероприятия по създаването и на други връзки сред интересуващите ни контингенти, но все още придобитите резултати са начални.

Резултатите от проведените мероприятия по създадените от резидентурата в Париж връзки дават основание да се приеме като възможна перспективата за откриване на разработка с цел вербовка на "БИЛ" (служител от американското посолство).

Работата по връзките на резидентурата в Женева из средата на американския контингент се намира в начален стадий,поради което е трудно да се направи що-годе правдива прогноза за

Из архивите на ДС

тяхното развитие.

Въпреки взетите организационни мерки за укрепване резидентурата в САЩ, планираните мероприятия за работата на тази резидентура през 1975 г. не бяха изпълнени.

Б/ По НАТО

Задачите по НАТО са включени в плановете на резидентуриге в Италия, Белгия, Франция и ГФР.

1001

Резидентурата в Италия рационално използува възможностиге на агентите "ДОБРИН" и "ГАБРИЕЛЕ", както и тези на ОВ "ДОРИ", "РОССИ", "АНДЖЕЛО" и др. за изучаване на обстановката в обектите за проникване, получаване наводки за лица с преки и косвени възможности по тях и придобиването на интересуваща ни информация. Бяха създадени 14 перспективни връзки, от които се планира през 1976 г. да възникнат 5 разработки с цел вербовка.

Умело, активно и настъпателно бе използуван ОВ "ДОРИ" при изучаването, обработката и реализацията на подадена от него наводка, в резултат на което бе придобит ценен агент с преки възможности по НАТО. Използуването на "ДОРИ" в тази насока продължава и понастоящем той работи по 3-4 нови наводки.

По наводки от агент "ДОБРИН" са открити разработки "ПЛЕМЕННИКА" и "ИЛИАДИС" (служители от Министерство на външните работи) и с негова помощ се провеждат мероприятия по тях.

Заведени са и разработки "НОЙ", "МАРЧЕЛО" и "АНДЖЕЛУТИ"- и трите отговорни служители от Министерство на външните работи с преки възможности по линия на НАТО. Установен бе контакт и успешно се развиват отношенията с "НИКОЛЕТО"(сенатор от гр. Неапол) с оглед използуването му в перспектива като наводчик по линия на Южното крило на НАТО.

Активно бяха използувани възможностите на агент "ГАБРИЕЛЕ" за придобиване на информация относно участието на Гърция в НАТО и взаимоотношенията й с Италия.

Из архивите на ДС

1002

Резидентурата в Белгия бе окомплектована в края на 1975 година. Тежката агентурно-оперативна обстановка, липсата на агентурна база, оперативни и други връзки поставиха резидентурата пред сериозни трудности. Благодарение на оперативния състав на резидентурата в сравнително кратък срок бе изграден широк кръг от официални връзки, които успешно се използуват за придобиване на интересуваща ни информация. Из средата на създадените връзки бяха открити 6 ДОП и 4 разработки. По-активно бе работено по разработките "ЛИДИЯ", "СИМОН", "ФРИДРИХ", "АЛЕКСАНДЪР" и ДОП "РЕДАКТОРА" и "МАРИО". Съвместно с Центъра бе работено и по разработка "ХЕРМЕС".

През 1975 г. бе реализирана разработка "ЛИДИЯ" и след проверката и укрепването и като агент ще бъде използувана за даването на наводки из средата на техническия персонал, работещ в органите на НАТО. Чрез вербовка бе реализиран и обект "ХЕРМЕС" по който се провеждат също мероприятия за укрепване, проверка и ангажиране. Принципно съгласие за сътрудничество бе получено и от обект "СИМОН". След проверката му в процеса на работата, ще се вземе становище за по-нататъшните ни отношения с него. Работата по разработките "ФРИДРИХ", "АЛЕКСАНДЪР" и ДОП "РЕДАКТОРА" и "МАРИО" е доведена в напреднал стадий и се очертават перспективи за реализация през настоящата година.

Поради организационни и кадрови причини резидентуриге в ГФР, Англия и Франция не са подхванали сериозно задачите по НАТО, поради което е трудно да се даде оценка на възможностите за работа по тази линия от геригорията на посочените страни.

II. По Турция

Извършеното от Центъра и резидентурите се свежда до следното:

1. По американски учреждения

Установени бяха от резидентурите редица контакти със

От архивите на ДС

служители в американските мисии, за които впоследствие бе установено, че са служители на ЦРУ и поради това изоставени. От установените връзки с местни граждани бе открита разработка на обект "ЕСИЙРИ". Същият бе използуван за получаване информация и документация от омериканското посолство, но поради получени данни, че се е разконспирирал, работата по него бе преустановена. Понастоящем няма перспективни връзки или обект по тези учреждения. Има начални контакти от периферийни служби, работата по които ще продължи.

1003

2. По учрежденията на други страни-членки на НАТО

Сред интересуващия ни контингент, добро развитие бе получила работата ни по обект "СПИРО" (гръцки дипломат). С него бяха изградени доверителни отношения и бе използуван за получаването на интересна политическа информация. Поради преместването му през 1973 г. в друга страна връзката с него е прекъсната.

Създадени бяха и някои контакти с лица от посолствата на ГФР и Англия, но поради недостатъчна активност от наша страна и възникнали подозрения, работата по тях не може да се развие.

3. По използуването на наличните възможности

За разработване на определените обекти и придобиване на интересуваща информация се използуват възможностите на агентите "ЧЕРКЕЗ", "РЕЙЗИ", ОВ "ТОРНАДЪ", ОВ "ШУКРАН", обект "АЙДЪНЪ" и др. Чрез наш СС се получава достоверна, секретна информация за политиката и стратегията на НАТО по отношение на страните от социалистическия лагер. Счита се, че информационните въпроси по НАТО и турско-американските отношения се осветляват задоволително.

За реализация на АМ против американците са използувани възможностите на агент "ЕСЕН" и ОВ "БИКОВ" и "ИНТИБАХ".

Из архивите на ДС

1004

III. По Гърция и Кипър

По определените обекти за проникване са постигнати следните основни резултати:

От резидентурата в Атина са придобити редица данни относно местонахождението, личния състав, режима на работа и подривната дейност на американските учреждения срещу СССР, НРБ и другите социалистически страни. За целта са използувани косвените възможности на 5 агенти, 2 ОВ и редица официални връзки. Наред с това бе обърнато внимание на получаването чрез тях на наводки за лица от обекти. Бяха открити 2 разработки, които приключиха неуспешно.

През приблизително двегодишния период от дейността на резидентурата в Солун бе получена сравнително добра информация за местонахождението на техническото оборудване на радиостанция "Гласът на Америка", пътищата за подход към нея и специалния режим в района около нея и др. Получени са и няколко информации, касаещи дейността на американското консулство в Солун. За придобиването на информация по тези обекти резидентурата е използувала официални връзки и източници.

За покриване обектите за проникване в Кипър през последните 3 години резидентурата е използувала средно 3 агенти (1 с преки и 2 с косвени възможности) и 1 ОВ. Направен бе известен напредък по по-целенасоченото използуване на техните възможности, но въпреки това количеството и качеството на придобитата информация и данни по обектите на проникване е незадоволително и се отнася до изясняване на несъществени въпроси.

IV. По Близкия изток

Анализът на обстановката в страните от Близкия изток и Северна Африка показва, че САЩ се стремят с помощта на своите съюзници към едно по-трайно икономическо и политическо настаняване в този район. Това ще доведе неминуемо до усилване ролята и дейността на представителствата на САЩ и страните от

Из архивите на ДС

НАТО в района. Изхождайки от възложените му задачи и новосъздадената обстановка, пред отдел IX и ръководените от него резидентури възниква необходимостта от активизиране работата по проникване в американските и тези на страните от НАТО представителства и други техни учреждения и институти.

Сегашното състояние на работата по посочените обекти в страните, по които работи отдела е както следва:

1. Арабска република Египет

По определените обекти за проникване се използуват агентите "ЛУЛАЙ", "ЗАХРА" и "ФРАНКО".

С "ЛУЛАЙ"се работи по съвместен план със съветските другари и се използува за изучаване на обстановката в посолството на САЩ с оглед реализирането на литерно мероприятие. В тази връзка на агента се извършва и проверка. Чрез него и други наши източници са уличени в принадлежност към американското разузнаване 9 дипломати.

Агент "ЗАХРА" работи по Канадското посолство. Вербован е през 1973 г. и се използува за изучаване на обстановката в обекта, личния състав и получаването на интересуващи ни образци. Чрез нея се извършва предварителна подготовка за евентуална експлоатация на литерно мероприятие. Понастоящем се извършва проверка на агента.

Агент "ФРАНКО" се използува за работа по гръцкото посолство. Чрез него се получават редовно наводки за гръцки дипломати и служители в посолството. По негови данни са водени две разработки, но без определен резултат.

Резидентурата ни е взела участие в компрометирането на американски дипломат-разузнавач. Понастоящем участвува по компрометирането на втори такъв. Мероприятията се провеждат съвместно със съветските другари.

2. Сирийска арабска република

Основен обект, по който се работи е турското посолство

Из архивите на ДС

1006

По него се използува агент "ИВАН", чрез когото на два пъти бе проведено литерно мероприятие. През 1976 г. се предвижда провеждането на ново такова съвместно със съветските другари. Чрез агента се получават и интересуващи ни бланки, образци и др., както и данни за персонала и обстановката при посолството.

През 1974 г. САР възстанови дипломатическите си отношения със САЩ. Предстои да се започне работа по посолството им в Дамаск.

3. Ливан

През 1975 г. бе отпочната работа по издирването на подходящо лице с възможности за работа по американските учреждения и вземането му на разработка, но поради избухналите събития в тази страна изпълнението на тази задача бе прекъснато. След нормализирането на обстановката, работата в това направление ще продължи.

4. Алжир

Резидентурата в Алжир работи основно по проникване в учрежденията на Франция и френската колония, по които до сега съществени резултати не са получени.

През 1975 г. бяха получени две интересни наводки за секретарки в американското посолство, но поради несвоевременната реакция на резидентурата възможностите за работа по тях бяха пропуснати.

5. Либия, Мароко, Тунис, Ирак и Иран

За сега резидентурите в посочените страни не работят по американските и тези на страните от НАТО представителства. Това не означава, че липсват възможности. Счита се, че с изключение на Либия и Ирак, където на преден план съществуват добри условия за работа срещу Турция, в останалите страни, съществуват благоприятни възможности за работа срещу САЩ, които досега не са използувани.

Из архивите на ДС

1007

V. По линия на КРО

Наличните данни показват, че специалните органи на НАТО и натовските страни активизират своята дейност, както по обезпечаване сигурността и опазване на техните секрети, така и по отношение на подривната дейност срещу НРБ, СССР и другите социалистически страни.

НАТО и страните-членки укрепват своите специални органи, вземат допълнителни мерки по подобряване на работата по съхраняване на секретите, контрола на контактите на своите сътрудници с представители от социалистическите страни, усъвършенстване на системата за обмен на контраразузнавателна информация и други.

Най-голяма активност в работата срещу НРБ проявява ЦРУ. През 1974/1975 година са регистрирани 16 подхода към български граждани с цел вербовка, като при два от случаите е подходено към оперативен работник.

Турските специални служби за същия период са извършили три опита за вербовки на български граждани.

По линия на НАТО на Италия е поставена задача да организира провокации с цел компрометиране специалните органи на социалистическите страни. Същата задача е поставена и пред идеологическите подривни институти радио "Свободна Европа" и "Свобода".

Известно е също, че специалните органи на страните-членки на НАТО си поставят като основна задача разработката и агентурното проникване в представителствата на социалистическите страни.

x

x x

Изхождайки от изложеното могат да се направят следните изводи, препоръки и предложения:

А. Изводи

1. Постигнатото по изучаването на обектите за проник-

Из архивите на ДС

1008

вание, вербовъчната и информационна работа по линия на САЩ и НАТО все още не отговаря на нарастналите изисквания по това направление.

2. Работата по САЩ и НАТО е трудна и сложна, изисква голям опит и професионално майсторство. При това специалните органи на САЩ, НАТО и натовските страни активизират своята дейност както по опазване на собствените си секрети, така и подривната си дейност срещу страните от социалистическия лагер.

3. Опитът показва, че при добра организация, амбиция, целенасоченост, целеустременост и упорит труд могат да се получат добри конкретни резултати във вербовъчната и информационна работа.

4. Необходима предпоставка за по-успешното проникване в органите на НАТО, официалните представителства на САЩ и натовските страни е ползуването на помощна агентура и агент-вербовчици.

5. Работата по американски дипломати чрез поддържане на преки контакти в болшинството от случаите е безрезултатна и подлага нашите работници на обработка от страна на американските разузнавачи.

6. Броят на връзките с преки и косвени възможности за работа по САЩ и НАТО, особено този сред местните граждани, работещи в обектите за проникване е недостатъчен. Направеното по създаването на връзки сред студентите и специализантите от американска, гурска, гръцка и друга националност, както и сред учащите в институти, от които се набират технически кадри за НАТО, с оглед придобиването на перспективна агентура е крайно незадоволително.

7. Наред със западното направление добри възможности за работа по САЩ и НАТО предоставя обстановката и в Турция, Гърция и Близкия изток. Обстановката в повечето от страните в Близкия изток е благоприятна за по-активна работа срещу САЩ и натовските страни, което би следвало да се използува по-целенасочено.

Из архивите на ДС

Б. Препоръки и предложения

1. Паралелно с усилията за директно проникване в органите на НАТО и официалните представителства на САЩ и натовските страни да се активизира и постави на широка основа работата по проникването в обектите, като се използуват обходните пътища.

2. Да се активизира работата на резидентурите по създаването на връзки из средите, имащи преки и косвени възможности за работа по обектите за проникване, като се насочат предимно към:

- местни граждани на работа в органите на НАТО и представителствата на САЩ и другите натовски страни;

- служители от официалните представителства на натовските страни;

- служители от местните Министерство на външните работи и другите национални ведомства, в които има секции по НАТО;

- служители от американски или смесени фирми, явяващи се доставчици на НАТО;

- журналисти - специалисти по външнополитическите проблеми и по въпросите на САЩ и НАТО;

- научни работници, специалисти по външнополитическите въпроси;

3. Да се насочат усилията за вербовка на перспективна агентура из средите на:

- студенти и специализанти със специалности, които се търсят от поделенията на НАТО;

- учащи се в институти, от които се набират технически кадри за службите на НАТО (преводачи, секретарки, стенографи, машинописки и др.);

- студенти, специализанти и др., които могат да се насочат за работа в Министерство на външните работи и други интересуващи ни ведомства;

1009

Из архивите на ДС

1010

– студенти или специализанти, които могат да се насочат към продължаване образованието си в САЩ с перспектива да се устроят на работа там.

4. Работата по САЩ и НАТО да се възлага на най-добрите и опитни работници в резидентурите, начело с резидентите, като се премине към по-смело използуване на агент-наводчици, агент-вербовчици и вербовка под чужд флаг.

5. С оглед подобряване на работата срещу специалните органи на НАТО и страните-членки да се осигури навременен обмен на контраразузнавателна информация с братските разведки, провеждане на съвместни мероприятия и кампании с тях и водене на съвместни разработки по представляващи взаимен интерес обекти.

6. Предлагаме ръководството на ПГУ-ДС да обсъди целесъобразността и вземе отношение по следните предложения от организационен характер:

1. С оглед осигуряване по-пълна координация между съответните отдели да се определи един от зам.началниците на ПГУ да отговаря за работата по САЩ и НАТО или отпусне съответна бройка и назначи отговорен работник към отдел III-ПГУ със задача координация на работата между отделите, обработка и анализ на постъпващите оперативни материали, разработване указания на резидентурите по конкретните дела и пр.

2. Да се организира резидентура от трима души в Испания, която да работи преди всичко по НАТО.

3. Да се укрепи резидентурата в Женева с още 2 оперативни работника и й се даде основно направление работа по американските представителства.

4. Към резидентурата в Париж да се изпрати нов работник за работа главно по НАТО.

5. На мястото на др. Илия Динев в Брюксел да се изпрати подходящ работник и за работа по НАТО, като основната му задача бъде по гази линия.

6. Да се укрепят резидентурите в основните арабски стра-

Из архивите на ДС

ни (по предложение на отдел IX) с подходящи оперативни работници и за работа по линия на САЩ.

7. Да се разгледа възможността за увеличаване на състава на резидентурата в Солун с 1 оперативен работник.

8. Отдел "Кадри" да подбере и предложи:

а/ Подходящ оперативен работник за кореспондент на вестник "Земеделско знаме" в Брюксел или друга натовска страна;

б/ Подходящи оперативни работници – кандидати за студенти или специализанти в съответните институти в Брюж-Белгия и Флоренция-Италия, които под това прикритие да работят по интересуващите ни контингенти.

1011

21.2 1976 г.
София
0306/17484
Отп.в 2 екз.
№ 1 – сл.КАП
№ 2 – д.Д-5/1975/76 г.
Нап.ВЗ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ XIV-ПГУ
Полковник

Препис-извлечение!

Строго секретно!
Екз. единствен

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КОМПЛЕКСЕН ПЛАН

за взаимодействие между органите на външното разузнаване на МВР на НРБ и на КГБ при МС на СССР по организиране на агентурно-оперативни мероприятия в работата против НАТО през периода 1976–1978 година

.....

II. Провеждане на активни мероприятия в следните основни направления

1. Да се противодейства на опитите на ръководните среди в страните-членки на НАТО да обвинят страните от социалистическата общност, че не изпълняват решенията на СССЕ. Да се съдейства за успех в работата на съвещанието в Белград през 1977 година.

2. Да се съдейства за укрепване в страните на НАТО на възгледите за недопустимост на каквато и да е намеса във вътрешните работи на отделни страни от блока (Португалия, Гърция) и на трети страни.

3. Да се противодейства на натиска от страна на НАТО върху правителствата на Франция и Гърция, който има за цел отново да включи тези страни във военната организация на блока.

4. Да се пречи на опитите на ръководството на НАТО да приеме решение за включването на Испания в блока на усло-

Из архивите на ДС

вията на пълноправно членство или на някакви други условия.

5. Да се разобличат плановете и действията на НАТО за намеса във вътрешните работи на Италия.

6. Да не се допуска намеса на НАТО в процеса на уреждане на кипърския въпрос.

7. Да се пречи на установяването на контакти на НАТО с ЮАР, Израел (в порядъка на компенсация за отслабване на Южния фланг на НАТО) и КНР.

8. Да се съдействува за засилване на разногласията между страните-членки на НАТО по въпросите на стандартизацията на въоръженията. Да се провеждат акции в подкрепа на т.н. "съкратени" национални военни програми и бюджети.

1013

12.10.1976 г.
София
Нап.ВЗ
Вярно,_____

29.X 1976

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата по линия на Европейско направление през 1977 година.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

I. Съдействие на външнополитическите акции на страните от социалистическата общност за задълбочаване и разширяване на процеса на разоръжаване и утвърждаване принципите на мирното съвместно съществуване. Подпомагане работата за осъществяване на договореностите, постигнати в Хелзинки и мирното сътрудничество между държавите да не бъде само двустранно, а да добива все по-широк, многостранен характер. Да се съдействува за успех в работата на съвещанието в Белград през 1977 година в наша полза.

II. Дискредитиране политиката на САЩ в различните райони на света. Задълбочаване на противоречията между САЩ и техните съюзници в агресивните военно-политически блокове и преди всичко в НАТО.

За изпълнение на тези основни задачи ще бъдат разработени и проведени следните операции и мероприятия:

1. ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ"

За оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в подкрепа на резултатите от съвещанието в Хелзинки и за създаване на благоприятна атмосфера за провеждане на Белградското съвещание, ще се организират и проведат серия от АМ за активно влияние върху управляващите и обществено-политическите кръгове и пропагандните органи в западните страни в тази насока.

Из архивите на ДС

Акциите ще се изразят в обработка на общественото мнение, инспириране изказвания на видни личности в парламентите или други високи форуми, внушения в западноевропейските страни в духа на Хелзинки и публикации в пресата.

Срок - първите акции до края на м.май 1977 г., а останалите до м.ноември 1977 г.

Отг. - Червеняшки и Щерев

2. ОПЕРАЦИЯ "ДРУЖБА"

Да се проведат комплекс от мероприятия за оказване помощ на прогресивните и демократични сили в Португалия, разобличаване на двуличната политика на социалистическата партия, неутрализация на десните сили и дискредитиране намесата на НАТО във вътрешния живот на страната.

Мероприятията ще се изразят в различни акции и действия срещу търпимостта и гостоприемството, които Соариш и неговото правителство оказват към пропагандните служби на ЦРУ и НАТО и накърняването на суверенитета на страната. Някои от акциите ще бъдат насочени конкретно срещу техническата база на РСЕ, РС и другите западни предаватели, намиращи се на португалска територия.

Срок - течение 1977 г., а първите 2 акции до края на м.юли.

Отг. - Червеняшки и Щерев

3. ОПЕРАЦИЯ "РЕКУШЕТ"

С цел да се противодейства на натиска от страна на НАТО и САЩ върху правителството на Франция, който има за цел отново да включи същата във военната организация на блока и с оглед задълбочаване на противоречията между САЩ и Франция, съвместно със съветските другари, ще се проведат серия от мероприятия. Мероприятията ще се изразят в документални акции и публикации в страната, както и в други западни страни, изобличаващи американската пряка намеса във вътрешните работи на Франция.

Из архивите на ДС

1016

37

Ще се използват преди всичко информациите за американското вмешателство в Корсика и подкупването на френската преса от американски агенции и частни лица. (виж справка от Кръстев от 17.IX.76 г.)

Срок - за документалните акции - август 1977 г.
публикациите до м.XI.1977 г.

Отг. - Червеняшки и Щерев

4. ОПЕРАЦИЯ "ВАНДЕТА"

За разобличаване плановете и действията на НАТО за намеса във вътрешните работи на Италия ще се организират и проведат серия от акции, изразяващи се в:

- изготвяне на документ (на базата на наличните документи на ЦРУ) и довеждането му до знанието на италианските социалисти и печата - м.VIII.1977 г.

- организиране и провеждане на митинг в гр.Ареццо с реч в полза на разведряването и разоръжаването и против вмешателството на САЩ и НАТО във вътрешните работи на Италия - м.май 1977 г.

- публикуване на статии в местния печат.

5. С цел създаване на трудности за приемането на Испания в НАТО под каквато и да е форма, ще се проведат мероприятия изразяващи се в инспириране на изказвания и публикуване на материали в белгийския печат, настройващи политическите и правителствени среди срещу испанската военщина и реакция.

- Писане писма и апели от групи, организации или частни лица до Комисията на ЕИО.

Срок - м.август 1977 г.
а за публикациите до края на м.април 1977 г.

Отг. - Червеняшки и Щерев

Из архивите на ДС

6. С оглед засилването на разногласията между страните-членки на НАТО по въпросите на стандартизацията на въоръженията ще се проведат серия от акции в подкрепа на т.н. "съкратени" национални военни програми и бюджети, като се обърне особено внимание на френско-западногерманските отношения и противоречия.

Срок - м.ноември 1977 г.
Отг. - Червеняшки, Щерев и Калъчева

1017

7. Съвместно с немските другари и гръцкото направление да се проведе документална акция с цел създаване противоречия между ГФР и Гърция и недопускане приемането на последната в ЕИО.

Срок - м. август 1977 г. (24.7.77 г.)
Отг. - Червеняшки и Щерев

8. МИСИЯ "А"

В подкрепа на интересите на социалистическите страни за контакти и преговори с ЕИО ще се използват агентурни и други възможности за създаване на благоприятни условия за провеждане на нашата и тази на лагера икономическа политика. За целта чрез "Филип" в английския печат ще се публикуват материали показващи изгодите за Англия и света от контактите и сътрудничеството между ЕИО и СИВ.

Срок - I тримесечие на 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

9. По "ЛЕШОЯД"

На базата на създадената от нас предпоставка с публикуваните в турския печат разобличителни материали срещу Джордж Мини и други реакционни профсъюзни лидери като оръдия на ЦРУ и противници на разведряването, да разширим мероприятието, пренасяйки го в Гърция, Португалия и ГФР.

Срок - Гърция - юли 1977 г.
Португалия - август 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

Из архивите на ДС

1018

5 В

ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. Изучаване отношенията - политически, икономически и военни между ГФР и Франция с оглед установяване противоречията и ползването на същите от нас за провеждане на мероприятия за тяхното задълбочаване чрез изготвяне на обобщени справки.

Отг. - Червеняшки, Щерев ~~Кълъчева и Михайлова~~

2. Чрез ВГУ и отдел XI на ПГУ-ДС да се изучат и проверяват периодически възможностите за използуване на тяхна агентура, изхождаща от чуждите представителства и чуждестранните студенти при провеждането на някои наши мероприятия.

Срок - I и III тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

3. Чрез управление VI-ДС да се подберат подходящите за ползуване от нас като консултанти журналисти и кореспонденти.

Срок - I тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

4. Със съдействието на резидентурите да се изучи в основните западноевропейски страни местното законодателство, регламентиращо публикуването на материали в пресата, провеждане на демонстрации и акции.

Срок - I тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

5. Със съдействието на резидентурата в Париж да се проучи въпроса за т.н. "конфиденциална преса" и възможностите за ползуването й за наши АМ.

Срок - II тримесечие 1977 г.
Отг. - Червеняшки и Щерев

Из архивите на ДС

6. Изучаване на политическите дейци, журналисти, публицисти и др. в основните западноевропейски страни като консуматори на наши АМ.

Срок - до края на 1977 г.

Отг. - Маркова, Калъчева, Михайлова

7. С помощта на резидентурите в основните западноевропейски страни да се направи подробно изучаване на местната преса, с оглед използването ѝ за провеждане на АМ.

Срок - III тримесечие 1977 г.

Отг. - Маркова, Калъчева, Михайлова

27.X.1976 г.
София

ИЗГОТВИЛ:

Отп.в 2 екз.
17040
/НХ

1019

94

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Развиващи се страни

ОРИЕНТИРОВКА - ЗАДАНИЕ

ОТНОСНО: Подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение

Усложняването на международната обстановка и активизирането на агресивната дейност на НАТО засилват опасността от военно нападение срещу страните от социалистическата общност.

След идването на власт в САЩ на представители на крайнодесните сили, общата подготовка за война стана по-ясно изразена. Това се проявява в засилената антикомунистическа насоченост на вътрешната и външната политика на страните от НАТО, в интензивната милитаризация на икономиката на тези страни, в ускоряването на съществуващите и приемане на нови военни програми.

Анализът на съвременните военни концепции на САЩ и НАТО, на насоките на развитие на системите от нападателни оръжия, показват, че в плановете за водене на война противникът особено разчита на внезапността на нападението. С появяването и усъвършенстването на ракетно-ядрените оръжия, принципът на внезапността залегна дълбоко във военните доктрини на САЩ и другите главни страни от НАТО.

Характерна особеност на съвременните оръжия е тяхната висока степен на готовност за бойно действие. Съставът, екипировката, боеготовността на групировките на ударните сили при

Из архивите на ДС

95

съвременните условия позволяват във все по-голяма степен да се започнат военни действия във всеки момент /без предварително предислоциране, без извеждане на всички подводници на ударни позиции и т.н./. Стратегическите ударни сили на САЩ и на техните съюзници от НАТО могат да се привеждат в по-висока степен на бойна готовност само за няколко часа, а за ракетно-ядрените сили, намиращи се на бойно дежурство, времето, необходимо за изпълнение на заповедта за нападение се измерва в минути. Предстоящото дислоциране на нови американски ракети със среден радиус на действия в някои страни от Западна Европа, значително ще съкрати също и времето за доставянето на ядрените бойни глави до целите. Целият комплекс от основни мероприятия, отнасящ се към военната област на подготовката за внезапно ракетно-ядрено нападение може да бъде осъществен от противника в съвсем кратки срокове.

1021

Пристъпвайки към непосредствена подготовка за ракетно-ядрено нападение, противникът ще бъде принуден да проведе редица мероприятия, насочени както към обезпечаване на нападението, така и към ограничаване на щетите от ответния удар. Значителният обем на подготвителните мероприятия, обхващащи различни сфери от дейността в САЩ и в НАТО, създават определени предпоставки за своевременно разкриване на непосредствената заплаха за нанасяне на ракетно-ядрен удар. Въпреки стремежа на противника да осигури максимална скритост на подготовката за ракетно-ядрено нападение, в хода на нейното осъществяване следва да се очаква появяването на редица обективни признаци.

В тази връзка, за осигуряване на своевременно предупреждение за появяването на непосредствената заплаха за страните от социалистическата общност, решаващо значение придобива съгласуваното и редовно следене за появяването на признаци за подготовка на внезапно нападение във всички области - военна, политическа, икономическа, дейността на гражданската отбрана и специалните служби.

Макар че решението за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение ще бъде взето от висшето политическо и военно

Из архивите на ДС

1022

ръководство на САЩ, не е изключено на определен етап от подготовката за нападение САЩ да проведат консултации с някои от главните си съюзници. Подобни консултации са особено вероятни с онези от съюзниците, на чиято територия САЩ разполагат с ракетно-ядрени средства.

Извън пределите на континенталната част на САЩ американските стратегически сили разполагат с редица задгранични бази. В тези бази следва също да се очаква провеждане на отделни мероприятия по непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение. Може да се очакват мероприятия по подготовката на войските и системите за водене на бойни действия след нанасяне на първия ядрен удар, а така също мероприятия, способствуващи за съкращаване на загубите в жива сила и бойна техника. Подобни мероприятия може да проведат и онези от правителствата, които са били консултирани от САЩ по подготовката на внезапен ракетно-ядрен удар.

Доколкото някои страни от третия свят се явяват източници на стратегически суровини за американската промишленост, възможно е в тези страни да се появят някои икономически признаци за подготовка на война, като увеличаване на покупките на стратегически суровини с цел създаване на запаси. Ако на територията на страната има американски фирми на военно-промишлени корпорации възможно е в хода на подготовка за война да бъде променен характера на производство на предприятията на фирмите и преминаването към производство на военна продукция или продукция с двойно предназначение. Рязкото увеличаване на износа на петрол от страните-производителки за САЩ може да подсказва увеличаване на стратегическите резерви от петрол.

Не се изключва възможността в периода на непосредствена подготовка за война САЩ да поискат от някои про-западно ориентирани правителства на развиващите се страни улеснения за американските ВВС и ВМС или дори сключване на военни или военно-политически съюзи.

Предвид очакваното засилване дейността на противниковите специални служби и особено на разузнавателната и

Из архивите на ДС

дезинформационната дейност сериозни признаци за подготовка на война в тази област могат да бъдат интензифицирането на вербовъчната работа сред представителите на социалистическите страни в страните от третия свят и използуването на дипломатическите канали за подаване на дезинформация.

С цел своевременно разкриване на непосредствената подготовка на противника за война, резидентурата:

1. Да следи организирано и системно за всички онези области от дейността на противника, в които и чрез които могат да се проявят признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение.

2. Да направи анализ на възможностите на наличната агентура по разкриване на признаците за подготовка на внезапно ракетно-ядрено нападение и насочи усилията на онази част от нея, която има възможности, към конкретни обекти и мероприятия.

3. Да насочи усилията си за придобиване на агентура в обекти, свързани с подготовката на ракетно-ядрено нападение.

4. Да предприеме систематическо следене на признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение с постепенно разширяване на кръга на хората, привличани към тази работа и увеличаване на числото на наблюдаваните мероприятия и признаци.

5. Да изготви списък на обектите, разположени на територията на страната на местопребиваване, имащи отношение към непосредствената подготовка за ракетно-ядрено нападение във всички области на неговата подготовка /военна, политическа, икономическа, гражданска отбрана, спецслужби/.

6. Да изготви списък на лицата, живеещи на територията на страната, които могат да бъдат предварително уведомени за подготовката на ракетно-ядрено нападение.

7. Да изготви списък на мероприятията и съпровождащите ги признаци, които могат да бъдат проведени от противника в навечерието на нападението.

8. Да следи за характера на контактите на правителстве-

1023

Из архивите на ДС

1024

ните и делови среди с представители на САЩ или подставени лица.

9. Обстойно да се анализира характерът на подаваната по дипломатическите канали информация с цел своевременното разкриване на дезинформацията и активните мероприятия на противника.

10. Да се следи отблизо характерът на контактите на представителите на САЩ и главните натовски страни с граждани на НРБ, временно пребиваващи в страната.

МК/А-837

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
181

На архивите на ДС

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 8809, екз.№ ___
27.5.81 19 ___ год.

40

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: АМ проведени от Европейско направление на отдел 08-ПГУ за периода от 1.1.1981 г. до 30.5.1981 г.

I. "ОКЕАН" – за разширяване на ефекта от съветско АМ проведено в Гърция чрез наш агент бе публикуван обширен материал и коментари във в-к "Джамахирия мейл". Вестникът се печата в Либия на английски език и се разпространява в целия Близък изток.

II. "ТАТУЛ II" – В съответствие с целите на операцията бе проведено АМ изразяващо се в три публикации във в-к "Отечествен фронт" на откъси от книгата на Ф.Ейджи и Л.Уулф "Мръсна дейност – ЦРУ в Европа". Чрез материалите се цели по-нататъшно разобличаване дейността на ЦРУ и компрометиране агресивната външна политика на американския империализъм.

III. "ТАТУЛ III" – С цел разобличаване дейността на ЦРУ в два последователни броя на в-к "Народна младеж" в рубриката "Младежки меридиани" бе отпечатан пълен текст на публикувания във в-к "Красная звезда" репортаж озаглавен "Краят на агента Е".

IV. "ТАТУЛ IV" – В същата връзка като бе използван отпечатания в списание "Камбио-16" материал "Хората на ЦРУ" са предоставени материали на аг."ФРОЙД" в Либия за организиране на публикация. В списание "Камбио-16" с много аргументи и голямо количество фактически материал се разобличава дейността на ЦРУ в Испания. На агента е поставена задача да организира публикация и в италианско списание, където той има възможности предвид принадлежността на тази страна към Североатлантическия блок.

Из архивите на ДС

1026

41

V. Операция "СОЛИДАРНОСТ-ПБ".

Целта на операцията е да се противодейства на вмешателството на Запада по отношение на събитията в ПНР като се разобличава дейността на специалните и идеологическите центрове на противника, неговите пропагандни централи и пр.

Досега са проведени следните АМ:

1. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-I"

Чрез аг."КАДУМИ" на ръководство в отдел 09-ПГУ-ДС в Бейрут ще бъде публикувана статия разобличаваща действията на САЩ и техните съюзници в Полша. Статията е подготвена в направлението и е предадена на агента.

2. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ II"

За подготовка и издаване в Западна Европа на брошура на английски език по събитията в Полша са подготвени в направлението и изпратени на аг."Боюклерден" на ръководство в отдел 01 подборка от подходящи материали и данни.

3. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ-3"

С материали на Центъра в Турция бе издадена брошура на турски език, която анализира от демократични позиции събитията в Полша.

Текстът на брошурата "Действителността в Полша" в обем 69 печатни страници и тираж 5 000 бр., както и превода на турски език бяха подготвени в отдел 08-ПГУ.

При подготовката на брошурата бе включен материал получен от съветските другари касаещ западното вмешателство в ПНР.

4. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ IV "

За публикация във вестник "Диарио лишбоа" в Лисабон на материал за Полша в направлението е подготвена и изпратена готова статия на резидентурата. Реализацията ще бъде осъществена в подходящо време с помощта на отдел 03 ПГУ и резидентурата в Лисабон.

5. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ V"

Чрез оперативна връзка на отдел 03 ПГУ в испанския печат ще бъде публикувана статия за намесата на ЦРУ в събитията в Полша. Статията е подготвена от направлението и е изпратена на резидентурата в Мадрид.

Из архивите на ДС

42

6. АМ "СОЛИДАРНОСТ ПБ VI"

За публикация в белгийския печат от направлението са подготвени подробни тезиси за събитията в Полша и западната намеса в тази страна. За реализация на АМ ще бъде използвана връзка на отдел 03 ПГУ. Материалът е изпратен на резидентурата.

VI. По постоянно действуваща операция "МАНЕЖ" с основна насоченост против НАТО.

За разширяване на ефекта от операцията на 09 отдел бяха предадени материали от проведени мероприятия за публикации срещу НАТО в арабските страни.

1027

VII.По операция "ЕРОЗИЯ" срещу десните сили и организации в Турция.

1. Проведено бе АМ "ЕРОЗИЯ I" за създаване на настроения във ФРГ срещу организацията "Сивите вълци" на фашистката партия на Алпасан Тюркеш.

VIII. АМ "ФЛАНГ 81" - съвместно мероприятие с немските другари, насочено срещу американските усилия за разширяване на сферата на действие на НАТО. Реализирано в Гърция чрез обект "КОБАЛТ".

IX. Предадени материали на съветските другари съгласно плана за сътрудничество по АМ, подготвяни от тях, които ще бъдат реализирани в Западна Европа.

1. По т.н."легионерска болест" - мероприятието цели дискредитирането на ЦРУ като нелегален извършител на опити с нови химикали и препарати, представляващи опасност за населението на страните, където се водят тайните изпитания.

2. По филма "Тайната война срещу разведряването", разобличаващ разузнавателните органи на САЩ и западноевропейските им съюзници като активни противници на политиката на мир и разбирателство.

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8241
Нап.: НХ-125
27.5.1981 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник:
(Д.Станков)

1200

Изпратена на 26. II. 82 г.

20

Приложена изпращаме Ви информация за "реакциите в НАТО по условията на Испания за влизането ѝ в Алианса", съгласно плана за сътрудничество през 1982 г. (АИ "Раздор").

Молим да се има предвид сигурността на нашия източник, тъй като ние Ви предаваме горната информация дословно – така, както е получена от секретния източник, но естествено, с неизбежните изкривявания при двойния превод: от съответния език на български и от български – на немски.

Молим също така да се има предвид и получената от нас по-рано достоверна информация, според която на съвещание в Съвета на НАТО от 11-04.1981 г. било взето решение "територите на Испания в Северна Африка и Гибралтарския пролив да останат изцяло извън споразумението между Испания и НАТО, за разлика от испанските острови в Атлантически Океан, тъй като те се намирали в района на действие на Атлантическия съюз." По наше мнение раздразнението в постоянните представители на НАТО в Брюксел от колебливата позиция на Испания е било подсилено и от явно изпъкващото противоречие между първата част на цитираното по-горе решение на Съвета на НАТО и съдържащото се условие по този въпрос в испанския документ.

Из архивите на ДС

ПОЛОЖЕНИЕ: ноември 1981 г.

21

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Реакциите на НАТО по условията на Испания за влизането й в Алианса.

Някои постановки от приетия в испанския парламент документ, с който се упълномощава правителството да започне преговори за присъединяването към НАТО, предизвикали отрицателни реакции сред представителите на страните-членки на НАТО в Брюксел.

Сред постоянните представители било отбелязано, че в документа на испанския парламент наред с въпроса за връщане на Гибралтар на Испания се поставяло и искане за ускоряване на политическите и икономически преговори с ЕИО, които да вървят паралелно с преговорите за присъединяването към НАТО. Този пункт в документа на испанския парламент се оценявал в НАТО като израз на стремежа на Испания всички проблеми между Испания и останалите западно-европейски страни да бъдат решавани глобално, в пакет, в разрез с досегашната позиция на Испания, тези проблеми да се решават постепенно и след влизането на страната в НАТО.

Постановката в документа на испанския парламент, че правителството няма да поеме задължения, включващи складирането или инсталирането на ядрени оръжия на НАТО на испанска територия, се посрещнала отрицателно от представителите на НАТО, начело с ФРГ, които имат ядрено оръжие на своя територия, доколкото тази постановка можела да се приеме като поставяне на предварителни условия от страна на Испания по влизането й в блока.

Препоръката към испанското правителство при преговорите с НАТО да се обърне специално внимание на формите и начините за участие във военната организация на блока, като се вземе

Из архивите на ДС

предвид необходимостта от гарантиране на сигурността на цялата испанска територия, бива изтълкувана от някои представители на НАТО като нарочно замъглена и като искане сферата на отговорност на НАТО да се разпростре и върху островите (включително и Канарските) и особено върху испанските територии в Северна Африка (Сеута и Мелилла).

От прокарването на предварителни условия в документа на испанския парламент по влизането на Испания в НАТО, представителите в Брюксел направили извода, че в позициите на Испания по влизането в НАТО настъпило неприятно обръкване.

Постоянните представители на страните от НАТО в Брюксел приели за целесъобразно, в подходящ момент и в подходяща форма на Испания да бъде съобщено мнението на пакта, че испанското правителство не бива да поставя едностранно подобни условия за влизането си в НАТО, доколкото те ще поставят в трудно положение страните от Бенелюкс, ФРГ и Англия.

1030

От архивите на ДС

0674357/31.8

171

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 15881 вх. №
18. 1983 год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Организация на работата на резидентурата по линия на отдел 09 за разкриване подготовката на СОА и НАТО за война и признаците за РЯН

В изпълнение на указанията на ръководството на ПГУ–ДС, дадени с грама № 4211 и ориентировката–задание, в резидентурите по линия на отдел 09 бе извършено следното:

1. Поставените в грамата и ориентировката–задание задачи са разгледани от състава на всички резидентури.

2. Анализирани са възможностите на разузнавателните източници и с.с. като на подходящите са поставени конкретни информацион. задачи, свързани с разкриване подготовката на противника за РЯН.

3. На о.р. и с.с. е поставена постоянна задача при пътуван в страната на пребиваване да провеждат визуално наблюдение за строеж и разположение на специални военни обекти.

Из архивите на ДС

1032

4. Като постоянни информационни задачи на оперативния състав, проверената агентура и с.с. са поставени:

– осигуряване на наблюдение над посолствата и контингентите от граждани на САЩ и страните от НАТО и над дейността на фирми и търговски организации на посочените страни с цел придобиване на информация за косвени признаци за подготовка на РЯН.

– придобиване на данни за подготовка на РЯН по косвени признаци чрез ведомства и служби на разузнаваната страна.

Получените от резидентурите данни позволяват да се направят следните изводи:

1. На територията на болшинството от арабските страни, в които ПГУ–ДС разполага с резидентури, няма американско и натовско военно присъствие. /Изключение прави ЕГИПЕТ, където поради липса на резидентура, задачите на този етап не са поставени/.

Това налага необходимостта от решаване на задачите изключително по косвени признаци.

2. Специално внимание за решаването на задачите трябва да отделят резидентурите в ЕГИПЕТ, МАРОКО и ТУНИС, тъй като отношенията на разузнаваните страни със САЩ и тези на НАТО създават обстановка, позволяваща разкриване на подготовката за РЯН по редица конкретни и преки признаци.

3. Резидентурите ни в отделни страни не разбраха правилно насоките на заданието, поради което се налага необходимостта от разяснителен пасаж.

_____1983 год.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
к.д.
Изпълн:09/8250
Нап.ЛБ–365

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 09
Майор:
/Т.Томов/

От архивите на ДС

067475/1.9
145

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПГУ-ДС
Рег. № 15923
31. 08. 1983 год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените мероприятия от резидентурите на отдел XVII във връзка с подготовката на САЩ и НАТО за война и признаците за подготовка на ракетно-ядрено нападение.

Във връзка с поставената задача от ръкаводството на ПГУ-ДС да се следи отблизо и активизира работата по подготовката на САЩ и НАТО за война и на ракетно-ядрено нападение е извършено следното:

1. В края на м. юни 1983 г. е изпратена окръжна грама до всички резидентури на отдел XVII ПГУ-ДС с указания какво следва да извършат;

2. С пощата от м. юли г.г. са изпратени до всички резидентури ориентировки-задания, по горните въпроси, с конкретни указания за работа;

3. В Центъра бе определен отговорник, който да следи, анализира и обобщава получената информация(Зам.н-к на отдел)

4. До сега е отговорила единствено резидентурата в Тирана (От останалите ще получим до края на т.м.) Извършила е следното:

- изготвила е списък на всички служители от дипломатическите представителства на страните членки на НАТО и са взети под наблюдение+;
- дадени са указания на целия оперативен и сътруднически състав за наблюдение на интерисуващите ни признаци;
- следят внимателно търговията на страните членки на НАТО с Албания и имат ли повишен интерес към покупката на стратегически суровини от нея;
- с повишено внимание следят обстановката в Албания.

Констатацията е, че за сега няма признаци, които да показват подготовката за война или РЯН.

Началник отдел XVII ПГУ-ДС
Подполковник:

Инф. Гена Ви
от Ц. Ц. Белев

Др. Министър,

Информацията "Мерки за повишаване ролята на силите от запаса в страните от НАТО" е изготвена въз основа на данни, получени от чехословашките другари.

Предлагам да се изпрати на др. Д. Джуров.

Кратка информация (в писмен вид) за Б-ка

ИС/А-2860

13.9. 1983 г.
София

От архивите на ДС

л. с. с.

6

Екз. № 2

Мерки за повишаване ролята на силите от запаса в страните от НАТО

Според получени данни, в страните от НАТО се осъществявали редица мерки с цел повишаване ефективността, способността за бързо реагиране и оперативно дислоциране на силите от запаса. Значително трябвало да се повиши тяхната мобилизационна готовност, подготвяла се гражданската авиация за ускорено прехвърляне на запасните в случай на конфликт в застрашени райони. Едновременно с това се привеждали в съответствие ресурсите и материалната част и се подготвяла т.нар. европейска унификация на силите от запаса на НАТО.

В някои европейски страни от НАТО се вземали мерки и за повишаване заинтересоваността на населението към военната служба: в Белгия била въведена 40-часова работна седмица за сержантския и доброволния състав и парична компенсация за срока на отпуск; аналогични мерки били предприети в Дания и Холандия. Във всички страни на НАТО била въведена система, според която уволнилите се от свръхсрочна служба се устройват с предимство на работа в полицията или жп транспорта.

Рег. № 16 329

_____1983 г. М И Н И С Т Ъ Р:

С о ф и я

III - 66

31

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СИГНАЛНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Спиране на американски амфибийни части от участие в съвместни испано-американски маневри

Според съобщение на АФП от Мадрид (31.10.1983 г.), дванадесетте амфибийни части на американската морска пехота и на четвърти десантен батальон на американската армия, които е трябвало да участвуват в съвместните испано-американски маневри "КРАЙСЕКС-83", не са пристигнали в района на маневрите. Посочените амфибийни части били оставени в резерв на американското командуване за евентуални действия в неуточнен район.

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 0615964 - 8156
Отп. Чучукова/А-3415
02. 11. 1983 г.
София

Служебен бюлетин на БТА
от 31.10.1983 г.

3.2

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпратена грама до резидентурите във Вашингтон, Ню Йорк, Мадрид и Лисабон

На 01.11.1983 г. на резидентурите във Вашингтон, Ню Йорк, Мадрид и Лисабон бе наредено да проверят защо американските амфибийни части, определени да участвуват в съвместните испанско-американски маневри "КРАЙСЕКС-83" не са пристигнали на мястото на маневрите, къде се намират в момента и какви са плановете на американското правителство за използването им в близкото бъдеще.

Отпечатано в 1 екз.
Изп. 0615966 - 8156
Отп. Чучукова/А-3417
02.11. 1983 г.
С о ф и я

0688371/ 1417, 86 г.

Совершенно секретно

ВКП – I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ
Вх. №6201 от 07.10.1986

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Справка № I246

О результатах разведывательного выявления признаков внезапного ракетно-ядерного нападения (май I986 года)

В политической области. В ходе встречи "Семерки" в Токио, на заседаниях высших органов НАТО в Брюсселе и Галифаксе согласовывались планы политического и военного противодействия странам, "поддерживающим международный терроризм". В штабе НАТО в Европе по инициативе американцев состоялись внеочередные консультации "в связи с возможными чрезвычайными учениями в восточном и южном Средиземноморье". Посольство США в Дамаске интенсивно готовилось к работе в условиях "острого кризиса".

Отмеченные моменты указывают на возможность дальнейшего развития обстановки вокруг Сирии в направлении кризиса, чреватого непосредственным вовлечением в него Соединенных Штатов или Израиля.

Правительства некоторых западноевропейских стран уделяли повышенное внимание вопросам морально-психологической готовности населения к действиям в чрезвычайных обстоятельствах. В Швейцарии активизировал свою деятельность "Отдел прессы и радио" Министерства юстиции, в задачи которого входит информирование высшего руководства и населения об обстановке в период кризисных ситуаций. В Швеции подготовлен законопроект о создании государственного органа, ответственного за координацию работы средств массовой информации "в критических случаях".

В военной области. Продолжалась модернизация американских стратегических наступательных сил. США приступили к размещению первой полностью снаряженной ракеты "МХ" в стартовой шахте в штате Вайоминг. Ведется подготовка к приему новых стратегических

Из архивите на ДС

бомбардировщиков B-IB еще на одной авиабазе (Элсворт, штат Южная Дакота). 28 мая начались ходовые испытания новой ПЛАРБ "Невада" (типа "Огайо"). В частях 56-го ракетного командования ВС США на вооружении состоят I44 пусковые установки (I08 находятся в полной боевой готовности) и I86 ракет "Першинг-2". I56 ракет размещены на территории ФРГ, 30 складированы на базе Форт Силл (США) в готовности к переброске в ФРГ. Планами Пентагона предусматривается иметь по три ракеты на каждую пусковую установку "Першинг-2". С учетом этого на американских фирмах размещены заказы на производство дополнительного числа ракет.

В ВВС Франции поступила на вооружение первая партия крылатых ракет с ядерной боеголовкой мощностью 300 килотонн. Ими будут оснащены 6 истребителей "Мираж-IУ". 20-2I мая Командование САК ВВС Франции провело учение "Покер" для уточнения планов нанесения ядерных ударов.

В течение мая Соединенные Штаты сохраняли высокий уровень военного присутствия в Средиземноморье, имели там две многоцелевые группы военно-морских сил, проводили интенсивную оперативно-тактическую подготовку вооруженных сил в регионе. Во время крупномасштабного учения НАТО на Южноевропейском ТВД "ДистантХэммер" (5-I9 мая) отмечалось значительное сокращение установленного норматива времени перевода ОВС блока с мирного на военное положение. ВВС решали задачи радиоэлектронной борьбы в тесном взаимодействии с самолетами ДРЛО и управления "АВАКС". В учении приняли участие подразделения авиации и флота Франции. 28-29 мая в ходе учения ВМС НАТО "Оупен Гейм" отмечалось комплексное использование стратегической и тактической авиации ВВС США вблизи побережья Португалии и Гибралтара.

6-I5 мая проходили маневры объединенных ВМС НАТО "Брайт Хорайзн" по защите морских коммуникаций в Северном море. Одновременно аналогичные задачи решались на учении "Боулд гейм" в зоне балтийских проливов.

Из архивите на ДС

1040

В области гражданской обороны. В Швеции и Швейцарии проводились частичная расконсервация и осмотр противоатомных убежищ.

Зафиксированы плановые мероприятия по проверке систем оповещения о нападении. 2I-22 мая в ходе учения "Фаст дро" в Канаде передавались данные о районах выпадения радиоактивных осадков и степени поражения населения лучевой болезнью в результате условного ядерного взрыва. В начале мая техническое состояние устройств подачи сигналов о нападении проверялось во Франции.

В экономической области. В период учений НАТО "Дистант Хэммер" (в Средиземном море) и "Оушн венчер" (в Атлантическом океане) в американских коммерческих портах проверялась готовность к транспортировке военных грузов. Представители Министерства обороны США контролировали организацию погрузочно-разгрузочных работ, их охрану. Еженедельно портовые власти представляли отчеты об обслуживании военно-транспортных судов.

Предприятия военно-промышленного комплекса США в ускоренном порядке выполняли заказы американского 6-го флота. В частности, на заводах корпорации "Нассон тул веркс" расширено производство бомб с лазерным наведением типа применявшихся для нанесения удара по Ливии.

В целях обеспечения безопасности торгового судоходства в кризисоопасных регионах Министерство обороны США I6 мая отдало приказ кораблям, находящимся в Персидском заливе и северо-западной части Аравийского моря, усилить охрану американских коммерческих судов.

Ряд австрийских фирм получил указание правительственных органов оборудовать специальные бункеры для хранения всей технической документации и программ математического обеспечения ЭВМ для скорейшего восстановления производства "после ядерного нападения".

В области деятельности спецслужб. В США, Канаде, Италии, Турции, ФРГ и Голландии сохранялся жесткий административно-полицейских режим, установленный ранее с целью предотвращения диверсионно-террористических актов экстремизма и акций возмездия со стороны Ливии. В американские загранпредставительства

направлено указание Госдепартамента, согласно которому запрещается безвизовый транзитный проезд граждан Ливии через территорию США. Во всех посольствах и миссиях США за рубежом проведено инструктирование персонала на случай обстрела или обнаружения мин.

ЦРУ дано указание постоянно фиксировать места пребывания Каддафи и других ливийских руководителей, "с тем чтобы при необходимости самолеты ВВС США могли поразить эти объекты".

Таким образом, в мае имели место настораживающие мероприятия США и НАТО, связанные главным образом с сохраняющейся напряженностью в Средиземноморье. Они проводились на фоне интенсивной учебно-боевой подготовки вооруженных сил блока.

"13" июня 1986 года

Из архивите на ДС

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност Секретно!

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 18137

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност

За ДРИНОВ
МАДРИД

От

Място за пришиване към дело

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ТРЕТИЯ КРЪГ ОТ РАЗГОВОРИТЕ МЕЖДУ ИСПАНИЯ И САЩ ОТНОСНО АМЕРИКАНСКИТЕ БАЗИ.

На третия кръг от разговорите между двете страни за намаляване на американското военно присъствие двете делегации са продължили да се придържат твърдо към изложените в предишните кръгове позиции. Този път начинът на воденето на разговорите и конкретно обсъжданите въпроси били заобиколени с много по-голяма секретност. Диалогът се водел между два неравноправни партньора. На политическото третиране на въпроса от страна на Испания, а американската страна поставяла на първо място икономическата изгода и на второ място военно-техническия аспект. Намаляването на американското военно присъствие в Испания трябвало да се съпътствува с увеличаване на испанските разходи в рамките на НАТО. Налагало се мнението, че САЩ понякога допускали грешни политически стъпки, но добре пресмятали военно-стратегическите си интереси. Освен това в испанските средства за натиск не съществувала такава алтернатива като например кипърската по отношение на диалога САЩ – Турция. Доказаният талант на Фелипе Гонсалес и съответно на политиката, провеждана от него да избягва преките конфронтации и да намира най-оптималните обходни пътища в разговорите с американците по въпроса за базите не давали резултати. С неотстъпчивостта си САЩ започвали да предизвикват известна нервност, не-

№ 398 / 4.XII.1986 г. Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 12 час 00 мин 4.XII.
Получена 15 час 10 мин 4.XII.
Дешифр. 15 час 30 мин 4.XII.

Контролен ПЯ/НТ А № 062241

Отпечатана в 1 екз., фотокопия . 8 .. екз.

екз. № 1 Стоянов екз. № 5 Кузмичов екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11
екз. № 4 Батраев екз. № 8 Давидков екз. № 12

873

търпение сред ръководните испански социалистически кръгове. Ако преговорите продължават по този начин и през следващата година, било възможно социалистическото правителство да използува отчаяна, но силна "карта – да се позове на 7-те милиона гласове против влизането в НАТО.

Испанските социалисти разбирали, че практически е невъзможно да се изпълнят изцяло трите условия, поставени с референдума за НАТО. Затова желаели и щели да се примирят поне с частично реализиране на тези условия.

НАША ОЦЕНКА: Считаме, че информацията е обективна. В основни линии тя се потвърждава от изнесеното в СМИ. Източникът е свързан с лица, които контактуват директно с членовете на делегациите, водили преговорите. Прави впечатление раздразнеността на испанската страна поради блокирането на въпроса, наложено от САЩ. Американската тактика да се преговаря от позицията на силата засяга достойнството на Мадрид. Тя е комбинация от икономически, политически и военен натиск.

ВРАНЕВ

Из архивите на ДС

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I90
Из архивите на
1044

93

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност Стр.секретно!

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 6263

Срочност .....

За ДРИНОВ

От МАДРИД

Др Василев
Ат Шумев
Сам
Зам Европа

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Място за пришиване към дело

ИНФОРМАЦИЯ: КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ИСПАНО-АМЕРИКАНСКИТЕ ПРЕГОВОРИ ЗА БАЗИТЕ

Сред испанските журналистически среди се считало, че американската страна била особено раздразнена от хода на преговорите с Испания за базите. САЩ се ръководели от създадения от самите тях принципи, че са "защитници" на Западна Европа. Обвинявали Испания, че с искането си за намаляване на базите тя затруднявала "спасителната" роля на САЩ. В резултат на последния кръг от преговорите САЩ се убедили в сериозността на испанската позиция.

Най-вероятно било да се постигне изкуствена договореност, според която американските самолети от Торехан да бъдат прехвърлени в базата в Морон. Едновременно с това САЩ настоявали да получат "карт бланш" при използването на Морон.

В испанската страна се появили основателни съмнения, че броят на самолетите в Торехон е повече от известната цифра 70 броя Ф-16. Постановката за наличие само на три ескадрили се променяла, защото извършвала непрекъсната подмя-

№ 142 10.IV.19 87 г. Подпис за заверка на текста: .....

Подадена 14 час 00 мин. 10.IV
Получена 15 час 40 мин. 10.IV
Дешифр. 16 час 00 мин. 10.IV

БМ/НТ
Контролен А № 082124

Отпечатана в 1 екз., фотокопия ..8.. екз.

екз. № 1 Стоянов екз. № 5 Кузмичов екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов екз. № 6 Бояджиев екз. № 10 .....
екз. № 3 Тодоров екз. № 7 Кременлиев екз. № 11 .....
екз. № 4 Одинцов екз. № 8 Давидков екз. № 12 .....

Обл.дело № 11

285

на на самолетите във въздуха.

Американското настояване за "карт бланш" за базата в Морон означавало тя да бъде използувана в случай като нападението над Либия и да се даде възможност за присъствие на ядрено оръжие на испанска територия.

Из архивите на ДС

БРАНЕВ

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност Секретно! П. Х

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 18853

ЖРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ЗЗДРДОПБГДСРСБНА

Срочност
За ДРИНОВ
От МАДРИД

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ПЕРСПЕКТИВА ЗА РЕШАВАНЕ НА ВЪПОРСА ЗА АМЕРИКАНСКИТЕ БАЗИ В ИСПАНИЯ.

Според добре осведомени източници, испанското правителство и лично Ф.Гонсалес били решили категорично американските бази в Торехон и Сарагоса да бъдат закрити. Това решение било окончателно и не подлежало на разискване между двете делегации. Американските опити да настройват и използуват западноевропейските страни (напр. ФРГ) нямали успех, защото испанците изтъквали, че всеки отделен случай се решава сам за себе си. За времето до ноември 1987 година, крайният срок за водене на преговорите, двете страни трябвало да намерят политически приемлива и "достойна" форма за практическото изпълнение решението на Гонсалес. Възможен бил вариантът Торехон да се превърне в спомагателен комплекс във военен вариант на централното мадридско летище, а летището в Сарагоса да бъде "отстъпено" за ползуване от НАТО. Основните функции на двете летища, от гледна точка на американските интереси, щели да бъдат изпълнявани от другите американски бази в Испания. Въпреки това американската въздушна поддръжка на Турция и Гърция със 79 самолета щяла да бъде нарушена.

Наша оценка: Считаме, че информацията отразява духа и насоките на преговорите. Предвид мястото на първоизточника, приемаме, че информацията е обективна. БРАНЕВ

№ 418 Подпис за заверка на текста: П. Христов

Образец № 11

Подадена час мин.
Получена 15 час 10 мин. 17.XI
Дешифр. 15 час 30 мин. 17.XI

ПЯ/НТ
Контролен А № 064253

928

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Стоянов
екз. № 2 Савов
екз. № 3 Тодоров
екз. № 4 Батраев
екз. № 5 Кузмичов
екз. № 6 Бояджиев
екз. № 7 Кременлиев
екз. № 8 Станков
екз. № 9 Давидков
екз. № 10
екз. № 11
екз. № 12

Из архивите на ДС

13

ПО РАЗДЕЛА НА ДРИНОВ!

Строго секретно!
Екз.единствен

ПРИЛОЖЕНИЕ №31, ПАСАЖ №14,
ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 11 от 17.11.1988 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ИСПАНСКИ ОЦЕНКИ ЗА ДЕЙСТВИЯТА НА ИТАЛИЯ, ФРАНЦИЯ И ИСПАНИЯ ПО ОТБРАНАТА НА ЗАПАДНОТО СРЕДИЗЕМНОМОРИЕ.

През месец март 1988 год. френският министър председател Жак Ширак предложи на Италия и на Испания да създадат съвместна мрежа за наблюдение на западното средиземноморие посредством използването на самолетите "АУАКС- Е-ЗА Сентри". Това предложение от френска страна отново е било направено от френския министър на отбраната Жан-Пиер Шевнеман в началото на м.октомври 1988 год. в навечерието на многостранната министерска среща между Испания и Франция проведена в гр.Лион. Въпреки общите декларации на Испания и Франция за засилването на европейския стълб на НАТО от френска стра на проектът е бил окачествен като "мъртъв и погребан", независимо от това, че Испания все още не се била изказала по проекта. Другите две страни обаче Италия и Франция са успели да намерят решение. Италия участвувала в системата на 18-те "АУАКСА" на НАТО в Западна Европа която покривала италианските нужди и имала дори една база в Сицилия. Франция, която се намира извън военната структура на НАТО закупила 4 бр. "АУАКС", които щели да станат оперативни през 1991 год. Единствено Испания останала с една остаряла система от радари, която не можела да открива евентуалните неприятелски самолети и крилати ракети, които летяли на ниска височина. Единствено радарите от т.н. полуавтоматична система на военновъздушна защита /САДА/ можели да откриват такива цели. Свързването на испанската и френска системи за противовъздушна отбрана и наблюдение се оценявало като една много полезна стъпка за Испания. По своята площ Испания била на второ място сред страните, членки на НАТО след Франция. Дори такива малки по територия страни като Дания и Белгия, Португалия и Гърция разполагали с въздушното покритие на самолетите "АУАКС" още от 1982 год. Турция също от тази дата разполага с тази система. Офицери от тези страни участвували в полетите на 30-те многонационални екипажи на самолетите.

Из архивите на ДС

1048

След провалянето на проекта на трите страни /Франция,Италия и Испания/ по отбраната на западното Средиземноморие,Испания нямала никакви възможности да закупи самостоятелно самолети "АУАКС" до 1993 г. Според испанските оценки за нуждите на Испания били необходими два такива самолета.Дори само с един можело да се наблюдава целия Иберийски полуостров,но цената била многовисока-130 милиона долара. Испания имала намерение да се включи към останалите единадесет западноевропейски страни,които участвували в системата на НАТО-"Ерборн Иърли Уорнинг Форс",за да можела да използува услугите на самолетите "АУАКС" срещу не големи разходи.В тази система участвували Канада,САЩ,Норвегия,Дания,ФРГ,Белгия,Холандия,Португалия, Италия,Гърция и Турция.18-те самолети "АУАКС" се намирали в базата Гейленкирхен /ФРГ/ от 1982 год. и разполагали с изнесени напред бази в Оерланд/Норвегия/,Трапани/Италия/,Превеса/Гърция/ и Конин /Турция/."Английският компонент разчитал на други 6 самолета в базата Ваддингтон /ФРГ/Командването на обединената група се извършвало последователно от един германски и американски бригаден генерал. Военният и цивилен персонал,участвуващ в обслужването на самолетите възлизал на 2,500 души.Екипажите били многонационални и 30 на брой, като всеки един от тях се състоял от военновъздушни офицери от 5 или 6 страни.При нормални обстоятелства екипажът на един "АУАКС" се състоял от 4 пилота и 14 други,които извършвали наблюдението.Самолетите можели да летят 12 часа без зареждане,но системата за зареждане във въздуха увеличавал двукратно възможностите за летене. След достигане на подходящата височина 9-те екрани позволявали да се следят всички самолети в радиус повече от 500 км.Голяма кръгла антена,разположена от горната страна на самолета прихващала сигнали от земни радари и летящи самолети от няколко пъти по-далечни разстояния.Шест от екраните били предназначени за следене на самолети,докато останалите три ръководели операциите по прихващане с изтребители и ракети в непрекъснат автоматичен контакт с мрежата на въздушното командване,базирано на земята.Самолетът разполагал с електронни контрамерки за защита.

15.11.1988 год.
гр.Мадрид

Изготвил: [illegible]

Информацията е изготвена на база на анализ на материали от СМИ.

40
8
да

ПО РАЗДЕЛА НА РУСЬ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 3
ПИСМО № 11
ОТ 23.11.1988 г.
ОТ АНАНИЕВ

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Военните разходи на 684 Канада

В последно време 684 канадското правителство утвърди поръчки и покупки за въоръжените си сили за около 20 млрд.к.долара.В рамките на тази сума са и някои поръчки,за които правителството все още не се е спряло на конкретна фирма-производител.

1.ПВО средства за нисколетящи цели: 5 системи "Орликон" съчетаващи автоматични,компютеризирани,направлявани с радар оръдия и ракети заедно с центрове за командуване и управление.Ще се използуват от 684 канадските войски в 474 ФРГ .Приблизителна стойност на системите-около 1 млрд.к.долара.

2. 12 ескадрени миноносци,от тях 6 бяха поръчани от предишното либерално правителство.Ще заменят износените кораби.Цена на поръчката: 6,2 млрд.к.долара.

3.Вертолети базирани на кораби за борба с подводници.Ще бъдат закупени между 28 и 51 англо-италиански вертолети на стойност между 1,8 и2,8 млрд.к.долара.Крайната цифра ще бъде уточнена през м.май 1989 г.

4.Програма за модернизация на североамериканската ПВО/NADEM /. Тя включва подмяната на старата система от радиолокационни станции за ранно откриване на цели с новата "Северна предупредителна систем" [illegible] Обща стойност на проекта:около 7 млрд к.долара от които дела на 684 Канада е 830 млн.к.долара,останалата част се поема от ОВС САЩ .

5.Програма за въоръжаване с ядрени подводници.Предварителна цена около 8 млрд.к.долара,но според някои източници може да достигне 16 млрд.к.долара.

6.Покупка на нови танкове за подмяна на остарелите 128 танка "Леопард I",повечето от които са на въоръжение в 684 канадски части в Западна Европа.Предвижда се да бъдат изразходвани около 2 млрд.к.долара за 250 нови танка,които ще бъдат поръчани отанглийски,френски,американски или западногермански фирми.Проектът е все още в зародиш.

7.Тактическа система за командване,управление и свръзки за сухо-

Из архивите на ДС

1050

41
9

пътните войски.Първият етап е създаването на радиосистемата,последният етап ще приключи след 15 години.Обща стойност:около 1,3 млрд.к.долара, а стойността само на първия етап е 81,7 млн.к.долара.

8.Бойни бронемашини,пригодени за северни условия.Ще бъдат закупени 820 канадско-шведски машини за около 420 млн.к.долара.Ще бъдат използувани за превъоръжаване на армейския резерв /милиция/.

АНАНИЕВ

55
54

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ ", ОП № 2
ОТ 13 ЯНУАРИ 1989 г.
ОТ БОЖКОВ

Братя - Мадрид

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на 071 *управлението* по изпълнение на 959 *плана* по раздела на Божков за 1989 г.

1. Да се издаде чрез "ФИНАНСИСТА" брошура за опасността от натрупаните въоръжения в света и необходимостта от преговори за намаляването им.

Срок - март,1989 г.

2. Да се подготви за печат от "ФИНАНСИСТА" брошура посветена на отрицателните последици за екологическото равновесие в района на 152 *Средиземноморска* от непрекъснатото увеличение на въоръженията, вкл. химически и ядрени и от евентуални военни конфликти с използуване на ядрено оръжие.

Срок - октомври ,1989 г.

3. Да се изпратят в 258 *централа* срочно материали и отделни факти, разобличаващи 822 *НАТО* и разкриващи отрицателните последици за народа на 660 *Испания* и население то на 604 *Западна* 568 *Европа* от действията на 822 *НАТО*

За целта да се имат предвид указанията , дадени с грама № *140* от *10.1.89г.* и приложение № 2 към настоящето писмо. След изтичане на определения срок може да продължите да изпращате материали в течение на годината.

Срок - 15.02.1989 г.

Из архивите на ДС

56
2 55

4. Да се събират материали - документални, 112 секретни и официални, третиращи отношението на 660 Испания към военно-политическото сближаване на 236 Франция и 474 НПГ - заплаха за мира и сигурността в 568 Европа, пречка за осъществяването на инициативите на 095 СССР в областта на разоръжаването в Европа.

Срок - юли, 1989 г.

5. Да се проучи въпросът за отношението на 660 Испания, на различни обществено-политически и военни среди, на мирни, религиозни и други движения в страната на пребиваването Ви към идеята за създаване на "Общ европейски дом".

Срок - август, 1989 г.

6. Да се събират факти и становища на видни държавни, и политически дейци, мнения и разработки на специалисти (юристи) и учени по въпроса за нарушаване на правата на човека на Запад, включително в 660 Испания.

Срок - септември, 1989 г.

7. Да се придобиват информации, концепции, разработки, проекти и други материали по въпроса за създаване на зони без ядрено оръжие в 568 Европа.

8. Да се придобиват материали по темата: "Ролята на 086 САЩ за дестабилизиране на обстановката в 568 Европа и на 387 Балканите.

9. Да се събират факти, доказателства, изявления и становища на представители на различни слоеве на обществото в 660 Испания за опасността, която носи на народите на 568 Европа и тяхната култура присъствието и по-нататашната експанзия на 193 Турция в тази част на света. Въпросът да се изучава в различни аспекти: политически, икономически, религиозен и т.н.

Срок - май, 1989 г.

10. Да се изпращат в 258 Централа факти и информации за заболяли от 12 СПИК 346 американски военнослужащи в базите на 086 САЩ в страната на пребиваването Ви и в други страни.

1052

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПАСАЖ № 2
ОП № 1
От 13.01.1989 г.
от Божков

За Павлов
Лисабон.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на 071 ръководната по изпълнение на 959 плана по раздела на Божков за 1989 г.

1. Да се пристъпи към изпълненние на 312 ВМ "ИБЕРИЯ-1" - серия от статии и други журналистически материали за отношението на 660 Испания към проблемите на разоръжаването, мира и сигурността в 152 Средиземноморието.

Срок - първа половина на 1989 г.

2. Във връзка с 40-годишнината на създаването на 822 НАТО (4.4.1949 г.) "АМЕЛИЯ" да подготви и публикува един или два материала с цел да се покажат някои отрицателни последствия за 568 Европа и 569 Европ. народи от действията на 822 НАТО.

Най-общо темата може да бъде формулирана така:" 822 НАТО - арена на сблъскване на интересите на 660 Испания и 11 Португалия от една страна и интересите на 086 САЩ - от друга.

Срок - Началото на април 1989 г.

3. Да се изпратят в 258 центъра материали и отделни компрометиращи 822 НАТО факти, които ще бъдат използувани за срочна подготовка в 258 центъра на 312 ВМ във връзка с 40-годишнината на 822 НАТО.

Срок - 15 февруари 1989 г.

4. Да се съберат материали- документални, 117 секретни и официални, третиращи отношението на 981 Португалия към военнополитическото сближаване на 236 Франция и 474 ФРГ заплаха за мира и сигурността в 568 Европа, пречка за осъществяване на инициативите на 095 СССР в областта на разоръжаването в Европа. Да се изготви аналитична справка.

Срок - юли, 1989 г.

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
I96
Из архивите на
1054

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПОДЕЛЕНИЕ — 72900
№ 3595, екз. 2
София, 15.03.1989 г.

ДО
НАЧАЛНИКА НА
ПОДЕЛЕНИЕ 22870 - МНО

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Заглушаване на ефира по време на КЩУ на НАТО "Уинтекс-Симекс'89"

Според налични данни, на 6 март т.г. от 15,00 часа до 16,10 часа в Белгия е констатирано пълно заглушаване на ефира по всички ленти и честоти на късовълновия обхват, като съвсем слабо са чути две местни радиостанции с мощни предаватели. В 16,10 часа заглушаването е прекъснато и връзката с Центъра се нормализира.

Предполага се, че заглушаването е предприето във връзка с КЩУ на НАТО "Уинтекс-Симекс'89".

14.03.1989 г.
София
Изп. 062276 - 157757
Нап. СГ/А-417

НАЧАЛНИК НА ПОД. 72900

17

129

ПО РАЗДЕЛА НА ХРЕЛКОВ

да

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3
ПАСАЖ № 4
О П № 3
от 22.03.1989 г.

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Намерения на САЩ за продажби на модерни американски военни системи на страните от Персийския залив

Според данни от източници близки до египетското външно министерство и принадлежащи към деловите стреди в Кайро, както и по някои официални данни новата американска администрация възнамерявала да осъществи доставки на свои модерни военни системи за страните от Персийския залив–Саудитска Арабия, Кувейт, Бахрейн, а така също и за Пакистан. Проектът за осъществяване на доставките щял да бъде представен за одобрение от американския Конгрес в най–скоро време. Планирано било доставките да бъдат извършени както следва:

1. 350 танка М1А1, 110 самолета Ф–18А и Ф–16, както и многоцелева зенитна артилерия за Саудитска Арабия.

2. 40 самолета Ф–18А "Хорнет" и неопределен брой хеликоптери за Обединените арабски емирства.

Из архивите на ДС

1056

3.20 самолета Ф-16 "Фалкон" на Бахрейн

4.30 самолета Ф-16 "Фалкон" на Кувейт

От горните видове въоръжения се предвиждали доставки и за Пакистан, Сингапур и Канада.

В САЩ очаквали силна реакция от произраелското лоби в Конгреса и Сената, но за избягване на провал на сделките в подготвените контракти били включени клаузи забраняващи продажбата на американските оръжия на трета страна. Военните корпорации уверявали, че продажбит на новите американски военни системи не представлявали опасност за сигурността на САЩ или Израел като в случай на неутвърждаване на договорите били готови и да произведат горепосочените военни средства без някои от новите системи заложени в тях.

В контракампанията по осъществяване на доставките се изтъква аргумента, че Саудитска Арабия е сключила договор за доставката на 1000 бразилски танка като се изразява съмнение, че същите ще бъдат предоставени на Ирак.

В Египет посрещнали съобщенията за осъществяне на военните доставки със загриженост, тъй като в плановете на египетското държавно ръководство доставките на египетско оръжие за страните от Персийския залив заемали значително място като при осъществяване на американския вариант Египет щял да се лиши от значителна част от своите валутни постъпления получавани от търговията с оръжие. В това отношение египетската политика била насочена към усвояване на новите системи американско оръжие и чрез собствено производство осигуряване на арабските и африкански страни с модерни конвенционални системи, чието техническо обслужване и снабдяване с резервни части да се извършва от Египет.

Из архивите на ДС

Считало се,че американския стремеж към завладяване на оръжейния пазар в Близкия Изток е резултат от намеренията на САЩ да се настанят трайно чрез своите въоръжения в района и предотвратят евентуално съветско навлизане с нови бойни средства на арабския пазар. Този курс имал бъдеще и от него очаквали и трайни политически последици особено,ако решаването на палестинския въпрос получи позитивен път на развитие.

1057

21.03.1989 год.

Долев Вълчанов

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
198
Из архивите на
1058

694/35
1

123

Строго секретно!

ЗА РАЗДЕЛА НА Д Р Ж И О В

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОПЕРАТИВНО ПИСМО № 4
от 11.4.1989 г.
от Ж А Р О В

Пасаж № 1, писмо № 4
от 11.4.1989 г.
от ЖАРОВ

ОТНОСНО: 080 ВРЯН.

През изтеклия период няколко момента предизвикват вниманието:

1. 267 Швейцария е сериозно загрижена от увеличаващата се заплаха от аварии в ядрените централи("аферата "ГРЕЙС-МАЛВИЛ"-Франция и опасността за 580 Женева и кантона), потъването на ядрената съветска подводница край Норвегия, и др. Местните СМИ посочват голямата опасност на подобни инциденти, особено в период, когато се очертават възможности за намаляване на опасността от военно приложение на оръжия за 080 ВРЯН.

2. Публикуваните официални данни за военния бюджет на 267 Швейцария и за разходите за въоръжаване, в т.ч. ракетно, на страната до 1995 г., красноречиво горорят за подготовка на 267 Швейцария за в случай на ядрен конфликт(вж. справката до ЗИДАРОВ по въпроса).

3. Управляващите кръгове на 267 Швейцария правят всичко възможно, за да осуетят или намалят значението на референдума през м. ноември 1989 г. по въпроса за разоръжаване или не на страната и за съдбата на 267 Швейц. армия.

ПГУ – ДС И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ СРЕЩУ НАТО
I99
От архивите на ДС

64

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ – ДС
гр. София
Рег.№ – 13303, екз.№ 2
01.09.1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Информационната работа на ОР 145368 по линия на ВПР от резидентурата в Канада за периода 15.VII. 1988 г. до 30.VIII.1989 г.

През отчетния период от ОР 145368 по линия на ВПР са използувани 2 информации – "Канадска програма за въоръжаване с подводници" и "Военните разходи на Канада" (22,2 %) и 3 потвърждават използувани данни – "Военнополитическата стратегия на Канада в района на Тихия океан", "Изграждане на северната система за ранно разкриване на цели" и "Модернизиране на китайските изтребители – ф-7Х" (33,3 %).

Няма придобити ценни, секретни и чрез разузнавателни източници данни.

1 IX 1989 г.
София

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 06, ПГУ-ДС:
Полковник:
/Д. Дончев/

Отп. в 2 екз.
№ 1 – отдел 10
№ 2 – КД
Изг. 0610400 – 126966
Нап. ЕН/ А-1603

1060

СНЕМАНЕТО НА КОПИЯ ОТ АДРЕСАТА ЗАБРАНЕНО! Степен на секретност 152 X

Място за пришиване към дело

ВХОДЯЩА ШИФРОГРАМА № 16894

Срочност

За ДРИНОВ - РУСЕВ

От ЛЮКСЕМБУРГ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО: ОБЕДИНЯВАНЕ НА ФРГ И ГДР

АМЕРИКАНСКИ ДИПЛОМАТ ОТ ПОСОЛСТВОТО НА САЩ В ЛЮКСЕМБУРГ В РАЗГОВОР С НАШ ДИПЛОМАТ Е ПРОЯВИЛ ПОВИШЕН ИНТЕРЕС КЪМ НАШЕТО СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ЕВЕНТУАЛНО ОБЕДИНЕНИЕ НА ФРГ И ГДР ПОД ФОРМАТА НА ФЕДЕРАЦИЯ. ИЗЯВИЛ Е МНЕНИЕ, ЧЕ ЛЮКСЕМБУРГ ЩЯЛ ДА СЕ ОБЯВИ ЕВЕНТУАЛНО ПРОТИВ ТАКИВА ХОДОВЕ ПОРАДИ ИСТОРИЧЕСКИ ОПИТ И СЪОБРАЖЕНИЯ.

ПОДОБНО БИЛО И МНЕНИЕТО НА САЩ, ПОРАДИ ОПАСНОСТ ОТ РАЗПАДАНЕ НА ВОЕННИТЕ БЛОКОВЕ НА НАТО И ОВД, КОЕТО ЩЯЛО ДА ДОВЕДЕ ДО ВЪЗНИКВАНЕ НА ДИСБАЛАНС В МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОТНОШЕНИЯ..

ЕНЕВ

№ 107 / 30.XI. 19 89 г.

Подпис за заверка на текста:

Образец № 11

Подадена 12 час 00 мин 30.XI.
Получена 15 час 40 мин 30.XI.
Дешифр. 16 час 10 мин 30.XI.

Контролен А № 013151 *

ИТ/ВС

Отпечатана в 1 екз., фотокопия 8 екз.

екз. № 1 Танев	екз. № 5 Бляблин	екз. № 9 Станков
екз. № 2 Савов	екз. № 6 Пончев	екз. № 10
екз. № 3 Тодоров	екз. № 7 Кременлиев	екз. № 11
екз. № 4 Одинцов	екз. № 8 Деничин	екз. № 12

1782

ПГУ – ДС
И ВАРШАВСКИЯТ ПАКТ
СРЕЩУ НАТО
201

Из архивите на ДС

125

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1061

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Признаци за повишаване на военнополитическата активност на НАТО, доловени от МВР-НРБ през февруари 1990 г.

А. Признаци в политическата област

Представители на Норвегия и Великобритания са започнали преговори за подписване на споразумение за дислоциране на британски изтребители-бомбардировачи във военновъздушната база Бардьофос (Северна Норвегия). Великобритания разполага там със складова база за въоръжение и боеприпаси. Споразумението щяло да бъде съставна част на съществуващите в НАТО договорености за изграждане на инфраструктури, способни да приемат военни подкрепления в случай на криза.

(06742 - р. 904)

*

* *

Из архивите на ДС

1062

126

На 23 т.м. предстои обсъждането на военния бюджет в Парламента на Холандия, като министърът на отбраната Тер Беек щял да предложи следните промени с цел икономии:

1. Да се запази бройката изтребители Ф-16 (7 ескадрили или общо 126 самолета), като не се подменят излезлите от строя.

2. Да не се организира команден пункт за холандския корпус във ФРГ.

3. Да не се въвеждат зенитни ракетни системи в района на Ротердам ("Пейтриът").

4. Да се обсъди възможността да не се закупуват 50 хеликоптера, а да се наемат от американската армия.

Общата сума от икономиите за следващите 8 години щяла да достигне 4,5 милиарда долара.Основната част от икономиите се очаквало да дойде от намаляването на самолетите (първоначално бяха планирани да бъдат 162), неподменянето им при катастрофа и отказа от покупката на зенитните ракети "Пейтриът" американско производство.

Очаквало се Тер Беек да предложи намаляване броя на танковете и съкращаване числеността на морската пехота.

Тер Беек и министърът на външните работи Ван Ден Брук са докладвали в парламента, че СССР възнамерява да направи 50 % от наземните си ракети мобилни. Въведени били 190 ракети "СС-25" в базите, на които са били разположени "СС-20". СССР продължавал да въвежда "СС-24", транспортирани по жп линии. Всичко това говорело за прилагане на широка програма за модернизация на стратегическите ядрени ракети.

(МВнР гр.№ 828 - р. 946)

Рег. № 2682

_____1990 г.
С о ф и я
Отп. в 1 екз.
Изп. 061472 - 142374
Нап. СГ/А-198

СПИСЪК НА ПО-ВАЖНИТЕ ОПЕРАЦИИ И АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ

ОПЕРАЦИЯ „БУДА“ – издаване на книга, на английски език в Западна Европа, която представлява критична студия към американската програма за звездни войни (с участието на разузнавателните служби на Чехословакия).

АМ „БУДА – 88” – изготвяне на документ, който да се доведе до знанието на подходящи политически среди в Западна Европа за резултатите от „изследването” на един от мозъчните центрове върху причините, довели до американската идея за ИСО (инициатива за стратегическа отбрана).

ОПЕРАЦИЯ „ВИСЛА“ – разобличаване политиката на САЩ и другите страни – членки на НАТО за вмешателството им във вътрешните работи на Полша. Проведени са *АМ „ВИСЛА* – 2“ в Италия, *„ВИСЛА – 5“* в Белгия и *„ВИСЛА – 10“* в Гърция.

ОПЕРАЦИЯ „ДИАНА“ – стимулиране на антивоенното движение в Гърция, ликвидиране на чуждите военни бази и срещу разполагането на запасите от ядрено оръжие на територията на Гърция.

АМ – за разобличаване на американския президент като духовен наследник на Хитлер - 1986 г. От името на „Комитет за спасяване на европейската цивилизация“, в Западна Европа е разпространена брошурата „Чумата“. В Гърция излиза от печат книгата „Пентагонът на смъртта“, която се явява убедителен документ за дестабилизиращото американско присъствие на Балканите.

АМ „ДИАНА – Е“ – в подкрепа на идеята за безядрени зони в Европа и на Балканския полуостров.

ОПЕРАЦИЯ „ЗАКЛЕТ ВРАГ“ – за разобличаване на американската администрация и нейния външнополитически курс.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 1“ – съвместно със съветското разузнаване. Цели дискредитирането на Збигнев Бжежински като главен стратег и идеолог на антикомунизма и външната политика на САЩ. В качеството си на съветник по въпросите на сигурността при Белия дом, стои зад повечето враждебни инициативи на американското правителство като кампанията за правата на човека в социалистическите страни. Използват се данни разобличаващи го като изпълнител на задачи на ЦРУ в Чехословакия, по време на събитията през 1968 година, както и в България във връзка с американски агент.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 2“ – издадена е книгата „ Еврошима“, подготвена на основата на разработен от съветското разузнаване материал, която има силно разобличителен характер в насоките на операцията.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 2“ – издадена и разпространена на Запад брошура „Еврошима“, разобличаваща милитаристичния курс на САЩ и опасността за Европа.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 3“ – издадена и разпространена в Западна Европа книгата: „Те също воюват, нали“? на английски език в тираж 10 000 екземпляра. В основата на текста лежи подготвен от КГБ материал, разкриващ неравноправното положение на западноевропейските страни в отношенията им със САЩ.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 4“ – издаване на книга, чрез агент “Фройд“, в която е даден негативен портрет на Рейгън и посочена опасността за западноевропейците от неговия политически курс. Книгата е разпространена в Западна Европа и САЩ.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 5 Б“ – издаване и разпространение в Западна Европа на книга втора от поредица с условното наименование „Кой дестабилизира Европа“. Целта е да се покаже, в рамките на поредица от три книги дестабилизиращата роля на САЩ в Западна Европа.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 6“ – разобличаващо американския президент Рейгън и неговото обкръжение мероприятие като носители и вдъхновители на неофашистки тенденции в американската политика.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 9“ – издадена книга на английски език „ Четиридесетият“, представляваща негативен портрет на президента Рейгън.

АМ „ЗАКЛЕТ ВРАГ – 10“ – издаване на книга на английски език под заглавие „Тайните на явните войни на Америка“. Мероприятието е насочено към разобличаване на секретните операции на ЦРУ и Белия дом като инструмент за постигане на политически цели в различни райони на света.

АМ „ИНТЕГРАЛ“ – даване гласност на подготвен от ПГУ – КГБ „документ“ на НАТО, разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена ядрена война в Европа. Мероприятието е реализирано на два етапа с широк отклик в Гърция, Турция, Белгия, ФРГ, САЩ. Изказана е благодарност от КГБ за успешната реализация и получения ефект.

ОПЕРАЦИЯ „МАНЕЖ“ – за създаване на максимални затруднения на САЩ в разполагането на нови системи американски оръжия в Европа и проваляне опитите им да превърнат нейната територия в театър на военни действия с използването на ядрени оръжия. Срещу пренасянето на надпреварата във въоръжаването в космоса, чрез реализацията на американската Инициатива за стратегическа отбрана.

АМ „МАНЕЖ“ – документално мероприятие – издадена в Италия брошура „НАТО – фасада и същност“, разобличаваща Северноатлантическия пакт.

АМ „МАНЕЖ – 87“ – издаване на брошура в Гърция, в която от гръцки позиции да се подкрепи инициативата на СССР за забраната на ядрените опити, да се разкрие несъстоятелността на американския обструкционизъм по обявения от СССР мораториум и да се покаже опасността за Гърция и Балканския полуостров от реализирането на американската програма ИСО.

АМ „МАНЕЖ – ЮГ“ – против участието на Гърция в НАТО и американското присъствие в страната. Разобличаване на гръцката зависимост от САЩ и НАТО, произтичаща от членството й в Алианса. Издадена е книгата: „НАТО, бази и ПАСОК“, с ярка антиамериканска насоченост. Публикувани в чуждестранния печат са материалите: „Ракети в Комизо“, „Философия на арбитър“, „Ще престане ли Рейгън да ни изненадва?“ и „За намаляване на международното напрежение“.

АМ „МИРАЖ“ – насочено срещу възпрепятстване дислоцирането на ракетно-ядрени установки в Италия. Подготвена е за публикация статия озаглавена: „Интересите на САЩ и НАТО наши интереси ли са ?“

АМ „МИРАЖ – 3“ – издаване на книга в Гърция и Великобритания, разобличаваща подривната дейност на ЦРУ срещу лидери и партии от Социалистическия интернационал.

АМ „МИРАЖ – 4“ – издаване и разпространяване в Западна Европа на книга, разобличаваща американските планове за военни действия в Европа.

ОПЕРАЦИЯ „МАРС“ – мероприятия насочени против влизането на Испания в НАТО.

ОПЕРАЦИЯ „НАШЕСТВЕНИЦИ“ – за разобличаване на експанзионистичната политика на САЩ в Арабския свят.

АМ „НЕРОН“ – разобличаващо негативната роля и влияние на политици като Карлучи и Бжежински върху отношенията на САЩ със СССР и други страни, в т. ч. и тези от Западна Европа.

АМ „НАТРАПНИЦИ“ – чрез използване на Асоциацията за борба срещу чуждите военни бази в Сардиния, да се обърне особено внимание на създаване на силни антиамерикански настроения на острова.

ОПЕРАЦИЯ „СОЛИДАРНОСТ ПБ“ – целта на операцията е да се противодейства срещу опитите на Запада да се намесят в полските събития. С материали на Центъра в Турция е издадена брошура (на турски език), която анализира от демократични позиции събитията в Полша. Текстът на брошурата „Действителността в Полша“е издадена в тираж 5000 броя.

ОПЕРАЦИЯ „ТАТУЛ“ – целта на операцията е разобличаване подривната дейност на ЦРУ.

АМ „ТАТУЛ 2“ и АМ „ТАТУЛ – 3“ **–** публикации в българския печат на чужди материали, разобличаващи ЦРУ и агресивната външна политика на САЩ.

АМ „ТАТУЛ – 4“ – използвана е статията „Хората на ЦРУ“ на испанското списание „Камбио – 16“. На агент на отдел Девети (Арабски страни) е поставена задачата да организира публикуването ѝ в италианско или либийско издание.

ОПЕРАЦИЯ „ ХОРИЗОНТ“ – целта е да се дискредитират усилията на САЩ и НАТО за създаване на затруднения в процеса на разведряване, да се активизира общественото мнение в западноевропейските страни срещу неутронната бомба и крилатите ракети. Против решението на президента Рейгън за производство на неутронно оръжие, в подкрепа на политиката на разведряване.

АМ „ЕКСПРЕС – 87“ – мероприятие в подкрепа на изложения на срещата в Рейкявик пакет от предложения на СССР, целящи обуздаването в надпреварата във въоръжаването и премахване на опасността от ядрен конфликт.

АМ „МИСТРАЛ“ – целта е на базата на постъпващите информации по Виенската среща да се съдейства за нейното успешно завършване.

АМ „ХОРИЗОНТ – 81“ – със съдействието на отдел 15 (Техническо – документационен) е подготвен позив – обръщение към западноевропейската общественост против производството на неутронно оръжие.

*АМ „ХОРИЗОНТ“ – 81 В***“** – издадена брошура в Италия „ Лъжата за съветската военна заплаха“, подготвена с използването на тезисни разработки от КГБ. Издадена и разпространена в Италия брошура: “ Кой заплашва мира“, в която се показва заплахата за света от милитаристичния курс на САЩ.

АМ „ХОРИЗОНТ – 81 Г“ – състои се в публикуване в периодичния печат на Италия на статия под заглавие „ Едно чудовище между нас“, против намеренията на американците да разположат неутронно оръжие в Европа.

АМ „ХОРИЗОНТ М“ – против опитите на САЩ да провали Мадридската среща. Подготвена е статията „ Мадридската среща – голямата въпросителна пред САЩ“, която е публикувана в италианския печат.

АМ „ХОРИЗОНТ 83“ – за успешно приключване на Мадридската среща. На делегатите са разпратени материали, разобличаващи нарушенията на демократичните права и свободи в Турция, с цел отклоняване на вниманието на участващите от т. нар.“ Въпрос за правата на човека“ в социалистическите страни.

АМ „ХОРИЗОНТ – 86“ – в подкрепа на успешно завършване на съветско – американските преговори в Женева по космическите и ядрени въоръжения. Мероприятието има комплексен характер, провежда се от 1985 година, по уточнени с КГБ направления и по тематика, свързана с плановете на САЩ за осъществяване на т. нар. Инициатива за стратегическа отбрана.

ОПЕРАЦИЯ „ЧЕРНИЯТ ЯСТРЕБ“ – целта е да се оказва противодействие на усилията на Щраус, ръководител на ХСС в Бавария и на реакционните християндемократически сили в Западна Европа, насочени към обединяването им за борба срещу поддръжниците на мира в тази част на континента.

Отделни мероприятия:

АМ „ЕРОЗИЯ“ – насочено срещу десните сили и организации в Турция. Целта е да се създават отрицателни настроения във ФРГ срещу турската организация „ Сивите вълци“, която представлява подразделение на фашистката партия на Апалсан Тюркеш.

АМ „ЕТНА“ – мероприятието дава гласност на документ на НАТО, в който ясно е показано, че социалистическите страни не подкрепят и поддържат тероризма в света. Целта е да се предизвикат подозрения между отделните страни – членки на НАТО по отношение на държавата, от която е изтекла информацията.

АМ „МАРС 83“ – съвместно мероприятие със съветското и немско разузнаване – издадена е в превод на български език книгата „ Генерали за мир“.

АМ „ОКЕАН“ – целта на мероприятието е разширяване на ефекта от съветско АМ проведено в Гърция. Чрез агент „ Фройд“ на отдел Девети (Арабски страни), в либийския вестник „ Джамахирия мейл“ е публикуван обширен материал. Вестникът е либийски официоз , разпространява се в целия Близък изток.

АМ „ФЛАНГ – 81“ – съвместно документално мероприятие с немската страна, насочено срещу американския стремеж за разширяване сферата на действие на НАТО.

АМ „ФЛАНГ – 82“ – съвместно с немското разузнаване, документално мероприятие насочено против опитите на САЩ да укрепи Южното крило на НАТО. Целта е разстройване на гръцко – американските и гръцко – турските отношения.

АМ „ПАНДЕМ“ – комплекс от мероприятия, имащи за цел да разпространят версията, че първоизточник на опасното заболяване СПИН, са секретни опити на Пентагона с биологично оръжие. Инспирирани са статии по тази тема в Мексико, Испания, Италия и Гърция.

СПИСЪК НА ПСЕВДОНИМИТЕ НА НАЧАЛНИЦИТЕ НА ОТДЕЛИ КЪМ ПГУ – ДС

01 отдел – Турция	– Киров
02 отдел – Гърция и Кипър	– Костов
03 отдел – Западни страни	– Дринов
04 отдел – Контраразузнавателен	– Соколов
05 отдел – Линия „Н“ (нелегални)	– Богданов
06 отдел – Информация	– Харитонов
07 отдел – Научно–техническо разузнаване	– Зидаров
08 отдел – Активни мероприятия	– Божков
09 отдел – Арабски страни	– Хрелков
10 отдел – Работа по секретния щат	– Русев
11 отдел – Работа по капиталистическите граждани на територията на НРБ	– Грозев
12 отдел – Радио – свръзка	– Милков
14 отдел – Културно–историческо разузнаване	– Данов
15 отдел – Технико–документационен	– Иванов
17 отдел – линия „А“ – Китай и Албания	– Добрев

СПИСЪК НА ПО-ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АМ – активно мероприятие
БНД – Национална разузнавателна служба на ФРГ
БНК – Български национален комитет
БНФ – Български национален фронт
Бундесвер – Въоръжените сили на ФРГ
ГЩ – Генерален щаб
ВГУ – Второ главно управление на ДС
ВПК – военно-промишлен комплекс
ВРЯН – внезапно ракетно-ядрено нападение
ВС – Въоръжени сили
ДВ – Доверителна връзка
ЗЕС – Западноевропейски съюз
ИСП – Испанска социалистическа партия
КВП – Комитет за военно планиране (НАТО)
КМО – Комитет на министрите на отбраната (на Варшавския пакт)
КНЩ – Комитет на началник-щабовете
КП – Команден пункт
КРО – Контраразузнавателни органи
МИТ – Национална разузнавателна организация на Турция
НТР – Научно-техническо разузнаване
ОВ – оперативна връзка
ОВС – Обединени въоръжени сили
ОМП – оръжия за масово поразяване
ОР – оперативни работници
ПДЯ – постоянно действаща явка
РО – разузнавателни органи
РП – разузнавач под прикритие
РУ – Разузнавателно управление
РУМНО – Разузнавателно управление на МНО
РЯН – ракетно-ядрено нападение
СААР – Главно военно командване на НАТО за Европа
САВАК – Министерство на държавната сигурност на Иран

САК – Стратегическо авиационно командване
СБР – Сили за бързо реагиране
СВД – страните от Варшавския договор
СВСВ – преговори за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията
СЕНТКОМ – Обединено централно командване на въоръжените сили на САЩ
СДЕСЕ – Разузнавателни служби на Франция
СЕНТО – Организация на централния договор (Багдадски пакт)
СИЗМИ – разузнавателна служба на Министерството на отбраната на Италия
СОУД – Система за обединен отчет на данните за противника на специалните служби във Варшавския договор
С. С. – секретен сътрудник
УНТР – Управление научно-техническо разузнаване

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 233, 235, 236, 239, 241, 243

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 199, 200, 202, 205, 449

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4 а, а.е. 40, 52, 140, 141, 142, 144, 209, 212, 213, 214, 216, 225, 226, 522, 523, 685

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 382, 384, 394, 401, 411, 431, 644, 648, 651, 655, 666, 742, 673, 678, 685, 742

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 38, оп. 1, а.е. 1

АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 5, а.е. 641, 644

ПГУ – ДС и Варшавският пакт срещу НАТО (1959 – 1991)

Разширен вариант

Първо издание

Формат 60×90/8

ISBN 978-954-2986-83-6